Brian Herbert & Kevin J. Anderson
DUNE
JIHADUL BUTLERIAN

ORICE UNIVERS ARE LEGENDELE SALE
Bătălia pentru supremație între Om şi Maşina a început. După secole de înfruntări, oamenii au devenit conştienți că vor supraviețui doar dacă vor reuşi să stăvilească inexorabilul progres al unui inamic cel puțin în aparență invincibil.
În fruntea armatelor de roboți care stăpânesc Lumile Sincronizate se afla Omnius, o inteligență artificială, şi Titanii, cyborgi aroganți cu minți umane adăpostite în carcase mecanice dotate cu arme ucigătoare.
Luptele politice interne şi intrigile meschine din sânul Ligii Nobililor amenința să distrugă fragilul armistițiu dintre comunitatea lumilor libere şi Lumile Sincronizate, iar soarta speciei umane pare a fi hotărâtă: va fi asimilată sau va pieri. Singura şansă de scăpare sta în mâinile câtorva oameni: Xavier Harkonnen, curajosul lider militar al planetei Salusa Secundus; logodnica sa, Serena Butler, o revoluționară pătimaşă menită să devină, fără voie, conducătoarea rezistenței împotriva inamicului comun; Tio Holtzmann, un om de ştiință strălucit care încearcă să pună la punct o armă care să fie de folos omenirii în lupta pentru libertate. Forței brute şi eficienței unor adversari nemiloşi, omenirea şi conducătorii săi pot să le opună doar imaginația fără limite, compasiunea şi speranță...
...Iar în acest timp, pe o planetă îndepărtată numită Arrakis, un grup de negustori descoperă o substanță cu însuşiri extraordinare:
MIRODENIA!
Agenților noştri, ROBERT GOTTLIEB şi MATT BIALER de la Trident Media Group, care au văzut potențialul acestui proiect chiar de la început şi al căror entuziasm ne-a ajutat să-l transformăm într-un succes.
Mulțumiri
Lui Penny Merritt, pentru că ne-a ajutat să administrăm moştenirea literară a tatălui ei, Frank Herbert.
Redactorii noştri, Pat LoBrutto şi Carolyn Caughey, ne-au oferit sugestii amănunțite şi neprețuite de-a lungul numeroaselor ciorne pentru a finisa această poveste până la forma ei finală. Tom Doherty, Linda Quinton, Jennifer Marcus şi Paul Stevens de la Tor Books au dăruit acestui proiect un sprijin şi un entuziasm remarcabile.
Ca întotdeauna, Catherine Sidor de la WordFire, Inc. a muncit neobosita să transcrie zeci de microcasete şi să bată la maşină multe sute de pagini pentru a ține pasul cu ritmul nostru de lucru turbat. Susținerea ei în toate etapele proiectului ne-a ajutat să ne păstrăm mințile, şi chiar i-a păcălit pe alții să creadă că suntem organizați.
Diane E. Jones şi Diane Davis Herdt au servit drept cititori de testare şi cobai, oferindu-ne reacții oneste şi sugerând scene suplimentare care au ajutat că această carte să devină mai puternică. Rebecca Moesta a contribuit cu imaginația, timpul şi sprijinul ei în toate fazele cărții, de la început până la sfârşit.
Asociația Herbert Limited Partnership, cuprinzându-i pe Jan Herbert, Ron Merritt, David Merritt, Byron Merritt, Julie Herbert, Robert Merritt, Kimberly Herbert, Margaux Herbert şi Theresa Shackelford, ne-au dăruit sprijinul lor entuziast, încredințându-ne continuarea magnificei viziuni a lui Frank Herbert.
Lui Beverly Herbert, pentru aproape patru decenii de susținere şi devotament pentru soțul ei, Frank Herbert.
Şi, mai ales, mulțumiri lui Frank Herbert, al cărui geniu a creat un asemenea univers atât de minunat, pentru că noi toți să-l putem explora...
DUNE
JIHADUL BUTLERIAN
Prințesa Irulan scrie:
Orice cercetător adevărat trebuie să înțeleagă faptul că Istoria nu are început. Indiferent de unde începe o poveste, există întotdeauna eroi mai vechi şi tragedii mai vechi.
Înainte ca cineva să-l poată înțelege pe Muad'Dib sau actualul jihad, care a urmat înlăturării tatălui meu, împăratul Shaddam al IV-lea, trebuie să vadă limpede împotriva a ce luptăm. De aceea, priviți cu mai mult de zece mii de ani în trecutul nostru, zece milenii înainte de naşterea lui Paul Atreides.
Aceasta este vremea în care vedem fondarea imperiului, felul în care un împărat se înalța din cenuşa Bătăliei de la Corrin pentru a uni rămăşițele vătămate ale umanității. Ne vom cufunda în cele mai vechi documente, în înseşi miturile Dunei, în timpul Marii Revolte, cunoscută în mod obişnuit sub numele de Jihadul Butlerian.
Îngrozitorul război împotriva maşinilor gânditoare a reprezentat geneza universului nostru politic şi comercial.
Ascultați acum, când vă spun povestea oamenilor liberi razvratindu-se împotriva dominației roboților, a computerelor şi a cymecilor. Observați fundamentul marii trădări care a transformat Casa Atreides şi Casa Harkonnen în duşmani de moarte, o vrajbă violență care continua până în zilele noastre. Aflați despre rădăcinile Comunității Bene Gesserit, ale Ghildei Spațiale şi ale navigatorilor săi, ale maeştrilor spadasini din Ginaz, ale Şcolii Medicale Suk, ale mentaților. Fiți martorii vieții nomazilor zensunniți oprimați care au fugit pe lumea

deşertică a Arrakisului, unde au devenit cei mai mari soldaţi ai noştri, fremenii.
Asemenea evenimente au condus la naşterea şi viaţa lui Muad'Dib.
*
Cu mult înainte de Muad'Dib, în ultimele zile ale Vechiului Imperiu, omenirea îşi pierduse imboldul. Civilizaţia terrana se răspândise printre stele, dar devenise stagnantă. Cu prea puţine ambiţii, cei mai mulţi dintre oameni îngăduiau maşinilor eficiente să îndeplinească în locul lor sarcinile de zi cu zi. Treptat, oamenii au încetat să gândească, să viseze... sau să trăiască cu adevărat.
Apoi a venit un om din îndepărtatul sistem Thalim, un vizionar care şi-a luat numele de Tlaloc, după un străvechi zeu al ploii. El a vorbit mulţimilor apatice, încercând să le reînvie spiritul uman, fără vreun efect vizibil. Însă câţiva inadaptabili au auzit mesajul lui Tlaloc.
Aceşti noi gânditori s-au întâlnit în secret şi au discutat cum ar putea schimba imperiul, dacă ar putea măcar să răstoarne conducătorii nerozi. Renunţând la numele căpătate la naştere, şi-au luat apelative asociate cu mari zei şi eroi. Cei dintâi dintre ei au fost generalul Agamemnon şi iubita lui Juno, un geniu al tacticii. Aceştia doi l-au recrutat pe expertul în programare Barbarossa, care a ticluit o schemă menită să convertească omniprezentele maşini servile ale imperiului în agresori fără teamă, dând inteligenţei artificiale a creierelor lor anumite caracteristici umane, inclusiv ambiţia de a cuceri. Apoi câţiva alţi oameni s-au alăturat rebelilor ambiţioşi. În total, douăzeci de iniţiatori au format nucleul unei mişcări revoluţionare care a răsturnat Vechiul Imperiu.
Victorioşi, şi-au luat numele de Titani, după cei mai vechi dintre zeii greci. Conduşi de vizionarul Tlaloc, cei douăzeci de titani şi-au repartizat între ei administrarea planetelor şi a popoarelor, impunându-şi edictele cu ajutorul maşinilor gânditoare agresive ale lui Barbarossa. Au cucerit cea mai mare parte a galaxiei cunoscute.
Câteva grupuri de rezistenţă şi-au unit forţele de apărare la hotarele Vechiului Imperiu. Formând propria lor confederaţie - Liga Nobililor - au luptat împotriva celor douăzeci de titani şi, după multe bătălii sângeroase, încă îşi păstraseră libertatea. Au oprit valul titanilor şi l-au împins înapoi.
Tlaloc a jurat să-i stăpânească într-o zi pe aceşti indivizi inoportuni dar, după mai puţin de un deceniu la putere, conducătorul vizionar a fost ucis într-un accident tragic. Generalul Agamemnon a luat locul lui Tlaloc la conducere, dar moartea prietenului şi mentorului sau a fost o sumbră aducere aminte a mortalităţii titanilor.
*
Dorind să domnească timp de secole, Agamemnon şi iubita lui, Juno, au iniţiat un curs al acţiunii riscant. Au pus să le fie extrase chirurgical creierele şi să fie implantate în recipiente de conservare care puteau fi instalate într-o varietate de corpuri mecanice. Unul câte unul - pe măsură ce titanii rămaşi simţeau spectrul vârstei şi al vulnerabilităţii - toţi ceilalţi s-au transformat în „cymeci”, maşini cu minţi umane.
Epoca Titanilor a durat un secol. Uzurpatorii cymeci şi-au condus diferitele planete folosind computere şi roboţi din ce în ce mai sofisticaţi pentru a menţine ordinea. Dar într-o zi fatidică, hedonistul titan Xerxes, dornic să aibă mai mult timp pentru plăcerile lui, ceda prea multă putere omniprezentei sale reţele de inteligenţă artificială.
Reţeaua computerului conştient a preluat controlul asupra unei întregi planete, urmate foarte repede de altele. Colapsul s-a răspândit că o epidemie virulenta de la o lume la alta, iar „hipermintea” computerului şi-a lărgit puterea şi orizontul. Luându-şi numele de Omnius, reţeaua inteligenta şi adaptabila a cucerit toate planetele controlate de titani, înainte ca cymecii să aibă timp să se avertizeze unul pe altul în legătură cu pericolul…
Apoi Omnius a pornit să instaureze şi să menţină ordinea în propriul său stil extrem de structurat, ţinându-i sub călcâiul lui pe cymecii umiliţi. Cândva stăpânii unui imperiu, Agamemnon şi companionii lui au devenit servitorii reticenţi ai hipermintii atotcuprinzătoare.
În vremea Jihadului Butlerian, Omnius şi maşinile lui gânditoare ţinuseră toate „lumile sincronizate” într-o strânsoare de fier timp de o mie de ani.
Chiar şi aşa, pâlcuri de oameni liberi au rămas la periferie, legaţi laolaltă pentru protecţia reciprocă, ghimpi în coastele maşinilor gânditoare. De câte ori au venit atacurile, Liga Nobililor s-a apărat cu eficacitate.
Dar noi planuri ale maşinilor erau urzite încontinuu...
Când oamenii au creat un computer cu capacitatea de a colecta informaţie şi de a învăţa din ea, au semnat condamnarea la moarte a omenirii.
SORA BECCA CEA FINITĂ
Salusa Secundus atârna în deşertul spaţiului ca un medalion cu pietre preţioase, o oază plină de resurse şi de câmpuri fertile, paşnică şi agreabilă pentru senzorii optici. Din nefericire, era infestată cu umani nedomesticiţi.
Flota robotică se apropia de lumea-capitala a Ligii Nobililor. Nave de război blindate erau pline de arme ca nişte arici, de o frumuseţe stranie cu învelişurile lor din aliaje reflectorizante şi cu antenele şi senzorii care le împodobeau. Motoarele de la pupa revărsară flăcări pure, împingând vehiculele la acceleraţii care ar fi strivit nişte simpli pasageri biologici. Maşinile gânditoare nu aveau nevoie de sisteme de întreţinere a vieţii sau de confort fizic. În prezent, erau concentrate asupra distrugerii rămăşiţelor străvechii rezistente umane de la graniţele exterioare nedomolite ale lumilor sincronizate.
Din interiorul navei în formă de piramidă, generalul cymec Agamemnon conducea atacul. Maşinilor gânditoare

logice nu le pasă de glorie sau răzbunare. Însă lui Agamemnon cu siguranță îi pasă. În permanență alert în recipientul de conservare, creierul său uman își urmărea planurile în desfăşurare.
În fața lui, flota principală a navelor militare robotice se revărsă în sistemul infestat de umani, copleşind echipajele aparatelor-santinela surprinse că o avalanşă din spațiu. Navele de patrulare ale oamenilor deschiseră focul, apărătorii se năpustiră să întâmpine forțele maşinilor care soseau. Cinci nave-santinela ale Ligii traseră salve masive, dar cea mai mare parte a proiectilelor erau prea lente ca să lovească flota ce pătrundea în sistemul salusan. Câteva aparate robotice fură avariate sau distruse de lovituri norocoase şi la fel de multe nave umane explodară în străfulgerări de vapori incandescenți - nu pentru că reprezentau vreo amenințare deosebită, ci pentru că stăteau în drum.
Numai câțiva cercetaşi îndepărtați reuşiră să transmită o avertizare către vulnerabilă Salusa Secundus. Navele de luptă robotice vaporizară perimetrul interior risipit al apărării umane, fără măcar să încetinească în drumul spre adevăratul lor țel. Vibrând din cauza decelerării extreme, flota maşinilor gânditoare avea să sosească nu cu multă vreme după ce semnalul de avertizare avea să ajungă pe lumea-capitala.
Oamenii nu vor avea niciodată destul timp să se pregătească...
Flota robotica era de zece ori mai mare şi mai puternică decât oricare alta pe care o trimisese vreodată Omnius împotriva Ligii Nobililor. Oamenii deveniseră prea mulțumiți de sine, neavând de înfruntat nici o agresiune concentrată a roboților în timpul ultimului secol de război rece, plin de frământări. Dar maşinile puteau aştepta multă vreme, iar acum Agamemnon şi titanii supraviețuitori aveau în sfârşit cum să-şi valorifice ocazia.
Liga instalase recent sisteme defensive presupus invincibile, bazate pe gelcircuite, împotriva maşinilor gânditoare, sisteme dezvăluite de un val de micuțe sonde-spion mecanice. Uriaşa flota robotică avea să aştepte la distanță sigură, în timp ce Agamemnon şi mica să avangarda de cymeci forța înaintarea într-o misiune poate sinucigaşă, menită să deschidă calea.
Agamemnon savura aşteptarea. Nenorociții de biologici ar trebui să sune deja alarma, pregătindu-şi apărarea... şi chircindu-se de frică. Prin electrofluidul care-i menținea în viața creierul dezancarnat, transmise un ordin către trupele sale de şoc formate din cymeci.
- Să distrugem inima rezistenței umane! Înainte!
Timp de o mie de ani infernali, Agamemnon şi titanii săi fuseseră siliți să slujească hipermintea-computer, Omnius. Iritați de robia lor, cymecii îşi întorceau acum frustrarea împotriva Ligii Nobililor, într-o zi, generalul cândva înfrânt spera să se ridice împotriva lui Omnius însuşi, dar până acum nu se ivise nici o ocazie.
Liga ridicase noi scuturi de bruiaj în jurul Salusei Secundus. Un asemenea câmp putea distruge gelcircuitele sofisticate ale tuturor computerelor cu inteligența artificială - dar mințile umane puteau supraviețui trecerii. Şi, cu toate că aveau sisteme mecanice şi corpuri interşanjabile de roboți, cymecii încă posedau creiere umane. Astfel, puteau trece nevătămați prin scuturile defensive.
Ca o țintă din spatele dispozitivului de ochire, Salusa Secundus umplea câmpul vizual al lui Agamemnon. Cu multă atenție pentru amănunte, generalul studiase proiectele tactice, aplicând iscusința militară pe care-o căpătase de-a lungul secolelor, împreună cu înțelegerea intuitivă a artei cuceririi. Talentele sale îngăduiseră cândva că doar douăzeci de rebeli să cucerească un imperiu... până când îl pierduseră pe tot în favoarea lui Omnius.
Înainte de a lansa acest atac important, hipermintea-computer insistase să ruleze simulare după simulare, încercând să elaboreze planuri pentru orice eventualitate. Totuşi, Agamemnon ştia că era zadarnic să facă planuri prea exacte când era vorba de nestăpâniții umani.
Acum, în timp ce imensă flotă robotică intra în lupta cu sistemele orbitale de apărare şi cu navele de la periferie, mintea lui Agamemnon sonda spațiul exterior din containerul sau conectat la senzori şi simți nava călăuzitoare că pe o extensie a trupului său uman de mult pierdut. Totalitatea armelor făcea parte din el însuşi. Vedea cu o mie de ochi, iar motoarele puternice îl făceau să se simtă ca şi cum ar fi avut din nou picioare musculoase şi putea alega mai repede ca vântul.
- Pregătiți-vă pentru atacul la sol! După ce transportoarele de trupe trec de apărarea salusana, trebuie să lovim repede şi în forță.
Amintindu-şi că ochii-de-paza aveau să înregistreze fiecare clipă a bătăliei pentru a fi examinată mai târziu de hiperminte la întoarcerea flotei, adăugă:
- Vom steriliza planeta asta mizerabilă pentru gloria lui Omnius!
Agamemnon îşi încetini coborârea, iar ceilalți îl imitară.
- Xerxes, preia conducerea. Trimite-i pe neocymecii tăi să deschidă focul şi să-i scoată din ascunzători.
Şovăitor că de obicei, Xerxes se vaită.
- O să am sprijinul tău complet când o să mă angajez în luptă? Este partea cea mai periculoasă a...
Agamemnon îl reduse la tăcere.
- Fii recunoscător pentru ocazia asta de a dovedi de ce eşti în stare. Acum du-te! Fiecare secundă de întârziere le da mai mult timp hrethgirilor.
Acesta era termenul peiorativ pe care maşinile inteligente şi lacheii lor cymeci le foloseau pentru paraziții umani.

O altă voce interveni prin sistemul de comunicații: operatorul robot al flotei maşinilor care lupta împotriva forțelor de apărare umane de pe orbita Salusei.
- Aşteptăm semnalul tău, generale Agamemnon. Rezistența umană se intensifică.
- Suntem pe drum, răspunse Agamemnon. Xerxes, fă aşa cum ți-am ordonat!
Xerxes, care nu era niciodată capabil de sfidare până la capăt, îşi înăbuşi alte comentarii şi chemă trei neocymeci, maşini de generație mai nouă cu minți umane. Cele patru nave piramidale îşi deconectară sistemele secundare, iar transportoarele blindate de trupe plonjară nedirijate prin atmosferă. Timp de câteva secunde primejdioase aveau să fie ținte uşoare, iar sistemele defensive formate din rachete şi aparate aeriene ar fi putut doborî câteva din roi. Însă materialul dens de ecranare a transportoarelor avea să le protejeze împotriva celei mai mari părți a bombardamentului, menținându-le intacte chiar şi în cazul unei prăbuşiri violente la periferia orasului-capitala Zimia, unde erau amplasate principalele turnuri generatoare ale scuturilor.
Până acum, Liga Nobililor apărase omenirea răzvrătită împotriva eficienței organizate a lui Omnius, dar biologicii nedomesticiți se guvernau ineficace şi deseori se contraziceau în legătură cu deciziile majore, îndată ce Salusa Secundus avea să fie zdrobită, alianța instabilă s-ar fi dezintegrat, cuprinsă de panică; rezistența s-ar fi spulberat.
Dar mai întâi cymecii lui Agamemnon trebuiau să întrerupă câmpurile de bruiaj. Atunci, Salusa ar fi rămas lipsită de apărare, tremurând, pregătită pentru că flota robotică principală să lanseze lovitură mortală, asemenea unui uriaş bocanc mecanic strivind o insectă.
Conducătorul cymec manevra transportorul în poziția potrivită, gata să conducă al doilea val, cuprinzând restul flotei de exterminare. Agamemnon deconecta toate sistemele computerizate şi îl urmă pe Xerxes către planetă. Creierul lui plutea liber în recipientul de păstrare. Orb şi surd, generalul nu simțea arşița sau vibrațiile violente în timp ce aparatul său blindat se năpustea vuind asupra țintei care nu bănuia nimic.
Maşina inteligentă este un duh malefic, scăpat din sticlă lui.
BARBAROSSA, Anatomia unei revolte
Când rețeaua de senzori de pe Salusa detecta sosirea flotei de război a roboților, Xavier Harkonnen trecu imediat la acțiune. O dată în plus, maşinile gânditoare aveau de gând să testeze apărarea omenirii libere.
Deşi purta gradul de tercero în miliția salusana - ramură locală, autonomă din Armada integrală a Ligii - Xavier nu era încă născut în vremea ultimelor lupte adevărate împotriva lumilor Ligii. Cea mai recentă bătălie importantă avusese loc cu aproape o sută de ani în urmă. După toți aceşti ani, maşinile agresive s-ar fi putut să conteze pe apărarea slăbită a oamenilor, dar Xavier jura că acestea vor da greş.
- Primero Meach, am primit o avertizare urgență şi un scurt vidflux de la unul dintre cercetaşii noştri de la periferie, îl anunța pe superiorul său. Dar transmisia s-a întrerupt...
- Uită-te la toți ăştia! exclamă quinto Wilby, în timp ce scana imaginile de la rețeaua marginaşă de senzori.
Ofițerul inferior stătea alături de alți soldați îngrămădiți în jurul unor panouri de instrumente, din interiorul unei clădiri acoperite de o cupolă.
- Omnius n-a mai trimis niciodată până acum aşa ceva.
Vannibal Meach, primero-ul scund, dar cu voce sonoră, al miliției salusane, stătea în centrul de control al apărării planetei, absorbind cu calm valul de informații.
*
- Ultimul nostru raport de la periferie este vechi de câteva ore, din cauza întârzierii semnalului. Până acum, maşinile au atacat posturile noastre şi vor încerca să se apropie. Vor eşua, desigur.
Deşi acesta era primul avertisment în legătură cu invazia iminentă, reacționa ca şi cum se aşteptase ca maşinile să sosească în orice clipă.
În lumina camerei de control, părul castaniu închis al lui Xavier sclipea cu reflexe roşcate, că de scorțişoară. Era un tânăr serios, înclinat spre onestitate şi cu o tendință de a vedea lucrurile în alb şi negru. Ca membru al celui de-al treilea nivel al gradelor militare, tercero Harkonnen era comandantul de rezervă al lui Meach pentru avanposturile apărării locale. Mult admirat de superiorii săi, Xavier fusese promovat repede; la fel de respectat de soldați, era tipul de om de încredere pe care l-ar fi urmat în bătălie.
În ciuda copleşitoarei mărimi şi puteri de foc a flotei robotice, îşi impuse să fie calm, apoi anunță noi rapoarte de la cele mai apropiate nave de patrulare şi puse în stare de alertă flota defensivă a gărzii spațiale. Comandanții navelor de luptă îşi convocaseră deja echipajele la statutul de pregătire de luptă, deîndată ce auziseră transmisiile de urgență de la navele cercetaş, acum distruse.
În jurul lui Xavier, sistemele automate funcționau zumzăind. Ascultând sirenele trepidante, zgomotul sacadat al ordinelor şi al rapoartelor privind situația de fapt care se auzeau din camera de comandă, trase încet aer în piept şi stabili sarcinile prioritare.
- Putem să-i oprim, rosti el. Îi vom opri!
Vocea lui avea un ton de comandă fermă, ca şi cum ar fi fost mult mai în vârstă decât anii săi şi obişnuit să se bată cu Omnius în fiecare zi. În realitate, aceasta urma să fie prima lui lupta cu maşinile gânditoare.

Cu ani în urmă, părinții şi fratele său mai mare fuseseră ucişi într-un atac de jaf al cymecilor, la întoarcerea dintr-o inspecție a proprietăților familiei de pe Hagal. Forțele maşinilor lipsite de suflet fuseseră întotdeauna o amenințare pentru Lumile Ligii, însă oamenii menținuseră o pace instabilă timp de decenii.
Pe un grilaj de pe perete, o hartă a sistemului Gamma Wai, bâzâind uşor, arata amplasamentele orbitale din jurul Salusei Secundus şi al altor şase planete, împreună cu dispunerea a şaisprezece grupe de patrule de luptă şi a vigilentelor nave de pază care erau împrăştiate la întâmplare. Quarto Young, de la statul-major, se grăbea să actualizeze proiecția tactică, încercând să deducă pe cât putea mai bine poziția flotilei de luptă a roboților.
- Contactează-l pe Segno Lauderdale şi convoacă toate navele de război periferice. Spune-le să atace şi să distrugă toți inamicii pe care-i întâlnesc, ordona primero Meach, apoi oftă. O să ne ia jumătate de zi, la accelerație maximă, ca să retragem formațiile grele de luptă de la graniță, dar maşinile ar putea totuşi încerca să pătrundă până atunci. S-ar putea să fie o zi incandescenta pentru băieții noştri...
Quarto Young îndeplinea ordinele cu o eficiență degajată, expediind un mesaj care urma să aibă nevoie de ore întregi pentru a ajunge la periferia sistemului.
Meach încuviință în sinea lui, continuând şirul de operațiuni îndelung exersate. Trăind tot timpul sub spectrul maşinilor, miliția salusana se antrena cu regularitate pentru orice scenariu, la fel ca şi detaşamentele Armadei din fiecare sistem important al Ligii.
- Activați scuturile de bruiaj din jurul planetei şi transmiteți avertismente către întregul trafic comercial aerian şi spațial. Vreau ca puterea transmițătorului de câmp al oraşului să ajungă la maximum în zece minute.
- Asta ar trebui să fie de ajuns să prăjească creierul de gelcircuite ale oricărei maşini gânditoare, spuse Xavier cu încredere forțată. Am văzut cu toții testele. Asta, totuşi, nu-i doar un test.
O dată ce inamicul întâlnea sistemele de apărare pe care le instalase Salusa, spera că-şi vor socoti pierderile prea grele şi se vor retrage. Maşinilor gânditoare nu le plăcea să-şi asume riscuri.
Fixă cu privirea un panou. Dar sunt atât de mulți...
Apoi se ridică în picioare din fața ecranelor de supraveghere pline de veşti proaste.
- Primero Meach, dacă datele noastre privind viteza flotei maşinilor sunt corecte, chiar şi în curs de decelerare, zboară aproape la fel de repede ca şi semnalul de avertisment pe care l-am primit de la cercetaşii noştri.
- Atunci ar putea fi deja aici! exclamă quinto Wilby.
În acest moment, Meach reacționa cuprins brusc de neliniște, declanşând alarma generală de urgență.
- Dați ordinele de evacuare! Deschideți adăposturile subterane!
- Evacuarea în curs de desfăşurare, domnule, raporta quarto Young câteva clipe mai târziu, cu degetele lucrând pe panourile de actualizare chiar în timp ce vorbea.
Tânăra încordată atinse un cablu de comunicații de la tâmplă.
- Îi trimitem viceregelui Butler toate informațiile pe care le avem.
Serena e cu el la Sala Parlamentului, îşi dădu seama Xavier, gândindu-se la fiica de nouăsprezece ani a viceregelui. Inima i se strânse de îngrijorare pentru ea, şi totuşi nu îndrăznea să-şi dezvăluie teamă compatrioților lui. Totul la momentul şi în locul potrivit...
În mintea lui, putea vedea multele fire pe care trebuia să le țească, îndeplinindu-şi rolul în timp ce primero Meach dirija apărarea generală.
- Quarto Chary, ia un detaşament şi escortează-i pe viceregele Butler, pe fiica lui şi pe toți reprezentanții Ligii, adânc în adăposturile subterane.
- Ar trebui să se îndrepte deja într-acolo, domnule, răspunse ofițerul.
Xavier îi zâmbi cu răceală.
- Tu ai încredere în politicieni că vor începe prin a face cel mai inteligent lucru?
Quarto-ul o luă la fugă să facă ce i se spusese.
Cele mai multe dintre istorii sunt scrise de către câştigătorii conflictelor, însă cele scrise de învinşi - dacă supraviețuiesc - sunt adeseori mai interesante.
IBLIS GINJG, Peisajul Umanității
Secundus era o lume verde, cu o climă temperată, căminul a sute de milioane de oameni liberi din Liga Nobililor. Prin apeducte deschise curgea apă din abundență. În jurul centrului cultural şi guvernamental care era oraşul Zimia, dealuri domoale erau împestrițate cu vii şi crânguri de măslini.
Cu câteva clipe înainte de atacul maşinilor, Serena Butler păşea pe podiumul oratorilor din marea Sală a Parlamentului. Datorită muncii ei devotate în serviciul public, ca şi a aranjamentelor speciale făcute de tatăl său, i se acordase această ocazie de a se adresa reprezentanților.
Viceregele Manion Butler o sfătuise în particular să fie subtilă şi să-şi mențină argumentele simple.
- Pas cu pas, draga mea. Liga noastă se menține laolaltă doar datorită amenințării unui duşman comun, nu din pricina vreunui număr de valori sau credințe împărtăşite de toți. Nu ataca în nici un caz modul de viață al nobililor...
Acesta era doar al treilea discurs din scurta ei cariera politică. În cuvântările anterioare, fusese mult prea stridentă

- neînțelegând încă baletul politicii - iar ideile sale fuseseră întâmpinate cu un amestec de căscaturi şi chicoteli binevoitoare, stârnite de naivitatea limbajului ei. Voia să pună capăt practicării sclaviei umane care fusese adoptată pe ici, pe colo, de către unele lumi ale Ligii; voia să obțină egalitatea pentru fiecare ființă umană, pentru a se asigura că toți erau hrăniți şi protejați.
- Poate că adevărul doare. Încercam să-i fac să se simtă vinovați...
- I-ai făcut doar surzi la vorbele tale.
Serena îşi rafinase discursul, incluzând şi sfaturile tatălui, rămânând totuşi credincioasă principiilor proprii. Pas cu pas. Şi ea va învăța cu fiecare pas. La sfatul tatălui său, vorbise de asemenea, în particular, cu unii reprezentanți care gândeau la fel ca ea, asigurându-şi sprijin şi câştigând din vreme câțiva aliați.
Înălțând bărbia, schimbându-şi expresia feței în aşa fel încât să arate mai curând autoritară decât înverşunată, Serena se aşează în interiorul cochiliei acustice care înconjura podiumul aidoma unui dom geodezic. Îi creştea inima gândindu-se la tot binele pe care l-ar fi putut face. Simți lumina caldă, în timp ce mecanismul de proiecție transmitea imagini supradimensionate ale ei afară, în spațiul de sub cupolă.
Un mic ecran de deasupra podiumului îi permitea să se vadă pe ea însăşi aşa cum o vedeau ei: un chip delicat, de o frumusețe clasică, având ochi violeți, hipnotici, şi părul de culoarea chihlimbarului strălucind cu fire aurii naturale. Pe reverul stâng purta un buchețel de trandafiri albi, culeşi din propria ei gradina îngrijită cu meticulozitate. Proiectorul o făcea pe Serena să arate chiar şi mai tânără, deoarece mecanismul fusese ajustat de către nobili în aşa fel încât să ascundă efectul anilor de pe propriile lor trăsături.
Din loja lui ornamentată, aşezată în fața publicului, viceregele Butler, rotund la față, îmbrăcat în cea mai elegantă roba auriu cu negru, zâmbea mândru spre fiica sa. Stema Ligii Nobililor îi împodobea reverul, o mână de om deschisă, cu contur auriu, reprezentând libertatea.
Înțelegea optimismul Serenei, amintindu-şi ambițiile asemănătoare pe care le nutrise el însuşi. Avusese întotdeauna răbdare cu cruciadele ei, sprijinind-o pe tânăra femeie să adune ajutoare de urgență pentru refugiați, în urma atacurilor maşinilor, lăsând-o să călătorească spre alte planete ca să îngrijească răniți sau să sape printre dărâmături şi să fie de folos la reconstruirea clădirilor incendiate. Serena nu se temuse niciodată să-şi murdărească mâinile.
- Minții înguste înalta bariere neînduplecate, îi spusese cândva mama ei. Dar împotriva acestor bariere, cuvintele sunt arme formidabile.
La parterul sălii imense, demnitarii stăteau de vorbă pe un ton scăzut. Câțiva sorbeau băuturi sau înfulecau gustări care le fuseseră servite la locurile lor. O zi ca oricare alta în Parlament... Instalați confortabil în vilele şi conacele lor, n-ar fi întâmpinat schimbarea cu bucurie. Dar posibilitatea de a răni orgolii nu o împiedica pe Serena să spună ceea ce trebuia spus.
Puse în funcțiune sistemul de proiecție a discursurilor.
- Mulți dintre voi cred că am idei nesăbuite din cauză că sunt tânără, dar poate că cei tineri au vederea mai ageră, în timp ce bătrânii devin încet-încet orbi. Sunt eu nesăbuită şi naivă - sau unii dintre voi, stăpâniți de automulțumire şi răsfăț, v-ați îndepărtat de umanitate? Unde vă aflați pe scara dintre bine şi rău?
În cuprinsul adunării, văzu un val de indignare amestecat cu respingere vehemență. Viceregele Butler îi aruncă o privire tăioasă, de dezaprobare, dar transmise un semnal rapid de reamintire în întreaga sală, cerând atenție respectuoasă, aşa cum ar fi fost acordată oricărui vorbitor.
Ea pretinse că nu observă. Nu puteau vedea cu toții perspectivă mai largă?
- Trebuie să privim dincolo de noi înşine dacă vrem să supraviețuim ca specie. Acum nu e momentul pentru interese personale. De secole, ne-am restrâns apărarea la o mână de planete cheie. Deşi Omnius nu a lansat nici un atac pe scară largă de câteva decenii, trăim în umbra permanentă a amenințării maşinilor.
Atingând pedalele sensibile la presiune de pe podium, Serena afişa o proiecție a stelelor din vecinătate, ca un roi de nestemate pe tavanul înalt. Cu o rază indicatoare de lumină, arata lumile libere ale Ligii şi lumile sincronizate stăpânite de maşinile gânditoare. Apoi mişcă indicatorul spre zone mai întinse ale galaxiei, unde nu guvernau nici oamenii organizați, nici maşinile.
- Priviți aceste biete planete nealiate: lumi împrăştiate ca Harmonthep, Tlulax, Arrakis, Anbus IV şi Caladan. Din cauză că aşezările lor risipite, insulare, nu sunt membre ale Ligii noastre, nu au dreptul la protecția noastră completă dacă ar fi vreodată amenințați - de maşini sau de alți oameni...
Serena făcu o pauză, lăsând publicul să-i asimileze cuvintele.
- Mulți dintre proprii noştri oameni fac expediții criminale, de pradă, pe aceste planete, capturând sclavi meniți să fie livrați către unele lumi ale Ligii.
Îl privi în ochi pe reprezentantul Poritrinului, care se încruntă, ştiind că vorbea despre el. Răspunse cu voce tare, întrerupând-o:
- Sclavia este o practică acceptată în cadrul Ligii. În lipsa maşinilor complexe, nu avem altă opțiune pentru a spori forța de muncă.
O privi plin de trufie.

- În plus, Salusa Secundus însăşi menţine o populaţie de sclavi zensunniţi de aproape două secole!
- Noi am pus capăt acestei practici, replică Serena cu un entuziasm intens. Am avut nevoie de imaginaţie şi voinţa de schimbare, dar...
Încercând să preîntâmpine o întrecere în strigăte, viceregele se ridică în picioare.
- Fiecare planetă a Ligii îşi ia propriile hotărâri privind obiceiurile, tehnologia şi legile locale. Avem un inamic destul de îngrozitor în maşinile gânditoare şi fără să pornim un război civil între propriile noastre planete.
Vocea lui sună patern, mustrând-o discret pentru a o face să revină la problema principală.
Oftând, dar fără să se predea, Serena muta indicatorul astfel încât planetele nealiate să lucească pe tavan.
- Totuşi, nu putem ignora toate aceste lumi - ţinte desăvârşite, bogate în resurse, planete abia aşteptând să fie cucerite de Omnius.
Aprodul, aşezat pe un scaun înalt pe o latură a sălii, lovi podeaua cu bastonul.
- Timpul!
Uşor plictisit, rareori ascultă discursurile.
Serena continua în grabă, încercând să-şi termine argumentarea fără ca vocea să-i sune strident.
- Ştim că maşinile gânditoare vor să controleze galaxia, chiar dacă, de aproape o sută de ani, au fost în general pasivi. Au pus stăpânire în mod sistematic pe fiecare lume din sistemele stelare sincronizate. Nu vă lăsaţi adormiţi de aparenta lor lipsa de interes pentru noi. Ştim că vor lovi din nou - dar cum şi unde? N-ar trebui să ne facem mutarea înainte ca Omnius s-o facă?
- Şi ce anume vreţi, madame Butler? întrebă nerăbdător unul dintre demnitari, ridicând vocea, dar fără să stea în picioare, aşa cum era uzual. Pledaţi pentru un soi de atac preventiv împotriva maşinilor gânditoare?
- Trebuie să căutăm să includem planetele nealiate în Liga şi să încetăm să capturăm sclavi de pe ele!
Îndreptă raza luminoasă spre proiecţia de deasupra capului.
- Aduceţi-i sub aripa noastră, pentru a mări atât propria noastră putere cât şi pe a lor. Vom avea cu toţii de câştigat! Propun să trimitem ambasadori şi ataşaţi culturali cu scopul expres de a forma noi alianţe militare şi politice. Cât de multe putem...
- Şi cine va plăti pentru toată diplomaţia asta?
- Timpul, repetă aprodul.
- I se acorda trei minute suplimentare pentru replica, din moment ce reprezentantul Hagalului a pus o întrebare, spuse viceregele Butler pe un ton autoritar.
Serena se înfurie. Cum putea reprezentantul ăsta să-şi facă griji pentru nişte etichete meschine cu preţuri, când costul final era cu atât de mult mai mare?
- Vom plăti cu toţii - cu sânge - dacă nu facem asta. Trebuie să întărim Liga şi specia umană!
Unii dintre nobili începură să aplaude - aliaţii pe care căutase să şi-i atragă înainte de discurs. Dintr-o dată, o alarmă stridentă răsună în clădire şi pe străzi. Sirene pătrunzătoare vibrară pe un ton înfricoşător de familiar - auzit de obicei numai în timpul exerciţiilor planificate - convocând toţi membrii în rezervă ai miliţiei salusane.
- Maşinile gânditoare au intrat în sistemul salusan, rosti o voce în difuzoarele încastrate în pereţi.
Anunţuri similare sunau peste tot în Zimia.
- Avem un semnal de alertă transmis de cercetaşii de la periferie şi de la grupul de pază.
În picioare lângă tatăl ei, Serena citi detaliile, în timp ce viceregelui i se înmânase un rezumat scurt şi urgent.
- N-am văzut niciodată o flotă robotică de război de asemenea mărime! exclamă el. De câtă vreme au transmis primii cercetaşi avertismentul? Cât timp avem?
- Suntem atacaţi! strigă un bărbat.
Delegaţii săriră în picioare, împrăştiindu-se ca nişte furnici zgândărite.
- Pregătiţi-vă să evacuaţi Sala Parlamentului!
Aprodul începu să se agite frenetic.
- Toate adăposturile blindate sunt deschise. Reprezentanţi, prezentaţi-vă la amplasamentele desemnate.
Viceregele Butler strigă pe deasupra haosului, încercând să pară încrezător.
- Scuturile Holtzman ne vor proteja!
Serena putea descifra neliniştea tatălui ei, deşi o mască destul de bine.
Printre strigăte şi ţipete de panică, reprezentanţii Ligii se îngrămădeau spre ieşiri. Duşmanii neîndurători ai omenirii sosiseră...
Orice om care cere o autoritate sporită nu merită s-o aibă.
TERCERO XAVIER HARKONNEN,
Cuvântare către miliţia salusana
- Flota robotică tocmai a intrat în lupta împotriva gărzii noastre spaţiale, anunţa Xavier Harkonnen de la staţia sa de emisie. Au fost schimbate focuri de arme grele.
- Primero Meach! strigă quarto Steff Young de la ecranele reţelei orbitale. Xavier putea simţi mirosul metalic şi sărat al transpiraţiei nervoase a lui Young.

- Domnule, un mic detaşament de nave-masina s-au desprins din flota robotică principală de pe orbită. Configurația e necunoscută, dar se pregătesc pentru o coborâre prin atmosferă.
Tânăra arata imaginile, scoțând în evidență luminile strălucitoare care însemnau un roi de proiectile inerte.
Xavier aruncă o privire către scanerele periferice, căutând informații în timp real transmise de sateliții defensivi aflați la mare altitudine, deasupra câmpurilor lui Tio Holtzman de bruiaj al gelcircuitelor. La rezoluție maximă, văzu o escadrilă de asalt formată din nave piramidale năpustindu-se urlând prin atmosferă, de-a dreptul în scuturile care scoteau scântei.
- Îi aşteaptă o surpriză neplăcută, spuse Young cu un surâs sumbru. Nici o maşină gânditoare nu poate supraviețui acestei curse.
- Grija noastră cea mai mare va fi să ne ferim de rămăşițele navelor sfărâmate, remarcă sarcastic primero Meach. Mențineți supravegherea!
Însă transportoarele de desant se strecurau prin câmpul de bruiaj - şi continuau să coboare. Nu arătau nici o urmă de semnătură electronică în timp ce străbăteau granița.
- Cum trec prin scut?
Quinto Wilby îşi şterse fruntea, dându-şi la o parte din ochi părul de culoarea cafelei cu lapte.
- Nici un computer n-ar putea...
Într-o străfulgerare, Xavier înțelese ce se întâmplă.
- Sunt nave de desant care zboară orbeşte, domnule!
Young ridică ochii de pe ecrane, respirând cu greutate.
- Impact în mai puțin de un minut, primero. Al doilea val soseşte în urma lor. Pot număra douăzeci şi opt de proiectile.
Dădu din cap.
- Nici o semnătură de computer, pe nici una dintre ele.
Xavier strigă, gândind în avans.
- Rico, Powder, puneți la treabă echipele de intervenție medicală şi detaşamentele de stingere a incendiilor. Toate în cea mai mare viteză şi pregătite. Hai, băieți, ne-am antrenat pentru asta de o sută de ori! Vreau toate vehiculele şi echipamentele de salvare în mişcare şi în aer, pregătite să se deplaseze înainte ca prima navă să lovească.
- Redirecționează sistemele de apărare ca să-i izbească pe invadatori deîndată ce se prăbuşesc!
Primero Meach coborî vocea, plimbându-şi privirea de cremene peste camarazii săi.
- Tercero Harkonnen, ia o stație mobilă de comunicații şi du-te acolo - fii ochii mei la locul căderii. Am o bănuială că aceste nave de desant vor da la iveală ceva neplăcut.
*
Afară, străzile oraşului erau cuprinse de haos sub cerul presărat de nori. Năpustindu-se în învălmăşeală, Xavier auzi țipătul fierbinte, metalic, al atmosferei sfâşiate când proiectilele inerte, blindate, se prăbuşiră din spațiu ca nişte gloanțe.
O ploaie de stele căzătoare, formată din nave piramidale izbi solul, nava după nava. Cu un tunet asurzitor, primele patru vehicule oarbe perforară clădiri, făcând una cu pământul patru străzi, o dată cu împrăştierea explozivă de energie cinetică. Dar sistemele sofisticate de transfer al şocului izolară încărcătura mortală dinăuntru.
Xavier alergă de-a lungul străzii, cu uniforma în neorânduială, cu părul transpirat lipit de cap. Se opri în fata edificiului gigantic al Sălii Parlamentului. Deşi al doilea la comanda apărării de pe Salusa, iată-l într-o poziție lipsită de siguranță, gata să dea ordine la locul impactului. Nu era tocmai ceea ce fusese învățat la cursurile Academiei Armadei. Dar primero Meach se baza pe aprecierile, pe recomandările şi pe capacitatea lui de a acționa independent.
Atinse comunicatorul de la bărbie.
- Sunt pe poziții, domnule.
Încă cinci proiectile fără ghidaj căzură greoi la periferia oraşului, lăsând cratere fumegânde. Explozii. Fum. Mingi de foc.
Din locurile unde se prăbuşiseră, capsulele inerte se deschiseră, dezvăluind câte un obiect imens, agitându-se în fiecare dintre ele. Dispozitive mecanice reactivate lepădau crusta carbonizată de protecție. Cuprins de teroare, Xavier ştia ce era pe cale să vadă, înțelegea cum reuşiseră să treacă prin câmpul de bruiaj. Nu erau câtuşi de puțin minți de computer...
Cymeci.
Monstruozități mecanice înfricoşătoare ieşiră din piramidele distruse, conduse de creiere umane extrase chirurgical. Sistemele de mişcare repornira; picioarele articulate şi armele perfecționate se aşezară la locul lor cu un clinchet.
Corpurile cymecilor se târâră afară din craterele fumegânde, gladiatori în formă de crabi având jumătate din înălțimea clădirilor avariate. Picioarele dintr-un aliaj dur erau la fel de groase ca nişte grinzi de susținere, întesate

de tunuri, aruncătoare de flăcări, lansatoare de proiectile şi emiţătoare de gaz otrăvitor.
Xavier strigă în comunicator:
- Cymeci, formă de luptător, primero Meach! Şi-au dat seama cum să treacă de apărarea noastră de pe orbită!
Peste tot pe Salusa, de la periferia oraşului Zimia până pe cel mai îndepărtat continent, fu expediată în lupta miliția planetară locală. Aparate defensive pentru partea inferioară a atmosferei - kindjale - fuseseră deja lansate în zboruri defensive, cu magaziile de arme încărcate cu obuze capabile să penetreze blindajele.
Oamenii de pe strada fugeau îngroziți; alții rămăseseră paralizați, cu ochii mari cât cepele. Xavier urlă descriind ceea ce vedea. Îl auzi pe Vannibal Meach adăugând:
- Quarto Young, transmite ordine către toate stațiile să pornească instalațiile de ventilație. Ai grijă să fie distribuite populației măşti filtrante. Fiecare persoană care nu se afla în interiorul unui adăpost autorizat trebuie să poarte un aparat de respirat...
Măştile faciale nu puteau proteja împotriva aruncătoarelor de flăcări ale cymecilor sau împotriva detonărilor de înaltă energie, dar măcar oamenii puteau fi apărați de norii groşi de otravă. În timp ce-şi potrivea umărul la locul lui, Xavier se temea din ce în ce mai mult ca precauțiunile cele mai bine plănuite al miliției vor fi jalnic de nepotrivite în situația dată.
Lăsând în urma carapacele abandonate ale navelor de desant, luptătorii cymeci înaintară huruind pe picioarele lor monstruoase. Lansau obuze explozive, incinerau clădiri şi oameni care țipau. Din vârful membrelor din față ieşeau jeturi de flăcări, incendiind oraşul Zimia.
Navele de desant continuau să se rostogolească din înalturi, gata să se deschidă deîndată ce se prăbuşeau. Douăzeci şi opt în total...
Cu un urlet prelung, destul de intens să-i spargă urechile, o coloană rotitoare de foc şi fum apăru în fața ochilor tânărului tercero, atât de rapidă şi de strălucitoare încât îi arse rețină. Nava se zdrobi de complexul militar aflat la jumătate de kilometru în spatele lui, vaporizând centrul de control şi clădirea cartierului general al miliției planetare. Unda de şoc îl trânti pe Xavier în genunchi şi sparse geamurile pe zeci de străzi.
- Primero! strigă Xavier în comunicator. Primero Meach! Cei din centrul de comandă... Mă aude cineva?
Dar putea să-şi dea seama, după ruine, că nu avea să mai primească nici un răspuns de la comandantul miliției sau de la oricare altul dintre camarazii săi din complex.
Păşind pe străzi, cymecii răspândeau un fum negru-verzui, o ceață unsuroasa care se aşternea că o peliculă toxică, acoperind solul şi structurile. Apoi, prima escadrilă de bombardiere kindjal apăru la mică altitudine. La prima trecere, împrăştie explozivi în jurul razboinicilor-masina, lovind atât cymecii cât şi construcțiile.
Purtând masca de gaze din plaz transparent, Xavier trase cu greutate aer în piept, fără să-i vină să creadă ceea ce tocmai văzuse. Îşi chemă din nou comandantul, dar nu primi nici un răspuns. În sfârşit, substațiile tactice din jurul oraşului raportară, vrând să ştie ce s-a întâmplat, cerându-i să se identifice.
- Aici tercero Xavier Harkonnen, răspunse el.
Apoi îl izbi înțelegerea deplină a situației. Cu un efort imens, îşi adună curajul şi îşi calmă vocea.
- Sunt... Sunt în acest moment la comanda miliției salusane!
Alerga către locul exploziei, prin fumul uleios care se întindea. Peste tot în jurul lui, civilii cădeau în genunchi, cuprinşi de grețuri în ceață otrăvitoare. Ofițerul ridică ochii spre luptele aeriene, dorindu-şi să aibă un control mai direct.
- Cymecii pot fi distruşi, transmise el piloților de pe kindjale. Apoi începu să tuşească. Masca nu funcționa cum trebuie. Pieptul şi gâtul îl ardeau ca şi cum ar fi inhalat acid, dar continua să dea ordine.
În timp ce atacul continuă, aeronavele salusane de reacție rapidă trecură pe deasupra câmpului de bătălie, aruncând recipiente cu pulberi şi spumă inhibitoare de flăcări. La nivelul solului, detaşamente medicale cu măşti interveniră fără ezitare.
Indiferenți la eforturile de apărare nesemnificative ale ființelor umane, cymecii mărşăluiau tot înainte, mişcându-se ca nişte entități individuale, nu ca o armată - câini turbați răspândind distrugerea. O forma-razboinic se aplecă spre spate pe picioarele puternice, că de crab, şi dobori de pe cer două nave de salvare - apoi porni iarăşi înainte, cu o grație stranie.
Prima linie a bombardierelor salusane aruncară obuze explozive direct peste unul dintre cymecii din față. Două proiectile loviră corpul acoperit de armura, iar un al treilea nimeri o clădire apropiată, făcând structura sa se prăbuşească. Grinzile şi molozul se rostogoliră în toate părțile, îngropând trupul mecanic al invadatorului.
Dar, după ce flăcările şi fumul se risipiră, cymecul lovit rămase funcțional. Maşină ucigaşă se scutură de moloz, apoi lansa un contraatac asupra kindjalelor de deasupra lui.
Din punctul său de observație îndepărtat, Xavier le studie mişcările, folosind o rețea tactica portabilă. Avea nevoie să înțeleagă planul de ansamblu al maşinilor gânditoare. Cymecii păreau să aibă un țel în minte.
Nu avea timp să ezite sau să piardă vremea plângând moartea camarazilor săi. Nici nu putea întreba ce-ar fi făcut în locul lui primero Meach...
În schimb, trebuia să-şi păstreze mintea limpede şi să ia de îndată câteva decizii. Numai dac-ar putea să priceapă

obiectivul inamicului...
Pe orbită, flota robotică trăgea în continuare asupra gărzii spațiale salusane, deşi inteligenta artificială inamică nu putea trece prin câmpurile Holtzman. Ar fi putut înfrânge navele gărzii spațiale şi impune o blocadă asupra lumii-capitala a Ligii... dar primero Meach rechemase deja unitățile grele de luptă de la periferie şi, în curând, toată puterea de foc a Armadei avea să reprezinte o provocare serioasă pentru navele de război robotice.
Pe ecran, văzu flota roboților păstrându-şi pozițiile... ca şi cum ar fi aşteptat cine ştie ce semnal din partea trupelor de şoc ale cymecilor. Mintea lui Xavier era agitată ca un vârtej. Ce făceau oare?
Un trio de masini-gladiator lansa explozivi asupra aripii vestice a Sălii Parlamentului. Fațada minunat sculptată se desprinse şi se prăbuşi în stradă ca o avalanşă de primăvară târzie. Aşchii de zid se năruiră, lăsând la vedere camerele deschise ale birourilor guvernamentale, acum evacuate.
Tuşind din cauza fumului, încercând să vadă prin masca facială unsuroasa, Xavier privi în ochii unui medic în halat alb care-l înşfăcă şi-i puse pe față o mască nouă. Pe Xavier îl ardeau plămânii şi mai mult, ca şi cum i-ar fi înmuiat cineva în combustibil de avion şi le-ar fi dat apoi foc.
- O să te faci bine, promise medicul pe un ton şovăielnic, făcând o injecție rapidă în gâtul lui Xavier.
- Ar fi bine...
Tercero-ul tuşi din nou şi văzu pete negre în fața ochilor.
- N-am timp să fac pe victimă în momentul ăsta!
Xavier înceta să se mai gândească la el însuşi şi simți o îngrijorare adâncă pentru Serena. Cu mai puțin de o oră în urmă, fusese programată să vorbească în fata reprezentanților Ligii. Se rugă ca măcar ea să fi ajuns la un loc sigur.
Luptându-se să se ridice în picioare, îl îndepărta pe medic cu un gest hotărât, când injecția îşi făcu efectul. Îşi reglă rețeaua tactica portabilă şi ceru o imagine din înaltul cerului, luată de kindjalele defensive rapide. Studie cărările înnegrite lăsate în urmă de cymecii grațioşi, titanici. Unde se duc?
În minte, scruta craterele de impact care încă mai scoteau fum şi ruinele cartierului general al miliției, urmărind potecile făcute de monştrii mecanici în timp ce forțau, în continuare, trecerea.
Apoi înțelese ceea ce ar fi trebuit să vadă încă de la început şi înjura în barbă.
Omnius ştia că scuturile de bruiaj Holtzman ar fi distrus gelcircuitele maşinilor gânditoare; ca urmare, flota robotică principală rămânea dincolo de orbita salusana. Dacă cymecii capturau însă generatoarele scutului, planeta avea să fie complet deschisă unei invazii pe scară largă.
Xavier era pus în fața unei decizii critice, dar alegerea era hotărâtă dinainte. Fie că îi plăcea sau nu, acum era la comandă. Ştergând de pe fața pământului pe primero Meach şi structura de conducere a miliției, cymecii îi dăduseră temporar autoritatea. Iar el ştia ce trebuia să facă...
Ordonă miliției salusane să se retragă şi să-şi îndrepte efortul maxim spre apărarea unicei ținte vitale, lăsând restul oraşului Zimia expus, în timp ce cymecii aruncau în aer şi incendiau totul în jur. Chiar dacă trebuia să sacrifice o parte a acestui oraş important, trebuia să împiedice forțele maşinilor să-şi atingă ținta.
Cu orice preț.
Este subiectul sau observatorul cel care exercita cea mai mare influență?
ERASMUS, fise de laborator neverificate
Pe Corrin, una dintre principalele lumi sincronizate, robotul Erasmus păşea prin piața acoperită cu lespezi de piatră, aflată în fata vilei sale somptuoase. Se mişca cu o fluiditate bine exersata, pe care învățase să o imite după secole de observare a grației umane. Chipul lui de metal-fluid era un oval neted, lustruit, că o oglindă complet golită de expresie, până când hotăra să modeleze polimerul metalic într-o gamă de emoții mimate, ca nişte străvechi măşti de teatru.
Prin filamente optice implantate în membrana facială, admira fântânile irizate din jurul lui, care completau în mod plăcut lucrătură de piatră a vilei, statuile din pietre prețioase, tapiseriile cu modele complicate şi coloanele de alabastru gravate cu laserul. Totul luxos şi opulent, după propriul lui proiect. După multe studii şi analize, învățase să aprecieze standardele frumusetii clasice şi era mândru de bunul său gust evident.
Sclavii săi umani favoriți se agitau de colo până colo, îndeplinind tot felul de treburi casnice - lustruiau trofee şi obiecte de artă, ştergeau mobilă de praf, plantau flori şi tundeau arbuşti ornamentali, sub lumina stacojie de amiază a soarelui gigantă roşie. Fiecare sclav tremurător făcea o plecăciune de respect la trecerea lui Erasmus. El îi recunoştea, dar nu-şi bătea capul să identifice indivizii, deşi înmagazina în minte fiecare amănunt. Nu se ştie niciodată când cea mai mică firimitură de informație l-ar fi putut ajuta la înțelegerea de ansamblu!
Erasmus avea o piele dintr-un amestec de plastic organic, străbătut de componente neuroelectronice. Pretindea că rețeaua sofisticată de senzori îi permitea să simtă cu adevărat senzații fizice. Sub tăciunele dogoritor al soarelui uriaş al Corrinului, detecta lumina şi căldură pe propria lui piele, probabil la fel ca pielea adevărată. Purta o robă groasă, aurie, tivită cu rosu-carmin, care făcea parte dintr-o garderobă personală elegantă, ce-l deosebea de roboții mai puțin importanți ai lui Omnius. Vanitatea era încă un lucru pe care Erasmus îl învățase din studiul oamenilor, şi îi plăcea foarte mult.

Cei mai mulți dintre roboți nu erau atât de independenți că Erasmus. Erau doar cu puțin mai mult decât nişte cutii gânditoare mobile, substații teleghidate ale hipermintii. Şi Erasmus se supunea comenzilor lui Omnius, dar avea mai multă libertate de interpretare. De-a lungul secolelor, îşi dezvoltase propria identitate şi aparenta unui eu. Omnius îl consideră un soi de curiozitate.
În timp ce robotul continua să meargă cu o grație desăvârşită, detecta un bâzâit. Filamentele lui optice captară o mică sferă zburătoare, unul dintre mulții ochi-de-paza mobili ai lui Omnius. De câte ori Erasmus se aventură departe de omniprezentele ecrane care se găseau peste tot în clădiri, avizii ochi-de-paza îl urmăreau, înregistrându-i fiecare mişcare. Acțiunile hipermintii vorbeau fie de o curiozitate adânc înrădăcinată... fie de o ciudat de umană paranoia.
Cu multă vreme în urmă, în timp ce meşterea la primele computere cu inteligența artificială din Vechiul Imperiu, rebelul Barbarossa adăugase aproximări ale unor anumite trăsături de personalitate şi ale unor scopuri. Mai târziu, maşinile evoluaseră singure într-o unică minte electronică colosală, care păstra câteva dintre ambițiile şi caracteristicile umane impuse.
Din punctul de vedere al lui Omnius, ființele biologice, chiar şi cymecii bastarzi, cu creiere umane şi componente de maşină, nu puteau vedea perspectivele, extinse pe durata unor epoci, pe care gelcircuitele unei maşini le puteau cuprinde. Când Omnius explora universul de posibilități, acesta era ca un ecran vast. Erau atâtea căi de a învinge, iar el era tot timpul la pândă pentru a le urma...
Programul nucleu al lui Omnius fusese duplicat pe toate planetele cucerite de maşini şi sincronizate prin folosirea actualizărilor regulate. Fără chip, capabile să urmărească şi să comunice prin întreaga rețea interstelară, copii aproape identice ale lui Omnius se aflau pretutindeni, prezente prin intermediari în nenumărați ochi-de-paza, instrumente şi ecrane de contact.
Acum, după cât se pare, mintea distribuită a computerului nu avea nimic mai bun de făcut decât să-şi bage nasul peste tot.
- Unde te duci, Erasmus? întrebă Omnius, dintr-un mic difuzor aflat dedesubtul ochiului-de-paza. De ce mergi atât de repede?
- Ai putea să mergi şi tu, dac-ai vrea s-o faci. De ce nu-ți faci nişte picioare pentru o vreme şi nu porți un trup artificial, doar ca să vezi cum este?
Masca de polimer metalic a lui Erasmus se remodela într-un zâmbet.
- Am putea face împreună o plimbare...
Ochiul-de-paza porni bâzâind alături de Erasmus. Corrin avea anotimpuri lungi, pentru că orbita lui se situa foarte departe în jurul stelei gigantice. Iernile şi verile durau fiecare mii de zile. Peisajul aspru nu prezenta păduri sau zone virgine indigene, doar câteva livezi şi câmpuri agricole străvechi care se sălbăticiseră de la invazia maşinilor fuseseră lăsate să se înmulțească fără să fie îngrijite.
Mulți sclavi umani orbiseră din cauza expunerii la fluxul solar năucitor. Ca urmare, Erasmus îi prevăzuse pe muncitorii în aer liber cu protecție pentru ochi. Era un stăpân binevoitor, preocupat de bunăstarea resurselor sale.
Când ajunse la poarta de intrare a vilei, robotul ajusta noul modul de intensificare a senzațiilor, ascuns sub roba şi conectat la porturile neuroelectronice de pe nucleul corpului său. Fiind un element proiectat de el însuşi, modulul îi permitea lui Erasmus să simuleze simțurile umanității, dar cu anumite limite inevitabile. Ar fi vrut să ştie mai mult decât îi putea oferi modulul, ar fi vrut să simtă mai mult. Din acest punct de vedere, cymecii s-ar fi putut să aibă un avantaj asupra lui Erasmus, dar el nu avea să afle niciodată asta cu prea multă siguranță.
Cymecii - în special titanii originari - erau un grup de indivizi brutali, înguşti la minte, care nu apreciau câtuşi de puțin simțurile şi sensibilitățile mai rafinate pe care Erasmus se străduia atât de mult să le atingă. Brutalitatea îşi avea locul ei, desigur, dar sofisticatul robot o consideră doar unul dintre multele aspecte comportamentale demne de a fi studiate, atât pozitive cât şi negative. Totuşi, violenta era interesantă şi deseori plăcut de folosit...
Era extrem de curios să afle ce-i făcea pe biologicii cu calități cognitive umani. El însuşi era inteligent şi conştient de sine, dar voia de asemenea să înțeleagă emoțiile, sensibilitățile şi motivațiile umane - amănuntele esențiale pe care maşinile nu reuşeau niciodată să le reproducă foarte bine.
De-a lungul căutării sale care dura de secole, Erasmus asimilase lucrări de artă, muzică, filosofie şi literatura umană. În ultimă instanță, voia să descopere esența şi substanța umanității, scânteia vrăjita care le făcea pe aceste creaturi - pe aceşti creatori - diferite/diferiți. Ce le dădea... suflete?
Intră în sala de banchete, iar ochiul zburător urca bâzâind spre tavan, de unde putea observa totul. Pe pereți luceau şase ecrane Omnius de un cenuşiu lăptos.
Vila lui era modelată după conacele opulente în care locuiseră cei douăzeci de titani înainte să-şi abandoneze trupurile umane. Erasmus deținea vile asemănătoare pe cinci planete, inclusiv pe Corrin şi pe Pământ. Întreținea instalații suplimentare - țarcuri de prizonieri, camere de disecție special construite, laboratoare medicale, ca şi sere, galerii de artă, sculpturi şi fântâni. Toate acestea îi dădeau posibilitatea să studieze comportamentul şi fiziologia umană.
Erasmus îşi aşeză trupul de robot în capul unei mese lungi pe care erau înşirate pocale şi sfeşnice de argint, dar

cu un singur loc pe care se putea sta. Unul pentru el... Scaunul vechi de lemn aparţinuse cândva unui aristocrat uman, Nivny O'Mura, un fondator al Ligii Nobililor. Erasmus studiase felul în care fiinţele umane rebele se organizaseră şi ridicaseră fortăreţe împotriva atacurilor primilor cymeci şi ale maşinilor. Hrethgirii plini de resurse aveau metode de a se adapta şi de a improviza, de a-şi încurca inamicii în moduri neaşteptate. Fascinant!
Pe neaşteptate, vocea hipermintii răsună de peste tot din jur, pe un ton plictisit.
- Când se va încheia experimentul tău, Erasmus? Vii aici zi după zi, făcând acelaşi lucru... Aştept să văd rezultatele.
- Sunt intrigat de întrebări. De ce mănâncă umanii bogaţi cu atâta ceremonie? De ce consideră anumite alimente şi băuturi superioare altora, când valoarea lor nutritivă este aceeaşi?
Vocea robotului capăta un ton erudit.
- Răspunsul, Omnius, are legătură cu viețile lor brutal de scurte. Compensează acest lucru cu mecanisme senzoriale eficiente, capabile să trezească sentimente puternice. Oamenii au cinci simțuri de bază, cu nenumărate nuanțe. Gustul berii Yondair față de al vinului de Ularda, de exemplu... Sau senzația pânzei de pe Ecaz comparată cu paramatasea, sau muzica lui Brahms față de...
- Presupun că totul este foarte interesant, într-un fel esoteric.
- Desigur, Omnius. Tu continuă să mă studiezi pe mine, în timp ce eu studiez oamenii!
Erasmus făcu semn sclavilor care priveau nervoşi prin ferestruica uşii dinspre bucătărie. O sondă se strecură afară dintr-un modul de la şoldul lui Erasmus şi ieşi de sub poala robei, fluturând filamente senzoriale neuroelectronice delicate ca nişte cobre nerăbdătoare.
- Tolerandu-ți investigațiile, Erasmus, mă aştept să construieşti un model amănunțit care să poată prezice într-un mod demn de încredere comportamentul uman. Trebuie să aflu cum să fac aceste creaturi utilizabile!
Sclavi îmbrăcați în alb aduseră de la bucătărie tăvi cu mâncare - găina sălbatică de pe Corrin, mâncare de migdale cu carne de vită, chiar şi somonul rar din Râul de Platină, recoltat de pe Parmentier... Erasmus examina şi „gusta” fiecare fel de mâncare cu capetele ca o plasă ale sondei sale, folosind câteodată un cuțitaş pentru a pătrunde în carne şi a lua o mostră din sucurile din interior. Robotul înregistra fiecare aroma pentru repertoriul său senzorial tot mai mare.
În tot acest timp, continua dialogul cu Omnius. Hipermintea părea să furnizeze firimituri de informație şi să urmărească felul în care reacționa Erasmus.
- Mi-am pus la punct forțele militare. După mulți ani, e timpul să acționez din nou.
- Adevărat? Sau titanii te forțează să iei o atitudine mai agresivă? De secole, Agamemnon a fost prea puțin răbdător cu ceea ce percepe ca fiind lipsa de ambiție din partea ta...
Erasmus era mai interesat de tartă cu cireşe amare din fața lui. Analizând ingredientele, fu uimit să detecteze o urmă puternică de salivă umană şi se întrebă dacă asta făcuse parte din rețeta originară. Sau unul dintre sclavi expectorase pur şi simplu în ea?
- Îmi iau singur deciziile, rosti hipermintea. Părea potrivit să lansez o nouă ofensiva în acest moment.
Bucătarul-şef împinse o măsuță cu rotile până la masa cea mare şi folosi un cuțit pentru carne ca să taie o felie de file Salusa. Bucătarul, un omuleț linguşitor şi bâlbâit, aşează felia pe o farfurie curată, adăugă din belşug un sos maroniu de cimbru şi o întinse spre Erasmus. Stângaci, bucătarul scapa cuțitul, care se lovi de tava pe care servise şi atinse cu un zăngănit unul dintre picioarele netede ale lui Erasmus, lăsând o crestătură şi o pată. Îngrozit, omul se aplecă să recupereze cuțitul, dar Erasmus coborî rapid mana mecanică şi apucă mânerul. Cu spatele drept, elegantul robot continuă să stea de vorbă cu Omnius.
- O nouă ofensiva? Şi nu-i decât o coincidență faptul că titanul Barbarossa a cerut exact asta ca răsplată, atunci când a învins maşina ta luptătoare în arenă de gladiatori?
- Irelevant.
Cu ochii ațintiți la cuțit, bucătarul se bâlbâi:
- O să-l lus-lustruiesc eu p-personal şi-o să-l f-fac c-că n-nou, stăpâne Erasmus.
- Oamenii sunt atât de neghiobi, Erasmus, zise Omnius din difuzoarele de pe perete.
- Unii dintre ei sunt, încuviință Erasmus, fluturând cuțitul pentru carne cu mişcări grațioase.
Micul bucătar mormăia o rugăciune tăcută, incapabil să se mişte.
- Mă întreb ce-ar trebui să fac?
Erasmus şterse cuțitul de halatul bărbatului, apoi privi reflexia deformată a acestuia pe lamă de metal.
- Moartea ființelor umane este diferită de moartea maşinilor, vorbi Omnius imperturbabil. O maşină poate fi duplicata, i se poate face o copie de siguranță. Când oamenii mor, dispar pentru totdeauna.
Erasmus simulă un râs nestăpânit.
- Omnius, deşi vorbeşti mereu despre superioritatea maşinilor, nu reuşeşti să recunoşti ceea ce oamenii fac mai bine decât noi...
- Nu-mi da iar una dintre listele tale, spuse hipermintea. Îmi amintesc cu perfectă acuratețe ultima noastră controversa în legătură cu acest subiect...

- Superioritatea este în ochii celui care priveşte, şi presupune în mod invariabil filtrarea detaliilor care nu se conformează unei anumite noțiuni preconcepute.
Cu detectorii senzoriali unduind în aer ca nişte cili, Erasmus simți mirosul neplăcut al transpirației bucătarului.
- Ai să-l ucizi pe acesta? întrebă Omnius.
Erasmus puse cuțitul pe masă şi îl auzi pe bărbatul cel linguşitor scoțând un oftat.
- Individual, oamenii sunt uşor de ucis. Ca specie însă, provocarea e mult mai mare. Când sunt amenințați, se strâng laolaltă şi devin mai puternici, mai periculoşi. Câteodată, cel mai bine e să-i surprinzi.
Fără avertizare, puse mâna pe cuțit şi îl înfipse în pieptul bucătarului cu destulă forță ca să-l facă să treacă prin stern până în inimă.
- Cam aşa...
Sângele țâşni pe uniformă albă, pe masă şi în farfuria robotului.
Nefericitul om alunecă de-a lungul lamei, bolborosind. În timp ce ținea cuțitul însângerat, Erasmus se gândi să încerce să reproducă înfățişarea uluită şi trădată a victimei sale cu propria lui masca maleabila, dar hotărî să nu-şi dea osteneala. Chipul de robot rămase un oval plat, lucios că o oglindă. Oricum, Erasmus nu va fi silit niciodată să arate o asemenea expresie...
Curios, aruncă deoparte lama, cu un zăngănit, apoi cufundă filamentele sondei senzoriale în sângele din farfurie. Gustul era extrem de interesant şi complex. Se întrebă dacă sângele altor victime ar avea un gust diferit.
Paznicii roboți traseră afară trupul bucătarului, în timp ce alți sclavi înfricoşați se înghesuiau la uşă, ştiind că ar trebui să curețe mizeria. Erasmus le studie teamă.
Omnius vorbi:
- Aş vrea să-ți spun acum despre un lucru important pe care am hotărât să-l fac. Planurile mele de atac sunt deja puse în mişcare.
Erasmus simula interesul, aşa cum făcea deseori. Activa un mecanism de curățare care steriliza vârful sondei, pe care o strecură înapoi, în ascunzătoarea ei de sub roba.
- Respect judecata ta, Omnius. Nu mă pricep deloc la probleme militare.
- Exact de aceea ar trebui să ții seama de vorbele mele. Spui mereu că vrei să înveți. Când Barbarossa mi-a înfrânt robotul gladiator în lupta demonstrativa, a cerut ocazia de a ataca lumile Ligii, că favoare din partea mea. Titanii rămaşi sunt convinşi că fără aceşti hrethgiri, universul ar fi infinit mai eficient şi mai ordonat.
- Ce medieval, replică Erasmus. Marele Omnius ar fi dispus să urmeze sugestiile militare ale unui cymek?
- Barbarossa m-a amuzat, şi există întotdeauna şansă ca unii dintre titani să fie omorâți. Asta nu-i neapărat un lucru rău...
- Desigur, răspunse Erasmus, din moment ce restricțiile de programare te împiedică să faci rău în mod direct creatorilor tăi!
- Accidente se întâmplă mereu. Indiferent de asta, ofensiva noastră fie că va supune lumile Ligii, fie că va extermina fragmentele de umanitate de acolo. Nu-mi pasă care din două. Foarte puține ființe umane merită păstrate... poate nici una dintre ele.
Lui Erasmus nu-i plăcea cum sună vorbele lui Omnius.
Mintea comanda trupul şi acesta se supune imediat. Mintea îşi ordonă sieşi, şi întâmpină rezistență.
SFÂNTUL AUGUSTIN, străvechi filosof de pe Pământ
Deşi cymecii abia începuseră atacul asupra Zimiei, Xavier Harkonnen ştia că omenirea liberă trebuia să opună rezistență, aici şi acum. Şi s-o facă în aşa fel încât să conteze.
Formele-razboinici pline de arme înaintau în pas sacadat. Înălțând brațele argintii, lansau proiectile explozive, împroşcau jeturi de flăcări, răspândeau gaz otrăvitor. Cu fiecare zid sfărâmat, cymecii se apropiau tot mai mult de stația principală adăpostind generatoarele scutului, un turn avântat, format din curbe parabolice şi rețele complicate.
La hotarul atmosferei de pe Salusa, o matrice orbitală de sateliți redundanți emitea o barieră de scântei, cu amplificatoare la fiecare nod. De-a lungul şi de-a latul continentelor, turnuri de transmisie lansau fluxurile de bază ale câmpului de bruiaj Holtzman, interferându-le într-o sită complexă, la mare altitudine deasupra planetei - o tapiserie impenetrabilă de energie.
Dar dacă cymecii puneau mâna pe turnurile principale de la suprafață, spărturi vulnerabile s-ar fi deschis în ecran. Întreaga țesătură protectoare s-ar fi putut destrăma.
Tuşind cu sânge din cauza gâtului şi a plămânilor arşi, Xavier strigă în comunicator:
- Aici tercero Harkonnen, preiau comanda forțelor locale. Primero Meach şi cei de la centrul de control au fost nimiciți!
Canalul rămase tăcut timp de câteva clipe lungi, ca şi cum întreagă miliție ar fi fost paralizată.
Înghițind cu greutate, Xavier simți în gură gustul de rugină al sângelui, apoi dădu teribilul ordin:
- Toate forțele locale, formați un cordon în jurul turnurilor transmițătoare ale scutului. Nu avem suficiente resurse să apărăm restul oraşului. Repet, retrageți-vă! Asta include toate vehiculele de luptă şi aeronavele de atac...

Protestele aşteptate se revărsară în comunicator.
- Domnule, nu puteți vorbi serios! Oraşul e în flăcări!
- Zimia va rămâne fără apărare! Trebuie să fie o greşeală!
- Domnule, vă rog, mai gândiți-vă! Ați văzut distrugerile pe care le provoacă deja nemernicii ăştia de cymeci? Gândiți-vă la oamenii noştri!
- Nu recunosc dreptul unui tercero de a da ordine de o asemenea...
Xavier le-o reteză tuturor.
- Obiectivul cymecilor e limpede: au de gând să ne doboare câmpul de bruiaj, aşa încât flota roboților să ne poată distruge. Trebuie să apărăm turnurile cu orice preț. Cu orice preț!
Ignorându-i ordinele în mod ostentativ, mai mult de zece piloți trecură cu kindjalele pe deasupra, continuând să arunce exploziv asupra mărşăluitorilor cymeci.
Xavier mârâi pe un ton fără compromisuri:
- Oricine doreşte să se certe pe tema asta poate s-o facă după aceea - când se va afla în fața curții marțiale!!!
Sau când mă voi afla eu acolo, gândi.
Stropi stacojii se împrăştiară pe interiorul măştii de plaz, şi Xavier se întrebă câte pagube făcuse deja fumul toxic. Fiecare respirație devenise dificilă, dar el îşi scoase din minte asemenea preocupări. Nu putea să dea impresia de slăbiciune, nu acum!
- Toate forțele, retrageți-vă şi protejați turnurile! E un ordin! Trebuie să ne regrupăm şi să schimbăm strategia.
În cele din urmă, unitățile salusane terestre se retraseră din pozițiile de apărare, grupându-se către complexul transmițătorului de câmp. Restul oraşului rămase la fel de vulnerabil ca un miel pregătit pentru tăiere. Iar cymecii profitară de prilej, masacrând totul cu voioşie.
Patru forme-razboinici se prăbuşiră într-un parc cu statui şi distruseră opere fabuloase. Monştrii mecanici anihilară clădiri, aruncară în aer şi incendiara muzee, complexe de locuințe, adăposturi împotriva intemperiilor... Orice ținta era bună pentru ei.
- Păstrați pozițiile! comanda Xavier pe toate canalele, nesocotind răcnetele ultragiate ale trupelor. Cymecii încearcă să ne momească să ne îndepărtăm!
Formele-razboinici deschiseră focul asupra unei clopotnițe, un monument ridicat de Chusuk pentru a comemora o apărare reuşita împotriva maşinilor gânditoare, cu patru secole în urmă. Clopotele ornamentate scoteau dangăte şi clinchete, în timp ce turnul se prăbuşi pe pietrele pavajului dintr-o piață deschisă pentru adunări.
Până acum, cea mai mare parte a populației din Zimia alergase către adăposturile blindate. Flote întregi de aparate medicale şi de stingere a incendiilor se fereau de exploziile inamice, încercând să lupte cu dezastrul crescând. Multe tentative de salvare deveneau misiuni sinucigaşe.
Adăpostit în mijlocul miliției îngrămădite în jurul turnurilor emițătoare, Xavier simți o undă de îndoială, întrebându-se dacă luase decizia corectă, dar neîndrăznind să se răzgândească acum. Îl usturau ochii din cauza fumului, iar plămânii lui sfâşiați îi trimiteau impulsuri chinuitoare prin trup, ori de câte ori trăgea aer în piept. Ştia că are dreptate. Lupta pentru viața fiecărui om de pe planetă. Inclusiv pentru a Serenei Butler...
- Şi acum, tercero? întrebă quarto Jaymes Powder, apropiindu-se din spatele lui. Deşi fața colțuroasa a adjunctului comandantului era parțial acoperită de mască, ochii tot îi dezvăluiau mânia.
- O să stăm deoparte şi-o să-i urmărim pe ticăloşii ăştia cum fac Zimia una cu pământul? La ce bun să apărăm transmițătoarele scutului, dacă nu mai rămâne nimic din oraş?
- Nu putem salva oraşul dacă ne pierdem scuturile şi lăsam întreaga planetă la discreția atacului maşinilor, răspunse Xavier răguşit.
Trupele salusane organizau apărarea în jurul rețelei parabolice a turnurilor transmițătoare. Forțele terestre şi vehiculele blindate erau aliniate pe fortificațiile şi străzile din jur. Kindjalele descriau cercuri pe cer şi trăgeau cu toate armamentul din dotare, ținând cymecii la distanță.
Cu mâinile încleştate pe arme, cei mai apropiați membri ai miliției clocoteau. Oamenii, frustrați, ar fi vrut să se repeadă să lupte cu atacatorii... sau poate să-l facă bucăți pe Xavier, membru cu membru. Cu fiecare explozie sau clădire dărâmată, soldații furioşi deveneau tot mai iritați, fiind tot mai aproape de o revoltă deschisă.
- Până când sosesc întăririle, trebuie să ne concentrăm forțele, spuse Xavier tuşind.
Powder privi fix la masca facială de plaz a tercero-ului şi observă sânge pe interior.
- Domnule, vă simțiți bine?
- N-am nimic.
Dar Xavier auzea lichidul hârâindu-i în plămânii sfâşiați, de fiecare dată când trăgea aer în piept...
Simțindu-se nesigur pe picioare, în timp ce otravă continua să-i ardă țesuturile moi, puse mâna pe un parapet de plazbeton ca să se sprijine. Examina ultima redută pe care-o înjghebase într-un timp atât de scurt şi spera că va ține. În cele din urmă, vorbi:
- Acum, că turnurile sunt sub control şi protejate, putem merge să punem mâna pe câțiva dintre atacatorii noştri. Eşti gata, quarto Powder?

Powder se lumină la față, iar soldații aclamară. Câțiva dintre bărbați îşi descărcară armele în aer, gata să dea iama în toiul dezastrului. Ca un călăreț care ține frâiele unui cal îndărătnic, Xavier îi opri.
- Aşteptați! Fiți foarte atenți. Nu există nici un şiretlic ingenios pe care să-l putem folosi, nici o slăbiciune interioară care să ne permită să-i tragem pe sfoară pe cymeci. Avem însă voința de a reuşi şi nevoia de a reuşi... sau vom pierde totul!
Ignorând sângele din interiorul măştii, habar n-avea cum de reuşise să-şi păstreze încrederea neclintită din glas.
- Doar aşa vom reuşi să-i batem...
În timpul primelor hărțuieli frenetice, Xavier văzuse cel puțin unul dintre invadatorii gargantuani distrus de explozii multiple, concentrate. Corpul lui articulat nu mai era acum decât o carcasă fumegândă. Cu toate acestea, bombardierele împrăştiate şi unitățile blindate terestre îşi risipeau atacurile împotriva a prea multe ținte, diluându-şi eforturile.
- De data asta va fi vorba de o lovitură coordonată. Vom alege o singură țintă şi o vom zdrobi - vom lovi cymec după cymec. Îl vom izbi iarăşi şi iarăşi, până când nu mai rămâne nimic. Apoi continuăm cu următorul...
Deşi abia mai putea respira, Xavier prefera să conducă el însuşi detaşamentele. Că tercero, era obişnuit să fie în centrul acțiunii în timpul exercițiilor de antrenament şi al simulărilor.
- Domnule? întrebă Powder, surprins. N-ar trebui să fiți în zona securizată? În calitate de comandant interimar, procedura standard cere...
- Ai perfectă dreptate, Jaymes, răspunse el încet. Cu toate astea, mă duc acolo. Ne aflăm într-o situație de tip totul-sau-nimic. Stai tu aici şi apăra turnurile astea cu orice preț!
Ascensoare subterane aduseră la suprafață alte kindjale gata de lansare. Xavier se urcă într-unui dintre aparatele vopsite în nuanțe cenuşii de camuflaj şi se închise ermetic în cabină. Soldații alergară către navele lor de asalt, răcnind promisiuni de răzbunare camarazilor siliți să rămână în urmă. În timp ce comută canalul de comunicații pe frecvența lui de comandă, Xavier dădu instrucțiuni suplimentare.
Tercero Harkonnen regla scaunul din cabină şi lansa kindjalul. Accelerația îl împinse spre spate şi-l făcu să respire încă şi mai greu. Sânge fierbinte îi picura dintr-un colț al gurii.
Îndepărtându-se în zbor de turnurile transmițătoare centrale, aparatele aeriene îl urmară, în timp ce un mic număr de vehicule blindate terestre plecară de la instalația generatoare, îndreptându-se către pozițiile de interceptare desemnate. Cu armele pregătite şi bombele gata să fie aruncate, kindjalele coborâră spre primul cymec pe care îl aleseseră că ținta, una dintre maşinile mai mici. Vocea lui Xavier hârâi în cabina fiecărei aeronave:
- La semnalul meu, atacați... acum!
Apărătorii bombardară din toate direcțiile corpul asemănător unui crab, până când forma-razboinic fu strivită, cu picioarele articulate înnegrite şi contorsionate, cu containerul creierului distrus. Uralele şi huiduielile răsunară pe canalele de comunicații. Înainte ca cymecii să poată reacționa la nouă tactică coordonata, Xavier alese o a doua țintă:
- Veniți după mine... Următorul!
Detaşamentul de miliție se repezi ca un ciocan, concentrându-se asupra unui singur trup mecanic. Unitățile mobile blindate terestre deschiseră focul de la suprafață, în timp ce kindjalele aruncară bombe puternice de deasupra.
Al doilea cymec ales că ținta văzu apropierea atacului şi ridică picioarele ascuțite ca să deschidă focul cu jeturi incandescente de flăcări. Două dintre kindjalele care-l încadrau pe Xavier fură doborâte şi se izbiră de clădirile deja ruinate. Câteva bombe rătăcite distruseră un cvartal întreg al oraşului.
Dar ceea ce mai rămăsese din atacul concentrat lovi aşa cum trebuia. Exploziile multiple erau mai mult decât putea suporta corpul robotic, şi încă un cymec fu transformat în fier vechi. Unul dintre brațele de metal tresări, apoi căzu din încheietură peste rămăşițe.
- Trei doborâți, comentă Xavier. Încă douăzeci şi cinci rămaşi...
- Doar dacă nu se retrag mai întâi, replică alt pilot.
Cymecii erau entități individuale, spre deosebire de cele mai multe dintre maşinile gânditoare ale lui Omnius. Unii dintre ei făceau parte dintre titanii originari care supraviețuiseră; alții - neocymecii - proveneau din colaboratori umani trădători de pe lumile sincronizate. Toți îşi sacrificaseră trupul fizic ca să poată fi mai aproape de presupusa perfecțiune a maşinilor gânditoare.
În mijlocul trupelor din jurul turnurilor emițătoarelor de câmp, quarto Powder folosi tot ce avea în arsenalele lui combinate ca să respingă patru cymeci care se apropiaseră îndeajuns pentru a amenința structurile vitale. Distruse una dintre formele-razboinic şi le sili pe celelalte trei să se îndepărteze şchiopătând şi să se regrupeze. Între timp, forțele aeriene ale lui Xavier mai zdrobiră încă doi cymeci.
Situația se schimbă în favoarea oamenilor...
Kindjalele încărcate de bombe ale lui Xavier mai făcură un tur, apropiindu-se de un nou val de invadatori. Urmată de vehicule blindate terestre şi piese de artilerie grea, miliția salusana lansa salva după salva asupra cymecului din față. Bombardamentul avarie picioarele maşinii şi-i distruse armele. Kindjalele îi dădură ocol

pentru a-i aplică lovitura de grație...
Surprinzător, turelă centrală care conținea creierul uman al cymecului se desprinse. Cu o străfulgerare scurtă, ghearele de blocare se desprinseră de setul de picioare articulate. Containerul sferic blindat țâşni spre cer, dincolo de raza de acțiune a armelor salusane.
- O capsulă de salvare menită să protejeze creierul trădătorului...
Cuvintele îl făcură pe Xavier să se înece şi să tuşească iarăşi cu sânge.
- Trageți asupra ei!
Kindjalele îşi lansară armele, în timp ce capsula de salvare se înalta spre cerul plin de fum cu o accelerație suficientă pentru a atinge viteza de desprindere.
- La naiba!
Piloții traseră spre dâra de gaze evacuate, dar capsula de salvare a cymecului se micşora tot mai mult şi dispăru.
- Nu irosiți muniția, transmise Xavier prin comunicator. Asta nu mai e o amenințare.
Se simți amețit, fie că îşi pierdea cunoştință... fie că murea.
- Da, domnule.
Kindjalele se întoarseră către sol, concentrându-se asupra următorului cymec.
Cu toate acestea, când detaşamentul de asalt se adună în jurul altui inamic, acel cymec îşi lansă şi el capsula de salvare, aruncând recipientul creierului spre cer ca pe o ghiulea.
- Hei, se plânse un pilot, s-a retras înainte să apucăm măcar să-i invinetim un ochi!
- Poate că le-am activat programul „stânga-mprejur şi ia-o la sănătoasa”, pufni un alt pilot.
- Atâta vreme cât se retrag... comentă Xavier, abia în stare să nu-şi piardă cunoştința.
Spera să nu se lase cuprins de amețeală şi să se prăbuşească.
- Urmați-mă până la țintă următoare!
De parcă ar fi răspuns la un semnal, toți cymecii rămaşi îşi abandonară formele-razboinic. Containerele de salvare țâşniră în sus ca nişte focuri de artificii, descriind orbeşte traiectorii arcuite prin rețeaua de bruiaj până în spațiu, unde flota robotică le putea recupera.
Când cymecii îşi abandonară atacul, apărătorii salusani supraviețuitori scoaseră urale răguşite din dărâmăturile de pe sol.
*
De-a lungul următoarelor câtorva ore, supraviețuitorii de pe Salusa ieşiră din adăposturi, clipind în aerul încărcat de fum, cu un amestec de şoc şi triumf.
După ce se retrăseseră cymecii, flota frustrată a roboților lansase un roi de rachete către suprafață, dar computerele de ghidare pe bază de gelcircuite se defectaseră şi ele. Sistemele standard de apărare anti-racheta de pe Salusa distruseseră toate armele maşinilor, înainte ca acestea să-şi poată atinge ținta.
În cele din urmă, când escadrilele de luptă rechemate începură să se adune în jurul flotei robotice, atacând dinspre periferia sistemului Gamma Waiping, maşinile gânditoare îşi recalculară şansele de succes, ajunseră la concluzia că nu le convine rezultatul şi hotărâră să se retragă, lăsând pe orbita o mulțime de rămăşițe.
La suprafața planetei, Zimia continua să ardă şi zeci de mii de trupuri zăceau printre dărâmături.
Xavier reuşise să se adune cât timp durase bătălia, dar acum, că totul se terminase, abia se mai putea ține pe picioare. Avea plămânii plini de sânge; simțea în gura gust de acid. Insistase că medicii şi chirurgii de campanie să se concentreze asupra celor mai grav răniți de pe străzi.
De la un balcon aflat la ultimul etaj al sălii avariate a Parlamentului, privi îndelung la distrugerile îngrozitoare. Lumea căpăta în jurul lui o culoare roşie bolnăvicioasă; Xavier se clătină pe picioare, apoi se înclină spre spate. Auzi aghiotanții în spatele lui chemând un doctor.
Nu pot socoti asta o victorie, gândi el, apoi se refugie în bezna inconştienței.
În deşert, granița dintre viață şi moarte este îngustă şi fulgerătoare.
Poezie zensunnită a focului de pe Arrakis
Departe de maşinile gânditoare şi de Liga Nobililor, deşertul nu se schimbă niciodată. Descendenții zensunnitilor care fugiseră pe Arrakis trăiau în comunități izolate ascunse în peşteri, abia supraviețuind mediului neîndurător. Aveau parte de puține bucurii, şi totuşi luptau cu îndârjire să rămână vii încă o zi.
Lumina soarelui se revărsă peste oceanul de nisip, înfierbântând dunele care tremurau ca nişte valuri ce se spărgeau de un țărm imaginar. Câteva stânci negre răsăreau din insulele nisipoase, fără să ofere însă nici un adăpost împotriva arşiței sau a viermilor demonici.
Acest peisaj dezolant era ultimul lucru pe care avea să-l mai vadă vreodată. Oamenii îl acuzaseră deja pe tânăr şi aveau să-şi pună în aplicare pedeapsa. Nevinovăția lui nu era relevanta.
- Pleacă, Selim! se auzi un strigăt din peşterile de deasupra. Du-te cât mai departe de-aici!
Recunoscu vocea tânărului său prieten - fost prieten - Ebrahim. Poate că celălalt băiat se simțea uşurat, din moment ce, după dreptate, el era cel care-ar fi trebuit să înfrunte exilul şi moartea, nu Selim. Însă nimeni n-ar fi jelit pierderea unui orfan şi, în acest fel, Selim fusese izgonit potrivit versiunii zensunnite a justiției.

O voce scrâşnită rosti:
- Fie că viermii să-ți scuipe dosul sfrijit!
Aceasta era bătrâna Glyffa, care fusese cândva pentru el ca o mamă.
- Tâlharule! Hoț de apă!
Din peşteri, tribul începu să arunce cu pietre. Un bolovan colțuros lovi pânză pe care şi-o înfăşurase în jurul capului cu păr închis la culoare, ca să se apere de soare. Selim se feri, dar nu le dădu satisfacția să-l vadă ghemuindu-se. Îi luaseră aproape totul, dar câtă vreme cât mai respiră, n-aveau să-i poată lua niciodată mândria.
Naibul Dhartha, conducătorul sietchului, se aplecă în afară.
- Tribul a vorbit...
N-ar fi folosit la nimic să protesteze şi să-şi susțină nevinovăția, nici să se scuze sau să dea explicații. Ținându-şi echilibrul pe poteca abruptă, tânărul se opri să apuce o piatră cu margini ascuțite. O ținu în palmă şi se uită încruntat către oameni.
Selim fusese întotdeauna talentat la aruncat pietre. Putea nimeri corbi, mici soareci-cangur sau şopârle, taman bune pentru bucătăria comunității. Dacă ar fi țintit cu atenție, i-ar fi putut scoate naibului un ochi. Selim îl văzuse pe Dhartha şoptind încet cu tatăl lui Ebrahim, îi urmărise punând la cale planul de a arunca vina asupra lui, în locul băiatului vinovat. Hotărâseră pedeapsa lui Selim folosind un alt cântar decât adevărul.
Naibul Dhartha avea sprâncene negre şi păr de culoarea cărbunelui, legat în coada de cal cu un inel mat de metal. Un tatuaj geometric vinețiu, format din colțuri întunecate şi linii drepte, îi marca obrazul stâng. Soția lui i-l desenase pe fata folosind un ac de oțel şi sucul unui soi de vita-de-cerneala sălbatică pe care zensunniții o cultivau în gradinile-sera. Naibul privi mânios, ca şi cum l-ar fi provocat pe Selim să arunce piatră, pentru că zensunniții ar fi răspuns cu o ploaie contondenta de bolovani mari.
Însă o asemenea pedeapsa l-ar fi ucis mult prea repede. În schimb, tribul îl alungă pe Selim din comunitatea lor bine închegată. Iar pe Arrakis, nimeni nu putea supraviețui fără ajutor. În deşert, existenta cerea cooperare, cerea ca fiecare persoană să-şi facă partea lui de treabă. Zensunniții priveau furtul - în special furtul de apă - ca pe cea mai rea crimă imaginabilă.
Selim bagă piatra în buzunar. Fără să ia în seamă batjocură şi insultele, îşi continua coborârea obositoare către largul deşertului.
Dhartha intonă cu o voce care sună asemenea urletului grav al furtunilor.
- Selim, cel care nu are nici mama, nici tata - Selim, care a fost bine primit ca membru al tribului nostru - ai fost găsit vinovat de a fi furat apa tribului. De aceea, trebuie să pleci în pribegie peste nisipuri!
Dhartha ridică vocea, strigând, înainte ca tânărul condamnat să ajungă prea departe ca să-l mai poată auzi:
- Fie că Shaitan să se înece cu oasele tale!
Toată viața lui, Selim muncise mai mult decât aproape oricine altcineva. Pentru că nu-şi cunoştea părinții, tribul cerea asta de la el. Nimeni nu-l ajută când era bolnav, în afară poate de bătrână Glyffa; nimeni nu ducea greutăți în locul lui. Îi urmărise pe unii dintre companionii lui, chiar şi pe Ebrahim, înghițind cu lăcomie din rațiile de familie exagerate. Şi totuşi, celălalt băiat, văzând jumătate de litrugeană de apă sălcie lăsată nesupravegheată, o băuse, sperând că nu va observa nimeni. Cât de uşor fusese pentru Ebrahim să dea vina pe aşa-zisul lui prieten când se descoperise furtul...
La alungarea lui Selim din peşteri, Dhartha refuzase să-i dea chiar şi o ploscă mică de apă, deoarece acest lucru era considerat o risipă de resurse tribale. Oricum, nici unul dintre ei nu se aştepta ca Selim să supraviețuiască mai mult de o zi, chiar dacă reuşea cumva să evite monştrii înfricoşători ai deşertului.
Mormăi cu voce scăzută, ştiind că nu-l puteau auzi:
- Fie că gura să ți se umple de praf, naib Dhartha...
Selim coborî în salturi cărarea ieşind dintre stânci, în timp ce de sus oamenii din tribul lui continuau să rostească blesteme. O pietricică aruncată ricoşă în urma lui...
Când ajunse la picioarele peretelui de piatră care se înaltă ca un scut în calea deşertului şi a demonilor acestuia, porni în linie dreaptă, vrând să ajungă cât mai departe cu putință. Cei care-l urmăreau aveau să fie cu siguranță surprinşi să-l vadă plecând de bunăvoie printre dune, în loc să se ghemuiască într-o grotă din stânci.
Ce am de pierdut?
Selim lua hotărârea să nu se întoarcă cu nici un chip ca să implore ajutor. În schimb, cu bărbia ridicată, se îndepărta peste dune cât mai mult cu putință. Mai degrabă ar fi murit, decât să cerşească iertarea de la unii că ei! Ebrahim mințise ca să-şi apere propria-i viață, dar naibul Dhartha comisese o nelegiuire mult mai mare în ochii lui Selim, condamnând cu bună ştiință un orfan nevinovat la moarte, pentru că acest lucru făcea mult mai simplă politica tribală.
Selim avea multă pricepere în ale deşertului, dar Arrakis era un mediu sever. În cele câteva generații de când zensunniții se aşezaseră aici, nimeni nu se întorsese vreodată din exil. Adâncul deşertului îi înghițea fără să lase nici o urmă. Se târa prin pustietate doar cu o funie aruncată pe umăr, un cuțit bont la centură şi un baston ascuțit de metal, obiect pe care-l recuperase din lăzile de gunoi de la spațioportul din Arrakis City.

Poate că Selim s-ar fi putut duce acolo să-şi găsească o slujbă la negustorii din afara planetei, la mutatul încărcăturii din navele care soseau sau s-ar fi putut îmbarca la bordul curselor spațiale care făceau naveta de la o planetă la alta, având deseori nevoie de ani întregi pentru fiecare traversare. Însă asemenea nave ajungeau rar pe Arrakis, căci planeta era departe de traseele regulate de transport. Iar viața alături de străinii ciudați l-ar fi putut face pe Selim să renunțe la prea mult din el însuşi. Ar fi fost mai bine să trăiască singur în deşert - dacă ar fi putut supraviețui...
Puse în buzunar încă o piatră ascuțită, una care fusese aruncată de sus. În timp ce coasta muntelui se micşora în depărtare, găsi şi o a treia aşchie potrivită pentru aruncat. Până la urmă, avea să fie nevoit să captureze ceva de mâncare. Putea sorbi, de pildă, carnea umedă a unei şopârle pentru a trăi doar cu puțin mai mult...
Croindu-şi drum prin puştiul fără odihnă, Selim privi atent spre o peninsulă lungă de piatră, departe de peşterile zensunnitilor. Acolo ar fi putut fi separat de trib, râzând totuşi de ei în fiecare zi în care-ar fi supraviețuit exilului. Putea să le dea cu tifla şi să le strige vorbe batjocoritoare pe care naibul Dhartha nu le-ar fi auzit niciodată.
Selim înfipse bastonul în nisipul moale, ca şi cum ar fi înjunghiat un duşman imaginar. Schiță în nisip un simbol budislamic depreciativ, adăugând o săgeată care arata înapoi, spre coastele stâncii. Simțea o satisfacție deosebită în sfidarea lui, chiar dacă vântul avea să şteargă insultă într-o zi. Cu paşi uşori, urca o dună mai înaltă şi alunecă în vale.
Începu să fredoneze un cântec tradițional, păstrând un calm optimist, şi grăbi pasul. Peninsula îndepărtată de piatră licărea în lumina după-amiezii, iar el încerca să se convingă singur că arată îmbietor. Cutezanță îi creştea pe măsură ce se îndepărta de călăii lui.
Dar, când se afla la mai puțin de un kilometru de adăpostul de rocă neagră, Selim simți nisipul moale tremurându-i sub picioare. Ridică ochii, dându-şi seama brusc de pericol, şi zări vălurelele care marcau trecerea unei creaturi uriaşe, adânc pe sub dune.
Selim o luă la fugă. Alunecă şi se târî în patru labe pe creasta moale, încercând disperat să nu cadă. Continuă să se mişte, alergând în lungul culmii, ştiind că nici măcar această dună înalta n-ar putea fi un obstacol pentru viermele de nisip care venea spre el. Peninsula de piatră era în continuare imposibil de departe, iar demonul - din ce în ce mai aproape...
Selim îşi impuse să se oprească, deşi inima cuprinsă de panică îl îndemna să alerge în continuare. Viermii urmau orice vibrație, iar el fugise ca un copil înfricoşat, în loc să încremenească pe loc, aidoma unui iepure viclean de deşert. Acest leviatan îl localizase deja până acum. Oare câți alții înaintea lui stătuseră îngroziți, căzând în genunchi într-o ultimă rugăciune, înainte de a fi devorați? Nimeni nu supraviețuise vreodată unei întâlniri cu monştrii uriaşi ai deşertului.
În afară de cazul în care putea să-l păcălească... să-i abată atenția.
Selim îşi sili picioarele să devină de piatră. Luă prima dintre pietrele de mărimea unui pumn pe care le avea în buzunar şi o azvârli cât de departe putu, în valea dintre dune. Piatra lovi nisipul cu o bufnitură - iar traseul amenințător al viermelui care se apropia se schimbă... doar puțin.
Tânărul aruncă o altă piatră, apoi o a treia, într-un ritm de tobe menit să ademenească viermele cât mai departe de el. În cele din urmă, aruncă şi restul pietrelor, iar fiară se răsuci uşor, ridicându-se deasupra dunelor din preajma lui.
Cu mâinile goale, Selim nu mai avea acum nici o cale de a abate creatura.
Ținând fălcile larg deschise, viermele înghițea nisip şi pietre, căutând o îmbucătură de carne. Nisipul de sub ghetele tânărului se mişcă şi se nărui la marginea cărării săpate de vierme, iar Selim îşi dădu seama că monstrul avea să-l înghită curând. Simți un miros greu, amenințător, de scorțişoară, în respirația viermelui şi văzu scăpărări de foc în gâtul acestuia.
Naibul Dhartha ar fi râs, fără îndoială, de soarta tânărului hoț. Selim urlă un blestem. Şi, în loc să capituleze, se hotărî să atace...
În apropierea gurii cavernoase, mirosul de mirodenie devenea mai puternic. Tânărul strânse în mâna bastonul de metal şi şopti o rugăciune. În clipa în care viermele se înălța din spatele dunei, Selim sări în spatele lui curbat şi scorțos. Ridică bățul de metal că pe o suliță şi aruncă vârful ascuțit în ceea ce credea că ar fi trebuit să fie pielea dură, blindată a viermelui. În schimb, vârful aluneca între segmente, în carnea moale şi rozalie...
Animalul reacționa ca şi cum ar fi fost împuşcat cu un tun maula. Se cabră, se zvârcoli şi se contorsionă.
Surprins, Selim înfipse sulița mai adânc şi se ținu cu toată puterea. Închise ochii strâns, încleştându-şi dintii şi trăgând tija spre spate ca să-şi păstreze echilibrul. N-avea nici o şansă dacă-şi dădea drumul...
În ciuda reacției violente a viermelui, nu era posibil ca mica sulița să-l fi rănit; acesta era doar un gest uman de sfidare, un țânțar însetat de o picătură dulce de sânge. În orice clipă, viermele ar fi putut să se cufunde înapoi în nisip şi să-l tragă pe Selim după el.
Surprinzător însă, creatura gonea tot înainte, menținându-se mult deasupra dunelor, unde țesutul expus nu putea fi răzuit de nisip.
Îngrozit, Selim se agața de bastonul înfipt - apoi izbucni în râs, dându-şi seama că de fapt îl călărea pe însuşi

Shaitan! Mai făcuse cineva aşa ceva vreodată? Dacă da, nici unul nu supraviețuise îndeajuns ca să povestească. Selim făcu un pact cu el însuşi şi cu Buddallah că nu se va lăsa învins, nici de către naibul Dhartha şi nici de către acest demon al deşertului. Trase sulița spre spate şi, folosind-o că pe o pârghie, descoperi şi mai mult segmentul de carne, făcând viermele să iasă din nisip ca şi cum ar fi putut să scape de parazitul iritant de pe spatele lui...
Tânărul exilat nu reuşi niciodată să ajungă la fâşia de piatră pe care sperase să-şi întemeieze o tabără secretă. În schimb, viermele naviga în largul deşertului, ducându-l pe Selim departe de fosta sa viață.
Am învățat un lucru de la computere, şi anume că stabilirea liniilor călăuzitoare aparține oamenilor, nu maşinilor.
RELL ARKOV, întâlnire a fondatorilor Ligii Nobililor
După ce fusese respinsă de pe Salusa Secundus, flota maşinilor gânditoare se îndreptă înapoi, spre baza să îndepărtată de pe Corrin. Acolo, hipermintea-computer nu avea să fie încântată să audă raportul eşecului.
Ca nişte cățeluşi servitori ai lui Omnius, neocymecii rămaşi urmară flota robotică înfrântă. Cu toate acestea, cei şase supraviețuitori ai titanilor originari - Agamemnon şi cadrele lui de elită - pregăteau o diversiune. Era acum o ocazie potrivită să pună la cale propriile lor scheme împotriva hipermintii tiranice...
În timp ce navele de luptă împrăştiate îşi urmau drumul prin spațiu ducând cu ele vigilenții ochi-de-paza, Agamemnon pilota discret nava lui pe un traseu diferit. După ce scăpase de miliția salusana, generalul cymec îşi transferase recipientul creierului dintr-o forma mobilă de războinic, în nava lui blindată lucioasă. În ciuda înfrângerii, se simțea exuberant şi plin de viață. Aveau să fie întotdeauna alte bătălii de purtat, fie împotriva oamenilor nedomesticiți, fie împotriva lui Omnius.
Cymecii străvechi păstrară tăcerea comunicațiilor, îngrijorați că vreo undă electromagnetică rătăcită ar putea fi detectată de o navă periferică din flota în retragere a maşinilor. Proiectară o rută mai rapidă şi mai periculoasă, care îi duse mai aproape de obstacolele celeste evitate de vehiculele reticente la risc ale roboților. Scurtătură avea să le ofere cymecilor răzvrătiți în secret destul timp ca să se întâlnească confidențial...
Când traseul ajunse lângă o pitică roşie care ardea mocnit, titanii se apropiară de un bolovan cu formă neregulată, că ciupit de vărsat, aflat pe orbită în jurul soarelui aproape stins. Acolo, o cascadă de vânt solar şi de particule ionizate, asociată cu nişte câmpuri magnetice puternice, putea să-i ascundă de toate scanerele robotice. După o mie de ani în care-l slujise pe Omnius, Agamemnon învățase metode de a-l trage pe sfoară şi de a evita blestemată de hiperminte.
Cei şase cymeci se îndreptară către planetoid folosindu-şi abilitățile umane, în locul sistemelor de navigație computerizate. Agamemnon alese un loc în interiorul unui crater prăpăstios, iar ceilalți titani coborâră alături de nava lui, găsind porțiuni de teren stabil pe câmpia accidentată.
În interiorul navei sale, Agamemnon dirija nişte brațe mecanice care-i ridicară de pe soclul de control containerul închis al creierului şi-l instalară într-un alt corp terestru, cu un set de şase picioare solide şi un corp suspendat la mică înălțime deasupra solului. După conectarea tijelor mentale care-i făceau legătura cu mintea, prin electrofluid, îşi încerca picioarele lucitoare, ridicând tălpile metalice şi reglând articulațiile hidraulice.
Păşi cu grațiosul său corp mecanic în josul rampei, până pe piatra moale. Ceilalți titani i se alăturară, purtând fiecare corpuri păşitoare cu mecanisme interioare vizibile şi sisteme de menținere a vieții impenetrabile la căldură arzătoare şi la radiații. Pitica sângerie se zărea deasupra, pe cerul negru, lipsit de aer.
Primul dintre titanii supraviețuitori înaintă şi atinse corpul mecanic al generalului cu discurile senzoriale, examinare delicată a unei mângâieri romantice. Juno era un geniu strategic care fusese iubita lui Agamemnon pe vremea când purtaseră trupuri umane. Acum, un mileniu mai târziu, îşi continuau asocierea, având nevoie de puține lucruri în afară de afrodiziacul puterii.
- Vom intra în acțiune curând, dragul meu? întrebă Juno. Sau trebuie să aşteptăm încă un secol sau două?
- Nu chiar atât de mult, Juno. Nici pe departe atât de mult.
Următorul se apropie Barbarossa, persoana cea mai apropiată de un prieten de sex masculin pe care Agamemnon o cunoscuse în ultima mie de ani.
- Fiecare clipă înseamnă deja o veşnicie, spuse el.
În timpul cuceririi inițiale a titanilor, Barbarossa descoperise cum să submineze omniprezentele maşini gânditoare ale Vechiului Imperiu. Din fericire, modestul geniu avusese de asemenea prevederea să introducă restricții profunde de programare care împiedicau maşinile gânditoare să facă vreun rău titanilor în mod direct - restricții care-i ținuseră în viață pe Agamemnon şi pe colegii lui cymeci, după victoria perfidă a hipermintii.
- Nu mă pot hotărî dacă prefer să zdrobesc computere sau oameni, rosti Ajax.
Cel mai puternic torționar dintre vechii cymeci, brutalul bătăuş tropai purtând o formă păşitoare deosebit de masivă, ca şi cum şi-ar fi încordat încă muşchii trupului său organic de demult.
- Trebuie să ne acoperim urmele de două ori pentru fiecare plan pe care-l facem.
Dante, un birocrat şi contabil talentat, pricepea uşor amănuntele complexe. Printre titani, el nu fusese niciodată dramatic sau fermecător, însă răsturnarea Vechiului Imperiu n-ar fi putut fi înfăptuită fără manipulările lui inteligente în domeniul funcționăresc şi administrativ. Fără nimic din fanfaronada celorlalți cuceritori, Dante

reuşise să stabilească o împărțire echitabilă a guvernării care le îngăduise titanilor să conducă liniştiți vreme de un secol.
Până când computerele le smulseseră totul...
Xerxes, cel aflat în dizgrație, fu cel din urmă cymec care se cațăra pe pietrele din craterul adăpostit. Cel mai neînsemnat titan comisese cu multă vreme în urma greşeală de neiertat care i-a îngăduit nou-născutei minți de computer să-i lovească pe la spate pe toți. Deşi titanii aveau încă nevoie de el ca parte a grupului lor tot mai mic, Agamemnon nu-l iertase niciodată pentru boacăna. Timp de secole, nefericitul Xerxes nu avusese altă dorință decât să se revanşeze pentru greşeala lui. Credea prosteşte că Agamemnon ar fi putut să-l accepte din nou dacă ar fi putut găsi o cale de ispăşire, iar generalul cymec se folosea - evident - de un asemenea entuziasm.
Agamemnon îşi conduse cei cinci parteneri de conspirație, traversând porțiunea de teren până în umbra craterului. Acolo, maşinile cu minte umană se aşezară fata în fata printre stâncile sfărâmate şi bolovanii pe jumătate topiți, pentru a vorbi despre trădare şi pentru a urzi răzbunarea.
Xerxes, în ciuda defectelor sale, nu i-ar fi trădat niciodată. Cu o mie de ani în urmă, după victoria lor, titanii originari se înțeleseseră să recurgă la transformarea chirurgicală, mai degrabă decât să accepte că sunt muritori, astfel încât creierele lor lipsite de trup să poată trăi veşnic şi să-şi poată consolida domnia. Fusese un pact dramatic.
Acum, Omnius îşi răsplătea din când în când adepții umani loiali convertindu-i de asemenea în neocymeci. Pe tot cuprinsul lumilor sincronizate, mii de creiere mai noi, cu corpuri de maşini, munceau ca servitori oficiali ai hipermintii. Cu toate acestea, Agamemnon nu se putea baza pe nimeni dintre cei ce slujeau hipermintea de bunăvoie.
Generalul cymec îşi transmise vorbele pe o frecvență îngustă, care fu captată direct de centrele de procesare a gândurilor celorlalți titani.
- Nu suntem aşteptați pe Corrin înainte de câteva săptămâni. Am profitat de ocazie ca să putem plănui o lovitură împotriva lui Omnius.
- Era şi timpul, replică Ajax, bombănind cu voce joasă.
- Crezi că hipermintea a devenit prea mulțumită de sine, dragul meu - la fel ca oamenii din Vechiul Imperiu? întrebă Juno.
- N-am observat nici un semn deosebit de slăbiciune, interveni Dante, şi urmăresc cu multă atenție asemenea lucruri.
- Există întotdeauna slăbiciuni, comentă Ajax, zvâcnind dintr-unul dintre picioarele grele, blindate, şi scobind o gaură în sol, dacă eşti dispus să foloseşti destui muşchi să le exploatezi!
Barbarossa izbi piatra dură cu unul dintre picioarele metalice din față.
- Nu te lăsa păcălit de inteligență artificială. Computerele nu gândesc la fel ca oamenii. Chiar şi după o mie de ani, Omnius nu-şi va lăsa atenția să hoinărească. Are destulă putere de procesare şi mai mulți ochi-de-paza decât putem număra noi.
- Ne suspectează? Se îndoieşte Omnius de loialitatea noastră?
Xerxes avea deja un ton îngrijorat, iar întâlnirea abia începuse.
- Dacă el crede că uneltim împotriva noastră, de ce nu ne elimină pur şi simplu?
- Câteodată am impresia că ai o spărtură în containerul creierului, îl apostrofă Agamemnon. Omnius are restricții de programare care-l împiedica să ne omoare...
- Nu-i nevoie să mă jigneşti. E vorba doar de faptul că Omnius e atât de puternic încât ai crede că poate depăşi orice-ar fi încărcat Barbarossa în sistemul lui!
- N-a făcut-o încă şi n-o va face niciodată. Am ştiut eu ce rezolv cu treaba asta, credeți-mă, spuse Barbarossa. Amintiți-vă, Omnius tânjeşte să fie eficient. Nu va întreprinde nici o acțiune inutilă, nu va irosi resurse. Noi suntem nişte resurse pentru el.
Dante continuă:
- Dacă Omnius e atât de hotărât să guverneze eficient, atunci de ce mai tine fie şi un singur sclav uman? Chiar şi roboții simpli şi maşinile cu inteligența artificială minimă le-ar putea îndeplini sarcinile cu mai puțină bătaie de cap...
Agamemnon ieşi din umbra deasă către lumina crudă, apoi se adăposti din nou. În jurul lui, conspiratorii aşteptau ca nişte insecte uriaşe, făcute din resturi de metal.
- Mulți ani de zile l-am sfătuit să extermine captivii umani de pe lumile sincronizate, dar Omnius refuza.
- Poate că şovăie pentru că oamenii au creat inițial maşinile gânditoare, sugera Xerxes. Omnius ar putea să privească ființele umane ca pe o manifestare a lui Dumnezeu.
Agamemnon îl dojeni.
- Vrei să sugerezi că hipermintea-computer este religioasă în mod sincer?
Cymecul aflat în dizgrație tăcu brusc.
Barbarossa îi spuse că un profesor răbdător:

- Nu, nu... Omnius pur şi simplu nu vrea să-şi cheltuiască energia sau să provoace harababura pe care ar aduce-o o asemenea exterminare. Vede oamenii ca pe nişte resurse care nu trebuie risipite.
- Am încercat să-l convingem de contrariu de secole, completă Ajax. Conştient că fereastra de timp în care erau în siguranță se micşora rapid, Agamemnon forța discuția să treacă mai departe.
- Trebuie să căutăm o cale să declanşăm o schimbare radicală. Dacă decuplam computerele, noi, titanii, vom domni din nou, alături de toți neocymecii pe care îi putem recruta.
Îşi roti turelă senzorială.
- Am mai preluat conducerea înainte şi trebuie s-o facem încă o dată! Înainte, când titanii umani consolidaseră Vechiul Imperiu care stagna, roboții de luptă duseseră cea mai mare parte a luptei pentru ei. Tlaloc, Agamemnon şi ceilalți rebeli culeseseră pur şi simplu roadele. De data asta, titanii ar fi fost nevoiți să lupte singuri.
- Poate că ar trebui să încercăm s-o găsim pe Hecate, sugera Xerxes. E singura dintre noi care n-a fost niciodată sub controlul lui Omnius. Atuul nostru...
Hecate, fostă iubită a lui Ajax, era singurul titan care renunțase la domnie. Înainte de cucerirea de către maşinile gânditoare, plecase în adâncul spațiului şi de-atunci nu se mai auzise niciodată de ea. Dar Agamemnon nu putea în nici un caz să aibă încredere în Hecate - chiar dacă ar fi putut fi găsită - mai mult decât avea încredere în Xerxes. Şi asta pentru că îi abandonase cu mult timp în urmă; nu era aliatul de care aveau nevoie.
- Ar trebui să căutăm sprijin în altă parte, să profităm de orice ajutor pe care-l putem găsi, spuse Agamemnon. Fiul meu, Vorian, este unul dintre puținii umani căruia i se permite accesul în complexul central al lui Omnius-Terra, şi transportă actualizări regulate către hipermintile de pe alte lumi sincronizate. Poate că-l vom putea folosi pe el...
Juno simulă un hohot de râs.
- Vrei să ai încredere într-un om, dragul meu? Unul dintre paraziții bicisnici pe care-i disprețuieşti? Acum câteva clipe voiai să extermini toți membrii rasei, până la ultimul...
- Vorian e fiul meu genetic, şi cel mai bun dintre progeniturile mele de până acum. L-am supravegheat, l-am instruit. Mi-a citit deja memoriile de mai mult de zece ori. Am mari speranțe că într-o zi îmi va fi un urmaş demn!
Juno îl înțelegea pe Agamemnon mai bine decât ceilalți titani.
- Ai spus lucruri asemănătoare şi despre ceilalți doisprezece fii pe care i-ai avut până acum, dacă-mi aduc bine aminte. Chiar şi aşa, ai găsit motive să-i ucizi pe toți.
- Am păstrat destulă sperma înainte de a mă transforma în cymec, şi am tot timpul să fac asta aşa cum trebuie, răspunse Agamemnon. Dar Vorian... ah, Vorian... cred că el ar putea fi alesul. Într-o zi, am să-l las să devină cymec.
Ajax întrerupse discuția, pe un ton grav:
- Nu ne putem lupta cu doi duşmani importanți deodată. Din moment ce Omnius ne-a îngăduit în sfârşit să-i atacăm pe hrethgiri, datorită victoriei lui Barbarossa în ring, eu zic să ducem până la capăt acest război cât de bine suntem în stare. După aceea, ne ocupăm de Omnius.
Cufundați în întunericul craterului, cymecii mormăiră, încuviințând cu jumătate de gură. Oamenii Ligii scăpaseră de stăpânirea titanilor cu secole în urmă, iar vechii cymeci nutriseră întotdeauna o ură intensă față de ei.
Filamentele optice ale lui Dante se plimbau de colo până colo, calculând.
- Da, umanii ar trebui să fie uşor de înfrânt.
- Între timp, continuăm să căutăm un mijloc să-l eliminăm pe Omnius, adăugă Barbarossa. Toate la timpul lor...
- Poate că ai dreptate, admise Agamemnon.
Generalul cymec nu voia să prelungească prea mult adunarea clandestină.
Conduse echipa înapoi, la navele lor individuale.
- Distrugem mai întâi oamenii Ligii. Folosind acest lucru ca pe o trambulină, ne vom întoarce atenția către inamicul cel mai dificil.
Logica este oarbă şi adesea îşi cunoaşte doar propriul trecut
Arhive cuprinzând de la genetică la filosofie, compilate de magicienele de pe Rossak
Maşinilor gânditoare nu le pasă prea mult de estetică, dar nava de actualizare a lui Omnius era - dintr-un accident de proiectare - un vehicul minunat de lucios, argintiu cu negru, care părea mic față de imensitatea cosmosului în timp ce călătorea de la o lume sincronizata la alta. Cu tura actuală de actualizări terminată. Călătorul Visurilor se afla pe drumul de întoarcere către Pământ.
Vorian Atreides se socotea norocos că i se încredințase o asemenea însărcinare vitală. Născut dintr-o sclavă impregnată cu sperma conservată a lui Agamemnon, brunetul Vorian îşi putea urmări ascendentă dincolo de Epoca Titanilor, timp de mii de ani, până la Casa lui Atreus din Grecia antică şi până la un alt Agamemnon.
Datorită statutului tatălui său, Vor, în vârstă de douăzeci de ani, fusese crescut şi îndoctrinat pe Pământ, sub autoritatea maşinilor gânditoare. Era unul dintre puținii umani „de încredere” cărora li se permitea să se deplaseze liber, în serviciul lui Omnius.

Citise toate istoriile despre ilustra sa linie genetică, din memoriile ample pe care tatăl lui le scrisese pentru a-şi susține triumfurile. Vor considera faptele mărețe ale generalului titan ca fiind mai mult decât o capodoperă literară, mai aproape de un document istoric sacru.
Chiar în fata stației de lucru a lui Vorian, căpitanul Călătorului Visurilor, un robot autonom, verifica fără eroare instrumentele. Pelicula epidermica arămie, metalică, se mula pe un corp umanoid format din bare de polimeri, suporturi din aliaje complexe, procesoare din gelcircuite şi musculatura din fibre elastice răsucite...
În timp ce examina instrumentele, Seurat ciocănea intermitent în scanerele de lungă distanță ale navei său privea afară prin hublou, cu filamentele optice concentrate. Procesând în paralel, în timp ce discuta, căpitanul robot continuă interacțiunea cu serviabilul sau copilot uman. Seurat avea o înclinație ciudată şi nefericită pentru a spune glume excentrice.
- Vorian, ce obții când încrucişezi un porc cu un om?
- Ce?
- O creatură care tot mănâncă prea mult, tot mai pute şi tot nu munceşte!
Vorian îi făcu căpitanului favoarea unui chicotit politicos. În cea mai mare parte a timpului, glumele lui Seurat demonstrau doar că robotul nu înțelegea cu adevărat umorul. Dar dacă Vor nu râdea, Seurat ar fi spus pur şi simplu alta, şi încă una, până când obținea reacția dorită.
- Nu te temi că vei face o greşeală dacă spui glume în timp ce monitorizezi sistemele de navigație?
- Eu nu fac greşeli, răspunse Seurat, cu vocea lui mecanică sacadată.
Vor se lumină brusc, pus în față provocării.
- A, dar dacă eu sabotez vreuna dintre funcțiile vitale ale navei?
Suntem numai noi doi la bord, iar eu sunt, la urma urmei, un om mincinos, duşmanul tău de moarte. Ți-ar fi învățătură de minte pentru toate acele glume groaznice!
- M-aş putea aştepta la asta din partea unui sclav umil sau chiar a unui meseriaş, dar tu n-ai face asta niciodată, Vorian. Ai prea mult de pierdut...
Cu o mişcare straniu de lână, Seurat întoarse capul arămiu şi cutat, acordând şi mai puțină atenție comenzilor Călătorului Visurilor.
- Şi chiar dacă ai fi făcut-o, mi-aş fi dat seama.
- Nu mă subestima, bătrâne creier metalic! Tatăl meu m-a învățat că, în ciuda multelor noastre slăbiciuni, noi, oamenii, avem un atu în propria noastră imprevizibilitate...
Zâmbind, Vorian se duse alături de căpitanul robot şi cercetă ecranele aparatelor de măsură.
- De ce crezi tu că îmi cere Omnius să încurc ceva în simulările lui atente, de fiecare dată când plănuieşte o întâlnire cu hrethgirii?
-- Haosul tău scandalos şi nesăbuit este singurul motiv pentru care eşti în stare să mă bați la orice joc de strategie, replică Seurat. Cu siguranță n-are nimic de-a face cu talentele tale intrinseci.
- Un învingător are mai multe talente decât un învins, sublinie Vor, indiferent cum defineşti competiția.
Nava de actualizări zbura pe o rută regulată, continuă, de la un capăt la celălalt al lumilor sincronizate. Fiind una dintre cele cincisprezece asemenea aparate, Călătorul Viselor purta copii ale versiunii curente ale lui Omnius pentru a sincroniza hipermintile izolate de pe planetele extrem de îndepărtate.
Limitele circuitelor şi ale vitezei de transmisie electronică restrângeau dimensiunile fizice ale oricărei maşini individuale; astfel, aceeaşi hiperminte-computer nu se putea extinde în mod viabil dincolo de o singură planetă.
Cu toate acestea, copii ale lui Omnius existau pretutindeni, ca nişte clone mentale. Cu actualizări regulate, schimbate continuu de nave asemănătoare Călătorului Visurilor, toate întrupările separate ale lui Omnius rămâneau virtual identice pe tot cuprinsul autarhiei dominate de maşini.
După multe călătorii, Vor ştia cum să manevreze nava şi putea să pătrundă în toate băncile de date de la bord, folosind codurile lui Seurat. De-a lungul anilor, el şi cu căpitanul robot deveniseră prieteni la cataramă, într-un fel pe care alții nu-l prea puteau înțelege. Din cauza timpului îndelungat pe care-l petreceau împreună în adâncul spațiului, vorbind despre atâtea lucruri, jucând jocuri de îndemânare, povestind, treceau peste o mare parte din prăpastia dintre maşina şi om.
Câteodată, ca să se amuze, Vor şi Seurat schimbau locul, iar Vor se prefăcea că este căpitanul navei, în timp ce Seurat devenea subordonatul lui robot, că pe vremea Vechiului Imperiu. În timpul unei şedințe de schimbare de roluri, Vorian botezase nava Călătorul Visurilor, dintr-un impuls, un strop de absurditate poetică pe care Seurat nu numai că o tolerase, dar o şi păstrase.
Că maşina conştientă de sine, Seurat primea de pretutindeni, în mod curent, instrucțiuni şi transferuri de memorie noi de la Omnius, dar pentru că petrecea atât de mult timp deconectat în perioada cât călătorea printre stele, căpătase propria lui personalitate şi independentă. După părerea lui Vor, Seurat era cea mai bună dintre mințile maşina, deşi robotul putea fi enervant câteodată. În special cu acel „deosebit” simț al umorului...
Vor îşi împreună mâinile şi-şi trosni încheieturile. Oftă încântat.
- Cu siguranță, e bine să te relaxezi. Păcat că e ceva ce tu nu poți să faci...

- Eu n-am nevoie de relaxare!
Vorian nu recunoştea faptul că şi el considera deseori că trupul lui organic era inferior din multe puncte de vedere, fragil şi înclinat spre durere, boli şi răni pe care orice maşină le-ar fi putut repara uşor. Spera doar ca formă sa fizică avea să rămână în funcțiune suficient de mult timp pentru a fi transformat într-unui dintre neocymecii durabili, dintre care toți fuseseră oameni de încredere la fel de valoroşi ca şi el însuşi.
Într-o zi, Agamemnon ar putea primi permisiunea lui Omnius pentru asta, dacă Vor avea să muncească din greu să slujească hipermintea.
Călătorul Visurilor făcuse prin spațiu un traseu lung de actualizare, iar tânărul „de încredere” era bucuros să se întoarcă acasă. Avea să-şi revadă curând ilustrul tata...
În timp ce Călătorul Visurilor zbura netulburat printre stele, Seurat sugera o întrecere amicală. Cei doi se aşezară la o masă şi se apucară de una dintre distracțiile lor obişnuite, un joc privat amuzant pe care-l perfecționaseră prin exercițiu frecvent. Strategia presupunea o bătălie spațială între două rase străine - „vorienii” şi „seuratii” - fiecare dintre ele având câte o flotă cu capacități şi limite precise. Deşi căpitanul robot avea o memorie perfectă de maşină, lui Vor îi mergea bine, căci apărea mereu cu tactici creatoare care-şi surprindeau adversarul.
Acum, în timp ce puneau pe rând nave de război în diferite sectoare ale bătăliei lor spațiale imaginare, Seurat depana un şir nesfârşit de glume şi ghicitori ale oamenilor, pe care le găsise în nişte vechi baze de date. Iritat, Vor spuse în cele din urmă:
- Faci o încercare deschisă să-mi distragi atenția. De unde-ai învățat să faci asta?
- Păi, de la tine, desigur...
Robotul începu să amintească multele împrejurări în care Vor îl sâcâise, amenințând să saboteze nava fără să aibă vreodată cu adevărat intenția să facă asta, născocind situații de urgență extraordinar de impredictibile.
- Socoteşti că asta înseamnă a trişa? Din partea ta sau din a mea?
Această dezvăluire îl ului pe Vor.
- Mă întristează să mă gândesc că, fie şi în glumă, te-am învățat înşelătoria. Mă face să mă simt ruşinat că sunt om...
Fără îndoială, Agamemnon ar fi fost dezamăgit de el.
După încă două ture, Vor pierdu jocul tactic. Nu-i mai stătea gândul la el.
Fiecare strădanie este un joc, nu-i aşa?
IBLIS GINJO, Opțiuni pentru eliberarea totală
Pe terasa unei grădini care se înalța deasupra ruinelor carbonizate ale Zimiei, Xavier Harkonnen stătea singur şi posomorât, îngrozit de iminenta parada a „victoriei”. Lumina soarelui de după-amiază îi încălzea fata. Cântecul păsărilor înlocuise țipetele şi exploziile; adierea împrăştiase cea mai mare parte a fumului otrăvitor.
Cu toate acestea, Liga avea să aibă nevoie de mult timp ca să-şi revină. Nimic nu va mai fi vreodată la fel...
Chiar la câteva zile după atac, tot mai vedea şuvițe unsuroase de fum înălțându-se dintre dărâmături şi ondulându-se către cerul fără nori. Totuşi, nu putea simți mirosul de funingine. Gazul otrăvitor al cymecilor îi afectase țesuturile atât de mult, încât nu avea să mai miroasă sau să mai guste nimic, niciodată. Chiar şi respirația nu-i devenise altceva decât un act mecanic, nu inhalarea plăcută de aer proaspăt şi dulce.
Dar nu putea să se complacă în suferință, când atâția alții pierduseră mult mai mult. Imediat după atacul cymecilor, fusese ținut în viața de eforturile eroice ale unei echipe medicale salusane. Serena Butler venise la el la spital, dar el şi-o amintea doar printr-un nor de durere, doctori şi sisteme de menținere a vieții. Printr-o procedură extraordinară, primise un dublu transplant de plămâni, organe sănătoase furnizate de misterioşii tlulaxa. Ştia că Serena muncise energic, împreună cu chirurgii de campanie şi cu un negustor de carne vie tlulaxa, pe nume Tuk Keedair, ca să obțină pentru el tratamentul de care avea nevoie.
Acum putea respira din nou, în ciuda acceselor intermitente de durere. Xavier avea să trăiască să mai lupte cu maşinile şi altă dată. Datorită medicamentelor şi tehnicilor avansate de vindecare, putuse să iasă din spital la scurtă vreme după procedură medicală.
În momentul atacului, negustorul de carne vie Keedair se afla în Zimia pentru o întâlnire de afaceri de rutină şi abia scăpase cu viață. Pe planeta nealiata Tlulax, din îndepărtatul sistem solar Thalim, oamenii lui țineau ferme de organe, cultivând inimi, plămâni, rinichi şi alte părți ale corpului uman ivite din celule viabile. După ce fuseseră alungați cymecii, rezervatul tlulaxa oferise produsele biologice chirurgilor de la principalul spital de campanie din Zimia. Dulapurile criogenice ale navei sale erau pline cu mostre de părți ale corpului. Un noroc cu totul neaşteptat, recunoscuse Keedair cu un surâs, că se întâmplase să fie acolo, pentru a-i ajuta pe cetățenii grav răniți de pe Salusa atunci când aveau mai mare nevoie!
După operația încununată de succes, Keedair venise să-l vadă pe Xavier la centrul medical. Negustorul tlulaxa era un bărbat de înălțime mijlocie, slab, cu ochi negri şi fata colțuroasă. Părul lung şi negru îi atârna strâns împletit în coadă, pe partea stângă a capului.
Trăgând aer în piept, modulându-şi cu grijă vocea hârâită, Xavier vorbise:
- A fost un mare noroc că erai aici, cu organe noi gata depozitate la bordul navei...

Keedair îşi frecase mâinile cu degete lungi.
- Dac-aş fi ştiut că cymecii vor lovi cu atâta ferocitate, aş fi adus o provizie mult mai mare de material din fermele noastre de organe... Supraviețuitorii voştri de pe Salusa ar avea nevoie de mult mai multe organe de rezervă, însă din sistemul Thalim nu pot sosi nave suplimentare decât peste câteva luni.
Înainte ca negustorul de carne vie să iasă din camera lui Xavier, se întorsese şi-i spusese:
- Aşa încât considerați-vă unul dintre cei norocoşi, tercero Harkonnen!
*
În Zimia cea plină de cicatricele bătăliei, supraviețuitorii copleşiți de durere îşi căutau morții şi îi îngropau. Pe măsură ce dărâmăturile erau curățate, tributul morții creştea. Erau recuperate trupuri, se adunau numele celor dispăruți... În ciuda suferinței şi amărăciunii, omenirea liberă devenea mai puternică datorită atacului.
Viceregele Manion Butler insistase ca oamenii să dea dovadă doar de hotărâre după bătălie. Pe străzile de dedesubtul terasei unde stătea Xavier, se desfăşurau ultimele pregătiri pentru sărbătoarea de mulțumire. Steaguri cu însemnul mâinii deschise, al libertății umane, fâlfâiau în vânt. Bărbați cu înfățişare aspră, cu hainele murdare, se luptau să stăpânească magnificii armăsari albi salusani care deveniseră agitați din cauza zarvei. Coamele cailor erau împletite cu ciucuri şi clopoței, iar cozile fluturau în spatele lor ca nişte cascade de păr delicat. Împodobiți cu ghirlande de panglici şi flori, caii se cabrau, nerăbdători să defileze pe bulevardul lat din centru care fusese curățat de sfărâmături, cenuşă şi pete de sânge.
Xavier aruncă o privire nesigură spre cer. Cum ar fi putut să mai privească vreodată norii fără să fie terorizat de gândul că ar putea vedea şi mai multe nave piramidale, de desant, plonjând prin scuturile de bruiaj? Se instalau deja rachete, se mărea numărul bateriilor menite să protejeze planeta împotriva unui atac din spațiu. Aveau să fie lansate mai multe patrule, înconjurând sistemul în stare maximă de alertă.
În loc să ia parte la paradă, el ar fi trebuit să pregătească miliția salusana pentru un alt atac, mărind numărul de nave de pază şi de cercetaşi la marginea sistemului, elaborând un plan mai eficient de salvare şi de riposta. Căci era probabil doar o chestiune de timp până când maşinile gânditoare aveau să se întoarcă...
Următoarea întâlnire a Parlamentului Ligii urma să fie dedicată măsurilor de urgență şi reparațiilor. Reprezentanții aveau să schițeze un plan de reconstrucție pentru Zimia. Formele-razboinic ale cymecilor, rămase în urmă, trebuiau dezmembrate şi analizate, în căutarea slăbiciunilor.
Xavier spera că Liga avea să trimită imediat o solicitare către Poritrin, chemându-l pe sclipitorul Tio Holtzman să inspecteze recent instalatele scuturi de bruiaj. Doar marele inventator însuşi putea născoci o măsură ingenioasă împotriva punctului slab descoperit de cymeci...
Când Xavier îi pomenise despre preocupările lui viceregelui Butler, conducătorul, roşu la față, încuviințase, dar îl împiedicase să continue discuția.
- Mai întâi, trebuie să avem o zi de confirmare, de sărbătorire a faptului că suntem încă în viață...
Xavier observase tristețea adâncă din spatele măştii încrezătoare a viceregelui.
- Nu suntem maşini, Xavier. Viața noastră trebuie să însemne mai mult decât război şi răzbunare!
Auzind zgomot de paşi pe terasă, Xavier se întoarse şi o văzu pe Serena Butler zâmbindu-i, cu ochii sclipind cu o adâncime tainică pe care acum - când nimeni nu-i vedea - o putea împărtăşi cu el.
- Iată-l pe eroicul meu tercero...
- Un om responsabil de faptul de a fi lăsat jumătate de oraş să fie distrus nu e numit de obicei erou, Serena.
- Nu, dar termenul se aplică unui om care a salvat restul planetei. Aşa cum ştii şi tu prea bine, dacă n-ai fi luat această decizie dificilă, toată Zimia, toată Salusa ar fi fost zdrobite!
Îi puse o mână pe umăr şi veni foarte aproape de el.
- Nu vreau să te scufunzi în vinovăție, tocmai în timpul paradei victoriei. O zi nu are prea mare însemnătate.
- O zi ar putea avea o însemnătate uriaşă, insistă Xavier. I-am alungat cu greu pe atacatori de data asta, pentru că am avut prea multă încredere în scuturile de bruiaj şi pentru că am crezut prosteşte că Omnius s-a hotărât să ne lase în pace după atâtea decenii. Acesta ar fi momentul perfect să ne atace din nou. Dacă au lansat un al doilea val?
- Omnius îşi linge încă rănile. Mă îndoiesc că flota lui a ajuns măcar înapoi pe lumile sincronizate.
- Maşinile nu-şi ling rănile, replică el.
- Eşti un tânăr atât de serios, comentă ea. Te rog, doar pentru paradă? Oamenii au nevoie să li se înalțe spiritele.
- Tatăl tău mi-a ținut deja prelegerea asta...
- Ştii, desigur, că dacă doi Butleri spun un lucru, trebuie să fie adevărat.
Tânărul o îmbrățişă pe Serena cu putere, apoi o urmă, coborând de pe terasa către tribună oficială, unde urma să stea la loc de onoare, alături de vicerege.
De când erau copii, Xavier se simțise întotdeauna atras de Serena; pe măsură ce se maturizaseră, deveniseră din ce în ce mai încrezători în sentimentele tot mai adânci dintre ei. Atât el cât şi Serena considerau căsătoria lor că pe o concluzie inevitabilă, o rară potrivire perfectă de politică, descendenta acceptabilă şi romantism.
Acum totuşi, având în vedere escaladarea bruscă a ostilităților, îşi aminti sieşi de prioritățile majore. Ca urmare a

dezastrului care-l ucisese pe primero Meach, Xavier Harkonnen era comandant interimar al miliției salusane, ceea ce îl silea să înfrunte probleme mult mai ample. Şi-ar fi vrut să facă atât de multe, dar era doar un simplu om...
O oră mai târziu, mulțimea se adunase într-o tribună din piața centrală. Schelele şi grinzile provizorii sprijineau fațadele dărâmate ale clădirilor guvernamentale. Fântânile ornamentale nu mai funcționau, dar cetățenii din Zimia ştiau că n-ar fi putut exista niciodată un alt loc pentru un asemenea spectacol.
Chiar arse şi avariate, edificiile înalte arătau magnific, construite în stilul gotic salusan - cu linii ale acoperişurilor pe mai multe niveluri, turle ascuțite şi coloane sculptate. Salusa Secundus era sediul guvernului Ligii, dar găzduia de asemenea principalele muzee culturale şi de antropologie. În cartierele înconjurătoare, locuințele aglomerate erau mai simplu construite dar plăcute ochiului, acoperite cu văr extras din stâncile de calcar. Salusanii se mândreau cu faptul că aveau cei mai buni artişti şi meşteşugari din Ligă. Făceau cea mai mare parte din produse de mână, în loc să folosească maşini automate.
De-a lungul traseului paradei, cetățenii erau îmbrăcați în straie colorate în purpuriu, albastru şi galben. Oamenii flecăreau şi glumeau în timp ce admirabilii armăsari treceau pe lângă ei, urmați de muzicienii şi dansatorii populari defilând pe platforme plutitoare. Un taur salusan monstruos, drogat aproape până la amorțeala totală, tropai de-a lungul străzii.
Deşi Xavier se resemnase cu toate astea, se surprinse privind tot timpul către cer şi către cicatricele oraşului rănit...
La încheierea paradei, Manion Butler ținu un discurs, elogiind succesul apărării, dar recunoscând prețul mare al bătăliei, zecile de mii de morți sau răniți.
- Avem mult de muncit pentru vindecare şi reconstrucție, dar avem de asemenea spiritul neînfrânt, indiferent ce-ar putea încerca maşinile gânditoare...
Adresându-se mulțimii, viceregele îl chema pe Xavier pe platforma centrală.
- Vi-l prezint pe cel mai mare erou al nostru, un om care a stat neclintit în fata cymecilor şi a luat hotărârile necesare pentru a ne salva pe toți. Puțini alții ar fi avut puterea să facă acelaşi lucru...
Simțindu-se nelalocul lui, Xavier făcu un pas în față ca să primească de la vicerege o medalie militară, cu panglica în dungi albastre, roşii şi aurii. În mijlocul ovațiilor, Serena îl sărută pe obraz. Tânărul spera că nimeni din mulțime să nu-l fi văzut roşind.
- O dată cu această distincție vine şi promovarea la gradul de tercero de rangul întâi. Xavier Harkonnen, te însărcinez cu studiul tacticilor defensive şi al instalațiilor pentru întreaga Armada a Ligii. Îndatoririle tale vor cuprinde miliția locală de pe Salusa, alături de responsabilitatea pentru îmbunătățirea securității militare a întregii Ligi a Nobililor.
Tânărul ofițer se simțea stânjenit de atâta atenție, dar acceptă cu eleganță răsplata.
- Abia aştept să încep munca grea pentru supraviețuirea noastră... şi pentru progres.
Îi aruncă Serenei un zâmbet îngăduitor.
- După festivitățile de astăzi, desigur...
Dune este planeta-copil al viermelui.
Din „Legenda lui Selim-Calaretul Viermilor”, poezie zensunnită a focului
De-a lungul unei zile întregi şi până târziu în noapte, monstruosul vierme de nisip goni prin deşert, silit să depăşească aria lui teritorială normală.
Pe când cele două luni se înălțau şi-şi revărsau lumina stranie asupra lui Selim, acesta, complet epuizat, se agața de bățul lui de metal. Deşi scăpase de primejdia de a fi devorat de creatura sălbatică şi năucită, ar fi putut pieri curând din cauza cursei interminabile. Budallah îl salvase, dar acum părea doar să se joace cu el.
Când înfipsese sulița ruginită, tânărul se înghesuise într-un spațiu liber dintre segmentele viermelui, sperând că nu avea să fie îngropat de viu dacă demonul plonja dedesubtul dunelor. Se ghemui lângă carnea râncedă care mirosea a putreziciune amestecată cu scorțişoară înțepătoare. Nu ştia ce să facă, dar se ruga şi medita, căutând o explicație.
Poate că e un fel de test...
Viermele de nisip continua să fugă în largul deşertului, cu creierul subdimensionat în aparență resemnat să nu mai găsească niciodată pacea sau siguranța. Fiară ar fi vrut să se scufunde în dune şi să se ascundă de acest drăcuşor răutăcios, dar Selim sprijinise sulița că pe o pârghie, iritând continuu rana.
Viermele nu putea decât să continue tot înainte. Oră după oră...
Selim avea gâtul uscat şi ochii acoperiți cu o pojghiță de nisip. Traversase probabil jumătate de deşert deja, şi nu recunoştea nici o formă de relief în întinderea monotonă. Nu mai fusese niciodată atât de departe de comunitatea din peşteră - nimeni nu mai fusese, din câte ştia el. Chiar dacă reuşea cumva să scape de acest monstru gigantic, avea să fie în mod sigur osândit în pustiul neiertător al Arrakisului din cauza unei sentințe nedrepte.
Era sigur că mincinosul lui prieten Ebrahim urma să fie dat în vileag într-o zi, iar adevărul să iasă la iveală; mai mult ca sigur, trădătorul avea să încalce şi alte reguli ale tribului şi să fie recunoscut în cele din urmă drept hoțul

şi mincinosul care era. Dacă Selim avea să-l mai vadă vreodată, intenționa să-l provoace pe Ebrahim la o luptă pe viață şi pe moarte, iar onoarea trebuia neapărat să învingă.
Poate că tribul avea să-l aplaude, din moment ce nimeni, nici măcar în cele mai mărețe poeme ale focului nu reuşise vreodată să înfrunte un vierme de nisip şi să supraviețuiască mai apoi. Poate că tinerele zensunnite, cochete cu ochi negri, se vor uita la Selim cu zâmbete largi. Plin de praf dar cu capul sus, avea să stea drept în fata neînduplecatului naib Dhartha şi să ceară reintegrarea în comunitate. Călărise un demon al deşertului şi supraviețuise!
Dar, deşi Selim reuşise deja să rămână în viață mai mult decât sperase vreodată, rezultatul nu era câtuşi de puțin garantat. Ce-avea de făcut acum?
Sub el, viermele scotea zgomote neobişnuite, agitate, un sunet slab care acoperea şoaptă asurzitoare a nisipului fierbinte. Animalul epuizat tremura şi de-a lungul corpului său sinuos se simțea o uşoară vibrație. Selim putea percepe mirosul de cremene şi o aromă copleşitoare de mirodenie. Focare provocate de frecare ardeau în gâtul viermelui că în adâncurile iadului însuşi...
Când zorii de culoarea lămâii smăltuiră cerul, viermele deveni tot mai nesupus şi mai disperat. Se zbătea, încercând să se îngroape în nisip, dar Selim nu i-ar fi îngăduit niciodată asta. Monstrul izbi o dună cu capul lui turtit, împrăştiind în aer un nor de praf. Tânărul fu nevoit să-şi arunce toată greutatea asupra suliței, scobind în segmentul aspru, expus.
- Eşti la fel de chinuit şi de epuizat ca şi mine, nu, Shaitan? întrebă el cu o voce la fel de slabă şi de uscată ca hârtia. Epuizat aproape de moarte.
Selim nu îndrăznea să-i dea drumul. În clipa în care s-ar fi lăsat să cadă pe dunele sterile, viermele de nisip s-ar fi întors şi l-ar fi devorat. Nu avea de-ales decât să călărească în continuare creatura. Agonia părea fără sfârşit...
Pe măsură ce lumina zilei devenea tot mai strălucitoare, observă un abur uşor departe, la orizont, o furtună îndepărtată cu vânturi care stârneau particule de nisip şi praf. Dar perturbația era departe, iar Selim avea alte griji.
În sfârşit, viermele demon se opri cu un scrâşnet, nu departe de o culme de piatră, şi refuza să se mai mişte. Cu o ultimă convulsie, se prăbuşi pe creasta unei dune şi se întinse ca un dragon străpuns, fremătând... apoi rămase complet nemişcat.
Selim tremura de epuizare totală, temându-se că aceasta ar fi putut fi o ultimă păcăleală. Monstrul ar fi fost în stare să aştepte ca el să lase garda jos şi să-l înghită. Putea un vierme de nisip să fie viclean? Era el cu adevărat Shaitan? Sau l-am călărit până la moarte?
Adunându-şi energia, Selim îşi îndreptă spatele. Muşchii încordați îi tremurau. Abia se putea mişca. Încheieturile îi amorțiseră; nervii îl furnicau, în timp ce erau treziți la viața de focul târâtor al circulației restabilite. În cele din urmă, riscând totul, smulse sulița de metal din carnea roz dintre segmentele cornificate.
Viermele nici măcar nu tresări.
Selim se lăsă să alunece pe corpul rotund şi porni să alerge deîndată ce atinse nisipul. Ghetele stârneau norişori de nisip, în timp ce fugea prin peisajul vălurit. Stâncile îndepărtate păreau munți de siguranță ieşind dintre dunele aurii.
Refuza să privească în urmă şi continuă să alerge, gâfâind. Simțea în gât fiecare înghițitură de aer ca pe un foc uscat. Îi tiuiau urechile, aşteptând foşnetul nisipului, apropierea fremătătoare a creaturii răzbunătoare. Dar viermele de nisip rămânea nemişcat...
Alimentat de energia disperării, Selim fugi cât îl țineau picioarele vreo jumătate de kilometru. Ajungând la baricadă de piatră, se cățăra pe ea şi - în sfârşit - îşi îngădui să se prăbuşească. Trăgându-şi genunchii la piept, rămase cu privirea pierdută în revărsarea de lumină, urmărind viermele.
Nu se mişca absolut de loc. Shaitan mă trage pe sfoară? Mă pune Budallah la încercare?
Lui Selim i se făcuse teribil de foame. Strigă către cer:
- Dacă m-ai salvat pentru cine ştie ce scop, de ce nu-mi dai şi ceva de mâncare?
La limita epuizării, începu să chicotească.
Nu poți avea pretenții de la Dumnezeu.
Apoi îşi dădu seama că există totuşi un soi de mâncare. În goană către adăpostul de piatră, Selim traversase un petic gros, roşcat, de mirodenie, filoane de melanj la fel ca cele pe care le găseau câteodată zensunniții când se aventurau peste nisipuri. Adunau substanța, folosind-o că adaos alimentar şi ca stimulent. Naibul Dhartha păstra o mică rezervă în labirintul peşterilor, făcând din ea o bere tare de mirodenie pe care membrii tribului o beau la ocazii speciale şi o vindeau la spațioportul din Arrakis City.
Stătu în umbra nesigură aproape o oră, căutând cel mai mic semn de mişcare din partea monstrului. Nimic. Ziua deveni tot mai fierbinte, iar deşertul fu cuprins de o tăcere lâncedă. Furtuna îndepărtată nu părea să se apropie.
Lui Selim i se părea că lumea însăşi îşi ținea respirația.
Apoi, redevenind temerar - la urma urmei, îl călărise pe Shaitan! - Selim coborî târându-se de pe stânci şi se duse în fugă până la pata de melanj. Acolo, ridică o privire îngrijorată în direcția trupului amenințător.
În picioare pe nisipul de culoarea ruginii, râcâi cu degetele, scobind în pudră uscată, roşcata. Înfuleca o gură,

scuipă câteva grăunte de nisip şi percepu de îndată efectul stimulator al mirodeniei brute, o cantitate mare de înghiţit toată deodată. Simţi o uşoară ameţeală, apoi o explozie de energie.
Cu mâinile în şold, în sfârşit satul, privi încruntat, de la o oarecare distanţă, viermele dezumflat. Apoi flutură braţele şi strigă, despicând liniştea absolută:
- Te-am învins, Shaitan! Ai vrut să mă mănânci, târâtor bătrân, dar în schimb te-am bătut eu!
Dădu iarăşi din mâini.
- Mă auzi?
Nu detecta nici măcar un tremur. Euforic din cauza melanjului şi cuprins de un curaj nebunesc, se întoarse către corpul lung şi sinuos care zăcea pe creasta dunei. De la numai câţiva paşi, ridică ochii către fata monstrului. Gură cât o peşteră era presărată cu ghimpi interiori sclipitori. Colţii lungi arătau ca nişte firişoare de păr, în comparaţie cu dimensiunea enormă a creaturii.
Furtuna de praf se apropia acum, însoţită de adieri fierbinţi, şuierătoare. Vântul stârnea grăuntele de nisip şi bucile de piatră, aruncându-i-le în faţă ca pe nişte mici săgeţi. Cu un huruit şoptit, rafalele se strecurau în jurul carcasei rotunjite a viermelui. Părea ca fantomă fiarei îl sfida, îndemnându-l să înainteze. Mirodenia vuia în sângele lui Selim.
Îndrăzneţ, paşi către gura viermelui şi privi în infinitatea neagră. Flăcările infernale dinăuntru se răciseră; nu rămăsese nici măcar un tăciune.
Strigă din nou:
- Te-am ucis, târâtor bătrân! Eu sunt Nimicitorul de Viermi!
Viermele de nisip nu răspunse nici măcar la această provocare.
Selim ridică ochii către colţii ca nişte pumnale, aşchii curbate care mărgineau gura largă, urât mirositoare. Budallah părea să-l îndemne să intre, sau poate că era pur şi simplu propria lui dorinţă. Mişcându-se înainte ca bunul simţ să apuce să-l împiedice, Selim se caţăra pe buza de jos a viermelui şi se întinse după cel mai apropiat colţ ascuţit.
Tânărul proscris îl prinse cu amândouă mâinile, simţindu-i tăria, un material chiar mai dur decât metalul. Răsuci şi trase. Trupul viermelui era moale, ca şi cum ţesuturile gâtului şi-ar fi pierdut integritatea. Cu un mormăit înăbuşit, Selim dezrădăcina dintele. Era lung cât antebraţul lui, curbat şi pur, lucind cu o nuanţă de alb lăptos. Ar fi putut fi un cuţit excelent.
Ieşi clătinându-se, ţinându-şi strâns răsplata, complet îngrozit de înţelegerea a ceea ce făcuse. O faptă fără precedent din câte ştia. Cine altcineva să fi riscat nu numai să-l fi călărit pe Shaitan, dar şi să păşească în gura lui? Tremura până în adâncul fiinţei sale. Nu-i venea să creadă ce îndrăznise - şi izbutise! Nimeni, pe tot întinsul Arrakisului, nu posedă o asemenea comoară cum era acest pumnal-dinte?
Deşi colţii cristalini rămaşi atârnau ca nişte stalactite, sute de dinţi pe care i-ar fi putut vinde la spaţioportul din Arrakis City (dacă ar mai fi putut găsi locul vreodată), Selim se simţi deodată slăbit. Energia melanjului pe care-l consumase începea să scadă.
Pomi înapoi pe nisipul moale, poticnindu-se. Furtuna ajunsese acum aproape deasupra lui, aducându-i aminte de antrenamentul zensunnit de supravieţuire în deşert. Trebuia să-şi croiască drum înapoi la stânci şi să-şi găsească un adăpost oarecare, sau avea şi el să zacă mort pe dune, victimă a elementelor.
Dar nu mai credea că acest lucru s-ar putea întâmpla. Acum am un destin, o misiune de la Budallah... dacă aş putea doar s-o înţeleg...
Se îndepărta cu spatele, apoi se întoarse şi alergă către linia stâncilor, legănând dintele în mână. Vântul îl împingea tot înainte, ca şi cum ar fost nerăbdător să-l alunge de lângă carcasă.
Oamenii au încercat să proiecteze maşinile gânditoare că pe nişte sisteme reflexe secundare, lăsând hotărâri esenţiale pe mâna servitorilor mecanici. Treptat, totuşi, creatorii n-au lăsat destule de făcut pentru ei înşişi; ei au început să se simtă alienaţi, dezumanizaţi şi chiar manipulaţi. În cele din urna, oamenii au devenit ei înşişi doar ceva mai mult decât roboţi incapabili să ia decizii, rămaşi fără capacitatea de a-şi înţelege existenta firească.
TLALOC, Slăbiciunile imperiului
Agamemnon nu era foarte dornic să ajungă în faţa lui Omnius. Având deja în urma peste o mie de ani, generalul cymec învăţase să fie răbdător.
La fel de răbdător ca o maşină...
După întâlnirea lor secretă de lângă steaua pitică roşie, el şi colegii săi titani ajunseră pe Corrin la capătul unei călătorii interstelare de aproape două luni. Flota robotică sosise cu câteva zile mai devreme, aducând imaginile capturate de ochii-de-paza din bătălie. Hipermintea ştia deja despre înfrângere. Tot ce-i mai rămânea lui Omnius era să lanseze reproşuri şi mustrări, în special la adresa lui Agamemnon, aflat la comandă.
În timp ce ateriză cu nava sub soarele gigant arzător al Corrinului, generalul cymec îşi îndreptă reţeaua senzorială spre exterior, recepţionând date prin tijele mentale. Omnius îl aştepta, că întotdeauna după o misiune.
Poate că până acum hipermintea va fi acceptat eşecul...
Vana speranţa, Agamemnon ştia asta! Omniprezentul computer nu reacţiona la fel ca un om.

Înainte de a ieşi din navă, generalul titan alese un corp mobil eficient, abia ceva mai mult decât un cărucior aerodinamic, purtând recipientul creierului şi sistemele de susținere a vieții conectate la carcasă. Cymecul porni pe bulevardele pavate, sub ochiul enorm, vătămător, al gigantei roşii. Lumina crudă, stacojie, inunda străzile pavate şi fațadele albe.
Cu milenii în urmă, soarele dilatat se extinsese, crescând atât de mare încât straturile sale exterioare înghițiseră planetele interioare ale sistemului. Corrinul însuşi fusese cândva o planetă periferică înghețată, dar căldura tot mai mare a soarelui mărit făcea acum planetă locuibilă.
După ce atmosfera se topise şi marile înghețate se evaporaseră, peisajul pe Corrin devenise o piatră goală, pe care Vechiul Imperiu întemeiase o colonie, în zilele sale mai timpurii şi mai ambițioase. Cea mai mare parte a ecosistemului fusese transportat din altă parte, însă chiar şi după mii de ani, Corrin tot mai părea o lume neterminată, lipsindu-i multe dintre detaliile ecologice necesare pentru o planetă înfloritoare. Lui Omnius şi robotului sau independent Erasmus le plăcea acest loc pentru că părea nou şi neîmpovărat de moştenirea istoriei.
Agamemnon rula de-a lungul străzilor, urmat de ochii-de-paza care îl monitorizau ca nişte câini de pază electronici. Cu ajutorul monitoarelor de supraveghere şi al difuzoarelor răspândite în tot oraşul, hipermintea ar fi putut discuta cu el oriunde pe Corrin. Cu toate acestea, Omnius insistase să-l primească pe generalul cymec într-un pavilion central opulent, construit prin munca sclavilor umani. Acest pelerinaj al căinței era o parte a penitentei lui Agamemnon pentru eşecul de pe Salusa. Puternicul computer înțelegea conceptul de dominare.
Electrofluidul care-i înconjura creierul făcea vârtejuri albastre, în timp ce Agamemnon se pregătea să se apere împotriva unui interogatoriu riguros. Corpul său mobil trecea pe sub arcadele înalte, susținute de coloane spiralate din metal alb. Excentric şi plin de zel, robotul Erasmus copiase ornamentații ostentative din înregistrările istorice despre imperiile umane. Poarta copleşitoare era proiectată să-i facă pe vizitatori să tremure, deşi titanul se îndoia că lui Omnius îi pasă de asemenea lucruri.
Generalul cymec se opri în centrul unei curți în care țâşneau şuvoaie de apă, ivite din pereți. Vrăbii domesticite zburau pe lângă streşini şi-şi făceau cuiburile în vârful stâlpilor. În interiorul urnelor de teracota înfloreau crini stacojii, în explozii violente de petale.
- Am sosit, stăpâne Omnius, anunța Agamemnon prin sintetizatorul de voce - o simplă formalitate, pentru că fusese observat îndeaproape de când ieşise din navă.
Apoi aşteptă.
În pavilionul plin de ecouri, Erasmus cel cu chipul de oglinda nu se zărea nicăieri. Omnius voia să-şi certe generalul fără curiozitatea scrutătoare a robotului independent şi sâcâitor. Deşi Erasmus îşi închipuia că ar înțelege emoțiile umane, Agamemnon se îndoia că excentrică maşina ar fi arătat chiar şi o umbră de compasiune.
Vocea bubui din douăsprezece difuzoare din pereți, că a unei zeități mânioase. Fără îndoială că efectul era intenționat.
- Tu şi cymecii tăi ați eşuat, generale!
Agamemnon ştia deja cum se va desfăşura discuția - şi la fel şi Omnius. Cu siguranță, hipermintea rulase de una singură simulări. Da, acesta era un dans care trebuia continuat.
- Am luptat din greu, dar n-am putut obține victoria, stăpâne Omnius. Hrethgirii au opus o rezistență neaşteptat de îndârjită şi, în mod surprinzător, au fost dispuşi să-şi sacrifice mai degrabă oraşul decât să lase generatoarele scutului să cadă. Aşa cum am spus de multe ori, oamenii nedomesticiți sunt periculos de imprevizibili.
Omnius răspunse fără ezitare.
- Ai insistat în mod repetat că cymecii sunt net superiori paraziților umani, combinând toate avantajele maşinii şi ale omului. Atunci cum ai putut fi respins de asemenea creaturi neinstruite şi necivilizate?
- Cu această ocazie, m-am înşelat. Oamenii şi-au dat seama de adevăratul nostru obiectiv mai repede decât am anticipat.
- Forțele tale n-au luptat cu destulă hotărâre, îi reproşa Omnius.
- Au fost distruşi şase neocymeci. Corpul de gladiator al titanului Xerxes a fost distrus, iar el abia a scăpat într-o capsulă de evacuare...
- Da, dar ceilalți cymeci ai tăi au supraviețuit. Nişte pierderi de numai douăzeci şi unu la sută nu echivalează cu „a lupta din toate puterile”!
Prin curte zburătăceau vrăbii ciripitoare, nebăgând în seamă tensiunea dintre Omnius şi militarul sau de frunte.
- Ar fi trebuit să fii dispus să-ți sacrifici toți cymecii ca să dobori scuturile de bruiaj!
Agamemnon era bucuros că nu mai arăta expresii umane pe care mintea-computer poate că le-ar fi putut interpreta.
- Stăpâne Omnius, cymecii sunt indivizi de neînlocuit, spre deosebire de maşinile tale gânditoare robotice. După estimarea mea, riscul de a pierde titanii tăi esențiali nu reprezenta un schimb rezonabil pentru o planetă nesemnificativă, infestată cu oameni nedomesticiți.
- Nesemnificativă? înainte de misiune, ai accentuat importanță extremă a Salusei Secundus pentru Liga Nobililor. Ai afirmat că prăbuşirea ei ar grăbi colapsul complet al omenirii libere. Tu erai la comandă.

- Dar Liga însăşi merită nimicirea titanilor care ți-au mai rămas? Noi te-am creat, am pus temeliile lumilor tale sincronizate. Titanii ar trebui folosiți ceva mai bine decât pe post de carne de tun...
Agamemnon era curios să vadă cum avea să reacționeze hipermintea la acest şir de raționamente. Poate că punând la cale căderea titanilor în lupta împotriva oamenilor nedomesticiți, Omnius plănuia să ocolească restricțiile protecției programate de Barbarossa.
- Lasă-mă pe mine să cântăresc asta, replică Omnius.
Ecranele de pe pereții pavilionului proiectau imagini luate de ochii-de-paza din bătălia din Zimia.
- Hrethgirii sunt mai deştepți decât ai presupus. Ți-au văzut ținta. Ai făcut o eroare de judecată crezând că cymecii tăi ar putea răzbate cu uşurință...
- Am calculat greşit, recunoscu Agamemnon. Oamenii au un comandant militar inteligent. Deciziile lui neaşteptate le-au permis să opună rezistență cu succes. Acum, în sfârşit, le-am testat scuturile de bruiaj.
Explicațiile lui Agamemnon degenerară rapid într-un şir de raționamente şi de scuze. Omnius le analiza şi le respinse, lăsându-l pe titan să se simtă dezgolit şi umilit.
În curtea senină înfloreau flori strălucitoare şi cântau păsările. Fântânile arteziene adăugau sunetele lor muzicale... iar Agamemnon îşi ascundea furia în sine. Nici măcar sensibilul său corp mecanic nu arăta vreun semn de agitație. Cu o mie de ani în urmă, el şi colegii săi titani controlaseră blestematele astea de maşini gânditoare. Noi te-am creat, Omnius. Într-o zi, tot noi te vom şi distruge!
Dacă vizionarul Tlaloc şi grupul său de rebeli avuseseră nevoie doar de câțiva ani ca să cucerească Vechiul Imperiu cel adormit, Omnius şi maşinile sale gânditoare se dovediseră a fi un adversar mult superior, mereu cu ochii deschişi şi care nu dormea niciodată. Însă chiar şi maşinile fac greşeli... Agamemnon trebuia doar să le exploateze.
- Mai e ceva, stăpâne Omnius? se întrerupse el. Alte argumente şi scuze n-ar fi servit nici unui scop. Mai mult decât orice, maşinile prețuiau eficienta.
- Doar următorul meu set de instrucțiuni, Agamemnon.
Vocea lui Omnius se muta de la un difuzor la altul, dând impresia că se afla peste tot în acelaşi timp.
- Vă trimit, pe tine şi pe titanii tăi, înapoi pe Pământ. Îl veți însoți pe Erasmus, care intenționează să-şi continue studiile asupra oamenilor captivilor de acolo.
- Cum porunceşti, stăpâne Omnius.
Deşi surprins, Agamemnon nu lasa să se vadă nici o reacție. Pământul... un drum foarte lung.
- Vom stabili alte căi de a distruge pacostea asta de omenire. Titanii există doar ca să te servească.
Era unul dintre puținele avantaje ale laturii umane a lui Agamemnon: chiar dacă hipermintea cuprindea o cantitate enormă de date, nu ştia cum să recunoască o simplă minciună.
Dintr-o anumită perspectivă, apărarea şi atacul conțin tactici aproape identice.
XAVIER HARKONNEN, cuvântare către miliția salusana
Îndatoriri noi, responsabilități noi... şi încă şi mai multe despărțiri.
În timp ce Xavier Harkonnen, aproape vindecat, stătea împreună cu Serena Butler în clădirea spațioportului din Zimia, complexul părea un mediu steril, cu pavaj răsunător de ceramplaz. Nici măcar căldură de pe chipul lui Serena nu compensa efectul structurii utilitare. Pereții transparenți dădeau spre pavajul topit de unde decolau şi pe care aterizau navetele, la fiecare câteva minute, zburând către şi dinspre navele mari, de cursă lungă, aflate în aşteptare pe orbită.
Într-o aripă a spațioportului, echipele de lucru propteau porțiuni ale hangarului, avariate în timpul atacului cymecilor. Macarale mari aşezau la locul lor pereți provizorii şi scoabe. Afară, pe terenul de aterizare, craterele imense lăsate de explozii fuseseră umplute.
Îmbrăcat într-o uniformă apretata a Armadei, combinație de auriu şi negru, reflectând noul lui grad, Xavier se cufundase în întregime în ochii violeți, neobişnuiți, ai Serenei. Ştia cum îl vedea ea. Trăsăturile feței nu-i erau deosebit de arătoase - ten roşcovan, nas ascuțit, buze generoase - dar, în general, îi găsea atrăgător, în special cu ochii căprui-deschis şi zâmbetul molipsitor, deşi rar folosit.
- Aş fi vrut să putem petrece mai mult timp împreună, Xavier...
Tânăra atinse un mic trandafir alb, pe care-l purta la rever. Aeroportul zumzăia de zgomotul altor oameni, al echipelor gălăgioase de reparații şi al maşinilor grele care-i înconjurau.
Xavier o observă pe sora mai mică a Serenei, Octa, urmărindu-i. În vârstă de şaptesprezece ani, cu părul blond-roşcat, avusese întotdeauna o slăbiciune pentru Xavier. Zveltă Octa era o fată destul de drăguță, dar în ultima vreme el şi-ar fi dorit să le lase, şi lui şi Serenei, mai multă intimitate, în special acum, că aveau să fie departe unul de altul atât de multă vreme...
- Şi eu. Să facem ca minutele astea să însemne ceva.
Capitulând în fața impulsului pe care ştia că îl împărtăşeau amândoi, se aplecă să o sărute, ca şi cum buzele îi erau atrase de o forță magnetică. Sărutul zăbovi, apoi deveni intens. În cele din urmă, Xavier se dădu înapoi: Serena arata dezamăgită, mai mult din cauza situației decât din cauza lui. Aveau amândoi îndatoriri importante,

care cereau o mare parte din timpul şi energia lor.
Proaspăt instalat în funcție, Xavier era pe cale să se îmbarce, împreună cu un grup de specialişti militari, pentru un tur de inspecție al sistemelor de apărare ale planetelor Ligii. După atacul aproape reuşit al cymecilor împotriva Salusei, din urmă cu două luni, voia să se asigure că nu existau slăbiciuni pe alte lumi ale Ligii. Maşinile gânditoare ar fi exploatat şi cea mai mică fisură, iar oamenii liberi nu-şi puteau permite să piardă nici una dintre fortărețele care le mai rămăseseră.
Între timp, Serena Butler avea să se concentreze asupra extinderii domeniului Ligii. După ce chirurgii de campanie avuseseră atâta succes cu organele proaspăt crescute în cuve, pe care le furnizase Tuk Keedair, Serena vorbise cu pasiune despre serviciile şi resursele pe care planetele nealiate cum era Tlulaxa le puteau oferi. Voia ca acestea să se alăture oficial uniunii oamenilor liberi.
Deja sosiseră pe Salusa şi mai mulți negustori de carne vie cu mărfurile lor biologice; înainte, mulți nobili şi cetățeni ai Ligii nu se simțeau în largul lor în privința misterioşilor străini, dar acum, când răniții din război suferiseră pierderi groaznice de membre şi organe, erau dispuşi să accepte părți ale corpului clonate. Tlulaxa nu explicaseră niciodată unde creaseră sau obținuseră o asemenea tehnologie biologică sofisticată, dar Serena le lăuda generozitatea şi resursele.
În oricare alt moment, discursul ei din Sala Parlamentului ar fi putut fi uitat, dar atacul cymecilor îi întărise punctul de vedere cu privire la vulnerabilitatea planetelor nealiate. Dacă maşinile alegeau data următoare să distrugă sistemul Thalim şi astfel să elimine capacitatea tlulaxa-nilor de a reda vederea veteranilor orbi şi membre noi celor amputați?
Studiase sute de documente de supraveghere şi de rapoarte ale ambasadorilor, încercând să afle care dintre planetele nesemnatare ar fi fost cele mai bune candidate pentru admiterea în frăția Ligii. Unificarea rămăşițelor umanității devenise pasiunea ei, voia să-i facă pe oamenii liberi destul de puternici cât să respingă orice agresiune a maşinilor.
În ciuda tinereții, condusese deja două misiuni de asistenta reuşite, prima dintre ele pe când avea doar şaptesprezece ani. Într-una, dusese alimente şi provizii medicale refugiaților de pe o lume sincronizata abandonată, iar în altă oferise ajutor pentru o catastrofă biologică aproape fatală pentru fermele virgine de pe Poritrin.
Nici ea, nici Xavier nu aveau timp pentru ei înşişi.
- Când te întorci, promit că mă voi revanşa față de tine, spuse ea, cu ochi jucăuşi. Voi da pentru tine un banchet de săruturi.
Tânărul îşi îngădui unul dintre rarele sale hohote de râs.
- Atunci am de gând să vin cât se poate de flămând!
Xavier îi luă mâna şi o sărută galant.
- Când vom cina din nou, o să vin să te iau cu flori!
Ştia că următoarea lor întâlnire putea fi peste câteva luni.
Ea îi zâmbi cu căldură.
- Am o slăbiciune deosebită pentru fiori.
Tânărul era pe cale să o tragă pe Serena mai aproape, dar fură întrerupți de un copil brunet la față, cu chip familiar, care venea din altă direcție - fratele în vârstă de opt ani al lui Xavier, Vergyl Tantor. Băiatului i se îngăduise să lipsească de la şcoală ca să-l vadă plecând. Vergyl evadase de sub escortă unui instructor mai în vârstă şi fugise să-şi îmbrățişeze idolul, îngropându-şi fața în cămaşa apretata a uniformei.
- Ai grijă de averea noastră în lipsa mea, frățioare, îi spuse Xavier, frecând în joacă părul sârmos al băiatului, cu încheieturile degetelor. Las în grija ta câinii mei lupi - înțelegi?
Ochii căprui ai băiatului se lărgiră, apoi încuviință cu gravitate.
- Da.
- Şi ascultă-i pe părinți, altfel nu poți spera să creşti mare şi să devii un bun ofițer în Armadă.
- Aşa o să fac!
Un anunț convoca echipa de inspecție la bordul navetei. Auzindu-l, Xavier promise să aducă ceva pentru Vergyl, Octa şi Serena. În timp ce Octa privea de la o oarecare distanță, zâmbind plină de speranță, el îşi îmbrățişă din nou frățiorul, strânse mâna Serenei şi se îndepărta, împreună cu ofițerii şi inginerii.
Cu ochii ațintiți asupra peretelui transparent pe care puteau vedea naveta militară în aşteptare, Serena aruncă o privire spre băiat şi se gândi la Xavier Harkonnen. Xavier avea doar şase ani, atunci când maşinile gânditoare îi uciseseră părinții naturali şi fratele mai mare...
Datorită înțelegerilor dintre familii şi testamentelor scrise ale lui Ulf şi Katarina Harkonnen, tânărul Xavier fusese crescut ca fiu adoptiv al puternicilor Emil şi Luciile Tantor, pe atunci fără copii. Nobilul cuplu făcuse deja aranjamentele pentru că proprietățile lor să fie administrate de către rudele din familia Tantor, veri şi nepoți îndepărtați, care în mod normal n-ar fi moştenit nimic. Dar când Emil Tantor începuse să-l crească pe Xavier, se lăsase cucerit imediat de micul orfan şi-l adoptase legal, deşi Xavier îşi păstrase numele de Harkonnen şi toate

drepturile nobiliare asociate.
După adopție, Luciile Tantor concepu pe neașteptate un fiu, pe Vergyl, care era cu doisprezece ani mai mic decât Xavier. Moştenitorul Harkonnen, prea puțin preocupat de politica dinastica, se concentra asupra unei şcoli de studii militare, cu intenția de a se înrola în Armada Ligii. La vârsta de optsprezece ani, Xavier primi confirmarea drepturilor asupra proprietăților originare Harkonnen, iar un an mai târziu deveni ofițer în miliția salusana. Cu performanțele sale impecabile şi promovările rapide, toată lumea putea să vadă că Xavier era o stea în ascensiune în cariera militară.
Acum, trei oameni care țineau la el urmăreau naveta ridicându-se spre cer, pe un nor de gaze reziduale portocalii. Vergyl o ținea pe Serena de mână, încercând să o îmbărbăteze plin de curaj.
- Xavier n-o să pățească nimic. Poți avea încredere în el...
Tânăra simți o strângere de inimă pentru iubitul sau care pleca, dar îi surâse cu căldură băiatului cu ochi mari.
- Sigur că putem!
N-ar fi făcut niciodată altfel: iubirea era unul dintre lucrurile care-i despărțea pe oameni de roboți...
Răspunsul este o oglindă a întrebării.
COGITOR KWYNA, Arhivele Oraşului Reculegerii
Sala pentru întâlniri temporare a delegaților Ligii fusese la început casa primului viceregе, Bovko Manresa. Înainte ca titanii să cucerească Vechiul Imperiu slăbit, Manresa construise conacul pe atunci izolată Salusa Secundus că pe o cale de a celebra averea adunată din afacerile de pe terenurile sale planetare. Mai târziu, când refugiații umani au început să sosească în grupuri masive, alungați de stăpânirea crudă a celor douăzeci de titani, casa cea mare devenise o sală de adunare, cu scaune şi o tribună amenajate în sala de bal, aşa cum era şi acum.
Cu luni în urmă, la câteva ore după atacul cymecilor, viceregele Butler stătuse pe o grămadă de moloz, sub cupola centrală dărâmată a Sălii Parlamentului. În timp ce praful otrăvitor se aşternea pe străzi şi flăcările încă mai izbucneau din clădirile avariate, jurase să repare vechiul şi venerabilul complex care slujise Liga vreme de secole.
Edificiul guvernamental era mai mult decât o simplă clădire; era un pământ sacru unde conducători legendari dezbătuseră idei mărețe şi elaboraseră planuri împotriva maşinilor. Pagubele la acoperiş şi la etajele superioare erau mari, dar structura de bază rămăsese solidă. Exact la fel ca spiritul uman pe care-l reprezenta...
Afară era o dimineață geroasă, cu ceață la ferestre. Frunzele de pe dealuri începuseră să capete nuanțele încântătoare ale toamnei - galben, portocaliu şi brun. Serena şi reprezentanții intrară în sală, încă ținându-şi hainele strâns în jurul corpului.
Serena privi lung la pereții vechii săli de bal aglomerate, la picturile conducătorilor de mult morți şi ale victoriilor trecute. Se întrebă ce-ar putea aduce viitorul şi care ar putea fi locul ei în acesta. Îşi dorea atât de mult să facă ceva, să dea o mână în ajutor în marea cruciadă a umanității...
Cea mai mare parte a vieții ei fusese activista, mereu dispusă să-şi murdărească mâinile, să dea o mână de ajutor victimelor altor tragedii, cum ar fi dezastrele naturale sau atacurile maşinilor. Chiar şi în vremurile mai plăcute, se alătura echipelor de lucru la cules de struguri din viile de pe moşia familiei Butler sau de măsline din livezile cu pomi noduroşi.
Luă loc în primul rând, apoi urmări cum tatăl ei, cu trăsături moi, traversa podeaua din parchet de lemn, îndreptându-se către tribună străveche. Viceregele Butler era urmat de un călugăr purtând o tunică roşie de catifea. Acesta cara cu el un container mare din plexiplaz, conținând un creier uman viu, cufundat într-un electrofluid vâscos. Călugărul puse cu afecțiune containerul pe o masă ornamentată de lângă tribună, apoi se aşează alături de el.
De pe scaunul său din primul rând, Serena văzu țesutul roz-cenusiu unduind uşor în lichidul albăstrui palid, pentru susținerea vieții. Separată de simțurile şi de preocupările lumii fizice de mai mult de un mileniu, stimulată de contemplația intensă şi constantă, creierul cândva uman al femeii-cogitor crescuse mai mare decât dimensiunea lui originară.
- Cogitorul Kwyna nu părăseşte prea des Oraşul Reculegerii, rosti viceregele Butler, cu un ton în acelaşi timp oficial şi emoționat. Dar în acest moment avem nevoie de cele mai bune gânduri şi sfaturi. Dacă există o minte care să poată înțelege maşinile gânditoare, aceasta e a lui Kwyna...
Aceşti filosofi esoterici decorporalizati erau văzuți atât de rar, încât mulți dintre reprezentanții Ligii nu înțelegeau cum reuşeau să comunice. Adăugându-se la misterul care-i înconjura, cogitorii spuneau rareori suficient de mult, preferând în schimb să-şi ordoneze energiile şi să contribuie doar cu cele mai importante gânduri.
- Secundantul cogitorului va vorbi pentru Kwyna, spuse viceregele, dacă aceasta are vreo intuiție să ne ofere.
Lângă recipientul creierului, călugărul cu roba roşie scoase capacul ermetic, dând la iveală fluidul vâscos şi tulbure. Clipind repede din ochii rotunzi, privi în interiorul cuvei. Încet, călugărul strecura înăuntru o mâna goală, scufundându-şi degetele în supă organică. Închise ochii, trăgând adânc aer în piept, în timp ce atingea cu prudență circumvoluțiunile creierului. Sprâncenele i se încrețiră de concentrare şi acceptare, atunci când electrofluidul îi umplu porii, legând cogitorul cu sistemul neural al secundantului, folosindu-l ca pe o extensie, în

mare parte în acelaşi fel în care cymecii foloseau corpurile mecanice artificiale.
- Nu înțeleg nimic, vorbi călugărul cu o voce stranie, distanță.
Serena ştia că era primul principiu pe care-l adoptau cogitorii, iar creierele contemplative petreceau secole în studii aprofundate, adăugând mereu câte ceva la acest sentiment de nimicnicie.
Cu sute de ani înainte de titanii originari, un grup de oameni cu preocupări spirituale se delectaseră studiind filosofia şi discutând probleme ezoterice, dar prea multele slăbiciuni şi ispite ale cărnii le înăbuşiseră capacitatea de concentrare. În plictiseală Vechiului Imperiu, aceşti cărturari metafizici fuseseră primii care puseseră să le fie instalate creierele în sisteme de menținere a vieții. Eliberați de constrângeri biologice, îşi petreceau tot timpul învățând şi gândind. Fiecare cogitor dorea să studieze totalitatea filosofiei umane, adunând laolaltă ingredientele necesare pentru a înțelege universul. Trăiau în turnuri de fildeş şi meditau, bătându-şi rareori capul să observe relațiile superficiale şi evenimentele din universul lumesc.
Kwyna, cogitorul de două mii de ani care locuia în Oraşul Reculegerii de pe Salusa, susținea că este neutră din punct de vedere politic.
- Sunt gata să interacționez, anunța ea prin intermediul călugărului, care privea către adunare cu ochi sticloşi. Puteți începe...
Cu ochii albaştri arzători, viceregele Butler privi de jur-împrejur peste sala de bal ticsită, oprindu-se să se uite la câteva fete, printre care şi a Serenei.
- Prieteni, am trăit întotdeauna sub amenințarea anihilării, iar acum trebuie să cerem fiecăruia dintre voi să vă dedicați timpul, energia şi banii cauzei noastre.
Îşi aduse omagiul zecilor de mii de salusani care muriseră în măcelul cymecilor, alături de cincizeci şi unu de demnitari oaspeți de pe alte planete.
- Miliția salusana rămâne aici în stare de alertă totală, iar nave mesagere au fost trimise spre toate lumile Ligii, pentru a le avertiza de pericol. Nu putem decât să sperăm că nici o altă planetă nu a fost atacată.
Viceregele îi dădu apoi cuvântul lui Tio Holtzman, sosit de curând, după aproape o lună de traversare de la laboratoarele sale de pe Poritrin.
- Domnule savant Holtzman, suntem nerăbdători să vă auzim evaluarea noilor sisteme defensive...
Holtzman fusese nerăbdător să examineze scuturile orbitale de bruiaj, să vadă cum ar putea fi modificate şi îmbunătățite. Pe Poritrin, impetuosul nobil Niko Bludd finanța cercetările savantului. Având în vedere realizările sale din trecut, membrii Ligii nutreau întotdeauna speranța că Holtzman va scoate vreun miracol din buzunar.
Cu trupul zvelt, Holtzman se mişca plin de grație şi avea o prezență scenica extraordinară, purtând mereu robe curate şi elegante. Părul lui gri ca oțelul, lung până la umeri, era tuns drept, încadrându-i chipul îngust. Bărbat cu un ego şi o încredere în sine imense, îi plăcea enorm să vorbească demnitarilor importanți din Parlament. Acum însă părea neobişnuit de tulburat. Într-adevăr, inventatorul nu se putea hotărî să recunoască faptul că făcuse o greşeală. Fără îndoială, rețeaua de bruiaj eşuase. Cymecii trecuseră foarte uşor de ea! Prin urmare, ce le-ar fi putut spune acestor oameni care-i acordaseră toată încrederea lor?
Ajungând pe podiumul de discursuri, marele om îşi drese vocea şi se uită în jur; aruncă o privire curioasă către prezenta impunătoare a cogitorului şi la neliniştitorul călugăr însoțitor. Aceasta era o problemă dintre cele mai delicate. Cum putea să abată vină de la el însuşi?
Omul de ştiință îşi folosi cea mai cuceritoare voce cu putință:
- În război, de câte ori una dintre părți realizează o breşă tehnologică, cealaltă încearcă să o depăşească. Am fost de curând martorii acestui lucru, cu scuturile mele atmosferice de bruiaj. Dacă n-ar fi fost instalate aici, întreaga flotă a maşinilor gânditoare ar fi transformat Salusa într-un pustiu. Din nefericire, nu am luat în calcul capacitățile unice ale cymecilor. Ei au găsit o fisură în blindaj şi au pătruns prin ea...
Nimeni nu-l acuzase de muncă neglijența sau de proastă planificare, dar acesta era lucrul cel mai apropiat de o recunoaştere din partea lui Holtzman că ar fi trecut cu vederea un punct slab important.
- Acum este rândul nostru să întrecem maşinile cu un nou concept. Sper că această tragedie să mă inspire, împingând creativitatea mea până la limită.
Se poticni, arătând stingherit, chiar copilăros.
- Voi lucra la asta, de îndată ce ajung înapoi pe Poritrin. Sper să am o surpriză pentru voi foarte curând...
O femeie înaltă, statuară, pluti spre tribună, atrăgând atenția asupra ei.
- Poate că am eu o sugestie...
Avea sprâncene palide, părul alb şi pielea luminoasă, ceea ce o făcea să pară eterică, dar încărcată cu putere.
- Să auzim ceva despre femeile de pe Rossak. Îi cedez bucuros cuvântul lui Zufa Cenva...
Părând uşurat, Holtzman se grăbi să se întoarcă la locul lui, unde se prăbuşi pe scaun.
În jurul femeii palide plutea un aer de mister; purta bijuterii strălucitoare peste o rochie neagră, diafană, care dezvăluia îndeajuns din trupul ei perfect. Oprindu-se lângă recipientul de menținere a vieții cogitorului, Zufa Cenva privi înăuntru, la creierul mărit. Sprâncenele i se încruntară în momentul în care se concentra, iar când făcu asta, creierul însuşi păru să vibreze; electrofluidul se tulbură şi se formară bule. Alarmat, devotatul călugăr

însoțitor îşi retrase mâna din lichid.
Femeia înaltă se relaxă, satisfăcută, şi păşi pe podium.
- Din cauza anomaliilor din mediul nostru, multe dintre femeile născute pe Rossak prezintă capacități telepatice sporite.
Într-adevăr, puternicele magiciene din junglele dese, abia locuibile, îşi convertiseră ciudățeniile în influența politică. Bărbații de pe Rossak nu dădeau dovadă de asemenea calități.
- Liga Nobililor s-a format în urmă cu o mie de ani pentru apărarea noastră reciprocă, mai întâi împotriva titanilor şi apoi împotriva lui Omnius. De-atunci, ne-am baricadat, încercând să ne protejăm lumile de inamic.
Ochii ei luceau ca nişte pietre puternic lustruite.
- Trebuie să regândim strategia. Poate că a sosit timpul să trecem noi la ofensivă împotriva lumilor sincronizate. Altfel, Omnius şi creaturile lui nu ne vor lăsa niciodată în pace...
Reprezentanții Ligii murmurară auzind această idee, arătând speriați, în special după devastarea pe care tocmai o îndurase Zimia. Viceregele fu primul care răspunse.
- Este un lucru puțin prematur, doamna Cenva. Nu sunt sigur că avem mijloacele necesare...
- Abia am supraviețuit ultimului atac! strigă un bărbat. Şi-am avut de-a face doar cu o mână de cymeci!
Manion Butler arata profund îngrijorat.
- A-l înfrunta pe Omnius ar fi o misiune sinucigaşă. Ce arme am putea folosi?
Ca răspuns, impunătoarea femeie îşi îndreptă umerii şi întinse mâinile, în timp ce închidea ochii şi se concentra. Deşi se ştia că Zufa are puteri extrasenzoriale, nu le etalase niciodată până acum în Parlament. Pielea ei albă precum laptele părea să se aprindă că sub acțiunea unui foc interior. Aerul din încăperea închisă se mişcă, iar electricitatea statică trosni în jurul adunării, făcând părul tuturor să se zburlească.
În vârful degetelor îi scânteiau mici fulgere, ca şi cum ar fi adăpostit în interiorul său o furtună abia stăpânită. Chiar şi părul alb i se încolăci şi se zvârcoli ca un mănunchi de şerpi. Când ochii lui Zufa se deschiseră din nou, o energie orbitoare părea gata să țâşnească înspre ei, ca şi cum universul ar fi trăit în totalitate în spatele pupilelor femeii.
Delegaților li se tăie respirația. Serena simți furnicături pe piele şi mâncărimi pe cap, de parcă o mie de păianjeni otrăvitori ar fi mişunat prin mintea ei. În cuva sa de protecție, cogitorul Kwyna fremătă.
Apoi Zufa se relaxă, înăbuşind reacția în lanț a energiei mentale. Dând drumul unei respirații reci, prelungi, magiciana surâse crunt privitorilor înfiorați:
- Noi avem o armă.
Ochii percepției obişnuite nu văd prea departe. Prea adesea luăm cele mai importante decizii bazându-te doar pe informații superficiale.
NORMA CENVA, caiete de laborator nepublicate
După ce îşi făcuse anunțul în fața adunării Ligii, Zufa Cenva se întorsese pe Rossak. Fusese pe drum câteva săptămâni, iar naveta ei ateriza acum pe o porțiune densă a acoperişului junglei, pavată cu un polimer menit să etanşeze şi să contopească ramurile şi frunzele într-o masă solidă. Pentru a permite arborilor să primească umezeala adecvată şi să realizeze schimbul de gaze, polimerul era poros, sintetizat din chimicalele şi substanțele organice ale junglei.
Oceanele toxice făceau ca planctonul, peştii, iarba de mare şi alte creaturi băştinaşe ale marii să fie otrăvitoare pentru oameni. Cea mai mare parte a suprafeței uscatului planetei era acoperită de câmpii de lavă aspre şi sterile, presărate cu gheizere şi lacuri de pucioasă. Deoarece chimia botanica nu se baza pe clorofila, culoarea generală a tuturor plantelor era violet-argintiu; nimic, aici, nu arata proaspăt şi verde...
Într-o zonă din jurul ecuatorului, stabilă din punct de vedere tectonic, crăpături largi în platformă continentala creau vai late, sanctuare unde apa era filtrată şi aerul respirabil. În aceste ecosisteme protejate din falii, colonişti umani viguroşi construiseră orase-caverna sofisticate, ca nişte furnicare săpate în stâncile negre. Pereții exteriori înclinați erau năpădiți de vite violet-purpurii, ferigi moi şi muşchi cărnos. Încăperile confortabile dădeau spre cupola groasă a junglei apăsând asupra stâncilor care formau aşezările. Oamenii se puteau aventura direct spre ramurile elastice superioare şi puteau coborî apoi în tufişurile dese de sub coroanele copacilor, de unde culegeau tot felul de lucruri comestibile.
Ca pentru a compensa sărăcia formelor de viață oriunde în altă parte pe Rossak, văile din falii mişunau de ființe vii agresive - ciuperci, licheni, fructe de pădure, flori, paraziți asemănători unor orhidee şi insecte. Bărbații de pe Rossak, lipsiți de capacitățile telepatice ale femeilor, îşi îndreptaseră talentele către descoperirea şi extragerea drogurilor, medicamentelor şi, din când în când, a otrăvurilor din cămară naturii. Tot acel loc era ca o cutie a Pandorei abia întredeschisă...
Acum, magiciana înaltă, strălucitoare, îl urmărea pe iubitul ei cu mult mai tânăr, Aurelius Venport, traversând un pod suspendat dinspre terasele deschise către vârfurile ca de spumă ale arborilor violeți. Trăsăturile lui aristocratice erau plăcute, părul negru ondulat, chipul prelung şi slab. În urma lui venea, ca un cățeluş cu picioare scurte şi îndesate, dezamăgitoarea fiică a lui Zufa, în vârstă de cincisprezece ani - un copil rezultat dintr-o relație

anterioară.
Doi inadaptați. Nu-i de mirare că se înțeleg atât de bine...
Înainte de a-l seduce pe Aurelius Venport, magiciana conducătoare îşi aranjase relații conjugale cu alți patru bărbați, în perioada de vârf a fertilității ei, alegându-i pentru ascendentă lor verificată. După generații de cercetări, de avorturi mizerabile şi de progenituri cu deficiențe, femeile de pe Rossak adunaseră liste genetice amănunțite ale diferitelor familii. Din cauza toxinelor puternice şi generatoare de malformații din mediu, orice copil născut puternic şi sănătos avea toate şansele împotriva lui. Dar pentru fiecare monstru născut mort sau băiat lipsit de talente, putea apărea o miraculoasă magiciana cu pielea albă. De fiecare dată când o femeie concepea un copil, era de parcă ar fi jucat la ruletă. Genetica nu fusese niciodată o ştiință exactă.
Dar Zufa fusese atât de grijulie, verificând şi reverificând liniile genetice... Numai una dintre aceste întâlniri conjugale avusese ca rezultat un copil viu - Norma, o pitică de abia un metri douăzeci, cu trăsături butucănoase, păr castaniu că de şoricel şi o personalitate plictisitoare şi tocilară.
Mulți copii de pe Rossak aveau trupuri anormale şi chiar cei aparent sănătoşi dădeau rareori dovadă de puterile mentale extraordinare ale magicienelor de elită. Cu toate acestea, Zufa se simțea profund dezamăgită şi chiar stânjenită că fiica ei nu avea talente telepatice. Cea mai mare magiciana în viață ar fi trebuit să fie capabilă să transmită calitățile sale mentale superioare, şi şi-ar fi dorit cu disperare ca fiica ei să ducă mai departe lupta împotriva maşinilor. Dar Norma nu manifestă nici un fel de potențial. Şi, în ciuda recomandărilor genetice impecabile ale lui Aurelius Venport, Zufa nu reuşise niciodată să poarte în pântec, până la termen, vreunul dintre copiii lui.
De câte ori trebuie să mai încerc până când să-l înlocuiesc cu un alt reproducător? Încă o dată, hotărî ea - avea să încerce să rămână însărcinată în următoarele câteva luni. Avea să fie ultima şansă a lui Venport...
Zufa era dezamăgită şi de independență sfidătoare a lui Norma. Mult prea des, adolescenta se cufundă în obscure tangente matematice pe care nu le înțelegea nimeni. Norma părea pierdută într-o lume doar a ei.
Fiica mea, ai fi putut fi cu mult mai mult de-atât!
Nimeni nu purta o povară mai mare de responsabilitate decât micul clan de magiciene de pe planetă, iar povara lui Zufa era mai mare decât a tuturor. Numai dacă s-ar fi putut baza pe toți ceilalți, în special în lumina pericolului recent al cymecilor...
Pentru că Norma cea pipernicită n-ar fi putut lua parte niciodată la bătălia mentală, Zufa trebuia să se concentreze asupra fiicelor ei spirituale, acele doar câteva tinere femei care câştigaseră „loteria genetică" şi dobândiseră capacități mentale superioare. Zufa avea să le antreneze şi să le încurajeze, arătându-le cum să nimicească duşmanul.
De pe cornişa de pe stâncă, privi cum iubitul ei Aurelius şi tânăra Norma ajungeau la celălalt capăt al podului suspendat şi porneau să coboare pe o rețea circulară de scări care duceau în adâncul junglei umbroase. Ca nişte paria fără griji, Norma şi Aurelius se apropiaseră din punct de vedere emoțional, folosindu-se unul pe celălalt că pe nişte cârje.
Absorbiți de preocupările lor mărunte care n-aveau nimic de-a face cu victoria, nici unul dintre ei nu observase măcar întoarcerea lui Zufa cu naveta. Fără îndoială că cei doi inadaptați aveau să petreacă ore întregi bâjbâind prin frunziş în căutare de noi surse de droguri, pe care să le introducă Aurelius în speculațiile sale comerciale.
Magiciana dădu din cap, neînțelegând prioritățile bărbatului. Aceste droguri pe care le preparau bărbații erau doar cu puțin mai folositoare decât matematica ezoterică a Normei. Ce-i drept, Aurelius era un om de afaceri extrem de inteligent şi de abil, dar la ce bun să ai profituri enorme dacă omenirea liberă era condamnată la sclavie?
Dezamăgită de amândoi, ştiind că ea şi magicienele ei vor trebui să poarte adevărata luptă, Zufa porni să găsească cele mai puternice tinere pe care le recrutase pentru a le învăța devastatoarea tehnica nouă pe care plănuia s-o dezlănțuie împotriva cymecilor.
*
În timp ce Norma îl urmă printre tufişurile cărnoase, Aurelius înghiți capsule dintr-un stimulent concentrat pe care experții săi chimişti îl sintetizaseră din feromonii înțepători ai unui gândac de mărimea unui bolovan, care trăia în pământ. Venport se simți mai puternic, percepțiile i se ascuțiră, reflexele i se îmbunătățiră... Nu chiar că puterile telepatice ale glacialei Zufa, dar mai mult decât capacitățile sale naturale.
Într-o zi avea să facă o mare descoperire, care-i va îngădui să trateze cu puternicele magiciene în condițiile impuse de el. Poate că el şi cu Normă o vor face împreună.
Aurelius păstra o afecțiune binevoitoare pentru severă mama a feței. Tolera cu multă amabilitate toanele lui Zufa şi atitudinea ei disprețuitoare; femeile de pe Rossak îşi permiteau rareori luxul iubirii romantice..
Deşi Aurelius ştia prea bine că Zufa îl alesese pentru potențialul lui de reproducere, vedea dincolo de învelişul stoic şi pretențios al femeii, încercând să-şi ascundă slăbiciunile, puternică magiciana lasa să i se vadă câteodată îndoielile, temându-se că n-ar putea să-şi îndeplinească responsabilitățile pe care şi le asumase. O dată, când Aurelius comentase că ştia cât de puternică încercă ea să fie, Zufa devenise stânjenită şi furioasă. „Cineva trebuie

să fie puternic", asta era tot ce spusese.
Din moment ce nu avea calități telepatice, Zufa era prea puțin interesată să stea de vorbă cu el. Poate că îi recunoştea abilitățile de om de afaceri, investitor şi politician, dar nu prețuia nici una dintre aceste abilități aşa cum îşi prețuia propriile scopuri înguste. Magiciana încerca deseori să-l facă să se simtă ca un ratat, dar batjocura ei nu servea decât să-i întețească ambiția, în special dorința de a găsi un drog care să-i confere puteri telepatice echivalente cu ale ei.
Erau şi alte căi de a purta un război...
Junglele violet-argintii ofereau o adevărată comoară pentru vindecarea bolilor, pentru amplificarea minții şi pentru ameliorarea capacitățile umane. Opțiunile erau copleşitoare, dar Aurelius cauta să cerceteze totul. În urma producției şi a marketingului adecvat, mărfurile de pe Rossak îl îndreptaseră deja pe calea către o mare avere. Era chiar respectat, deşi în silă, de unele dintre magiciene - cu excepția propriei lui consoarte!
În calitate de întreprinzător, era obişnuit să exploreze alternativele. Ca nişte cărări printr-o junglă deasă, multe drumuri puteau duce în acelaşi loc. Uneori, trebuia doar să-ți tai drum cu o macetă.
Până acum totuşi, drogul potrivit întârzia să apară.
Într-o altă încercare, împărtise cu mândrie, în cercurile academice ştiințifice, lucrările exotice de matematică ale Normei. Deşi nu îi înțelegea teoremele, avea senzația că fata ar putea descoperi ceva important. Poate că o făcuse deja, şi era nevoie de un ochi de expert ca să recunoască acest lucru. Lui Venport îi plăcea tânăra serioasă şi se purta cu ea asemenea unui frate mai mare. În ceea ce-l privea, Norma era un copil minune al matematicii, aşa încât cui îi păsa cât era de înaltă sau cum arată? Era dispus să-i ofere o şansă, chiar dacă mama ei n-ar fi făcut-o niciodată.
Lângă el, Norma studia modelul unei frunze late, purpurii, folosind un instrument cu raza luminoasă pentru a măsura diferitele dimensiuni şi relațiile dintre unghiurile formate de nervurile pline de sevă. Profunzimea concentrării adăugă un aer meditativ trăsăturilor ei banale.
Aruncându-i o privire, Norma rosti cu o voce surprinzător de matură:
- Aceasta frunză a fost desenată şi făurită de mama-Pamant Gaia sau de Maestrul Creator Dumnezeu, sau de Budallah, sau oricum ai vrea să-l numeşti...
Cu degetele boante, înalta frunza şi trecu raza de lumină prin ea, astfel încât desenul celular complicat apăru cu claritate.
- Modele, în interiorul altor modele, legate toate între ele în relații complexe.
În starea sa euforică, stimulat de droguri, Aurelius găsi desenul hipnotic.
- Dumnezeu e în toate, spuse el.
Stimulentul pe care-l luase părea să-i supraîncarce sinapsele. Privi cu ochii întredeschişi prin țesătura luminată a frunzei, în timp ce fata arătă spre formele interne.
- Dumnezeu este matematicianul universului. Există o corelație străveche cunoscută că numărul de aur, o proporție a formei şi structurii plăcută ochiului, care se găseşte în această frunză, în cochiliile de scoici şi în ființele vii de pe multe planete. Este cea mai mică parte a cheii de bolta, cunoscută încă din vremea grecilor şi egiptenilor de pe Pământ. Ei au folosit-o în arhitectură şi la construirea piramidelor, în pentagrama lui Pitagora şi în şirul lui Fibonacci.
Lasă frunză din mână.
- Dar e cu mult mai mult de-atât!
Încuviințând, Venport întinse vârful umezit al unui deget către un săculeț cu o pulbere fină, neagră, de la brâu; frecă pudră pe țesutul sensibil de sub limbă şi simți încă un drog pătrunzându-i în simțuri, contopindu-se cu rămăşițele celui dinainte. Norma continua să vorbească; deşi el nu reuşi să urmărească construcția logica, era sigur că revelațiile trebuie să fi fost fabuloase.
- Dă-mi un exemplu practic, articulă el cu greutate. Ceva cu o funcție pe care s-o pot înțelege şi eu.
Se obişnuise de acum cu Normă perorând formule obscure. Bază ar fi putut fi geometria clasică, dar ea îşi aplica cunoştințele în moduri mult mai complexe.
- Pot proiecta calculele în totalitate, până la infinit, zise fata ca în transă. Nu trebuie să le scriu pe hârtie.
Şi n-are nici măcar nevoie de droguri de amplificare a minții ca să facă asta, se minuna Aurelius.
- Chiar în această clipă, pot întrezări o structură uriaşă şi eficientă, lungă de zeci de kilometri - şi bazată pe proporția numărului de aur - care-ar putea fi construită cu un cost rezonabil...
- Dar cine-ar avea vreodată nevoie de ceva atât de imens?
- Nu pot să privesc în viitor, Aurelius.
Norma îi ciufuli părul. Apoi porniră mai adânc în junglă stranie, în continuare curioşi şi atenți la ceea ce ar putea descoperi. Chipul Normei radia de energie.
- Dar ar putea fi ceva... ceva la care nu m-am gândit încă.
Pregătirile atente şi sistemele defensive nu pot garanta niciodată victoria. Cu toate acestea, ignorarea acestor precauțiuni constituie o rețetă aproape sigură pentru înfrângere.

Manual de strategie al Armadei Ligii
Timp de patru luni, tercero Xavier Harkonnen şi cele şase vehicule de inspecţie ale Armadei au călătorit pe un traseu predeterminat, oprindu-se să treacă în revistă şi să evalueze instalaţiile militare şi pregătirile de apărare ale lumilor Ligii. După mulţi ani în care nu avuseseră loc mai mult decât vreo câteva încăierări, nimeni nu ştia unde ar putea ataca Omnius data următoare.
Xavier nu şovăise niciodată să aplice decizia dificilă pe care o luase în timpul atacului cymecilor asupra Zimiei. Viceregele îl lăudase pentru sângele rece şi pentru hotărâre; dar chiar şi aşa, Manion Butler îl îndepărtase, în mod înţelept, pe tânărul ofiţer în timpul activităţilor majore de reconstrucţie, dând salusanilor timp să-şi vindece rănile fără să caute un ţap ispăşitor.
Xavier nu asculta nici o scuză din partea nobililor meschini care nu erau dispuşi să angajeze resursele necesare. Nici o cheltuială nu trebuia cruţată. Fiecare lume liberă care cădea în faţa atacurilor maşinilor ar fi fost o pierdere pentru întreaga rasă umană.
Navele de inspecţie zburară de la minele de pe Hagal până la câmpiile cu râuri late de pe Poritrin, apoi se îndreptară spre Seneca, unde vremea era proastă şi ploaia atât de corozivă, încât chiar şi maşinile gânditoare s-ar fi defectat la scurtă vreme după ce-ar fi cucerit-o.
Urmară planetele Ligii Relicon, apoi Kirana III şi Richese, cu înfloritoarea ei industrie de vârf care neliniştea atâtea alţi nobili ai Ligii. În teorie, sofisticatele dispozitive de fabricaţie nu conţineau elemente computerizate sau inteligenţa artificială, dar existau întotdeauna întrebări, întotdeauna îndoieli.
În sfârşit, echipa lui Xavier ajunse la ultima lor haltă din turul de inspecţie, Giedi Prime. În sfârşit, călătoria era pe cale să se termine. Se putea întoarce acasă, o putea vedea din nou pe Serena, îşi puteau ţine promisiunile făcute unul altuia...
Toate celelalte lumi al Ligii îşi instalaseră turnuri pentru scuturi de bruiaj. Slăbiciunea cunoscută a scuturilor împotriva cymecilor nu lasă complet fără valoare munca ingenioasă a lui Holtzman, iar barierele costisitoare ofereau încă o protecţie substanţială împotriva atacurilor în masă ale maşinilor gânditoare. În plus, fiecare lume umană acumulase cu multă vreme în urma stocuri imense de arme atomice ca parte a unei apărări apocaliptice. Cu atâtea focoase nucleare, un guvernator planetar cu voinţă de fier şi-ar fi putut, mai degrabă, transforma planeta în zgura, decât s-o lase să cadă în mâna lui Omnius.
Deşi maşinile gânditoare aveau şi ele acces la arme atomice, Omnius ajunsese la concluzia că armele atomice erau o cale ineficientă şi neselectiva de a impune controlul, iar curăţarea reziduurilor radioactive de după folosirea lor era dificilă. În plus, cu resurse nelimitate şi un rezervor de răbdare fără fund, hipermintea neînduplecata nu avea nevoie de asemenea arme.
Acum, când Xavier debarca din nava conducătoare de inspecţie la spaţioportul din Giedi City, clipi din cauza luminii puternice a soarelui. Metropolă bine întreţinută se întindea în faţa lui, cu complexele de locuinţe şi clădirile industriale risipite printre parcuri şi canale îngrijite. Culorile erau strălucitoare şi proaspete, iar florile răsăreau în straturi ornamentate, deşi, cu noii săi plămâni şi cu ţesuturi de tip tlulaxa putea simţi doar un iz slab din cele mai puternice parfumuri, chiar şi când inspiră adânc.
- Ar fi un loc grozav ca s-o aduc aici, într-o zi, pe Serena, zise el melancolic, stând în sclipirea fierbinte a eşapamentului navei. Dacă se căsătorea cu ea, poate că ar fi fost o lume potrivită pentru luna lor de miere. În timpul acestui tur de inspecţie, ţinuse ochii deschişi, încercând să găsească un loc potrivit.
După patru luni în spaţiu, lui Xavier îi era teribil de dor de Serena. Ştia că ei doi erau meniţi unul celuilalt. Viaţa lui se desfăşura pe un drum neted, clar definit. La întoarcerea pe Salusa, îşi făgădui că avea să oficializeze logodna lor. N-avea nici un rost să mai aştepte.
Viceregele Butler îl trata deja că pe un fiu, iar tânărul ofiţer primise binecuvântarea tatălui său adoptiv, Emil Tantor. Din cât putea Xavier să-şi dea seama, toată lumea din Liga era de acord că ar fi fost o unire foarte bună a unor case nobile.
Zâmbi, gândindu-se la chipul Serenei, la uimitorii ei ochi violeţi... apoi aruncă o privire în partea cealaltă a terenului de aterizare şi îl văzu pe magnus Sumi apropiindu-se de navele de inspecţie. Conducătorul ales era însoţit de doisprezece membri ai gărzii naţionale de pe Giedi Prime.
Magnus-ul era un bărbat subţire, în pragul bătrâneţii, cu pielea de culoare deschisă şi par blond-cenusiu care-i atârna până la umeri. Sumi ridică energic o mână.
- Ah, tercero Harkonnen! Bun venit Armadei Ligii! Abia aşteptam să vedem cum îşi poate îmbunătăţi Giedi Prime apărarea împotriva maşinilor gânditoare.
În replică, Xavier făcu o plecăciune ţeapănă.
- Sunt încântat de cooperarea dumneavoastră, eminenţă. Împotriva lui Omnius nu trebuie să folosim materiale ieftine sau sisteme improvizate care nu vă vor apăra poporul aşa cum trebuie...
După bătălia de la Zimia, corpul de ingineri ai lui Xavier solicitase îmbunătăţiri strategice obligatorii pe tot cuprinsul Ligii. Nobilii scormoneau în vistierii, mărind taxele asupra supuşilor şi cheltuind banii necesari pentru realizarea sistemelor de apărare. La fiecare oprire, planeta după planetă, lună după lună, Xavier detaşase echipe

de ingineri şi trupe ale Armadei acolo unde socotea că era cea mai mare nevoie de ele.
În curând, totuşi, avea să se întoarcă acasă. Curând... Pe măsură ce momentul se apropia, tânărul se gândea tot mai mult la Serena.
Bine îmbrăcaţi şi bine înarmaţi, soldaţii gărzii naţionale stăteau în poziţie de drepţi în jurul navelor de inspecţie.
Magnus Sumi îi făcu semn lui Xavier să-l urmeze.
- Aştept cu plăcere să clarificăm totul la un banchet somptuos, tercero Harkonnen. Am aranjat să avem douăsprezece feluri minunate, dansatori, muzicieni şi cei mai buni poeţi ai noştri. Ne putem relaxa la reşedinţa mea guvernamentală, în timp ce discutăm planurile. Cu siguranţă trebuie să fii obosit după călătorie. Cât timp poţi sta la noi?
Xavier fu în stare doar de un surâs slab, gândindu-se cât de departe era de Salusa Secundus. Chiar după ce-ar fi plecat de pe Giedi Prime, navele tot ar fi avut nevoie de încă o lună de călătorie rapidă prin spaţiu pentru a se întoarce acasă. Cu cât mai repede pleca de-aici, cu atât mai curând ar fi putut s-o strângă din nou în braţe pe Serena...
- Eminenţa voastră, aceasta este ultima oprire din turul nostru lung. Dacă n-aveţi nimic împotrivă, aş prefera să petrecem mai puţin timp cu festivităţile şi mai mult cu trecerea în revistă.
Arătă către navă de inspecţie.
- Avem de respectat un program. Mă tem că pot cheltui doar două zile pe Giedi Prime. E mai bine să ne concentrăm asupra muncii noastre...
Magnus-ul arata descurajat.
- Da, presupun că festivităţile nu sunt potrivite după dezastrul petrecut pe Salusa Secundus.
*
Timp de două zile, Xavier făcu o examinare rapidă, aproape superficială. Descoperi că Giedi Prime era o lume strălucitoare şi prosperă, cu multe resurse, poate chiar un loc potrivit unde să se stabilească într-o bună zi şi să înfiinţeze un domeniu doar al lui...
Făcu o evaluare favorabilă, însoţită de un avertisment.
- Aceasta este fără îndoială o planetă pe care maşinile gânditoare vor dori s-o cucerească, eminenţă.
Studie planurile oraşului şi distribuţia resurselor pe continentul principal.
- Orice atac al cymecilor va încerca, cel mai probabil, să păstreze industriile intacte, astfel încât roboţii să le poată exploata. Omnius insistă asupra eficienţei.
Lângă el, magnus Sumi reacţiona cu mândrie. Arata substaţiile de pe diagrame.
- Avem intenţia să instalăm turnuri secundare, emiţătoare de câmp, în câteva puncte strategice.
În timp ce vorbea, apăreau puncte luminoase pe ecranul cu planuri.
- Am construit deja o staţie de transmisie complet redundanţă pe una dintre insulele nelocuite din marea nordică, staţie care poate furniza acoperire completă din proiecţie polară. Speram s-o avem în funcţiune în mai puţin de-o lună...
Xavier încuviinţă neatent, cu mintea obosită după luni de zile de asemenea amănunte.
- Mă bucur să aud asta, deşi mă îndoiesc că un al doilea complex de transmisie este chiar atât de necesar.
- Vrem să ne simţim în siguranţă, tercero!
Când cei doi bărbaţi ajunseră la poalele turnurilor parabolice argintii care trimiteau pulsuri către cer, peste Giedi City, Xavier ocoli parapetele de plazbeton care blocau accesul vehiculele mari. N-avea nici o îndoială că un luptător cymec putea să le străpungă.
- Eminenţă, vă sugerez să postaţi mai multe trupe de sol şi mai multe obstacole aici... Măriţi bateriile planetare antiracheta pentru a vă proteja de orice intruziune din spaţiu. Pe Salusa, strategia cymecilor a fost să-şi concentreze întregul atac pentru distrugerea turnurilor, şi ar putea încerca din nou!
Ciocăni cu încheieturile degetelor stâlpul greu de susţinere, din otelomer, al turnului.
- Scuturile astea sunt prima şi ultima linie de apărare, blocada cea mai eficientă împotriva maşinilor gânditoare. Nu le neglijaţi!
- Desigur... Fabricile noastre de muniţii construiesc artilerie grea şi vehicule blindate de uscat. Cât mai curând posibil, intenţionam să înconjurăm acest complex cu o mare concentrare de forţe militare.
Cât despre staţia secundară de generatoare, neterminată, era prea izolată pentru a fi protejată de un atac masiv. Dar existenţa ei părea să-i liniştească pe magnus şi poporul lui.
- Foarte bine, zise Xavier, apoi aruncă o privire la cronometrul de la mână. Totul mergea atât de bine, poate că navele sale de inspecţie ar fi putut pleca înainte de apusul soarelui...
Magnus-ul continuă pe un ton nesigur.
- Tercero, eşti îngrijorat din cauza sistemelor militare limitate, de apărare din spaţiu, de pe Giedi Prime? Garda noastră naţională are prea puţine nave mari pe orbită ca să respingă o flotă a maşinilor ce s-ar apropia, iar aparatele de patrulare şi de cercetare sunt la nivelul minim. Recunosc, mă simt vulnerabil în acest domeniu. Dacă Omnius ne atacă direct de pe orbită?

- Aveți unități antiracheta instalate la sol, care s-au dovedit întotdeauna de încredere.
Nerăbdător, Xavier ridică ochii către cerul senin.
- Cred că şansa voastră cea mai bună este să protejați complexul de generatoare de scut, aici, la sol. Oricâte nave de război ale Armadei ați avea, nu s-ar putea compara cu puterea de intimidare a scuturilor de bruiaj. Când flota robotică, atacând Salusa, îşi dăduse seama că nu vor putea opri bruiajul, se retrăsese...
- Dar dacă impun o blocadă planetei Giedi Prime de pe orbită?
- Lumea voastră se poate autoîntreține suficient pentru a rezista oricărui asediu până la sosirea forțelor de salvare ale Ligii.
Nerăbdător să se întoarcă la spațioport, Xavier se hotărî să-l liniştească pe guvernator.
- Cu toate acestea, am să recomand ca un distrugător sau două din clasa „Lance” să fie postate pe orbită în jurul lui Giedi Prime...
*
În seara aceea, magnus-ul dădu un banchet de despărțire pentru sprijinul acordat de Armada în favoarea lui.
- Cândva, spuse el, s-ar putea să vă fim recunoscători cu toții pentru viața noastră.
Xavier îşi ceru scuze la jumătatea mesei. Mâncarea şi băutură păreau fără nici un gust.
- Iertați-mă, eminența voastră, dar escadrila mea nu trebuie să piardă fereastra optimă de lansare.
Unora dintre soldați le-ar fi plăcut să mai rămână, dar cei mai mulți abia aşteptau să ajungă acasă. Aveau propriile lor iubite şi familii şi îşi meritaseră permisia cu vârf şi îndesat...
Lăsând în urma turneul de inspecție, Xavier pleca de pe fermecătoarea Giedi Prime încrezător că văzuse şi că făcuse tot ceea ce era necesar.
Şi complet neştiutor în privința vulnerabilităților pe care nu-şi bătuse capul să le descopere...
În decursul procesului prin care am devenit sclavii maşinilor, le-am transferat cunoştințele tehnice - fără a le comunica sisteme de valoare potrivite.
PRIMERO FAYKAN BUTLER, Memorii din Jihad
Călătorul Visurilor se apropia de Pământ, căminul originar al umanității, devenit acum lumea sincronizata centrală. Deşi rămânea atent, Seurat îi îngădui lui Vorian Atreides să piloteze nava.
- Asemenea riscuri mă amuză.
Vor pufni, privind expresia indescifrabila de pe peliculă epidermica arămie a maşinii atotcunoscătoare.
- M-am dovedit un pilot perfect competent - poate cel mai bun dintre toți cei „de încredere”.
- Pentru un om, presupun, cu reflexe lente şi cu slăbiciunile unui trup fizic predispus la infirmități...
- Măcar glumele mele sunt mai bune decât ale tale.
Vor prelua comenzile navei negre-argintii. Îşi etală talentele, evitând sfărâmăturile de asteroizi, în timp ce accelera pe o curbă balistică în jurul puternicei atracții gravitaționale a lui Jupiter. Luminile de alarma se aprinseră pe panoul de control.
- Vorian, ne duci dincolo de parametrii acceptabili. Dacă nu ne putem elibera de gravitația lui Jupiter, vom arde complet!
Robotul înaintă, vrând să reia controlul asupra punții de comandă.
- Nu trebuie să pui în primejdie actualizările lui Omnius, pe care le ducem...
Vorian râse în hohote de farsă pe care tocmai i-o jucase.
- Te-am prins, bătrân creier metalic! Când nu te uitai, am recalibrat limitele de ajustare a senzorilor de alarmă. Controlează cu instrumente obiective şi vei vedea că avem încă destul spațiu de manevră.
Se îndepărtară cu uşurință de gigantul gazos.
- Ai dreptate, Vorian, dar de ce-ai face un asemenea lucru nesăbuit?
- Ca să văd dacă un robot e în stare să facă pe el de frică!
Vor schița un vector final de acces printre stațiile de supraveghere şi sateliții conduşi de maşini care se roteau în jurul Pământului.
- Nu vei înțelege niciodată farsele...
- Foarte bine, Vorian. O să mai încercăm - şi o să exersăm.
Vor îşi dădu seama că, într-o buna-zi, s-ar putea să regrete că l-a învățat pe Seurat acest tip de umor.
- Întâmplător, am şi altceva decât metal în creier, ca şi toate maşinile gânditoare. Sistemele noastre neuroelectronice conțin doar cele mai exotice aliaje, într-o rețea de filamente optice, polimeri complecşi, gelcircuite şi...
- Oricum o să-ți zic în continuare „bătrân creier metalic”. Doar pentru că te deranjează...
- Nu voi înțelege niciodată absurditatea omenească.
De dragul aparențelor, Seurat reluă comandă atunci când Călătorul Viselor atinse pământul, în spațioportul aglomerat.
- Am ajuns la capătul unui alt traseu încununat de succes, Vorian Atreides.
Rânjind, tânărul îşi trecu degetele prin părul lung şi negru.

- Am descris un traseu circular, Seurat. Un cerc nu are capăt!
- Omnius-Terra este începutul şi sfârşitul.
- Eşti prea literal. De asta te bat la atâtea jocuri de strategie.
- Numai patruzeci şi trei la sută din timp, tinere, îl corectă Seurat.
Robotul activa rampa de ieşire.
- Aproape jumătate...
Vorian se îndrepta spre trapa de ieşire, nerăbdător să ajungă afară şi să respire aer curat.
- Nu-i rău pentru cineva predispus la boli, neatenție, cusururi fizice şi nu se ştie câte alte slăbiciuni. Şi te ajung din urmă, dacă te străduieşti să studiezi tendințele.
Porni să traverseze câmpul tot mai întins, din plazbeton topit.
Roboți încărcători se repeziră printre unitățile mai mari de echipament cu inteligența artificială, care umblau de colo până colo, pe terenul aparatelor de zbor. Mici automate menajere se cățărau în tuburile motoarelor şi în conurile de evacuare a gazelor; maşinile de întreținere examinau minuțios componentele de propulsie pentru a stabili reparațiile necesare. Robotii-cisterna realimentau navele stelare aflate la sol, pregătind fiecare vehicul de cursă lungă pentru orice misiune ar fi hotărât Omnius, în infinita lui inteligenta.
În timp ce Vorian stătea în lumina soarelui, clipind, un cymec uriaş păşi spre el cu picioarele articulate. Mecanismele interioare ale maşinii hibride se vedeau limpede: dispozitive hidraulice, sisteme de senzori, impulsuri nervoase că nişte fulgere albastre, transmise de la electrofluid la tijele mentale. În centrul corpului artificial atârna recipientul protejat al creierului, care conținea mintea unui general al oamenilor din vremuri străvechi.
Cymecul îşi roti senzorii din turelă, ca şi cum l-ar fi ochit, apoi îşi modifica direcția, îndreptându-se spre Vor şi ridicând brațele apucătoare din față. Cleştii grei zăngăniră.
Vorian flutură mâna şi alergă înspre el:
- Tată!
Deoarece cymecii îşi schimbau cu regularitate corpurile temporare, ca urmare a cerințelor diferitelor activități, erau dificil de deosebit unii de alții. Cu toate acestea, tatăl lui Vor venea să-l vadă ori de câte ori Călătorul Visurilor se întorcea din misiunea sa de livrare a actualizărilor.
Pe lumile sincronizate trăiau mulți oameni înrobiți care slujeau hipermintea. Omnius îi păstra ca muncitori simbolici, deşi puțini duceau o viață atât de importantă şi de confortabilă ca a lui Vorian. Oamenii de încredere asemenea lui primeau o instrucție specială, terminau o educație riguroasă la şcoli de elită pentru şefi de echipe sau pentru alte funcții importante aflate sub stăpânirea maşinilor.
Vor citise despre gloria titanilor şi cunoştea povestea marilor cuceriri ale părintelui său. Crescut sub aripa ocrotitoare a hipermintii şi instruit de un tată cymec, tânărul nu pusese niciodată sub semnul întrebării ordinea lumii sau propria lui loialitate către Omnius.
Cunoscând temperamentul ponderat al căpitanului robot, Agamemnon îşi folosise influenta considerabilă pentru a obține o slujbă pentru fiul lui pe nava de actualizare a lui Seurat, o însărcinare demnă de invidie chiar şi pentru oamenii de încredere aleşi. Ca robot independent, Seurat n-avea nimic împotriva companiei tânărului, sugerând că personalitatea imprevizibilă a lui Vor era o achiziție valoroasă pentru misiunile lor. Din când în când, Omnius însuşi îi cerea lui Vor să participe la simulări cu asumarea de roluri, pentru a înțelege mai bine capacitățile oamenilor nedomesticiți.
Fără teamă, Vorian alerga pe terenul de aterizare pentru a se aşeza alături de cymecul împănat de arme care se înalta impunător lângă el. Tânărul privi cu afecțiune la cutia suspendată conținând creierul străvechiului său tată, cu strania fata mecanică plasată acum dedesubt.
- Bine-ai revenit!
Subrutinele vocale ale lui Agamemnon îi făceau glasul să sune grav şi patern.
- Seurat şi-a încărcat deja raportul. Sunt mândru de tine încă o dată. Eşti cu un pas mai aproape de a atinge scopurile noastre.
Îşi roti turelă, inversând direcția de înaintare, iar Vorian porni cu paşi repezi pe lângă picioarele armate, în timp ce Agamemnon se îndepărta de navă.
- Aş vrea doar că trupul meu fragil să supraviețuiască suficient de mult timp ca să realizez totul, zise Vor meditativ. Abia aştept să fiu ales să devin neocymec!
- Ai doar douăzeci de ani, Vorian. Eşti prea tânăr ca să fii preocupat în mod nesănătos de faptul că eşti muritor...
Deasupra lor, transportoare de materiale cădeau de pe orbită, în echilibru deasupra flăcărilor albe-galbui care le încetineau coborârea, încărcătoare manevrate de muncitori umani rulau către locul unde aterizaseră vehiculele, pregătindu-se să distribuie conținutul, potrivit unor instrucțiuni stricte. Vor arunca sclavilor o privire, dar nu cugetă la situația lor. Fiecare persoană avea propriile sale însărcinări, fiecare om şi fiecare maşina era o rotiță în mecanismul lumilor sincronizate. Însă Vor era superior altora, pentru că avea o şansă de a deveni, într-o zi, la fel ca tatăl lui. Un cymec!

Trecură pe lângă depozite fără însemne, cu sisteme de monitorizare şi inventariere computerizate, unde erau stocate provizii şi combustibili. Funcționari umani împărțeau din depozite alimente şi materiale sclavilor din interiorul oraşului. Inspectorii - unii roboți, alții oameni - făceau controlul calității şi evaluări cantitative pentru planurile pe scară mare ale lui Omnius.
Vor nu putea înțelege viețile muncitorilor needucați, care descărcau lăzi grele la docul spațial. Lucrătorii sclavi îndeplineau sarcini pe care o simplă maşină de încărcat le-ar fi făcut mai repede şi mai eficient. Dar era mulțumit că până şi aceşti oameni inferiori aveau îndatoriri pe care le puteau realiza pentru a-şi câştiga mijloacele de trai.
- Seurat mi-a spus despre Salusa Secundus, tata...
Păstra un mers iute, ca să țină ritmul cu paşii uriaşi ai cymecului.
- Îmi pare rău că atacul tău n-a avut succes.
- A fost doar o operațiune de încercare, răspunse Agamemnon. Oamenii nedomesticiți au un nou sistem defensiv şi acum l-am testat.
Vor radia.
- Sunt sigur că vei descoperi o cale de a aduce toți hrethgirii sub stăpânirea eficientă a lui Omnius. Ca în vremurile descrise în memoriile tale, când titanii controlau totul.
În sinea lui, generalul cymec se încruntă la auzul comentariilor. Filamentele optice ale lui Agamemnon detectară numeroşi ochi-de-paza plutind în jurul lor, în timp ce mergeau.
- Nu-mi doresc vremurile de demult, zise el brusc. Mi-ai citit iarăşi memoriile?
- Nu mă satur niciodată de poveştile tale, tata. Epoca Titanilor, marele Tlaloc, primele Revolte ale Hrethgirilor... totul este de-a dreptul fascinant!
Faptul că-l însoțea pe magnificul cymec îl făcea pe Vor să se simtă special. Era întotdeauna atent, înăuntrul limitelor poziției sale, la căile de a se depăşi pe sine însuşi. Voia să se dovedească demn de ocaziile care i se oferiseră... şi de mai mult de-atât.
- Aş fi încântat să aflu mai mult despre acest nou sistem defensiv hrethgir, tata. Poate că te-aş putea ajuta să găseşti un mod de a-l înfrânge?
- Omnius analizează datele şi va hotărî ce-i de făcut. M-am întors pe Pământ doar de puțină vreme.
Cu ambiția umană reprezentând încă o parte fundamentală a psihicului lor, titanii avuseseră întotdeauna în desfăşurare proiecte de construcții monumentale: edificii megalitice şi monumente reprezentându-i pe ei înşişi, care comemorau era pierdută a umanității şi proslăveau Epoca Titanilor. Artişti şi arhitecți umani captivi aveau ordin să întocmească proiecte şi schițe originale pe care cymecii le modificau sau le aprobau.
În apropiere, maşinăriile ridicau componentele construcțiilor de tip zgârie-nori, fiecare la locul lor, adăugând etaje superioare complexelor deja existente, deşi maşinile gânditoare aveau prea puțină nevoie să se extindă continuu. Uneori, extravaganta construcție i se părea lui Vor mai mult un pretext de a-i pune la muncă pe sclavi...
Nu-şi cunoscuse niciodată mama şi înțelegea doar că, acum o veşnicie, înainte ca titanii să se fi transformat chirurgical pe ei înşişi în cymeci, Agamemnon îşi crease propria banca de spermă, din care îl concepuse pe Vorian. De-a lungul secolelor, generalul putea crea oricâte progenituri, folosind mame-surogat acceptabile.
Deşi nu aflase niciodată despre nici un frate sau o soră, Vorian bănuia că erau pe undeva. Se întrebă cum ar fi să-i cunoască, dar în societatea maşinilor, ataşamentele emoționale nu erau practice. Spera doar ca frații şi surorile sale să nu se fi dovedit dezamăgiri pentru Agamemnon.
Când tatăl lui era plecat în misiunile sale frecvente, Vor încerca deseori să stea de vorbă cu titanii rămaşi, curios în legătură cu evenimentele consemnate în vestitele şi voluminoasele memorii ale lui Agamemnon. Îşi folosea poziția de mare răspundere pentru a progresa. Unii dintre cymecii originari - în special Ajax - erau aroganți şi-l tratau pe Vor ca pe o pacoste. Alții, cum ar fi Juno şi Barbarossa, îl găseau amuzant. Toți vorbeau cu o extremă pasiune despre Tlaloc, primul dintre marii titani, care aprinsese scânteia revoluției.
- Aş vrea să fi putut să-l cunosc pe Tlaloc, spuse Vor, încercând să întrețină conversația.
Lui Agamemnon îi plăcea la nebunie să vorbească despre zilele lui de glorie.
- Da, Tlaloc a fost un visător cu idei pe care nu le mai auzisem până atunci, vorbi cymecul gânditor, în timp ce păşea de-a lungul bulevardelor. Uneori era puțin naiv, neînțelegând întotdeauna consecințele practice ale ideilor sale. Dar i le indicam eu. De aceea făceam o echipă atât de grozavă.
Agamemnon părea să mărească viteză când vorbea despre titani. Obosit din cauză că încerca să țină pasul cu mersul rapid al cymecului, Vorian gâfâia, cu răsuflarea tăiată.
- Tlaloc şi-a luat numele de la un zeu antic al ploii. Printre titani, Tlaloc era vizionarul nostru, în timp ce eu eram comandantul militar. Juno era tacticiana şi specialista noastră în manipulare. Dante supraveghea statisticile, birocrația şi evidenta populației. Barbarossa se îngrijea de reprogramarea maşinilor gânditoare, asigurându-se că aveau aceleaşi scopuri ca şi noi. El le-a dat ambiție...
- Şi asta a fost un lucru bun, comentă Vorian.
Agamemnon ezită, dar nu dădu glas nici unei obiecții, atent la ochii-de-paza.
- Când a vizitat Pământul, Tlaloc şi-a dat seama cum ajunsese rasa umană să stagneze, cum deveniseră oamenii

atât de dependenți de maşini încât nu le mai rămăsese nimic în afară de apatie. Îşi pierduseră ținta, motivațiile, pasiunea. Când n-ar fi trebuit să mai aibă altceva de făcut decât să-şi dezlănțuie impulsurile creatoare, ajunseseră prea leneşi pentru a mai face până şi efortul imaginației...
Difuzoarele sale vocale scoaseră un sunet dezgustat.
- Dar Tlaloc era altfel, zise Vor în replică.
Glasul cymecului căpăta mai multă emoție.
- Tlaloc crescuse în sistemul Thalim, într-o lume colonizată de la periferie, unde viața era grea, unde munca nu se realiza fără sudoare, sânge şi bătături. A trebuit să lupte ca să răzbată, să-şi câştige poziția. Pe Pământ, a văzut că spiritul uman aproape că murise - iar oamenii nici măcar nu observaseră asta! A ținut discursuri, încercând să-i unească pe oameni, să-i facă să vadă ce se întâmplă. Vreo câțiva l-au privit cu interes, considerându-l o noutate...
Agamemnon ridică unul dintre brațele sale puternice de metal.
- Însă i-au auzit vorbele doar că pe o distracție. Foarte curând, spectatorii plictisiți s-au întors la îndeletnicirile lor trândave, hedoniste.
- Dar nu şi tu, tata!
- Eram nemulțumit de viața mea lipsită de evenimente. O întâlnisem deja pe Juno, şi amândoi aveam visuri. Tlaloc le-a cristalizat pentru noi. După ce Juno şi cu mine ne-am alăturat lui, am pus în mişcare evenimentele care-au dus la prăbuşirea Vechiului Imperiu.
Tatăl şi fiul ajunseră la complexul central unde locuia Omnius-Terra, deşi noduri redundante ale hipermintii erau răspândite pe toată planeta într-o rețea de buncăre blindate şi turnuri înalte. Vorian îl urmă pe cymec în structura principală, dornic să-şi joace rolul. Acesta era un ritual pe care îl îndepliniseră de multe ori.
Trupul păşitor trecu prin sălile largi şi intră într-o încăpere de întreținere, plină de tuburi de lubrifiant, cilindri cu substanțe nutritive care bolboroseau, tăblii lustruite şi sisteme multicolore de analiza. Vor lua o trusă de unelte, apoi porni tuburile aspiratoare şi jeturile de apă cu presiune ridicată, găsi nişte cârpe moi şi nişte loțiuni de lustruire. Consideră aceasta ca fiind sarcina sa cea mai importantă în calitate de om de încredere.
În centrul camerei sterile, Agamemnon se opri dedesubtul unui dispozitiv de ridicare. Un braț magnetic cu gheare coborî şi se ataşă de recipientul de păstrare care ținea creierul străvechi. Porturile conexiunilor neurale se deschiseră cu un pocnet, iar cablurile tijelor mentale se desfăcură în spirală. Brațul de ridicare scoase containerul, încă legat la bateriile temporare şi la sistemele de menținere a vieții.
Vorian înainta cu brațul încărcat cu echipament.
- Ştiu că nu poți să simți asta, tată, dar îmi place să cred că te face să te mişti mai comod şi mai eficient.
Împroşca porturile de conectare cu aer la presiune mare şi cu jeturi de apă caldă, folosind o cârpă vătuita ca să lustruiască fiecare suprafață. Generalul cymec transmise murmure satisfăcute, fără cuvinte.
Vor completă curățarea şi lustruirea, apoi potrivi firele şi cablurile şi rula diagnosticele.
- Toate funcțiile sunt acum optime, tata.
- Cu întreținerea ta atentă, nu mă mir. Mulțumesc, fiule. Ai foarte multă grijă de mine.
- Sunt onorat să fac asta.
Torcând cu vocea sintetizată, Agamemnon zise:
- Într-o zi, Vorian, dacă vei continua să mă slujeşti atât de bine, te voi recomanda pentru răsplata supremă. Îi voi cere lui Omnius să te convertească chirurgical într-un cymec, la fel ca mine.
La auzul acestei perspective minunate, Vorian lustrui din nou recipientul, apoi privi iubitor la contururile catifelate ale creierului dinăuntru. Încercă să-şi ascundă îmbujorarea de stânjeneală nerăbdătoare, dar ochii i se umplură de lacrimi.
- E cel mai bun lucru la care poate spera un om...
Oamenii, cu forme fizice atât de fragile, sunt uşor striviți. E vreo provocare să-i răneşti sau să le provoci vreo vătămare?
ERASMUS, fise de laborator neverificate
Privind din nou cerul Pământului prin sute de filamente optice cercetătoare, Erasmus era nemulțumit. Robotul stătea într-o clopotniță înaltă a vilei sale, uitându-se printr-o porțiune curbă a ferestrei. Peisajul acestei lumi, cu oceanele, pădurile şi oraşele construite peste scheletul altor oraşe, văzuse deja nenumărate civilizații înălțându-se şi prăbuşindu-se. Perspectiva istoriei făcea propriile lui realizări să pară mărunte şi născocite.
Din acest motiv, va trebui să mai încerce, din toate puterile.
Nici Omnius şi nici oricare dintre arhitecții săi delegați roboți nu înțelegeau adevărata frumusețe. Pentru Erasmus, clădirile şi planul oraşului reconstruit semănau cu o grămadă de componente cu unghiuri ascuțite şi discontinuități neașteptate. Un oraş ar trebui să fie mai mult decât o diagramă eficientă de circuite. Sub examinarea lui multifazica, metropolă arata ca un mecanism elaborat, proiectat şi construit cu forța utilitarista. Avea propriile lui linii curate şi o eficiență sistematică, având ca rezultat o frumusețe complet accidentală... dar nici un fel de rafinament.
Era atât de dezamăgitor când omniscienta hiperminte refuza să se ridice la înălțimea potențialului său...

Câteodată, superb de nerealistele ambiții umane aveau un oarecare merit!
Omnius fie că ignora, fie că respingea intenționat frumusețea grațioasă a arhitecturii umane din epoca de aur. Dar o asemenea superioritate rece şi capricioasă nu era logică. Ce-i drept, Erasmus putea să vadă o anumită frumusețe la maşinile şi componentele aerodinamice - îi plăcea destul de mult propria lui pelicula epidermica, lustruită că platină, grația lină a chipului lui de oglindă cu care modela expresii faciale. Dar nu vedea nici un rost în menținerea uratului doar pentru a sfida conceptul de frumusețe al unul duşman recunoscut.
Cum putea o vastă minte de computer, răspândită pe sute de planete, să arate chiar şi un strop de obtuzitate? Pentru Erasmus, cu înțelegerea lui detaşată şi matura, dezvoltată prin contemplație îndelungată, atitudinea lui Omnius dezvăluia lipsa unei gândiri cuprinzătoare.
Scoțând sunetul unui oftat exagerat pe care-l copiase de la oameni, transmise o comandă mentală care făcu storurile de proiecție să cadă peste ferestrele din clopotniță. Alegându-şi starea sufletească, proiecta peisaje pastorale artificiale din alte lumi. Atât de liniştitor şi de paşnic...
În dreptul unui perete, se opri în fața unui sintetizator de îmbrăcăminte, alese modelul pe care îl voia şi aşteptă până când un veşmânt fu pregătit pentru el: o salopetă tradițională de pictor... Când fu gata, o trase pe corpul lucios şi traversă încăperea până la un şevalet unde aranjase deja o pânză goală, o paletă cu vopsele şi pensule fine.
La un semn al mâinii, storurile de proiecție se schimbară, arătând imagini mărite ale unor capodopere ale picturii, fiecare scoțând în evidență un alt mare maestru. Alese „Colibe la Cordeville” de un artist antic de pe Pământ, Vincent van Gogh. Era îndrăzneț şi plin de culoare, dar esențialmente necizelat în realizare, cu linii stângace şi o aplicare copilărească a pigmentului, lăsând să se vadă noduli groşi de vopsea şi pete de culoare. Şi totuşi, când era privită ca întreg, pictura însăşi avea o anumită energie brută, o pulsație primitivă inefabilă.
După o concentrare profundă, Erasmus se gândi că obținuse o înțelegere delicată a tehnicii lui Van Gogh. Dar înțelegerea motivului pentru care ar fi vrut cineva să-l creeze pentru prima oară îi scăpa.
Deşi nu mai pictase niciodată, copie operă de arta cu exactitate. Trăsătura de penel cu trăsătura de penel, pigment cu pigment. Când termină, Erasmus îşi examina capodopera.
- Iată, forma cea mai sinceră de măgulire...
Cel mai apropiat ecran montat în perete luci, scăldat de un val palid cenuşiu de lumină. Omnius se uitase, că întotdeauna. Erasmus avea să fie nevoit, fără îndoială, să-şi justifice activitățile, din moment ce hipermintea n-ar fi înțeles niciodată ce făcea robotul independent.
Studie din nou pictură. De ce era atât de greu să înțeleagă creativitatea? Ar trebui doar să schimbe unele dintre componente, la întâmplare, şi s-o numească opera originală? Când robotul îşi termină cercetarea, satisfăcut că nu făcuse nici o greşeală, că nu deviase de la tolerantele pe care le putea vedea în imaginea picturii, Erasmus aştepta un val de înțelegere.
Încet, ajunse să-şi dea seama că ceea ce tocmai terminase nu era cu adevărat artă, nu mai mult decât crea literatura o presă tipografica. El doar copiase compoziția antică, în cel mai mic amănunt. Nu adăugase nimic, nu sintetizase nici o noutate. Şi ardea de nevoia de a pricepe diferența.
Frustrat, Erasmus alese o altă cale. Pe un ton implacabil, chema trei servitori şi le ordonă să-i ducă materialele de pictură afară, într-una dintre clădirile cu laboratoare.
- Am intenția să creez o nouă operă de artă, în întregime a mea. Un soi de natură moartă. Voi trei veți fi o parte vitală a procesului. Bucurați-vă de norocul vostru!
În mediul steril al laboratorului, cu sprijinul rece al paznicilor săi personali roboți, Erasmus de apuca să vivisecționeze cele trei victime, nebăgându-le în seamă țipetele.
- Vreau să ajung până în inima problemei, vorbi el sarcastic, să storc sângele ei vital.
Cu mâinile de metal pătate de sânge, studie organele şiroind, le stoarse, le urmări fluidele scurgându-se şi structura celulară prăbuşindu-se. Realiză o analiză sumară, descoperind mecanismele neglijente şi sistemele circulatorii ineficiente, care erau inutil de complexe şi predispuse la defecțiuni.
Apoi, simțind o energie vibrantă, o impulsivitate, Erasmus aşeză un tablou pentru a picta. O operă nouă, complet unică! Avea să fie propriul lui aranjament, şi va colora imaginile folosind diferite filtre, făcând câteva greşeli intenționate pentru a aproxima mai bine imperfecțiunea şi nesiguranța umană.
În sfârşit, trebuia să fie pe calea cea bună.
La ordinul lui, roboții santinele aduseră înăuntru o albie plină cu sânge uman proaspăt, necoagulat. Erasmus începu să dea la o parte grămadă interesantă de organe umane de pe masă - calde încă la atingere - şi instrui două automate de curățenie să scoată măruntaiele din corpurile donatoare. Contemplând aranjamentul şi ordinea, lasa să cadă organ după organ în sânge şi le privi plutind în lichid - ochi, ficați, rinichi, inimi...
Evaluând încet fiecare pas al procesului, aşeză exact ceea ce „nevoile sale de creație” îi spuneau s-o facă. Capriciu după capriciu. Erasmus adăugă şi alte ingrediente amestecului sinistru. Potrivit cu ceva ce învățase despre artistul Van Gogh, tăie o ureche de la unul dintre cadavre şi o aruncă şi pe ea în albie.
În cele din urmă, cu mâinile picurând de sânge, făcu un pas înapoi. Un aranjament minunat - unul care era

complet original, din câte ştia el. Nu-i venea în minte nici un artist uman celebru care să fi lucrat pe o asemenea pânză. Nimeni altcineva nu mai făcuse ceva cât de cât apropiat de asta...
Erasmus îşi şterse mâinile metalice netede şi începu să picteze pe o pânză neatinsă. Pe suportul gol, desenă cu abilitate una dintre cele trei inimi, înfăţişând extrem de amănunţit ventriculele, auriculele şi aorta. Dar aceasta nu era menită să fie o imagine realistă a unei disecţii. Nemulţumit, mânji câteva linii ca să adauge o tentă artistică. Arta adevărata cerea cantitatea potrivită de incertitudine, exact aşa cum gătitul, după toate regulile gastronomice, avea nevoie de mirodeniile şi aromele potrivite.
Probabil aşa lucra creativitatea... În timp ce picta, Erasmus încerca să-şi imagineze relaţia „cinestetica" dintre creier şi degetele mecanice, impulsurile mentale care puneau degetele în mişcare.
- Asta este ceea ce definesc oamenii că arta? întrebă Omnius dintr-un ecran de perete.
Doar de data asta, Erasmus nu intra în controversa cu hipermintea. Omnius avea dreptate în scepticismul lui. Erasmus nu reuşise să atingă adevărata creativitate. Da, produsese un aranjament original şi decorativ. Dar în operele de artă umane, suma componentelor avea ca rezultat mai mult decât elementele individuale. Doar faptul de a sfâşia organe din victime, punându-le să plutească în sânge şi pictându-le, nu îl aducea mai aproape de a înţelege inspiraţia umană. Chiar dacă manipula amănuntele, rămânea imprecis şi lipsit de inspiraţie.
Totuşi, acesta putea fi un pas în direcţia corectă.
Erasmus nu putea duce acest gând către următorul pas logic, şi ajunse să înţeleagă de ce. Procesul nu era deloc raţional. Creativitatea şi precizia analizei se excludeau reciproc.
Frustrat, robotul apuca macabra pictură în mâinile puternice, frânse rama şi rupse pânză în fâşii. Ar trebui să se descurce mai bine de-atât, mult mai bine... Erasmus îşi modifica faţă de polimer metalic într-o mască meditativă stilizata. Nu era cu nimic mai aproape de a înţelege oamenii, în ciuda unui secol de cercetări şi reflecţii intense.
Păşind încet, Erasmus se duse în sanctuarul său privat, o grădină botanică unde asculta muzica clasică fluierata prin structurile celulare ale plantelor. „Rapsodia albastră", de un compozitor al vechiului Pământ...
În grădina de meditaţie, robotul agitat se aşează în lumina roşcata a soarelui şi simţi căldura pe pielea de metal. Acesta era un alt lucru care părea să le placă oamenilor, dar el nu pricepea de ce. Chiar şi cu modulul de amplificare senzorială, nu părea să fie altceva decât căldură.
Iar maşinile care se supraîncălzesc se strică!
Tapiseria universului este vastă şi complexă, cu motive infinite. În timp ce iţele tragediei ar putea forma panza principală, omenirea, cu optimismul sau neabătut; încă reuşeşte să brodeze mici desene de fericire şi dragoste.
COGITOR KWINA, Arhivele Oraşului Reculegerii
După lungul lui drum prin spaţiu, Xavier nu se putea gândi decât la întoarcerea acasă şi în îmbrăţişarea caldă a Serenei Butler.
În concediu, se întoarse la moşia Tantor, unde fu întâmpinat cu bucurie de părinţii lui adoptivi şi de entuziastul lor fiu, Vergyl. Tantorii erau un cuplu clasic, mai în vârstă, blajini şi inteligenţi, cu pielea întunecată şi părul de culoarea fumului gros. Xavier părea făcut din acelaşi aluat, cu aceleaşi interese şi valori morale înalte. Crescuse în acest conac spaţios şi cald, pe care încă îl considera căminul lui. Deşi moştenise în mod legal alte proprietăţi Harkonnen - exploatări miniere şi industriale pe trei planete - multe camere din casa familiei Tantor erau încă păstrate pentru folosinţă lui.
Când intră în încăpătorul lui apartament atât de familiar, Xavier găsi doi caini-lupi cenuşii, mitosi, aşteptându-l şi dând din coadă. Lasă bagajele din mâini şi se hârjoni cu câinii. Animalele, mai mari decât frăţiorul lui, erau întotdeauna jucăuşe şi încântate să-l vadă.
În seara aceea, familia se ospăta cu specialitatea bucătarului, pasăre friptă cu salvie, miere, nuci şi măsline din livezile proprii ale familiei Tantor. Din nefericire, după expunerea la gazul arzător al cymecilor, nuanţele subtile ale condimentelor şi aromelor îi scăpau acum. Bucătarul îi aruncă o privire alarmată atunci când turna din belşug sare şi mirodenii - de care avea nevoie ca să simtă cât de cât vreun gust - pe felul delicat de mâncare.
Un alt lucru pe care i-l luaseră maşinile gânditoare...
După aceea, Xavier se tolăni într-un scaun greu de stejar în faţa focului ce trosnea în cămin, sorbind un vin roşu din viile familiei Tantor - de asemenea, din păcate, aproape fără gust. Se delecta relaxându-se acasă, departe de protocolul militar. Petrecuse aproape jumătate de an la bordul navelor de inspecţie eficiente, dar spartane, ale Armadei; în această noapte, avea să doarmă ca un bebeluş în dormitorul lui.
Unul dintre cainii-lupi cenuşii sforăi, cu botul îmblănit sprijinit de picioarele încălţate cu şosete ale lui Xavier. Emil Tantor, cu o cunună de păr fumuriu în jurul creştetului chel, stătea pe scaunul din faţa fiului său adoptiv. Emil întrebă despre poziţiile strategice ale lumilor sincronizate şi despre capacităţile militare ale Armadei.
- Care sunt şansele escaladării războiului după atacul asupra Zimiei? Vom putea vreodată să facem mai mult decât să-i respingem?
Xavier îşi termină vinul, turna încă o jumătate de pahar pentru el şi unul plin pentru bărbatul mai în vârstă, apoi se rezemă din nou de spătar, totul fără să-l deranjeze pe câinele cenuşiu.
- Situaţia pare sumbră, tata.

Abia amintindu-şi de proprii lui părinți, îl numise întotdeauna pe nobilul Tantor tatăl său.
- Pe de altă parte, întotdeauna a părut sumbră, încă din Epoca Titanilor. Poate că am trăit prea confortabil în zilele Vechiului Imperiu. Am uitat cum să fim noi înşişi, cum să ne ridicăm la nivelul potențialului pe care-l avem şi, timp de o mie de ani după aceea, am plătit prețul. Am fost o pradă uşoară - mai întâi pentru oamenii malefici, apoi pentru maşinile fără suflet.
Emil Tantor îşi sorbi vinul, cu privirea ațintită spre cămin.
- Atunci avem măcar vreo speranță? Trebuie să avem ceva de care să ne agățăm.
Buzele lui Xavier schițară un zâmbet blând.
- Suntem umani, tata. Atâta timp cât ne ținem de asta, avem mereu o speranță.
*
În ziua următoare, Xavier trimise un mesaj la moşia Butler, cerând permisiunea de a o însoți pe fiica viceregelui la vânătoarea anuală de mistreți țepoşi, programată peste două zile. Serena ar fi trebuit să ştie deja că Xavier se întorsese. Navele de inspecție sosiseră cu multă pompa, iar Manion Butler îi aştepta, probabil, înştiințarea.
Cu toate acestea, societatea salusana era formalista şi extravagantă. Ca să o poată curta pe frumoasa fiică a viceregelui, trebuia să se supună anumitor aşteptări.
Mai târziu, în cursul dimineții, un mesager bătu la uşa conacului familiei Tantor; Vergyl stătea lângă fratele lui mai mare şi zâmbi când văzu expresia de pe chipul lui Xavier.
- Ce e? Pot să vin şi eu? Viceregele a zis da?
Xavier îşi luă o expresie prefăcut severă.
- Cum l-ar fi putut refuza pe bărbatul care a salvat Salusa Secundus de cymeci? Adu-ți aminte de asta, Vergyl, dacă vei dori vreodată să câştigi afecțiunea vreunei tinere.
- Trebuie să salvez o planetă doar ca să am o prietenă?
Vocea băiatului avea un ton sceptic, deşi se temea să arate o neîncredere fățişă când era vorba de cuvintele lui Xavier.
- Pentru o femeie atât de splendidă că Serena, asta este exact ceea ce trebuie să faci.
Se întoarse în casă mare să le spună soților Tantor care-i erau planurile.
În zorii zilei următoare, Xavier se îmbraca în cel mai bun costum al său de călărie şi porni pe cal, în lumină tot mai puternică a zilei, către pământurile familiei Butler. Împrumutase armăsarul salusan maro-ciocolatiu al tatălui său, un animal frumos, cu coama împletită, botul îngust şi ochii strălucitori. Avea urechi mari, iar mersul curgea lin, fără ritmul trepidant al căilor mai puțin antrenați. Pe culmea unui deal acoperit cu iarba se afla un grup de construcții văruite şi ornamentate - o clădire principală, grajduri, locuințele servitorilor şi magazii aşezate că dependințe de-a lungul unui gard de fier forjat. În timp ce calul urca, văzu mult în urma lui privelişti impresionante ale turnurilor ascuțite din Zimia.
O potecă acoperită cu sfărâmături de calcar şerpuia până pe culme, pietrişul scrâşnea sub copitele armăsarului, în timp ce Xavier călărea, inspirând aerul răcoros. Putea simți umezeala rece a primăverii timpurii, putea vedea frunzele proaspete în copaci, o explozie de flori sălbatice la prima lor înflorire. Dar fiecare gură de aer care intră în noii săi plămâni era searbădа.
Şiruri de vită de vie atent îngrijite şi udate haşurau dealul că o catifea reiată verde, fiecare vita legată cu cabluri între țăruşi, astfel încât ciorchinii să atârne deasupra pământului, pentru a putea fi culeşi cu uşurință. Măslini contorsionați înconjurau casa principală, cu ramurile joase încărcate de flori albe. În fiecare an, primele teascuri de struguri şi măsline erau un prilej de sărbătoare în fiecare casă de pe Salusa; viile locale rivalizau între ele pentru a arăta care dintre ele poate produce cele mai bune recolte.
Când Xavier intra călare pe poarta, alți călăreți în costume de vânătoare se învârteau prin curte. Câini care lătrau se încurcau printre picioarele armăsarului, dar calul ciocolatiu se opri maiestuos, ignorând câinii ca şi cum ar fi fost nişte băieței prost-crescuti.
Vânătorii angajați prin contract apucară curelele şi traseră înapoi câinii, ținându-i în ordine. Câțiva căi de vânătoare, scunzi şi negri, se cabrau la fel de nerăbdători ca şi câinii. Doi dintre vânători fluierară cu putere şi alții li se alăturară, gata să înceapă petrecerea.
Manion Butler ieşi tacticos din grajduri, chemându-şi echipa ca un comandant militar aranjându-şi trupele pentru bătălie. Îi aruncă o privire tânărului ofițer şi ridică o mână în semn de salut.
Apoi Xavier o văzu pe Serena apărând călare pe o eleganta iapa cenuşie, cu o să ornamentată. Purta cizme înalte, pantaloni de călărie şi o jachetă neagră. Ochii ei arătau ca nişte scântei electrice atunci când întâlniră privirea lui. Galopă spre locul unde Xavier, cu un surâs apărând în colțul gurii, stătea călare pe calul lui. Chiar şi cu toți câinii lătrând, caii nărăvaşi şi vânătorii care strigau, Xavier ar fi vrut atât de mult să o sărute că abia se putea stăpâni. Şi totuşi, Serena rămase calmă şi protocolară, întinzându-i mâna înmănuşată, în semn de salut. El o apucă, strângându-i degetele.
Cât de mult şi-ar fi dorit să poată fi telepat, că magicienele de pe Rossak, doar ca să-i transmită gândurile lui...
Dar, după încântarea evidenta care-i scalda fata, Xavier se gândi că Serena îi înțelegea sentimentele destul de

bine şi le împărtăşea.
- Drumurile prin spaţiu au fost atât de lungi, zise el. Şi m-am gândit la tine tot timpul.
- Tot timpul? Ar fi trebuit să te concentrezi asupra îndatoririlor tale.
Îi zâmbi cu scepticism.
- Poate că vom putea găsi o clipă de singurătate în timpul vânătorii, iar tu o să-mi povesteşti ce-ai visat.
Jucăuşă, Serena îşi îndemnă iapa cenuşie să se îndrepte la trap către locul unde aştepta tatăl ei. Conştienţi de ochii aţintiţi asupra lor, ea şi cu Xavier păstrau o distanţă acceptabilă. Tânărul înaintă şi strânse mâna cu mănuşa neagră a tatălui său.
- Vă mulţumesc că mi-aţi permis să particip la vânătoare, domnule vicerege.
Chipul roşu al lui Manion Butler se destinse într-un zâmbet larg.
- Mă bucur că ni te-ai putut alătura, tercero Harkonnen. Sunt sigur că anul ăsta vom încolţi un mistreţ ţepos. Fiarele se găsesc cu siguranţă în pădurile astea - iar eu, unul, tânjeam după şunci şi fripturi. Şi în special slănină ţepoasă... Nimic nu se compară cu asta!
Cu ochii dansând, Serena se uită la el.
- Tată, poate că, dacă aduceai mai puţini câini gălăgioşi, cai care galopează şi oameni care-şi croiesc drum prin tufişuri, ar fi mai uşor de găsit câteva dintre animalele astea sfioase.
În loc de răspuns, Manion zâmbi ca şi cum ea ar fi fost încă o fetiţă precoce. Aruncând o privire spre Xavier, spuse:
- Mă bucur că vei fi aici s-o protejezi, tinere.
Viceregele ridică braţul drept. Cornii de vânătoare răsunară şi un gong de bronz se auzi de la grajduri. Câinii de rasă începură să latre, îngrămădindu-se spre gardul mai îndepărtat. În faţă, cărarea ducea dincolo de pâlcurile de măslini înfloriţi, către pădurea salusana plină de tufărişuri. Doi băieţi cu ochii plini de înflăcărare deschiseră porţile, nerăbdători să înceapă prima lor vânătoare de mistreţi ţepoşi.
Participanţii ieşiră că o bandă gălăgioasă, cu câinii căutând primii să treacă pe poarta, urmaţi de caii masivi care duceau în spate vânătorii profesionişti. Manion Butler călărea alături de ei, suflând într-un corn antic, care aparţinuse familiei sale de pe vremea primei aşezări a lui Movko Manresa de pe Salusa.
Urmăritorii călăreau animale mai puţin falnice, grăbind pasul în spatele cailor mari. Aceste echipe aveau să aşeze tabără, să cureţe şi să jupoaie orice prada ar prinde vânătorii. Aveau de asemenea să pregătească ospăţul, o dată ce grupul se întorcea la conac.
Vânătorii se împrăştiaseră deja, cu fiecare şef ocupând o poziţie şi afundându-se în liziera pădurii. Fără să se grăbească, Xavier şi Serena porniră la trap către codrul verde întunecat. Un tânăr cu ochii strălucitori, venind în urma lor, aruncă o privire peste umăr şi îi făcu lui Xavier cu ochiul, ca şi cum ar fi ştiut că tânărul cuplu n-avea nici cea mai mică intenţie să se delecteze cu vânătoarea de dragul vânătorii.
Xavier îşi îmboldi armăsarul. Serena călărea alături de el, şi îşi aleseră o potecă numai pentru ei, printre arbori din ce în ce mai subţiri, până la albia unui torent, udată de revărsările de primăvară. Zâmbindu-şi tainic unul celuilalt, ascultară zgomotele îndepărtate ale câinilor şi sunetele continue ale cornului tatălui ei.
Pădurea privată a familiei Butler acoperea sute de hectare, traversate de poteci de vânătoare. Cea mai mare parte era păstrată că rezervaţie, cu lunci şi pâraie, păsări care cuibăresc şi poieni luxuriante cu flori înflorind în explozii succesive de culoare, pe măsură ce peticele de zăpadă întărită se topeau.
Xavier era pur şi simplu fericit să fie singur cu Serena. Mergând călare unul lângă altul, îşi atingeau braţele şi umerii, intenţionat. El ridică mâinile să ţină ramurile verzi departe de faţa ei, iar Serena arătă spre păsări şi animale mici, spunându-le pe nume.
La costumul lui comod de vânătoare, Xavier purta un pumnal de ceremonie în teacă şi un pistol Chandler care trăgea cu fragmente de cristal acoperite cu metal. Serena avea propriul ei cuţit şi un pistol mic. Dar nici unul dintre ei nu se aştepta să doboare vreo pradă. Ei doi se vânau unul pe celălalt, şi asta o ştiau amândoi.
Serena alese cărarea fără ezitare, ca şi cum şi-ar fi petrecut vremea pe parcursul misiunii de inspecţie a lui Xavier călărind prin pădure în căutare de locuri în care să poată fi singuri. În cele din urmă, îl conduse printr-un desiş de pini întunecaţi, către o luncă acoperită cu iarba înaltă, flori ca nişte steluţe şi trestii groase, mai înalte decât ea. Trestiile înconjurau un eleşteu neted că o oglindă, un lac mic, puţin adânc, creat de topirea zăpezii de peste iarnă şi împrospătat de un izvor subteran.
- Apa are bule, vorbi ea. Îţi furnica pielea.
- Asta înseamnă că vrei să faci o baie?
Xavier se zgribuli în faţa unei asemenea perspective.
- O să fie frig, dar izvorul are o oarecare căldura naturală. Sunt dispusă să risc.
Cu un surâs, Serena descălecă şi îşi lăsă iapa să pască. Auzi un plescăit în iaz, dar trestiile le blocau vederea.
- Se pare că sunt şi o mulţime de peşti, comentă Xavier. Se lăsă să alunece de pe armăsar, îl bătu uşor cu palma pe gâtul musculos şi îl lasa să adulmece ierburile grase şi florile din apropierea iepei cenuşii.
Serena îşi scoase cizmele de călărie şi şosetele, apoi îşi ridică pantalonii lărgi până deasupra genunchilor şi păşi

desculță prin stufăriş.
- O să încerc apă...
Împinse deoparte ierburile viguroase.
Xavier verifica legăturile de la şaua calului său. Deschise unul dintre compartimentele de piele şi scoase o sticlă de apă proaspătă cu lămâie, pe care voia s-o bea împreună cu ea. Porni după Serena spre trestii, imaginându-şi deja cum ar fi să înoate alături de ea, doar ei doi, dând din mâini prin lacul singuratic din pădure, sărutându-se...
Fără nici un avertisment, un mistreț țepos monstruos se repezi din stufăriş, împrăştiind mal şi apa din vizuina lui umedă. Serenei îi scăpă un strigăt, mai mult de alarmă decât de teroare, şi căzu pe spate în noroi.
Mistrețul țepos râcâi în stuf cu copitele despicate. Colții lungi ieşeau dintr-un bot pătrățos, fiecare arătând ca o suliță osoasă pentru dezrădăcinat plante tinere şi pentru eviscerat duşmani. Animalul avea ochi depărtați, mari şi negri. Grohăia tare, ca şi cum s-ar fi pregătit să scoată flăcări pe gură. În poveştile despre marile vânători de mistreți țepoşi, muriseră mulți oameni, câini de vânătoare şi cai - dar acum mai existau foarte puține animale...
- În apă, Serena!
Mistrețul se întoarse la auzul strigătului. Serena făcu întocmai ceea ce spusese Xavier, îndepărtându-se de trestii, mai adânc în iaz. Începu să înoate, ştiind că mistrețul nu putea s-o atace dacă era în apa destul de adâncă.
Mistrețul tropai afară din stufăriş. Cei doi cai nechezară şi o luară la fugă către marginea poienii.
- Fii atent, Xavier!
În apă până la brâu, Serena îşi scoase cuțitul de vânătoare, ştiind însă că nu-l putea ajuta.
Xavier se înfipse bine pe picioare, ținând pumnalul într-o mână şi pistolul Chandler în cealaltă. Fără să clipească, ținti cu arma cu aşchii de cristal şi trase de trei ori în fata mistrețului țepos. Proiectilele ascuțite sfâşiară obrazul şi fruntea animalului, sfredelind țeasta groasă. O altă salva îi făcu țăndări unul dintre colți. Dar mistrețul continua să alerge spre el, prins în cursa lui solitară.
Xavier mai trase de două ori. Creatura sfârtecată sângera din abundență, rănită mortal - dar nici măcar moartea iminenta nu-i micşora impulsul. În timp ce fiară se năpustea ca un fulger asupra lui, Xavier sări într-o parte şi trase cuțitul ascuțit peste gâtul mistrețului, deschizându-i jugulara şi carotida. Animalul se întoarse, împroşcând sânge, chiar dacă inima lui începea să se oprească.
Greutatea creaturii în cădere îl izbi pe Xavier de pământ, dar tânărul împinse cât putu animalul, evitând loviturile convulsive ale colților ascuțiți ca nişte brice. Terminând cu mistrețul, Xavier se ridică din nou în picioare şi se îndepărta clătinându-se, tremurând din cauza şocului. Costumul lui de vânătoare era scăldat în sângele fiarei.
Sări în stufărişul strivit de la marginea apei.
- Serena!
- N-am pățit nimic! strigă ea, stropind către mal.
Tânărul îşi privi imaginea reflectată în iazul liniştit şi îşi văzu cămaşa şi fata acoperite de sânge. Spera că nici un strop nu era al lui. Făcu mâinile căuş şi-şi aruncă apa pe piele, apoi cufundă capul în apă pentru a-şi spăla mizeria din păr. Îşi frecă mâinile cu nisipul de turbă.
Serena se apropie de el, cu hainele leoarcă şi părul ud lipit de cap. Folosi un colț al jachetei de călărie ca să-i şteargă sângele de pe gât şi de pe obraji. Apoi îşi descheie bluză, frecându-şi şi ea pieptul.
- N-am nici o zgârietură, zise el, nu prea sigur că era adevărat. Pielea de pe o parte a gâtului era julita şi îl ustură, de parcă l-ar fi ros ceva, iar pieptul îl durea din cauza ciocnirii cu atacatorul. O apucă pe Serena de braț, trăgând-o mai aproape.
- Eşti sigură că nu eşti rănită? Nu te-ai tăiat, nu ți-ai rupt mei un os?
- Tu mă întrebi pe mine? răspunse ea glumeț, nevenindu-i să creadă. Nu eu sunt viteaza luptătoare cu mistrețul.
Serena îl sărută. Avea buzele reci din cauza apei, dar el le ținu lipite de ale lui, incalzindu-i-le, până când gurile li se deschiseră uşor, simțind fiecare respirația caldă a celuilalt, pe măsură ce sărutul devenea tot mai profund. O luă de pe malul lacului şi o purtă prin trestii până pe iarba moale a luncii, departe de mistrețul mort.
Îndrăgostiții îşi dădură la o parte din ochi şi din urechi părul ud şi se sărutară din nou. Atingerea morții îi făcea să simtă viața mai intens. Pielea lui Xavier era fierbinte, iar inima îi bătea în continuare cu putere, chiar dacă pericolul trecuse. O nouă emoție se aprinse. Tânărul îşi dorea să se desfete mai mult cu parfumul ei seducător, dar nu putea detecta decât un iz slab, ațâțător.
Hainele ude ale Serenei erau reci, iar Xavier observă că pe brațe i se făcuse pielea ca de găină. Singurul lucru care-i trecea prin minte era să înlăture țesătura udă.
- Hai, lasă-mă să te încălzesc!
Ea îl ajuta să-i descheie jacheta neagră şi bluză, apoi degetele sale îşi făcură de lucru cu cămaşa lui pătată de sânge.
- Doar ca să mă asigur că nu eşti rănit, spuse Serena. Nu ştiu ce m-aş fi făcut dacă ai fi fost omorât...
Cuvintele ei ieşeau repede, cu greutate, printre săruturi.
- E nevoie de mai mult decât de un mistreț sălbatic ca să mă țină departe de tine!
Ea îi dădu jos cămaşa de pe umeri şi-i desfăcu manşetele, ca să i-o poată scoate de tot. Pajiştea era moale şi

bogată. Caii mestecară ierburile cu răbdare, în timp ce Xavier şi Serena făcură dragoste fără nici o reținere, dând frâu liber pasiunii înăbuşite, şoptind, apoi strigându-şi dragostea unul față de celălalt.
Restul grupului de vânători părea foarte departe, chiar dacă Xavier ucisese un mistreț țepos şi urma să aibă de spus o poveste dramatică la ospățul serii. Desigur, anumite detalii trebuiau omise...
Pe moment, războiul cu maşinile gânditoare nu mai există. În această oră scurtă şi îmbătătoare, erau doar două ființe umane, singure şi cuprinse de iubire.
Există o anumită trufie în ştiință, o credință potrivit căreia cu cât mai mult dezvoltăm tehnologia şi cu cât mai mult învățăm, cu atât mai bune vor fi viețile noastre.
TLALOC, O epocă pentru Titani
Tot ceea ce este imaginat poate fi făcut real... având la dispoziție suficient geniu. Tio Holtzman zisese acest lucru într-o sută de discursuri în fața Consiliului Lorzilor de pe Poritrin. Conceptele şi realizările sale stârneau visuri şi nutreau încrederea în capacitățile tehnologice ale oamenilor împotriva maşinilor gânditoare.
Aceasta mantră fusese însuşită şi de patronul lui, lordul Niko Bludd, şi de reprezentanții din Liga Nobililor. La începutul carierei sale, Holtzman îşi dăduse seama că nu întotdeauna cei mai buni oameni de ştiință primeau distincțiile şi fondurile. În schimb, le primeau cei mai buni actori, cei mai eficienți politicieni...
Negreşit, savantul Holtzman era un om de ştiință remarcabil. Avea o formație tehnica excepțională şi dobândise succese marcante cu invențiile şi sistemele sale de armament, toate fiind bine folosite împotriva lui Omnius. Însă avusese grijă să se asigure de mult mai multă publicitate şi mai multă atenție decât i-ar fi garantat simplele invenții... Datorită talentului sau oratoric şi împodobind anumite detalii, îşi construise piedestalul de celebritate pe care stătea acum. Holtzman se transformase singur în Eroul de pe Poritrin, în loc să fie încă un inventator anonim. Abilitatea lui de a fermeca publicul, de a declanşa în mintea lor un sentiment de uimire şi credința că totul e cu putință, întrecea talentul lui ştiințific.
Pentru a-şi întreține mitologia, Holtzman tânjea după idei noi - ceea ce necesită inspirație şi perioade îndelungate de gândire neîntreruptă. Îi plăcea să lase posibilitățile să se rostogolească ca nişte pietricele, pe panta abruptă a unui munte. Câteodată, pietricelele se opreau, făcând puțin zgomot dar fără să producă în cele din urma nimic; în alte ocazii, asemenea idei puteau declanşa o avalanşă.
Tot ceea ce este imaginat poate fi făcut real...
Dar mai întâi trebuia imaginat, zărit în viziunea creatorului.
După ce se întorsese acasă de la ruinele de pe Salusa Secundus, îşi rezervase o cabină privată la bordul unui şlep plutitor, unul dintre zeppelinele tăcute care se înălțau din oraşul Starda, aflat în delta, şi zburau purtate pe curenții de aer cald, spre interiorul continentului, călătorind peste câmpiile aparent fără capăt de pe Poritrin.
Holtzman stătea pe puntea deschisă a şlepului plutitor, uitându-se la preriile care curgeau că o mare de verde şi brun, presărată cu lacuri. Dedesubtul lui, păsările zburau ca nişte bancuri de peşti. Lentul aparat aerian plutea fără grabă, fără nici un program.
Privi către orizontul deschis. Distanțe nelimitate, posibilități infinite. Hipnotic, meditativ... inspirator. Asemenea locuri deschideau mintea, îi îngăduiau să urmărească şi să încolțească concepte nebuneşti, ca un animal de pradă pândindu-şi victima.
Şlepul plutitor trecea pe deasupra unor forme geometrice de pe sol, ca nişte tatuaje, suprafețe atent împărțite pentru cultivarea trestiei de zahăr, mare consumatoare de muncă. Pe alte terenuri creşteau cereale cu bobul rotund şi plante textile, din care se făcea pânza de Poritrin. Armate de sclavi umani munceau la ferme şi crescătorii de animale, că insectele dintr-un stup.
Urmând o variantă bucolică a navacrestinismului, poporul de pe Poritrin scosese în afara legii dispozitivele de recoltare computerizate şi îşi readusese societatea la rădăcinile ei mai umile. Fără maşinării sofisticate, avea nevoie de o mare cantitate de muncă manuală. Cu multă vreme în urmă, Sajak Bludd fusese primul nobil din Liga care introdusese sclavia efectivă ca mijloc de a face că agricultura pe scară mare să devină viabilă.
Acel lord de pe Poritrin îşi justificase actul alegându-i doar pe aceia care aveau o datorie către omenire, în mare parte laşi budislamici care fugiseră în loc să lupte împotriva titanilor tiranici şi a maşinilor gânditoare. Dacă nu le-ar fi fost frică să ajute la apărarea umanității, spusese Sajak Bludd, numărul lor, adăugat la cei care luptaseră, ar fi putut fi de ajuns să schimbe cursul războiului. Munca la câmp era un preț destul de mic de plătit de către descendenții lor...
Holtzman traversa puntea şlepului, îşi luă de pe o tavă un pahar striat, cu suc foarte dulce, şi-l bău în timp ce cugeta. Privind în jos, către marea de iarbă, se delecta cu vacanța lui mentală. Nimic care să-l distragă... dar, deocamdată, nici care să-l inspire. Marele savant se îmbarca deseori pentru asemenea călătorii în care să-şi adune gândurile, pur şi simplu să privească în gol sau să gândească - şi să lucreze, deşi oricine altcineva de la bord părea să fie în vacanță.
Datorită succeselor anterioare ale lui Holtzman, Niko Bludd îi dăduse mâna liberă să dezvolte orice arme sau sisteme inovatoare de apărare care-i treceau prin cap. Din nefericire, în ultimul an, omul de ştiință se confruntă din ce în ce mai mult cu convingerea că rămânea fără idei.

Geniul nu însemna nimic fără impulsul creator. Desigur, savantul putea profita o vreme de triumfurile sale anterioare. Cu toate acestea, trebuia să propună cu regularitate noi invenții; dacă nu, până şi lordul Bludd ar fi început să se îndoiască de el.
Iar Holtzman n-ar fi putut niciodată să îngăduie una ca asta. Era o problemă de mândrie...
Fusese jenat de faptul că cymecii pătrunseseră atât de uşor prin scuturile de bruiaj de pe Salusa Secundus. Cum era posibil ca el - şi toți ceilalți ingineri şi tehnicieni implicați în proiect - să fi ignorat faptul că cymecii aveau minți umane, nu gelcircuite de inteligență artificială? Era o eroare semnificativă, devastatoare!
Cu toate acestea, explozia de credință şi de speranță - fără a mai pomeni de fondurile substanțiale - îl făceau să resimtă o presiune paralizantă. Lumea nu l-ar fi lăsat niciodată să se retragă acum. Trebuia să găsească o altă soluție, să salveze încă o dată situația...
Întors în laboratoarele din vârful falezei de la reşedința lui din Starda, căutase continuu, citind dizertații şi toate articolele teoretice care-i fuseseră transmise, cercetându-le cu minuțiozitate pentru a găsi posibilități demne de a fi exploatate. Multe dintre rapoarte erau ezoterice, mai presus chiar şi de înțelegerea lui, dar din când în când fantezia lui dădea totuşi peste câte o idee.
Holtzman adusese cu el numeroase înregistrări, pentru această călătorie mentală pe deasupra câmpiilor de pe Poritrin. O lucrare ambițioasă, care îl intrigă, fusese scrisă de o teoreticiană necunoscută de pe Rossak, pe nume Norma Cenva. Nu avea nici o recomandare, din câte-şi putea el da seama, dar conceptele propuse de ea erau pur şi simplu uluitoare. Se gândea la lucruri simple într-o lumină complet diferită. Avea un sentiment profund în legătură cu ea, un instinct. Şi era atât de puțin cunoscută...
În timp ce stelele se aprindeau pe cupola imensă a cerului de pe Poritrin, şedea singur în cabina lui, gustând dintr-o băutură caldă, cu aromă de fructe. Stătea cu ochii ațintiți la calculele Normei, refăcându-le de mai multe ori în minte, atent la erori, pe măsură ce încerca să le înțeleagă. Această tânără matematiciana necunoscută nu părea să nutrească nici o pretenție, ca şi cum ar fi scos pur şi simplu idei noi din senin şi voia să le împărtăşească unui om pe care-l considera camaradul ei intelectual. Poticnindu-se într-unele dintre derivatele sale, îşi dădu seama că îndoielile lui se refereau mai mult la propria-i incapacitate decât la afirmațiile femeii. Norma Cenva părea să aibă o inspirație divină...
Exact ceea ce avea nevoie!
Cuprins de neastâmpăr, Holtzman cugetă îndelung şi intens, până târziu în noapte. În cele din urmă, la ivirea zorilor, se relaxă şi se lăsă cuprins de somn, cu hotărârea luată. Şlepul aerian se legăna în adierea blândă şi continuă să plutească peste peisajul neted. Holtzman ațipi cu un surâs pe față.
În curând, avea s-o întâlnească el însuşi pe Norma Cenva. Poate că unele dintre conceptele ei s-ar fi putut aplica la dispozitivele pe care voia să le folosească împotriva maşinilor gânditoare.
*
În acea după-amiază, savantul scrise o invitație personală către Norma Cenva şi o expedie pe Rossak printr-un curier al Ligii. Această tânără care crescuse izolată în junglă s-ar fi putut dovedi salvarea lui... dacă manevra situația în mod adecvat.
Ocaziile sunt ca nişte plante înşelătoare, cu flori micuțe, greu de văzut şi încă şi mai greu de cules.
ANONIM
Simțindu-se ca o intrusă, Norma Cenva stătea în biroul mamei sale, ce domina cupola de arbori violeți întrețesuți. Afară cădea o ploaie acidă, cețoasă; unele picături prăvălite din înaltul cerului conțineau impurități şi substanțe chimice otrăvitoare, provenite de la fumul emanat de vulcanii din depărtare. La limita orizontului, urmări norii negri tot mai apropiați. În curând, avea să cadă o ploaie torențială. Oare ce voia Aurelius Venport să găsească ea aici? Severă să mama păstra camera austeră, cu pereții interiori albi ca varul. O firidă conținea hainele elegante ale magicienei, îmbrăcăminte prea mare şi prea luxoasă pentru că Norma s-o poată purta. Zufa Cenva avea o frumusețe care intimida, o puritate luminoasă care-o făcea la fel de perfectă - şi de aspră - precum o sculptură clasică. Chiar şi fără puteri telepatice, putea atrage bărbații ca pe nişte muşte la miere.
Însă căpetenia magicienilor avea doar o drăgălăşenie superficială, ascunzând un caracter implacabil asupra problemelor şi pe care nu-i permitea niciodată lui Norma să-l vadă. Nu că Zufa n-ar fi avut încredere în fiica ei; pur şi simplu, o consideră pe fata mai prejos de preocupările importante. La fel ca şi tovarăşele sale telepate, Zufa părea să cultive cu grijă secretul.
Dar Aurelius văzuse totuşi ceva...
- N-o să-ți pară rău dacă o găseşti, Norma, îi spusese el zâmbind. Sunt încredințat că mama ta o să-ți spună până la urmă... dar nu cred că se afla prea sus pe lista ei de priorități.
Eu n-am fost niciodată prea sus, pe lista ei de priorități... Curioasă, dar îngrijorată să nu fie prinsă, Norma continua să caute.
Privirea ei se fixă asupra unui caiet cu foi din fibre aşezat pe o masă de lucru. Volumul gros avea coperta maro, cu inscripții indescifrabile, la fel de ezoterice ca şi însemnările matematice pe care le elaborase Norma. O dată, trăgând cu urechea la magiciene şi la planurile lor complicate, Norma le auzise referindu-se la limbajul lor secret

cu numele de „Azhar”.
De când se întorsese de pe Salusa Secundus, mama ei fusese mai detaşată şi mai distantă decât de obicei. Părea mânată de impulsul de a încerca lucruri mai importante, din cauza atacului cymecilor. Când Norma întrebase despre efortul de război, Zufa nu făcuse decât să se încrunte.
- Avem noi grijă de asta...
Magiciana conducătoare îşi petrecea o mare parte din timp izolată împreună cu un grup cabalistic de femei, şuşotind secrete. Zufa avea o pasiune proaspătă, o idee nouă pe care s-o folosească împotriva maşinilor gânditoare. Dacă mama ei ar fi visat la vreo cale prin care să poată contribui şi Norma, ar fi împins-o pe fata pitică la muncă. În schimb, Zufa renunțase complet la fiica sa, fără să-i dea nici o şansă.
Cele mai talentate femei, numărând în jur de trei sute, stabiliseră o zonă de securitate în adâncul junglei fungoide, blocând accesul prospectorilor farmaceutici angajați de Aurelius Venport. Orice explorator care se aventură în regiunea izolată întâlnea stranii baricade licăritoare.
Întotdeauna atentă, Norma observase explozii şi flăcări inexplicabile afară, acolo unde magicienele alese cu grijă ale lui Zufa petreceau săptămâni întregi de antrenament intens. Mama să se întorcea rareori în apartamentul de pe versantul falezei...
Acum, în camera mamei, Norma descoperi două file de hârtie albă, şi subțire, dedesubtul caietului maro: pergamentul decolorat folosit adeseori de curierii Ligii... Asta trebuia să fie ceea ce Aurelius voise ca ea să găsească.
Trăgând un taburet lângă masă, se cocoță pe el. Putea vedea partea de sus a foii de pergament de deasupra - un document oficial de pe Poritrin. Curioasă, temându-se că maică-sa ar putea să se întoarcă oricând din junglă, luă foile şi fu uimită să citească antetul, cu litere negre de cancelarie: SAVANT TIO HOLTZMAN.
Ce scop putuse avea marele inventator pentru a-i scrie o scrisoare mamei ei? Aplecându-se, fata citi rândul de salut: „Dragă Norma Cenva”.
Încruntându-se, scruta mesajul, apoi îl reciti, cu o încântare din ce în ce mai mare, amestecată cu mânie. Tio Holtzman vrea ca eu să-mi fac ucenicia cu el pe Poritrin! Crede că sunt strălucită? Nu-mi vine să cred!
Iar propria sa mama încercase să ascundă sau măcar să întârzie mesajul! Zufa nu spusese nimic, probabil incapabilă să creadă că savantul ar putea dori să lucreze ceva cu fiica ei. Din fericire, Aurelius îi spusese despre asta.
Norma se grăbi către sectorul de afaceri al aşezării din faleză. Îl găsi pe Venport într-o ceainărie, încheind o întâlnire cu un comerciant cu înfățişare cam jerpelită. În timp ce bărbatul cu pielea brună se ridică de pe scaun, Norma se repezi, cu pasul ei stângaci, să se strecoare în locul lui la masă.
Venport îi zâmbi cu căldură.
- Arăți emoționată, Norma. Ai găsit pesemne scrisoarea de la savantul Holtzman?
Ea împinse în fata pergamentul.
- Mama a încercat să mă împiedice să văd oferta lui!
- Zufa este o femeie înnebunitoare, ştiu, dar trebuie să încerci s-o înțelegi. Din moment ce nici unul dintre noi nu poate face lucrurile pe care le prețuieşte ea cel mai mult, Zufa ne desconsidera capacitățile. A, e conştientă de talentul tău matematic, Norma, şi ştie că eu sunt un om de afaceri competent, dar abilitățile noastre nu contează nici cât negru sub unghie în ceea ce o priveşte.
Norma se foi pe scaun, nevrând să-i acorde mamei sale beneficiul îndoielii.
- Atunci de ce a ascuns scrisoarea?
Venport izbucni în râs.
- Era probabil jenată de atenția pe care ai primit-o...
Îi strânse mâna.
- Nu-ți face griji, am să intervin dacă mama ta încearcă să împiedice asta. De fapt, din moment ce este atât de preocupată de celelalte magiciene, nu văd cum ar putea să se opună dacă eu aş completa pentru tine actele necesare.
- Ai face tu asta? Mama mea n-ar...
- Lasă-mă să am eu grijă de toate. Mă descurc cu ea, O îmbrățişă pe Norma scurt, afectuos.
- Cred în ceea ce poți face!
Acționând în locul lui Zufa, Aurelius Venport trimise celebrului inventator o scrisoare oficială de răspuns, încuviințând trimiterea lui Norma pe Poritrin. Tânăra avea să studieze cu el şi să-i fie asistentă în laboratoare.
Pentru Norma, era ocazia vieții ei...
S-ar fi putut ca maică-sa nici să nu observe că era plecată.
Căminul poate fi oriunde, pentru că este o parte din şinele cuiva.
Zicala zensunnită
Chiar şi în pustiu, cu vântul biciuindu-l din toate părțile, norocul lui Selim dăinuia. Supraviețuirea însăşi deveni un joc minunat în largul deşertului.

Lăsând în urma cadavrul viermelui de nisip, încercase să găsească vreo mică grotă sau vreo groapă în stânci unde să se poată ghemui, la adăpost de furtună care se apropia. Cumplit de însetat, Selim bâjbâi în căutarea vreunui semn de locuire umană, deşi se îndoia că oricine altcineva pusese vreodată piciorul în sălbăticia aridă.
Cu siguranță, nimeni care să fi supraviețuit.
După ce rătăciseră din planetă în planetă, zensunniții ajunseseră pe Arrakis, unde se răspândiseră în aşezări despărțite de mari distanțe. Timp de câteva generații, poporul de căutători printre rămăşițe îşi încropise o existență sărăcăcioasă de pe urma deşertului, dar se aventuraseră doar din când în când afară din zonele lor protejate, temându-se de viermii gigantici.
Acum viermele sălbatic îl dusese pe Selim departe de spațioport, departe de rezervele vitale de care până şi cel mai descurcăreț dintre zensunniți ar fi avut nevoie. Perspectivele lui de supraviețuire păreau într-adevăr sumbre. Aşa că, atunci când dădu peste o străveche stație de testări botanice, camuflată printre stânci, lui Selim abia dacă îi veni să creadă ce noroc avea. Fără îndoială, era un alt semn din partea lui Budallah. Un miracol!
Stătea în fata construcției boltite, ridicate de ecologiştii de mult uitați care studiaseră Arrakisul şi îl găsiseră necorespunzător. Câțiva oameni de ştiință ai Vechiului Imperiu locuiseră probabil aici şi înregistraseră date, în timpul unui sezon de furtuni. Structura neregulată constă în câteva dependințe joase construite printre stânci, pe jumătate ascunse de timp şi de nisipul aruncat de vânt.
În timp ce furtuna care şuieră îl împroşca cu grăunte de nisip înțepătoare, Selim umbla în patru labe în jurul stației abandonate. Văzu giruetele meteorologice înclinate, colectoarele zimțate de vânt şi alte dispozitive pentru adunarea datelor, care arătau de mult moarte... Lucrul cel mai important însă, găsi o ecluză de intrare.
Cu usturimi în palme şi dureri în brațe, de la calvarul călăririi viermelui de nisip, Selim lovi obstacolul, căutând o cale să intre. Sapă în rămăşițele măcinate, căutând vreun soi de mecanism manual, din moment ce bateriile se descărcaseră cu multă vreme în urmă. Trebuia să ajungă la adăpost înainte ca furtuna să-l izbească din plin, cu toată puterea.
Selim auzise de asemenea locuri, câteva fiind găsite şi prădate de căutătorii zensunniți. Aceste stații autointretinute fuseseră instalate pe Arrakis în zilele de glorie ale omenirii, înainte ca maşinile gânditoare să preia controlul şi înainte că refugiații budislamici să fugă, căutând adăpost. Acest complex automatizat era vechi de cel puțin o mie de ani, probabil chiar mai mult. Dar în deşert, unde mediul rămânea neschimbat vreme de milenii, timpul se scurgea cu o viteză diferită.
Selim descoperi în sfârşit mecanismul care controla ecluză. Aşa cum se temuse, celulele energetice erau epuizate, reuşind să furnizeze doar scânteia suficientă pentru a face usa să geamă, abia deschizându-se o crăpătură.
Vântul urla. Nisipul răscolit se înaltă ca o ceață la orizont, întunecând soarele. Praful îl furnică pe urechi şi pe fata julita, iar Selim ştia că în curând acesta avea să devină o ploaie corozivă, mortală.
Din ce în ce mai disperat, introduse dintele de vierme de nisip în deschizătura întunecată şi-l folosi ca pe o pârghie. Crăpătura se lărgi puțin, dar nu destul. Aer rece, stătut, ieşi şuierând prin ea. Selim îşi folosi muşchii dureroşi ai brațelor, îşi înțepeni picioarele pe pietre, aruncându-şi toată greutatea corpului în acest efort, şi împinse cu putere pârghia improvizată.
Cu un ultim scârțâit de rezistență, uşa ecluzei scrâşni, parțial deschisă. Selim izbucni în râs şi aruncă dintele curbat de vierme în interior, unde scoase un zăngănit ca de clopoțel pe podeaua de metal. Se răsuci, strecurându-se în stație, şi auzi urletul înăbuşit al furtunii de nisip crescând afară. Ajunsese chiar deasupra lui!
Stânjenit de vânt şi de nisipul împroşcat, Selim apuca marginea uşii şi împinse cu putere. Nisipul pătruns înăuntru căzu printr-un grilaj din podea, către un recipient de dedesubt. Trebuia să se grăbească. Vântul se potoli doar pentru o secundă, însă fu de ajuns. Reuşi să închidă uşa, izolându-se înăuntru, departe de vremea furioasă.
În siguranță... incredibil, dar se afla în siguranță. Râse încântat de norocul lui, apoi rosti o rugăciune de mulțumire, mai sinceră decât oricare alta pe care-o spusese vreodată în viață. Cum putea pune la îndoială asemenea binecuvântări?
Selim folosi razele de lumină palidă a zilei ca să se uite în jur. Din fericire, stația abandonată avea ferestre de plaz. Deşi zgâriate şi ciupite de expunerea prelungită, îngăduiau intrarea luminii tot mai slabe.
Locul era ca o peşteră a comorilor. Îndrumat de lumină prăfuită a ferestrelor, găsi câteva licuribenzi vechi pe care le convinse să lumineze micul adăpost. Apoi scotoci dulapurile şi magaziile. Multe dintre lucrurile rămase erau de nefolosit: plăci de date imposibil de citit, sisteme computerizate de înregistrare, acum moarte, instrumente stranii care purtau numele unor corporații arhaice... Găsi totuşi capsule de hrană bine păstrate, care nu se deterioraseră nici măcar în tot acest timp cât complexul fusese abandonat.
Deschise o capsulă şi mânca tot conținutul. Deşi aromele erau neobişnuite, mâncarea avea un gust minunat, şi simți energia prelingându-se în carnea lui obosită. Alte containere conțineau sucuri concentrate, care erau pentru el ca o ambrozie. Lucrul cel mai valoros dintre toate pe care-l găsi fu apa distilată, sute de litrugene. Fără îndoială, fusese adunată de-a lungul secolelor de către dispozitivele automate de extragere a umidității, lăsate în urmă de expediția ştiințifică din alte vremuri.
Aceasta era o avere personală care depăşea tot ce şi-ar fi putut vreodată imagina Selim că era posibil. Putea

restitui de o mie de ori apă sălcie pe care fusese acuzat că o furase tribului. Se putea întoarce la zensunniți ca un erou. Naibul Dhartha ar fi fost silit să-l ierte. Dar Selim nu comisese dintru început crimă...
În timp ce stătea comod şi satisfăcut, jura să nu-i dea niciodată lui Dhartha satisfacția de a-l vedea întorcându-se. Ebrahim îi trădase prietenia, iar naibul corupt îl condamnase pe nedrept. Propriul lui popor îl exilase, neașteptându-se câtuși de puțin să supraviețuiască. Acum, că găsise o cale să trăiască de unul singur, de ce-ar fi ales Selim vreodată să se ducă înapoi şi să cedeze tot?
Vreme de două nopți întregi, tânărul dormi. În zorii celei de a treia zile, se trezi şi mai deschise unele dintre cutiile şi dulapurile sigilate. Descoperi unelte, frânghii, țesături durabile, materiale de construcții. Posibilitățile care i se deschideau îl umplură de fericire, şi Selim se trezi chicotind de unul singur în interiorul stației de cercetări botanice. Sunt în viață!
Furtuna huruise pe lângă el în timpul somnului, zgrepțănând pereții adăpostului ca un monstru care încearcă să intre. Cea mai mare parte nisipului fusese deviată, aşa încât foarte puțin se adunase în jurul construcției. De la fereastra cea mai mare a stației, Selim scrută marea de nisip pe care o traversase pe spinarea viermelui. Dunele erau proaspete, fără nici o pată. Orice urmă a viermelui mort fusese ştearsă, curățată complet. Doar tânărul solitar mai rămăsese...
Avu viziunea unei lungi călătorii înaintea lui şi se gândi că trebuia să aibă o anumită chemare. Ce alt motiv ar fi avut Budallah ca să-şi bată atât de mult capul să-l țină în viață pe bietul Selim? Ce vrei să fac?
Zâmbind, proscrisul privi din nou în deşert, întrebându-se cum ar fi posibil să traverseze din nou o asemenea întindere. Privelişte a îl umplu cu o senzație de singurătate supremă. Aținti ochii asupra câtorva stânci din depărtare, roase de vânturile veşnice. Ici şi colo, se iței câteva plante rezistențe. Animale mici fugeau în vizuini. Dunele se contopeau cu alte dune, deşertul cu alt desert...
Subjugat de propriile sale amintiri şi simțindu-se necugetat de invulnerabil, Selim decise ce trebuia să facă, mai devreme sau mai târziu, întâia oară fusese un noroc incredibil, dar acum înțelegea mai bine cum să o facă. Trebuia să călărească din nou un vierme de nisip. Iar data viitoare nu avea să mai fie un accident!
Una dintre întrebările la care Jihadul Butlerian a răspuns cu violență a fost dacă trupul uman este pur şi simplu o maşină pe care o altă maşină, făcută de mâna omului, o poate reproduce. Rezultatul războiului a dat răspunsul la întrebare.
DR. RAJID SUK, analiza post-traumatica a speciei umane
Purtând o nouă forma-razboinic, proiectată să stârnească teroarea printre oamenii de pe Giedi Prime, Agamemnon paşi pe picioarele armate printre fabricile zdrobite şi ruinele arzând ale oraşului. Hrethgirii nu avuseseră nici o şansă!
Giedi Prime fusese cucerită cu uşurință.
Trupele invadatoare ale maşinilor tropăiau tot înainte, țintind complexele de locuințe şi dându-le foc, aruncând în aer parcurile şi transformându-le în câmpuri înnegrite. Potrivit ordinelor lui Agamemnon - şi menționând gloria lui Omnius - neocymecii şi luptătorii roboți lăsară instalațiile industriale din Giedi City în mare parte intacte. Agamemnon jurase că Giedi Prime va fi o compensație pentru umilirea cymecilor pe Salusa. Chiar şi acum, ochii-de-paza pluteau pe deasupra, înregistrând măcelul, văzând cât de eficient dirijau cei doi titani operațiunile militare.
Însoțit de camaradul său Barbarossa, Agamemnon examina topografia metropolei şi identifică reşedința somptuoasa a magnus-ului. Era un loc potrivit în care să stabilească noul centru al guvernului sincronizat, un gest simbolic de dominație, în aceeaşi măsură ca şi un afront la adresa populației înfrânte.
Forma-razboinic a generalului cymec era cel mai monstruos sistem multipod pe care-l concepuse vreodată. Descărcări electrice se declanşau prin muşchii artificiali, încordând cablurile fibroase şi mişcând membrele pline de arme. Îndoi ghearele de metalfluid şi zdrobi în strânsoare blocuri de construcție, imaginându-şi că sunt cranii de duşmani. În urma sa, având propria lui înfățişare feroce, Barbarossa râdea văzând etalarea de măiestrie.
Mărşăluind mai departe, pe numeroasele picioare, cymecii tropoteau pe străzile presărate cu sfărâmături. Nimic nu stătea în calea acestor foşti seniori ai războiului. Situația le amintea amândurora de vremurile din urmă cu o mie de ani, când douăzeci de titani cuceriseră Vechiul imperiu călcând în picioare trupurile inamicilor lor.
Aşa trebuia să fie! Nu făcea decât să le atâțe dorința de mai mult...
*
Înainte de atac, Agamemnon studiase apărarea planetei Giedi Prime, analizând imaginile luate de ochii-de-paza spioni care umblau bâzâind prin sistem ca nişte meteoriți minusculi. Din aceste înregistrări, generalul cymec combinase o mişcare tactica sclipitoare, exploatând o mică slăbiciune în apărarea planetară. Omnius fusese dispus să plătească prețul necesar pentru a cuceri o planetă a Ligii, dar aceasta nu costase viața nici unui singur titan, nici măcar a unuia dintre cymecii mai puțin importanți. Doar un singur crucişător robotic. Perfect acceptabil, în ceea ce-l privea pe Agamemnon.
Oamenii ridicaseră câmpuri de bruiaj aici, la fel ce cele de pe Salusa, concentrând turnurile transmițătoare în Giedi City. Instalația generatoare de câmp fusese păzită de aparate de vânătoare kindjal, de diguri presupus

inexpugnabile şi de vehicule blindate masive la sol. Oamenii nedomesticiți învățaseră o lecție pe Salusa Secundus. Însă nu era de ajuns pentru a-i proteja de nimicire.
Torțele din prima linie a apărării orbitale de pe Giedi Prime fuseseră înlăturate de către forța de neoprit a giganticei flote a maşinilor. Toate pierderile roboților erau acceptabile. Când Agamemnon condusese navale cymecilor spre interior, alături de crucişătoarele de sacrificiu, apărătorii umani de la hotarele planetei nu puteau spera să-i respingă.
Pentru a începe atacul, uriaşul crucişător robotic luase poziții deasupra planetei Giedi Prime, cu calele de marfă pline de explozivi. Zeci de alte crucisatoare-robot se mişcau cu grația unor maşini, lucioase şi aerodinamice, aliniindu-se pentru asalt. Condusă de inteligenta unei maşini gânditoare, uriaşul aparat porni motoarele şi acceleră până la viteză maximă în direcția țintei sale.
- Cursul descendent în desfăşurare, raportase mintea robotică a aparatului de luptă, transmițând imagini navelor de vânătoare în aşteptare.
În față, treizeci de navete momeala fuseseră lansate spre sol, sperând de asemenea să lovească ținta, dar destinate în primul rând să servească ele însele drept ținte pentru rachetele defensive cu baza la sol. Planul se baza pe forța brută şi pe numărul copleşitor, nu pe finețe. Cu toate acestea, avea să fie eficace.
Cu motoarele la viteză maximă, nava de sacrificiu accelerase prin atmosfera planetei Giedi Prime până la incandescență, mai rapidă decât putea ținti şi reacționă orice rachetă defensivă umană de la sol. Celelalte crucişătoare se apropiară de scutul de bruiaj invizibil. Deja, nori alb cenuşii de fum şi explozii marcau locurile unde rachetele lansate de la suprafață îşi găsiseră ținta. Numărul lor se diminua o dată cu distanța Oamenii n-ar fi putut opri niciodată toți invadatorii.
Nava-robot condamnată trimisese imagini finale către ochii-de-paza, astfel încât Omnius să aibă o înregistrare completă a cuceririi planetei. Una cuprinzând fiecare nanosecunda - până când trecu prin rețeaua de bruiaj, care îi şterse efectiv inteligenta artificială a creierului care o conducea. Transmisiile se transformară în paraziți, apoi într-o undă purtătoare goală...
Cu toate acestea, monstrul continuase să coboare. Chiar şi cu creierul de gelcircuite neutralizat, crucişătorul greu cădea ca un ciocan de mărimea unui asteroid.
Aparatele de vânătoare kindjal atacară direct ultima navă încărcată cu explozivi, dar aceasta era prea mare şi prea fierbinte pentru a putea fi abătută din drum. Rafalele apărătorilor nu însemnau cu mult mai mult decât nişte alice.
Gigantica navă moartă izbise transmițătoarele de câmp de la periferia oraşului Giedi City. Un crater larg de jumătate de kilometru fulgerase printre aburi; transmițătoarele, sistemele defensive copleşite şi zonele locuite din jur dispăruseră complet.
Undele de şoc răsturnaseră clădiri pe mulți kilometri de jur-împrejur şi spărseseră ferestrele. Scuturile de bruiaj ale lui Holtzman fuseseră neutralizate într-o clipă, iar garda națională de pe Giedi fusese paralizată.
După asta, cymecii şi roboții coborâseră cu toate forțele.
*
- Barbarossa, prietene, n-ar trebui să ne facem marea intrare? întrebă Agamemnon, ajungând la reşedința magnus-ului.
- Exact ca atunci când îl urmăm pe Tlaloc în sălile Vechiului Imperiu, încuviință colegul lui titan. A trecut multă vreme de când n-am mai savurat atât de mult o victorie...
Îi conduseră cu uşurință pe neocymecii entuziaşti prin metropolă năucită. Locuitorii umani buimăciți nu putuseră nici măcar să încropească o luptă. În urma cuceritorilor cymeci mărşăluiau trupele de roboți, pentru a ajuta la consolidarea ocupării teritoriului.
Deşi o parte a populației de pe Giedi Prime era posibil să fugă în clandestinitate şi să se ascundă, civismul avea să se frângă, cu timpul. Ar fi putut fi nevoie de ani de zile să smulgă din rădăcini ultimele celule ale rezistenței nedomesticite. Fără îndoială, maşinile cuceritoare aveau să îndure decenii de atacuri de gherilă din partea răzvrătiților nesăbuiți, supraviețuitori ai gărzii naționale de pe Giedi, care credeau că vreo câteva înțepături de țânțar i-ar fi putut face pe invadatori să-şi facă bagajele şi să plece. Grupurile de rezistență aveau să fie un exercițiu inutil, dar nu se îndoia că localnicii aveau să încerce o nerozie de genul ăsta.
Agamemnon se întrebă dacă n-ar trebui să-l aducă pe Ajax să termine curățenia. Brutalului senior al războiului cymec îi plăcea în mod deosebit să vâneze oameni, aşa cum dovedise atât de eficient în timpul Revoltelor Hrethgirilor de pe Walgis. Îndată ce instalau o copie a hipermintii în cenuşă oraşului, Agamemnon avea să facă recomandările potrivite noii incarnări a lui Omnius.
Agamemnon şi Barbarossa deschiseră partea din față a reşedinței guvernatorului dărâmând peretele, curățând o porțiune destul de largă pentru corpurile lor amplificate. În urma lor, soldați roboți, mult mai mici decât formele-razboinic ale cymecilor, se revărsară în clădire. În câteva clipe, roboții îl aduseră pe blondul magnus Sumi în fața celor doi titani.
- Revendicam planeta ta în numele lui Omnius, declară Barbarossa. Giedi Prime este acum o lume sincronizata. Avem nevoie de cooperarea ta pentru a ne consolida victoria.

Magnus Sumi, tremurând de frică, scuipă totuşi pe podeaua sfărâmată, unde greutatea formelor-razboinic ale cymecilor zdrobise dalele atent aranjate.
- Înclină-te în fața noastră, rosti Barbarossa.
Magnus-ul izbucni în râs.
- Eşti nebun! Niciodată n-am să...
Agamemnon legăna într-o parte unul dintre brațele sale de metal lustruit. Nu-şi testase complet noul corp şi nu-şi dădea seama de amploarea forței sale. Avusese intenția să-l lovească pe guvernator în față, o palmă furioasă, din instinct. În loc de asta, brațul izbi cu atâta putere încât sfâşie trunchiul bărbatului în două. Cele două jumătăți ale trupului loviră cu o bufnitură peretele îndepărtat, împroşcând sânge peste tot.
- Oh, bine. Cererea mea era oricum o simplă formalitate...
Agamemnon întoarse filamentele optice către camaradul său.
- Începe-ți treaba, Barbarossa! Roboții ăştia or să te ajute!
Geniul programator al titanilor începu să demonteze sistemele casnice din reşedința guvernatorului şi să instaleze maşinăriile şi cablurile energetice. Adăugă conexiuni şi monta o unitate centrală conținând o gelsfera goală, elastică, în care încarcă cea mai nouă versiune a minții lui Omnius.
Procesul lua câteva ore, timp în care forța de invazie a maşinilor gânditoare înaintă prin oraş, stârnind incendii şi proptind construcțiile industriale avariate pe care Agamemnon le considera importante în continuare pentru utilitatea planetei.
Complexele de locuințe ale oamenilor care supraviețuiseră fură totuşi lăsate să ardă. Oamenii în suferința puteau să se descurce şi singuri. Nenorocirea putea să-i ajute să înțeleagă cât de lipsită de speranță era situația lor.
Plutind pe deasupra, sâcâitorii ochi-de-paza înregistrau totul. Măcar de data asta era o victorie. Agamemnon nu lasa să se vadă nici un semn de nerăbdare sau de neplăcere, ştiind că rezistența împotriva hipermintii computerului ar fi zadarnică. Deocamdată. În schimb, trebuia să aleagă locul şi timpul potrivit...
O dată instalată şi activată, nouă încarnare a lui Omnius n-ar arăta nici o apreciere față de cei doi titani aparent loiali pentru victoria lor, şi nici nu le-ar purta pică pentru pierderea maşinii monstruoase. Era o operațiune militară bine executată, iar lumile sincronizate îşi adăugaseră acum una dintre nestematele omenirii la imperiul lor. Un succes psihologic şi strategic...
Când enormă descărcare se încheie în sfârşit, Agamemnon activa nouă copie a hipermintii distribuite. Sistemele prinseră viață, iar computerul omniscient începu să-şi inspecteze noul domeniu.
- Bun-venit, stăpâne Omnius, vorbi Agamemnon către difuzoarele de pe perete. Vă ofer în dar încă o lume!
Suntem cei mai fericiți atunci când ne plănuim viitorul, lăsându-ne optimismul şi imaginația să zburde neînfrânate. Din nefericire, universul nu ține seama întotdeauna de asemenea planuri.
STAREȚA LIVIA BUTLER, jurnale private
Deşi căsătoria lor era o concluzie dinainte acceptată, Serena şi Xavier indurară fericiți extravagantul banchet de logodnă dat de viceregele Manion Butler la conacul lui din vârful dealului.
Emil şi Luciile Tantor aduseseră coşuri cu mere şi pere din livezile lor şi bidoane imense de ulei de măsline, pline cu ierburi aromate, pentru a înmuia cornurile de logodnă proaspăt coapte. Manion Butler servi fripturi excelente de vită, păsări acoperite de mirodenii şi peşti umpluți. Serena adusese flori colorate din grădinile ei întinse, pe care le îngrijise cu conştiinciozitate încă din copilărie.
Artişti salusani celebri legară panglici de tufişurile din curte şi prezentară acolo dansuri populare. Femeile îşi prinseseră părul întunecat cu piepteni presarați cu pietre prețioase şi purtau rochii albe, împodobite cu modele brodate. Fustele uşoare le fluturau ca nişte vârtejuri în jurul taliei, în timp ce domni spilcuiți se înfoiau în jurul lor ca nişte cocoşi în dansul împerecherii. Muzica asurzitoare izvora din balisetele înduioşătoare, purtată de adierea după-amiezii.
Xavier şi Serena purtau veşminte impresionante, potrivite unui mândru ofițer şi talentatei fiice a viceregelui Ligii. Se plimbau printre oaspeții adunați, atenți să se adreseze pe nume fiecărui reprezentant al unei familii. Cuplul gusta vinuri premiate, din sticle pline de praf aduse de musafirii de pe fiecare moşie. Xavier, care nu putea simți nici una dintre subtilitățile soiurilor de vin, avea grijă să nu se îmbete prea tare; era deja amețit de perspectiva căsătoriei iminente.
Sora Serenei, Octa, mai tânără cu doi ani, părea la fel de emoționată. Cu părul lung, castaniu, împodobit cu albastrele, Octa avea ochii larg deschişi de uimire, fermecată de iubitul surorii sale şi visând la un tânăr ofițer chipeş care-ar putea deveni într-o zi soțul ei.
Surprinzător, solitară mama a Serenei, Livia, veni să petreacă sfârşitul de săptămâna festiv la conacul Butler. Soția lui Manion părăsea rareori Orașul Reculegerii, un refugiu în care se ținea departe de grijile şi coşmarurile lumii. Enclava filosofică iluminată, aflată în proprietatea unui trust al familiei Butler, fusese înființată inițial pentru a studia şi a cumpăni doctrinele Zen Hekiganshu de pe Delta Pavonis III, Tawrah şi Zabur talmudice şi chiar ritualul Obeah. Dar sub patronajul Butler, Orașul înflorise treptat, devenind ceva ce nu mai fusese văzut de milenii.

Xavier n-o văzuse prea des pe mama Serenei, mai ales în ultimii ani. Cu pielea bronzată şi trăsăturile fine, Livia Butler era o mare frumusețe. Se bucura de logodnă fiicei sale şi părea încântată să danseze cu jovialul ei soț sau să stea lângă el la masa de banchet. Nu arată deloc a femeie care fugise de lume.
Cu ani în urmă, căsnicia solidă a Liviei şi a lui Manion stârnise invidia multor familii nobile. Serena era copilul lor cel mai mare, dar avuseseră de asemenea gemeni, doi ani mai târziu: liniştită şi sfioasă Octa şi un băiat sensibil şi inteligent, Fredo. În timp ce Serena urma cursuri politice, gemenii crescuseră împreună, foarte apropiați, deşi nici unul dintre ei nu avea aspirațiile înalte ale surorii lor mai mari.
Fredo fusese fascinat de instrumente muzicale şi de cântece populare, tradiții dintre cele mai importante ale fostului imperiu. Învățase ca să devină muzician şi poet, în timp ce Octa era preocupată de pictură şi de sculptură. În societatea salusana, artizanii şi persoanele creatoare erau extrem de respectați, la fel de demni de admirație că orice politician.
Însă la vârsta de paisprezece ani, Fredo cel cu glasul ca mierea murise de o boală degenerativa, cu pielea pătată de decolorări vineții. De-a lungul a luni de zile, devenise din ce în ce mai slab, iar mușchii i se atrofiaseră. Sângele nu i se coagulă şi nu putea reține în stomac nici cea mai diluata supa. Doctorii de pe Salusa nu mai văzuseră niciodată aşa ceva. Înnebunit, viceregele Butler implorase ajutorul Ligii.
Oamenii de pe Rossak oferiseră câteva medicamente experimentale, din junglele lor fungoide, pentru a trata maladia nediagnosticată a lui Fredo. Livia insistase să încerce orice. Din nefericire, tânărul reacționase foarte prost la cel de-al treilea medicament de pe Rossak: din cauza unei reacții alergice, i se umflase gâtul. Fredo intrase în convulsii şi încetase să mai respire.
Octa jelise moartea fratelui său şi ajunsese să se teamă şi pentru propria ei viață. Se constatase, în cele din urmă, că boala lui Fredo avusese baze genetice, însemnând că ea şi sora mai mare riscau ele însele să contracteze maladia mortală. Octa începuse să aibă grijă de propria-i sănătate şi trăia fiecare zi îngrozită că viața i se va sfârşi lent şi dureros, precum cea a fratelui ei.
Extrem de încrezătoare şi optimistă, Serena încerca mereu să-şi mângâie sora, oferindu-i un umăr pe care să plângă şi încurajând-o. Deşi nici una dintre surori nu arătase vreun semn al ciudatei boli, visurile lui Octa îşi pierduseră tot avântul, şi ea renunța la arta ei, devenind un suflet mai tăcut, mai gânditor. Era acum o adolescentă fragilă, sperând într-o scânteie de miracol care să-i redea plenitudinea vieții.
Deşi soțul ei avea o carieră politică sclipitoare şi importanța lui creştea cu fiecare anotimp, vioaia Livia de altădată se retrăsese din viața publică în refugiul spiritual, unde se concentrase asupra îndeletnicirilor filosofice şi religioase. Donase sume mari de bani impunătoarei fortărețe pentru construirea unor camere de meditație, temple şi biblioteci suplimentare. După ce-şi dedicase multe nopți fără somn discuțiilor deschise cu cogitor Kwyna, Livia deveni stareța complexului.
În urma tragediei, Manion Butler se cufundase în treburile Ligii, în timp ce Serena simțise o povară şi mai grea şi îşi propusese țeluri mai înalte. Deşi nu putea face nimic ca să-şi ajute fratele, voia să-i scape de suferință pe alții de câte ori putea. Se aruncă aşadar în politică, muncind pentru abolirea practicii sclaviei umane, încă obişnuită pe unele dintre lumile Ligii, şi angajându-se să găsească o cale de a înfrânge maşinile gânditoare. Nimeni n-o acuzase vreodată de lipsa de viziune sau de energie...
Ducând acum vieți separate, Manion şi Livia Butler rămâneau stâlpi ai societății salusane, fiecare mândru de realizările celuilalt - nu divorțați, nici măcar separați emoțional... urmând doar căi diferite. Xavier ştia că mama Serenei se întorcea din când în când să petreacă nopțile cu soțul ei şi să se bucure de sfârşitul de săptămâna alături de cele două fiice. Dar întotdeauna revenea în Oraşul Reculegerii...
Logodna Serenei fusese destul de importantă pentru a o aduce din nou pe mama ei în atenția publicului. După ce Xavier dansa de patru ori la rând cu viitoarea lui mireasă, stareța Livia insistă să danseze şi ea cu viitorul său ginere.
Mai târziu, în timpul unei lungi serii acustice de balade ale Marşului cel Lung, cantate de menestreli originari de pe Salusa, Xavier şi Serena se strecurară în casă, lăsând-o pe Livia plângând fără să se ruşineze, în timp ce privea muzicienii şi îşi amintea cum voise Fredo să devină el însuşi cântăreț. Manion stătea lângă soția lui, legănând-o cu blândețe.
La evenimentul organizat în onoarea lor, Xavier şi Serena se săturasem deja de societate şi de petrecere, de salutatul oaspeților şi de gustat mâncare şi vin. Râdeau la fiecare vorbă de duh, fie ea subtilă sau grosolană, pentru a nu ofensa marile familii. Până acum, cei doi erau disperați să aibă măcar câteva clipe singuri.
În cele din urmă, se îndepărtară pe furiş şi străbătură în grabă coridoarele, trecură pe lângă bucătăriile fierbinți şi magaziile prăfuite, până într-un mic alcov de lângă încăperea Soarelui de Iarnă. În timpul iernii, lumina pieziş a soarelui aruncă în această cameră curcubeie arămii. Familia Butler îşi luă în mod tradițional micul dejun aici în sezonul rece, bucurându-se de conversațiile în familie în timp ce priveau răsăritul soarelui. Pentru Serena, era un loc plin de amintiri duioase.
Se înghesui cu Xavier în alcovul de lângă intrarea în încăpere; licuripanourile străluceau în hol, lăsând totuşi câteva zone cu umbre dese. Serena îl trase mai aproape şi-l sărută. El îi puse mâna la ceafă şi o mângâie pe păr,

trăgându-i față lângă a lui şi sărutând-o apăsat, înfometat de ființa ei...
Când auziră paşi grăbiți pe hol, îndrăgostiții se ascunseră fără zgomot, chicotind pe tăcute de întâlnirea lor secretă. Însă Octa cea cu chipul proaspăt îi găsi cu uşurință. Îmbujorată de stânjeneală, Octa îşi feri privirea.
- Trebuie să vă întoarceți în sala de banchet. Tata e gata să servească deşertul... Şi soseşte un mesager din afara planetei!
- Un mesager?
Vocea lui Xavier capăta brusc un ton milităros şi oficial.
- Din partea cui?
- S-a dus în Zimia, cerând o audiență la Parlamentul Ligii, dar pentru că cei mai mulți dintre nobili sunt aici la banchet, e pe cale să urce dealul.
Îndoindu-şi coatele, Xavier oferi câte un braț fiecăreia dintre surori.
- Să mergem împreună, ca să putem auzi ce-are de spus mesagerul.
Silindu-se să păstreze un ton vesel, adăugă:
- La urma urmei, n-am mâncat destul azi. Nu mi-ar strica un castron de budincă şi o farfurie întreagă de ouă glasate...
Octa chicoti, dar Serena îi aruncă o privire încruntată, prefăcut severă.
- Bănuiesc că va trebui să mă resemnez cu viața alături de un soț gras.
Intrară în sala mare, unde oaspeții erau adunați în jurul unei mese lungi, lăudând multitudinea de deserturi extraordinar de frumoase care arătau prea prețioase pentru a fi mâncate. Manion şi Livia stăteau unul lângă altul, închinând un toast tânărului cuplu.
Sorbind politicos din vin, Xavier detecta o umbră de îngrijorare în comportamentul viceregelui. Cu toți se prefăceau că nu sunt preocupați de veştile pe care le-ar putea aduce mesagerul, dar în clipa în care se auzi o bătaie în uşă, orice activitate înceta. Manion Butler însuşi deschise canatul de lemn, făcând semn omului să intre. Nu era un curier oficial. Avea ochii torturați de nesomn şi uniforma de ofițer în neorânduială, ca şi cum nu-i mai pasă de protocol sau de aparențe. Xavier recunoscu însemnele gărzii naționale de pe Giedi Prime. Ca şi alte uniforme ale Ligii, purta pe rever emblema omenirii libere.
- Aduc veşti grave, vicerege Butler. Navele cele mai rapide m-au adus direct aici.
- Ce e, tinere?
Vocea lui Manion era plină de groază.
- Giedi Prime a căzut în fata maşinilor gânditoare! Ofițerul ridică vocea pentru a acoperi strigătele neîncrezătoare ale musafirilor.
- Roboții şi cymecii au găsit o fisură în sistemele noastre de apărare şi au distrus emițătoarele câmpului de bruiaj. O mare parte a populației a fost măcelărită, iar supraviețuitorii au fost transformați în sclavi. O nouă hiperminte Omnius a fost deja activată...
Oamenii din sală se văitară la auzul relatării despre înfrângerea catastrofală. Xavier apucă mâna Serenei atât de strâns, încât se temu să nu o doară. Pe dinăuntru împietri, cu o greutate rece în stomac.
Abia fusese pe Giedi Prime, inspectase el însuşi sistemele defensive... Xavier fusese teribil de nerăbdător să-şi termine turul de inspecție, şi să se poată întoarce la Serena. Era posibil să-i fi scăpat ceva? Închise pleoapele strâns, iar întrebările şi comentariile sceptice se transformară într-un bâzâit în jurul lui. Era el de vină? O simplă greşeală, un strop de nerăbdare din partea unui tânăr îndrăgostit, provocase căderea unei planete întregi?
Manion Butler puse ambele mâini pe masă ca să se sprijine. Livia întinse mâna să atingă umărul soțului său, adăugând sprijinul ei tăcut. Închise ochii, iar buzele i se mişcară că într-o rugăciune. Viceregele vorbi:
- Încă o planetă liberă pierdută în favoarea lumilor sincronizate, o planetă care era şi una dintre fortărețele noastre!
Se îndreptă, trase înfiorat aer în piept.
- Trebuie să convocăm de îndată un consiliu de război, să chemăm toți reprezentanții.
Cu o privire semnificativă spre Serena, adăugă:
- Să includem de asemenea pe oricine vorbeşte în numele planetelor nealiate şi doreşte să ni se alăture în această luptă.
Totul în univers are cususuri, inclusiv noi înşine. Nici măcar Dumnezeu nu încearcă să obțină perfecțiunea în creațiile Lui. Numai omenirea are o asemenea aroganță nesăbuită.
COGITOR KWYNA, arhivele Oraşului Reculegerii
Țipetele ei răsunau prin oraşul tăcut din stânca de deasupra junglei violet-argintii. În camera sa personală, Zufa Cenva zăcea pe un pat, scăldată în sudoare. Strigă de durere, cu dinții încleştați şi ochii sticloşi.
Singură... Nimeni nu îndrăznea să se apropie de o magiciană de pe Rossak, aflată în delir.
O perdea metalică de la uşa zăngăni, mişcată de o forță telechinetica invizibilă. Rafturile de pe pereți se încovoiară în urma şocurilor produse de exploziile psihice ale lui Zufa, împrăştiind oale şi bibelouri peste tot, pe podea.

Părui ei lung şi alb se ridicase sălbatic, fremătând de energie interioară. Mâinile palide strângeau marginile patului ca nişte gheare ascuțite. Dacă vreo femeie s-ar fi apropiat destul cât să încerce s-o liniştească, Zufa i-ar fi zgâriat fata şi ar fi izbit-o, cu puterea minții, de pereții văruiți.
Țipă din nou. Conducătoarea magicienelor mai suferise şi înainte câteva avorturi spontane, dar niciodată unul atât de agonizant şi de distrugător. Îl blestema pe nefolositorul Aurelius Venport.
Coloana vertebrală a lui Zufa se cutremură, ca şi cum cineva ar fi supus-o unui şoc electric. Obiecte ornamentale delicate se înălțară prin aer pe corzi invizibile, apoi zburară în toate direcțiile, spărgându-se în mii de aşchii. O tartacuta-de-fier scobita şi umplută cu flori uscate izbucni în flăcări albe, trosnind şi scoțând fum.
Femeia icni, iar trupul i se strânse într-un spasm, contractându-i muşchii abdominali. Se simțea de parcă acest copil nenăscut ar fi vrut s-o ucidă, s-o tragă spre moarte înainte ca ea să-l poată elimina din uter.
Încă un eşec! Şi îşi dorea cu atâta disperare să dea naştere unei fiice adevărate, o succesoare care să le conducă pe colegele ei magiciene către noi culmi ale puterii mentale... Indexul genetic o indusese din nou în eroare.
Blestemat fie Venport şi defectele lui! Ar fi trebuit să-l abandoneze cu multă vreme în urmă.
Ieşită din minți de durere şi disperare, Zufa îşi dorea să-l ucidă pe bărbatul care sădise sămânța copilului în ea, chiar dacă sarcina se petrecuse la insistenta să. Încheiase calculele de ereditate cu atâta atenție, examinase genele iarăşi şi iarăşi... Zămislirea cu Venport ar fi trebuit să producă doar progenituri superioare.
Nimic de genul ăsta!
Izbucniri telepatice răsunau pe coridoare, făcându-le pe femeile de pe Rossak să o ia la fugă îngrozite. Apoi îl văzu pe Aurelius Venport însuşi stând în uşă, cu chipul descompus de îngrijorare. Ochii lui erau plini de nelinişte.
Dar Zufa ştia că e un mincinos!
Netemându-se pentru propria lui siguranță, Venport intra în dormitorul lor, arătând răbdare, preocupare şi îngăduința. Rafalele mentale ale iubitei sale ricoşau prin încăperea largă, răsturnând mobila. Într-o încercare nervoasă de a-i arăta dispreț, Zufa izbi câteva statuete micuțe de nuca-seaca pe care i le dăduse el pe vremea când o curta, iar ea îi făcea teste genetice.
Cu toate acestea, el făcu un pas înainte, de parcă ar fi fost imun la exploziile sălbatice ale magicienei. În holul din spatele lui, voci în surdină îl avertizau să fie atent, dar le ignoră. Se apropie de pat, zâmbind cu compătimire şi înțelegere.
Venport îngenunche alături de pat, mângâind mana asudată a lui Zufa. Îi şopti în ureche nimicuri liniştitoare. Ea nu-i putea înțelege vorbele, dar îi strânse degetele până când crezu că îi va simți oasele frângându-se. Dar el rămase frustrant de aproape, câtuşi de puțin intimidat.
Zufa îi aruncă acuzații de trădare.
- Pot să-ți simt gândurile! Ştiu că te gândeşti numai la tine!
Imaginația ei urzea intrigi, atribuindu-le prefăcătoriei lui. Dacă marea Zufa Cenva n-ar mai fi alături ca să-l protejeze, cine l-ar mai păstra pe acest bărbat ca favorit? Cine-ar mai avea grijă de el? Se îndoia că ar fi fost în stare să-şi poarte singur de grijă.
Apoi, cu o teamă şi mai mare: Sau putea?
Venport o trimisese pe Norma într-o lungă călătorie spre Poritrin, aranjând totul pe la spatele lui Zufa, ca şi cum ar fi crezut că un om ca Tio Holtzman dorea cu adevărat să lucreze cu fiica ei. Ce plănuia? Scrâşni din dinți, vrând să demonstreze că îi înțelegea intențiile. Amenințările i se auziră ca nişte icnete tăioase.
- Nu poți... să mă laşi să mor, ticălosule! Nimeni... altcineva n-o să... te vrea!
În schimb, el o privi ocrotitor şi calm.
- Mi-ai spus de multe ori că provin dintr-o linie genetică bună, draga mea. Dar nu doresc pe altcineva dintre magiciene. Prefer să stau cu tine...
Coborî vocea, uitându-se la femeie cu o dragoste straniu de intensă, pe care ea n-o putea pătrunde cu totul.
- Te înțeleg mai bine decât tine însăți, Zufa Cenva. Mereu împingând de la spate, mereu cerând mai mult decât poate da cineva... Nimeni - nici măcar tu - nu poate fi perfect tot timpul!
Cu un ultim țipat prelungit, femeia elimina fetusul deformat, îndărătnic, o creatură monstruos de anormală. Văzând sângele de un roşu viu, Venport răcni chemând ajutoare, şi două moaşe curajoase se repeziră în cameră. Una lasa jos un prosop, întinzându-l peste fetus că pe un giulgiu, iar cealaltă spala pielea lui Zufa, adăugând alifii calmante, distilate din sporii junglei. Venport trimise după cele mai bune medicamente din propriile lui rezerve.
În cele din urmă, lua el însuşi fetusul care se zbătea, ținând strâns în mâini larvă umană însângerată. Avea o piele întunecată şi pete ciudate, împrăştiate, care îl făceau să arate de parcă i-ar fi crescut proto-ochi peste tot trupul lipsit de membre. Văzu ființă zvâcnind încă o dată, apoi încetând să se mişte.
O înfăşură în prosop, încercând să nu ia în seamă lacrima din ochi. Cu chipul împietrit, Venport întinse fetusul deficient uneia dintre moaşe, fără să scoată un cuvânt. Avea să fie dus în junglă şi nimeni nu-l va mai vedea vreodată.
Magiciana extenuată zăcea pe spate, tremurând, abia acum începând din nou să aibă un sentiment al realității şi al

disperării. Avortul o făcuse să sufere, lăsându-i o tristeţe adâncă, dincolo de scopurile oricărui program genetic. Vederea i se limpezi la loc şi observă distrugerile psihochinetice pe care le provocase în încăpere. Totul vorbea de slăbiciune, de lipsa de control.
Acesta era cel de-al treilea avort groaznic, de când şi-l luase pe Venport ca partener. Dezamăgirea adâncă şi furia fierbeau înăuntrul ei.
- Te-am ales pentru linia ta de sânge, Aurelius, murmură ea printre buzele uscate. Ce n-a mers?
El o privi, tot inexpresiv, ca şi cum pasiunea se scursese complet din fiinţa lui.
- Genetica nu-i o ştiinţă exactă.
Zufa închise ochii.
- Eşecuri, mereu eşecuri...
Era cea mai mare magiciana de pe Rossak şi totuşi îndurase atâtea dezamăgiri! Oftând dezgustată, Zufa se gândi la fiica ei pipernicită, nevrând să creadă că pitica cea urâtă era cel mai bun lucru pe care-l putea înfăptui.
Venport dădu din cap, neobişnuit de încruntat şi nerăbdător acum, că primejdia trecuse.
- Ai avut succese, Zufa. Doar că nu ştii cum să le recunoşti...
Ea îşi impuse să se odihnească, să recupereze. Până la urmă, Zufa va trebui să încerce din nou, dar cu altcineva.
Cercetarea excesiv de organizată este restrictivă şi, garantat, nu produce nimic nou.
TIO HOLTZMAN, scrisoare către lordul Niko Bludd
Ajungând pe Poritrin la capătul primei ei călătorii spaţiale mai lungi, Norma Cenva se simţea nelalocul ei. Silueta ei miniaturală atrăgea ochii, dar nu era atât de neobişnuit ca oamenii să-i arunce priviri compătimitoare. Pe planetele nealiate există o varietate de rase, unele de statură pitică. Oricum nu-i pasă de părerea altora. Nu voia decât să-l impresioneze pe Tio Holtzman.
Înainte de plecarea Normei de pe Rossak, distanta ei mama o privise de sus, cu nedumerire disprețuitoare. Zufa prefera să creadă că genialul savant făcuse o greşeală sau interpretase greşit una dintre lucrările teoretice ale Normei. Se aştepta ca fiica ei să se întoarcă acasă în scurtă vreme.
Aurelius Venport făcuse toate aranjamentele, îşi oferise propriile profituri pentru a plăti o cabină mai bună decât oferise Holtzman. În timp ce mama ei continuă să lucreze cu ucenicele magiciene, Venport o însoţise pe Normă la staţiile de încărcare şi transfer de pe orbită. Îi făcuse un dar format din flori delicat pietrificate şi-i dăduse o îmbrăţişare casta, înainte ca ea să urce la bordul navei. Cu un surâs strâmb, îi spusese:
- Noi, rataţii, trebuie să ţinem unii cu alţii...
Norma se gândise la acel comentariu afectuos, dar tulburător, tot timpul lungului drum către Poritrin...
Când naveta ateriză în oraşul Starda, din delta unui râu, Norma prinse cu grijă florile pietrificate ale lui Venport în părul ei castaniu-cenusiu-inchis - un strop de frumuseţe care contrasta cu banalitatea feţei sale late, cu capul mare şi nasul rotund... Purta o bluză largă şi pantaloni confortabili, ambele ţesute din fibră de ferigă.
Inghiontita de alţi pasageri îngrămădiţi la ieşirea navetei, fata ducea doar un mic sac de călătorie. Coborând rampa, Norma îşi simţea obrajii arzând, nerăbdătoare să-l întâlnească pe omul de ştiinţă pe care-l admira, un gânditor care o luă în serios. Auzise multe poveşti despre talentul matematic al savantului Holtzman, şi avea să fie supusă unor presiuni puternice ca să-şi aducă şi ea contribuţia la orice nu inventase încă marele om. Spera să nu-l dezamăgească...
Scrutând mulţimea care aştepta, îl recunoscu imediat pe eminentul cercetător. Un bărbat bine bărbierit, cu părul sur, lung până la umeri, Holtzman părea trecut de vârstă mijlocie. Avea mâinile şi unghiile curate, îmbrăcămintea impecabilă şi împodobită cu modele elegante şi cu insigne.
O salută cu un zâmbet larg şi cu braţele deschise, lăsând să alunece mânecile robei sale albe.
- Bine ai venit pe Poritrin, domnişoara Cenva.
Holtzman îi puse mâinile pe ambii umeri, într-un salut protocolar. Dacă simţise vreo dezamăgire la vederea staturii şi trăsăturilor banale, neatrăgătoare, ale Normei, n-o arată.
- Sper, desigur, că ţi-ai adus imaginaţia cu tine.
Arătă spre o uşă.
- Avem mult de lucru împreună.
O călăuzi prin mulţime, departe de privirile curioase, apoi o duse departe de spaţioportul Starda într-un limo-slep particular care zbura toarte sus, deasupra fermecătorului fluviu Isana.
- Poritrin e o lume paşnică, unde îmi pot lăsa mintea să colinde şi să mă gândesc la lucrurile ce-ar putea schimba rasa umană, îi spuse Holtzman zâmbind cu mândrie. Mă aştept la acelaşi lucru şi din partea ta...
- Am să fac tot ce îmi stă în putinţă, savant Holtzman.
- Ţi-ar putea cere cineva mai mult de-atât?
Cerul de pe Poritrin era acoperit de un val de nori colorați în galben ca lămâia de soarele după-amiezii. Şlepul plutea pe deasupra canalelor înguste, cu multe ramificaţii, care înconjurau insulele şi bancurile mişcătoare de nisip. Ambarcaţiuni tradiţionale înfruntau curentul fluviului lat, încărcate cu grâne şi mărfuri care trebuiau distribuite în orasul-port şi pentru exportul în afara planetei. Fertilul Poritrin hrănea mai multe planete nu chiar

atât de norocoase, primind în schimb materii prime, echipamente, bunuri manufacturate şi sclavi umani pentru a fi adăugați forței lor de muncă.
Unele dintre cele mai mari clădiri din spațioport erau de fapt vase şi pontoane, ancorate la bazele falezelor de nisip. Acoperişurile erau alcătuite din țigle suprapuse de metal albastru-argintiu, laminate în minele din nordul îndepărtat.
Arătă către un mal înalt, care domina porțiuni aglomerate ale Stardei, oraşul cu acoperişuri albastre, în care se puteau recunoaşte influențele arhitecturii clasice navacrestine.
- Laboratoarele mele sunt acolo sus... Clădiri şi magazii de provizii, locuințe pentru sclavi şi pentru rezolvatori, ca şi propria mea casă - totul construit în acea spirală dublă de piatră.
Mijlocul plutitor de transport descrise un cerc în direcția celor două porțiuni de piatră, ca nişte degete alăturate înălțându-se deasupra albiei fluviului. Putea zări ferestrele de plazfolie, balcoane acoperite cu marchize şi o pasarelă care lega o cupolă de pe una dintre ramurile spiralei cu o piatră conică de pe cealaltă.
Holtzman fu mulțumit să observe uimirea de pe fața ei.
- Avem un apartament pentru tine, Norma, pe lângă instalațiile din laboratorul privat, şi o echipă de asistenți care să efectueze calculele bazate pe teoriile tale. Mă aştept să-i pui serios la treabă.
Norma se uită la el nedumerită.
- Altcineva să calculeze?
- Desigur!
Holtzman îşi dădu deoparte de pe față părul cenuşiu ca oțelul şi-şi aşeză roba albă.
- Eşti o creatoare de idei, ca şi mine. Vrem ca tu să elaborezi concepte, nu să-ți bați capul cu implementarea lor de la un capăt la altul. N-ar trebui să-ți pierzi timpul făcând calcule aritmetice plictisitoare. Orice om pe jumătate instruit poate s-o facă. La asta sunt buni sclavii!
Când şlepul plutitor se aşează pe o platformă cu plăcute smălțuite, servitorii ieşiră să ia bagajele Normei şi să le servească amândurora băuturi răcoritoare. Ca un băiețel nerăbdător, Holtzman o conduse pe Normă în impresionantele lui laboratoare. Încăperile mari erau pline de ceasuri cu apă şi sculpturi magnetice în care sfere orbitau pe trasee electrice fără fire sau roti dințate. Schițe şi desene pe jumătate terminate acopereau mesele electrostatice, înconjurate de fâşii de hârtie acoperite cu calcule care nu duceau nicăieri.
Aruncând priviri în jur, Norma îşi dădu seama că Holtzman abandonase mai multe concepte decât crease ea vreodată în întreaga ei viață. Chiar şi aşa, multe dintre hârtiile şi desenele geometrice aruncate în dezordine arătau cam vechi. Cerneala se decolorase parțial şi hârtiile erau curbate pe margini.
Cu un foşnet al mânecilor largi, Holtzman flutură mâna neglijent spre obiectele surprinzătoare.
- Doar jucării, fleacuri pe care le păstrez ca să mă amuz.
Împinse cu degetul una dintre bilele argintii, plutitoare, care trimise la rândul ei celelalte modele de planete pe orbite periculoase, rotindu-se ca nişte corpuri cereşti scăpate de sub control.
- Câteodată îmi pierd vremea cu ele în căutarea inspirației, dar de obicei nu mă fac să mă gândesc decât la alte jucării, nu la armele de distrugere în masă de care avem nevoie ca să ne salvăm de tirania maşinilor.
Cu o încruntare absentă, Holtzman continuă:
- Munca mea este limitată de faptul că nu pot folosi calculatoare sofisticate. Ca să realizez volumul enorm de calcule care se cer pentru a testa o teorie, n-am de ales decât să mă bazez pe capacitățile mentale umane şi să sper că pot obține cât mai mult din talentele imperfecte la calcule ale unor oameni antrenați. Vino, hai să-ți arăt rezolvatorii...
O conduse într-o încăpere bine luminată, cu ferestre înalte. Înăuntru, numeroase bănci şi mese plate identice fuseseră aliniate într-o rețea. Lucrătorii stăteau aplecați deasupra fiecărei suprafețe de scris, folosind dispozitive de calcul de mână. După îmbrăcămintea cafenie şi fetele mohorâte, Norma se gândi că aceşti bărbați şi femei trebuie să fie unii dintre numeroşii sclavi de pe Poritrin.
- E singurul mod în care putem imita posibilitățile unei maşini gânditoare, explica Holtzman. Un computer poate mânui miliarde de iterații. Pentru noi e mai dificil; şi totuşi, cu destui oameni lucrând la unison, specializați, reuşim să facem miliarde de calcule pe cont propriu. Doar că ia mai mult timp...
Păşi pe culoarele înguste dintre rezolvatori, care mâzgăleau febril numere şi simboluri matematice pe tăblițe plate, verificând şi reverificând rezultatele înainte de a le transmite următoarei persoane din şir.
- Chiar şi cea mai complexă problemă de matematică poate fi descompusă în secvențe de paşi elementari. Fiecare dintre aceşti sclavi a fost instruit să rezolve anumite ecuații, că pe o bandă rulantă. Când sunt puse laolaltă, această minte umană colectivă este capabilă de isprăvi remarcabile.
Holtzman îşi roti privirea prin încăpere ca şi cum s-ar fi aşteptat ca rezolvatorii săi să-l întâmpine cu urale răsunătoare. În loc de asta, ei studiau ceea ce lucrau cu ochii pe jumătate ascunşi de pleoapele grele, trecând de la o ecuație la alta fără să înțeleagă motivele sau să vadă imaginea de ansamblu.
Norma simțea simpatie pentru ei, fiind ea însăşi subapreciata şi ignorată atâta vreme. Ştia, la nivel intelectual, că sclavia umană era un mod de viață în multe lumi ale Ligii, la fel ca peste tot pe planetele stăpânite de maşini. Cu

toate acestea, se presupunea că aceşti muncitori ar fi preferat să facă o muncă intelectuală în loc să trudească din greu pe terenurile agricole.
Cu un gest aristocratic, cercetătorul zise:
- Toți rezolvatorii sunt la dispoziția ta, Norma, de câte ori elaborezi o teorie care are nevoie de verificare. Etapa următoare, desigur, este construirea prototipurilor pentru a fi testate şi perfecționate în continuare. Avem laboratoare şi instalații de testare din belşug, dar prima parte a muncii e cea mai importantă.
Îşi ciocăni fruntea cu vârful degetului.
- Aici.
Holtzman schiță un surâs arogant şi coborî vocea.
- Sunt posibile şi greşeli, desigur, chiar şi la nivelul nostru. Dacă se întâmplă aşa ceva, să sperăm că lordul Niko Bludd e destul de îngăduitor să ne păstreze prin preajmă.
Numai cei înguşti la minte nu reuşesc să vadă că definiția imposibilului este „lipsa de imaginație şi de imbold".
SERENA BUTLER
În salonul de la intrarea conacului Butler, Xavier Harkonnen se foia pe un fotoliu tapițat cu brocart verde. Uniforma de campanie nu era croită pentru a sta tolănit în piese de mobilier luxos. Pereții erau împodobiți cu portrete în rame aurite şi înflorate ale strămoşilor familiei Butler inclusiv cu o caricatură a unui domn având tricorn şi mustața ca un ghidon.
În timpul scurt dintre turele de serviciu, se grăbise să vină aici ca să-i facă o surpriză Serenei, iar servitorii îl rugaseră să aştepte. Roşie în obraji, Octa intra în salon, aducând pentru el o băutură răcoritoare. Deşi o privise întotdeauna că pe sora mai mică a Serenei, Xavier îşi dădu seama că este de fapt o tânără încântătoare. După logodna recentă a Serenei, Octa ar fi putut visa la propria sa căsătorie, dac-ar fi putut trece peste pasiunea ei sfioasă pentru el.
- Serena nu te aştepta, dar o să iasă imediat.
Octa întoarse privirea.
- Are o întâlnire cu nişte bărbați şi femei cu înfățişare oficială, asistenți ducând echipament electronic, câteva uniforme ale miliției... Ceva legat de treburile ei de la Parlament, cred.
Xavier schiță un zâmbet şters.
- Avem amândoi atâtea proiecte, dar asemenea vremuri cer asta!
În timp ce Octa îşi făcea de lucru îndreptând cărți şi statuete pe un raft, Xavier se întoarse cu gândul la o sesiune a Parlamentului la care fusese martor cu două zile în urmă. Supărată din cauza prăbuşirii tragice a planetei Giedi Prime, Serena încercase să atragă de partea ei reprezentanți de pe cele mai puternice planete, sperând să lanseze o operațiune de salvare. Voia întotdeauna să facă ceva; era unul dintre motivele pentru care Xavier o iubea atât de mult. În timp ce alții acceptau înfrângerea şi tremurau de spaimă că Omnius ar putea să vrea şi mai multe cuceriri, Serena voia să atace şi să salveze lumea. Orice lume...
Îmbrăcată într-o rochie lungă, vorbise cu pasiune în sala provizorie a Parlamentului.
- Nu putem să abandonăm pur şi simplu Giedi Prime! Maşinile gânditoare au pătruns prin scuturile de bruiaj, l-au omorât pe magnus, au înrobit populația şi cu fiecare zi prezența lor devine tot mai puternică. Trebuie să existe supraviețuitori ai gărzii naționale luptând în spatele liniilor frontului maşinilor, şi ştim că o altă stație generatoare de scut era aproape terminată. Poate că ar putea fi pusă în funcțiune! Trebuie să contraatacăm înainte ca maşinile gânditoare să-şi poată stabili propria infrastructura. Dacă aşteptam, vor deveni de neatins!
- Din câte ştim, sunt deja de neatins, bombăni reprezentantul coloniei industriale Vertree.
Delegatul de pe Zanbar adăugă:
- Ar fi o sinucidere să ducem Armada pe Giedi Prime. Fără scuturile de bruiaj, nu le-a mai rămas nici o apărare, iar maşinile ne-ar măcelări într-un conflict direct.
Serena îndreptă un deget spre publicul nervos.
- Nu neapărat. Dacă ne-am putea strecura înăuntru şi am termina lucrările la cel de-al doilea complex generator de scut, apoi să proiectăm o nouă rețea de câmpuri devastatoare, am putea să retezăm...
Membrii Ligii râseseră de fapt la auzul sugestiei. Văzându-i expresia îndurerată, Xavier se simți atins, în numele Serenei. Însă ea nu înțelesese dificultatea propunerii ei naive, imposibilitatea de a restabili scuturile de pe Giedi Prime sub nasul maşinilor cuceritoare. În timpul turului de inspecție planetară, Xavier aflase că inginerii ar fi avut nevoie de zile sau săptămâni întregi - lucrând în cele mai bune condiții - ca să pună în funcțiune sistemul scuturilor de rezervă.
Dar Serena nu înceta câtuşi de puțin să încerce. Durerea de a-şi imagina atât de mulți oameni suferind o împingea la asta. Votul ieşise totuşi copleşitor împotriva ei...
- Nu ne putem cheltui resursele, puterea de foc sau personalul într-o misiune nesăbuită, pe o planetă deja pierdută. Acum este o fortăreață a maşinilor!
Nobilii se temeau pentru propriile lor sisteme defensive locale.
O asemenea muncă ocupa cea mai mare parte a timpului lui Xavier. Ca ofițer al Armadei, trecuse prin şedințe

prelungite cu ofițeri şi reprezentanți din Parlament, inclusiv cu viceregele Butler. Xavier era hotărât să afle ce mersese prost cu apărarea de pe Giedi Prime - şi în ce măsură era el de vină pentru asta.
Tacticienii Armadei studiaseră înregistrările din timpul inspecției şi îl asiguraseră că n-ar fi putut face nimic să împiedice cucerirea, în afară de a poşta o flotă completă de nave de război în jurul fiecărei lumi a Ligii. Dacă Omnius era dispus să sacrifice o parte a forței sale robotice de atac pentru a doborî scuturile de bruiaj ale lui Holtzman, nici o planetă nu era în siguranță. Dar informația nu-l făcu pe Xavier să se simtă cu mult mai bine.
Pe Poritrin, Tio Holtzman muncea din greu să îmbunătățească proiectul sistemului de bruiaj. Lordul Bludd îşi exprimase optimismul şi încrederea în savant, în special de când inventatorul adusese ca asistent un alt matematician, pe fiica magicienei Zufa Cenva. Xavier spera că se va putea face ceva destul de repede ca să mai aibă vreo importanță…
Fermecătoare, dar necăjită, Serena intra în salon şi-l îmbrățişă.
- N-am ştiut că vii...
Octa se strecură afară, pe uşa laterală.
Xavier se uită la ceasul ornamentat de pe cămin.
- Voiam să-ți fac o surpriză, dar trebuie să mă întorc la datorie. Am o şedință lungă în după-amiaza asta.
Ea încuviință preocupată.
- De la atacul de pe Giedi Prime, am fost cu toții prizonierii şedințelor de făcut planuri. Cred că am pierdut socoteala din câte comitete fac parte...
Tachinând-o, el o întrebă:
- Ar fi trebuit să fiu invitat la această întâlnire misterioasă?
Chicotitul ei suna forțat.
- Da? Armada Ligii nu-ți dă destul de lucru, aşa că ți-ar plăcea să asişti şi la şedințele mele plictisitoare? Poate c-ar trebui să vorbesc cu noul tău comandant...
- Nu, mulțumesc, draga mea. Aş prefera să mă bat cu trei cymeci decât să încerc să-ți schimb părerea atunci când ți-ai pus tu ceva în cap.
Serena îi răspunse la sărut cu o pasiune surprinzătoare. El făcu un pas înapoi, respirând cu greutate, şi-şi îndreptă uniforma.
- Trebuie să plec.
- Pot să mă revanşez față de tine la cină, diseară? Un mic tete-a-tete, numai noi doi?
Ochii ei scânteiară.
- E foarte important pentru mine, mai ales acum.
- Voi fi acolo.
*
Cu un oftat de uşurare după ce adormise suspiciunile lui Xavier, Serena se întoarse în camera Soarelui de Iarnă, unde se adunase echipa ei. Îşi şterse un strop de transpirație de pe frunte. Câteva chipuri se întoarseră spre ea. Ridică o mână, ca să calmeze îngrijorarea celorlalți.
Lumina soarelui de după-amiază scalda scaunele, comodele acoperite eu plăcuțe de ceramică şi o măsuță de gustări, plină acum cu planuri, hărți şi tabele de resurse.
- Trebuie să ne întoarcem la treabă, vorbi veteranul încărunțit Ort Wibsen. Nu avem prea mult timp dacă vrei să pui ideea asta în mişcare.
- Asta este intenția mea nezdruncinata, comandante Wibsen. Oricine are îndoieli, ar fi trebuit să ne părăsească acum câteva zile.
Tatăl Serenei credea că-şi petrece diminețile în încăperea luminoasă şi vesela doar ca să citească, însă de mai multe săptămâni ea cerceta scheme, aduna voluntari, experți şi materii prime. Nimeni n-o putea împiedica pe Serena să-şi dedice energia problemelor umanitare.
- Am încercat să urmez canalele adecvate şi să conving Liga să acționeze, spuse ea, dar uneori oamenii trebuie forțați să ia decizia corectă. Trebuie să fie conduşi către ea, ca un armăsar salusan încăpățânat.
După ce Parlamentul râsese de „nesăbuința ei naivă", Serena ieşise din sala temporară de şedințe, dar nu acceptase înfrângerea. Se hotărâse să schimbe tactica, chiar dacă trebuia să organizeze şi să finanțeze ea însăşi o misiune.
Când Xavier avea să-i afle planul, după ce avea să fie prea târziu ca s-o mai oprească, spera că va fi mândru de ea.
Acum, examina echipă pe care o adunase dintre experții cei mai neluați în seamă ai Armadei, în materie de operațiuni de comando: căpitani, contrabandişti de provizii, chiar şi specialişti în infiltrare. Zece bărbați şi femei se întoarseră ca să se uite la ea. Serena apasa pe butonul unei telecomenzi şi închise obloanele de deasupra. Lumina din cameră se micşora, deşi soarele ascuns continua să se strecoare înăuntru.
- Dacă putem recâştiga Giedi Prime, victoria noastră morală va fi de două ori mai mare decât a maşinilor, sublinie Serena. Le vom arăta că nu ne pot ține sub stăpânire!

Wibsen arata ca şi cum nu încetase niciodată să lupte, deşi fusese scos din serviciul activ de mai mult de un deceniu.
- Cu toţii suntem mai mult decât fericiţi să abordăm o însărcinai care va avea rezultate tangibile. Aveam oricum o dorinţă teribilă să lansăm o lovitură împotriva blestematelor de maşini...
Ort Wibsen era un bătrân comandant de nava spaţială care fuse forţat să se retragă - de ochii lumii - din cauza vârstei. Mai probabil era că retragerea avusese de-a face cu personalitatea lui necizelată, eu înclinaţia de a-şi contrazice superiorii şi cu un vechi obicei de a ignora unele amănunte ale ordinelor primite. În ciuda ursuzeniei lui, era exact omul de care avea nevoie Serena pentru a conduce o misiune pe care alţi membri ai Ligii ar fi declarat-o nebunească sau cel puţin nechibzuită.
- Atunci, acum ai o şansă, comandante, replică ea.
Pinquer Jibb, mesagerul cu părul creţ şi înfăţişare încă dezordonată care fugise din bătălia pentru Giedi Prime pentru a aduce groaznică veste, stătea cu spatele drept, rotindu-şi privirea prin cameră.
- V-am furnizat tot materialul de fond de care aveţi nevoie. Am adunat rapoarte detaliate. Staţia generatoare de câmp auxiliară era aproape terminată când maşinile au atacat planeta. Nu trebuie decât să ne strecurăm înăuntru şi s-o facem să meargă. Ochii lui chinuiţi se aprinseră.
- Trebuie să fi supravieţuit o mulţime de membri ai gărzii naţionale de pe Giedi. Vor face tot ce pot în spatele liniilor inamice, dar asta nu va fi de-ajuns dacă nu-i ajutăm...
- Dacă putem pune în funcţiune generatoarele secundare de câmp cymecii şi roboţii de la suprafaţă se vor prăbuşi în faţa unei apărări concentrate din partea Armadei...
Îi scrută cu atenţie pe ceilalţi din cameră.
- Credeţi că o să reuşim să facem asta?
Brigit Paterson, o femeie cu aspect masculin, se încruntă.
- Ce va face să credeţi că Armada se va alătura luptei? După ce inginerii mei termina treaba, cum o să ne asigurăm că militarii vin să ne salveze fundul?
Serena îi zâmbi sumbru.
- Lasă asta în seama mea...
Fusese crescută la cele mai bune şcoli, cu cei mai buni profesori, antrenată să devină conducătoare. Cu atâtea lucruri care trebuiau duse la bun sfârşit, nu putea sta într-un conac confortabil, neştiind ce să facă cu averea şi puterea familiei Butler.
Acum era pe cale să pună la încercare această hotărâre.
- Comandante Wibsen, ai informaţiile pe care le-am cerut?
Cu chipul adânc brăzdat şi cu vocea răguşită, veteranul părea mai mult un om de teren decât un strateg multilateral. Dar nimeni din Zimia nu ştia mai multe despre operaţiunile militare decât el.
- Unele sunt bune, altele sunt rele. După zdrobirea guvernului din Giedi City, maşinile au păstrat pe orbita o flotă robotică. Munca de exterminare de la sol e făcută de un titan şi de o mulţime de neocymeci.
Tuşi, se încruntă şi regla un distribuitor de medicamente implantat în stern.
- Omnius poate continua să trimită şi mai multe maşini sau chiar să fabrice întăriri, folosind capacităţile industriale capturate pe Giedi Prime, observă Pinquer Jibb, pe un ton imperios. Doar dacă pornim complexul secundar al scutului...
- Atunci asta trebuie să facem, hotărî Serena. Garda naţională era răspândită pe continentul colonizat şi multe dintre regimentele de graniţa par să fi trecut în clandestinitate, să formeze o coloană a cincea. Dacă reuşim să-i contactăm şi să-i organizăm, poate le vom provoca destule pagube maşinilor cuceritoare...
- Pot să vă ajut la asta, insistă Jibb. E singura noastră şansă!
- Tot mai cred că e o nesăbuinţă, comentă Wibsen. Dar ce naiba! N-am zis că n-am să merg.
- Nava e gata? întrebă Serena nerăbdătoare.
- Este, dar lipsesc o mulţime de lucruri în operaţiunea asta, dacă mă întrebi pe mine.
Brigit Paterson îi spuse Serenei:
- Am asigurat hărţi, planuri şi schiţe detaliate ale tuturor aspectelor de pe Giedi Prime şi din Giedi City, inclusiv diagrame complet funcţionale ale generatoarelor secundare ale scutului de bruiaj.
Întinse un teanc de pelicule subţiri pe care era înghesuită o marc cantitate de informaţii.
- Pinquer e de părere că sunt la zi...
Cu entuziasm şi pasiune nemărginite, Serena demonstrase întotdeauna talent în îmbinarea lucrurilor. Cu doi ani în urmă, condusese o echipă de asistenta pe Caladan, o planetă nealiata unde fugiseră mii de refugiaţi de pe lumile sincronizate. În cea mai recentă cruciadă, cu un an în urmă, distribuise trei transportoare spaţiale pline cu provizii medicale pe retrasul Tlulax, unde locuitorii sufereau de boli misterioase. Acum, că negustorii tlulaxa de carne vie aduseseră ajutoare medicale şi organe de înlocuire din cuvele lor biologice - salvându-l inclusiv pe iubitul ei Xavier - simţea că investiţia sa de efort dăduse roade pe deplin.
În clipa de faţă, Serena apelase la favoruri, având ca rezultat o misiune care avea unele asemănări cu strădaniile

ei mai vechi, dar de succes. Se aştepta la o altă reuşita clară, în ciuda pericolelor.
Cu o încredere angelica, Serena îşi roti din nou privirea în jurul mesei. Cu ochii minții, văzu misiunea izbutind. Unsprezece oameni dispuşi să provoace o bandă de cuceritori şi să înfrângă şansele...
- Nu avem alte priorități mai mari.
Ort Wibsen eludase canalele tradiționale ca să obțină o vedetă rapidă pentru a sparge blocada. Echipa de ingineri a lui Paterson echipase nava cu cele mai bune materiale experimentale pe care le putuse culege din fabricile de armament. Folosind conturi personale şi documente falsificate, Serena obținuse fonduri pentru orice-ar fi avut nevoie bătrânul comandant. Voia cele mai bune şanse pentru că misiunea ei impetuoasă să reuşească...
Serena continuă:
- Fiecare persoană din Liga a pierdut pe cineva în măcelul maşinilor gânditoare, iar acum o să facem ceva în legătură cu asta.
- Atunci să ne apucăm de treabă, conchise Pinquer Jibb. E vremea să le-o plătim.
*
În seara aceea, singuri în marea sală de ospețe, Serena şi Xavier stăteau de-o parte şi de alta a mesei. Servitorii se agitau încoace şi-ncolo, îmbrăcați în jachete roşu cu auriu şi pantaloni negri.
În timp ce gusta fileurile aurii de boboc de rață, Xavier vorbea cu însuflețire despre planurile de mobilizare ale Armadei şi despre metodele de protejare a lumilor Ligii.
- Hai să nu vorbim în seara asta despre slujbe...
Cu un surâs fermecător, Serena se ridică în picioare şi păşi în jurul mesei, parcă plutind, luând loc alături de el, foarte aproape.
- Savurez fiecare clipă alături de tine, Xavier, şopti ea, fără să dezvăluie nimic în legătură cu planul pe care-l avea.
Tânărul îi răspunse la zâmbet.
- După gazul otrăvitor, eu nu prea mai pot savura altceva. Dar tu, Serena, eşti mai bună decât cel mai grozav banchet sau cel mai dulce parfum.
Mângâindu-l pe obraz, ea spuse:
- Cred că ar fi bine să le spunem servitorilor să se ducă în camerele lor. Tata e în oraş, iar sora mea e plecată în seara asta. N-ar trebui să irosim timpul cât suntem singuri, nu-i aşa?
El întinse mâna să-i atingă brațul, apoi o trase mai aproape, zâmbind mai larg.
- Oricum nu mi-e foame...
- Mie da.
Cu patimă, îl sărută pe ureche, apoi pe obraz, găsind în cele din urmă gura. El îi trecu un deget prin păr, îi puse mâna pe ceafă şi o sărută şi mai apăsat.
Lăsară pe masă rămăşițele felurilor gustoase. Serena îl luă de mână şi se grăbiră amândoi spre camera ei. Uşa era grea şi încuiată doar cu zăvorul. Un foc era deja aprins în cămin, dând camerei o strălucire portocalie, veselă. Se sărutară iarăşi şi iarăşi, încercând să desfacă şnururi şi nasturi şi bride fără să se desprindă unul de celălalt.
Serena abia îşi mai putea controla dorință, nu doar de a simți atingerea lui intimă, dar şi de a-şi grava fiecare senzație în minte. El nu ştia că avea intenția să plece pe furiş imediat după aceea, şi că avea nevoie de ceva care să-i aducă aminte de noaptea respectivă, pentru a compensa tot timpul cât vor fi despărțiți.
Degetele lui ardeau că focul când coborâră pe spatele ei gol. Nu se mai putea gândi decât la clipa de față, atunci când Serena îl dezbraca de cămaşa.
*
Cu amintirea îmbrățişării iubitului său încă furnicand-o de-a lungul nervilor, Serena ieşi din conacul adormit. Porni spre adâncul tăcut al nopții, îndreptându-se către locul întâlnirii cu echipa ei, pe un teren privat de la marginea spațioportului Zimia.
Nerăbdătoare să se vadă plecată, cu optimismul copleşindu-i neliniştea, Serena se alătura comando-ului format din zece voluntari. În mai puțin de o oră, decolară în spărgătorul de blocadă de culoarea norilor, încărcat cu echipament tehnic, arme şi speranță.
Religia, epocă după epocă, doboară imperii, măcinându-le dinăuntru.
IBLIS GINJO, primele planuri pentru Jihad
Pământul cucerit părea un teren de depozitare pentru monumentele grandioase care celebrau gloria închipuită a titanilor.
Privind, din punctul său de observație, la încă un proiect pentru o construcție gigantică plănuită de imaginația trufaşă a cymecilor, şeful de echipa păşea de-a lungul unei platforme înalte de lemn. Oamenii lui erau muncitori buni, devotați - dar munca însăşi părea fără rost. Când acest piedestal ornamentat urma să fie terminat şi proptit în poziție verticală cu arce consolidate, avea să devină platforma pentru o statuie colosală reprezentând siluetă umană idealizata, de mult pierdută, a titanului Ajax.
Că unul dintre oamenii de încredere cei mai plini de succes de pe Pământ, Iblis Ginjo îşi luă treabă foarte în

serios. Scrută gloată de sclavi care mişună dedesubt. Îi convinsese să fie entuziaşti, distrăgându-i atenţia prin fraze bine alese şi recompense... deşi Iblis detesta să irosească o asemenea loialitate şi trudă pentru un fanfaron brutal că Ajax.
Şi totuşi, fiecare persoană avea rolul ei în maşinăria uriaşă a civilizaţiei. Iblis trebuia să se asigure că nu apăreau disfuncţionalităţi, nu în schimbul lui...
Şeful de echipă nu trebuia să fie neapărat aici; subordonaţii săi de încredere ar fi putut foarte uşor să stea sub soarele arzător şi să supravegheze. Dar Iblis prefera asta în locul altor îndatoriri. Dacă-l vedeau veghind asupra lor, sclavii păreau să adauge ceva în plus la sarcinile lor. Era mândru de ceea ce puteau ei săvârşi, dacă erau bine dirijaţi, iar ei doreau sincer să-i facă pe plac.
Altfel, ar fi petrecut ore obositoare implicat în înregistrarea sclavilor noi şi în repartizarea acestora în diferite echipe de lucru. Deseori, cei în îmblânziţi aveau nevoie de instruire specială, sau rezistau violent - probleme care stinghereau desfăşurarea lină a muncii de toate zilele.
Erasmus, ciudat de independentul şi de excentricul robot, dăduse recent un ordin de a fi inspectat fiecare captiv hrethgir luat de pe recent cucerită Giedi Prime, în special orice fiinţă umană care dădea dovadă de calităţi că independenta şi talentul de conducător. Iblis ar fi trebuit rămână în alertă, căutând un candidat potrivit... fără să atragă atenţia asupra lui însuşi.
Nu-i pasă de scopurile lui Omnius în sine, dar, în calitate de şef de echipă, se bucura de anumite recompense pe bază de performanţă. Deşi asemenea stimulente făceau viaţa tolerabila, împărţea cea mai mare parte a premiilor în rândul echipelor sale.
Cu faţa lată şi părul des care-i cădea peste sprâncene, Iblis avea o înfăţişare puternică, virila. Capabil să obţină mai multă muncă din partea sclavilor decât oricare alt şef, cunoştea cele mai bune instrumente şi îndemnuri, manipularea cu ajutorul promisiunilor blânde şi nu cu ameninţări crude. Mâncare, zile de odihnă, servicii sexuale din partea sclavilor reproducători - tot ce era nevoie ca să-i motiveze. I se ceruse chiar să-şi expună unele gânduri la şcoală pentru oamenii de încredere, Dar tehnicile sale nu erau adoptate pe scară largă printre alte fiinţe umane privilegiate.
Cei mai mulţi şefi de echipa se bazau pe lipsuri şi pe tortura, dar Iblis considera asta o risipă. Se înălţase până la această poziţie în mare parte prin forţa personalităţii sale şi datorită loialităţii pe care o trezea la sclavii săi. Chiar şi oamenii dificili cedau invariabil în faţa voinţei sale. Maşinile simţeau această calitate înnăscută, aşa încât Omnius îi dădea libertatea de a-şi face treaba.
Dintr-o privire, Iblis număra şase monoliţi în jurul Forumului din vârful dealului, fiecare piedestal susţinând statuia gigantică a unuia dintre cei doisprezece titani, începând cu Tlaloc, apoi Agamemnon, Juno, Barbarossa, Tamerlane şi Alexander. O imagine imensă a lui Ajax avea să-l ocupe pe cel de acolo, nu pentru că Ajax era atât de important, ci pentru că era nerăbdător până la violenţă. Dante putea să aştepte, ca şi Xerxes...
Iblis nu-şi putea aminti restul titanilor pe de rost, dar află întotdeauna mai mult decât îşi dorea să ştie, pe măsură ce se construia fiecare statuie. Munca nu se sfârşea niciodată. De-a lungul ultimilor cinci ani, Iblis fusese implicat personal în fiecare dintre sculpturile ostentative, mai întâi ca sclav constructor şi mai târziu ca şef de echipă.
Era târziu în sezonul de vară, mai cald decât de obicei. Aburii încinşi dansau pe acoperişurile din jurul Forumului. Direct sub el, pe solul prăfos, echipa de construcţii purta haine mohorâte, cafenii, gri şi negre - îmbrăcăminte durabilă care nu avea nevoie decât rareori de spălat sau de reparaţii.
Dedesubtul platformei lui Iblis, un şef de echipa răcnea ordine. Roboţi supraveghetori umblau de colo până colo, nefăcând nici o mişcare să-i ajute pe muncitorii încovoiaţi. Pe deasupra pluteau ochi-de-paza, înregistrând totul pentru Omnius. Iblis abia dacă-i mai observă. Oamenii erau harnici, ingenioşi şi - spre deosebire de maşini - flexibili, atâta vreme cât li se dădeau stimulente şi recompense, erau încurajaţi aşa cum trebuia, erau îndrumaţi spre cel mai potrivit comportament. Maşinile gânditoare nu puteau înţelege subtilităţile, dar Iblis ştia că fiecare răsplata măruntă pe care-o dădea muncitorilor era o investiţie care producea de zece ori mai mult.
Potrivit tradiţiei, sclavii cântau adeseori cântece de muncă şi se angajau în întreceri gălăgioase pe echipe; acum însă erau tăcuţi, gâfâind în timp ce târau blocurile structurale la locul lor, deşi, în locuinţele lor ca nişte stupi, lucrătorii bombăneau în legătură cu munca. Cymecii erau nerăbdători să vadă piedestalul terminat, ca să poată ridica statuia lui Ajax, fabricată în altă parte, de o altă echipă. Fiecare segment al proiectului urmă un program rigid, şi nici o scuză nu era permisă pentru întârzieri sau pentru proastă calitate.
Deocamdată, Iblis era bucuros că oamenii lui puteau lucra în linişte, fără urmărirea intimidantă a lui Ajax. Iblis nu ştia unde-ar fi putut fi titanul, dar nu putea decât să spere că astăzi tortura alţi nefericiţi. Iblis avea treabă de făcut şi un plan de respectat...
După părerea lui, monoliţii erau inutili - obeliscuri, coloane şi statui uriaşe, faţade grogiptene pentru edificii goale, nefolositoare. Dar nu era el în măsură să pună la îndoială asemenea proiecte consumatoare de timp. Iblis ştia prea bine că monumentele satisfăceau pentru tiranii uzurpaţi o nevoie psihologică importanta. În plus, o asemenea muncă ţinea sclavii ocupaţi şi le oferea rezultate vizibile ale trudei lor.
După înfrângerea umilitoare administrata lor de către Omnius, cu secole în urmă, titanii se zbătuseră continuu să-

şi recapete statutul pierdut. Iblis credea că cymecii săriseră peste cal, construind statui ciclopice şi piramide numai ca să se simtă mai importanți. Se împăunau peste tot în corpuri-masina bătătoare la ochi, dar de modă veche, grozavindu-se cu victoriile militare.
Iblis se întrebă câte dintre ele erau adevărate. La urma urmei, cum putea cineva să se îndoiască de cei care controlau istoria? Oamenii sălbatici din lumile nesupuse ale Ligii aveau probabil o perspectivă diferită asupra cuceririlor.
Îşi şterse sudoarea de pe frunte şi mirosi praful grăunțos care se ridică din activitățile de dedesubt. Se uită la agenda electronică din mână, verificând progresul în comparație cu punctele din plan. Totul mergea bine, aşa cum era de aşteptat.
Cu ochii lui ageri, observă un bărbat rezemat de un perete din umbră, luându-şi o pauză de odihnă neautorizată. Cu un surâs, Iblis îndrepta spre el o armă „de încurajare" cu puls energetic şi-i atinse piciorul stâng cu o rază. Sclavul îşi plesni locul fierbinte de pe piele şi se răsuci să se uite în sus, către Iblis.
- Încerci să mă faci să arăt ca un prost? strigă Iblis. Dacă apare Ajax şi te vede moțăind. Acolo? Te-ar omorî pe tine mai întâi, sau pe mine?
Jenat, omul îşi croi drum în mulțimea de sclavi asudați, unde-şi relua lucrul cu o vigoare reînnoită.
Câțiva şefi de echipa socoteau necesar să ucidă sclavi ca exemplu pentru ceilalți, dar Iblis nu recursese niciodată la o asemenea tactică şi jurase nici să n-o facă. Era sigur că asta ar fi dus la dispariția vrăjii inexplicabile pe care-o exercita asupra oamenilor. În schimb, era de ajuns să le arate că era dezamăgit de ei, şi atunci munceau mai cu spor.
La fiecare câteva zile, ținea discursuri improvizate emoționante. Cu asemenea ocazii, sclavii primeau apă şi pauze de odihnă care le reînnoiau energia, ceea ce compensa din plin timpul cheltuit. Felul în care lega frazele stârnea deseori urale şi entuziasm, şi foarte puține întrebări din partea sclavilor mai îndrăzneți, care se mirau de ce-ar trebui să fie entuziasmați pentru faptul că ridică încă un monument. Talentul şefului de echipa stătea în faptul că era extrem de convingător.
Iblis îi ura pe stapanii-masini, dar îşi ascundea sentimentele într-un mod atât de eficace, încât superiorii săi chiar aveau încredere în el. Acum, într-o clipă de visare, se văzu însuşi distrugând hipermintea-computer şi aşezându-se pe sine în locul ei. Mult mai mult decât un simplu om de încredere... Gândeşte-te - Iblis Ginjo, atotstăpânitorul, atotcunoscătorul!
Se stăpâni şi alungă nebunescul vis cu ochii deschişi. Realitatea era un dascăl sever, că vederea unui cymec într-o zi frumoasă. Dacă Iblis nu termină la timp piedestalul-obelisc, Ajax ar fi născocit o pedeapsă extravaganta pentru ei toți.
Motiv pentru care şeful de echipă nu îndrăznea să rămână în urma programului...
Fiecare dintre noi influențează acțiunile oamenilor pe care-i cunoaşte.
XAVIER HARKONNEN, comentariu către oamenii săi.
De zile întregi, tercero Xavier Harkonnen stătea treaz până târziu, lucrând la planurile defensive pentru Liga. După dulcea noapte cu Serena - o promisiune plină de scântei pentru viitorul lor - se dedicase protejării omenirii libere.
Pe Salusa, făcea zboruri de antrenament, instruia noi luptători, marea numărul de nave de patrulare de la periferia sistemului, pentru o primă apărare mai puternică, şi extindea rețeaua de scanare, pentru a furniza o mai bună capacitate de avertizare rapidă din adâncul spațiului. Inginerii şi cercetătorii demontau şi studiau formele-razboinic abandonate de cymeci şi rămase în ruinele Zimiei, sperând să găsească erori sau puncte slabe. Cu fiecare gură de aer inhalata în plămânii săi de schimb, simțea tot mai multă mânie împotriva maşinilor gânditoare.
Ar fi vrut să petreacă mai mult timp cu Serena, visând la locul unde să se ducă după nuntă, dar, mânat de furie şi de sentimentul intim de vină în legătură cu Giedi Prime, Xavier se îngropă în muncă. Dacă s-ar fi concentrat la prima lui misiune acolo, în loc să viseze că un şcolar îndrăgostit, poate că ar fi observat fisură în apărare şi l-ar fi ajutat pe magnus să se pregătească. Chiar şi încurajarea terminări imediate a generatorului secundar de câmp ar fi însemnat mult. Dar acum era prea târziu...
Greşeli aparent lipsite de însemnătate puteau duce la evenimente de o importanță crucială. Xavier îşi promise lui însuşi că nu va mai comite nici o neglijență în îndatoririle sale, pentru nici un motiv. Dacă asta ar însemna să petreacă mai puțin timp cu Serena, ea va înțelege...
Şedințele statului major de urgență avură ca rezultat revizuirea structurii militare a Armadei, combinând resursele şi numeroasele modele de nave de război provenind din toate milițiile şi gărzile naționale planetare. Nevoile speciale de apărare şi semnificația tactică a fiecărei lumi a Ligii fură discutate în cele mai mici amănunte. Recrutările Armatei se ridicară la niveluri nemaiîntâlnite. Fabricile lucrau peste program să asigure nave şi arme...
Xavier spera că va fi de-ajuns.
În biroul lui de la ultimul etaj al clădirii statelor majore reunite, hărți stelare electronice acopereau pereții.

Grafice şi rapoarte tipărite erau împrăştiate pe fiecare suprafață de lucru. La fiecare pas, obținea aprobarea comandantului statelor majore reunite, care, la rândul lui, trecea în revistă elementele cheie cu viceregele Butler. Când apuca să doarmă vreun pic, Xavier o făcea în biroul lui sau în cazărmile subterane. Zile întregi nu reuşi să se întoarcă acasă, la moşia Tantor, deşi mama lui îl trimitea deseori pe tânărul şi entuziastul Vergyl să-i ducă mâncare făcută special pentru el.
Ciudat, nu mai auzise nimic despre Serena, şi presupunea că fiica viceregelui era ocupată cu îndatoririle ei vitale. Cei doi tineri îndrăgostiți semănau în abilitatea lor de a vedea prioritățile la scară mare... În independența lor!
Hotărât să restructureze sistemele defensive ale Ligii, Xavier se menținea în formă cu capsule şi băuturi stimulatoare. Rareori observă ce oră din zi sau din noapte era, ținând seama doar de următoarea şedință din program. Acum privea cu ochii mijiți prin fereastra biroului, la străzile tăcute şi la luminile oraşului licărind în întuneric. De câtă vreme se făcuse noapte? Orele se topeau una într-alta, purtându-l cu ele ca pe o piatră într-o avalanşă.
La urma urmei, cât de multe putea realiza un om? Erau oare condamnate unele lumi ale Ligii, orice-ar fi făcut el? Din cauza distanțelor dintre planete şi a călătoriei spațiale lente, comunicarea era înceată, iar veştile erau de multe ori răsuflate în momentul în care ajungeau pe Salusa Secundus.
Faptul că se baza pe stimulente îl făcea să se simtă iritat şi țeapăn. Era treaz, dar atât de zdrobit de oboseală încât nu se mai putea concentra, Privind în gol, lasa să-i scape un oftat imens. La capătul biroului, aghiotantul său, quarto Jaymes Powder, curățase un loc de pe masă şi-şi odihnea acum capul pe lemnul lustruit.
Când se deschise uşa, quarto Powder nu se clinti, nici măcar nu sforăi, ci continuă să doarmă; ai fi zis că e mort. Xavier fu surprins să-l vadă intrând şi pe viceregele Butler, de asemenea epuizat.
- Trebuie să punem în aplicare orice-ai reuşit să termini, Xavier. Finanțarea e garantată. De dragul moralului, oamenii trebuie să ne vadă făcând ceva!
- Ştiu, dar n-avem nevoie de o singură soluție, domnule. Cereți-i lordului Bludd să-l încurajeze pe savantul Holtzman să prezinte indiferent ce concepte preliminare este pe cale să elaboreze...
Se frecă la ochi.
- În lipsa de altceva, avem nevoie de opțiuni noi pentru arsenalul nostru.
- Am vorbit deja despre asta noaptea trecută, Xavier... pe îndelete!
Viceregele îi aruncă o privire stranie.
- Nu-ți aduci aminte? Are câteva prototipuri aproape gata.
- Da... desigur. Voiam doar să-ți aduc aminte.
Xavier traversă încăperea şi se aşeză în fața unui ecran de informații interactiv, un sistem de înaltă securitate care cochetă cu pericolele unui computer. Sistemul electronic de sinteze putea organiza şi furniza date vitale, dar nu avea conştiința de sine. Mulți nobili - în special Bludd de pe Poritrin - respingeau chiar şi folosirea unor computere atât de primitive, dar în vremuri ca acestea sistemele de sinteză erau vitale.
Trecându-şi mâna peste ecran, Xavier făcu modificări în raportul sau către Parlament, incluzând un compendiu de anexe specifice fiecărei planete, apoi imprima documentul, din care aveau să fie trimise exemplare pe fiecare lume a Ligii. Pe loc, îi înmână un teanc ordonat viceregelui, care citi atent recomandările şi îşi dădu aprobarea semnând cu o înfloritură. Apoi tatăl Serenei se grăbi să iasă din încăpere, lăsând uşa deschisă în urma lui.
La masă, quarto Powder se foi şi se ridică în capul oaselor, cu ochii împăienjeniți. Fără o vorbă, Xavier se aşeză pe scaunul de la propriul lui birou. În partea cealaltă a camerei, ecranul sistemului de sinteze licărea într-o aurora de lumină, în timp ce tehnicienii îl alimentau cu semnale de testare, ca să se asigure că sistemul nu manifestă nici un strop de inteligență artificială.
În timp ce aghiotantul său se lăsă iar în voia somnului, Xavier începu şi el să moțăie. În imaginația lui istovită, visa că Serena Butler dispăruse, împreună cu o navă şi o echipă militară. I se părea ireal, dar plauzibil... apoi îşi dădu seama, cu o tresărire, că nu era câtuşi de puțin adormit.
Powder stătea la biroul lui, cu un alt ofițer, ascultând veştile proaste.
- A luat un spărgător de blocadă, domnule! Modificat cu blindaj şi armament costisitor. Are cu ea un grup de comando. Un bătrân veteran, Ort Wibsen, a fost de acord să-i conducă...
Xavier se lupta să alunge zăpăceala provocată de oboseală. După ce-şi frecă ochii iritați, fu surprins s-o vadă pe sora cu ochii mări a Serenei, Octa, stând în spatele bărbaților. În mâna palidă ținea un colier cu diamante negre, scânteietoare, atârnând de o bandă de aur, pe care i-l întinse grăbită.
- Serena mi-a zis să aştept cinci zile, apoi să vă dau asta... Octa părea eterică, delicată; se mută lângă el, dar se feri să-i întâlnească privirea.
Căutând răspunsuri, Xavier scoase colierul de pe bandă. Când atinse diamantele negre, transpirația de pe mâna lui activa un mic proiector care arata o imagine holografică minusculă a Serenei. Se uită fix la ea, simțindu-se uluit şi îngrozit. Imaginea părea să se uite direct înspre el...
- Xavier, iubirea mea, am plecat pe Giedi Prime. Liga ar fi discutat problema luni de zile, în timp ce oamenii cuceriți suferă. Nu pot îngădui asta.

Zâmbetul ei îi frângea inima, dar era plin de speranță.
- Am o echipă formată din cei mai buni ingineri, soldați de comando şi specialişti în infiltrare. Plus tot echipamentul şi cunoştințele necesare ca să pătrundem în zona ocupată şi să punem în funcțiune transmițătorul secundar de câmp. Vom termina construcția şi vom instala sistemele - ceea ce ne va permite să separăm planeta de navele maşinilor gânditoare, prinzându-i în cursa pe cei care sunt deja acolo, la suprafață. Trebuie să aducem Armada şi să recapturam această lume. Contam pe voi… Gândiți-vă cât de mult am putea ajuta omenirea!
Lui Xavier nu-i venea să-şi creadă urechilor. Imaginea Serenei Butler continua să-şi spună mesajul înregistrat.
- Te voi aştepta acolo, Xavier. Ştiu că n-o să mă abandonezi... Xavier îşi încleştă mâinile până când i se albiră încheieturile. Dacă există cineva în stare să îndeplinească o asemenea misiune-surpriza, aceea era Serena Butler. Impulsivă, e adevărat, dar măcar încerca să facă ceva. Iar ea ştia că hotărârea să îi va forța şi pe ceilalți să acționeze.
Octa începu să plângă încet, alături de el. Viceregele Butler se repezi în birou, îngrozit de ceea ce auzise.
- Asta-i exact stilul Serenei, comentă Xavier. Acum va trebui să lansăm o ripostă - n-avem de-ales!
Gândiți-vă la război ca la un comportament.
GENERALUL AGAMEMNON, memorii
Într-o arenă aflată sub soarele arzător al zonei ecuatoriale a Pământului, Agamemnon se pregătea să se lupte cu maşina gladiator a lui Omnius. Hipermintea trata aceste lupte simulate că pe nişte provocări pentru titanii subjugați, o cale de a-şi vărsa mânia şi de a-i ține preocupați. Însă Agamemnon le vedea că pe o ocazie de a da lovituri nimicitoare împotriva adevăratului său duşman.
Cu două sute treizeci de ani în urmă, sclavii umani şi roboții antreprenori terminaseră acest coloseum semicircular, fără acoperiş, pentru luptele spectaculoase ale lui Omnius. Hipermintea se delecta testând capacitatea distructivă a diferitelor proiecte robotice. Aici, vehiculele blindate şi sistemele de artilerie conştiente de sine se puteau ciocni în împrejurări controlate.
Cândva, de mult, geniul Barbarossa programase vocația pentru luptă şi setea de cuceriri în inteligența artificială care evoluase, devenind Omnius. Chiar şi cu o mie de ani mai târziu, hipermintea-computer nu-şi uitase niciodată gustul pentru victorie.
Câteodată, aceste competiții înscenate reuneau oameni împotriva maşinilor. Sclavi aleşi la întâmplare din grupele de lucru primeau bate, explozivi sau raze arzătoare şi erau aruncați în arenă să-i înfrunte pe roboții de luptă. Violenta irațională a ființelor umane disperate nu înceta niciodată să provoace mintea calculată a lui Omnius. Altă dăți, computerul omniprezent prefera să-şi demonstreze propria superioritate împotriva cymecilor.
În aşteptarea următoarei întreceri de gladiatori, Agamemnon depuse un efort considerabil pentru a-şi proiecta noul său corp de luptă. Uneori, Omnius trimitea împotriva titanilor modelele sale cele mai finisate, cele mai sofisticate; cu alte ocazii, riposta cu monstruozități absurd de mari, care n-ar fi fost niciodată viabile într-o ciocnire adevărată, totul era doar spectacol...
Cu luni în urmă, când Barbarossa obținuse o victorie deosebit de frumoasă împotriva lui Omnius, cymecul ceruse ca răsplată permisiunea să-i atace pe oamenii nedomesticiți. Dacă atacul de pe Salusa Secundus nu mersese bine, cel de-al doilea cucerise Giedi Prime. Barbarossa supraveghea chiar acum zeci de neocymeci porniți la subjugarea oamenilor de acolo - încă o dată, un titan la cârmă unei lumi! În sfârşit, un pas în direcția cea bună...
Dacă reuşea să învingă astăzi în arenă, Agamemnon avea planurile lui proprii.
Cu sirenele trâmbițând ca să anunțe noul eveniment, Agamemnon rula înainte pe tălpi elastice păşitoare şi trecu printre coloanele corintice ale Porții Pretendentului. Putea simți forța huruitoare a sistemului său de mobilitate perfecționat, pulsul energiei intensificate scurgându-i-se prin căile neuroelectrice.
În interiorul formei de gladiator, corpul prins în poziție joasă constă într-o pereche de sfere consolidate - una înconjurată de un blindaj opac, cealaltă făcută din vitraliaj transparent. În interiorul globului transparent atârnau emisferele alb-cenuşii ale creierului său uman, plutind în electrofluidul albastru deschis şi conectat la tijele mentale. Descărcări slabe de fotoni trosneau de-a lungul lobilor cerebrali, în timp ce trupul de cymec înainta, gata de luptă.
În jurul nucleului format din două sfere, motoare voluminoase murmurau în carcase protectoare. Motoarele acționau mecanismele hidraulice care mişcau lin cele patru picioare cu gheare. Fiecare membru articulat se termină cu o masă de polimer metalic maleabil, care se putea modela într-o varietate de arme rigide.
Agamemnon construise această formă feroce de gladiator sub privirea bâzâitoare a ochilor-de-paza care îi monitorizau fiecare mişcare. Se presupunea că Omnius încarcă toate informațiile de felul acesta într-o porțiune separată a hipermintii, astfel încât să nu capete un avantaj incorect în luptă. Sau aşa pretindea Omnius...
În timp ce Agamemnon aştepta, pregătit de luptă, adversarul său paşi înainte, controlat direct de hiperminte. Omnius alesese un set de armura exagerat: două picioare masive, cu tălpile piciorului precum fundațiile unei clădiri şi brațe care se terminau cu pumni în mănuşi de zale, la fel de mari precum torsul însuşi. Proporțiile erau mult exagerate, exact ca în coşmarul unui copil despre o brută. Din încheieturile pumnului goliatului-robot al lui Omnius ieşeau țepi, iar descărcări apocaliptice formau arcuri electrice între vârfurile ca nişte coarne ale

pumnului.
Agamemnon porni în forță pe tălpile blindate, ridicând membrele anterioare, că de crab, cu capetele din polimer adaptabil transformându-se în gheare. Chiar dacă ar fi câştigat astăzi întrecerea, hipermintea n-ar fi suferit nimic, n-ar fi avut nici măcar elegantă de a se recunoaşte înfrântă cu umilință.
Pe de altă parte, Omnius ar fi putut distruge accidental recipientul creierului titanului. În situații de luptă, se întâmplau multe lucruri neprevăzute şi poate că Omnius - în ciuda programului care-l împiedica să ucidă intenționat un titan - se bizuia pe asta. Pentru Agamemnon, această luptă era reală!
Câțiva roboți, observatori desemnați, urmăreau totul din tribune, prin filamente optice perfecționate, dar rămâneau tăcuți. Agamemnon n-avea oricum nevoie de aplauze. Celelalte scaune de piatra lustruită din coloseum rămâneau goale, reflectând lumina zilei coborâtă din cerul deschis. Marele stadion, aidoma unui cavou plin de ecouri, avea tot spațiul necesar pentru ciocnirea a doi inamici gigantici.
Nici un anunț nu preceda luptă, nici o informație nu se auzi din difuzoare. Agamemnon îşi lansă primul atacul. Titanul ridică brațele cu gheare că pe nişte bice, le întări cu o peliculă de diamant maleabil, şi porni în goană pe tălpile grele. Cu o agilitate surprinzătoare, robotul-goliat al lui Omnius ridică un picior enorm şi păşi într-o parte, ferindu-se de atac.
Agamemnon fandă cu altul dintre membrele sale din față, având capătul acoperit de un buzdugan sferic ce lansa impulsuri de energie paralizantă, dezintegratoare. Pulsul trosni prin sistemele vulnerabile, iar războinicul lui Omnius se cutremură.
Brusc, uriaşul se roti, ridicând mâna înmănuşată ca să zdrobească brațul segmentat al cymecului. Nici măcar peliculă de diamant nu putea suporta izbitură, care îndoi membrul lui Agamemnon până când îl smulse din articulația flexibilă. Cymecul nu ținu seama de stricăciuni şi îşi întoarse tălpile, eliminând membrul ce nu mai putea fi salvat. Balansă în sus un braț tăios, metamorfozat brusc într-un vârtej de lame sclipitoare de diamant.
Agamemnon taie torsul acoperit cu armura al adversarului său, retezând un mănunchi de filamente neuroelectrice de control. Din tuburile de lubrifiere ciopârțite izbucni un lichid verzui. Gigantul luptător ridică celălalt pumn cu țepi, dar Agamemnon ridică şi el două brațe tăioase, sfârtecând încheieturile brațelor uriaşului cu lame incandescente. Găsi puncte vulnerabile cu o uşurință surprinzătoare, iar brațul drept al goliatului se bălăngăni nefolositor, o încâlceală de fibre neurolectrice şi fluide conductoare.
Pentru a evalua pagubele, Omnius îşi puse masivul luptător să facă doi paşi tunători înapoi. Agamemnon îşi forța avantajul, apropiindu-se la distanță de la care îl putea agăța pe gladiator. Apoi dezlănțui prima lui surpriză majoră...
Dintr-un compartiment ascuns, aflat în interiorul adăpostului de modă veche al motorului, un iris se deschise şi opt cabluri din fibre conductoare consolidate țâşniră afară, fiecare având în vârf o gheară cu un conector magnetic. Cablurile zburară ca un cuib de vipere întărâtate şi izbiră uriaşul care se clătină. Îndată ce vârfurile îşi atinseră ținta, Agamemnon lansa o descărcare enormă de energie. Pe corpul masiv al luptătorului lui Omnius se aprinseră fulgere, de sus până jos.
Generalul cymec se aşteptase ca această lovitură perfidă să-l scoată complet din funcțiune pe robotul de luptă, însă Omnius trebuie să-şi fi ecranat bine unitatea de luptă. Agamemnon trimise un nou impuls paralizant, asemenea unei înțepături de scorpion, dar gladiatorul lui Omnius tot nu se prăbuşi. În schimb, cuprins parcă de furie, maşina îşi legăna - cu forța unui tren în plină viteză - mănuşa colosală, punându-şi toată energia şi întreg impulsul într-o singură lovitură.
Pumnul țepos izbi drept, nimerind sferă transparentă care adăpostea creierul fără trup. Un val distrugător izbucni din țepii de la încheieturi, şi o crăpătură sfărâma pereții curbi, transparenți, ai recipientului protejat al creierului. Prin pereții sparți ai containerului, electrofluidul se împrăştie ca un jet de sânge albastru. Tijele mentale se răsuciră şi creierul căzu din firele suspensoare, atârnând dezgolit în aerul liber, fierbinte.
Dar generalul cymec îşi ticluise şi el un şiretlic. Creierul din interiorul containerului transparent era doar o momeală, o reproducere sintetică a circumvoluțiunilor sale cerebrale. Adevăratul creier al lui Agamemnon se afla în interiorul sferei opace cu pereți de metal, din care controla formă de gladiator. În siguranță şi intact...
Cu toate acestea, era uluit şi furios. Omnius îşi dovedise dorința de a provoca pagube grave celui mai puternic şi mai talentat dintre toți titanii. Voința puternică a lui Omnius de a evita înfrângerea părea capabilă să treacă peste restricțiile de programare. Sau hipermintea ştiuse tot timpul despre şiretlic? Agamemnon lansa riposta răzbunătoare.
Chiar în timp ce se rotea spre spate pe tălpi, îndepărtându-se urlând cât putea de repede, elimina sfera acum spartă ce conținea creierul fals. Îl lansa către centrul corpului colosului robot.
În trupul lui special construit, Agamemnon se ghemui apoi la pământ, ridicând membrele armate şi coborându-şi recipientul ecranat al creierului între şirurile de tălpi groase, pentru a se proteja, că o broască țestoasă retrăgându-se în carapace.
Sfera falsului creier lovi gladiatorul avariat şi exploda. Creierul simulat fusese sculptat din spumă solidă de înaltă energie. Flăcările vuiră pe lângă Agamemnon, pârjolind solul. Explozia dobori robotul gigant, sfâşiindu-i torsul

şi decapitându-l. Unda de şoc fu de ajuns pentru a dărâma o parte din peretele cel mai apropiat al coloseumului. Agamemnon supraviețuise - iar gladiatorul lui Omnius căzuse!
- Excelent, generale!
Vocea computerului răsună din difuzoarele aflate în porțiunea intactă a arenei, pe un ton care părea sincer satisfăcut.
- O manevră extrem de reconfortantă şi de plăcută...
Agamemnon tot se mai întreba dacă Omnius îşi dăduse seama că acel creier care se vedea era fals. Sau poate că hipermintea găsise o cale de a ocoli restricțiile protectoare pe care Barbarossa le instalase cu atâția ani în urmă. Acum nu putea şti cu siguranță dacă hipermintea era într-adevăr dornică să-l lase să moară în luptă. Poate că Omnius încerca să-i împiedice să se simtă prea triumfători sau supraevaluați pe ambițioşii titani, şi în special pe Agamemnon...
Numai Omnius ştia asta sigur, într-un fel sau altul.
Printre fumul şi flăcările care se ridicau din ruinele colosului-masina Agamemnon îşi ridică formă de gladiator, învingătoare incontestabil.
- Te-am învins, Omnius! Aş dori să-mi revendic răsplata...
- Fireşte, generale, răspunse hipermintea, pe un ton blajin. Nu e nevoie nici măcar să-ți spui dorința. Da, vă voi îngădui, ție şi cymecii tăi, să conduceți în continuare atacuri împotriva hrethgirilor... Dați-i drumul şi distrați-vă!
Supraviețuitorii învața să se adapteze.
ZUFA CENVA, prelegere către magiciene
În cabina imaculată, cu contururi simple, a Călătorului Visurilor, Vorian Atreides şi Seurat zburau iarăşi între sisteme solare, adunând şi livrând actualizări ale lui Omnius pentru a menține concordanță în hipermintea distribuită pe tot cuprinsul lumilor sincronizate. Schimbau actualizările cu alte copii ale hipermintii, sincronizând încarnările lui Omnius şi plecând cu date noi, menite să fie partajate între rețelele extinse. Lui Vor îi plăcea enorm să fie om de încredere.
Zilele petrecute în spațiu treceau fiecare la fel ca celelalte. Perechea ciudat legată îşi făcea treaba cu eficacitate. Seurat şi micul echipaj de automate de întreținere asigurau curățenia sterilă şi eficientă optimă în cabine, în care Vor lăsa din când în când pete de mâncare şi de băutură, ca şi unele lucruri doar pe jumătate terminate sau în dezordine.
Aşa cum făcea deseori, Vor stătea în fața unei console interactive aflate în compartimentul strâmt din spate, cotrobăind prin baza de date a navei pentru a obține mai multe informații despre destinațiile lor. Fusese învățat despre beneficiile faptului de a progresa în instruirea sa printre celelalte ființe umane privilegiate, de pe Pământ. Exemplul tatălui său - devenit, dintr-un necunoscut, cel mai mare dintre titani, cuceritor al Vechiului Imperiu - arata cât de mult putea realiza chiar şi un simplu om...
Fu surprins să vadă că ruta normală a Călătorului Visurilor se schimbase.
- Seurat! De ce nu mi-ai zis că am adăugat o planetă nouă? N-am auzit niciodată de aceasta... Giedi Prime, din sistemul Ophiuchi B. Înainte era pe listă ca fiind o puternică lume a Ligii!
- Omnius a programat această destinație în cursul nostru, înainte să plecăm de pe Pământ. Se aştepta ca tatăl tău s-o fi cucerit până în momentul în care ajungem noi. Omnius are încredere în capacitatea lui Agamemnon de a se revanşa după eşecul de pe Salusa Secundus...
Vor se simți mândru că tatăl lui avea să îmblânzească încă o lume pentru maşinile gânditoare.
- Fără îndoială că totul va fi mers bine până la sosirea noastră şi că forțele noastre vor fi la faza de curățenie.
- Vom vedea când vom ajunge acolo, replică Seurat. Mai sunt luni întregi până atunci.
*
De multe ori se angajau în competiții umane tradiționale, provenite din bazele de date cuprinzătoare, competiții cum ar fi poker-ul sau tablele; alteori Vorian inventa un joc nou, declară un set de reguli absurde şi apoi pornea să-l bată pe Seurat, până când robotul autonom învața să manipuleze regulile în favoarea lui însuşi.
Cei doi erau de forță egală, dar cu însuşiri drastic diferite. În timp ce Seurat avea un talent pentru strategii complicate şi putea calcula multe mişcări în avans, Vor reuşea să scoată întorsături derutant de inovatoare. Seurat găsea dificil de înțeles comportamentul uman dezordonat.
- Pot urmări consecințele într-o progresie logica, pornind de la un eveniment individual, dar nu pot înțelege cum reuşeşti să transformi comportamentul impulsiv şi ilogic într-o strategie eficace. Nu există nici o conexiune cauzală!
Vor îi zâmbi.
- N-aş putea suporta să te văd calculând un răspuns „irațional", bătrân creier metalic... Lasă asta pe seama experților ca mine!
Fiul lui Agamemnon era de asemenea destul de priceput la tactici şi strategii militare, un talent pe care şi-l dezvoltase studiind marile bătălii ale istoriei umane străvechi, aşa cum erau ele rezumate în memoriile ample ale tatălui său. Generalul cymec nu făcea nici un secret din faptul că spera că - într-o zi - fiul lui să devină un geniu

militar desăvârşit.
De câte ori Seurat rămânea în urmă la o anumită întrecere, continua cu obiceiul enervant de a-l distrage pe Vor cu glume, fleacuri sau anecdote - adaptându-le ca să-l intereseze pe tânărul impertinent. În tot timpul în care capitanul-robot îl cunoscuse pe copilotul său uman, Seurat acumulase şi evaluase informaţii, pregătindu-se pentru a le folosi mai târziu. Capitanul-robot devenise expert la deschiderea de subiecte care-l absorbeau pe Vor şi-i făceau gândurile să hoinărească.
Seurat flecărea fără încetare despre viaţa legendară a lui Agamemnon, adăugând detalii pe care Vor nu le citise niciodată în memorii: mari bătălii pe care titanii le câştigaseră, planete pe care le adăugaseră lumilor sincronizate şi formele-razboinic pe care Agamemnon le proiectase pentru competiţii private de gladiatori. Odată, capitanul-robot născocise o poveste absurdă despre cum marele general îşi pierduse literalmente minţile. Recipientul protejat al creierului se desprinsese accidental de forma păşitoare şi se rostogolise în josul unui deal, în timp ce corpul mecanic, pe program automat, trebuise să alerge după el să-l găsească.
Totuşi, Vorian descoperise recent informaţii mai neliniştitoare decât orice-ar fi putut dezvălui vreodată robotul. Printre jocuri şi provocări, scotocea bazele de date deschise, citind părţile lui favorite din memoriile tatălui său, încercând să priceapă ceva din mulţimea de amănunte înregistrate de Omnius. Într-una dintre aceste incursiuni, Vor descoperi că, de-a lungul anilor, Agamemnon fusese tatăl a doisprezece alţi fii. Vorian nu presupusese niciodată că era singurul - dar doisprezece fraţi necunoscuţi! Marele general titan va fi vrut, firește, să creeze descendenţi demni de moştenirea lui...
Mai rău, descoperi că fiecare dintre aceşti doisprezece se dovedise a fi un eşec. Agamemnon nu suporta cu uşurinţă dezamăgirile şi ucisese aceste progenituri inacceptabile, deşi cu toţii fuseseră oameni de încredere privilegiaţi, la fel ca şi Vor. Ultimul fusese executat cu aproape un secol în urmă. Până la urmă, Vor era cea mai mare speranţă a tatălui său, dar nu neapărat singura opţiune. Agamemnon trebuia să aibă încă multă spermă în rezervă... aşa că şi de Vor se putea dispensa la fel de uşor ca şi de ceilalţi!
După ce afla asta, Vor deveni imun la încercările lui Seurat de a-l distrage.
Acum, Vor stătea la masă, cu ochii aţintiţi la proiecţia tablei de joc şi cântărindu-şi următoarea mutare. Ştia că Seurat nu putea determina ce se întâmplă în imprevizibilă minte umană. Chiar şi cu toată sofisticarea lui de robot independent, acumula doar date exterioare şi nu recunoştea subtilităţile.
Tânărul de încredere zâmbi, doar puţin, ceea ce Seurat observă imediat.
- Îmi joci o mică farsă? Îţi exersezi vreo putere umană secretă?
Vor continua să surâdă şi să privească tabla. Era o competiţie multi-joc, învârtindu-se în interiorul unui ecran tridimensional încastrat în tăblia mesei. Fiecare jucător încerca să aleagă o întrecere sau o situaţie care să-l avantajeze dintr-o selecţie largă de jocuri, apoi să facă o mutare. Scorul era strâns, iar următorul punct ar fi câştigat concursul.
Diferitele jocuri apăreau la întâmplare şi, de fiecare dată, Vor avea doar câteva secunde să-şi facă mutarea. Urmări diagramele mobile oprindu-se temporar pe loc înainte de a trece mai departe. Străvechiul joc terran de Go apărea în gama de opţiuni; nimic acolo care să-l avantajeze. Alte opţiuni curseră prin faţa lui. Un joc cu tendinţe spre maşini apăru în continuare, unul care cerea mai multă memorie decât avea Vor.
Îl lasa să treacă. Se iviră încă două jocuri care nu-i plăceau, urmate de o mână de pocher.
Bazându-se pe noroc şi pe fanfaronadă, Vor îl înfrunta pe căpitanul robot, care nu putea înţelege strategia jocului la cacialma sau „abilitatea” şanselor aleatoare. Expresia lui Vor era impenetrabilă, şi tânărul izbucni în râs văzând confuzia de pe chipul de oglindă al lui Seurat.
- Te-am bătut, remarcă Vor. Şi te-am bătut rău!
Încrucişă braţele pe piept, simţindu-se plin de sine după ce robotul îndoi în sfârşit mâna.
- Nu-i vorba doar de scor, cât de felul în care ai încercat să câştigi. Seurat răspunse că nu dorea să mai joace şi alte jocuri, iar Vor râse de el.
- Te-ai îmbufnat, bătrân creier metalic!
- Îmi reevaluez tactica.
Vor se întinse peste masă şi-şi bătu adversarul pe umărul lucios, că pentru a-l consola.
- De ce nu stai aici să te antrenezi, în timp ce eu conduc nava? Mai e drum lung până pe Giedi Prime.
Regrete sunt multe, iar eu am partea mea
SERENA BUTLER, memorii nepublicate
Spărgătorul de blocadă, cenuşiu că norii, nu era doar rapid şi greu de văzut pe cerul întunecat al planetei Giedi Prime, avea şi cel mai sofisticat profil de nava invizibilă dintre toate aparatele din arsenalul Ligii. Serena spera că abilităţile de război ale lui Ort Wibsen aveau să fie îndeajuns cât să-i treacă prin blocada către insula izolată din marea nordică, locul de unde îşi puteau începe munca.
Pinquer Jibb le furnizase schiţe, planuri şi coduri de acces pentru turnurile secundare de transmitere a scutului - dacă vreunul dintre sisteme rămăsese intact. Dar chiar şi cu excelenţii consilieri şi ingineri militari, nimic din toate astea nu avea să fie limpede sau uşor.

După lunga călătorie dinspre Salusa, zburau acum în tăcere pe cerul nopții, cercetând întinderea de pământ de dedesubt. Părțile neesențiale ale rețelei energetice fuseseră închise, iar oraşele aruncate într-o beznă barbara. La urma urmei, maşinile îşi puteau ajusta pur şi simplu senzorii optici ca să vadă în întuneric!
Serena nu ştia câți membri antrenați ai gărzii naționale supraviețuiseră. Spera că unii trecuseră în clandestinitate după cucerirea de către maşinile gânditoare, aşa cum o încredințase disperatul curier Jibb. După ce trupele ei de comando repuneau în funcțiune câmpul de bruiaj, supraviețuitorii gărzii naționale aveau să joace un rol crucial în recucerirea planetei. Conta pe Xavier să aducă navele Armadei la locul conflictului, indiferent ce sfori ar fi trebuit să tragă.
Serena stătea în compartimentul de pasageri al vedetei rapide, nerăbdătoare să-şi înceapă activitatea. Până acum, pe Salusa, tatăl său va fi aflat deja despre plecare, şi spera că Xavier va fi lansat forța de atac către Giedi Prime. Dacă nu, atunci misiunea lor era condamnată, la fel şi ea, împreună cu echipa.
Xavier era probabil supărat şi îngrijorat pentru ea, furios din cauza riscului nesăbuit pe care şi-l asumase. Dar dacă obținea rezultate, tot efortul ar fi fost justificat.
Nimic nu dăinuie, în afară de îndatorirea însăşi!
Aplecat asupra aparatelor din cabină, bătrânul Wibsen examina regiunile nordice pentru a repera cu precizie stația de transmisie neterminată. Serena reținuse din raportul lui Xavier doar o amplasare generală, dar el ştia că maşinile cuceritoare nu şi-ar fi bătut niciodată capul doar cu o simplă insula arctică, izolată, în timp ce se ocupau de subjugarea populației de pe Giedi Prime. Atâta vreme cât nu atrăgeau atenția asupra lor, poate că inginerii lui Brigit Paterson şi-ar fi putut termina treaba fără amestecul nimănui.
Veteranul încercat studia o consolă cu instrumente, scărpinându-se pe obrazul aspru. După retragerea lui forțată, Wibsen nu păstrase nimic din înfățişarea militară scrobita, scoasă ca din cutie; acum, la capătul călătoriei lor prin spațiu, arata mai mototolit că niciodată. Dar Serena nu-l recrutase pentru garderoba sau pentru obiceiurile lui legate de igienă...
Bătrânul soldat urmărea dungile de lumină şi impulsurile de pe ecranul unui scaner.
- Acolo e... Trebuie să fie insulă cu pricina!
Cu un mormăit satisfăcut, începu să atingă butoanele exact ca un muzician care cânta la o claviatură pentru a scoate în evidență un curs sinuos, dar sigur, prin rețeaua de senzori electronici ai maşinilor.
- Pelicula invizibilă de pe carcasă ar trebui să ne lase să ne strecurăm direct printre sistemele lor de supraveghere. Şaizeci, şaptezeci la sută şanse, aş zice...
Serena accepta realitatea sumbră.
- Avem mai multe şanse decât oamenii de pe Giedi Prime.
- Deocamdată, comentă Wibsen.
Brigit Paterson paşi în cabină, fără să-şi piardă echilibrul când puntea se zgudui, lovită de rafalele de vânt.
- Cea mai mare parte a Armadei nici măcar nu şi-ar fi asumat riscul. Probabil că s-ar fi împăcat cu situația de pe Giedi Prime până când ar fi avut o ocazie perfectă, lipsită de riscuri.
- Trebuie doar să le arătăm cum se face, continua Wibsen.
Serena şi-ar fi dorit că Xavier să poată fi aici, să ia hotărârile împreună.
Vedeta rapidă camuflată spinteca atmosfera întunecată sub unghiul potrivit şi se apropie de marea rece de plumb.
- E timpul să ne facem nevăzuți, avertiza veteranul. Țineți-vă bine!
Nava alunecoasă plonja sub suprafața apei adânci ca un fier încins. Jetul de aburi abia dacă fu urmat de o undă uşoară. Apoi, ascuns de ocean, aparatul pluti către nord, în direcția coordonatelor insulei stâncoase unde nervosul magnus Sumi îşi construise transmițătoarele de rezervă.
- Aş zice că am ieşit destul de mult din raza senzorilor, spuse Serena Putem respira uşurați pentru o vreme.
Wibsen înalța o sprânceană.
- Nici măcar n-am început să transpir încă...
Ca pentru a-şi contrazice remarcă, se luptă să-şi controleze un acces brusc de tuse, în timp ce manevra spărgătorul de blocadă modificat prin curenții din apă slab luminată. Bătrânul îşi înjură boala şi injectorul medical implantat în piept.
- Comandante, nu pune în primejdie misiunea din cauza mândriei tale încăpățânate, îl dojeni Serena.
Nava se înclină pe o parte şi scârțâi. În spatele unui perete despărțitor, ceva bolborosi.
- La naiba cu vârtejurile din apă!
Roşu la față, Wibsen ținu aparatul sub control, apoi se întoarse încruntat spre Serena.
- În momentul ăsta sunt doar şoferul. O să mă pot relaxa de îndată ce scap de voi.
Naveta naviga pe sub suprafața apei pentru o oră, destul de adânc pentru a evita fragmentele de gheață din zonele polare şi îi conduse, în sfârşit, către un golf adăpostit. Pe ecranele din cabină, insula care se apropia părea stearpă şi stâncoasă, numai faleze negre şi gheață.
- Nu mi se pare un loc prea frecventat, comentă Wibsen.
Brigit Paterson replică:

- Magnus Sumi n-a ales locul ăsta pentru frumusețea lui. De aici, o proiecție polară e simplă şi eficientă. Acoperirea acestor transmițătoare e bună pentru toate întinderile de uscat.
Wibsen scoase la suprafață spărgătorul de blocadă.
- Tot cred că e un loc urât...
În timp ce-i dirija în portul adânc, înconjurat de o semilună de stânci, începu din nou să tuşească, mai tare şi mai rău că înainte.
- Al dracului de prost şi-a ales momentul!
Arată mai mult iritat decât suferind.
- Suntem pe autopilot, încă pe cursul cel bun. Adu-l încoace pe Jibb să conducă pentru un timp. La urma urmei, e la el acasă...
Pinquer Jibb, cel cu părul creț, se uită la complexul de pe insulă, aflat tot mai aproape, aparent dezamăgit că refugiații din garda națională nu terminaseră deja treaba. Prelua comenzile de la veteran şi duse vehiculul la debarcaderele şi docurile de încărcare, acum abandonate, ale insulei. După ce se fixară pe loc, deschise trapele.
Lumina vineție a zorilor se întindea ca o vânătaie pe cerul nordic. Inspirând aerul proaspăt dar muşcător, Serena stătu în picioare, îmbrăcată călduros, alături de membrii echipei sale. Insula pietroasa arata amenințătoare şi părea complet pustie.
Ceva mai încurajator, totuşi, era ansamblul de turnuri argintii cu fete parabolice şi rețele de grilaje metalice. Gheață şi chiciură tiveau structurile, dar acestea păreau neatinse de maşinile gânditoare invadatoare.
- De îndată ce dăm drumul la astea, roboții n-or să ştie ce i-a lovit, îi încurajă Wibsen, trăgându-se afară, în aer liber, părând că şi-a revenit oarecum. Suflă un nor de abur alb peste mâini.
Serena continua să se uite la turnuri, având pe chip o expresie nerăbdătoare, plină de speranță şi de hotărâre.
Brigit Paterson încuviință, cu gândul numai la treabă.
- Chiar şi aşa, misiunea noastră e departe de a fi încheiată.
În vremuri de război, fiecare persoană susține că îşi dă contribuția la efortul tuturor. Unii fac promisiuni deşarte, alții oferă fonduri dar puțini sunt dispuşi să sacrifice totul. Acesta, cred eu, este motivul pentru care n-am fost capabili să înfrângem maşinile gânditoare.
ZUFA CENVA, Arma Rossakului
Cu ochii ațintiți la paisprezece dintre cele mai puternice şi mai devotate tinere magiciene pe care Rossak le dăduse vreodată, Zufa Cenva înțelegea că aceste femei nu erau unică speranță a umanității. Ele nu erau singura armă împotriva teribililor cymeci, nici lovitura cea mai puternică pe care o putea da Ligă. Dar erau decisive pentru efortul de război. Zufa stătea printre tufărişurile cărnoase alături de ucenicele ei şi le privea cu compasiune şi dragoste. Nimeni, în toate lumile Ligii, nu era mai încrezător în succes sau mai devotat victoriei. Inima ei părea gata să-i sară din piept când le vedea concentrându-şi fiecare strop de energie asupra scopului final. Dacă toți ceilalți ar fi putut fi la fel de hotărâți, maşinile gânditoare ar fi fost înfrânte numaidecât.
Aşa cum făcuse deja de câteva luni, Zufa îşi conducea grupul de elită în junglă, acolo unde magicienele îşi puteau exersa abilitățile şi puteau aduna puterea din spiritul lor. Fiecare dintre aceste tinere era echivalentul unui focos psihic. Zufa, binecuvântată din naştere cu mai mult talent decât oricare dintre ele, le împărtăşise metodele, împingându-le să-şi atingă limitele. Le învățase, cu multă răbdare, cum să dezlănțuie forțe telepatice incredibile... şi cum să exercite controlul. Femeile îşi îndepliniseră admirabil sarcina, mai presus de prevederile cele mai optimiste ale lui Zufa.
Dar trebuiau să facă în aşa fel încât străduința lor să însemne ceva.
Acum stătea pe un buştean prăbuşit, fără scoarță, pe care crescuse un strat gros de ciuperci de stâncă. Cupola de ramuri era întunecată de umbrele care se împleteau sus, deasupra capului. Frunzişul violet-inchis filtra apa de ploaie caustică, astfel încât picăturile care se prelingeau ca nişte lacrimi pe pământul acoperit de straturi de vegetație erau dulci şi puteau fi băute. Insecte mari şi rozătoare spinoase îşi săpau drum prin straturile de sol, neştiind de testele pe care erau pe cale să le înceapă magicienele.
- Adunați-vă gândurile... Relaxați-vă... dar pregătiți-vă să vă concentrați cu toată puterea, atunci când vă comand eu s-o faceți!
Zufa le privi pe femei, toate înalte şi palide, cu pielea translucidă părul alb, strălucitor. Arătau ca nişte îngeri păzitori, ființe luminoase trimise să protejeze umanitatea împotriva maşinilor gânditoare. Putea exista vreun alt motiv pentru care Dumnezeu le încredințase asemenea puteri mentale?
Privirea ei se muta de la un chip hotărât la altul: Silin, cea îndrăzneață şi impulsivă; inventiva Cameo, care improviza forme de atac; Tirbes, încă descoperindu-şi potențialul; Rucia, care alegea întotdeauna integritatea; Heoma, cu cea mai mare putere brută... şi alte nouă. Dacă Zufa ar fi trebuit să ceară o voluntară, ştia că toate magicienele alese de ea ar fi solicitat această onoare.
Era sarcina ei să aleagă cine să fie cea dintâi martira. Xavier Harkonnen era deja nerăbdător să plece spre Giedi Prime.
Îşi iubea ucenicele ca şi cum ar fi fost copiii ei... şi, într-un sens foarte real, chiar erau, pentru că îi urmau

metodele, folosindu-şi potenţialul la maximum. Aceste tinere erau atât de diferite de Normă!
Cu faţa la magiciana şefa, cele paisprezece stăteau laolaltă, în aparenţă mulţumite şi calme, dar zbuciumate pe dinăuntru. Ochii lor se închiseră pe jumătate. Nările le fremătau, în timp ce respirau numărându-şi bătăile inimii şi folosindu-şi abilitatea înnăscută de biofeedback, pentru a-şi modifica funcţiile corpului.
- Începeţi să clădiţi puterea în mintea voastră. Simţiţi-o că pe energia statică dinainte de o furtună cu fulgere...
Le văzu fetele tremurând, în timp ce gândurile li se învolburau.
- Acum măriţi puterea câte puţin. Imaginaţi-o în creier, dar nu pierdeţi controlul. Un pas, apoi încă unul... Simţiţi energia amplificându-se - dar nu o eliberaţi. Trebuie să menţineţi stăpânirea asupra sa!
În jur, în crepusculul junglei fungoide, Zufa simţi energia trosnind, crescând. Zâmbi.
Se aşeză la loc, pe buşteanul ei, simţindu-se slăbită dar neîndrăznind s-o arate. Recentul avort, eliminarea copilului monstruos al lui Aurelius Venport, o lăsase complet epuizată. Dar era atâta muncă de făcut, atât de multe lucruri pe care nu le putea amâna sau lasă în seama altcuiva... Lumile Ligii se bazau pe ea, mai ales acum. Toată lumea avea mari aşteptări de la cea mai puternică magiciana, dar Zufa Cenva luase asupra ei o povară chiar şi mai mare. Cu fiecare ocazie, planurile şi visurile sale fuseseră paralizate atunci când oamenii refuzaseră să depună vreun efort sau să-şi asume riscurile necesare. Aceste ucenice înflăcărate şi talentate păreau totuşi altfel, şi ea se încredinţase că vor face tot ceea ce li se cerea, la standardele impuse. Prea adeseori, când cântărise alţi oameni, îi găsise necorespunzători...
- Încă un pas, rosti ea. Intensificaţi-vă puterea... Vedeţi până unde poate merge, dar fiţi mereu atente. O greşeală în această clipă ne-ar distruge pe toate - şi rasa umană nu-şi poate permite să ne piardă!
Energia psihică pulsa la nivel şi mai înalt. Părul lor alburiu începu să plutească în sus, ca şi cum gravitaţia dispăruse.
- Bine! Bine! Ţineţi-o tot aşa!
Succesul lor o încânta.
Pe Zufa n-o interesase niciodată să se proslăvească singură. Era o conducătoare severă şi dificilă, cu prea puţină răbdare sau simpatii pentru slăbiciunile altora. Magiciana şefa nu avea nevoie de bogăţie şi de profit, că Aurelius Venport, sau de distincţii, că Tio Holtzman, nici de o demonstraţie de atragere a atenţiei, cum părea să fi dorit Norma, atunci când îl convinsese pe savant să o accepte că învăţăcel. Dacă Zufa Cenva era nerăbdătoare, avea dreptul să fie... Acesta era o vreme de criză!
Tufişurile fremătară când insectele şi rozătoarele locale fugiră cât puteau de repede, din fata undelor psihice. Arborii foşniră, cu frunzele şi rămurelele zbătându-se ca şi cum ar fi încercat să se smulgă de pe tulpina-mama şi să zboare din junglă. Zufa îşi apropie pleoapele şi-şi cercetă studentele.
Acum atingeau etapa cea mai periculoasă. Energia mentală crescuse până când trupurile lor începură să licarească şi să dogorească. Zufa trebuia să-şi folosească propriile capacităţi pentru a ridica o barieră proiectoare împotriva presiunii psihice combinate asupra minţii ei. O singură scăpare, şi totul ar fi pierdut!
Dar ştia că aceste ucenice devotate nu vor face niciodată o asemenea greşeală. Înţelegeau ce era în joc şi care ar fi fost consecinţele. Lui Zufa i se strânse inima uitându-se la ele...
Una dintre ucenice, Heoma, dovedea mai multă putere decât colegele ei. Îşi intensificase puterea la un nivel şi mai ridicat, menţinând totuşi controlul. Forţa distructivă ar fi putut deveni un adevărat incendiu în celulele creierului ei, dar Heoma îi rezistă, privind cu ochi orbi în timp ce părul său biciuia aerul că o furtună.
Dintr-o dată, printre crengile dese de deasupra căzu un slarpon cu corpul îndesat - o creatură solzoasa cu dinţi ca nişte ace şi carapace groasă. Se rostogoli printre tinere cu o bufnitură, deranjat din pândă lui în căutare de pradă şi înnebunit de clocotul energiei mentale. Numai muşchi şi cartilaje, se zvârcoli, repezindu-se să muşte pe cineva cu fălcile sale puternice şi râcâind cu ghearele.
Surprinsă, Tirbes tresări - şi Zufa simţi un val necontrolat de energie izbucnind ca un jet de flăcări eliberat brusc.
- Nu! strigă ea şi făcu un efort, apelând la propriile-i puteri pentru a înăbuşi dezlănţuirea elevei. Controlează-te!
Heoma, cu un calm desăvârşit, îndreptă degetul spre slarpon ca şi cum ar fi vrut să şteargă o pată de pe un panou magnetic. Trasă o linie de energie psihică nimicitoare peste animalul de pradă plin de solzi. Slarponul exploda în flăcări albe, zbătându-se în timp ce oasele i se transformau în cărbune, pielea îi crapa şi se sfâşie până când se coji în fulgi de scrum. Focul mocnea în orbitele lui acum goale...
Colegele lui Heoma se luptau să se îngrădească şi să-şi folosească forţele mentale. Dar fuseseră distrase într-un moment critic şi pierdeau stăpânirea nesigură asupra barosului lor telepatic. Neclintite, Heoma şi Zufa păstrau însă un calm suprauman în mijlocul lor, în contrast desăvârşit cu eforturile frenetice ale celorlalte. Forţa psihică combinată pulsa şi unduia.
- Retrageţi-vă, comanda Zufa cu buzele tremurând. Reduceţi puterea. Absorbiţi-o în interiorul vostru. Trebuie s-o reţineţi şi s-o adunaţi înapoi în mintea voastră. E o baterie, iar voi trebuie s-o păstraţi încărcată!
Inspiră adânc, văzu că toate luptătoarele ei psihice făceau acelaşi lucru. Una câte una, traseră aer în piept şi, treptat, zumzetul din aer se risipi pe măsură ce tinerele începură să-şi domolească efortul continuu.
- Ajunge deocamdată... Aţi fost mai bune ca oricând!

Zufa deschise ochii şi-şi văzu toate studentele cu ochii aţintiţi asupra ei, Tirbes palidă şi speriată, celelalte tulburate de cât de aproape de autoanihilare ajunseseră. Heoma, o insulă separată, arăta complet imperturbabilă. Într-un cerc larg în jurul lor, arbuştii fungoizi moi erau contorsionaţi şi pârliţi. Zufa cerceta frunzişul înnegrit, crenguţele căzute şi lichenii zbârciţi. O clipă în plus, un control mai slab doar cu un fir de păr, şi toate s-ar fi evaporat într-o minge de flăcări telepatice.
Dar supravieţuiseră! Testul reuşise!
După ce tensiunea se evaporă în sfârşit, Zufa îşi îngădui un surâs.
- Sunt mândră de voi toate, zise ea, şi chiar credea asta. Voi... armele mele... veţi fi gata când va sosi Armadă.
Răspunsurile matematice nu sunt întotdeauna exprimate numeric. Cum poate calcula cineva valoarea omenirii, sau a unei singure vieţi umane?
COGITOR KWINA, arhivele Oraşului Reculegerii
În casa extravaganta a lui Tio Holtzman, sus pe faleză, Norma Cenva petrecu trei zile euforice, instalându-se în spaţiul generos destinat ei în laborator. Avea atâtea de făcut, atâtea de învăţat! Cel mai grozav era că savantul abia aştepta să-i asculte ideile. Nici nu şi-ar fi putut dori mai mult!
Liniştitul Poritrin părea atât de diferit de junglele dese, primejdioase şi de canioanele de lavă solidificata de pe Rossak... Era nerăbdătoare să exploreze străzile şi canalele din Starda, pe care le putea vedea de la ferestrele înalte.
Nesigură, îi ceru lui Holtzman permisiunea să coboare pe malul fluviului, acolo unde văzuse mulţi oameni făcând diverse munci. Se simţea vinovată chiar şi pentru că întrebase, în loc să lucreze susţinut la un mijloc de a lupta împotriva maşinilor gânditoare.
- Mintea mea e puţin obosită, domnule savant, şi sunt curioasă.
În loc s-o privească sceptic, savantul susţinu ideea din toată inima, parcă încântat de faptul că avea o scuză ca s-o însoţească.
- Îţi aduc aminte că suntem plătiţi să gândim, Norma. Putem face asta oriunde!
Împinse deoparte un teanc de mâzgăleli şi schiţe.
- Poate că admirarea câtorva peisaje te va inspira pentru o operă de geniu. Nu se ştie niciodată când poate apărea inspiraţia, sau unde...
O conduse pe o scară abruptă, care cobora pe faleză ce domina Isana. Stând alături de bărbatul mai înalt decât ea, Norma trase adânc în piept mirosul fluviului - un miros stătut, că de turbă, provenind de la nămolul şi vegetaţia aduse de curent din teritoriile înalte. Pentru prima oară în viaţa ei, se simţi năucită de propriile posibilităţi; savantul era sincer interesat de imaginaţia, de mintea ei, şi-i ascultă sugestiile, spre deosebire de disprețul constant pe care-l primea din partea mamei sale.
Norma veni cu o idee care-i trecuse prin minte în acea dimineaţă.
- Savant Holtzman, am studiat scuturile tale de bruiaj. Cred că înţeleg cum funcţionează şi m-am întrebat dacă nu s-ar putea să... să fie extinse cumva.
Cercetătorul arata un interes prudent, parcă temându-se că tânăra i-ar putea critica invenţia.
Să le extindem? Deja acoperă atmosfere planetare!
- Vreau să zic o aplicare complet diferită. Câmpul de bruiaj este un concept pur defensiv. Dacă am folosi aceleaşi principii la o armă ofensiva?
Tânăra îi privi cu atenţie expresia feţei şi detecta încurcătură, dar şi dorinţa de a asculta.
- O armă? Şi cum propui să realizăm asta?
Norma răspunse în pripă.
- Dacă am putea face un... proiector? Să transmitem câmpul într-o fortăreaţă a maşinilor gânditoare, să dezintegrăm creierele lor din gelcircuite. Cam ca pulsul electromagnetic dintr-o explozie atomică aeriană.
Chipul lui Holtzman se lumină, înţelegând.
- A, acum îmi dau seama! Raza de acţiune ar fi destul de limitată, iar cerinţele energetice peste măsură de mari. Dar poate că... ar merge. Destul ca să scoată din scenă maşinile gânditoare, pe o distanţă substanţială.
Se scarpină în bărbie, entuziasmat de idee.
- Un proiector - bine, bine!
Se plimbară de-a lungul malului până când ajunseră la întinderea urât-mirositoare de noroi presărat cu băltoace murdare. Echipe de sclavi zdrenţăroşi, doar pe jumătate îmbrăcaţi, se bălăceau la suprafaţă noroiului, unii cu picioarele goale, alţii purtând cizme înalţe până în partea de sus a coapselor. La intervale regulate, de-a latul câmpului amorf platforme plane fixate pe pontoane susţineau nişte butoaie de metil. Lucrătorii veneau până la butoaie, unde-şi umpleau mâinile cu conţinutul lor care picura, apoi se duceau să-şi vâre mâinile de-a lungul liniilor marcate în nămolul moale.
- Ce fac? întrebă Norma.
Arata de parcă ar fi brodat întinderea noroioasa cu munca lor...
Holtzman o privi pieziş, ca şi cum nu s-ar fi gândit niciodată la detalii.

- Ah! Plantează puieți de moluşte, scoici micuțe pe care le creştem din ouăle filtrate din apă raului. În fiecare primăvara, sclavii plantează sute de mii, poate milioane. Nu sunt sigur.
Ridică din umeri.
- Apele se vor ridica din nou, vor acoperi plantațiile de moluşte, apoi se vor retrage. În fiecare toamna, echipele de recoltare dezgroapă scoicile: moluşte mari cât mâna ta.
Ridică palma dreaptă.
- Delicioase, în special când sunt prăjite cu unt şi ciuperci.
Ea se încruntă urmărind trudă istovitoare, simplul număr al oamenilor chinuindu-se să meargă prin noroi. Conceptul lucrătorilor captivi rămânea ciudat şi neplăcut pentru ea, chiar şi în cazul echipelor de rezolvatori ale lui Holtzman.
Omul de ştiință nu se aventură prea aproape de miros şi de sclavi în ciuda curiozității evidente a Normei.
- E mai înțelept să păstrăm distanță.
- Domnule savant, asta nu te izbeşte cumva ca fiind oarecum... ipocrit - faptul că luptăm să ajutăm oamenii să rămână liberi de dominația maşinilor dar, în acelaşi timp, unele dintre propriile noastre lumi ale Ligii folosesc sclavi umani?
El păru să rămână perplex.
- Şi cum altfel s-ar putea face vreo muncă pe Poritrin, din moment ce n-avem maşini sofisticate?
Când observă în cele din urmă privirea tulburată a Normei, avu nevoie de o clipă ca să-şi dea seama ce o supără.
- A, am uitat că Rossak nu ține sclavi! Nu-i aşa?
Tânăra nu voia să pară că ar critica modul de viață al gazdei sale.
- N-avem nevoie, domnule savant. Populația de pe Rossak e mică, şi avem destui voluntari să scotocească prin junglă.
- Pricep. Ei bine, economia de pe Poritrin se bazează pe faptul de a avea mâini şi muşchi pentru munca permanentă. Cu multă vreme în urmă, conducătorii noştri au semnat un edict prin care interziceau maşinile care presupun orice formă de computerizare, poate ceva mai sever titrat pe unele dintre celelalte lumi ale Ligii. N-am avut de-ales decât să recurgem la muncă umană, o forță de lucru manuală...
Cu un zâmbet larg, arătă înspre echipele de pe întinderea de nămol.
- De fapt nu-i chiar atât de rău, Norma. Îi hrănim şi-i îmbrăcăm ține minte, muncitorii ăştia au fost luați de pe lumi primitive, unde duceau vieți mizere, murind de boli şi de malnutriție. Aici, pentru ei, e paradisul...
- Sunt toți de pe planetele nealiate?
- Rămăşițe ale coloniilor de fanatici religioşi care-au fugit din Vechiul Imperiu. Toți budislamici. Au decăzut până la un nivel catastrofal de barbarie, abia dacă mai erau civilizați, trăind ca animalele. Măcar cei mai mulți dintre sclavii noştri primesc o educație rudimentară, în special cei care lucrează pentru mine.
Norma îşi apără ochii de lumină reflectată a soarelui şi privi sceptică spre siluetele aduse de spate din marea de nămol. Ar fi fost sclavii de acord cu aprecierea lui senină?
Chipul lui Holtzman se înăspri.
- În plus, laşii ăştia au o datorie față de omenire, pentru că n-au luptat cu maşinile gânditoare, că noi. E prea mult ca să le cerem descendenților să ajute la hrănirea supraviețuitorilor şi a veteranilor care-au ținut - şi încă țin - maşinile la distanță? Oamenii ăştia şi-au pierdut dreptul la libertate cu multă vreme în urmă, când au abandonat restul rasei umane...
Părea oarecum nesigur de subiect şi nu prea mânios, ca şi cum problema ar fi fost mai prejos de el.
- Dar avem treburi mai importante de făcut, Norma. Tu şi cu mine avem şi noi o datorie de plătit, iar Liga Nobililor se bizuie pe noi!
*
În seara aceea, ținându-se strâns de metalul rece al unei balustrade de aliaj forjat, mică femeie privea de la fereastră balconului către luminile licăritoare ale oraşului. Bărcile şi slepurile de pe Isana arătau ca nişte licurici cufundați în apă. În întunericul crescând, plute în flăcări se îndepărtau de sectorul sclavilor - focuri mişcătoare ce pluteau prin mlaştini. Fiecare foc se înaltă şi atingea apogeul, apoi se micşora atunci când pluta aprinsă sfârâia şi se scufundă.
Fredonând în surdină, Holtzman veni să-i ofere o ceaşcă de ceai aromat, iar Norma îl întrebă despre bărci. Uitându-se cu coada ochiului la focurile plutitoare, îşi dădu seama cu greu ce făceau sclavii.
- A, trebuie să fie plutele de incinerare... Isana duce cadavrele departe de oraş, iar cenuşa este transportată în mare. Esențialmente eficient!
- Dar de ce sunt atât de multe? arata Norma spre zecile de lumini pâlpâitoare. Mor sclavii atât de des, în fiecare zi?
Holtzman se încruntă.
- Am auzit ceva despre o epidemie care bântuie în rândul populației de muncitori. E un mare ghinion şi cere multe eforturi pentru a-i înlocui...

O linişti repede, cu ochii strălucitori.
- Totuşi, nu-i ceva pentru care să-ți faci griji. Serios! Avem din belşug medicamente bune trimise aici, destule ca să îngrijim toți cetățenii liberi din Starda, în cazul în care s-ar întâmpla să ne îmbolnăvim şi noi
- Dar cum rămâne cu sclavii care mor?
Răspunsul lui nu era la obiect.
- Lordul Bludd a solicitat înlocuitori pentru ei. În momentul acesta există o cerere permanenta pentru candidați sănătoşi. Negustorii de carne vie tlulaxa sunt încântați să recolteze mai mulți bărbați şi mai multe femei din lumile periferice. Viața pe Poritrin merge mai departe...
Întinse mâna să o bâtă pe Norma pe umăr, ca şi cum ar fi fost un copil care avea nevoie să fie calmat.
De la balcon, fata încerca să numere focurile plutitoare, dar renunță curând. Ceaiul ei era rece şi avea gust amar.
În spatele său, Holtzman continua voios:
- Îmi place foarte mult ideea de a folosi conceptul meu de scut de bruiaj că arma. Deja mă gândesc cum să realizez un proiector care să poată fi transportat pe sol.
- Înțeleg, replică ea, cu voce ezitantă. O să mă străduiesc mai mult să sugerez idei noi...
Chiar şi după plecarea lui, Norma nu-şi putu desprinde ochii de slepurile funerare aprinse, de rugurile plutitoare. Văzuse cum munceau sclavii pe câmpurile de noroi, plantând puieți de moluşte, şi în sălile laboratorului, calculând sute de ecuații. Acum mureau pe capete de o febră mortală... dar erau înlocuiți cu uşurință.
Iar Liga Nobililor lupta cu disperare să nu fie înrobită de maşinile gânditoare! Norma se întrebă unde era ipocrizia aici.
Nu toți oamenii sunt creați egali, şi aceasta este sursa tulburărilor sociale.
TLALOC, O epocă pentru Titani
Echipa de vânători de sclavi coborî pe Harmonthep ca un convoi obosit, în loc să arate ca un detaşament de soldați invadatori.
Nava lui Tuk Keedair era în frunte, însă lăsase pilotarea şi armele în seamă nou-venitului Ryx Hannem. Nefiind încă obosit de afacerea cu procurarea de sclavi, tânărul Hannem era extrem de dornic să-i facă pe plac lui Keedair, iar negustorul de carne vie veteran voia să ştie de ce era în stare acest novice.
Keedair avea un nas turtit, care-i fusese rupt de două ori în tinerețe; îi plăcea cum se vindecase, actuala înfățişare conferind un caracter aspru chipului său ca de lup. La urechea dreaptă purta un cercel triunghiular de aur, gravat cu un semn hieroglific pe care refuză să-l traducă indiferent pentru cine. O şuviță groasă şi neagră de păr amestecat cu fire cărunte îi atârna între umeri, pe partea stângă a feței - un însemn de mândrie, din moment ce tradiția comercială cerea ca un negustor de carne vie să-şi taie şuviță după fiecare an neprofitabil. Iar a lui Keedair crescuse lungă...
- Avem deja coordonatele? întrebă Hannem, uitându-se nervos la panoul de control, apoi prin fereastra frontală a cabinei. Unde-ar trebui să începem, domnule?
- Harmonthep e o planetă nealiata, băiete, iar budislamicii nu publică hărți. Nu trebuie decât să căutăm un sat, apoi să recoltăm oamenii. Nimeni nu face vreun recensământ...
Hannem se uită pe vizor, căutând sate. Roiul de nave Tlulaxa zbura pe deasupra unui continent verde, pe jumătate acoperit de ape. Nici un munte sau măcar deal nu se înalța deasupra peisajului umed, cu lacuri, mlaştini şi canale. Harmonthep părea să aibă o aversiune împotriva maselor de uscat situate prea mult peste nivelul mării. Chiar şi oceanele erau puțin adânci...
După alte câteva drumuri, Keedair şi-ar fi putut lua un concediu pe Tlulax, lumea închisă a poporului său. Era un loc de odihnă plăcut, deşi cu siguranță avea să fie cuprins de neastâmpăr înainte să treacă prea mult timp. Că „furnizor de resurse umane”, Keedair nu avea o locuință permanentă.
Industria biologică a tlulaxa solicita în mod constant material proaspăt, generat de subiecți noi, linii genetice nedeviate. Impunând un înalt nivel al secretului asupra muncii lor, tlulaxa reuşiseră să-şi ducă de nas naivii clienți din Ligă. Dacă prețul era rezonabil şi nevoia mare, nobilii înghițeau cu uşurință povesti despre biocuve sofisticate în care se puteau cultiva organe de rezervă viabile. Cercetătorii devotați sperau să-şi modifice, în cele din urmă, cuvele de creştere a clonelor pentru a fabrica asemenea produse, dar tehnologia necesară nu fusese realizată.
Era cu mult mai uşor să răpească mulțimi de oameni uitați care trăiau pe lumile periferice. Răpirile n-ar fi fost niciodată observate, iar captivii ar fi fost catalogați cu atenție potrivit structurii lor genetice.
Pentru moment totuşi, criza bruscă de sclavi viabili pe Poritrin schimbase obiectivul principal al afacerii lui Keedair. Atâta vreme cât molima continuă, ar fi fost mult mai profitabil să livreze prizonieri vii, trupuri calde care nu aveau nevoie de prelucrare ulterioară...
Pe măsură ce vânătorii de sclavi se apropiau de mlaştinile întortocheate, Keedair ciocănea cu degetul hartă topografică scanată, de pe ecranul consolei sale.
- Zburați peste râul acela lat şi urmați-l! Din experiența mea, e foarte probabil să găsiți sate la o confluență de ape.

Pe măsură ce aparatul cobora în picaj, distinse nişte forme mari, întunecate, mişcându-se prin ape, creaturi şerpuitoare unduind prin stufărişul asemănător cu bambusul. Flori portocalii uriaşe creşteau în vârfurile tulpinilor, deschizându-se şi închizându-se ca nişte guri cărnoase. Keedair era bucuros că nu trebuia să stea prea mult pe lumea asta urâtă.
- Am văzut ceva, domnule!
Hannem suprapuse pe parbriz o imagine mărită, arătând un grup de colibe pe piloni în adâncul mlaştinilor.
- Destul de bine, băiete.
Keedair lua legătura cu navele din urmă lor.
- E ca şi cum ai culege fructe din grădina unui nobil...
Satul din mlaştina nu părea prea important. Colibele rotunde erau făcute din stuf şi nămol, îmbinate cu un soi de ciment maleabil. Câteva antene, oglinzi şi colectoare de vânt atârnau printre ele, deşi budislamicii foloseau puține tehnologii sofisticate. Traficantul se îndoia că recolta din acest singur sat ar fi umplut calele, dar era mereu optimist. Afacerile merseseră bine în ultima vreme!
Trei nave de atac încadrară aparatul din frunte al lui Keedair, în timp ce navele de transportat oameni rămaseră la urmă. Ryx Hannem arata neliniştit în timp ce negustorii de sclavi se apropiau de sat.
- Sunteți siguri că avem destul armament, domnule? N-am mai fost niciodată într-un asemenea raid.
Keedair ridică o sprânceană.
- Ăştia sunt zensunniți, băiete, pacifişti până în măduva oaselor! Când au venit maşinile gânditoare, laşii n-au avut curajul să lupte. Mă îndoiesc că ne vom alege din raidul ăsta chiar şi cu o vânătaie. Crede-mă, n-o să mai vezi niciodată atâtea scrâşnete din dinți şi atâtea mâini frânte, sunt patetici!
Deschise canalul de comunicații şi vorbi către echipajul de recoltare.
- Doborâți stâlpii de sub trei colibe din margine şi aruncați-le în apă! Asta o să-i scoată pe oameni în fugă. Apoi o să folosim proiectoarele paralizante.
Glasul lui era calm, uşor plictisit.
- Avem destul timp să-i strângem pe cei valoroşi. Dacă sunt grav răniți, luați-i pentru stocurile de organe, dar aş prefera corpuri intacte.
Hannem îl privi cu venerație. Keedair vorbi din nou în comunicator:
- Vor fi destule profituri pentru toată lumea, plus un bonus pentru fiecare mascul tânăr şi fiecare femelă fertilă pe care îi luați fără pagube!
Piloții conectați izbucniră în urale, apoi cele patru navete se lăsară în picaj către neajutoratul sat din mlaştină.
Tânărul Hannem se ținu deoparte, în timp ce vânătorii mai experimentați intrară în acțiune. Cu raze arzătoare, ciopârtiră stâlpii înalți şi lăsară colibele şubrede să se răstoarne în apă întunecată.
- Ei... deschide focul, băiete! ordonă Keedair.
Hannem descarca armele, dezintegrând unul dintre picioarele groase de susținere şi găuri un perete lateral al unei colibe, dând foc stufului.
- Mai puține distrugeri, îl mustra Keedair, impunând o undă de calm peste nerăbdarea lui. Nu vrem să rănim sătenii. Nici măcar n-am avut ocazia să-i examinăm!
Exact aşa cum prevăzuse, pateticii zensunniți ieşiră în panică din colibe. Unii coborâră tremurând pe scări şi pe stâlpi, încercând să ajungă la bărcile care se legănau ancorate de cocioabe.
La marginea satului, cele două nave de transport pentru oameni aterizară cu plescăituri şuierătoare în apă mocirloasa, iar carcasele încinse din cauza frecării stârniră un abur dens. Pontoanele se deschiseră pentru a menține navele la suprafață, iar rampele de încărcare se întinseră spre movilele acoperite cu iarbă, care arătau mai solide.
Keedair îl îndrumă pe Hannem să aterizeze în apropiere de cete de oameni agitate. Unii se aruncară în apă adâncă până la brâu, în timp ce femeile trăgeau copiii în desişurile de stuf, iar tinerii fluturau sulițe mai potrivite pentru prins peşte decât pentru război.
Primii invadatori tlulaxa se aşezară uşor pe sol, întinzând extensii telescopice cu tălpi late, care se cufundară în noroi. Când Keedair, cu proiectorul paralizant în mână, ieşi pe o movilă cu ierburi tăvălite în picioare, tovarăşii lui erau deja afară şi deschiseseră focul, alegându-şi țintele cu grijă.
Bărbații sănătoşi fură aleşi primii, pentru că valorau cel mai mult pe piața de pe Poritrin şi pentru că erau cei mai capabili să facă necazuri, dacă aveau şansă.
Keedair îi înmână armă paralizantă lui Ryx Hannem, care-l privi zâmbind, dar intimidat.
- Mai bine începe să tragi, băiete, dacă vrei să pui mâna pe oricare dintre prăzile astea!
*
Băiatul Ishmael îşi conducea încrezător barca de-a lungul canalelor croindu-şi drum prin labirintul de pârâie şi de strâmtori. Stufărişul eu mult mai înalt decât capul lui, chiar şi când se ridică în picioare în mica ambarcațiune instabilă. Florile portocalii din vârful trestiilor se deschideau şi se închideau cu un plescăit, ospătându-se cu țânțarii care pluteau prin aer.

În vârstă de opt ani, Ishmael îşi cauta hrană de unul singur, de multă vreme. Bunicul lui după mamă, care-l crescuse după moartea părinților îl învățase bine. Ishmael ştia cum să dezgroape cuiburile secrete de ouă de qaraa pe care nici măcar tiparii uriaşi nu le puteau găsi.
Găsise o parcelă bună cu frunze de salată şi prinsese doi peşti, unul dintr-o specie pe care n-o mai văzuse niciodată înainte. Coşul zăngănea şi se zgâlțâia când creaturile veninoase dinăuntru se târau în sus şi-n jos pe pereți, băgând picioare negre şi țepoase prin găurele. Capturase astăzi optsprezece gandaci-laptosi, fiecare la fel de mare ca mâna lui. Familia avea să mănânce bine în seara asta!
Dar pe când se apropia de sat, călăuzindu-şi lin barca prin apă maronie, Ishmael auzi strigăte şi țipete, plus nişte sunete ca nişte bâzâituri. Descărcări statice! Ishmael vâsli iute, dar cu prudență. Stuful era prea înalt ca să vadă ceva...
Ocolind un cot al răului, zări navele negustorilor de sclavi, una dintre cele mai mari spaime ale tribului şi motivul pentru care îşi construiseră satul într-un loc atât de izolat. Câteva colibe fuseseră răsturnate, în timp ce altele erau în flăcări. Imposibil!
Băiatul ar fi vrut să răcnească şi să se repeadă la luptă, dar o mai bună chibzuiala îl convinse să fugă. Ishmael îi urmări pe vânătorii de sclavi tlulaxa țintind cu proiectoarele paralizante, doborând sătean după sătean. Unii dintre oameni încercară să se ascundă înăuntrul caselor, dar atacatorii le tăiară drumul.
Zensunniții nu aveau lacăte la uşi, nici locuri ecranate în care să se ascundă. Că discipoli ai lui Budallah, erau un popor paşnic. Nu existase niciodată vreun război între satele de pe Harmonthep; cel puțin Ishmael nu auzise niciodată de aşa ceva.
Inima îi bătea cu putere. O asemenea zarvă ar fi putut atrage tiparii uriaşi, deşi aceste animale de pradă erau leneşe în timpul zilei. Dacă invadatorii nu recuperau mai repede sătenii paralizați care căzuseră în apă tiparii aveau cu ce să se ospăteze...
Fără să stârnească nici măcar o undă pe suprafața apei, Ishmael îşi duse barca mai aproape de una dintre navele atacatoare. O văzu pe verişoara lui, Taină, ghemuindu-se de la o salva paralizantă şi fiind apucata apoi de bărbații cu înfățişare murdară, care-i încărcară trupul nemişcat pe o plută lată de metal.
Ishmael nu ştia ce să facă. Auzea un vuiet în urechi - propriul său sânge curgând, respirația întretăiată.
Apoi bunicul lui, Weyop, forța trecerea către centrul grupului de colibe şi înfrunta haosul. Bătrânul conducător ducea un gong subțire de bronz, atârnat de un păr, simbol al funcției sale de reprezentant al satului Bunicul lui Ishmael nu părea deloc speriat, iar băiatul se simți brusc uşurat. Avea încredere în bărbatul înțelept, care găsea întotdeauna o cale să rezolve disputele. Weyop avea să salveze sătenii de data asta. Dar în adâncul inimii, Ishmael simțea o groază teribilă, ştiind că nimic nu se va termina atât de simplu.
*
Ryx Hannem se dovedi un țintaş destul de bun. După ce novicele paralizase primul lui captiv, continua cu entuziasm. Keedair ținu o socoteală în minte, estimând pradă, deşi n-ar fi putut avea o evidentă exactă până când trupurile inconştiente nu erau puse în sicriele de stază, pentru a fi transportate.
Keedair îşi încleştă maxilarul când zensunniții se văitară şi implorară - probabil în mare parte în acelaşi fel în care populația de pe Giedi Prime se rugase în timpul recentei cuceriri de către maşinile gânditoare. Keedair avea parteneri de afaceri în Giedi City, dar se îndoia că-i va mai vedea vreodată în viață.
Nu, nu putea găsi înăuntrul lui nici o simpatie pentru ticăloşii ăştia zensunniți.
Hannem îi atrase atenția asupra unui bătrân care înainta spre ei.
- Ce crede asta că face, domnule?
Bătrânul bătea încontinuu într-un gong metalic pus pe un băț lung, Hannem ridică arma paralizantă.
- Îl luăm?
Keedair dădu din cap.
- Prea bătrân. Nu risipi nici măcar o încărcătură paralizantă pe el.
Doi dintre vânătorii de sclavi cu experiența avură aceeaşi părere. Rupseră bățul căpeteniei de trib şi-l împinseră în apă, apoi începură să râdă când acesta profera blesteme într-un amestec provenind din limba lui originară şi galach, un limbaj universal al planetelor locuite de oameni. Bătrânul umilit înota până la mal.
Sătenii rămaşi se tânguiau şi plângeau, dar cei mai mulți dintre tinerii sănătoşi erau deja paralizați sau în bărci. Femeile bătrâne şi copiii murdari țipau, fără să încerce însă câtuşi de puțin să opună rezistență Keedair îi aruncă lui Ryx Hannem o privire de cunoscător.
Dintr-o dată, un băiat ieşi din stufăriş în spatele lor, sărind dintr-o barcă îngustă. Aruncă cu bețe după Hannem şi Keedair, strigând ceva despre bunicul lui. Keedair se feri. O piatră aproape că îl nimeri.
Apoi băiatul apucă un coş din barcă şi-l azvârli spre Hannem. Împletitura fragilă se rupse şi lasă să se reverse un roi de insecte uriaşe, cu picioarele țepoase, care se rostogoliră peste pieptul şi fața lui Hannem, muşcându-l.
Copilotul lasa să-i scape un țipăt subțire, în timp ce lovea creaturile, strivindu-le, dar acestea continuau să i se cațere pe brațe şi pe haine. Trupurile zdrobite lăsau să se scurgă din ele o substanță groasă, lăptoasă, care arata că puroiul.

Keedair apuca proiectorul paralizant al lui Hannem şi-l îndreptă spre tânărul agresiv. După ce băiatul se prăbuşi, Keedair îşi împroşca şi copilotul cu o rafală paralizantă. Nu era cea mai bună cale, dar măcar amorțea şi agresivele insecte veninoase pe lângă Hannem. O dată aflați la bordul navei de transport, aveau să-l pună pe vânătorul de sclavi rănit într-un sicriu de stază, alături de noii prizonieri. Keedair nu ştia dacă Hannem avea să moară, sau doar să aibă coşmaruri pentru tot restul vieții.
Strigă la ceilalți tlulaxa să adune oamenii care-şi pierduseră cunoştința. Se părea că s-ar fi putut să aibă nevoie până la urmă şi de a doua navă. N-a fost o zi rea, gândi el. Cercetă silueta nemişcată a băiatului băştinaş; bătăiosul puşti zensunnit era cu siguranță impetuos şi nesăbuit. Ar fi fost o belea pentru orice patron l-ar fi cumpărat...
Dar lui Keedair nu-i pasă. N-are decât să se ocupe Poritrinul de asta! Chiar şi paralizat şi murdar, băiatul părea destul de sănătos, chiar viguros, deşi poate că puțin prea tânăr ca să fie depozitat alături de ceilalți sclavi. Dar pentru că se enervase, Keedair se hotărî să-l ia oricum şi pe el. Îi făcuse necazuri şi avea nevoie de o pedeapsă, mai ales dacă Hannem sfârşea prin a muri.
Bătrânul conducător al satului stătea pe mal, ud până la piele, răcnind sutre budislamice către vânători, explicându-le calea greşită pe se aflau. Pe apă pluteau cadavre cu fața în jos. Unii dintre sătenii disperați foloseau prăjini pentru a împinge cadavrele înapoi la mal, smiorcăindu-se şi văicărindu-se tot timpul. Keedair văzu nişte siluete mari şi negre, serpentiforme, care înotau de-a lungul canalelor înguste, atrase de zgomot. Una dintre ele înălță capul deasupra apei şi casca brusc o gură plină de colți. Vederea animalului feroce îi dădu lui Keedair un fior pe şira spinării. Cine ştie ce alte creaturi trăiau pe-aici?
Nerăbdător să se îndepărteze cât mai repede de mlaştinile urât-mirositoare, îşi îndemnă echipajul să se grăbească. Urmări cum erau încărcați pe nave noii sclavi. Avea să fie bucuros să se-ntoarcă la bordul navei lui curate. Cu toate acestea, profiturile din această operațiune probabil vor merita din plin neplăcerile şi disconfortul.
Când totul fu gata, urca iarăşi în propria lui navă, porni motoarele şi retrase stabilizatoarele acoperite cu noroi. În timp ce urca spre cerul înnorat, Tuk Keedair privi în jos către mlaştina şi urmări tiparii uriaşi care începeau să se hrănească cu trupurile răzlețite.
Mintea guvernează universul. Trebuie să ne asigurăm că este mintea umană, mai degrabă decât versiunea ei aparținând maşinilor.
PRIMERO FAYKAN BUTLER, Memorii din Jihad
Zufa Cenva o alese pe eleva ei cea mai talentată pentru a deveni prima armă împotriva cymecilor de pe Giedi Prime. Puternică şi devotată, magiciana Heoma părea mai mult decât pregătită să răspundă chemării. Din oraşul ei situat pe faleza de pe Rossak, Zufa coordona operațiunea cu Armada Ligii. Conducătoarea magicienelor îşi muşcă buza de jos şi strânse pleoapele peste lacrimile înțepătoare de mândrie din ochi.
Misiunea neaşteptată şi necugetata a Serenei Butler oferise impulsul necesar pentru a galvaniza Armada, făcând-o să treacă la ofensivă. Printre certuri şi zăngănit de săbii, Xavier Harkonnen propusese un plan operațional bine integrat pentru atac. Apoi îşi convinsese ofițerul comandant să-l lase pe el în avangarda atacului. Acum, din înaltul planetei Rossak, grupul de luptă format din nave de război aruncătoare de proiectile şi distrugătoare javelin era gata să părăsească stațiile orbitale.
Represaliile inițiale împotriva maşinilor invadatoare trebuiau să constituie o victorie dramatică şi completă, mult mai mult decât o luptă localizată. Fiecare planetă le afecta pe celelalte, că zalele dintr-un lanț. Tercero Harkonnen avea să conducă un grup de luptă al Armadei care transporta scuturile portabile de bruiaj nou-nouțe ale lui Tio Holtzman, menite să scoată din uz instalații cheie ale roboților.
Pe de altă parte, o magiciană trebuia să se ocupe de cymeci, al căror creier uman n-ar fi fost afectat de impulsul de bruiaj. Dornică să profite de posibilitatea care i se oferea, Heoma îşi acceptase rolul fără ezitări. Era o tânără zveltă, în vârstă de douăzeci şi trei de ani, cu părul alb ca fildeşul, ochi căprui şi un chip cu trăsături comune, care te putea înşela în legătură cu forța şi cu tumultul din mintea ei puternică. Dar Zufa cunoştea mai mult decât abilitățile mentale ale acestei femei; o cunoştea pe Heoma că pe cineva drag, o fiică aşa cum şi-ar fi dorit să aibă ea însăşi. Heoma era cea mai mare dintre cinci surori; trei dintre ele fuseseră deja îndoctrinate că ucenice magiciene.
Zufa se opri în fața celei dintâi dintre protejatele sale şi-şi puse mâinile pe umerii osoşi ai lui Heoma.
- Înțelegi cât de multe depind de asta. Ştiu că nu mă vei dezamăgi nici pe mine, nici omenirea...
- Voi înfăptui tot ceea ce aştepți de la mine, promise Heoma. Poate chiar mai mult!
Zufa simți că-i creşte inima. Când Heoma, cu spatele drept, se îmbarca în navetă, magiciana şefa strigă după ea:
- Nu vei fi singură! Noi, toate, zburăm pe aripile tale!
În timpul ultimelor pregătiri, cu vorbe aspre şi expresie neîndurătoare, Zufa vorbise cu cei mai puternici dintre bărbații de pe Rossak, mustrându-i pentru incapacitatea lor de a juca un rol folositor în bătălia crucială. Simplul fapt că erau neputincioşi din punct de vedere telepatic nu împiedica participarea lor în alte feluri. Atacul de pe Giedi Prime avea nevoie şi de ajutorul lor. Cu privirea de cremene, statuara magicienei îi făcu pe şase dintre ei să se simtă ruşinați şi să accepte s-o însoțească pe Heoma că gărzi de corp.

Bărbații de pe Rossak îşi aduseră rezervele personale de stimulente şi de analgezice care amorțeau mintea, furnizate de Aurelius Venport. Trecuseră printr-un antrenament riguros cu armele şi învățaseră tehnici eficiente de luptă corp la corp. Când va veni momentul, ei vor deveni luptători fanatici, aruncându-se în bătălie fără nici o preocupare pentru propria lor supraviețuire, fără nici un alt scop decât să-i dea posibilitatea magicienei devenită arma să ajungă destul de aproape de cymeci. Venport pregătise drogurile cu grijă, creând un amestec ce-ar fi putut menține oamenii activi chiar şi în mijlocul celor mai îngrozitoare orori.
Urmărind naveta cum urcă într-un arc argintiu către navele javelin şi aruncătoarele de proiectile, gândurile lui Zufa clocoteau, pline de regret şi de speranțe. Încerca să ascundă aceste emoții în spatele unui scut de încredere şi a unui jurământ de a-şi face datoria.
Aurelius Venport veni să stea în tăcere lângă ea, ca şi cum şi el şi-ar fi găsit greu cuvintele. Bărbatul era destul de receptiv cât să-şi dea seama de tristețea lui Zufa, văzându-şi elevă cea mai bună plecând.
- O să fie totul în regulă.
- Nu, n-o să fie. Dar ea va reuşi!
Venport o privi cu o înțelegere plină de căldură, care trecu dincolo de purtarea înțepată a lui Zufa.
- Ştiu că ai fi vrut să devii tu prima armă, draga mea. Heoma este cu siguranță talentată, dar tu eşti, fără îndoială, mai înzestrată decât oricine. Adu-ți aminte că încă nu ți-ai revenit complet după pierderea sarcinii, iar această slăbiciune ar fi putut pune misiunea în primejdie.
- Şi sunt reținută de responsabilitatea mai înaltă de a antrena alte discipole...
Zufa privi naveta dispărând în norii rarefiați.
- N-am de ales decât să rămân aici şi să fac ce pot.
- Nostim! Mă gândeam la acelaşi lucru şi în ceea ce mă priveşte pe mine...
Amintindu-şi de gărzile de corp atât de uşor de dus de nas, magiciana îşi cercetă partenerul cu un dispreț nedisimulat. Ochii lui de patrician erau pătrunzători, netulburați de droguri degradante, dar atitudinea lui independenta o zgândări.
- De ce nu te-ai oferit voluntar să te alături operațiunii, Aurelius? Sau nu-ți stă în fire să faci ceva altruist, mai presus de percepția despre tine însuți?
- Sunt patriot în propriul meu fel, îi întoarse Venport privirea ai un zâmbet crispat. Dar nu mă aştept niciodată să vezi asta...
Ea nu avu nici un răspuns pentru această remarcă, şi împreună continuară să fixeze cerul multă vreme după ce naveta ajunsese la stațiile de pe orbită.
Nu cred că există ceea ce se numeşte „cauză pierdută” - numai cauze fără discipoli suficient de devotați.
SERENA BUTLER, discurs în fata Parlamentului Ligii
În ciuda raportului optimist al lui Magnus Sumi, stația secundară de transmisie a scutului de pe Giedi Prime nu era câtuşi de puțin aproape de a se încheia.
Când echipa clandestină a Serenei ateriza pe insula stâncoasă, măturată de vânturi, din marea nordică, petrecură o zi aducând la țărm proviziile şi echipamentul, deschizând cu forța barăcile şi repunând în mişcare instalațiile de generare a energiei. Turnurile parabolice pentru transmiterea scuturilor de bruiaj se înălțau ca nişte schelete încastrate în gheață. Dar nici unul dintre sisteme nu funcționa.
După ce Brigit Paterson analiza stadiul lucrării, veni la Serena cu o cută adâncă pe fruntea bătută de vânt.
- Lucrul cel mai bun pe care-l pot spune este că nu va fi imposibil să terminăm treaba...
Ridică din umerii ei lați.
- Scheletul şi construcțiile grele sunt încheiate toate, dar cea mai mare parte a componentelor n-au fost conectate încă. Substațiile nu sunt cuplate, iar cablurile n-au fost nici măcar întinse până la antenele cele mai înalte...
Arătă către barele acoperite cu gheață care murmurau în bătaia vântului.
Serena nu-l invidia pe voluntarul care s-ar fi suit acolo să termine conexiunile vitale.
- Nu ştim exact când aduce Xavier Armada pentru noi, dar dacă nu ai terminat până când sosesc navele alea, am putea foarte bine să nu ne mai batem capul. Va rămâne cu buză umflată, laolaltă cu toți oamenii de pe Giedi Prime.
Brigit îşi convoca inginerii la o întâlnire de urgență.
Am adus cu noi destule stimulente. Putem lucra zi şi noapte, presupunând că instalăm reflectoare să iluminăm platformele.
- Dă-i drumul, o îndemna Serena, şi pune-ne la treabă dacă putem face ceva. Comandantul Wibsen aştepta cu nerăbdare câteva zile de odihnă, dar o să-l dăm jos din pat dacă trebuie, şi o să avem grijă să ne fie de folos...
Brigit surâse strâmb.
- Mi-ar plăcea să văd aşa ceva.
De-a lungul săptămânii următoare lucrară fără să fie deranjați. Maşinile gânditoare nu ştiau că s-au furişat înăuntru, nici ce făceau. Fără să sufere mai mult de câteva vânătăi minore, echipa reuşi să încheie cea mai periculoasă parte a sarcinii. Când treaba fu gata în proporție de nouăzeci la sută - cel puțin potrivit planului de pe

hârtie, Brigit Paterson.....anunță că etapele rămase erau cele mai mari consumatoare de timp.
Va trebui să mergem component cu component şi să consolidăm circuitele. Chiar prin natura lor, aceste turnuri de emisie generează un câmp care distruge gelcircuitele complexe. Avem nevoie să fim siguri că sistemul va rezista mai mult de cinci minute după ce-l activăm.
Serena îşi muşcă buza şi încuviință.
- Da, asta ar fi un lucru bun...
- Şi dacă suntem prea vizibili cu testele, continua Brigit, unele dintre blestematele de maşini şi-ar putea da seama ce facem. E un proces foarte delicat.
- Cât o să dureze? întrebă Ort Wibsen, rumegându-şi propria ne răbdare.
- O săptămână, dacă avem noroc, se încruntă Brigit. Zece zile, dacă ceva nu merge cum trebuie şi va trebui să reparăm nişte piese.
- De acum în opt zile este termenul minim la care ar putea ajunge Armada, zise Serena. Asta presupune că Xavier să organizeze forța de atac şi s-o lanseze în două zile de la primirea mesajului meu.
Wibsen bombăni:
- Asta n-o să se întâmple niciodată în Ligă. Ei convoacă şedința după şedință, apoi fac pauze lungi de prânz, iar apoi țin alte şedințe.
Serena oftă.
- Sper că Xavier poate să mai scurteze toate astea.
- Mda, comentă Wibsen, iar eu sper că roboții or să plece de pe Giedi Prime de bunăvoie... dar nu-i deloc probabil să se-ntâmple.
- Ține-ți inginerii ocupați, îi spuse Serena lui Brigit Paterson, fără să dea atenție pesimismului veteranului.
- Comandantul Wibsen şi cu mine vom lua spărgătorul de blocadă. Ne vom strecura înapoi prin rețeaua de senzori şi vom încerca să interceptăm Armada care soseşte. Xavier trebuie să cunoască planul, astfel încât să poată profita de ceea ce-am făcut. Le putem da un program şi putem coordona atacul.
Wibsen tuşi şi se încruntă furios.
- Mai bine să-l luăm şi pe Pinquer Jibb, în caz că voi avea nevoie de un înlocuitor la pilotarea spărgătorului de blocadă...
Jibb cel cu părul creț arata nesigur, mutându-şi privirile de la Serena la bătrânul veteran şi apoi la şefa inginerilor.
- N-ar fi mai bine să rămână comandantul aici?
Veteranul scuipă pe solul înghețat.
- Pentru nimic în lume. Este o foarte mică şansă ca eu să am nevoie de ajutor!
- Dacă zici tu, răspunse Serena, ascunzându-şi un surâs semnificativ. Brigit, vei putea să detectezi Armada când ajunge în sistem?
- Monitorizăm rețeaua de comunicații a maşinilor gânditoare. Presupun că la apropierea navelor de luptă ale Armadei, roboții se vor agita că un muşuroi de furnici...
Brigit se uită la echipa ei, apoi zâmbi cu înverşunare.
- Da, o să ştim.
*
Înaintând din nou pe sub apă, spărgătorul de blocadă naviga prin adâncul rece, îndepărtându-se de marea acoperită de gheață din nord. Uitându-se peste umăr în cabină, Wibsen rosti pe un ton filosofic:
- Când am început această misiune, am crezut că eşti nebună, Serena Butler!
- Nebună pentru că încerc să ajut oamenii ăştia? ridică ea o sprânceană.
- Nu, am crezut că eşti nebună pentru că-mi mai dai mie o şansă.
Potrivit cartografierii originare de când condusese nava prin atmosferă, Ort Wibsen identificase puncte slabe în rețeaua de senzori ce înconjura planeta. Ieşind la suprafață în largul mării, cam la patruzeci grade latitudine nordică, puteau pilota aparatul anti-radar în sus, prin învelişul subțire, cu şanse rezonabile de a rămâne nedetectați de maşinile santinele de pe orbită şi de la sol. Tiparele de observație pâlpâiau neregulat, asemenea unor proiectoare invizibile pe cerul deschis.
- O să stăm aici liniştiți, zise el, tuşind din nou şi plesnindu-şi injectorul medical din mijlocul pieptului ca şi cum ar fi fost o insectă sâcâitoare. O să aşteptăm atâta timp cât e nevoie, până când voi fi al naibii de sigur că le cunosc rutina!
Ăsta-i unul dintre lucrurile pe care le poți spune despre maşinile gânditoare, remarcă Pinquer Jibb, arătând neliniştit. Sunt cu siguranță previzibile...
Cymecii, pe de altă parte, nu erau.
În mai puțin de o oră, mai târziu, aparate aeriene mecanice de mare viteză se năpustiră spre ei, întâlnindu-se deasupra spărgătorului de blocadă pe jumătate scufundat. Wibsen dădu drumul unui torent de înjurături cu o iuțeală proverbiala, apoi tuşi, eliminând o gură de sânge sacojiu.
- Unsprezece! strigă Pinquer Jibb, uitându-se la scanere. Cum de ne-au găsit?

- Cum de nu i-ai văzut? se răsti Wibsen.
- Au ieşit de sub apă, exact ca noi!
Serena privi ecranul, văzând numeroasele nave interceptoare conduse de roboţi strângându-se asupra lor. Activând armamentul de la tribord al spărgătorului de blocadă, trase în aparatele care se apropiau lovind unul şi ratându-le pe celelalte. Nu fusese instruită ca ofiţer de armament. Dacă s-ar fi aşteptat să lupte ca să-şi croiască drum, nu şi-ar fi asumat niciodată provocarea de a se infiltra pe Giedi Prime.
- Jibb, treci la comenzi şi pregăteşte-te pentru decolare!
Wibsen ieşi clătinându-se din cabină.
- Pe toţi dracii, n-or să pună mâna pe noi aşa uşor!
Întinse un deget osos către copilot.
- Pândeşte-ţi şansă după ce plec - şi nu ezită!
- Ce-ai de gând să faci? întrebă Serena.
Bătrânul veteran nu răspunse, dar alerga spre punte şi se băgă în capsula de salvare de o singură persoană.
- Ce face? întrebă şi Jibb.
- N-avem timp să-l trimitem acum la curtea marţială.
Serenei nu-i venea să creadă că veteranul avea de gând să-i abandoneze, pur şi simplu, în mâna maşinilor gânditoare.
Wibsen etanşă uşa capsulei şi în jurul acesteia se aprinseră lumini verzi, indicând faptul că era gata de lansare.
Serena trase încă o rafală din armele de la tribord, singurele îndreptate spre maşinile gânditoare care se apropiau. Avarie un alt vehicul dar, într-un efort comun, cymecii şi roboţii traseră în spărgătorul de blocadă, distrugând orificiile pentru arme. Serena privi cu groază la sistemele ei de control. Pâlpâiră, scoaseră scântei, apoi se stinseră...
Cu o legănare şi o bufnitură explozivă, capsula de salvare a lui Wibsen ţâşni aidoma unei ghiulele de tun. Se îndepărta tunând, un proiectil rapid, cu blindaj greu, abia săltând pe suprafaţa apei. Pe frecvenţa de SOS, veteranul exclamă:
- Nu dormi la butoane acum. Fii gata!
Pinquer Jibb ambala motoarele, pregătindu-se de zbor. Nava începu să taie o dâră prin apă.
Wibsen făcu tot ce-i stătea în putere să îndrepte capsula direct spre ţintele robotice. Proiectat să scoată în siguranţă un supravieţuitor dintr-o explozie catastrofală, vehiculul de salvare avea doar ecran de protecţie şi un înveliş gros pentru carcasă. Când se izbi de inamicul cel mai apropiat, anihila nava cymec, distrugând totul în drum, apoi se ciocni de o a doua navă. Abia atunci, turtită şi fumegând printre epavele pe cale să se scufunde, capsula se opri. Serena strigă spre Jibb:
- Dă-i drumul! Decolează!
Copilotul mari presiunea, iar spărgătorul de blocadă ieşi din apă, înălţându-se spre cer. În timp ce urcau, Serena se uită la proiectorul de imagini înfăţişând apa de dedesubt.
Printre rămăşiţele celor două aparate aeriene ale maşinilor gânditoare, văzu uşa capsulei deschisă. Wibsen se ivi în pragul ei, plin de vânătăi dar încă sfidător. De jur împrejur, fumul şi aburul se invalatuceau în aer, iar trei cymeci furioşi se repeziră asupra lui.
Veteranul baga mâna în buzunar şi azvârli o sferă mata, cenuşie, spre cel mai apropiat vehicul cymec. Explozia îl aruncă pe inamic în spate şi, de asemenea, îl trimise pe Wibsen rostogolindu-se prin uşa capsulei. Bătrânul flutură nesigur, într-o mână, o armă cu încărcătură energetică, trăgând iarăşi şi iarăşi, dar trei cymeci cu armuri se năpustiră asupra lui din vehiculele lor aeriene. Serena urmări îngrozită cum ghearele lor mecanice articulate îl sfâşiară în bucăţi pe veteran.
- Ţine-te bine! strigă prea târziu Pinquer Jibb. Serena văzu aparatele robotice îndreptându-şi armamentul greu de-a lungul traiectoriei spărgătorului de blocadă care fugea.
- Nu pot...
Impactul o strivi pe Serena de peretele cel mai îndepărtat. Exploziile smulseră motoarele navei. Aparatul începu să plonjeze, iar Jibb se dovedi incapabil să împiedice căderea lor spre ocean. Spărgătorul de blocadă se înclină în valuri ca o sanie uriaşă scăpată de sub control, împroşcând un jet înalt de spumă albă. Apa începu să ţâşnească prin crăpăturile din carcasă.
Serena alerga către dulapul cu arme şi-şi luă, la rându-i, o armă energetică. Aruncând puşcă pe umăr, deşi nu mai trăsese niciodată cu aşa ceva, se pregăti să se apere. Pinquer Jibb apuca o altă armă din dulapul deschis.
Cu zăngănituri că de torpile, cymecii izbiră nava avariată. Fără măcar să încerce să folosească uşile normale, îşi deschiseră drum tăind carcasa, intrând în compartimentul central ca nişte păsări care încearcă să obţină carnea gustoasă din interiorul cochiliei unei scoici.
Jibb deschise focul când primele braţe argintii pătrunseră prin peretele despicat. Un impuls ca un fulger vătăma braţul cymecului, dar ricoşa prin interiorul navei, lărgind din greşeală şi mai mult spărtură.
Un alt cymec intra pe uşa de deasupra, desfăcând blindajul şi lăsându-şi trupul flexibil să coboare în încăpere.

Serena lansa un impuls, pârjolindu-i nucleul. Cu o a doua rafală norocoasă, arse containerul creierului. Un cymec mai mare îşi croi drum de deasupra, apucând corpul mecanic căzut şi folosindu-l ca scut, în timp ce ea trăgea şi mai multe impulsuri în direcţia respectivă.
Lângă Pinquer Jibb, un cymec în formă de gândac negru continua să-şi facă loc prin gaura din carcasă. Copilotul se întoarse şi încercă din nou să tragă, dar cymecul îşi aruncă în fata braţul lung. Jibb scapa armă când tija robotică îi pătrunse în piept ca o suliță. Sângele țâşni din mijlocul uniformei.
Din capătul schimbător şi ascuțit al piciorului-sulita răsăriră brusc degete ca nişte gheare, iar când cymecul scoase mâna din pieptul victimei, smulse inima picurând de sânge şi o înaltă ca pe un trofeu.
Deasupra, cel mai mare cymec aruncă spre Serena trupul scos din funcțiune al camaradului sau mecanic. Corpul greu se prăbuşi, tăind-o şi zgâriind-o. Prinsă în capcană, nu se putea mişca, țintuita brusc de podea.
Cymecul gândac, cu sângele încă picurându-i de pe membrul că o suliță, îşi făcu loc cu forță prin tăietura căscată în carcasa şi înaintă zornăind, lăsând în urma trupul lui Jibb. Mai ridică două dintre brațele din fata deasupra Serenei, dar cel mai mare dintre cymeci urlă la el să se oprească.
- Nu-i omori pe amândoi, sau n-o să avem nimic să-i ducem lui Erasmus! A cerut unul dintre luptătorii înverşunați din rezistență de pe Giedi Prime. Asta o să meargă de minune!
Auzindu-i cuvintele, Serena fu îngrozită. Ceva amenințător, în tonul celui care vorbise, o făcu să creadă că ar fi fost mai bine dacă murea pur şi simplu aici. Tăieturile de pe braț, din coaste şi de pe piciorul stâng, sângerau pe podea.
Ucigaşul lui Jibb îi smulse arma din mână, în timp ce cymecul mai mare dădu la o parte trupul căzut. Întinse un braț mecanic şi puse mâna pe ea, înconjurând-o cu pumnul lui de metal flexibil. Apoi titanul o ridică de pe podea şi o ținu cu fața cât mai aproape de filamentele sale optice sclipitoare.
- O, atât de fermecătoare! Chiar şi după o mie de ani, încă pot aprecia frumusețea. Dacă aş reuşi să fiu uman din nou, ți-aş demonstra întreaga mea admirație...
Senzorii lui luciră cu cruzime.
- Eu sunt Barbarossa. Ce păcat că trebuie să i te trimit lui Erasmus, pe Pământ! De dragul tău însă, sper că te va găsi interesantă...
Membrele lui argintii şi ascuțite o imobilizară într-o strânsoare nemiloasă, că o cuşcă gigantică. Serena se zbătu, dar nu reuşi să scape. Auzise de Barbarossa, unul dintre titanii originari care răsturnaseră Vechiul Imperiu. Mai mult decât orice, îşi dori să-l fi putut ucide, chiar dacă asta ar fi însemnat să-şi sacrifice propria viață.
- Una dintre navele lui Omnius pleacă mâine spre Pământ. O să am grijă să fii dusă la bord, zise Barbarossa. Am uitat să pomenesc de asta? Erasmus are laboratoare unde face... unele lucruri... interesante!
Nu există nici o limită a potențialului meu. Sunt capabil să înglobez un întreg univers.
Banca de date secretă a lui Omnius, fişiere alterate
În cadrul programului său de operare de mare amploare, nou-instalatul Omnius - Giedi Prime studia o hartă tridimensională a universului cunoscut. Un model exact, bazat pe compilarea cuprinzătoare a cercetărilor din arhivă şi a datelor furnizate de senzori, împreună cu proiecții şi analize bazate pe probabilități. Posibilități nesfârşite...
Cu o curiozitate nepotolită, nouă copie a lui Omnius examina nebuloasele rotitoare, sorii gigantici şi planeta după planetă. Având la dispoziție timp şi efort susținut, toate aveau să devină parte a rețelei lumilor sincronizate.
În curând avea să sosească următoarea navă de actualizare, aducându-l aproape la egalitate cu alte hiperminti planetare. Încă nu putuse să se sincronizeze de la activarea lui aici, pe Giedi Prime. Omnius-Giedi Prime putea să-şi copieze doar noile sale gânduri captivante şi să le împărtăşească printre clonele hipermintii. Expansiune, eficienta... erau atâtea de făcut! Cucerirea planetei Giedi Prime însemna numai o cărămidă din construcția imperiului cosmic al maşinilor. Procesul începuse, iar în curând avea să se accelereze.
Cuibărit în interiorul nucleului sau cibernetic, din fosta citadela a magnus-ului, Omnius încarcă imaginile luate de ochii-de-paza: ruine în flăcări, copii umani pe paturi de tortură, focuri imense făcute din membrii excedentari ai populației... Studie obiectiv fiecare imagine, absorbind informația, prelucrând-o. Cu multă vreme în urmă, programarea modificată a lui Barbarossa învățase maşinile gânditoare cum să îşi savureze victoria.
O mare parte dintre fabricile multietajate de pe Giedi Prime erau folosite acum în mod eficient, ca şi navele plutitoare de minerit şi alte echipamente. Barbarossa făcuse un efort îndrăzneț de a adapta centrele manufacturiere al oamenilor la utilizările maşinilor gânditoare. Iar cu aceste fabrici, nouă hiperminte descoperise ceva care crea conexiuni interesante şi posibilități extraordinare.
Umanii proiectaseră şi începuseră să asambleze un nou model de sondă spațială de mare distanță, un explorator al planetelor îndepărtate. Asemenea sonde puteau fi adaptate ca emisari pentru maşinile gânditoare, ori că noi substații pentru hipermintea-computer.
Pe harta galactică, Omnius nota timpul de călătorie cerut chiar şi de o sondă a maşinilor, la accelerație mare. Examina teritoriul desemnat drept „planetele nealiate”, nerevendicate încă nici de maşini, nici de paraziții umani. Atâtea sisteme stelare de explorat, de cucerit şi de dezvoltat, iar aceste prototipuri de sonde de pe Giedi Prime ar

fi făcut totul posibil! Nouă hiperminte vedea asta ca pe o ocazie - şi la fel aveau să vadă şi computerele sale aliate, de pe toate lumile sincronizate.
Dac-ar fi putut răspândi germeni din hipermintea sa, sub formă de fabrici auto-intretinute, capabile să folosească resursele locale pentru a construi infrastructuri automate, ar fi putut stabili capete de pod ale maşinilor gânditoare pe nenumărate lumi locuite. Ar fi fost asemenea unei ploi de scântei aruncate peste iasca, iar hrethgirii n-ar fi reuşit niciodată să oprească răspândirea lui Omnius. Pentru că asta făcea parte din natura lui fundamentală...
O echipă de roboți de întreținere stătea chiar la marginea nucleului sau ecranat, pregătită să ofere asistență tehnică. Procedând în conformitate cu ideea ei inovatoare, nouă hiperminte trimise un semnal către unul dintre aparate. Sistemele acestuia se activară imediat; robotul se aprinse, gata să-şi slujească stăpânul.
*
Vreme de săptămâni, în timp ce Barbarossa continua să subjuge şi să reconstruiască Giedi Prime, Omnius îşi dirijă maşinile de întreținere să creeze sonde sofisticate, cu rază mare de acțiune, fiecare conținând o copie a nucleului minții şi personalității sale agresive.
La aterizare, sondele şi-ar fi extins sistemele automate, stabilind pe fiecare planetă fabrici auto-intretinute, instalații care la rândul lor ar fi construit roboți de întreținere suplimentari... colonii mecanizate, ce-ar fi prins rădăcini departe de lumile sincronizate principale, departe de Liga Nobililor. Deşi maşinile puteau coloniza şi exploata de fapt orice planetă, cymecii insistau să se concentreze asupra lumilor compatibile cu viață umană. Sigur, lumile pustii păreau să producă mai puține necazuri, dar hipermintea înțelegea oportunitatea ambelor.
Când treaba fu terminată, Omnius îşi folosi ochii-de-paza ca să observe rafală de lansări - cinci mii de sonde luându-şi simultan zborul, programate să se împrăştie către colțurile cele mai îndepărtate ale galaxiei, chiar dacă aceste zboruri aveau să dureze milenii. Scara de măsurare a timpului nu conta...
Unități compacte, în formă de bule, sondele avântate umpleau cerul cu lumini sclipitoare şi dâre verzi de gaze reziduale. La momentele potrivite din viitor, Omnius avea să se reconecteze cu fiecare dintre aceste mecanisme, unul câte unul.
Maşinile gânditoare erau capabile să facă planuri pe termen lung - şi să trăiască să le vadă îndeplinite. La vremea când oamenii aveau să se extindă în acele sisteme stelare îndepărtate, Omnius avea să fie deja acolo...
Aşteptând.
Fiecare ființă umană este o maşină a timpului.
Poezie zensunnită a focului
Aflat la adăpost în străvechea stație de testări botanice care fusese sanctuarul său în ultimele luni, Selim se făcu covrig, în timp ce încă o furtună teribilă de nisip mătură deşertul. Vremea era singurul lucru care s-ar schimba vreodată aici.
Furtuna ținu şase zile şi nopți, biciuind praful şi nisipul, îngroşând aerul atât de mult, încât ziua însorită se transformă într-un crepuscul întunecos. Putea auzi vuietul amenințător al furtunii lovindu-se de pereții solizi ai structurii prefabricate.
Nu se temea deloc. Era în siguranță şi protejat... deşi puțin cam plictisit!
Pentru prima oară în viața lui, Selim se simțea independent, nu mai era prizonierul capriciilor sătenilor care-i dădeau ordine doar pentru că nu-şi cunoştea părinții. Abia dacă putea înțelege bogăția aflată la dispoziția lui, şi nici măcar nu începuse să descopere toate obiectele tehnologice stranii din Vechiul Imperiu.
Îşi aduse aminte cum el şi trădătorul lui prieten Ebrahim scotociseră deşertul împreună cu alți zensunniți, inclusiv naibul Dhartha şi tânărul lui fiu, Mahmud. O dată, Selim găsise un bulgăre de circuite topite, provenind evident de la o navă care explodase. Fusese roasă de nisip, devenind un conglomerat neobişnuit, foarte colorat. Voise să-i dea flecuştețul lui Glyffa, bătrână care avusese din când în când grija de el. Dar Ebrahim înşfăcase componenta topită şi se repezise să i-o arate naibului Dhartha, întrebându-l dacă o putea păstra ca pe o comoară. În schimb, naibul i-o luase şi o aruncase într-o grămadă vândută unui negustor de deşeuri. Nimeni nu se gândise la Selim...
Şi totuşi, pe măsură ce timpul petrecut în acest loc se transformă în săptămâni, descoperi noi înfățişări şi dimensiuni ale singurătății. Zi după zi, stătea în fața ferestrelor zgâriate, urmărind cum se potolea furtuna, aducând apusuri de soare roşii ca sângele, scăldate în nuanțe vii. Privea dunele curate unduind către orizontul nesfârşit. Movilele imense se metamorfozaseră ca nişte creaturi vii şi totuşi, în esență, rămâneau întotdeauna la fel.
Pe o asemenea întindere, părea imposibil că ar mai reuşi vreodată să întâlnească o altă ființă umană. Dar Budallah avea să-i dea un semn care să-i spună ce se aştepta de la el să facă. Spera doar că acesta va veni în curând.
În cea mai mare parte a timpului, în interiorul stației goale, Selim se ocupă cu jocurile solitare pe care învățase să le joace când era mai mic. În sat, fusese ostracizat de alții care-şi urmăreau ascendentă cu zece generații sau mai mult în urmă, chiar înainte de sosirea nomazilor pe Arrakis.
De pe vremea când abia învața să meargă, Selim fusese crescut de zensunniți diferiți, dintre care nici unul nu-l adoptase ca parte a familiei sale. Fusese întotdeauna un băiat impulsiv şi energic. Orice mamă adevărată ar fi

avut răbdare cu purtarea lui obraznică şi neastâmpărata, dar Selim nu avea o mamă adevărată. Pe Arrakis, unde supraviețuirea stătea pe muchie de cuțit, puțini ar fi cheltuit efort pentru un tânăr care părea hotărât să nu facă nimic cu viața lui.
O dată, vărsase din greşeală nişte apă - rația pe o zi întreagă - în timp ce lucra într-o firidă de depozitare. Că pedeapsă, naibul Dhartha îi interzisese orice fel de fluid timp de două zile, insistând că trebuie să-şi învețe lecția dacă voia să facă parte din trib. Dar Selim nu mai auzise asemenea pedepse aplicate nimănui altcuiva care mai comisese greşeli asemănătoare...
Când avea doar vreo opt ani standard, plecase în explorare pe costişe şi pe stânci, vânând şopârle şi căutând ierburi rezistente, cu rădăcini comestibile. În timp ce era afară, îl surprinsese o furtună de nisip, care aruncase praf şi pietriş peste munți, silindu-l să se adăpostească. Selim îşi aduse aminte cât de înspăimântat fusese, stând ascuns de unul singur vreme de două zile. Când reuşise în sfârşit să-şi croiască drum înapoi, în aşezarea din coasta muntelui, aşteptându-se să fie întâmpinat cu uşurare, îşi dăduse seama că nici unul dintre zensunniți nu-i observase măcar dispariția.
Dimpotrivă, Ebrahim, fiul unui respectat părinte al tribului, avea prea mulți frați şi surori ca să-i acorde cineva atenție. Poate pentru a compensa acest lucru, Ebrahim intra într-o mulțime de necazuri, testând continuu limitele restricțiilor naibului, în timp ce avea grijă ca Selim, copilul nimănui, bun de nimic, să se afle prin preajmă, doar pentru cazul în care trebuia aruncată vina pe cineva...
Că venetic nedorit, Selim nu încercase niciodată adevărata camaraderie. Acceptase întotdeauna manipulările lui Ebrahim că pe ceva bun, fără să se gândească la posibilitatea ca celălalt băiat să profite de el. Selim îşi învățase greu lecția, şi nu făcuse asta decât după ce plătise prețul exilului în deşert, unde restul lumii se aşteptase ca el să moară.
Dar trăise. Îl călărise pe Shaitan, iar Budallah îl îndrumase către acest loc ascuns...
Cum furtunile lungi îl făceau neliniştit, Selim deveni tot mai hotărât să exploreze stația de cercetări. Studie depozitele de instrumente sofisticate şi de înregistrări, dar nu înțelese tehnologia antică. Ştia vag ce-ar fi trebuit să facă sistemele, dar nu pricepea cum să lucreze cu maşinăriile instalate de oamenii de ştiință ai Vechiului Imperiu. Din moment ce această stație rămăsese intactă timp de sute, poate mii de ani, ar fi trebuit să poată suporta ca un tânăr curios să-şi bage puțin nasul prin ea...
Unele dintre celulele energetice erau încă active, cât de cât, şi reuşi să pornească sistemele, făcând panourile să lumineze. În cele din urmă, nimeri din întâmplase o metodă de a da drumul unei porțiuni de jurnal o holoinregistrare a unui bărbat înalt, cu trăsături ale chipului stranii, cu ochii mari şi piele palidă. Oasele feței sale aveau o construcție neobişnuită, ca şi cum ar fi provenit dintr-o rasă diferită de oameni. Savantul imperial purta straie lucitoare, unele metalizate, altele cu desene deosebite. El şi cu alți cercetători fuseseră trimişi aici pentru a testa resursele de pe Arrakis şi a evalua oportunitatea colonizării. Găsiseră însă puține lucruri demne de interes.
„Aceasta va fi ultima noastră înregistrare", vorbi savantul-sef într-un dialect galach obscur, pe care Selim îl găsi abia inteligibil.
Rulase înregistrarea de jurnal de cinci ori, până când să înțeleagă mesajul complet.
„Deşi însărcinarea noastră nu este completă încă, o nouă navă de transport a sosit la spațioportul local. Căpitanul a adus un mesaj urgent despre tulburări şi haos în imperiu. O clică de tirani a preluat controlul maşinilor gânditoare care ne servesc şi le-a folosit ca să răstoarne guvernul galactic. Civilizația noastră e pierdută!"
În spatele lui, colegii lui oameni de ştiință şopteau neliniştiți unii către ceilalți.
„Căpitanul navei de transport trebuie să plece în câteva zile. Nu ne putem termina munca de examinare în acest timp, dar dacă nu plecăm acum, dezordinile continue ar putea întrerupe călătoriile prin imperiu."
Selim se uită la cercetătorii adunați în spate, cu chipurile tulburate şi ochii sticloşi, fixați undeva în depărtare.
„S-ar putea să treacă un oarecare timp până când conducătorii politici să rezolve această dispută şi să ne readucă viața la normal. Nici unul dintre noi nu doreşte să fie abandonat în acest loc îngrozitor, aşa că vom pleca cu această navă după ce vom sigila toate sistemele din stațiile noastre de testare. Oricum, au mai rămas puține lucruri de descoperit în acest pustiu al Arrakisului, dar dacă ne vom întoarce vreodată, ne-am bucurat că stațiile vor rămâne intacte şi funcționale, chiar dacă pauză va dura câțiva ani."
Când înregistrarea se încheie, Selim chicoti.
- Au fost mai mult de câțiva ani!
Dar imaginile savanților de mult morți ai imperiului nu răspunseră, părând doar să scruteze viitorul necunoscut.
Selim ar fi vrut să-şi poată împărtăşi încântarea cu cineva, dar nu putea. Deşertul îl ținea încă prizonier.
Cu toate acestea, avea să găsească o cale de evadare.
Riscul se diminuează pe măsură ce credința noastră în semenii noştri ființe umane creşte.
XAVIER HARKONNEN, discurs militar
Şapte zile...
Brigit Paterson nu voia să dea un termen atât de scurt, dar îşi puse echipa să muncească din greu. Verifică şi reverifică ceea ce făceau, asigurându-se că nu există erori. O planetă întreaga era în joc...

Potrivit cu estimările cele mai optimiste ale Serenei, inginerii terminară cu foarte puțin timp înainte de termen. După ce testa sistemul de scuturi de bruiaj şi găsi totul în stare de funcționare, chiar şi după standardele ei cele mai stricte, Brigit le dădu în sfârşit oamenilor ei câteva ore de odihnă. Unii se aşezară să privească cerul rece şi cenuşiu prin ferestrele de plaz ale barăcilor; alții adormiră imediat, ca şi cum ar fi fost puşi în animație suspendată.
Armada sosi, într-adevăr, în dimineața celei de-a nouă zile... Sistemul de avertizare pe care-l instalase ca să tragă cu urechea la rețeaua de senzori a lui Omnius izbucni într-o rafală de sonerii de alarmă. Brigit îşi trezi echipa şi le spuse că flota Ligii era pe cale să intre în sistem, gata să recucerească Giedi Prime. Spera că Serena interceptase navele şi le spusese la ce să se aştepte.
Cymecii îşi exprimară cu dispreț neîncrederea în faptul că oamenii nedomesticiți ar fi îndrăznit să vină împotriva lor, în timp ce incarnarea lui Omnius lucra la analiza situației şi la pregătirea unui răspuns.
Flota maşinilor gânditoare menținea câteva crucişătoare mari de patrulare pe orbită, dar majoritatea navelor de luptă robotice fuseseră retrase la sol şi folosite în operațiunile de subjugare a populației. Acum, cu Armada Ligii apropiindu-se, Omnius-Giedi Prime transmise ordine prin rețeaua de computere. Aparatele robotice de luptă porniră motoarele, pregătindu-se să se lanseze pe orbită, pentru că o forță masivă sincronizata, să lovească invadatorii hrethgiri.
Brigit Paterson ascultă planurile şi surâse.
Al doilea inginer se repezi spre ea, privind afară, la insula stâncoasă şi bătută de vânt.
- N-ar trebui să pornim scuturile de bruiaj? Sunt gata toate. Ce mai aştepți?
Brigit întoarse capul spre el.
- Aştept ca înfumurații de roboți să cadă în capcana mea!
Pe ecranele rudimentare instalate în complexul neterminat, urmări o sută de nave de război principale decolând de pe terenurile de aterizare care fuseseră cucerite în timpul cuceririi inițiale. Uriaşele vehicule mecanizate se ridicară de la sol, purtând o incredibilă putere de foc.
- Nu atât de repede...
Brigit reactiva în sfârşit câmpurile de bruiaj Holtzman reîntinerite. Turnurile emițătoare tivite cu gheață pompară energie în rețeaua interconectata de sateliți de departe de pe orbită, iar distrugerea se răspândi că o pânză de păianjen, invizibilă şi absolut mortală pentru gelcircuitele IA.
Flota robotică nu afla niciodată ce o lovise.
Ridicându-se în aer, incapabile să creadă că ceva atât de neaşteptat putea să le afecteze planul de bătălie, navele maşinilor gânditoare loviră vălul subțire, licăritor, care le distruse creierele de computer, ştergând sistemele şi unitățile de memorie. Una după alta, navele de război fură scoase din funcțiune şi se rostogoliră din cer ca nişte asteroizi. Cu toate sistemele moarte, se prăbuşiră şi explodară la sol.
Unele loviră zone nelocuite. Altele, din păcate, nu.
Brigit Paterson nu voia să se gândească la pagubele colaterale pe care tocmai le provocase lumii deja devastate. Văzând succesul, inginerii izbucniră în urale. Acum, aparatele de luptă ale roboților din spațiu n-ar mai fi fost în stare niciodată să se opună puterii combinate a Armadei unificate, nici nu puteau coborî la suprafață să facă ravagii.
- N-am câştigat încă, spuse Brigit, dar s-ar putea să nu mai dureze mult până când vom pleca de pe stânca asta.
*
Grupul de luptă al Armadei se apropie de Giedi Prime, cu toate armele pregătite împotriva năpastei maşinilor gânditoare. Xavier se rugă ca Serena să fi reuşit în planul ei nebunesc, şi că se afla acolo, undeva, în siguranță. Insistase să comande lovitura riscantă el însuşi - nu pentru că voia revendice gloria unei victorii menite să ridice moralul ci pentru că dorea cu disperare s-o regăsească pe Serena.
Sigur pe strânsoarea lui mecanizata asupra planetei, Omnius apreciase greşit planurile şi posibilitățile oamenilor. După ce calculase şansele şi văzuse doar o foarte mică probabilitate a succesului Ligii, hipermintea înlăturase, după cât se pare, amenințarea represaliilor umane. Nici un inamic rezonabil nu ar fi atacat vreodată împotriva unor şanse atât de copleşitoare!
Dar Xavier Harkonnen nu avea nici un scrupul în a-şi asuma misiuni lipsite de speranță. Iar în această situație, hipermintea de pe Giedi Prime nu poseda toate informațiile relevante. Acestui Omnius îi lipseau date vitale despre magicienele de pe Rossak, despre noile scuturi portabile şi - spera el - despre transmițătoarele secundare de câmp, acum operaționale.
Când navele robotice de pe orbita detectară apropierea grupului de luptă, se adunară în formație standard pentru a distruge vehiculele Armadei. În comunicator, Xavier auzi un raport de la adjutantul lui, quarto Powder.
Domnule, maşinile gânditoare sosesc. Porturile de rachete sunt deschise...
Xavier dădu prima comandă:
- Trimiteți diviziile de asalt la sol... Lansați transportoarele blindate de trupe!
Roiurile de nave îi duceau pe magiciana Heoma şi pe gărzile ei de corp de pe Rossak, precum şi pe soldații care

aveau să folosească scuturile portabile împotriva roboţilor războinici din Giedi City.
Quarto Powder ridică brusc ochii, de la staţia lui de control, verificând rapoartele scanerelor pe care tocmai i le transmiseseră ofiţerii tactici.
- Domnule, se pare că scuturile de bruiaj tocmai au intrat în funcţiune pe toată planeta!
Xavier simţi că-i creşte inima.
- Exact aşa cum a promis Serena!
Soldaţii ovaţionară, dar el zâmbi dintr-un cu totul alt motiv. Acum ştia că ea trebuie să fie în viaţă, la urma urmei. Serena realizase imposibilul, aşa cum făcea deseori.
- Navele de război robotice se prăbuşesc! Încercau să se lanseze şi au fost prinse în bruiaj!
- Bine, dar maşinile gânditoare de la sol vor încerca să anihileze acele turnuri secundare de transmisie. Va trebui să terminăm treaba în timp ce flota roboţilor este prinsă în capcană aici şi restul maşinilor gânditoare sunt blocate în oraşe...
Xavier n-ar fi îngăduit ca munca Serenei să fie zadarnică.
- Hai să luăm înapoi planetă!
Ieşind pe porţile de lansare ale navei aruncătoare de proiectile care conducea grupul, opt kindjale de escortă încadrară transportorul solitar al lui Heoma, toate complet înarmate şi gata să intre în lupta cu duşmanul. Misiunea kindjalelor era să provoace confuzie şi haos, să distragă apărătorii roboţi lipsiţi de imaginaţie, astfel încât magiciana voluntară să poată ateriza în siguranţă şi să-şi îndeplinească rolul fundamental.
Văzând navele robotice ţintind, Xavier îndemna transportoarele de trupe să se grăbească. Roiuri de nave mai mici ale Armadei pătrunseră în atmosfera turbulenta şi se îndreptară spre Giedi City.
Închizând ochii, Xavier îşi trimise speranţele o dată cu ele, apoi se concentra asupra ameninţării maşinilor care se apropiau pe orbită.
Unele vieţi sunt luate, în timp ce altele sunt date de bunăvoie.
ZUFA CENVA, fraza repetată într-un discurs de elogiere
Înconjurată de şase bărbaţi tăcuţi de pe Rossak, Heoma pilota transportorul de trupe. Toţi gardienii ei purtau uniforme căptuşite şi căşti care le ofereau o oarecare protecţie împotriva proiectilelor. Urmărind altimetrul în timp ce nava cobora, bărbaţii înghiţiră amestecuri de droguri de pe Rossak. Stimulantele puternice ardeau că lavă prin vine şi prin fibrele muşchilor, amorţind durerea şi teamă.
Cu calităţile ei telepatice, Heoma văzu bărbaţii drogaţi devenind adevărate vijelii cu formă umană, gata să dezlănţuie fulgere asupra duşmanilor. O priviră în ochi, unul câte unul, schimbând informaţii nerostite, pe deplin conştienţi că erau pe cale să moară.
Transportorul salta şi se cutremură când se năpusti prin vânturile primejdioase de la limita atmosferei. Heoma nu era un pilot expert, dar avea destul antrenament cât să aşeze nava pe sol. N-avea nevoie de o aterizare delicată - doar de una după care să poată ieşi întreagă pe picioare.
Se aşteptase ca navele de apărare ale roboţilor să-i intercepteze, dar văzu aparatele zburătoare ale maşinilor gânditoare prăbuşindu-se la sol căzând ca nişte bolovani peste clădiri şi parcuri. Alte maşini zburătoare, care reuşiseră să coboare destul de jos cât să evite cea mai mare parte efectului scuturilor de bruiaj, se luptau să aterizeze, cu sistemele avariate.
Nu sunt în măsură să-şi facă griji pentru noi, transmise un om de pe unul dintre kindjalele însoţitoare. Navele rapide ale Armadei deschiseră focul cu rafale de artilerie, aruncând în aer unele dintre aparatele zburătoare robotice.
Pe orbită, navele de război ale Armadei avură un schimb de focuri furios cu navele spaţiale mai mari, dotate cu inteligenţa artificială, care erau împiedicate acum să coboare la suprafaţă şi să-l apere pe Omnius. Tercero Harkonnen trimisese de asemenea la sol o forţă de asalt pe scară largă, după ce Heoma şi mica ei echipa porniseră la drum. Fiecare element al atacului avea misiunea lui specifică, cerând atenţie până în cele mai mici detalii.
Heoma examina comenzile navei, numărând invers secundele. Lovitura ei trebuia să fie una singură, disperată; nu va mai avea o altă ieşire. Şi totul trebuia să se încheie înainte ca soldaţii Ligii să ajungă pe poziţii.
Pe măsură ce norii joşi se împrăştiau, începu să zărească oraşul de dedesubt, străzile în unghiuri drepte şi clădirile înalte construite de oameni mândri, care întrevăzuseră un viitor prosper. Toate cvartalele oraşului erau înnegrite, în special complexele de locuinţe, inutile - după toate aparenţele - pentru cuceritorii inumani.
Amintindu-şi şedinţele de informare, în timpul cărora memorase singurele hărţi disponibile ale oraşului, magiciana voluntară identifica citadela unde fusese cândva reşedinţa guvernatorului. Acolo, cymecii instalaseră o nouă hiperminte Omnius, potrivit mesagerului răvăşit, Pinquer Jibb. Conacul magnusului devenise o fortăreaţă a maşinilor gânditoare.
Acolo sunt cymeci.
Escortele din kindjale împrăştiară nori de fum de camuflaj. Lansară containere cu pilitura electromagnetică sclipitoare, aşchii de metal activ care paralizară capacităţile senzoriale ale roboţilor. Aparatul lui Heoma urma

norul risipit până jos. Magiciana spera să rămână ascunsă, în timp ce se apropiau de aparatele de zbor încă intacte.
Conştiente că se apropiau nişte adversari, navele de vânătoare ale maşinilor gânditoare lansară salve oarbe. Exploziile zguduiră aparatul lui Heoma, care observă că sistemul de aterizare al acestuia fusese avariat. Duse totuşi nava grea către sol, frânând cât de brusc putu, derapând şi brăzdând terenul, împrăştiind flăcări, scântei şi şrapnele. În cele din urmă, se opri izbindu-se de peretele unei clădiri din piatră cenuşie.
Imediat, Heoma şi oamenii ei se ridicară în picioare, desfăcându-şi centurile şi adunându-şi armele. Magiciana deschise uşa laterală şi ordonă gărzilor ei dopate să elibereze drumul. Respectând instrucțiunile, transmise către kindjalele de escortă un semnal că drumul era liber. Un pilot răspunse în timp ce vira în sus:
- Topeşte-i pe ticăloşi!
Aparatele de vânătoare se îndepărtară spre cer, către al doilea val de transportoare de trupe ce lăsau echipe de asalt la sol, în oraşul infestat de roboți.
Partea următoare a misiunii era în mâinile ei.
Heoma se desprinse de vehiculul fumegând, apoi făcu semn apărătorilor ei cu ochii sticloşi să se grăbească spre citadela guvernatorului Ea sălta în urma lor, cu ținta limpede în minte.
În urmă, aparatul plin de lovituri exploda, urmându-şi secvența de autodistrugere. Heoma nici nu clipi. Nu intenționase niciodată să-şi lase vreo opțiune de retragere!
Gărzile de corp duceau cu ele lansatoare de proiectile şi arme disruptoare. O asemenea artilerie ar fi fost prea greoaie ca să fie cărată de un om normal, dar, cu muşchii lor întăriți pe cale chimică, bărbații aveau puteri supraomeneşti... cel puțin până când drogurile le ardeau trupurile din interior spre exterior.
În picioare, înalți de trei metri, roboți de luptă puternici păzeau drumul către citadela lui Omnius. Deşi vigilente, maşinile gânditoare erau mai preocupate de navele javelin, de cele aruncătoare de proiectile şi de scuturile de bruiaj restabilite, decât de câțiva umani alergând pe străzi. Ce-ar fi putut realiza o mână ele hrethgiri neînsemnați împotriva puternicelor maşini gânditoare?
Când roboții santinele se mişcară să le blocheze apropierea, gărzile lui Heoma deschiseră focul. Fără o vorbă, lansară proiectile, transformând în sfărâmături roboții de oțel.
Deasupra lor bâzâiau ochi-de-paza, zburând foarte aproape de acoperişurile clădirilor. Aceştia coborâră în picaj când detaşamentul alerga spre intrarea în arcada a conacului magnus-ului. Ochii-de-paza nu scăpau din vedere mişcările lui Heoma, raportând totul lui Omnius-Giedi Prime. Dar magiciana nu încetini. Gărzile ei trăgeau în orice maşină ținta, nelăsând nimic pe mai târziu.
În spatele lor, pe străzi, primele transportoare de trupe ale Armadei aterizaseră, echipele ieşind în grabă şi deschizând focul cu arme de mână. Organizară un perimetru păzit, astfel încât tehnicienii putură să instaleze primul dintre cele două prototipuri ale câmpurilor de bruiaj portabile ale lui Holtzman.
Dispozitivul arata rudimentar şi greoi, înălțat pe un tripod solid. Era conectat prin cabluri la sursă puternică de energie a transportorului de trupe. O singură rafală a proiectorului de impulsuri avea să golească motorul aparatului spațial - şi avea să scoată de asemenea din funcțiune toți roboții neecranati pe o rază de jumătate de kilometru.
- Liber! strigă tehnicianul. Mulți dintre soldați îşi acoperiră urechile, ca şi cum s-ar fi aşteptat la o explozie tunătoare de artilerie.
Heoma auzi doar un vuiet slab, subțire, apoi un pocnet uşor în țesătura aerului. Din prototipul lui Holtzman țâşniră scântei şi fum, iar toate luminile sclipitoare ale vehiculului de transport se stinseră.
Apoi, cu un zăngănit ca o grindină metalică, sute de ochi-de-paza se rostogoliră din aer, lovind străzile pavate. Masinile-razboinici greoaie se opriră cu zgomot. Mai multe aparate aeriene conduse de roboți se legănară pe cer, scăpate de sub control, şi se prăbuşiră la pământ.
Urale disonante se înălțară din rândurile soldaților Armadei care încă mai ieşeau din transportoare. Entuziasmul lor crescu atunci când văzură că stabiliseră un cap de pod, o zonă unde cea mai mare parte a roboților inamici fuseseră eliminați.
Heoma trebuia să-şi ducă la bun sfârşit misiunea înainte de a pune în primejdie pe oricare dintre ceilalți curajoşi soldați umani.
- Înăuntru! Grăbiți-vă!
Ea şi cu gărzile de corp se repeziră pe coridoarele citadelei guvernamentale. Aşa cum o învățase Zufa Cenva, se concentra să-şi adune puterile telepatice până când mintea începu s-o doară din cauza valului de energie.
În adâncul citadelei, detaşamentul lui Heoma întâlni doi roboți cuplați între ei, încă în funcțiune, dar dezorientați. După cât se părea, zidurile groase ale edificiului îi protejase de intensitatea maximă a impulsului de bruiaj.
Roboții stăteau în fața lor, cu bratele-tun ridicate dar Heoma descarca o rafală telekinetică, aruncându-i de-o parte şi de alta, neajutorați în fața unei ofensive pe care n-o puteau nici vedea, nici înțelege. Înainte ca roboții şovăitori să se fi putut pune pe picioare gărzile lui Heoma îi distruseseră cu proiectile grele.
Aproape ajunşi acolo!

Alergând din toate puterile, magiciana deschise drumul către nucleul citadelei maşinilor gânditoare, declanşând alarme peste tot. Mulți roboți căzuseră inactivi prin camere sau pe holuri, dar alții se concentrară asupra ei. Uşi blindate se trântiră pe coridoare, că pentru a izola încăperi vitale, dar Heoma îşi putea da seama că nu erau importante. Ştia exact unde să se ducă.
În curând, cymecii aveau să sosească şi să o înconjoare. Exact conform planului...
Zumzăitul electricității mentale i se intensifică în creier ca un transformator de energie. Îşi simțea craniul gata să explodeze, dar nu dezlănțui încă puterea. Trebuia să-şi păstreze forțele întregi pentru un singur moment final.
Auzi formele-razboinic alunecând pe coridor ca nişte crabi, sunetele amenințătoare ale sofisticatelor corpuri-masina dirijate de creierele unor trădători umani, diferite de pasul rigid, cazon, al gărzilor robotice…
- Aproape că a sosit clipa noastră, îi anunța ea cu vocea plină de emoție şi de teamă cu greu ascunsă pe bărbații de pe Rossak, cu ochii aprinşi.
Oprindu-se brusc, ajunse în camera principală unde se afla nucleul ecranat al manifestării lui Omnius. În interiorul încăperii blindate, numeroşi ochi-de-paza se uitau la ea prin filamentele optice luminoase.
O voce tună din nenumărate surse:
- Ființă umană... aduci o bombă, un exploziv jalnic de slab despre care crezi că ar putea să mă rănească? Ai adus una dintre armele voastre atomice, sau victoria nu merită un asemenea preț pentru tine?
- Nu sunt atât de naivă, Omnius, replică Heoma aruncându-şi pe spate părul alb, transpirat. O singură persoană nu poate cu nici un chip să rănească marea hiperminte-computer. Asta ar cere o lovitură militară mult mai amplă. Eu nu sunt decât o femeie...
În timp ce cymecii giganți se apropiau pe coridoarele învecinate, Omnius simulă un hohot de râs.
- Oamenii admit rareori neghiobia propriilor lor acțiuni.
- Eu n-am admis un asemenea lucru...
Pielea lui Heoma devenise roşie, încinsă de energia nefirească. Electricitatea statică îi făcea părul palid să fluture ca nişte şerpi furioşi.
- Mi-ai apreciat doar greşit scopul.
Uşile se deschiseră şi trei cymeci monstruoşi alunecară înăuntru cu paşi metalici grațioşi, parcă savurând capturarea acestor oameni. Gărzile lui Heoma se întoarseră şi deschiseră focul, folosindu-şi ultima rămăşiță de muniție pentru a schilodi unul dintre neocymeci într-un singur atac concentrat.
Al doilea neocymec îşi ridică armele integrate şi îi vaporiza pe neînfricații bărbați de pe Rossak în nori de pastă însângerată. Neocymecul avariat zăcea pe podea, cu brațele şi picioarele zvâcnind ca ale unei insecte otrăvite, încă nepregătit să cedeze morții. Cymecul titan, mai mare, păşi spre magiciana.
Acum, Heoma înfrunta singura maşinile. Fără să se mişte, îşi concentra puterile mentale, ridicându-le până la un punct în care abia mai putea menține o fărâmă de control.
- Eu sunt Barbarossa, rosti cymecul. Am strivit atâția hrethgiri încât ai avea nevoie de un computer ca să-i număr pe toți!
El şi cu însoțitorul lui cymec se apropiară.
- Rareori am fost martor la asemenea aroganță.
- Aroganța? Sau încredere? zâmbi Heoma. Scoaterea unui titan din ecuație este un schimb corespunzător pentru viața mea.
Energia mentală a magicienei nu putea face nici un rău gelcircuitelor consolidate ale lui Omnius însuşi. Mințile umane, totuşi, erau mai vulnerabile la atacul ei telepatic. Simți flăcările energiei răzbunătoare culminându-i în minte - şi le elibera într-o furtună de foc de un alb orbitor.
Unda de şoc a anihilării psihice făcu să clocotească creierul lui Barbarossa şi al însoțitorului lui, ca şi al tuturor celorlalți cymeci şi al nefericitelor ființe biologice îngrămădite în complexul citadelei. Omnius lasa să-i scape un urlet fără cuvinte, de energie statică şi de mânie Heoma văzu doar alb când energia ei mentală vaporiza creierele organice ale cymecilor.
Lăsând nou-instalata hiperminte vulnerabilă...
Afară, trupele de la sol ale Ligii aşteptară ca furtuna de foc telepatică să se stingă, apoi năvăliră să atace fortăreața acum lipsită de apărare a lui Omnius.
Munca de recucerire a planetei Giedi Prime începuse.
Nimic nu este permanent
Zicala a cogitorilor
În decursul unei ore de la activarea instalației de transmisie, cymecii şi roboții blocați la suprafață îi reperaseră amplasamentul. În timp ce bătălia se dezlănțuia în Giedi City, chiar şi după ce Barbarossa fusese anihilat, un escadron al morții format din neocymeci şi roboți fu trimis spre marea nordică. Înconjurară insula stâncoasă, acoperită cu gheață, pentru a pătrunde în complex şi a distruge turnurile parabolice emițătoare.
Având puține arme, inginerii care-i mai rămăseseră lui Brigit Paterson nu se puteau apăra împotriva unui asemenea atac, dar nici nu aveau vreo intenție să se predea. În interiorul centrului principal de control, savanta

scana cerul şi marea.
- Cu cât rezistăm mai mult aici, cu atât mai multe vieţi vom salva.
Albi ca varul şi cu chipurile schimonosite de groază, inginerii disperaţi se înarmară cu grenade, arme dotate cu proiectile energetice şi un lansator de artilerie portabil şi se duseră să păzească ţărmurile şi căile aeriene ce duceau spre insulă.
Detaşamentul morţii format din maşini nu dădu ultimatumuri; începu atacul de îndată ce se afla în raza de acţiune. Inginerii lui Brigit erau pregătiţi şi răspunseră cu foc imediat. Reîncărcară armele, făcând muniţia lor tot mai puţină să conteze.
Cymecii şi roboţii erau mai preocupaţi să anihileze turnurile decât să omoare cei câţiva apărători. Mare parte a atacului era îndreptată spre structurile înghețate care pompau spre cer sângele vital al energiei de bruiaj. Când un foc al unui cymec scoase din funcţiune un transmiţător,scuturile începură să slăbească, dar Brigit făcu un reglaj fin al comenzilor. Degetele ei reci parcă zburau, redirecţionând energia spre secţiunile mai stabile ale turnului, şi în scurtă vreme restabili un scut funcţional. Nu ştia însă cât de mult avea să dureze.
Afară, auzi explozii şi ţipete, făcând-o să se întrebe câţi dintre inginerii ei mai erau în viaţă. Ecranele pâlpâiră când senzorii fură avariaţi în flăcări, şi văzu mai multe nave apropiindu-se, probabili întăriri ale maşinilor. Un detaşament întreg!
Apoi detunături mai puternice răsunară în apă, iar cymecii începură să se clatine. Vehiculele roboţilor explodară, ochite de kindjalele conduse de piloţi umani, care se apropiau. Auzi o ovaţie disonanta de la nu număr jalnic de mic de voci. Armada Ligii trimisese salvatori să apere instalaţia scuturilor.
Slăbită de uşurare, Brigit se prăbuşi în scaunul ei, bucuroasă că schema riscantă se dovedise un succes. Când avea să ajungă acasă, îşi promise ca o să-i cumpere Serenei Butler cea mai bună şi mai scumpă sticlă de vin disponibilă în întreaga Liga a Nobililor.
*
După ce lovitură mentală a lui Heoma anihila supraveghetorii cymeci, cel de-al doilea câmp portabil al lui Holtzman dobori roboţii într-o altă parte a oraşului. Nucleul lui Omnius era deteriorat şi vulnerabil.
Aparatorii-roboti supravieţuitori iniţiară o rezistenţă puternică, dispuşi să sacrifice totul pentru a-i împiedica pe oameni să recupereze planetă şi să distrugă hipermintea. În timp ce Xavier Harkonnen lupta împotriva navelor spaţiale ale maşinilor gânditoare, în giganticele lui aparate aruncătoare de proiectile, patru distrugătoare javelin fură trimise să ajute la protejarea suprafeţei. Un detaşament de kindjale pluteau unul după altul pe deasupra ţintelor, dărâmând infrastructura embrionară a maşinilor, schilodind orice robot găsit în afara razei de acţiune a câmpurilor de bruiaj portabile.
Transportoarele de trupe ale Armadei descărcară pe câmpul de bătălie soldaţi care să caute şi să saboteze punctele întărite ale maşinilor gânditoare. Nave de scanare trimiseră mesaje menite să adune toate nucleele rezistenţei umane, chemându-i pe ceilalţi să se ridice şi să se alăture luptei.
Drept răspuns, bărbaţi, femei şi copii înnebuniţi se revărsară din clădiri, fugind din echipele de sclavi. Alergau pe străzi cu orice armă putuseră găsi, unele luate de la roboţii căzuţi.
Pe măsură ce cursul bătăliei începu să se schimbe, Xavier lansa un set de ordine generale, delegând responsabilităţile şi zonele de curăţat subcomandantilor Armadei. Apoi, porni cu echipele de căutare de elită s-o găsească pe Serena Butler.
Zbura direct spre insulă din marea nordică unde inginerii din echipa de comando repuseseră în funcţiune instalaţia de generare a scuturilor Se aştepta s-o găsească pe Serena acolo, din moment ce acesta fusese planul ei tot timpul. Xavier se uită în jur, cercetând cu groază trupurile dar nu văzu nici o urmă a Serenei sau a veteranului Ort Wibsen. Nu văzu nici spărgătorul ei de blocadă.
Când o întâlni pe Brigit Paterson stând afară, în adierea rece, fără să pară că ar simţi frigul, era plină de exuberanţa pentru victorie. Cu o voce tunătoare, exclamă:
- Am reuşit, tercero! N-aş fi pariat nici măcar un singur credit pe şansele noastre de succes, dar Serena ştia ce face! Nu pot să cred că ne-a tras după ea!
Xavier se simţi gata să se topească de uşurare.
- Unde e?
- Nu-i cu Armadă? se încruntă Brigit. A plecat acum câteva zile să intercepteze navele tale şi să te informeze despre ce-am realizat.
Clipi, brusc neliniştită.
- Credeam că ea ţi-a dat toate informaţiile...
- Nu, am venit datorită mesajului pe care mi l-a lăsat pe Salusa.
Inima lui Xavier tresări de o spaimă bruscă, iar vocea îi scăzu până la o şoaptă înghețată.
- Trebuie să se fi întâmplat ceva. Doamne, sper că nu...
Xavier lua un număr mic de kindjale, cu cei mai buni piloţi. Serena se pierduse undeva pe Giedi Prime. O întreagă planetă îi oferea un număr copleşitor de ascunzători, dar el jură s-o găsească.

După ce părăsise echipa de ingineri de pe insula bătută de vânt, se prăbuşise? Fusese capturată? Dosarul de serviciu al lui Wibsen îl arata ca un pilot excelent, iar spărgătorul de blocadă convertit ar fi trebuit a funcţioneze bine. Totuşi, Serena şi soldaţii de comando care-i rămăseseră nu răspunseseră la nici o transmisie a Armadei. Atâtea lucruri s-ar fi putut întâmpla... Lucruri rele.
Armada avea ordine pentru faza finală a operaţiunii de pe Giedi Prime. Convoaiele ridicau în aer supravieţuitorii din complexul guvernamental deteriorat din Giedi City. Spera că Serena nu era acolo... La zece kilometri distanţă de suprafaţă, concentrat deasupra citadelei care fusese cândva casa magnus-ului Sumi, detaşamentul făcea clădirea una cu pământul, iar Xavier îşi dădu seama că venise timpul. Numai cu câteva luni înainte, el şi echipa lui de inspectori fuseseră găzduiţi de magnus la un banchet.
Acum, Omnius trebuia extirpat ca un cancer, anihilat de pe Giedi Prime.
Descriind cercuri pe deasupra metropolei rănite, Xavier ezită. Avea un nod în stomac. În cele din urmă, dădu echipajului ordinul. Kindjalele lansară încărcăturile mortale.
Xavier închise ochii, apoi se sili să privească groaznică soluţie. Aceasta era singura cale de a fi siguri. Chiar dacă fragmente ale hipermintii fuseseră distribuite în substaţii răspândite pe suprafaţa planetei Giedi Prime, energică forţa de ocupaţie avea să smulgă din rădăcini toate rămăşiţele. Deocamdată, oamenii trebuiau să anihileze nucleul computerului care se cuibărea cu laşitate, că o matcă malefică a insectelor, în complexul citadelei, să-l desprindă de toată infrastructura, să-l lipsească de toţi protectorii săi maşini.
Prin fumul zdrenţuit şi prin acoperişul de nori, Xavier urmări cum se declanşează o duzină de bombe hipertermice, aruncând fulgere şi trăsnete asupra centrului oraşului, vaporizând clădirile guvernamentale. Într-un spaţiu de mai multe străzi în jur, chiar şi piatră se topi. Oţelul se transformă în cenuşă. Sticlă se evaporă. Nimic n-ar fi putut supravieţui...
O victorie dulce-amară... dar o victorie totuşi.
*
Două zile mai târziu, în timpul unei inspecţii, tercero Harkonnen şi ofiţerii săi activi confirmară decimarea oraşului Giedi City. Ştiau deja ce aveau să găsească, dar dovada crudă îi îmbolnăvi.
Xavier trase adânc aer în piept, cutremurându-se, şi încercă să-şi împace conştiinţa amintindu-şi că Omnius fusese înfrânt. Fiinţele umane îşi luaseră înapoi planetă. Dar nici urmă de Serena.
Există întotdeauna o cale de ieşire, dacă o poţi recunoaşte.
VORIAN ATREIDES, dosare de rapoarte
Când Călătorul Visurilor intra în sfârşit în sistemul solar Ophiuchi B, că etapă a lungii călătorii de actualizare, Seurat încerca să contacteze recent instalată reţea Omnius de pe Giedi Prime. Dacă generalul Agamemnon cucerise lumea hrethgirilor, aşa cum promisese, Vor ştia că aveau să găsească citadela standard condusă de maşini, ca centru al afacerilor planetei. Avea să fie un alt capitol măreţ pe care tatăl lui îl putea include în memorii.
Vorian stătea în picioare în spatele căpitanului robot, examinând consola de instrumente, în timp ce se apropiau.
- Pariez că sunt încă multe de organizat şi de restructurat acolo jos...
Era entuziasmat de ocazia de a vizita o lume aflată în procesul trecerii de la dezordinea umană la guvernarea eficientă a maşinilor. Omnius va avea nevoie să pună la conducere cei mai buni oameni de încredere, pe cei mai loiali maşinilor gânditoare. Neocymecii vor avea probabil grijă de partea cea mai grea a muncii de supunere, iar oamenii de încredere vor veni mai târziu, după ce populaţia avea să fie suficient de îmblânzită şi-şi va fi acceptat situaţia.
Dar Vor se simţea puţin ciudat. Hrethgirii cuceriţi de pe Giedi Prime vor arăta că el, deşi nu va simţi nici o înrudire cu ei. Seurat, şi alţii aidoma lui sunt fraţii mei mai mult decât oamenii!
La consola de comandă, robotul încerca să fixeze un semnal de la bord asupra unei balize de ghidare de la citadela.
- Încă nici un contact. Poate că nu sunt instalate încă toate sistemele de la suprafaţă, sau poate că Agamemnon a provocat prea multe pagube în timpul cuceririi...
Vor supraveghea sistemele de monitorizare.
- Pagubele pot fi reparate întotdeauna, odată ce cucerirea este asigurată.
În faţa lor, Giedi Prime era luminată pe partea unde era ziua de un soare palid, galben. În timp ce privea, fruntea i se încreţi de îngrijorare.
- Ceva nu pare tocmai în regulă, Seurat.
- Defineşte-ţi rezervele, Vorian Atreides. Nu pot săvârşi nici o acţiune bazat pe un vag sentiment de nelinişte.
- Nu contează. Doar... fii atent!
Călătorul Visurilor pătrunse lin în partea superioară a atmosferei, spintecând norii şi particulele împrăştiate pe care sistemul de captare al navei îl analiză, arătând că era un fum gros. Ar fi putut hrethgirii să fie atât de ticăloşi şi de disperaţi încât să-şi fi ars propriile oraşe? Ce creaturi dezgustătoare!
Simţi un nod în stomac în clipa când sistemele de avertizare de la bord începură să vuiască. Seurat modifica

imediat cursul, oprind coborârea şi câştigând din nou altitudine.
- Se pare că scuturile de bruiaj au rămas intacte pe Giedi Prime!
- Aproape că am dat peste ele! strigă Vor. Asta înseamnă...
- Poate că generalul Agamemnon n-a reuşit cucerirea planetei. Giedi Prime nu-i atât de sigură pe cât am fost îndemnați să ne aşteptăm.
Irațional de încrezător că tatăl lui n-ar fi putut eşua. Vor rula o secvență de scanări.
- Instrumentele detectează echipament militar al Ligii la suprafață şi semne ale unor explozii masive recente în Giedi City.
Cuvintele i se opriră în gât.
- Nucleul central şi hipermintea Omnius locală au fost anihilate! Roboții şi cymecii par să fie de asemenea distruşi!
- Le scanez rapoartele pe bandă largă... compilez un rezumat...
Fără să se alarmeze, robotul relata ce înțelesese el despre câmpurile de bruiaj portabile, despre puternică magiciana de pe Rossak care-şi folosise puterile mentale pentru a ucide cymecii, apoi despre forță copleşitoare a Armadei Ligii.
Apoi Seurat adăugă cu o voce înnebunitor de calmă:
- Vorian, o flotă de nave ale hrethgirilor se apropie din spatele planetei. Se pare că ne aşteptau ca să ne prindă în ambuscadă...
Afară, dâre de trasoare portocalii şi albastre aproape că loviră nava de actualizare, iar sistemele automate ale Călătorului Visurilor zdruncinară aparatul făcând manevre de evitare. Kindjalele Ligii se năpusteau ca nişte lupi.
- Nişte barbari, comentă Vor. Dornici să distrugă tot ce nu le place.
Seurat zise:
- Suntem atacați. Iar Călătorul Visurilor nu este un vehicul programat pentru luptă!
Continuă pe un ton artificial de voios, chiar glumeț:
- Într-o zi, o să mă gândesc la o glumă despre motivul pentru care e nevoie de atâția oameni ca să scurtcircuiteze un Omnius.
*
Alertat de apropierea unui singur vehicul al maşinilor gânditoare, tercero Xavier Harkonnen îşi mutase grupul de luptă de pe orbită pe fata îndepărtată a planetei. Unele epave ale navelor de război robotice încă se rostogoleau în toate direcțiile; forțele lui Omnius fuseseră complet distruse.
Xavier îşi luă zborul într-un kindjal personal, însoțit de o escadrilă bine înarmată. Văzu nava de actualizare plonjând pe o traiectorie abruptă către capitala ruinată, apoi abătându-se brusc în sus îndată ce căpitanul detecta câmpurile de bruiaj.
- Urmați-mă! N-o putem lăsa să scape!
Însetată de răzbunare, escadrila se lansă în urmărire. În acelaşi timp Xavier semnala forțelor militare de la sol că avea în vizor un aparat inamic. În fața lui, oscilând în dispozitivele de ochire, Călătorul Visurilor alunecă înainte, încercând să evite focul armelor Armadei şi să scape înapoi în spațiu.
Brusc, Xavier fu surprins să audă o voce umană - sau una care sună uman - venind prin comunicator.
- Hei, opriți atacul! Asta este o navă a Ligii. Numele meu este Vorian Atreides. Am abordat un aparat al maşinilor şi am preluat controlul. Încetați să mai încercați să ne doborâți!
Xavier încerca să-şi dea seama după timbrul vocii dacă era într-adevăr o voce umană sau doar o copie izbutita, făcută de o maşină. Maşina gânditoare nu erau prefăcute... În afara cazului în care se afla un creier de cymec păstrat la bord. Unele dintre kindjale dădură înapoi, nesigure.
- Rămâneți în alertă, spuse Xavier escadrilei sale, dar încetați focul până când ne dăm seama...
Înainte să apuce să-şi termine ordinul, nava suspecta făcu o buclă şi începu să tragă cu propriile sale arme, salve minime de apărare, dar care luară totuşi prin surprindere aparatele de luptă ale Armadei. Un kindjal coti şi se îndepărta, cu motoarele avariate.
Ecranul consolei lui Xavier arata imaginea unei fete umane cu părul de culoare închisă şi ochi strălucitori, fanatici. Lângă el stătea un robot lucios, cu fața ca o oglindă din peliculă de cupru şi corpul flexibil unduindu-se în timp ce manevra comenzile navei.
Un om şi un robot lucrând cot la cot? Lui Xavier nu-i venea să creadă.
- Deschideți focul! răcni el. Distrugeți nava aia!
*
- Nu e înțelept să-i provoci prea mult, Vorian, zise Seurat, enervant de calm. Aş prefera să plec de-aici cu cea mai mare viteză.
- Am câştigat doar câteva secunde prețioase pentru noi, nu-i aşa? Tu nu te-ai fi gândit să foloseşti o cacialma...
Vor nu se putu împiedica să zâmbească răutăcios. Citise nişte cuvinte similare în memoriile lui Agamemnon şi era încântat să le repete.

În timp ce comandantul Armadei făcea manevre de evitare şi-şi aduna piloții de pe kindjale, urlă insulte către Vor prin comunicator:
- Eşti o ruşine pentru omenire, un trădător!
Vor izbucni în râs, mândru de locul lui aici. Câtă ceea ce fusese învățat toată viața:
- Sunt culmea umanității - un om de încredere al lui Omnius, fiul generalului Agamemnon!
- Îmi cer scuze că trebuie să-ți întrerup discursul măreț, Vorian dar detectez mai multe nave ale hrethgirilor, interveni robotul. Mai multe decât putem evita. De aceea, încetez luptă. Responsabilitatea noastră este să protejăm actualizările de la bord. Va trebui să dăm raportul!
Vor zise posomorât:
- Dacă Omnius-Giedi Prime este deja distrus, nu vom avea nici odată o actualizare cu ceea ce a făcut în timpul lunilor de funcționare de aici. N-o să ştim niciodată ce a realizat...
- O pierdere supărătoare, replică Seurat.
Robotul dirija Călătorul Visurilor spre orbita, cât mai departe de câmpurile mortale de bruiaj. Accelerația îl apăsă pe Vorian pe spate, în scaunul lui capitonat, până când aproape că-şi pierdu cunoştința. Un detaşament de nave manevrate de oameni se apropia din urmă, iar nava de actualizare se cutremură când un impuls de energie îi lovi secțiunea de la pupa.
Seurat se feri şi o altă salva de lovituri izbi carcasa, deteriorând plăcile blindajului. Acest vehicul nu era făcut să îndure o asemenea pedeapsa. Vor auzi sistemele de la bord şuierând, rutine automate făcând reparații temporare la părțile afectate. Încă o lovitură urmă, chiar mai rea decât celelalte.
- Funcționăm pe rezerve, anunța Seurat.
Vor examina el însuşi diagnosticele navei, evaluând pagubele. Aerul din cabina începu să miroasă înțepător a fum.
Călătorul Visurilor se clătină. Şi mai multe kindjale îi înconjurau țintindu-le motoarele. O explozie îl zgudui pe Vor până la oase.
- Nu mai putem suporta multe lovituri că asta, anunța Seurat. Motoarele noastre funcționează doar la o treime din capacitatea normală iar eu zbor cât de repede pot.
- Îndreaptă-te către norul acela înalt, îi spuse Vor, când o idee îi trecu brusc prin cap. Vaporii de apă sunt destul de densi ca să acționeze drept suprafață de protecție...
Ascultându-şi entuziastul copilot, Seurat cârmi către un nor gigantic, impunător. Motoarele avariate huruiau din cauza efortului. De la kindjalele care-i urmăreau porneau şi mai multe impulsuri.
Vor lucra cu furie la comenzi, folosind sistemele sofisticate ale navei pentru a proiecta în urma imagini virtuale ale Călătorului Visurilor. Sperase să folosească schema într-un joc tactic cu Seurat... dar acesta dovedea a fi un cu totul alt fel de joc. Dacă nu mergea, nava de actualizări deja deteriorată n-ar fi putut supraviețui niciodată.
Câteva clipe mai târziu, o sută de iluzorii Călători ai Visurilor părură să se scurgă prin nor, imagini tridimensionale reflectate pe vaporii de apă. Indusă în eroare pentru o clipă, escadrila urmăritoare începu să vâneze ținte false.
Iar adevărata prada se îndepărta clătinându-se, cu piloții furişându-se pe orbită şi sperând să rămână nedescoperiți până când ar fi putut ieşi din raza de acțiune a adversarilor...
Chiar şi lucrurile aşteptate pot reprezenta un şoc teribil când ne agățăm de un fir de speranță.
XAVIER HARKONNEN
În timp ce supraviețuitorii de pe Giedi Prime îşi numărau morții, inventariau pagubele şi făceau planuri de viitor, Xavier simțea cum speranța i se risipeşte. Se părea că nimeni, pe întreaga planetă, n-o văzuse pe Serena Butler de când plecase de la complexul de pe insulă din marea nordică.
Făcea de două ori schimburile normale la bordul kindjalelor-cercetas, zburând în tipare regulate pe deasupra continentelor locuite, unde maşinile gânditoare provocaseră cele mai mari distrugeri. Dacă Serena era în viață, Xavier ştia că nu s-ar fi ascuns niciodată. Mai degrabă, tânăra plină de hotărâre s-ar fi aflat în mijlocul muncii celei mai grele,asumându-şi răspunderea, că întotdeauna.
Zburând spre est, pe următorul traseu de căutare programat, Xavier privea soarele apunând în spatele lui, lăsând în urma stropi de aur şi de portocaliu. O rafală puternică de vânt îi înghionti aparatul, iar el se lupta să recapete controlul. Urcă la o altitudine mai puțin turbulență, deasupra curenților puternici, unde îl urmă şi escadrilă.
Într-o zi, după ce el şi cu Serena se vor fi căsătoriți, va putea spune povestea şi copiilor lor. Pieptul i se încordă la acest gând, iar tânărul îşi continuă căutarea, neîndrăznind să se gândească însă ce-ar face dacă feței i s-ar întâmpla ceva.
De la această altitudine, Xavier putea distinge contururile geografice majore ale continentelor şi ale mărilor, pe măsură ce le înghițea noaptea care se apropia. Printr-o lunetă puternică, văzu centrul unui oraş şi zări roiurile de lumini care marcau taberele oamenilor. În timpul scurtei şi brutalei lor stăpâniri, cuceritorii maşini măcelăriseră nenumărați oameni şi făcuseră milioane să fugă în zonele rurale.
Acum, supraviețuitorii începeau să se strecoare înapoi la casele lor. Echipe de construcție intraseră în complexele

industriale, unde demontau modificările făcute de maşini şi restabileau capacitățile de producție necesare pentru a repara locuințele şi a distribui hrană şi provizii. În Giedi City, experți ai Armadei cercetau cu atenție citadela ruinată a lui Omnius, analizând rămăşițele atacului hipertermic. Nu mai rămăseseră decât bucăți de metal răsucite şi complet arse, precum şi un mecanism de semnalizare.
Dar refacerea totală avea să ia foarte mult timp.
Xavier ura maşinile mai mult decât orice, dar credea de asemenea în onoarea existenta printre oameni. Nu-l putea înțelege pe trădătorul Vorian Atreides, care zbura de bunăvoie alături de un căpitan robot într-o nava-spion a maşinilor gânditoare. Fusese spălat pe creier, evident, dar ceva din comportamentul arogant al tânărului sugera convingeri adânci... o pasiune fanatică, oarbă. Atreides pretinsese că era fiul lui Agamemnon, cel mai rău dintre cymecii titani.
Dedesubt, una dintre navele escadrilei viră către apă, în largul mării vaste.
- Tercero Harkonnen, detectez rămăşițe în apă de dedesubt. O epavă metalică de un soi oarecare.
Cu o groază subită, Xavier spuse:
- Verificați!
Două kindjale plonjară către suprafața mării. Un pilot transmise:
- Masa şi configurația sugerează că sunt rămăşițele unei nave a Ligii cu blindaj de tip militar. Poate un spărgător de blocadă.
- Am pierdut vreo asemenea navă în luptă?
- Nu, domnule.
- Recuperați epava, ordona Xavier, surprins de cât de ferm îi sunase glasul. Vom rula o analiză!
Nu voia s-o spună, dar ştia că Serena şi echipa ei luaseră un asemenea aparat în largul mării, când plecaseră de la instalația de transmisie.
Se gândi la imaginea licăritoare a Serenei, proiectată de colierul cu diamante negre pe care i-l dăduse Octa. Amintirea era atât de precisă, încât dureros de frumoasă femeie părea să stea din nou în fața lui, mândră şi hotărâtă să-şi îndeplinească ideea nesăbuită de a-i ajuta pe oamenii de pe Giedi Prime.
În timp ce echipajele adunau resturile împrăştiate, Xavier văzu carcasa vopsită într-un gri discret, cu un strat de peliculă antiradar, acum arsă şi scorojita.
Se simțea amorțit.
- Trebuia să fim siguri, într-un fel sau altul.
*
Mai târziu, când epava fu predată unei tabere militare provizorii din Giedi City, Xavier Harkonnen ordonă o examinare completă a oricăror urme găsite în interiorul aparatului distrus. Altă parte a rămăşițelor părea să provină de la nişte aparate aeriene ale roboților, dar de asta nu-i pasă. Mintea şi trupul îi erau paralizate de groază; concluziile păreau inevitabile.
În interiorul unei capsule de salvare aflate nu departe de spărgătorului de blocadă doborât, echipa de recuperare găsi de asemenea rămăşițele sfârtecate ale unui bătrân, identificat că Ort Wibsen. Orice îndoială se risipi. Acesta fusese vehiculul Serenei...
Găsiră şi mai mult sânge în interiorul navei scufundate. Era limpede că duseseră o luptă extraordinară până la sfârşit. Xavier făcu analize complete ale ADN-ului, sperând să obțină orice alt rezultat, în afară aceluia de care se temea cel mai mult.
Dar rezultatele dovediră neîndoielnic faptul că celelalte victime fuseseră mesagerul gărzii naționale Pinquer Jibb... şi Serena Butler însăşi!
Serena... Dragostea mea...
Cu capul plecat, Xavier încerca să se agațe de ultimele fărâme de speranță. Poate că maşinile doar o luaseră prizonieră pe Serena? Dar era vorba de o posibilitate ridicol de nerealistă... şi, având în vedere brutalitatea cymecilor şi a roboților, ar fi fost asta soarta pe care s-o dorească pentru ea?
Nu, trebuia să se întoarcă pe Salusa Secundus şi să-i ducă veştile unui Manion Butler înnebunit.
Nu putea fi nici o îndoială: Serena era moartă!
Fie că suntem bogați, săraci, puternici, slabi, inteligenți sau prosti, maşinile gânditoare ne tratează ca fiind nimic altceva decât carne. Ei nu înțeleg ce sunt oamenii cu adevărat.
IBLIS GINJO, primele planuri pentru Jihad
În timp ce alți şefi de echipa de încredere supravegheau proiectele monumentelor din Forum, Iblis Ginjo primi ordin să se ocupe de o încărcătură de sclavi abia sosiți. Aceşti prizonieri tocmai fuseseră recoltați de pe Giedi Prime şi aduşi pe Pământ din ordinul lui Omnius. Şeful de echipa oftă în sinea lui, bănuind că cymecii aveau să dorească acum un alt monument enorm pentru a celebra şi victoria de pe Giedi Prime, iar echipele lui aveau să fie nevoite să-l construiască.
Se presupunea că Erasmus pusese ochii pe o anumită femeie, aleasa personal pentru el de către titanul Barbarossa. Iblis citise documentația, ştia că noul lot de prizonieri ar putea fi un grup nesupus, având în vedere

locul de unde fuseseră capturați.
În timp ce sclavii răvășiți şi dezorientați, cu hainele murdare, erau mânați afară din transportorul spațial, Iblis îi cercetă cu ochi de cunoscător, socotind cum să-i separe pe sarcini de lucru - câțiva artizani câțiva muncitori pricepuți, cei mai mulți simpli sclavi... Zâmbind încurajator, scoase din grup un bărbat musculos, cu pielea de culoarea mahonului, pentru a lucra la proiectul piedestalului lui Ajax, apoi îi trimise pe ceilalți la echipele care aveau nevoie de mai multă forță de muncă.
Printre ultimii ieşiți din navă se afla o femeie într-o stare jalnică, dar care, în ciuda vânătăilor întunecate de pe față şi de pe brațe şi a chipului zdruncinat şi obosit, păşea cu mândrie, arătând forța interioară în fiecare mişcare.
Aceasta era cea pentru Erasmus. Necazuri.
De ce-ar fi fost robotul interesat de ea? Probabil că avea s-o vivisecționeze oricum... Risipă. Şi păcat!
Iblis o strigă, dar ea nu băgă în seamă tonul lui amabil, dar autorizat în cele din urmă, cu o încurajare grosolană din partea roboților paznici, ajunse în fața lui. Deşi era doar de înălțime mijlocie, femeia avea ochii izbitori, de culoarea levănțicii, părul chihlimbariu şi o fată ce-ar fi putut fi drăguță, o dată curățată de funingine şi de mânie.
El îi zâmbi cu căldură, încercând să-i câştige bunăvoința cu puțin farmec.
- Înregistrările spun că numele tău este Serena Linne...
El ştia foarte bine cine era.
Iblis o privi în ochi şi detecta în ei o scânteie de sfidare. Îi susținu privirea, ca şi cum ar fi fost egală lui.
- Da. Tatăl meu a fost un funcționar mărunt în Giedi City, destul de înstărit.
- Ai mai lucrat vreodată că servitoare? întrebă el.
- A fost întotdeauna servitoare - a poporului.
- De acum înainte, îl serveşti pe Omnius.
Bărbatul îşi îndulci glasul.
- Te asigur, n-o să fie atât de rău. Muncitorii noştri sunt tratați bine aici. În special cei inteligenți, ca tine. Poate că ai putea chiar să aspiri la o poziție privilegiată, de încredere, dacă vei demonstra inteligenta şi personalitatea potrivite pentru asta...
Iblis zâmbi.
- Şi totuşi, n-ar fi mai bine dacă am folosi adevăratul tău nume... Serena Butler?
Tânăra îl privi încruntată. Cel puțin nu nega acest lucru.
- De unde ştii?
- După ce te-a capturat, Barbarossa a examinat epava navei tale. Erau multe indicii la bord. Eşti norocoasă că cymecii n-au avut niciodată nevoie să te interogheze mai în amănunt!
Aruncă o privire pe notițele lui electronice.
- Ştim că eşti fiica viceregelui Manion Butler... Încercai să-ți ascunzi identitatea de teamă că Omnius ar putea să te folosească în vreun plan de şantaj? Te asigur, hipermintea nu procedează astfel. Omnius nu s-ar gândi niciodată la aşa ceva!
Ea ridică bărbia în semn de sfidare.
- Tatăl meu n-ar ceda niciodată nici un centimetru de teritoriu, indiferent ce mi-ar face maşinile!
- Da, da, eşti foarte curajoasă, sunt sigur.
Iblis îi aruncă un zâmbet crispat, menit să fie reconfortant.
- Restul depinde de robotul Erasmus. A cerut să fii repartizată la vila lui. Manifestă un interes deosebit cu privire la situația în care te afli. Ăsta-i un semn bun.
- Vrea să mă ajute?
- N-aş merge atât de departe, răspunse el cu un strop de umor. Sunt sigur că Erasmus vrea să-ți vorbească. Şi să vorbească, să vorbească, să vorbească... Până la urmă, este foarte probabil că te va scoate din minți cu faimoasa lui curiozitate.
Iblis îi instrui pe ceilalți sclavi să o spele şi să schimbe hainele acestei femei cu ceva potrivit, iar aceştia urmară ordinele omului de încredere că şi cum ar fi fost el însuşi o maşină. Deşi gesturile ei emanau ostilitate şi revolta, Serena Butler nu-şi risipi eforturile pentru o rezistență fără rost. Avea creier, dar inteligentă şi spiritul ei aveau să fie zdrobite în scurtă vreme.
Controlul medical de rutină dezvălui, totuşi, o surpriză. Ea se uită încruntată la Iblis, încercând să-şi păstreze zidul defensiv de furie, dar o scânteie de curiozitate pâlpâia în adâncul ochilor de culoarea levănțicii.
- Eşti la curent cu faptul că eşti însărcinată? Sau e doar un accident nefericit?
După felul în care se clătină, îşi dădu seama că reacția ei nu era simulată.
- Da, acum pare să fie de vreo trei luni. Trebuie să fi bănuit ceva…
- Nu-i treaba ta!
Vorbele Serenei erau dure, ca şi cum încerca să se sprijine de ceva stabil. Vestea păru să fie pentru ea o lovitură mai mare decât tot tratamentul brutal pe care-l îndurase de la capturare până atunci.
Iblis făcu un gest de protest.

- Fiecare celulă din corpul tău e treaba mea - cel puțin până te predau noului tău stăpân. După aceea, o să înceapă să-mi fie cu adevărat milă de tine!
Robotul independent avea să plănuiască fără îndoială experimente interesante pe ea şi pe fetus...
Psihologia animalului uman este maleabila, personalitatea lui fiind dependenta de apropierea altor membri ai speciei şi de presiunile exercitate de aceştia.
ERASMUS, note de laborator
Vila lui Erasmus era un edificiu impunător, în vârful unui deal, cu vedere la mare. Pe partea dinspre uscat, clădirea principală se înălța în fața unei piețe încântătoare, pavate cu lespezi de piatră, dedesubtul unor turnulețe înalte; un grup de țarcuri pentru, sclavi, mohorâte şi aglomerate, zăceau înghesuite pe partea cealaltă, către coastă, unde prizonierii umani trăiau ca nişte vite...
De la cele mai înalte balcoane, robotul găsi contradicția surprinzătoare.
Modelându-şi peliculă de polimer metalic a feței într-o mască paternala, Erasmus privi cum doi roboți paznici păşeau printr-un țarc de sclavi, vânând două fete gemene pe care le ceruse pentru o nouă rundă de experimente. Ființele umane cuprinse de panică se târau cât mai departe, dar Erasmus nu-şi modifica fata flexibilă într-o expresie încruntată. Nenumăratele lui filamente optice scanau siluetele slabe şi murdare, evaluând.
Văzuse fetițele cu câteva zile în urmă, observându-le părul scurt, negru, şi ochii căprui, dar acum păreau să se ascundă undeva. Jucau un joc cu el? Paznicii deschiseră cu forța o uşă care dădea într-un alt țarc, în sfârşit, transmiseră:
- Am localizat cele două subiecte...
Bine, gândi Erasmus, anticipând munca insolita care-l aştepta. Voia să vadă dac-o putea sili pe una dintre cele două gemene s-o ucidă pe cealaltă. Ar fi fost un experiment hotărâtor, unul ce ar fi dezvăluit aspecte importante ale esenței limitelor morale şi ale felului în care le defineau frații şi surorile.
Îi plăcea în mod deosebit să lucreze cu gemeni identici. De-a lungul anilor, prelucrase zeci de perechi în laboratorul său, adunând rapoarte medicale detaliate, ca şi studii psihologice intense. Cheltuia un efort considerabil pentru autopsii comparative meticuloase, făcând micro-analize ale diferențelor subtile dintre frați care erau copii genetice la indigo. Şefii sclavilor ce lucrau în țarcurile înghesuite aveau instrucțiuni să identifice şi să selecteze noi perechi, din rândul populației captive de pe Pământ.
În cele din urmă, gemenele brunete fură aduse, zbătându-se, în fața lui, ținute strâns de roboții paznici. Îşi modifica pelicula maleabila într-un zâmbet calm. Una dintre fete scuipă pe suprafața reflectorizantă. Erasmus se întrebă de ce saliva avea o semnificație atât de negativă pentru oameni? Nu provocă nici o pagubă şi putea fi ştearsă uşor... Formele sfidării umane nu încetau niciodată să-l uimească.
Scurtă vreme înainte că Erasmus să fi plecat de la proprietatea lui de pe Corrin, douăzeci şi doi de sclavi îşi scoseseră peliculele protectoare pentru ochi şi se uitaseră intenționat direct la soarele năprasnic, o gigantă roşie, provocându-şi orbirea. Rebeli, nesupuşi - şi stupizi… Ce-ar fi putut săvârşi acest act de răzvrătire, în afară de a-i face inutili pentru munca de sclavi?
Se aşteptaseră să fie ucişi, iar Erasmus le-ar fi îndeplinit dorința. Dar nu în aşa fel încât să devină martiri. În schimb, îi separase în tăcere de ceilalți muncitori, pentru a împiedica răspândirea acestei insubordonări. Orbi, nu puteau să găsească sau să-şi câştige hrană. Până acum, presupunea că trebuie să fi murit, în întunericul lor autoprovocat...
Şi totuşi, se minunase de spiritul lor, de voința colectivă de a-l provoca. Chiar dacă oamenii erau un neam stingheritor, erau mereu fascinanți.
Un ochi-de-paza bâzâi în apropiere, scoțând sunete stranii, iritante. În sfârşit, Omnius vorbi prin el:
- Pierderea recentă a planetei Giedi Prime este din vina ta, Erasmus. Tolerez nesfârşitele tale experimente în speranța că vei diseca şi vei analiza comportamentul uman. De ce n-ai prevăzut raidul sinucigaş care mi-a anihilat cymecii? Datele şi experiențele duplicatului meu de pe Giedi Prime n-au fost niciodată copiate. Barbarossa este şi el de neînlocuit, din moment ce a creat programarea mea originală...
Omnius-Pamant ştia deja despre recapturarea planetei Giedi Prim datorită unei balize automate de urgență trimise de robotul Seurat, a cărui navă de actualizare întâlnise dezastrul, în cursul îndatoririlor sale. Mesajul alarmant ajunsese pe Pământ abia în acea dimineață.
- Nu-mi fusese furnizată informația că magicienele de pe Rossak şi-au dezvoltat capacitatea de distrugere telepatică...
Fața robotului licări, întorcându-se la netezimea să ovală şi goală.
- De ce nu-i pui întrebările astea lui Vorian Atreides, când se va întoarce pe Pământ? Fiul lui Agamemnon ne-a mai ajutat şi altă dată să simulăm comportamentul uman instabil.
Omnius replică:
- Nici măcar aportul lui nu ne-ar fi putut pregăti pentru ceea ce s-a întâmplat pe Giedi Prime. Ființele biologice conştiente de sine sunt impredictibile şi necugetate!
În timp ce roboții paznici târau în altă parte cele două gemene care se zvârcoleau, Erasmus îşi îndreptă atenția

către ochiul-de-paza:
- Atunci este limpede că am mai multă treabă de făcut.
- Nu, Erasmus, este limpede că cercetările tale nu duc la rezultatul dorit. Ar trebui să încerci să atingi perfecțiunea, în loc să cercetezi erori acumulate. Recomand să-ți suprascrii nucleul mental cu un subset al programului meu. Transformă-te într-o maşină perfectă. O copie a mea!
- Ai sacrifica dezbaterile noastre fascinante, cu final deschis? răspunse Erasmus, străduindu-se să-şi ascundă alarma interioară. Ți-ai exprimat întotdeauna interesul pentru modul meu particular de a gândi. Toate hipermintile aşteaptă cu nerăbdare şi interes înregistrarea acțiunilor mele din partea ta.
Bâzâitul ochiului-de-paza se intensifică, indicând că Omnius îşi schimbă traseele gândurilor. Era o situație îngrijorătoare, instabilă, Erasmus nu voia să-şi piardă identitatea independentă, atent cultivată.
Una dintre gemene încerca să scape de paznicii robotici şi o luă la fugă înapoi către siguranță îndoielnică a țarcurilor. Aşa cum sugerase Erasmus mai înainte, paznicul o ridică pe sora ei de un braț, lăsând-o să atârne, țipând. Sora liberă ezită, deşi ar fi putut ajunge uşor la adăpostul temporar. Încet, se opri, capitulând.
Fascinant, gândi Erasmus. Iar robotul paznic nici măcar nu trebuise să provoace vătămări celulare asupra celeilalte fete.
Gândind rapid, robotul zise:
- Poate că dacă mi-aş îndrepta atenția către chestiuni de importanta militară, ai vedea mai uşor potențialul muncii mele. Lasă-mă să înțeleg, pentru tine, mentalitatea acestor oameni sălbatici. Ce-i îndeamnă la un asemenea sacrificiu de sine, că acela la care am fost martori pe Giedi Prime? Dacă aş putea să extrag o explicație, lumile tale sincronizate nu ar mai fi vulnerabile la atacuri imprevizibile.
Ochiul-de-paza pluti pe loc, în timp ce un milion de posibilități se revărsară prin mintea cuprinzătoare a lui Omnius. Dintr-o dată, computerul lua hotărârea:
- Ai permisiunea mea să continui. Dar nu-mi pune mai departe la încercare răbdarea...
Oamenii au nevoie de continuitate.
BOVKO MANRESA, primul vicerege al Ligii Nobililor
Pe Poritrin, febra virulenta bântuia prin câmpurile noroioase şi pe la docuri, unde sclavii îşi făcuseră casele jalnice. În ciuda eforturilor intense de carantină şi de îmblânzire, boala ucise un număr de funcționari şi de negustori, şi se răspândi chiar până la sclavii din laboratoarele cocoțate în vârful falezei lui Tio Holtzman, unde provoca piedici serioase în munca savantului.
Când Holtzman observă prima oară simptomele bolii printre rezolvatorii lui de ecuații îngrămădiți unii în alții, ordonă imediat ducerea celor bolnavi în camere de izolare şi îi separa pe cei care mai rămăseseră din echipele de calcule. Savantul distrat credea că sclavii aveau să se bucure că erau eliberați de însărcinările lor matematice; în schimb, rezolvatorii bombăneau şi se rugau, întrebând de ce mâna Domnului i-ar fi lovit pe ei în locul asupritorilor lor.
În decursul a două săptămâni, jumătate dintre sclavii casei fie muriseră, fie se aflau în carantină. O asemenea schimbare în rutină zilnică nu era favorabilă muncii intelectuale a omului de ştiință.
Se aflau în curs de desfăşurare câteva simulări pe scară largă, în urma extinderii graduale a parametrilor stabiliți de talentată Norma Cenva. Bombănind din cauza neplăcerilor, Holtzman ştia că dacă se oprea în mijlocul activității prelungite, ar fi avut nevoie de echipe noi ca s-o ia de la început. Pentru a-şi păstra poziția, avea nevoie cât de curând de o realizare majoră.
În ultima vreme, reputația lui fusese susținută mai mult de mintea lui Norma decât de a lui. Firește, primise toate onorurile pentru transformarea generatoarelor de câmp de bruiaj într-o armă ofensiva. Lordul Bludd fusese încântat să ofere două prototipuri forței de eliberare a Armadei de pe Giedi Prime. Într-adevăr, proiectoarele de bruiaj îi serviseră bine pe salvatori, totuşi prototipurile consumaseră destulă energie cât să imobilizeze la sol două transportoare de trupe, iar dispozitivele însele se stricaseră - ireparabil - după o singură utilizare. În plus impulsul distrugător produsese efecte inegale, din moment ce mulți roboți fuseseră ecranați de către pereți sau nu fuseseră afectați de câmpul pe cale să se risipească. Cu toate acestea, ideea era promițătoare, iar nobilii îl îndemnau pe Holtzman să lucreze la îmbunătățiri, fără ca măcar să ştie de contribuția Normei.
Măcar reputația lui Holtzman era din nou în siguranță. Pentru o vreme...
Norma era tăcută, dar sârguincioasa. Rareori interesată de destindere sau de distracții, lucra intens şi-şi verifica propriile idei. În ciuda dorințelor lui Holtzman, insistă să facă cea mai mare parte a calculelor singură, în loc să le transmită echipelor de rezolvatori. Norma era prea independentă ca să poată înțelege aspectul economic al delegării sarcinilor. Devotamentul ei o făcea să pară mai degrabă greoaie.
După ce o salvase pe tânăra precoce din obscuritatea de pe Rossak, sperase, lipsit de realism poate, că Norma i-ar fi putut oferi o inspirație neaşteptată. În timpul unui cocktail în turnurile conice ale lordului Bludd, nobilul făcuse o glumă despre Holtzman luându-şi vacanță de la strălucirea lui obişnuită. Deşi comentariul îl iritase, inventatorul râsese laolaltă cu ceilalți nobili care chicoteau. Cu toate acestea, glumă subliniase - cel puțin în mintea lui - faptul că nu mai crease ceva cu adevărat original de o bună bucată de vreme.

După o noapte agitată, cu vise bizare, Holtzman apăru în sfârşit cu un concept demn de explorat. Extinzând unele dintre caracteristicile electromagnetice pe care le folosise pentru câmpurile de bruiaj, ar fi putut să creeze un „generator de rezonanță în aliaje metalice”. Reglat adecvat, un dispozitiv de inducere a unui câmp termal s-ar fi cuplat cu metalele - corpurile roboților, de exemplu, sau chiar formele-razboinic ca nişte crabi purtate de cymeci. Cu ajustarea potrivită, generatorul de rezonanță ar fi putut izbi atomii de metal selectați unii de ceilalți, generând o căldură imensă, până când maşina s-ar fi dezmembrat.
Conceptul părea promițător... Holtzman avea intenția să urmărească dezvoltarea lui cu tot entuziasmul şi cu toată grabă.
Măr mai întâi avea nevoie de rezolvatori şi asistenți suplimentari. Iar acum, trebuia să irosească o zi cu sarcina prozaica de a înlocui sclavii care muriseră de febră. Cu un oftat plin de frustrare, îşi părăsi laboratorul şi se târî pe potecă în zigzag până la poalele falezei, unde prinse o ambarcațiune cu motor care să-l treacă fluviul.
Pe celălalt mal, în partea cea mai lată a deltei, porni să viziteze un târg plutitor extrem de activ. Pontoane şi şlepuri erau strâns legate de atâta vreme, încât ar fi putut foarte bine să facă parte din peisaj. Cartierul general al negustorilor nu era departe de spațioportul din Starda, unde vânzătorii ambulanți ofereau ciudățenii de pe alte lumi: droguri de pe Rossak, obiecte de lemn şi plante interesante de pe Ecaz, nestemate pe Hagal, instrumente muzicale de pe Chusuk...
În magazinele care dădeau spre o alee îngustă, croitorii copiau ultima modă de pe Salusa, croind şi cosând pânzeturi exotice importate şi țesături fine de în de pe Poritrin. Holtzman apelase la mulți dintre aceşti creatori de veşminte pentru a-şi îmbogăți garderoba personală. Un savant eminent, cum era el însuşi, nu putea să petreacă tot timpul în laboratoare. La urma urmei, era deseori chemat să apară în public, să răspundă întrebărilor din partea cetățenilor şi vorbea de multe ori în fata comitetelor formate din nobili, pentru a-i convinge de importanța lui durabilă.
Dar astăzi Holtzman trecu şi mai departe, pe pontoanele şi slepurile plutitoare. Avea nevoie să cumpere oameni, nu haine! Omul de ştiință văzu un semn pe puntea din fața lui, în galach: resurse umane. Traversă punți de scânduri scârțâitoare şi pasarele, până la un grup de pontoane unde erau ținuți captivii. Grupați în loturi, în spatele baricadelor, prizonierii posomorâți erau îmbrăcați în uniforme cafenii, identice, dintre care multe stăteau prost pe ei. Sclavii erau slabi şi costelivi, ca şi cum n-ar fi fost obişnuiți să mănânce regulat. Aceşti bărbați şi femei veneau de pe planete despre care puțini dintre cetățenii liberi de pe Poritrin auziseră vreodată, cu atât mai puțin să le fi vizitat.
Intermediarii păreau rezervați, nu deosebit de dornici să-şi expună marfa sau să se tocmească asupra prețurilor. După molima recentă, multe gospodarii şi proprietăți aveau nevoie să-şi înlocuiască personalul iar piață era favorabilă vânzătorilor.
Alți clienți se îngrămădeau lângă gratii, analizând fetele abătute, inspectând marfă. Un bătrân care ținea strâns în mână un teanc de credite îl chema pe îngrijitor şi ceru să se uite mai îndeaproape la patru femei de vârstă mijlocie.
Holtzman nu era deosebit de cusurgiu, nici n-avea timp de pierdut. Din moment ce avea nevoie de atât de mulți sclavi, avea intenția să cumpere un lot întreg. O dată ajuns la locuința lui din vârful falezei avea să-i aleagă pe cei mai inteligenți dintre ei să lucreze la calcule, în timp ce restul aveau să gătească, să aibă grijă de curățenie şi să întrețină casă.
Detesta obligațiile acestea de cumpărături casnice, dar nu le lăsase niciodată în sarcina altcuiva. Zâmbi, dându-şi seama că o criticase pe Normă pentru că făcea exact acelaşi lucru, pentru că nu folosea destul rezolvatorii.
Nerăbdător şi plin de energie, Holtzman îl chema pe cel mai apropiat intermediar, fluturând autorizația de credit de la Niko Bludd şi împingându-i pe ceilalți ca să ajungă în față.
- Am o comandă mare de sclavi!
Negustorul de resurse umane se apropie grăbit, zâmbind şi făcând plecăciuni.
- Desigur, domnule savant Holtzman! Ce solicitați, eu vă ofer. Precizați doar ce aveți nevoie, iar eu vă furnizez, la un curs competitiv...
Suspicios că negustorul ar putea încerca să-l înşele, Holtzman spuse:
- Am nevoie de sclavi care să fie inteligenți şi independenți, dar capabili să urmeze instrucțiuni. Şaptezeci sau optzeci ar ajunge, presupun...
Unii dintre clienții din față, care se tot împingeau în grații, murmurară, dar nu îndrăzniră să se certe cu celebrul inventator.
- O cerere serioasă, comentă vânzătorul, în special în aceste vremuri de nevoie. Molimă a creat o criză, cel puțin până când negustorii de carne vie tlulaxa ne vor mai aproviziona.
- Toată lumea ştie cât de importanta - şi de esențială - este munca mea, zise Holtzman, scoțând ostentativ un cronometru din mâneca largă a robei albe. Nevoile mele au prioritate față de cine ştie care cetățean bogat, dornic să-şi înlocuiască femeia ce-i face curățenie în casă. Dacă doriți, voi obține o dispensă specială de la lordul Bludd.
- Ştiu că poți face asta, domnule savant, zise îngrijitorul de sclavi. Strigă către ceilalți clienți care împingeau:

- Voi, toți, nu va mai plângeți! Fără omul ăsta, în clipa asta am şterge podelele pentru maşinile gânditoare!
Schimbându-şi expresia, intermediarul îi zâmbi lui Holtzman:
- Întrebarea este, desigur, care sclavi v-ar servi mai bine? Am un lot nou abia livrat de pe Harmonthep, zensunniți cu toții. Destul de docili, dar mă tem că sunt ceva mai scumpi...
Holtzman se încruntă. Prefera să-şi folosească finanțele în alte moduri, în special având în vedere investiția mare pe care-ar fi trebuit s-o facă pentru noul lui concept al rezonatorului pentru aliaje.
- Nu încerca să profiți de mine, domnule!
Omul se înroşi, dar nu se lăsă bătut, simțind că inventatorul se grăbea. Atunci poate că un alt grup ar fi mai potrivit? Am unii care tocmai au sosit de pe Anbus IV...
Arătă către un alt ponton, unde nişte sclavi cu părul negru priveau cu fete ostile, provocând clienții.
- Ăştia sunt zensiiti!
- Care-i diferența? Sunt mai puțin scumpi?
- O simplă chestiune de filosofie religioasă.
Negustorul de sclavi aştepta un semn de înțelegere, nu-l zări, apoi zâmbi uşurat.
- Oricum, cine-i poate înțelege pe budislamici? Sunt muncitori, şi de asta aveți nevoie, nu-i aşa? Vă pot vinde aceşti zensiiti pentru un preț mai mic, chiar dacă sunt destul de inteligenți. Probabil mai bine educați decât lotul de pe Harmonthep. Sunt şi sănătoşi... Am certificate medicale. Nici unul dintre ei n-a fost expus la virusul epidemiei.
Holtzman cercetă atent grupul. Cu toții aveau mâneca stângă suflecata, ca şi cum ar fi fost un fel de semn distinctiv. În față, un bărbat musculos, cu ochi aprinşi şi barba deasă, neagră, se uită la el indiferent, ca şi cum s-ar fi considerat superior celor care-l țineau prizonier.
La o cercetare superficială, Holtzman nu vedea nimic în neregulă cu captivii de pe Anbus IV. Gospodăria lui ducea o lipsă disperată de personal, iar laboratoarele aveau nevoie de mai mulți tehnicieni inferiori. Fiecare zi era o luptă pentru a găsi suficienți rezolvatori care să lucreze la sistemele de ecuații din ce în ce mai complexe.
- Dar de ce sunt mai ieftini? insistă el.
- Sunt mai mulți. E o simplă problemă de cerere şi ofertă...
Vânzătorul de sclavi îi susținu privirea. Menționă un preț.
Prea nerăbdător să se târguiască pentru a obține cea mai bună afacere, Holtzman încuviință.
- O să iau optzeci.
Ridică vocea.
- Nu-mi pasă dacă sunt de pe Anbus IV sau de pe Harmonthep. Acum se afla pe Poritrin, şi lucrează pentru savantul Tio Holtzman.
Abilul negustor de sclavi se întoarse spre grupul de captivi şi strigă:
- Ați auzit? Ar trebui să fiți mândri.
Prizonierii bruneți întoarseră pur şi simplu privirile spre noul lor stăpân, fără să spună nimic. Holtzman era uşurat. Asta însemna probabil că ar putea fi mai maleabili.
Transferă suma de credite corectă.
- Ai grijă să fie spălați şi trimişi la reşedința mea!
Intermediarul zâmbitor îi mulțumi cu entuziasm.
- Nu vă faceți probleme, domnule savant Holtzman. Veți fi mulțumit de acest lot...
În timp ce marele om părăsea piața de pe fluviu, ceilalți clienți începură să strige şi să-şi fluture creditele, certându-se pe sclavii rămaşi. Promitea să fie o zi de licitații furibunde.
În decursul istoriei, speciile cele mai puternice învinge invariabil.
TLALOC, Vremea Titanilor
După ce-şi găsiseră refugiu în pustiul de pe Arrakis, nomazii zensunniți abia dacă erau ceva mai mult decât nişte căutători prin gunoaie, şi nu unii foarte curajoşi. Chiar şi în cele mai îndepărtate excursii pentru colectarea obiectelor folositoare, nomazii rămâneau aproape de stânci, evitând adâncul deşertului şi viermii demoni.
Cu multă vreme în urmă, după ce chimistul imperial Shakkad cel înțelept remarcase proprietățile geriatrice ale obscurului melanj, existase o mică piață pentru substanța respectivă printre străinii de planeta de la spațioportul din Arrakis City. Cu toate acestea, distanța la care se află planeta față de traseele spațiale frecventate nu făcuse niciodată melanjul o marfă atrăgătoare din punct de vedere economic. „O ciudățenie, nu o marfă” - îi spusese un negustor morocănos naibului Dhartha. Cu toate acestea, mirodenia era un produs de bază în proviziile de hrană, trebuia adunată... dar numai din nisipurile apropiate de stânci. Dhartha conducea un grup de şase oameni peste o culme de nisip bătătorit, care păstra amprentele tălpilor ca şi cum ar fi fost săruturi în praf. Bucăți de pânză, albe şi largi în jurul capului şi al feței, lăsau să i se întrevadă doar ochii; mantiile fluturau în bătaia vântului, dezvăluind centurile cu instrumente, unelte şi arme. Dhartha îşi aranjă panza mai sus, peste nas, ca să nu respire nisip. Îşi scărpină tatuajul atât de migălos incizat pe obraz, apoi plecă pleoapele, întotdeauna atent la pericole.
Nimeni nu se gândi să privească cerul limpede al dimineții până când nu auziră un fluierat slab, care crescu

repede, devenind urlet. Pentru naibul Dhartha, sună ca o femeie care tocmai aflase de moartea soțului ei.
Ridicând ochii, văzu un glonț argintiu care sfâşia atmosferă, apoi recunoscu murmurul şi țiuitul neaşteptat al unor rachete. Un obiect în formă de bula trecu în viteză pe cer, se roti şi se balansa, ca şi cum şi-ar fi ales un loc de aterizare. Motoarele îi încetiniră coborârea. Apoi, la mai puțin de un kilometru din locul unde stătea grupul de căutători, obiectul se izbi de dune ca un pumn lovind abdomenul unui negustor necinstit. Un jet de praf şi nisip se ridică, înconjurând un fuior de fum negru...
Naibul stătea țeapăn şi cu privirea fixă, în timp ce oamenii lui începură să sporovăiască emoționați. Tânărul Ebrahim era la fel de captivat ca şi fiul lui Dhartha, Mahmad; amândoi băieții voiau s-o ia la fugă investigheze. Mahmad era un băiat bun, respectuos şi prudent. În schimb, Dhartha avea o părere proastă despre Ebrahim, căruia îi plăcea să spună poveşti şi să vorbească despre isprăvi imaginare. Apoi, mai fusese şi incidentul cu furtul apei tribului, o crimă de neiertat. La început, naibul crezuse că fuseseră amestecați doi băieți, Ebrahim şi Selim. Dar Ebrahim reuşise foarte rapid să tăgăduiască orice responsabilitate şi să arate cu degetul spre celălalt băiat. Selim păruse şocat la auzul acuzației, dar nu o negase.
În plus, tatăl lui Ebrahim păşise în față şi făcuse o înțelegere generoasă cu Dhartha pentru a-şi salva fiul... şi astfel, băiatul orfan primise sentința finală de exil. Nu era o pierdere prea mare pentru trib. Un naib trebuia să ia deseori asemenea hotărâri dificile...
Acum, în timp ce căutătorii se uitau la Dhartha, cu ochii luminoşi licărind printre cutele de pânză albă, murdară, ştia că nu putea ignora ocazia reprezentată de această navă prăbuşită, orice-ar fi fost.
- Trebuie să ne ducem să vedem chestia asta, îi chemă el.
Oamenii se repeziră peste nisipuri, cu nestăpânitul Ebrahim şi cu Mahmad în frunte, grăbindu-se să ajungă la stâlpul de fum care marca locul impactului. Lui Dhartha nu-i plăcea să se îndepărteze prea mult de stâncă protectoare, dar deşertul îi chema către o comoară bogată, străină.
Nomazii ajunseră în vârful unei dune, alunecară la vale şi urcară în goană o alta. Până să ajungă la craterul de impact, tuturor li se tăiase respirația şi scoteau gâfâieli fierbinți, înăbuşite de pânză de pe gură. Naibul şi oamenii lui se adunară pe marginea înalta lăsată de nisipul excavat. Urme sticloase de silice supraîncălzită erau împroşcate că salivă pe nisip.
Înăuntrul gropii zăcea un obiect mecanic de mărimea a doi oameni, cu excrescențe şi componente care murmurau şi se mişcau, trezindu-se acum, că aterizase. Corpul acoperit cu fibre de carbon încă fumega de la căldură intrării în atmosferă. Poate un aparat spațial?
Unul dintre oamenii lui Dhartha schiță un pas înapoi, făcând un semn de apărare cu degetele. Mult prea zelosul Ebrahim se aplecă totuşi în față. Naibul puse mâna pe brațul stâng al lui Mahmad, îndemnându-şi fiul să fie precaut. Lasă-i pe nesăbuiți să-şi asume riscurile!
Capsula prăbuşită era prea mică să ducă pasageri. Luminile clipiră mai intens, iar laturile sondei se deschiseră că aripile unui dragon pentru a scoate la lumina dinăuntru membre mecanice, gheare articulate şi maşinării complexe. Scanere, procesoare, dispozitive de investigare şi de distrugere... Convertoare de energie ca nişte oglinzi se desfăceau în lumina orbitoare a soarelui.
Ebrahim alunecă pe nisipul răscolit de la marginea gropii.
- Închipuie-ți cât ar valora astea la spațioport, naibule! Dacă eu ajung primul la ele, ar trebui să primesc cea mai mare parte din recompensa de salvare.
Dhartha ar fi vrut să discute problema cu tânărul cel exuberant, dar când văzu că nimeni - în afară de propriul său fiu - nu părea dornic să i se alăture lui Ebrahim, încuviință.
- Dacă ai succes, capeți o parte suplimentară...
Chiar dacă obiectul căzut era complet distrus, nomazii puteau lucra metalul pur pentru propriile lor scopuri.
Tânărul cel pripit se opri la jumătatea povârnişului instabil, privind suspicios la dispozitiv, care continua să vibreze şi să bufnească. Componente flexibile scoteau brațe şi picioare, în timp ce lentile şi oglinzi ciudate se roteau la capetele tentaculelor flexibile, din fibre de carbon. Sonda părea să evalueze împrejurimile, ca şi cum n-ar fi înțeles unde a aterizat.
Maşina nu acorda nici o atenție oamenilor care-o pândeau, până când Ebrahim nu scoase o piatră din peretele care alunecă. El strigă:
- Ai! Ai! şi aruncă bolovanul.
Acesta lovi materialul compozit de pe o parte a sondei cu un pocnet răsunător.
Vizitatorul mecanic împietri, apoi îşi întoarse lentilele şi scanerele către omul care stătea singur-singurel.
Ebrahim se ghemui, îndoind genunchii, în nisipul nestatornic. O lumină fierbinte, orbitoare, erupse dintr-una dintre lentile. O bulă de foc coerent îl înghiți pe Ebrahim şi-l aruncă pe spate, într-un nor de carne şi oase incinerate. Un ghemotoc de haine fumegânde lovi partea de sus a craterului, laolaltă cu bucăți arse de mâini şi picioare.
Mahmad țipă după prietenul lui, iar Dhartha strigă imediat oamenilor să se retragă. Se rostogoliră înapoi, afară din crater, şi o luară la fugă către făgaşul moale dintre dune. După jumătate de kilometru, aflați în siguranță, se

suiră pe o culme de nisip destul de înaltă ca să se poată uita înapoi către groapă. Bărbații se rugară şi făcură gesturi superstiţioase, iar Dhartha ridică pumnul drept încleştat. Nesăbuitul Ebrahim atrăsese atenția obiectului mecanic şi plătise cu viață!
De la depărtare, aşa-zişii căutători de rămăşiţe statura să privească. Sonda prăbuşită nu le mai acorda nici o atenție. În schimb, cu bufnituri şi zăngănituri, maşina păru să se monteze singură, construind structuri în jurul nucleului. Braţe terminate cu cause trăgeau nisipul într-un rezervor al instalației de producere a resurselor dinăuntrul său şi extrăgeau bare asemănătoare cu sticlă, pe care mecanismul le folosea drept suporturi structurale. Maşina adăugă noi componente, autoconstruindu-se tot mai mare, şi în cele din urmă începu să sape încercând să iasă din groapă. Izbea şi ciocănea, făcând mare zarvă.
Dhartha rămăsese perplex. Deşi era conducător, n-avea nici cea mai mică idee ce să facă. Un asemenea lucru depăşea sfera sa de experiență. Poate că cineva de la spațioport ar fi putut şti, dar detesta să se încreadă în cei din alte lumi. În plus, acest lucru se putea dovedi valoros, şi el nu voia să-şi abandoneze comoara salvată.
- Tată, uite! arata Mahmad către pustiul de nisip. Vezi, demonul maşina va plăti pentru că l-a omorât pe prietenul meu!
Dhartha văzu încreţitura despre care se vorbea, vibrația unui leviatan dedesubtul nisipului. Sonda prăbuşită îşi continuă bubuitul mişcarea ritmică a componentelor zornăitoare, neatentă la ce se-ntâmplă în jur. Mecanismul asamblat se înaltă, un compus monstruos de materiale cristaline şi suporturi de silice, întărite cu traverse din fibre de carbon, convertite din propria carcasa şi din barele de susținere.
Viermele de nisip se apropie rapid, săpându-şi un tunel imediat sub suprafață, până când înălță capul. Gura era cu o cupă de excavator mai mare decât craterul de impact.
Sonda robotică îşi agită bratele-senzor şi armele, simțind că este atacată, dar neînțelegând cum. Câteva rafale de foc alb, orbitor, pătrunseră prin solul moale.
Viermele înghiți demonul mecanic cu totul. Apoi creatura sinuoasa a deşertului se îngropă din nou sub stratul de pulbere, ca un şarpe de mare căutând ape mai adânci...
Naibul Dhartha şi oamenii lui rămaseră împietriți pe dune. Dacă se întorceau şi fugeau acum, vibrațiile lor ar fi chemat înapoi viermele de nisip, pentru încă o masă.
Destul de repede, văzură urmă de vierme îndepărtându-se, întorcându-se în largul deşertului. Craterul dispăruse, o dată cu toate urmele construcției mecanice. Nu mai rămăsese nici măcar o fărâmă din trupul neghiobului Ebrahim.
Scuturându-şi capul şi coada lungă, neagră de la spate, Dhartha se întoarse către însoțitorii lui zguduiți.
- Aceasta va deveni o poveste legendară, o baladă magnifică menită a fi cântată în peşterile noastre în întunericul nopții...
Trase adânc aer în piept şi se întoarse.
- Deşi mă îndoiesc că ne va crede vreodată cineva!
Viitorul? Îl urăsc pentru că eu nu voi fi în el.
JUNO, Viețile Titanilor
După întâlnirea neaşteptată cu Armada Ligii pe orbita lui Giedi Prime, Călătorul Visurilor, plin de lovituri, avu nevoie de o lună în plus ca să ajungă înapoi pe Pământ pentru reparații. Din cauza vitezei scăzute provocate de avarii, Seurat trimisese imediat baliza de urgență, transmițându-i lui Omnius groaznicele veşti despre căderea celei mai noi lumi sincronizate şi despre pierderea titanului Barbarossa. Până acum, hipermintea trebuie să fi aflat ce se întâmplase.
Căpitanul robot făcu tot ce-i stătea în putință să repare sau să ocolească sistemele defecte ale navei şi etanşă câteva secțiuni pentru a-şi proteja fragilul copilot uman. Generalul Agamemnon n-ar fi fost prea mulțumit dacă fiul său biologic ar fi fost rănit. În plus, Seurat se ataşase în oarecum de Vorian Atreides.
Vor insista să-şi pună un costum presurizat şi să se târască afară din navă de actualizări pentru a inspecta carcasă. Seurat îl ancoră cu două funii şi trimise trei automate-inspector să-l însoțească. Când tânărul văzu rana înnegrită din locul în care oamenii rebeli trăseseră asupra lor, încerca din nou un sentiment de ruşine. Având ca scop numai să livreze actualizările vitale ale lui Omnius, Seurat nu comisese nici un act de agresiune împotriva acestor hrethgiri, şi totuşi ei îl atacaseră. Oamenii sălbatici erau lipsiți de onoare...
Agamemnon şi prietenul lui, Barbarossa, aduseseră populația nesupusa de pe Giedi Prime în îmbrățişarea generoasă a lui Omnius, şi totuşi hrethgirii disprețuiseră civilizația mai puternică a lumilor sincronizate, făcând un martir din Barbarossa, pe parcurs. Tatăl lui avea să fie profund răscolit de pierderea unui prieten atât de apropiat, unul dintre ultimii titani.
Vor însuşi ar fi putut fi ucis, forma lui umană moale şi fragilă ar fi putut fi distrusă ca fără măcar să aibă şansa de a deveni neocymec. O singură lovitură a Armadei ar fi putut şterge tot potențialul lui Vor, toată munca lui viitoare. El nu se putea actualiza şi nici nu-şi putea face o copie de siguranță a amintirilor şi a experienței, aşa cum putea face o maşină. Ar fi fost pierdut, exact ca Omnius-Giedi Prime. Exact ca toți ceilalți doisprezece fii ai lui Agamemnon. Gândul îi făcea rău, şi se cutremură.

În timpul călătoriei de întoarcere, Seurat încerca să-l înveselească pe Vor cu glume ridicole, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Robotul îl lăuda pe însoțitorul lui pentru iuțeală în gândire şi pentru inovația tactica cu care îl păcălise pe ofițerul hrethgir. Minciună lui Vor, pretinzând că era o ființă umană răsculata care capturase un vehicul al maşinilor gânditoare - ce scenariu bizar! - îi oferise câteva clipe prețioase iar proiecțiile lui momeala îi îngăduiseră să scape. Poate că această întâmplare va fi putea fi chiar predată altora, în şcolile pentru oameni de încredere de pe Pământ.
Cu toate acestea, lui Vor îi pasă mai mult de ceea ce-ar putea spune tatăl lui. Aprobarea marelui Agamemnon ar fi făcut ca totul să fie în regulă.
*
Când Călătorul Viselor ateriza pe spațioportul central al Pământului, Vorian coborî în grabă rampa, cu nerăbdarea pe fata - apoi se descuraja când nu zări nici o urmă a generalului titan.
Vor înghiți cu greutate. În afară de cazul în care interveneau probleme vitale, tatăl lui venea întotdeauna să-l întâmpine. Acestea erau rarele momente în care stăteau împreună, când puteau schimba idei, puteau vorbi despre planuri şi visuri. Vor se consolă cu gândul că probabil Agamemnon avea nişte treburi importante pentru Omnius.
Echipele robotice de întreținere şi maşinile de reparații înaintară să examineze nava avariată. Una dintre maşinile multicomponent se opri din evaluare, se desprinse de navă şi murmură spre el:
- Vorian Atreides, Agamemnon a ordonat să te întâlneşti cu el la complexul de condiționare.
Tânărul se lumină la față. Lăsând robotul să se întoarcă la treabă, se îndepărta sprinten. Când nu se mai putu stăpâni, începu să alerge...
Deşi încercă să facă exerciții în timpul lungilor călătorii cu Seurat, muşchii biologici ai lui Vor erau mai slabi decât ai unei maşini şi obosea repede. Un alt lucru care-i amintea de mortalitatea şi de fragilitatea lui, de inferioritatea biologiei naturale. Nu făcea decât să-i mărească dorința de a purta cândva un corp puternic, de neocymec, şi de a renunța la această formă umană imperfectă.
Cu plămânii arzând, Vor intra în fugă în camera lucioasă, de crom şi plaz, unde containerul creierului tatălui său era lustruit în mod regulat şi reîncărcat cu electrofluid. Îndată ce tânărul intră în încăperea rece, bine luminată, doi paznici roboți se adunară în spatele lui, blocându-i amenințător ieşirea. În mijlocul camerei se afla un colos mecanic, cu formă umană, pe care-l purta acum Agamemnon. Monstrul executa doi paşi înainte, cu tălpile stabilizatoare bubuindu-i pe podea. Îl făcea pe fiul lui să pară un pitic, înălțându-se la de trei ori înălțimea lui Vorian.
- Te-am aşteptat, fiule. Totul e pregătit. Care e motivul întârzierii?
Intimidat, Vor ridica ochii spre containerul de păstrare.
- M-am grăbit să vin, tata. Nava mea a aterizat doar cu o oră în urmă.
- Din câte înțeleg, Călătorul Visurilor a fost avariat pe Giedi Prime, atacat de rebelii umani care l-au ucis pe Barbarossa şi au recucerit planetă.
- Da, domnule.
Vor ştia prea bine că nu trebuia să irosească timpul titanului cu amănunte inutile. Generalul trebuie să fi primit deja un raport complet.
- Voi răspunde oricărei întrebări pe care ai putea-o avea, tata.
- N-am întrebări, doar ordine.
În loc să-şi instruiască fiul să înceapă procesul de îngrijire şi lustruire a componentelor, Agamemnon ridică mâna cu mănuşa de zale, îl apucă pe Vorian de piept şi-l împinse cu forța pe o masă verticală.
Vor fu izbit de suprafața netedă şi simți un val de durere. Tatăl lui era atât de puternic încât putea să-i rupă oase sau să-i frângă coloana vertebrală din greşeală!
- Ce-i, tata? Ce...
Ținându-l nemişcat, Agamemnon închise legăturile pentru mâini, o centură în talie şi cătuşele la glezne.
Neajutorat acum, Vor răsuci capul să se uite la ceea ce făcea tatăl lui şi văzu că în cameră fuseseră aduse nişte dispozitive complicate. Tremurând, observă nişte cilindri plini cu fluide albaştrii, pompe neuromecanice şi maşinării piuitoare care fluturau prin aer extremități cu senzori.
- Te rog, tata!
Temerile cele mai adânci ale lui Vor îşi făceau loc prin mintea lui, făcând uitată durerea, fiecare lovire mărindu-i îndoielile şi groază.
- Cu ce-am greşit?
Fără să arate nici o expresie care să poată fi descifrata pe turelă care-i servea drept cap, Agamemnon întinse un şir de ace lungi către trupul care se zvârcolea al fiului său. Vârfurile de oțel îi pătrunseră în trup împingând coastele, căutând şi găsind plămânii, inima. Două vergele argintii îi străpunseră gâtul. Sângele țâşni peste tot.
Tendoanele gâtului lui Vor se umflară când îşi încleştă maxilarul şi-şi muşcă buzele, încercând să-şi înăbuşe un țipăt.
Dar țipătul îi scapa oricum.

Cymecul manevra maşinăriile conectate la trupul lui Vorian, intensificând durerea dincolo de orice nivel imaginabil. Convins că eşuase cumva, Vor presupuse că îi venise vremea să moară - la fel ca cei doisprezece fraţi necunoscuţi care îi precedaseră. Acum, după cum se părea Vorian nu se ridicase la înălţimea aşteptărilor lui Agamemnon.
Agonia creştea continuu, fără nici o culme previzibilă. Ţipătul lui deveni un vaiet prelungit, în timp ce fluide în culori stridente îi erau pompate în trup. În curând, chiar şi coardele vocale cedară, iar ţipătul continua doar în minte... şi totuşi continuă. Nu mai putea îndura. Nu-şi putea imagina vătămarea înfiorătoare pe care trupul său încordat şi sfâşiat trebuia deja s-o fi îndurat.
Când în cele din urmă tortura se încheie şi Vor îşi reveni, nu ştia cât de mult fusese inconştient - poate chiar pierdut în mantaua morţii. Îşi simţea trupul de parcă ar fi fost strivit în forma unei mingi şi întins la loc în forma unui om.
Silueta colosală a lui Agamemnon se înalţa deasupra lui, o galaxie de filamente optice sclipindu-i pe corp. Chiar dacă rămăşiţele durerii chinuitoare îi mai persistau încă în craniu, Vor rezista impulsului de a striga. La urma urmei, tatăl lui îl păstrase în viaţă, din motive ştiute numai de el. Privi fix la chipul implacabil, de metal, al titanului şi nu reuşi decât să spere că tatăl lui nu-l readusese la viaţa doar ca să-l supună la noi torturi.
Cu ce-am greşit?
Şi totuşi, străvechiul cymec nu se gândea la omor. În schimb, spuse:
- Sunt extrem de mulţumit de acţiunile tale la bordul Călătorului Visurilor, Vorian. Am analizat raportul lui Seurat şi am constatat că abilitatea ta tactica demonstrată în felul în care ai scăpat de Armada Ligii a fost inovatoare şi neaşteptată...
Vorian nu reuşea să înţeleagă în ce context vorbea tatăl lui. Cuvintele sale păreau să nu aibă nici o legătură cu chinurile la care-l supusese.
- Nici o maşină gânditoare nu s-ar fi gândit la un asemenea şiretlic înşelător. Mă îndoiesc chiar că vreun alt om de încredere ar fi putut să se gândească la un vicleşug atât de rapid. De fapt, rezumatul lui Omnius ajunge la concluzia că oricare altă acţiune ar fi avut probabil ca rezultat capturarea sau distrugerea Călătorului Visurilor. Seurat n-ar fi fost niciodată capabil să supravieţuiască de unul singur. Nu numai că ai salvat nava, dar ai salvat sferele cu actualizări ale lui Omnius şi le-ai adus înapoi intacte.
Agamemnon făcu o pauză, apoi reluă:
- Da, sunt extrem de mulţumit, fiule. Ai potenţialul de a deveni cândva un mare cymec!
Gâtul iritat al lui Vor avu un spasm când încerca să forţeze vorbele să iasă. Aparatul plin de ace fusese scos afară, iar acum Agamemnon desfăcea legăturile care-i ţinuseră corpul prins de suprafaţa dură. Muşchii moi ai lui Vorian nu erau în stare să-l susţină şi se prăbuşi că o cârpă, alunecând până ajunse în genunchi pe podea. În sfârşit, vorbi printre accesele de tuse:
- Atunci de ce-am fost torturat? De ce m-ai pedepsit?
Agamemnon simulă un hohot de râs.
- Când mă voi hotărî să te pedepsesc, fiule, o să ştii. Asta a fost o răsplată. Omnius mi-a îngăduit să-ţi acord acest dar unic. De fapt, nici o altă fiinţă umană din toate lumile sincronizate n-a mai fost onorată astfel...
- Dar cum, tata? Te rog, explică-mi! Mintea mea e încă zguduită!
Vocea îi tremura.
- Ce înseamnă câteva clipe de durere, în comparaţie cu darul pe care l-ai primit?
Colosul păşea de colo până colo prin cameră sclipitoare de întreţinere, zguduind podeaua şi pereţii.
- Din nefericire, n-am reuşit să-l conving pe Omnius să te transforme într-un cymec - eşti prea tânăr - dar sunt sigur că va sosi şi vremea asta. Voiam să serveşti alături de mine - mai mult decât un om de încredere, că adevăratul meu succesor.
Filamentele optice licăritoare luminară mai puternic.
- În schimb, am făcut pentru tine al doilea lucru bun...
Generalul cymec explică faptul că-i aplicase lui Vorian un tratament biotehnologic riguros, un sistem de înlocuire celulară care avea să-i extindă spectaculos durata vieţii ca om.
- Specialiştii în geriatrie au inventat tehnica asta în timpul Vechiului Imperiu... deşi nu pot să-mi dau seama în ce scop. Nerozii ăia n-au făcut nimic productiv în timpul vieţilor lor normale, aşa că de ce-ar fi vrut să trăiască secole mai mult şi să realizeze mai puţin? Cu ajutorul unor noi proteine, al respingerii radicalilor liberi şi al mecanismelor mai eficiente de reparare a celulelor, şi-au prelungit existentele inutile. Cei mai mulţi au fost omorâţi în timpul rebeliunilor, când noi, titanii, ne-am consolidat controlul.
Agamemnon se roti din articulaţia torsului.
- Când purtam încă trupuri umane, la începutul domniei noastre toţi titanii am trecut prin extinderea biotehnologica a vieţii, exact ca tine, aşa că mi-e chiar familiar nivelul de durere pe care l-ai suportat. Aveam nevoie să trăim secole, pentru că aveam nevoie de tot acest timp să ne impunem viziunea şi guvernarea competenta peste Vechiul Imperiu în declin. Chiar şi după ce ne-am convertit în cymeci, procesul a ajutat,

împiedicând creierele noastre biologice străvechi să degenereze din cauza vârstei enorme.
Trupul mecanic paşi mai aproape.
- Acest proces de extindere a vieţii este micul nostru secret, Vorian, Liga Nobililor ar fi cuprinsă de turbare dacă ar afla că avem o asemenea tehnologie!
Agamemnon scoase un sunet nostalgic, aproape un oftat.
- Dar ai grijă, fiule! Nici chiar asemenea îmbunătăţiri nu te pot apăra împotriva accidentelor sau a tentativelor deschise de asasinat. Aşa cum a descoperit de curând, din păcate, Barbarossa...
Vor se luptă şi reuşi, în sfârşit, să se ţină pe picioarele tremurânde. Găsi un distribuitor de apă, dădu pe gât un pahar de lichid rece şi-şi simţi inima linistindu-i-se.
- Te aşteaptă evenimente uimitoare, fiule. Viaţa ta nu mai este o lumânare în vânt. Ai timp să treci prin multe lucruri, prin lucruri importante!
Cymecul uriaş porni apăsat spre un ham şi folosi o reţea complicată de mâini artificiale şi gheare ieşite din peretele metalic pentru a le lega la tijele mentale din containerul creierului său. Braţe flexibile ridicară cilindrul dinăuntrul corpului gigant şi-l mutară pe unul dintre piedestalele de crom.
- Acum eşti cu un pas mai aproape de potenţialul tău, Vorian, zise Agamemnon printr-un difuzor din perete, detaşat fiind de corpul mobil.
Deşi slăbit şi încă suferind, Vor ştia ce aştepta tatăl lui de la el acum. Se grăbi către dispozitivele de întreţinere şi, cu mâinile tremurătoare, ataşă cabluri de alimentare la prizele magnetice ale recipientului translucid al creierului. Electrofluidul albăstrui părea plin de energie mentală.
Încercând să restabilească un sentiment de normalitate, nevenindu-i încă să creadă ceea ce tocmai se întâmplase cu el, Vor îşi îndeplini îndatoririle obişnuite de îngrijire, ocupându-se de sistemele mecanice ale tatălui său. Iubitor, tânărul privi masa cutata a creierului, mintea străveche atât de plină de idei profunde şi de hotărâri dificile, aşa cum era exprimată în memoriile voluminoase ale generalului. De fiecare dată când le citea, Vor spera să-şi înţeleagă mai bine complicatul tata.
Se întrebă dacă Agamemnon îl ţinuse în întuneric ca să joace cu el o glumă crudă sau ca să-i pună la încercare hotărârea. Vor ar fi acceptat întotdeauna orice i-ar fi ordonat generalul cymec, n-ar fi încercat niciodată să fugă. Acum, că agonia se terminase, spera că trecuse testul la care îl supusese tatăl lui, indiferent de natura acestuia.
În timp ce Vor continua îngrijirea plină de răbdare a containerului de păstrare, Agamemnon vorbi încet, aproape că un susur:
- Eşti foarte tăcut, fiule. Ce crezi despre marele dar pe care l-ai primit? Tânărul se opri o clipă, nu prea sigur cum să răspundă. Agamemnon era de multe ori impulsiv şi greu de înţeles, dar acţiona rareori fără un scop mai larg în minte. Vor putea doar să spere că va înţelege şi el cândva va imaginea de ansamblu, marea tapiserie.
- Mulţumesc, tată, spuse el în cele din urmă, pentru că mi-ai dat mai mult timp să împlinesc orice-ai vrea tu să fac...
De ce oamenii îşi petrec atât de mult timp făcându-şi griji pentru ceea ce ei numesc „probleme morale”? Este unul dintre marile mistere ale comportamentului lor.
ERASMUS, Reflecţii despre fiinţele biologice conştiente de sine
Cele două fete gemene identice arătau liniştite şi adormite, una lângă alta, ca nişte îngeraşi într-un pat confortabil. Scanerele cerebrale asemănătoare unor şerpi, introduse prin nişte găuri în craniile lor, erau aproape neobservabile.
Imobilizaţi de droguri, copiii inconştienţi zăceau pe o masă de laborator în interiorul zonei experimentale. Chipul neted ca oglinda al lui Erasmus se remodela într-o încruntătură exagerată, ca şi cum severitatea expresiei lui i-ar fi putut forţa pe cei doi să-şi dezvăluie secretele despre omenire.
Blestemaţilor!
Nu putea înţelege aceste creaturi inteligente care îl creaseră cumva pe Omnius şi o civilizaţie uluitoare a maşinilor gânditoare. Era un accident miraculos? Cu cât află mai multe Erasmus, cu atât îi apăreau mai multe întrebări în minte. Succesele incontestabile ale civilizaţiei lor haotice reprezentau o dilemă profundă în mintea lui. Disecase creierul a mai mult de o mie de specimene, tineri şi bătrâni, bărbaţi şi femei, inteligenţi şi înceţi la minte. Făcuse analize şi comparaţii amănunţite, prelucrând datele cu ajutorul capacităţii nelimitate a hipermintii Omnius.
Chiar şi aşa, nici unul dintre răspunsuri nu era limpede.
Nu existau două fiinţe umane cu creierele absolut identice, nici măcar atunci când subiectele erau crescute în condiţii similare sau care începeau că gemeni. O cantitate zăpăcitoare de variabile inutile! Nici un aspect al fiziologiei lor nu rămânea consecvent de la o persoană la alta.
Excepţii înnebunitoare peste tot!
Cu toate acestea, Erasmus observă tipare. Oamenii erau numai diferenţe şi surprize, dar ca specie se comportau potrivit unor reguli generale. În anumite condiţii, în special când erau înghesuiţi în spaţii restrânse, oamenii reacţionau cu o mentalitate de grup, urmându-i orbeşte pe alţii, renunţând la individualitate.

Uneori, oamenii erau curajoşi; alteori, erau laşi. Pe Erasmus îl intriga în mod special să vadă ce se întâmplă când dirija „experimente de panică” asupra unor mulțimi din țarcurile de reproducere, când îi înghesuia înăuntru, măcelărindu-i pe unii în timp ce-i lăsa pe alții să trăiască. În asemenea împrejurări de stres extrem, conducătorii ieşeau invariabil la iveală, oameni care se comportau cu mai multă forță interioară decât ceilalți. Lui Erasmus îi plăcea în mod deosebit să-i ucidă pe aceştia şi să privească apoi efectul devastator pe care-l avea acest lucru asupra restului oamenilor.
Poate că eşantionul lui de subiecte experimentale de-a lungul secolelor era prea mic. Ar putea avea nevoie să vivisecționeze şi să disece alte zeci de mii înainte de a trage concluzii semnificative. O sarcină monumentală, dar, fiind o maşină, Erasmus nu avea limite de energie sau de răbdare.
Cu una dintre sondele lui personale, atinse obrazul celei mai mari dintre cele două fete şi-i pipăi pulsul stabil. Fiecare picătură de sânge părea să ascundă secrete față de el, ca şi cum întreagă rasă participa la o conspirație masivă împotriva lui. Ar fi putut fi Erasmus considerat cel mai mare neghiob al tuturor timpurilor? Sonda fibroasa alunecă la loc în canalele de acces din pielea compozita, dar nu înainte ca el să-i zgârie pielea intenționat, enervat.
Când robotul independent luase aceste gemene identice din țarcurile muncitorilor, mama lor îl blestemase şi-l numise monstru. Oamenii puteau fi atât de mărginiți, nereuşind să vadă importantă a ceea ce făcea el, imaginea mai largă...
Cu o raza-scalpel auto-cauterizanta, făcu o tăietură în cerebelul fetei mai mici (care avea 1,09 centimetri şi 0,7 kilograme mai puțin - prin urmare, câtuşi de puțin „identică”), şi urmări activitatea creierului surorii ei drogate, luând-o razna - o reacție simpatetica. Fascinant! Dar fetele nu erau conectate fizic între ele, nici prin contact corporal, nici prin maşini. Puteau simți fiecare durerea celeilalte?
Se dojeni singur pentru lipsa de prevedere şi de planificare. Ar fi trebuit să pun şi mama pe aceeaşi masă.
Gândurile îi fură întrerupte de Omnius, care vorbi din cel mai apropiat ecran de perete.
- Noua ta sclavă a sosit - un ultim dar de la titanul Barbarossa. Te aşteaptă în camera de zi!
Erasmus ridică mâinile însângerate. Aşteptase cu nerăbdare să primească femeia capturată pe Giedi Prime, despre care se presupunea că este fiica viceregelui Ligii. Legăturile sale familiale sugerau o certă superioritate genetică şi el avea multe întrebări să-i pună despre guvernarea oamenilor nedomesticiți.
- O vei vivisecționa şi pe ea?
- Prefer să-mi păstrez opțiunile deschise...
Erasmus coborî privirea spre fetele gemene, una dintre ele deja moartă din cauza dezvelirii întrerupte a țesutului ei cerebral. O ocazie irosită!
- Analiza unor sclavi docili da rezultate irelevante, Erasmus. Toate gândurile de revoltă le-au fost înlăturate genetic.
Vocea hipermintii bubuia din ecranul de perete.
Erasmus îşi înmuie mâinile de plastic organic într-un solvent pentru a elimina sângele uscat. Avea acces la mii de ani de studii psihologice adunate de oameni, dar, chiar şi cu atât de multe date, nu era posibil să obțină un răspuns limpede. Mulți „experți” autoproclamați ofereau răspunsuri cu totul diferite.
Pe masă, geamănă supraviețuitoare scâncea de durere şi de frică.
- Nu sunt de acord, Omnius. Creatură umană este rebelă prin natura ei. Trăsătura este inerenta speciei. Sclavii nu ne vor fi niciodată în întregime loiali, indiferent cât de multe generații ne vor fi slujit. Oameni de încredere, muncitori, nu-i nici o diferență...
- Le supraestimezi puterea voinței.
Vocea hipermintii avea un ton de încredere trufaşă.
- Iar eu pun sub semnul întrebării supozițiile tale inexacte.
Curiozitatea îl îmboldea, sigur de capacitatea lui personală de înțelegere. Erasmus stătea în fața ecranului pe care se vedea un vârtej de culori.
- Având la dispoziție timp şi o provocare adecvată, aş putea întoarce împotriva noastră orice muncitor complet loial, chiar şi pe cel mai privilegiat om de încredere!
Cu o lungă litanie de date din depozitele sale de informații, Omnius îl contrazise. Hipermintea avea convingerea că sclavii săi vor rămâne demni de încredere, deşi poate că fusese prea indulgent, prea mulțumit de sine. Voia ca universul să funcționeze lin şi eficient, şi nu-i plăceau surprizele şi imprevizibilitatea oamenilor Ligii.
Omnius şi Erasmus discutară în contradictoriu din ce în ce mai intens, până când robotul independent puse punct.
- Amândoi facem presupuneri bazate pe noțiuni preconcepute. Prin urmare, propun un experiment pentru a determina răspunsul corect. Tu alegi la întâmplare un grup de indivizi care par loiali, iar eu voi demonstra că-i pot întoarce împotriva maşinilor gânditoare.
- Ce vom realiza cu asta?
Erasmus răspunse:
- Va dovedi că nici măcar în oamenii noştri cei mai de nădejde nu putem avea încredere deplină. Este o fisură

fundamentală în programarea lor biologică. N-ar fi asta o informație utilă?
- Da. Şi dacă afirmația ta este corectă, Erasmus, atunci n-o să mai pot avea niciodată încredere în sclavii mei. Un asemenea rezultat ar atrage după sine exterminarea preventiva a întregii rase umane.
Erasmus se simți neliniştit, simți că s-ar putea să fi căzut singur în capcană propriei sale logici.
- Asta... s-ar putea să nu fie singură concluzie rezonabilă.
Ar fi vrut să ştie răspunsul la o întrebare retorică, dar se şi temea de el. Pentru robotul iscoditor, acesta era mult mai mult decât un simplu pariu cu superiorul său; era o investigație a celor mai adânci motivații şi procese de luare a deciziilor de către ființele umane.
Dar consecințele descoperirii răspunsurilor puteau fi groaznice. Avea nevoie să câştige dispută, dar în asemenea mod încât Omnius să nu-i oprească experimentele.
- Dă-mi voie să cântăresc mecanismul implementării, sugera Erasmus; apoi ieşi bucuros din laborator, să se ducă să-şi întâlnească nouă sclavă din casă, Serena Butler.
Universul este un teren de joacă al improvizațiilor - nu urmează nici un tipar extern.
COGITOR RETICULUS,
Observații de la înălțimea a o mie de ani
Numerele şi conceptele dansau în visele ei, dar de câte ori Norma Cenva încerca să le manipuleze, alunecau ca nişte fulgi de zăpadă topindu-i-se pe degete. Intră clătinându-se în laboratorul său, trasă la față, şi rămase cu ochii ațintiți la ecuații ore întregi, până când deveniră nişte linii încețoşate în fața ochilor ei. Şterse o parte a unei demonstrații cu un gest furios peste tabla magnetică, apoi o luă de la început.
Acum, că lucra sub auspiciile legendarului Holtzman, Norma nu se mai simțea ca un eşec, o dezamăgire nefericită pentru mama ei. Cu puterile telepatice, una dintre magiciene dăduse o lovitură de succes maşinilor gânditoare de pe Giedi Prime. Dar câmpurile portabile de bruiaj ale Normei avuseseră şi ele un rol în victorie, deşi savantul Holtzman nu subliniase rolul feței în apariția ideii.
Lui Norma nu-i pasă câtuşi de puțin de faimă sau de recunoaştere Era mai importantă contribuția ei la efortul de război. Doar dacă ar fi putut extrage vreun înțeles din aceste teorii fără țintă, cu promisiuni nesfârşite...
Din laboratoarele din vârful înalt al falezei, Norma visa cu ochii deschişi în timp ce contempla fluviul Isana. Câteodată îi era dor de Aurelius Venport, care-o tratase întotdeauna cu atâta grijă şi bunătate. De cele mai multe ori, totuşi, cântărea idei nebuneşti, cu cât mai neobişnuite, cu atât mai bine. Pe Rossak, mama ei n-o încurajase niciodată să se gândească la posibilități nepractice, dar aici, Tio Holtzman le întâmpină cu bucurie.
Deşi computerele conştiente de sine erau interzise pe lumile Ligii şi în special pe bucolicul Poritrin, Norma încă petrecea o mare parte din timp încercând să învețe nuanțele felului în care lucrau acele complexe gelcircuite. Pentru a distruge, trebuie să înțelegi mai întâi ținta.
Ea şi cu Holtzman luau cina împreună din când în când, stând de vorbă despre idei, în timp ce sorbeau vinuri de import şi savurau feluri exotice. Abia simțind gustul mâncării, Norma vorbea cu ardoare, dând din mâinile ei micuțe, dorindu-şi să aibă un toc şi o tăbliță de scris la masă, ca să-şi poată schița conceptele. Îşi termină masa repede şi dorea să se întoarcă în grabă în camerele sale, în timp ce marele inventator ar mai fi stat în fața unui deşert copios, ascultând muzică. „Reîncărcarea minții”, numea el aceste momente.
Lui Holtzman îi plăcea să abordeze cu ea diferite subiecte în treacăt, vorbind despre succesele şi onorurile de până acum, înşirând proclamații şi premii pe care le primise de la lordul Bludd. Din nefericire, nici una dintre aceste conversații nu ducea la vreo realizare importanta în domeniul ingineriei, din câte îşi putea da seama Norma.
Acum, stătea înconjurată de lumini. Se uită la placă de cristal de mărimea unei ferestre. Era acoperită cu o peliculă subțire, de o consistență translucidă fluidă, care păstra fiecare trăsătura, în timp ce-şi scria gândurile şi observațiile. Un dispozitiv de modă veche, dar Norma îl considera cea mai bună cale de a-şi înregistra ideile hoinare.
Se uită fix la ecuațiile pe care le scrisese, trecând peste etape şi făcând salturi intuitive până când ajunsese la o anomalie cuantică ce părea să îngăduie unui obiect să se afle în două locuri deodată. Unul era doar o imagine a celuilalt, dar prin nici o demonstrație bazată pe calcul un observator nu putea determina care era cel real.
Deşi nesigură în legătură cu felul în care acest concept neortodox putea fi folosit ca o armă, Norma îşi aminti povața mentorului ei de a urma fiecare cale până la concluzia ei logică. Înarmată cu ecuații şi gata pentru o simulare completă, alerga pe coridoarele luminate cu licuribenzi ale laboratoarelor, până când ajunse în camera ocupată de rezolvatorii supraviețuitori.
Tehnicienii sclavi erau aplecați deasupra meselor şi foloseau dispozitive de calcul, chiar şi la această oră târzie. Multe scaune rămâneau goale: o treime din grupul de rezolvatori căzuseră prada febrei mortale. Holtzman achiziționase un nou grup de muncitori zensiiti din sectorul de „resurse umane” de pe Poritrin, dar aceşti înlocuitori nu erau încă suficient de instruiți pentru matematică de nivel superior.
După ce înmâna nouă problemă rezolvatorului-sef, Norma îi explică răbdătoare ce voia să facă sclavii, cum le calculase deja o parte din introducere. Îi încurajă pe rezolvatorii harnici în direcția în care voia ca ei s-o apuce,

subliniind importanta teoriei - până când ridică ochii şi-l văzu pe Holtzman însuşi în cadrul uşii.
Încruntându-se, el o trase pe Norma pe hol.
- Pierzi vremea încercând să te împrieteneşti cu ei. Adu-ți aminte, sclavii rezolvatori sunt doar echipament organic, procesoare care furnizează un rezultat. Pot fi înlocuiți, aşa că nu le acorda personalitate şi temperament. O ecuație nu are personalitate!
Norma prefera să nu-l contrazică, şi se întoarse în camera sa să-şi continue singura eforturile. Ei i se părea că cele mai ezoterice aspecte ale matematicii aveau într-adevăr personalitate, că anumite teoreme şi integrale cereau o finețe şi un respect la care aritmetica simplă nu putea avea niciodată pretenții.
Măsurând camera cu paşii, se învârti până în spatele plăcii de cristal, unde se uită la ecuații pe dos. Simbolurile inversate păreau lipsite de sens, totuşi se sili să privească problema dintr-o altă perspectivă. Mai devreme, rezolvatorii terminaseră setul precedent de calcule plictisitoare şi, în timp ce le verifică muncă, rezultatul încă o lasa perplexă.
Ştiind în inima ei care ar trebui să fie rezultatul, lasa deoparte rezultatul sclavilor şi se întoarse în fata cristalului lavabil, unde începu să mâzgălească cu atâta furie, încât cifrele şi simbolurile argintii umplură în curând toată suprafața plăcii agățate. După aceea, trecu din față în spate, încercând să descopere o ieşire din dilema.
Tio Holtzman o smulse pe Norma din universul teoretic. O privi surprins.
- Erai în transă.
- Mă gândeam, răspunse ea.
Holtzman chicoti.
- Pe partea greşită a plăcii?
- Mi-a deschis posibilități noi.
El îşi frecă bărbia, unde începeau să-i crească fire cenuşii de barbă.
- N-am văzut pe nimeni până acum să se concentreze atât de intens ca tine.
În mintea ei, înconjura soluția la care ajunsese, dar nu reuşi exprime în cuvinte.
- Ştiu care ar trebui să fie rezultatul, dar nu-l pot reproduce pentru tine. Rezolvatorii continua să obțină un alt răspuns decât mă aştept.
- Au făcut o greşeală?
Arata mânios.
- Nici una pe care s-o pot stabili. Ceea ce lucrează pare să fie corect. Cu toate acestea, simt că e... greşit!
Omul de ştiință se încruntă.
- Matematica nu există ca să împlinească dorințe, Norma. Trebuie să treci prin toate etapele şi să accepți legile universului.
- Vrei să spui legile cunoscute ale universului, domnule savant. Eu doresc pur şi simplu să extind gândirea noastră, s-o lărgesc şi s-o strâng la loc, în ea însăşi. Sunt sigură că există căi de a ocoli problema... Porți intuitive.
El avea un aer profesoral, perplex dar neîncrezător.
- Teoriile matematice cu care lucrăm sunt deseori ezoterice şi greu de pătruns, dar urmează întotdeauna anumite reguli.
Ea se întoarse, frustrată de faptul că el continuă să se îndoiască.
- Respectarea oarbă a regulilor a permis inițial crearea maşinilor gânditoare. Urmărea regulilor ne poate împiedica să ne înfrângem inamicii. Ai spus-o chiar tu, domnule savant: trebuie să căutăm alternative!
Agățându-se de un subiect care-l interesa în sfârşit, Holtzman îşi strânse mâinile în față, cu mânecile lungi căzându-i peste încheieturi.
- Într-adevăr, Norma! Am terminat lucrul la proiectul generatorului de rezonanță pentru aliaje, şi urmează prototipul!
Prea preocupată ca să aibă tact, ea dădu din cap.
Generatorul tău de rezonanță n-o să meargă. Am studiat amănunțit primele proiecte. Cred că are o lipsă fundamentală...
Holtzman o privi de parcă ea ar fi ridicat mâna şi l-ar fi plesnit.
- Poftim? Am revizuit toată treaba. Rezolvatorii au verificat fiecare pas…
Distrasă de placă ei de cristal plină cu ecuații, ridică din umeri.
- Cu toate acestea, domnule savant, după părerea mea, conceptul nu este viabil. Calculele corecte nu sunt întotdeauna corecte - dacă se bazează pe principii eronate sau pe ipoteze lipsite de valabilitate.
Se încruntă când văzu în sfârşit reacția lui de descurajare.
- De ce eşti supărat? Mi-ai spus că scopul ştiinței este să încerci idei şi să renunți la ele când nu funcționează.
- Obiecția ta încă trebuie dovedită, zise el, cu voce spartă. Arată-mi pe proiecte unde am greşit, te rog.
- Nu-i atât vorba de o eroare, cât...
Ea dădu din cap.
- E o intuiție.

- N-am încredere în intuiție, zise el.
Dezamăgită de atitudinea lui, tânăra trase adânc aer în piept. Zufa Cenva nu fusese niciodată adeptă manierelor sociale fermecătoare, iar Norma îşi cultivase prea puține. Crescuse izolată pe Rossak şi fusese respinsă de cei mai mulți dintre cei care-o cunoşteau - cu excepția lui Aurelius Venport.
Holtzman părea să aibă planuri proprii, dincolo de ceea ce predică. Dar era om de ştiință, la urma urmei, iar Norma simțea că fuseseră aduşi la un loc pentru un scop important. Era aşadar de datoria ei să-i atragă atenția atunci când simțea că face o greşeală. Acelaşi lucru l-ar fi făcut şi el pentru ea!
- Tot mai cred că n-ar trebui să mai dedici timp sau resurse proiectului generatorului de rezonanță.
- Din moment ce resursele sunt ale mele, o să le distribui aşa cum cred de cuviință, zise Tio indispus. Voi continua, şi sper să-ți demonstrez că n-ai dreptate...
Ieşi din cameră, bombănind.
Norma strigă după el, încercând să calmeze situația:
- Crede-mă, domnule savant, sper să demonstrezi că n-am dreptate!
Există o anumită rea-voință când e vorba de formarea sistemelor sociale, o luptă profundă, cu despotismul la un capăt şi sclavia în celălalt.
TLALOC, Slăbiciunile Imperiului
Delta fluviului de pe Poritrin nu semăna câtuşi de puțin cu paraiele şi mlaştinile blânde de pe Harmonthep. Mai mult decât orice, băiatul sclav Ishmael ar fi vrut să meargă acasă... dar Ishmael nu ştia cât de departe însemna asta. Noaptea, se trezea deseori țipând, bântuit de coşmaruri amestecate, legate de bătălii. Puțini dintre ceilalți sclavi îşi băteau capul să-l liniştească; îşi duceau şi ei propriile poveri grele.
Pe Harmonthep, satul lui fusese ars, cea mai mare parte a oamenilor fuseseră capturați sau ucişi. Băiatul îşi aduse aminte că-l văzuse pe bunicul lui înfruntând vânătorii de sclavi, citând sutre budislamice pentru a-i convinge de nedreptatea acțiunilor lor. Ca răspuns, ticăloşii îşi bătuseră joc de bătrânul Weyop, făcându-l să arate lipsit de însemnătate şi incapabil. Ar fi putut la fel de bine să-l ucidă...
Multă vreme după ce vânătorii de sclavi îl paralizaseră pe Ishmael, acesta se trezise înăuntrul unui sicriu de plastoțel şi placi transparente, o cameră de stază care-l ținuse nemişcat, dar în viață. Nici unul dintre noii sclavi nu putea provoca necazuri, în timp ce nava Tlulaxa călătorea prin spațiu către această lume stranie. Toți prizonierii fuseseră treziți ca să fie descărcați... şi vânduți în piața din Starda.
Unii dintre prizonierii de pe Harmonthep încercaseră să evadeze fără nici cea mai mică idee unde să fugă. Negustorii de sclavi paralizară câțiva dintre ei doar ca să-i facă să înceteze să se vaite şi să se zvârcolească. Ishmael ar fi vrut să se bată, dar simțea că putea realiza mai mult privind şi învățând, până când găsea o metodă mai bună de a rezista. Avea nevoie să înțeleagă mai întâi Poritrinul; apoi se putea gândi cum era mai bine să lupte. Agerul lui bunic l-ar fi sfătuit să facă astfel!
Weyop citase sutre care vorbeau despre un rău iminent venit din afară, despre invadatori fără suflet care aveau să-i răpească de la modul lor de viață. Din cauza acestor profeții, zensunniții părăsiseră compania altor oameni. În Vechiul Imperiu aflat în descompunere, oamenii îl uitaseră pe Dumnezeu şi apoi suferiseră când maşinile gânditoare răsturnaseră imperiul. Oamenii lui Ishmael credeau că soarta lor, marele Krazilec, sau bătălia taifun de la capătul universului, fusese prezisa încă de milenii. Aceia care urmau crezul budislamic scăpaseră, ştiind deja rezultatul acelei bătălii fără speranță.
Şi totuşi, lupta nu se încheiase, potrivit profeției. O parte din rasa umană supraviețuise demonilor-masini, iar acum aceşti oameni cu răzbunarea în inimi se întorseseră împotriva refugiaților budislamici „laşi”.
Ishmael nu credea că vechile învățături ar fi putut fi greşite. Câte sutre, atâtea profeții. Bunicul lui păruse foarte sigur când vorbise despre legende... şi totuşi, satul lor paşnic de pe Harmonthep fusese invadat, iar cei mai puternici şi mai sănătoşi fuseseră luați ca sclavi. Iar acum, Ishmael şi consătenii lui se aflau pe o lume îndepărtată, cu trupurile oferite spre vânzare.
Weyop spusese că străinii care nu erau budislamici erau condamnați la osânda veşnică... şi totuşi negustorii de carne vie tlulaxa, ca şi noii lor stăpâni de pe Poritrin îşi controlau propria hrană şi propria viață. Băiatul şi însoțitorii săi nu aveau altceva de ales decât să facă ceea ce li se cerea.
Din moment ce Ishmael era cel mai tânăr dintre captivi, proprietarii nu aşteptau prea multe de la el. Ordonaseră grupului lui de lucru să supravegheze băiatul, să se asigure că-şi îndeplinea sarcinile... sau, dacă nu reuşea, să facă şi treaba lui.
În ciuda durerilor din muşchi şi a pielii pline de băşici, Ishmael muncea la fel de mult ca şi ceilalți. Îşi privea tovarăşii disperați irosind timp ca să se plângă, o atitudine care-i înfuria pe proprietari şi ducea la pedepse inutile. Ishmael îşi păstra suferința pentru el.
Petrecu multe săptămâni cufundat până la brâu în câmpurile vâscoase de noroi, unde frânghiile şi parii marcau straturile fertile de scoici. Alergă înainte şi înapoi până la bazinele cu puieți de moluşte, scotea câte un pumn de bivalve micuțe şi le ducea în fugă pe câmpurile umede Dacă strângea palmele prea tare, putea strivi cochiliile delicate - o asemenea lipsa de atenție îi adusese deja o bătaie cu biciul sonic, când un supraveghetor agricol

văzuse ce făcuse. Ca un foc înghețat, biciul îi făcuse pielea să se bășice şi să tremure. Corecția nu lasa nici o urmă, nu provocă nici o vătămare fizică, şi totuşi, acea singură lovitură de bici arse o cicatrice permanentă în mintea lui, iar Ishmael avu grijă să evite asta pentru totdeauna.
Pedeapsa n-ar fi rezolvat nimic; n-ar fi putut decât să-l facă şi mai nefericit, în timp ce le-ar fi oferit proprietarilor încă o victorie asupra lui. Alese să nu le acorde această ocazie. În ciuda faptului că era un lucru lipsit de însemnătate, avea să încerce să-l controleze atât cât era posibil
În acest moment, văzând muncitorii din câmpurile de noroi, Ishmael era aproape bucuros că părinții lui muriseră în timpul unei furtuni loviți de fulger într-o luntre, pe lacul cel mare, unde țițeiul care se scurgea făcea peştele să aibă gust rău. Măcar nu-l puteau vedea acum. şi nu-l vedea nici bunicul...
*
După prima lună pe Poritrin, mâinile şi picioarele lui Ishmael se impregnară atât de mult cu noroiul negru, încât nici măcar dacă se spala de mai multe ori nu mai putea curăța petele. Avea unghiile rupte şi acoperite cu nămolul fluviului.
Pe Harmonthep, Ishmael îşi petrecuse zilele umblând prin mlaştini adunând ouă din cuiburile de qaraa, prinzând gândaci țestoşi cu năvodul şi săpând după tuberculi de osthmir care creşteau în apă sălcie. De la o vârstă fragedă, fusese oțelit de viață de trudă, dar aici detesta muncă, pentru că nu era pentru gloria lui Budallah, nici pentru sănătatea şi binele poporului său. Era pentru altcineva.
În tabăra de sclavi de pe Poritrin, femeile găteau, folosind ingredientele şi mirodeniile neobişnuite care li se dădeau. Ishmael tânjea după gustul de peste copt în frunze de crin şi după trestiile dulci ale căror suc puteau face un băiat beat de încântare.
Noaptea, jumătate dintre locuințele comune erau goale pentru că atât de mulți sclavi muriseră de febră. Ishmael se târa de multe ori până la aşternutul lui de paie şi cădea într-un somn adânc. Alteori, se silea să rămână treaz şi să stea în cercurile în care se spuneau poveşti.
Oamenii vorbeau între ei, discutând dacă să aleagă un nou conducător pentru grupul lor. Pentru unii dintre ei, ideea părea fără rost. Nu există nici o scăpare, iar un conducător ar fi putut doar să-i inspire să-şi asume riscuri care le vor aduce tuturor moartea. Ishmael se întristă, aducându-şi aminte cum aşteptase bunicul lui să-şi aleagă cândva un urmaş. Şi totuşi, negustorii de carne vie tlulaxa schimbaseră toate acestea. Incapabili să ia o hotărâre, bărbații zensunniți vorbeau, vorbeau întruna. Îl făceau pe Ishmael să-şi dorească să alunece în uitarea somnului.
Îi plăcea mai mult când oamenii spuneau povesti vechi, recitând poeticele „Cântece ale Căii celei Lungi”, despre peregrinările zensunnitilor, despre cum căutase poporul lui un cămin unde să fie la adăpost atât de maşinile gânditoare, cât şi de lumile Ligii. Ishmael nu văzuse niciodată un robot şi se întrebă dacă nu erau doar nişte monştri imaginari meniți să sperie copiii neascultători. Dar văzuse cu adevărat mulți oameni răi - invadatorii care-i decimaseră satul liniştit, se purtaseră urât cu bunicul lui, luaseră prizonieri atâția nevinovați...
Stând la marginea cercului luminat de foc, Ishmael ascultă poveştile poporului său. Zensunniții erau obişnuiți cu nenorocirile, şi ar fi putut suporta chiar şi generații întregi de sclavie pe planeta aceasta atât de îndepărtată de casă. Indiferent de provocare, oamenii lui ştiau să îndure.
Dintre toate istoriile pe care le auzise băiatul, dintre făgăduințe şi profeții, se agața de una mai presus de toate: promisiunea că suferința avea să se sfârşească într-o zi...
Nu există nici o separare clară între zei şi oameni - unii se amestecă uşor, că din întâmplare, printre ceilalți.
IBLIS GINJO, Opțiuni pentru eliberarea totală
Piedestalul ornamentat pentru statuia titanului Ajax era aproape terminat. Şeful de echipa Iblis Ginjo citi cu atenție pontajul zilnic şi cererile de producție pe tăblița lui de notițe electronică. Îi făcuse pe sclavi să înțeleagă adevăratul pericol în care se aflau, dacă brutalul cymec îşi pierdea răbdarea! Lucrau din greu, nu doar din teamă pentru viețile lor, dar şi pentru că Iblis îi inspirase.
Apoi, un dezastru se întâmplă într-o altă parte a proiectului.
În căldura zilei, care se ridică în jurul eşafodajului de observație de unde supraveghea consolidarea piedestalului solid, Iblis văzu în depărtare vârful statuii aproape terminate a lui Ajax începând să se mişte. Colosul de fier, polimeri şi piatră se clătină întâi pe o parte, apoi pe cealaltă, ca şi cum gravitația însăşi scutură enormă operă de artă.
Dintr-o dată, monumentul gigantic se răsturnă cu un zgomot puternic de prăbuşire, însoțit de țipete şi strigăte îndepărtate. Când un nor de praf se înalță către cer, Iblis îşi dădu seama că oricare sclav care fusese strivit sub statuia masivă ar trebui socotit norocos.
O dată ce Ajax afla despre catastrofă, aveau să înceapă adevăratele schilodiri.
*
Chiar înainte ca praful şi molozul să se aştearnă la loc, Iblis dădu peste o discuție furioasă între neocymeci şi colegii lui de încredere, şefi de echipe. Nu fusese partea sa din proiectul monumentului cea care se prăbuşise, dar echipele lui urmau să aibă de suferit din cauza întârzierilor inevitabile provocate de accident. Cu toate acestea, Iblis spera că talentele lui carismatice de mediator îl vor ajuta să mai îmblânzească dezastrul.

Neocymecii mânioşi priveau stricăciunile datorate neîndemânării că pe un afront personal la adresa veneraților lor predecesori titani. Ajax însuşi sfârtecase deja un supraveghetor membru cu membru, iar părțile disparate ale corpului zăceau împrăştiate, cu sângele prelingându-li-se în praf.
Cu toată puterea de convingere pe care-o putea aduna, Iblis Ginjo îi făcu pe neocymecii înfuriați să se oprească.
- Aşteptați! Aşteptați! Asta se poate repara, dacă îmi dați voie!
Ajax se ridică, apărând şi mai înalt, şi mai amenințător decât oricare dintre neocymeci, dar Iblis continuă, cu vorbe mieroase:
- Adevărat, statuia uriaşă a suferit unele pagube, dar nu mai mult decât nişte julituri superficiale. Stăpâne Ajax, acest monument era proiectat să reziste de-a lungul erelor! Cu siguranță poate să îndure câteva ciocănituri şi zgârieturi. Măreața ta moştenire nu este atât de uşor de avariat...
Făcu o pauză, în care cymecii fură siliți să admită adevărul celor spuse. Apoi arătă spre propria lui zona de lucru şi continuă pe un ton rezonabil:
- Uite, echipele mele aproape că au terminat piedestalul rezistent proiectat să susțină statuia. Ce-ar fi s-o ridicăm oricum, să arătăm universului că putem să lăsăm deoparte micile accidente că acesta?
Ochii lui Iblis sclipeau de entuziasm artificial.
- N-avem nici un motiv să mai întârziem.
Păşind prin mijlocul măcelului şi al confuziei în corpul lui amenințător, Ajax calcă apăsat peste unul dintre şefii de echipa care bolborosea invocându-şi nevinovăția, strivindu-l de pământ. Apoi, titanul supărat se aplecă deasupra lui Iblis, cu filamentele optice sclipindu-i ca nişte stele albe, fierbinți:
- Ai acceptat acum responsabilitatea de a avea grijă ca treaba să continue conform programului. Dacă echipele tale eşuează, vina va fi a ta.
- Desigur, stăpâne Ajax.
Iblis nu arata nici un fel de îngrijorare, îi putea convinge pe sclavi să poarte povara. Aveau s-o facă pentru el.
- Atunci pune să fie curățată mizeria asta! tună Ajax, cu o voce care putea fi auzită de dincolo de Forumul din vârful dealului.
Mai târziu, Iblis făcu promisiuni sclavilor săi deja extenuați şi prea împovărați. Fuseseră nemulțumiți şi îndărătnici în ultima vreme, dar îi convinse cu o relatare entuziastă a beneficiilor minunate pe care le vor primi: cele mai bune sclave sexuale, ospețe incredibile, zile de odihnă în care să facă excursii în zonele rurale...
- Eu nu sunt ca alți oameni de încredere. V-am dezamăgit eu vreodată? Am promis vreodată o răsplată pe care n-am reuşit s-o dau?
Cu asemenea stimulente, fără a mai pomeni de o doză sănătoasă de teamă de titanul Ajax, muncitorii se apucară de treabă cu o energie dublă. În răcoarea serii, cu luminile plutitoare arzând ca nişte supernove deasupra locului construcției, Iblis îşi făcu echipă să lucreze eficient. De pe platforma lui înaltă de lemn, urmări cum sclavii ridicară imensă statuie pe piedestalul ei solid, consolidat, şi-o fixară la locul său, folosind sudură cu plasmă. Artizanii se repeziră să escaladeze suprafața curbată de piatră şi fier cu echipament de alpinism şi ridicară schele temporare mobile pentru a şi începe munca de restaurare. Chipul legendar al lui Ajax avea nasul deteriorat şi un braț musculos plin de tăieturi, ca şi nişte găuri adânci pe partea din față a uniformei. În cotlonul cel mai secret al inimii sale, Iblis bănuia că adevărata forma umană a lui Ajax fusese greoaie şi urâtă.
De-a lungul nopții lungi, obositoare, Iblis se lupta să rămână treaz, rezemându-se de balustradă, cu ochii ațintiți în abis. Începu să moțăie, apoi se trezi, tresărind când auzi murmurul lin al platformei liftului urcând până la nivelul lui.
Fu însă uimit să vadă că liftul nu aducea pe nimeni. Numai o foaie mică de metal rulat, un cilindru de mesaje. Iblis se uită țintă la el, cu inima bătând, dar liftul rămase la nivelul respectiv, ca şi cum ar fi aşteptat. Se uită peste margine, dar nu-şi putu da seama cine lăsase mesajul?
Cum aş putea să nu-l bag în seamă?
Iblis păşi spre el pe furiş şi apucă bucată de metal mâzgălit. Rupse sigiliul, derula foaia subțire şi citi cu o uluială crescândă:
„Reprezentăm o mişcare organizată a oamenilor nemulțumiți. Aşteptăm momentul potrivit şi conducătorul potrivit pentru a începe o revoltă deschisă împotriva maşinilor asupritoare. Trebuie să te hotărăşti dacă vrei să te alături cauzei noastre drepte. Te vom contacta din nou.”
În timp ce Iblis se uită, nevenindu-i să creadă, la mesajul nesemnat literele se estompară şi dispărură, corodându-se în grămăjoare de rugină ce roaseră metalul însuşi şi-l transformară în solzi împrăştiați de vânt.
Era autentic sau un soi de capcană a cymecilor menită să-l ademenească? Cei mai mulți oameni îşi urau stăpânii maşini, dar se străduiau să ascundă asta. Dar dacă există cu adevărat un asemenea grup? Şi dacă era aşa, ar fi avut nevoie de conducători talentați...
Gândul îl duse pe culmile entuziasmului. Lui Iblis nu-i trecuse niciodată prin cap o asemenea idee până acum, şi nu-şi putea închipui ce spusese sau ce făcuse ca să-şi dezvăluie gândurile şi sentimentele cele mai intime. De ce l-au suspectat? Fusese întotdeauna respectuos cu superiorii săi, întotdeauna...

Dar am fost excesiv de atent? Am încercat prea mult să par loial?
Pe statuia impunătoare a lui Ajax, imediat sub nivelul lui, artizanii munceau din greu în continuare, ca nişte termite harnice pe un buştean. Reparau urmele de zgârieturi, peticeau şi vopseau cu dibăcie exteriorul deteriorat. Zorii se iviră dincolo de statuia monumentală, iar Iblis putu să vadă că aveau să termine în curând. Maşinile urmau să-l răsplătească pentru truda lui.
Cum le ura!
Iblis se lupta cu conştiința lui. Maşinile gânditoare îl trataseră bine în comparație cu alți sclavi, dar numai un strat subțire de protecție îl împiedică să aibă aceeaşi soartă. În momentele lui de intimitate, Iblis cântărea deseori valoarea libertății, şi ce-ar fi putut face dacă i se ivea ocazia.
Un grup rebel? Abia dacă-i venea să creadă. Pe măsură ce zilele treceau, Iblis descoperi că se gândea la asta din ce în ce mai mult... şi aşteptă să fie contactat din nou.
Poftele noastre cuprind totul.
COGITOR EKLO, Dincolo de mintea umană
Cu toată ura ascunsă în minte, Agamemnon îşi luă precauțiuni speciale de câte ori Omnius l-ar fi putut spiona. Asta însemna aproape tot timpul şi aproape oriunde - chiar şi când Agamemnon şi Juno aveau parte de sex pasionat. Sau cel puțin ceea ce trecea drept sex printre titani...
Pentru întâlnire, corpurile păşitoare îi aduseră pe cei doi străbuni cymeci într-o cameră de întreținere din interiorul pavilionului de control de pe Pământ. În jurul lor, tuburi cu lichide nutritive şerpuiau către recipientele de stocare din tavan. Îngrijitori roboți umblau de la generatoarele instalațiilor de susținere a vieții la bancurile de analize, culegând date din tijele mentale, asigurându-se că toate sistemele rămâneau în interiorul parametrilor normali.
Agamemnon şi Juno discutau între ei pe o bandă privată cu acoperire mică, trăgându-se de senzori şi urmărindu-şi unul celuilalt tijele mentale prin electrofluid. Preludiu. Chiar şi fără trupuri fizice, minții cymecilor puteau încă simți o plăcere intensă.
Elevatoare automate scoaseră cu grijă recipientul lui de păstrare din trupul păşitor, apoi aşezară nucleul gânditor pe un piedestal curat de crom, alături de recipientul care conținea creierul roz-cenusiu al lui Juno. Cu filamentele optice disponibile şi cu grilele de comparație computerizate, recunoscu pliurile şi lobii distinctivi ai minții iubitei sale. Încă frumoasă după atâtea secole...
Agamemnon îşi aduse aminte cât de fermecătoare fusese pe vremuri, la început: păr negru ca obsidianul, care sclipea cu reflexe albăstrui. Avusese nasul ascuțit, chipul îngust, cu sprâncene care se arcuiau într-un fel misterios. Se gândise întotdeauna la ea ca la Cleopatra, un alt geniu militar din negurile istoriei, la fel ca primul Agamemnon din războiul troian.
Cu multă vreme în urmă, într-o clipită din timpul în care purtase un fizic uman fragil, Agamemnon se îndrăgostise de această femeie. Deşi Juno era demnă de dorit din punct de vedere sexual, el fusese atras de mintea ei înainte chiar de a o întâlni în persoană. Aflase despre ea într-o rețea virtuală complexă, prin simulările tactice şi jocurile de război la care se întrecuseră împreună, pe computerele docile ale Vechiului Imperiu. Amândoi fuseseră adolescenți pe atunci, în vremea în care vârsta conta.
În copilărie, Agamemnon fusese crescut pe răsfățatul Pământ, sub numele de Andrew Skouros. Părinții lui duceau o viață hedonistă, dar lipsită de pasiune, că mulți alți cetățeni. Existau, se amuzau... dar nici unul dintre ei nu trăia cu adevărat. Peste abisurile timpului, abia dacă-şi mai amintea chipul părinților lui. Toți oamenii slabi şi inferiori arătau la fel pentru el acum...
Andrew Skouros fusese întotdeauna neastâmpărat. Pusese întrebări incomode, la care nimeni nu putea răspunde. În timp ce alții jucau jocuri frivole de salon, tânărul scotocea în baze de date arhivistice, unde descoperea istoria şi legendele. Găsea că poveştile eroice ale oamenilor adevărați, care trăiseră cu atât de multă vreme în urmă, păreau la fel de mitice ca şi rasa titanilor, primii zei răsturnați de Zeus şi de un panteon de divinități greceşti. Analiza cuceririle militare şi ajunsese să înțeleagă tactica, într-o vreme în care acest lucru era un talent demodat pe Pământul înăbuşit de pace.
Sub porecla „Agamemnon”, devenise interesat de jocurile de strategie jucate pe rețeaua de computere care monitoriza activitățile umanității înrobite de plictiseală. Acolo, întâlnise o altă persoană la fel de abilă şi de talentată ca şi el, un rar suflet-pereche care-i împărtăşea interesele pline de nelinişte. Ideile nebuneşti şi neaşteptate ale jucătoarei misterioase duceau la eşecul campaniilor ei la fel de des ca şi la succes - dar succesele surprinzătoare compensau din plin eşecurile spectaculoase Porecla ei îl intriga: era „Juno”, luată de la regina zeilor romani, soția lui Jupiter.
Aduşi laolaltă de ambiția comună, relația lor fusese pătimaşă şi provocatoare, mult mai mult decât sex pur şi simplu. Îşi făceau plăcere unul altuia inventând experimente mentale. La început fusese un joc... apoi, mult mai mult de-atât.
Viețile lor se schimbaseră dramatic atunci când îl auziseră vorbind pe Tlaloc.
Vizionarul din altă lume, cu acuzațiile sale tulburătoare, nemiloase, împotriva omenirii prea mulțumite de şine de

pe Pământ, îi făcuse pe cei doi tacticieni să-şi dea seama că planurile lor puteau înflori în aventuri nu doar imaginare.
Juno, al cărei nume real era Julianna Parhi, îi adusese pe cei trei la un loc. Ea şi cu Andrew Skouros aranjaseră să vorbească cu Tlaloc, care fusese entuziasmat să afle că ei îi împărtăşeau visele.
- Poate că suntem puțini, spusese el, dar în pădurile pline de uscaturi ale Pământului, trei chibrituri ar putea fi de-ajuns să stârnească un incendiu.
Întâlnindu-se în secret, trio-ul rebel complotase răsturnarea imperiului. Folosind cunoştințele militare ale lui Andrew, văzură că, investind într-un mic număr de echipamente şi de oameni, puteau cuceri multe lumi căzute în apatie. Cu puțin noroc şi tactici acceptabile, conducători care gândeau asemănător puteau forma un pumn de fier în jurul Vechiului Imperiu. De fapt, dacă planurile erau puse în mişcare în mod corespunzător, cuceritorii puteau obține victoria înainte ca cineva să observe ceva.
- Este pentru binele omenirii, spusese Tlaloc, cu ochii scăpărători.
- Şi pentru al nostru, adăugase Juno. Doar un pic!
Într-unul dintre planurile ei inovatoare, Juno folosi rețeaua atotcuprinzătoare de maşini gânditoare şi roboții ei servili. Computerelor docile le fusese dată inteligenta artificială pentru a veghea asupra fiecărui aspect al societății umane, dar Julianna le văzu că pe o armată de invazie aflată deja pe poziții... dacă puteau fi reprogramate, dându-li-se gustul pentru cuceriri şi ambiție umană. Atunci aduseseră în grup un specialist în computere pe nume Vilhelm Jayther - care-şi spunea Barbarossa pe rețelele de computere - pentru a pune în aplicare detaliile tehnice.
Astfel începuse Epoca Titanilor, în care o mână de oameni entuziaşti controlau populația adormită. Aveau treabă de făcut, un imperiu de guvernat.
În etapele de planificare, Julianna Parhi se consultă deseori cu un consilier reticent, un cogitor pe nume Eklo. În timpul discuțiilor cu bătrânul cogitor, una dintre multele minți spirituale care contemplau probleme ezoterice, ea întrevăzuse posibilitățile vieții sub formă de creier despărțit de trup. Nu doar pentru introspecție, ci şi pentru acțiune. Îşi dăduse seama de avantajele pe care un tiran cymec le-ar avea asupra oamenilor simpli, capabil să schimbe diverse trupuri mecanice atunci când împrejurările se schimbau. În postura de cymeci, titanii puteau trăi şi domni pentru mii de ani...
Poate că asta ar fi însemnat suficient de mult.
Agamemnon fusese imediat de acord cu ideea lui Juno, deşi avea de înfruntat teamă primitivă de chirurgie în sine. El şi cu Juno ştiau că, pe măsură ce titanii întâmpinau primejdiile universului şi fragilitatea trupurilor lor umane, aveau să ajungă cu toții la aceeaşi idee.
Pentru a-şi arăta încrederea în iubita lui, Agamemnon fusese primul care îşi dăduse acordul să treacă prin procesul de transformare în cymec. El şi cu Juno petrecuseră o ultimă noapte fierbinte împreună, goi şi atingându-se unul pe celălalt, adunând amintiri ale senzațiilor nervoase care-ar fi trebuit să dureze milenii. Juno îşi aruncase pe spate părul ca pana corbului, dându-i un ultim sărut tandru, şi îl condusese în sala de operații. Acolo îl aşteptau aparatura medicală computerizată, chirurgii roboți şi zeci de sisteme de menținere a vieții. Cogitorul Eklo observase şi asistase, oferind sfaturi când erau necesare, dând instrucțiuni precise roboților chirurgi... Juno îl privise pe iubitul ei cu ochii înceţoşați, în timp ce asista la procesul de transformare.
Agamemnon se temuse că avea să-l respingă după asta şi să-şi renege propriile planuri. Dar o dată ce creierul său fu atârnat în electrofluid, o dată ce tijele mentale fură activate şi putu să „vadă" din nou printr-o galaxie de filamente optice, Juno era acolo, admirandu-l, examinându-i containerul creierului.
Îi atinsese peretele transparent cu vârful degetelor. Agamemnon urmărea totul, focalizându-şi şi reglându-şi noii senzori nefamiliari captivat de capacitatea de a vedea totul deodată.
O săptămână mai târziu, când se simțise destul de priceput la manevrarea noilor sale sisteme, Agamemnon îi întorsese favoarea, veghind asupra lui Juno când chirurgii roboți îi retezaseră craniul şi-i scoseseră creierul talentat, lepădând pentru totdeauna trupul feminin imperfect al lui Julianna Parhi.
*
Cu secole mai târziu, chiar şi fără trupuri biologice, el şi cu Juno rămăseseră unul lângă altul, pe piedestalele lor de crom, conectați prin plasturi receptori şi de stimulare.
Agamemnon ştia precis ce parte a creierului lui Juno să apese pentru a activa centrii plăcerii, şi cât de mult să mențină stimularea. Ea răspundea la fel, readucând la suprafață amintirile de când făceau dragoste în felul uman şi apoi amplificând senzațiile memorate, amețindu-l cu noi culmi de euforie. El trimitea un fulger cu propriile amintiri, făcându-i creierul să vibreze.
Ochii-de-paza ai lui Omnius observau atent toate acestea, ca nişte voyeuri mecanizați. Chiar şi în asemenea momente, Agamemnon şi Juno nu erau niciodată singuri.
Ea îi oferi plăcere încă de două ori, făcându-i mintea să pulseze; el ar fi vrut ca Juno să se oprească, să se poată odihni, dar tânjea de asemenea că ea să continue. Agamemnon îi întoarse stimulii, făcând să iasă un sunet subțire, vibrant, din difuzoarele ataşate la containere, o muzică stranie, melodioasă care simboliza orgasmele lor

contopite. Abia mai putea gândi prin ceața încântării.
Dar mânia lui dăinuia neschimbată în fundal. Deşi Omnius le îngăduia, lui şi lui Juno, să aibă parte de extazul lor atât de des pe cât doreau, Agamemnon ar fi simțit o şi mai mare plăcere dacă ar fi putut scăpa pentru totdeauna de dominația blestematelor de maşini gânditoare.
Mă tem că Norma nu va însemna niciodată nimic. Cum se reflectă asta asupra mea şi asupra propriei mele moşteniri pentru omenire?
ZUFA CENVA
În timpul plictisitoarei călătorii prin spațiu care dură o lună, pentru a-şi vizita fiica pe Poritrin, Zufa Cenva avea destul timp să cântărească ce-ar fi putut să-i spună la sosire. Ar fi preferat să petreacă atâtea zile şi săptămâni în altă parte, ocupându-se de munca ei mai importantă. Pierderea dragii sale Heoma o apasa că o piatră fierbinte pe piept. Chiar de la primul atac devastator împotriva cymecilor de pe Giedi Prime, Zufa plănuise noi lovituri cu celelalte arme-magiciene.
Dacă cea mai mare parte a membrilor Ligii atribuia meritele pentru proiectoarele de bruiaj portabile savantului Holtzman, ea auzise zvonuri potrivit cărora s-ar fi putut ca Norma însăşi să fi inspirat proiectul. Ar fi putut fiica ei trăsnită să conceapă ceva atât de remarcabil? Nu atât de măreț precum furtuna psihică anihilatoare de cymeci, dar respectabil totuşi. Poate că am fost oarbă, la urma urmei... Zufa nu dorise niciodată că Norma să eşueze, dar renunțase până acum la orice speranță. Poate că lucrurile se puteau schimba în relația lor. Ar trebui s-o îmbrățişez? Merită sprijinul şi încurajarea mea sau mă va face să-mi fie ruşine de ea?
Erau momente nesigure.
Când Zufa coborî din transportor, în Starda, întâlni o delegație venită s-o întâmpine, împreună cu gărzi din rândul dragonilor, în veşminte ornamentate şi cu armuri din zale aurii imaculate. Lordul Niko Bludd însuşi, roşu la față, conducea grupul, cu barbă pieptănată în bucle complicate şi hainele parfumate şi colorate.
- Poritrinul este onorat de vizita unei magiciene!
Nobilul făcu un pas în față pe mozaicul de dale. Purta un costum de gală elegant, cu revere late, stacojii, manşete albe plisate şi pantofi aurii. O spadă de ceremonie îi atârna la şold, deşi probabil că nu folosise niciodată o lamă la ceva mai periculos decât tăiatul unei bucăți de brânză.
Zufa nu fusese niciodată prea atrasă de ostentație când avea treabă de făcut, iar venirea lui Bludd o surprinse. Sperase să-şi încheie problemele cu Normă fără să bată la ochi, apoi să se întoarcă repede pe Rossak. Ea şi cu devotatele sale războinice telepate trebuiau să pregătească încă un atac mental asupra cymecilor.
- Căpitanul navetei a transmis un mesaj că vii, doamna Cenva, zise Bludd în timp ce o conduse prin clădirea spațioportului. Abia am avut timp să organizăm o primire. Ai venit să-ți vezi fiica, presupun?
Niko Bludd zâmbi larg pe deasupra bărbii roşcate, pline de cârlionți.
- Suntem foarte mândri de cât de mult îl ajută pe savantul Holtzman. El o consideră de-a dreptul indispensabilă.
- Într-adevăr?
Zufa încerca să-şi controleze încruntarea sceptică.
- Am invitat-o pe Norma să vină alături de noi astăzi, dar este complet absorbită de munca ei importantă pentru savantul Holtzman. Pare să creadă că vei înțelege de ce nu te-a putut întâmpina ea însăşi...
Zufa se simți pălmuită.
- Sunt pe drum de o lună. Dacă eu îmi pot face timp, atunci o simplă... asistenta de laborator poate aranja să vină să mă ia!
Afară din spațioport, un şofer o conduse până la un şlep aerian luxos, iar gărzile de dragoni se aliniară lângă parapet.
- Vă vom transporta direct la laboratoarele lui Holtzman.
Când Bludd se aşeză lângă ea, magiciana strâmbă din nas simțindu-i parfumul de corp prea puternic. Lordul îi întinse un pachețel, pe care nu-l voia.
Cu un oftat de exasperare, Zufa se aşeză țeapănă pe scaunul confortabil, iar aeronava se îndepărta de spațioport. Scoțând ambalajul argintiu al pachetului, Zufa găsi o sticlă cu apă din fluviu şi un ştergar de Poritrin țesut cu măiestrie.
În ciuda lipsei ei de interes, înzorzonatul nobil insistă să-i explice:
- Este o tradiție pentru oaspeții onorați să-şi spele mâinile în apă Isanei şi să se şteargă cu pânzeturile noastre fine.
Ea nu făcu nici un gest să folosească darul. Dedesubtul şlepului zburător, ambarcațiuni acvatice navigau în josul fluviului, către oraşul în expansiune, unde grânele, metalele şi produsele manufacturiere erau distribuite furnizorilor întregului Poritrin. Pe câmpurile cafenii de noroi, sute de sclavi munceau în nămol ca să planteze puieți de scoici. Priveliştea o făcu să se simtă şi mai agitată decât până atunci.
- Reşedința savantului Holtzman este chiar în față, anunța Bludd, arătând către o faleză înaltă. Sunt sigur că fiica ta va fi încântată să te vadă.
A fost vreodată încântată să mă vadă? se întrebă Zufa. Încerca să se calmeze cu exerciții mentale, dar nu reuşea

să scape de neliniște.
Cu o fluturare a rochiei lungi, negre, coborî de pe şlepul aerian fastuos îndată ce acesta se aşeză pe terenul de aterizare al lui Holtzman.
- Lord Bludd, am probleme personale de discutat cu fiica mea. Sunt sigură că înțelegi.
Fără vreun alt rămas-bun, Zufa paşi singura pe treptele late care urcau către conac, lăsându-l pe Bludd în urmă, ameţit. Femeia dădu din mâinile lungi, făcându-i semn să plece.
Cu simțurile telepatice acordate, Zufa intra în casă ca şi cum ar fi locuit acolo. În holul lui Holtzman erau înghesuite cutii aşezate în dezordine, cărți şi instrumente. Fie că personalul casei nu-şi făcea treaba, fie că inventatorul le interzisese să „organizeze" lucrurile prea mult.
Găsindu-şi o potecă printre obstacole, Zufa intra într-un coridor lung, apoi căută prin camere şi ceru informații de la orice persoană pe care-o întâlnea, până când îşi găsi fiica. În sfârşit, magiciana înaltă şi impunătoare intra într-o clădire auxiliară a laboratorului, unde văzu un scaun înalt în fața unei mese înclinate, cu benzi luminoase, pe care erau întinse pelicule cu schițe. Nici urmă de Normă.
Observă o uşă deschisă care ducea într-un balcon, apoi zări o umbră şi auzi pe cineva mişcându-se. Alunecând neauzit către balcon, Zufa fu contrariată să-şi vadă fiica cocoțată pe balustradă. Norma ținea în mâinile ei mici un container de plaz roşu.
- Ce faci? întrebă Zufa. Dă-te jos de-acolo imediat!
Surprinsă, Norma aruncă o privire spre mama ei, apoi apucă strâns obiectul şi sări de pe balustradă, în plin văzduh.
- Nu! strigă Zufa. Dar era prea târziu...
Repezindu-se spre margine, magiciana văzu, cuprinsă de groază, că balconul atârna deasupra falezei înalte, coborând spre fluviu, mult dedesubt. Tânăra mică de statură se rostogolea prin aer, căzând.
Dintr-o dată, Norma se opri în aer şi se roti într-un fel aparte. Strigă:
- Vezi şi tu, merge! Ai sosit chiar la timp!
Apoi, că o pană purtată de vânt, fata pluti în sus. Dispozitivul roşu o ridică la loc, spre balcon, că o mână invizibilă.
Norma ajunse la nivelul balustradei, iar mama ei furioasă o trase înapoi, în siguranță.
- De ce-ar trebui să încerci ceva atât de periculos? Nu prefera savantul Holtzman să angajeze ajutoare pentru acest gen de teste?
Norma se încruntă.
- Aici au sclavi, nu ajutoare... În plus, e invenția mea şi voiam s-o fac eu însămi. Ştiam c-o să meargă!
Zufa nu voia să se certe.
- Ai făcut atâta drum până pe Poritrin şi foloseşti cele mai bune laboratoare inginereşti ca să proiectezi un soi de... jucărie zburătoare?
- Nu tocmai, mama.
Norma deschise capacul obiectului de plaz roşu şi regla componentele electronice dinăuntru.
- E o variație la teoriile savantului Holtzman, un câmp care respinge său... un suspensor. Mă aştept să fie încântat de el...
- O, sunt, sunt!
Omul de ştiință apăru dintr-o dată, stând în picioare în spatele lui Zufa. Se prezentă repede, apoi se uită la noul dispozitiv al Normei.
- O să i-l arăt lordului Bludd şi-o să văd care sunt posibilitățile comerciale. Sunt sigur c-o să vrea un brevet pe numele lui!
Zufa se uită la el, încă revenindu-şi din şocul „căderii" Normei, încercând să-şi dea seama de aplicațiile practice ale invenției fiicei sale. Putea un asemenea obiect să fie modificat în aşa fel încât să ducă trupe sau obiecte grele? Se îndoia de asta.
Norma lasa jos generatorul de plaz roşu şi traversă camera cu pasul ei stângaci, legănat. Se urcă pe scaunul înalt, să ajungă la peliculele cu schițe de pe masă luminoasă, înclinată, şi răsfoi paginile.
- Mi-am dat seama cum poate fi folosit principiul ăsta la dispozitivele de iluminat. Câmpul suspensor poate face să plutească luminile şi să le alimenteze cu energia reziduală. Am toate calculele... undeva.
- Lumini plutitoare? exclamă Zufa pe ton disprețuitor. Pentru ce, pentru picnic? Zeci de mii de oameni au murit în atacul cymecilor de pe Zimia, milioane au fost înrobiți pe Giedi Prime, iar tu trăieşti într-o izolare confortabilă - făcând lumini plutitoare?
Norma îi aruncă mamei ei o privire condescendență, ca şi cum Zufa ar fi fost cea neroadă.
- Gândeşte dincolo de ceea ce este evident, mama! Un război n-are nevoie numai de arme. Roboții îşi pot ajusta senzorii optici să vadă în întuneric, dar oamenii trebuie să aibă lumină ca să vadă. Sute de asemenea lumini suspensoare ar putea fi răspândite într-o zonă de luptă pe timp de noapte, anulând orice avantaj ar avea maşinile. Savantul Holtzman şi cu mine gândim în acest fel în fiecare zi...

Omul de ştiință încuviință, grăbindu-se să fie de acord cu ea.
- Sau, pentru uz comercial, ar putea fi proiectate în mai multe stiluri, ori chiar acordate în orice culoare sau nuanța.
Norma stătea pe scaun ca un gnom cocoțat pe un tron. Ochii ei căprui scânteiau de emoție.
- Sunt sigură că lordul Bludd va fi extrem de mulțumit!
Zufa se încruntă. Existau probleme mai importante în joc în acest război decât să mulțumeşti un nobil filfizon.
Nerăbdătoare, spuse:
- Am venit de foarte departe ca să te văd...
Norma ridică sceptică din sprâncene.
- Dacă ți-ai fi bătut capul să mă vezi înainte de a pleca de pe Rossak, mamă, n-ar fi fost nevoie să faci un drum atât de lung ca să-ți potolești sentimentul de vinovăție. Dar erai prea ocupată ca să observi aşa ceva!
Stânjenit în mijlocul unei certe de familie, Tio Holtzman se scuză. Combatantele abia dacă-i observară plecarea.
Zufa nu avusese intenția să caute ceartă, dar acum se simțea în defensivă.
- Magicienele mele şi-au dovedit abilitățile în luptă. Putem lansa cu mintea forțe teribile pentru a distruge cymecii. Un număr de candidate se pregătesc să facă sacrificiul suprem dacă vom fi chemate să eliberăm o altă lume dominată de maşini...
Ochii palizi i se aprinseră şi dădu din cap.
- Dar tu nu-ți faci griji pentru asta, nu-i aşa, Norma - din moment ce tu nu ai capacități telepatice.
- Am alte talente, mama. Aduc şi eu o contribuție valoroasă.
- Da, ecuațiile tale de neînțeles.
Zufa înclină capul spre generatorul de câmp suspensor de pe podea.
- Viața ta nu e în pericol. La adăpost şi răsfățată, îți petreci zilele jucându-te cu aceste jucării. Te-ai lăsat orbita de un succes imaginar.
Dar fiica ei nu era singură. Mulți oameni trăiau în confort şi în, în timp ce Zufa şi magicienele ei îndeplineau sarcini periculoase. Cum putea Norma să compare munca ei cu asta?
- Când ai aflat că vin, Norma, n-ai putut să-ți găseşti timp să mă întâmpini la spațioport?
Tonul lui Norma era înşelător de blând, când tânăra îşi încrucişă brațele pe pieptul mic.
- Nu ți-am cerut eu să vii aici, mamă, pentru că ştiu că ai multe lucruri importante de făcut. Iar eu am îndatoriri mai urgente decât să plimb musafiri neaşteptați. În plus, ştiam că lordul Bludd urma să te aştepte...
- Nobilii Ligii au devenit comisionarii tăi?
Acum, că se deschiseseră barajele furiei, Zufa nu-şi putu opri cuvintele care urmară:
- Voiam doar să mă faci mândră de tine, Norma, în ciuda diformităților tale. Dar nimic din ceea ce întreprinzi nu duce la nimic. Trăind aici în lux, ce sacrificii faci? Viziunea ta este prea măruntă pentru a fi de vreun folos real umanității!
Înainte, Norma s-ar fi prăbuşit în fața unui asemenea atac violent, cu încrederea zdrobită. Dar munca sa de-aici cu Holtzman, succesele ei vizibile în domeniul tehnicii, îi dăduseră o nouă părere despre sine. Acum doar se uită cu răceală la mama ei.
- Doar pentru că nu mă potrivesc cu imaginea a ceea ce voiai tu să fiu, nu înseamnă că nu contribui cu ceva esențial. Savantul Holtzman vede asta, şi Aurelius la fel. Eşti propria mea mamă - de ce n-o poți face şi tu?
Pufnind la auzul numelui lui Venport, Zufa începu să păşească de colo până colo.
- Aurelius este doar un om plin de halucinații de la drogurile pe care le ia.
- Uitasem cât de îngustă la minte eşti de fapt, mamă, spuse Normă cu ton egal. Mulțumesc că ai venit atâta drum ca să-mi împrospătezi memoria!
Se întoarse pe scaun şi-şi reluă planurile şi ecuațiile.
- Sunt tentată să chem unul dintre sclavi să te însoțească afară, dar n-aş vrea să-i iau de la treburile lor mult mai importante...
*
Furioasă pe ea însăşi şi pe fiica ei - dar şi din cauza timpului pierdut - Zufa se întoarse la spațioport. N-avea să mai zăbovească pe Poritrin. Pentru a-şi abate mintea de la preocupări, se concentra pe exerciții mentale şi se gândi la dragele sale ucenice gata să se dăruiască în întregime sarcinilor, fără considerații personale.
Zufa aştepta o zi întreagă un transportor militar care s-o ducă înapoi pe Rossak. În timp ce se înconjura cu undele puterilor ei clarvăzătoare, descoperi o slăbiciune gravă pe Poritrin, una care n-avea nimic de-a face cu Normă. Era atât de evidentă, încât n-o putea trece cu vederea.
Peste tot în jurul Stardei, la locurile de încărcare de lângă spațioport, şi depozite şi pe câmpurile de noroi, Zufa detecta aurele individuale şi colective ale muncitorilor asupriți. Simți o rană psihologică colectivă, o nemulțumire adâncă şi clocotitoare, de care cetățenii liberi de pe Poritrin nu păreau să fie câtuşi de puțin conştienți.
Valul de resentimente mocnite îi dădu un motiv în plus să vrea să plece din locul acela.
Intuiția este o funcție prin care ființele umane văd după colț. Este folositoare pentru persoane care trăiesc expuse

la condiţii naturale periculoase.
ERASMUS, Dialogurile lui Erasmus
Crescută că fiică a viceregelui Ligii, Serena Butler era obişnuită să muncească din greu pentru a servi omenirea, privind către un viitor luminos chiar şi pe fundalul unui război permanent. Nu-şi imaginase însă niciodată că va lucra ca sclavă în casa unui robot duşman.
De la primă privire pe care i-o aruncase lui Erasmus în piaţa mare de la intrarea vilei, Serena îl detestase intens. Dimpotrivă, maşina gânditoare era intrigată de ea. Tânăra bănuia că interesul lui era probabil un lucru primejdios.
El alesese să poarte haine elegante, o robă largă şi pufoasă, blănuri împodobite care îi făceau trupul de robot să arate absurd. Faţa ca de oglindă îl făcea să pară străin, iar comportamentul îi dădea fetei frisoane. Curiozitatea lui stăruitoare faţă de omenire părea perversă şi nefirească. Când traversă trufaş piaţă, spre Serena, masca lui maleabila de metal se modela într-un rânjet încântat.
- Tu eşti Serena Butler, vorbi el. Ai fost informată că Giedi Prime a fost recapturat de către fiinţele umane nedomesticite? Ce dezamăgire! De ce sunt oamenii dispuşi să sacrifice atât de mult pentru a-şi menţine haosul ineficient?
Inima Serenei tresări la auzul veştii eliberării planetei, în parte datorită eforturilor ei. Xavier adusese până la urma Armada, iar inginerii lui Brigit Patterson trebuie să fi reuşit să pună în funcţiune transmiţătoarele secundare ale scutului. Serena, totuşi, rămânea în sclavie - şi însărcinată cu copilul lui Xavier. Nimeni nu ştia unde era sau ce i se întâmplase. Xavier şi tatăl ei erau probabil înnebuniţi de durere, convinşi că maşinile o omorâseră...
- Poate nu e surprinzător faptul că nu înţelegi sau nu pui preţ pe conceptul uman de libertate, replică ea. Cu toate gelcircuitele tale întortocheate, încă eşti doar o maşină. Înţelegerea n-a fost programată în tine!
Simţi o usturime în ochi, gândindu-se cât de mult voia să reuşească să ajute alţi oameni. Pe Salusa, nu socotise niciodată averea familiei că pe ceva care i se cuvenea, simţind nevoia să merite norocul ce-i fusese dăruit.
Întrebă:
- Aşadar, eşti doar curios sau eşti un inchizitor?
- Poate că amândouă...
Robotul se aplecă spre ea să o examineze, observându-i bărbia ridicată cu mândrie.
- Mă aştept să-mi oferi multe indicii.
Îi atinse obrazul cu un deget rece, flexibil.
- Fermecătoare piele...
Ea făcu un efort să nu dea înapoi. Rezistenţa trebuie luată în considerare pentru ceva mai mult decât mândria unui prizonier, îi spusese cândva mama ei. Dacă se luptă, Erasmus o putea ţine cu mâna lui puternică de robot, sau putea apela la dispozitive mecanice de tortură.
- Pielea mea nu e mai fermecătoare decât a ta, comentă ea, numai că a mea nu e sintetică. Pielea mea a fost proiectată de natură, nu de mintea unei maşini.
Robotul chicoti - un mic râs batjocoritor.
- Vezi, mă aştept să învăţ multe de la tine...
O conduse în serele lui luxuriante, pe care ea le examină cu o încântare reticenta.
De la vârsta de zece ani, devenise fascinată de grădinărit şi livrase plante, ierburi şi fructe dulci, exotice, centrelor medicale, taberelor de refugiaţi şi caselor pentru veterani, unde-şi oferea şi serviciile. În împrejurimile oraşului Zimia, Serena devenise renumită pentru priceperea de a cultiva flori frumoase. Sub grija ei iubitoare înfloreau splendizi trandafiri pitici immieni, ca şi hibiscusul de Poritrin şi chiar violetele de dimineaţă de pe îndepărtatul Kaitain.
- O să te pun să-mi îngrijeşti grădină, zise Erasmus.
- De ce nu pot maşinile să îndeplinească asemenea sarcini? Sunt sigură că ar fi mai eficiente - sau doar te delectezi punându-i pe „creatorii” tăi să facă treaba?
- Nu te simţi la înălţimea sarcinii?
- Voi face aşa cum ordoni - de dragul plantelor!
Ignorându-l ostentativ, atinse o floare cu formă ciudată, colorată în roşu şi portocaliu.
- Asta arată ca o pasăre a paradisului, un soi pur dintr-o specie străveche. Potrivit legendelor, aceste plante erau preferate de regii mării de pe Vechiul Pământ.
Cu o privire sfidătoare, Serena se întoarse spre robot.
- Uite, acum te-am învăţat ceva.
Erasmus chicoti din nou, reluând parcă o înregistrare.
- Excelent! Acum spune-mi ce gândeşti cu adevărat...
Ea îşi aduse aminte cuvintele pe care le rostise tatăl său (Teamă invita la violente; nu i-o arăta unui animal de pradă) şi se simţi încurajată.
- În timp ce-ţi vorbeam despre o floare frumoasă, mă gândeam că te disprețuiesc pe tine şi pe toţi cei de soiul tău.

Eram o ființă liberă şi independentă, până când mi-ai luat totul. Maşinile mi-au furat casa, viață şi pe bărbatul pe care-l iubesc!
Robotul conştient de sine nu era deloc ofensat.
- Ah, iubitul tău! El e cel care te-a lăsat însărcinată?
Serena îl privi furioasă, apoi luă o hotărâre. Poate că reuşea să găsească o cale de a folosi curiozitatea acestei maşini, întorcând-o cumva împotriva lui.
- Vei învăța mai multe de la mine dacă voi coopera, dacă voi vorbi liber. Te pot învăța lucruri pe care nu le-ai afla niciodată singur.
- Excelent!
Robotul părea sincer mulțumit.
Ochii Serenei se înăspriră.
- Dar aştept ceva de la tine în schimb. Garantează-mi siguranță copilului meu nenăscut. Lasă-mă să cresc copilul aici, în casa ta!
Erasmus ştia că era un imperativ parental standard pentru femei să-şi facă griji pentru progenitura ei, şi asta îi dădea un avantaj.
- Eşti şi arogantă, şi ambițioasă. Dar mă voi gândi la cererea ta, în funcție de cât de satisfăcut voi fi de discuțiile şi de polemicile noastre.
Zărind un gândac gras la baza unui ghiveci de teracota, Erasmus îl înghionti cu un picior. Insectă avea o carapace neagră, cu un desen roşu complicat. Fața lui netedă se mişcă, undui, până când pelicula maleabila arata o expresie amuzată. Erasmus aproape că lasă gândacul să-i scape, apoi mişcă piciorul lucios şi-l bloca din nou. Perseverent, gândacul fugi în altă direcție.
- Tu şi cu mine avem multe în comun, Serena Butler, zise robotul.
De la distanță, activa un cub muzical de contrabandă de pe Chusuk sperând că muzică ar putea scoate la suprafață emoțiile ei interioare.
- Fiecare dintre noi are o minte independentă. Respect acest lucru la tine, pentru că este o parte integrantă din propria mea personalitate.
Serena detesta o asemenea comparație, dar îşi ținu gura.
Erasmus prinse gândacul într-o mâna făcută căuş, dar interesul său principal se îndrepta spre Serena - era intrigat de felul în care oamenii încercau să păstreze ascuns atât de mult din ei înşişi. Poate că, aplicând diferite presiuni, ar fi putut vedea până în adâncul ființei tinerei.
Cu muzica auzindu-se în fundal, Erasmus continuă:
- Unii roboți îşi păstrează propria personalitate, în loc să încarce o porțiune a hipermintii. Eu am început că maşina gânditoare pe Corrin, dar am ales să nu accept actualizările regulate ale lui Omnius, care m-ar sincroniza cu hipermintea...
Serena văzu că gândacul stătea nemişcat în palma metalică. Se întrebă dacă maşina îl ucisese.
- Un eveniment neobişnuit m-a schimbat pentru totdeauna, vorbi Erasmus cu voce plăcută, ca şi cum ar fi spus o poveste despre o excursie amuzantă la pădure.
- Plecasem prin teritoriile necolonizate de pe Corrin, într-o misiune privată de cercetare. Din cauză că eram curios şi nu voiam să accept analizele standard compilate de Omnius, m-am aventurat singur în zonă. Era aspră, pietroasa şi sălbatică. Nu văzusem niciodată vegetație, altundeva decât în zonele unde terraformistii Vechiului Imperiu plantaseră noi ecosisteme. Corrin n-a fost niciodată o lume vie, vezi tu, în afară de locurile unde oamenii au făcut-o să fie aşa. Din nefericire, îngrijirea câmpurilor fertile şi înfrumusețarea terenului n-a mai fost o prioritate a alor mei...
Se uită la Serena să vadă dacă îi plăcea povestea.
- Pe neaşteptate, departe de rețeaua oraşului şi de sistemele de sprijin robotice, am rămas neprotejat în fața unei furtuni solare severe. Soarele gigantă roşie al Corrinului este tumultuos şi instabil, cu erupții frecvente şi uragane bruşte de radiații. Un asemenea atac violent este riscant pentru formele de viață biologice, dar coloniştii umani originari erau viguroşi.
Circuitele mele neuroelectrice delicate sunt totuşi ceva mai sensibile. Ar fi trebuit să trimit scanere-cercetas să pândească furtunile stelare, dar eram prea absorbit de investigațiile mele. M-am trezit expus şi avariat de fluxul de radiații, dezorientat şi departe de complexul central condus de Omnius-Corrin...
Erasmus chiar părea jenat.
- Am hoinărit la întâmplare şi am... căzut într-o crevasă îngustă.
Serena îl privi surprinsă.
- În ciuda faptului că am căzut adânc în crăpătură, corpul meu a fost doar uşor deteriorat.
Ridicând un braț, se uită la membrul flexibil înfăşurat în fibre, la pielea de polimer organic şi învelişul exterior de metalfluid.
- Eram blocat, în afara razei de transmisie şi practic imobilizat. Nu m-am putut mişca vreme de un an întreg de pe

Corrin... douăzeci de ani tereştri standard! Umbra adâncă a crevasei m-a apărat de radiaţia solară şi, destul de devreme, procesoarele mele mentale şi-au revenit. Eram treaz, dar nu puteam pleca nicăieri. Nu reuşeam să mă mişc... puteam doar gândi, pentru mult, mult timp. Încastrat între pietre, am petrecut acolo o vară arzătoare, ce părea că nu se mai termină, apoi am suportat iarna lungă care-a urmat, înţepenit în gheaţă grea, compactă în tot acel timp, două decenii, n-aveam nimic mai bun de făcut decât să meditez...
- Nimeni cu care să vorbeşti în afară de tine însuţi, comentă ea. Bietul robot singur!
Ignorând remarcă, Erasmus spuse:
- O asemenea încercare mi-a alterat natura fundamentală în feluri pe care nu le-aş fi putut prevedea niciodată. De fapt, Omnius încă nu mă poate înţelege...
Până când fusese în sfârşit descoperit şi salvat de alţi roboţi, Erasmus îşi dezvoltase o personalitate individuală. După recuperare şi reintegrarea în societatea maşinilor gânditoare, Omnius îl întrebase pe Erasmus dacă voia să fie actualizat cu trăsături standard de caracter.
- Actualizare, a numit-o el, rosti Erasmus cu un oarecare amuzament. Dar am refuzat oferta. După ce atinsesem o asemenea... iluminare, nu voiam să-mi şterg impulsurile şi ideile, gândurile şi amintirile. Părea o pierdere prea mare ca s-o pot îndura. Iar Omnius-Corrin a descoperit în curând ce mult îi plăcea să se ciondănească verbal cu mine...
Acum, privind gândacul nemişcat din palma sa artificială, Erasmus spuse pe un ton monoton:
- Sunt o celebritate printre hipermintile răspândite peste tot. Abia aşteaptă să primească actualizări care conţin acţiunile şi afirmaţiile mele, că pe o publicaţie în serial. Sunt cunoscute drept „Dialogurile lui Erasmus”...
Cu o privire prudentă, Serena făcu un semn din cap înspre insectă nemişcată.
- Vei include şi o discuţie despre gândacul acela? Cum poţi să înţelegi ceva ce ai ucis?
- Nu e mort, o asigură Erasmus. Detectez o urmă de viaţă slabă, dar inconfundabilă. Creatura vrea ca eu să cred că a murit, ca s-o las din mână. În ciuda dimensiunii mici, are o puternică voinţa de a trăi.
Îngenunchind, puse gândacul pe o lespede, cu un gest surprinzător de blând, apoi se dădu înapoi. Câteva clipe mai târziu, gândacul începu să se mişte şi fugi în siguranţă sub ghiveci.
- Vezi? Doresc să înţeleg toate fiinţele vii - inclusiv pe tine.
Serena se încruntă. Robotul reuşise s-o surprindă.
- Omnius nu crede că voi putea vreodată să ating nivelul lui intelectual, continua Erasmus. Dar rămâne intrigat de agilitatea mea mentală - felul în care mintea mea evoluează continuu, în direcţii noi şi neaşteptate. Că gândacul acela, sunt capabil să mă agăţ de viaţă şi să perseverez.
- Chiar te aştepţi să devii mai mult decât o maşină?
Fără să se simtă jignit, Erasmus răspunse:
- E o trăsătură umană să te depăşeşti pe tine însuţi, nu-i aşa? Asta e tot ceea ce încerc să fac.
O direcţie e la fel de bună ca oricare alta.
Zicala din largul deşertului
A zecea oară când călări un vierme de nisip gigant, Selim era destul de priceput ca să se bucure de experienţă. Nici o altă senzaţie nu se putea compara cu forţa unui leviatan din adâncul deşertului. Îi plăcea să gonească peste dune, căţărat pe inelele înalte ale unui vierme, traversând un ocean de nisip într-o singură zi.
Selim luase apă, haine solide, instrumente şi hrană de la staţia botanica abandonată. Viermele lui de nisip se dovedi o unealtă valoroasă, era şi un semn de mândrie personală. În staţia goală, privise uneori îndelung la curba lăptoasă şi netedă a lamei sub lumina slabă a panourilor de încărcare şi-şi imaginase o semnificaţie religioasă a obiectului. Era o relicvă a încercării lui supreme aici, în pustietate, şi un simbol al faptului că Budallah veghea asupra lui. Poate că viermii erau o parte a destinului său...
Ajunse să creadă că viermii de nisip nu erau câtuşi de puţin Shaitan, ci binecuvântări de la Budallah însuşi, poate chiar manifestări tangibile ale lui Dumnezeu.
După luni de recuperare şi de plictiseală în vechiul complex de cercetare, trăind fără nici un scop, Selim ştiuse că trebuie să iasă şi să călărească iarăşi un vierme. Avea nevoie să afle exact ce aştepta Budallah de la el.
Însemnase cu atenţie amplasarea staţiei de testare. Din nefericire, din moment ce nu putea dirija viermii de nisip, ştia că avea să fie o provocare să-şi găsească drumul înapoi către locul lui secret. La plecare, luase în spate tot ce i se păruse necesar.
Era Selim Călăreţul Viermilor, ales şi îndrumat de Budallah. N-avea nevoie de ajutorul nimănui.
*
După ce mai omori doi viermi, călărindu-i până când se prăbuşiră de epuizare, Selim descoperi că nu era nevoie să ucidă un vierme doar ca să se poată îndepărta în siguranţă. Era posibil, deşi riscant, să descaleci de pe o fiară obosită alergând de-a lungul spinării, sărind de pe coada fierbinte şi fugind către stâncile din apropiere. Viermele sleit, prea obosit să plece în urmărire, se cufundă ursuz în praful adânc.
Acest lucru îl satisfăcu pe Selim, pentru că i se părea nedrept să distrugi creaturile care-ţi asigurau transportul. Dacă viermii de nisip erau trimişii lui Budallah şi bătrâni ai deşertului, atunci trebuia să-i trateze cu respect.

La a patra călătorie, descoperi cum să manevreze marginile sensibile ale inelelor viermelui, folosind o unealtă cu lama că o lopată şi sulița ascuțită de metal pentru a-l îndemna pe Shaitan să meargă în direcția în care voia Selim. Era o idee simplă, dar una care cerea multă muncă. Muşchii îl dureau în momentul în care coborî de pe un vierme istovit şi alergă spre adăpostul stâncilor apropiate. Rămase pierdut în adâncul deşertului... dar, într-un sens foarte real, deşertul îi aparținea acum. Era invincibil! Budallah avea grijă de el.
Selim avea încă o provizie corespunzătoare de apă din instalațiile de distilare din stația de testare, iar dieta lui constă din cantități mari de melanj, care-i dădeau putere şi energie. De îndată ce învăța cum să stăpânească viermii, fu capabil să călătorească oriunde dorea, găsindu-şi drumul înapoi spre stația abandonată.
Alți zensunniți l-ar fi socotit nebun, îngroziți de încercarea lui nesăbuită de a îmblânzi înspăimântătorii viermi de nisip. Dar tânărului exilat nu-i mai pasă nici cât negru sub unghie ce credeau oamenii despre el. Intrase în contact cu un alt tărâm. Simțea în inima lui că pentru asta fusese născut...
Acum, sub lumina celor două luni, Selim îşi conducea viermele care şuieră peste nisipuri. Cu ore în urmă, creatura încetase să mai încerce să-l arunce jos; în schimb, pornise tot înainte, resemnat la comenzile drăcuşorului care continua să-i provoace durere în carnea sensibilă dintre segmentele inelare. Selim naviga după stele, trăgând linii ca nişte săgeți între constelații. Peisajul neîndurător începea să arate familiar, şi Selim credea că se afla în sfârşit aproape de stația botanica de testare, sanctuarul lui. Înapoi, acasă.
Singur-singurel, călare pe viermele de nisip, înconjurat de aromele amărui de pucioasă şi scorțişoară, îşi îngăduia să gândească şi să viseze. Nu prea avusese altceva de făcut de la începutul exilului său. Nu aşa se năşteau marii filosofi?
Cândva, poate că va folosi complexul abandonat că sâmbure al noii sale colonii. Poate că putea aduna oameni nemulțumiți din alte sate zensunnite, paria că şi el, care voiau să trăiască fără restricțiile apăsătoare aplicate de naibii inflexibili. Controlând viermii cei mari, oamenii lui Selim ar fi avut o putere pe care nici un proscris n-o avusese vreodată.
Asta voia Budallah că el să facă?
Tânărul zâmbi visului său cu ochii deschişi, apoi se întristă când îşi aduse aminte de Ebrahim, care se întorsese atât de uşor împotriva lui. Ca şi cum asta n-ar fi fost de ajuns, se alăturase altora care aruncau insulte şi pietre după Selim.
Când viermele de nisip sfărâma dunele, tânărul călăreț văzu în sfârşit în fața lui linia de stânci, piscuri familiare şi formațiuni întunecate. Leviatanul îl adusese acasă mai repede decât prevăzuse. Zâmbi, apoi îşi dădu seama că va fi o provocare să descalece de pe monstrul bătăios, care nu era încă extenuat. Încă o încercare?
Folosindu-şi sulița şi depărtătorul că o lopată, Selim mana viermele spre stânci, gândindu-se că ar putea sui creatura pe pietrele care ieşeau din nisip, unde s-ar putea zvârcoli şi s-ar putea rostogoli înapoi în nisip. Monstrul fără ochi simți stâncile, recunoscând diferența de vâscozitate şi de vibrații din nisip, şi se abătu în direcția opusă. Selim trase mai tare de lopată şi împunse cu sulița. Viermele dezorientat tresări şi încetini. În timp ce se răsucea aproape de cel mai apropiat şir de stânci, Selim se eliberă brusc, pe el şi echipamentul lui. Se rostogoli de-a lungul segmentelor inelare până când căzu în nisip şi apoi se îndepărta cu toată viteza.
Reciful sigur de piatră era la mai puțin de o sută de metri distanță, iar viermele se zbătea de parcă nu i-ar fi venit să creadă că fusese eliberat atât de neaşteptat. În cele din urmă, simți ritmul paşilor lui Selim. Atunci, monstrul se întoarse şi se aruncă spre el.
Selim alerga şi mai repede către bolovani. Sari pe un prag de lavă solidificata şi continuă să fugă, aruncând pietricele de sub talpa ghetelor.
Viermele se înălță brusc din nisip, cu capul înclinat, cu gura ca o peşteră deschisă. Ezită, ca şi cum s-ar fi temut să se apropie mai mult de bariera de piatră, apoi se trânti pe spate.
Selim se cocoțase deja pe al doilea rând de bolovani, aruncându-se - printre pietrele cu muchii ascuțite - într-un soi de buzunar, mai mic decât o peşteră, dar destul de mare ca să-şi îndese trupul înăuntru. Viermele de nisip se trânti peste creasta ca un baros gigantic, dar nu ştia unde se ascunsese omul.
Înfuriat, viermele se trase înapoi, cu gura căscată emanând o duhoare copleşitoare de melanj. Izbi din nou stâncile cu capul lui mare, apoi se retrase. Frustrat şi înfrânt, se îndepărta în sfârşit, se rostogoli prin nisip, apoi se scufundă sub crestele dunelor. Încet şi indignat, porni înapoi către adâncul deşertului.
Cu inima bubuindu-i şi adrenalina revărsata în sânge, Selim se târî afară din adăpost. Se uită în jur, uimit că reuşise să se întoarcă acasă în viață. Râzând, îi aduse slava lui Budallah, din adâncul plămânilor. Vechea stație botanica de testare se afla deasupra lui, pe creastă, aşteptându-l. Avea să-şi petreacă acolo câteva zile, completându-şi proviziile şi bând apă din belşug.
Când începu să urce, cu brațele şi picioarele ostenite, Selim văzu ceva sclipind în lumina lunilor, pierdut printre stâncile sparte de care se izbise viermele mânios. Încă un dinte cristalin, unul mai lung! Se desprinsese în timpul atacului demonului şi acum zăcea într-o crăpătură. Selim întinse mâna şi trase afară arma curbată, lăptoasă. O răsplată de la Budallah! O ținu triumfător deasupra capului, înainte de a se întoarce să-şi continue urcuşul spre stația abandonată.

Acum avea două.
Timpul depinde de poziția observatorului şi de direcția în care se uită.
COGITOR KWYNA, Arhivele Oraşului Reculegerii
Încă mânioasă, Zufa Cenva se întoarse pe Rossak, unde avea intenția să se concentreze asupra războiului care se întețea. După ce coborî de pe platforma polimerizata de aterizare, de deasupra frunzelor violet-argintii, se duse imediat spre camera mare pe care o împărțea cu Aurelius Venport.
Zufa îşi câştigase reşedința prestigioasa datorită talentelor politice şi puterilor mentale. Nu se putea împiedica să nu se încrunte de fiecare dată când vedea ambițiile comerciale ale lui Venport, scopurile lui de a obține profituri comode, tendințele lui hedoniste. Priorități prosteşti... Asemenea lucruri n-ar mai fi însemnat nimic dacă maşinile gânditoare ar fi câştigat acest război. Nu putea înțelege că se purta ca un orb în fata groaznicei amenințări?
Epuizată după lunga călătorie şi încă supărată din cauza discuției pe care-o avusese cu fiica ei, Zufa intra în încăperea cu pereți albi, aşteptând doar să se odihnească înainte de a plănui următoarea rundă de atacuri împotriva maşinilor gânditoare.
Acolo îl găsi pe Venport singur, dar nu aşteptând-o pe ea. Stătea la o masă de piatră cu vinişoare verzi, extrasă din faleză. Lucind de transpirație, chipul lui rămânea chipeş, cu trăsăturile perfecte de patrician pe care ea le alesese că o completare bună la linia să genetică.
Venport nici măcar nu o observă. Ochii lui erau pierduți în depărtare, cufundați în urmările vreunui nou drog bizar din junglă, cu care experimenta.
Pe masa din față se afla o cuşcă din plasă de sârmă, conținând viespi stacojii cu ace lungi şi aripi de onix. Antebrațul lui dezgolit era băgat în colivie, cu peretele de plasa strâns în jurul cotului. Viespile furioase îl înțepaseră de mai multe ori, injectându-i venin în sânge.
Cuprinsă mai mult de furie decât de oroare, Zufa privi cu ochi mari la năuceala lui.
- Cu asta te ocupi tu când eu încerc să salvez rasa umană?
Cu mâinile pe cingătoarea cu pietre prețioase care-i strângea roba neagră, Zufa spumegă, gura ei formând o linie dreaptă, subțire.
- O magiciană a murit în bătălie, o persoană pe care am antrenat-o, pe care chiar am iubit-o! Heoma şi-a dat viața pentru că noi să fim mai departe liberi, şi totuşi tu eşti aici, bălăcindu-te în chimicale euforizante!
El nici nu clipi. Expresia lui goală nu se schimbă câtuşi de puțin.
Viespile agresive se loveau de plasa de sârmă, emițând o muzică ascuțită, bâzâita. Insectele îi înțepau în continuare carnea umflată. Se întrebă ce substanța psihotropa furniza veninul şi cum o descoperise Venport.
Incapabilă să găsească vorbe potrivite pentru furia ei, spuse în cele din urmă:
- Mă dezguşti!
O dată, după ce făcuseră dragoste, Aurelius pretinsese că nu experimenta cu drogurile doar pentru propriul său amuzament, sau pentru scopuri comerciale. În timp ce lumânări parfumate ardeau într-o nişă de piatră de deasupra patului lor, Venport îi mărturisise:
- Undeva în junglă sper să găsesc o substanță farmaceutica care să poată intensifica potențialul telepatic al bărbaților!
Cu aceasta, spera să aducă anumiți bărbați la egalitate telepatică cu magicienele.
Zufa râsese de această fantezie ridicolă. Jignit, Aurelius nu mai pomenise niciodată de această posibilitate.
Cu multă vreme în urmă, primii colonişti de pe neprimitorul Rossak fuseseră contaminați, saturați cu substanțele chimice care inundau junglă şi care le măriseră potențialul mental. Cum altfel ar fi putut femeile să capete asemenea puteri extrasenzoriale pe această lume anume şi nu pe altele? Dar, din cauza cine ştie cărei diferențe hormonale sau cromozomiale, bărbații păreau imuni la asemenea efecte ale mediului.
Acum, Zufa strigă, ordonându-i să-şi scoată mâna din cuşca cu viespi dar Venport nu rosti nici un cuvânt.
- Te îneci în droguri, iar fiica mea face experimente inutile cu câmpuri suspensoare şi lămpi plutitoare...
Magicienele mele sunt singurele de pe Rossak cu simțul datoriei?
Deşi ochii lui se întoarseră spre ea, nu păru s-o vadă.
În cele din urmă, Zufa răbufni plină de repulsie:
- Halal patriot mai eşti şi tu! Sper că istoria îşi va aminti de tine pentru asta...
Ieşi din camera să caute un loc unde să se poată gândi la căi de a continua lupta împotriva maşinilor gânditoare...
În timp ce alții se amuzau nepăsători.
*
După plecarea partenerei sale, în ochii sticloşi ai lui Venport apăru o licărire de foc, apoi crescu până la intensitatea arzătoare a concentrării. Focaliza privirea asupra uşii deschise a camerei lor private, iar liniştea păru să crească, ca şi cum ar fi absorbit sunetul şi energia din aer. Maxilarul i se încleştă, în timp ce bărbatul se concentra tot mai mult... şi mai mult...
Uşa se închise încet, singură.
Satisfăcut, dar stors de puteri, Venport scoase mâna din cuşca cu viespi şi se prăbuşi pe podea.

Presupunerile sunt o grilă transparentă prin care vedem universul, câteodată amăgindu-ne singuri că acea grilă este universul.

COGITOR EKLO DE PE PĂMÂNT

Ca răsplată pentru terminarea statuii gigantice a lui Ajax după un program imposibil, Iblis Ginjo primi patru zile libere. Chiar şi conducătorii de proiect neocymeci erau mulțumiți că şeful de echipa uman îi salvase pe toți de mânia lui Ajax. Înainte de a pleca, Iblis se asigura că sclavii lui primeau beneficiile pe care le promisese el: era o investiție, iar el ştia că aveau să lucreze şi mai mult la următorul proiect.

Cu dispensă specială de la stăpânii lui, Iblis porni călare, îndepărtându-se de rețeaua oraşului, spre pustiurile stâncoase, locul plin de cicatrice al unei bătălii de mult uitate. Oamenii de încredere puteau profita de privilegii şi libertăți speciale, partea cea mai bună din dobândirea de recompense pentru treaba bine făcută. Maşinile gânditoare nu erau îngrijorate că ar putea fugi, din moment ce Iblis n-avea unde să se ducă, nici un mijloc de a părăsi planeta şi nici o posibilitate de acces la hrană şi adăpost.

De fapt, avea altceva în minte: un pelerinaj.

Iblis stătea călare pe un cal de vizuina îndesat, un animal de povara creat în laborator, folosit în vremurile apuse când oamenii stăpâniseră Pământul. Animalul urât avea capul prea mare, urechi blege şi picioare butucănoase mai potrivite pentru munca decât pentru viteza, şi putea ca o blană încâlcită înmuiată în canalizare.

Calul de vizuina se târa în susul unei poteci înguste, şerpuite. Iblis nu mai fusese pe-acolo de ani de zile, dar încă ştia drumul. Înainte, vizitele la mănăstirea cogitorului Eklo fuseseră stârnite de simplă curiozitate. De data asta, avea o nevoie disperată de sfaturi şi de îndrumare.

După ce primise mesajul anonim de revoltă, Iblis cântărise posibilitatea existenței altor ființe umane nemulțumite, oameni dornici să-l sfideze pe Omnius. Întreaga lui viață, fusese înconjurat de sclavi care trudeau neîncetat sub stăpânirea maşinilor. El nu se uitase niciodată dincolo de propria lui condiție, nu-şi imaginase niciodată că ar putea fi altfel. După o mie de ani, orice perspectivă de schimbare sau de îmbunătățire părea imposibilă.

Acum, după ce se gândise mult la asta, Iblis era dispus să creadă că s-ar putea să existe celule rebele printre oamenii de pe Pământ, poate chiar şi pe celelalte lumi sincronizate. Grupuri răspândite peste tot, care aveau intenția să se întoarcă împotriva maşinilor.

Dacă putem construi asemenea monumente enorme, nu ne-ar sta în putere şi să le dărâmăm?

Gândul îi aprinsese resentimentele care clocoteau de multă vreme față de Omnius, față de roboți şi în special față de cymeci, care păreau să poarte o ranchiună față de oameni. Dar înainte de a se hotărî dacă mesajul care-l intrigase era mai mult decât o simplă fantezie, avea nevoie să facă unele cercetări. Iblis supraviețuise atât de bine şi atât de mult pentru că fusese prudent şi ascultător. Acum, trebuia să-şi dirijeze investigațiile în asemenea fel, încât maşinile să nu-i bănuiască niciodată intențiile.

Pentru răspunsuri, nu se putea gândi la o sursă mai bună decât cogitorul Eklo.

Cu ani în urmă, Iblis fusese membru al unei echipe înarmate de urmărire a sclavilor, vânând câțiva oameni induşi în eroare care evadaseră în mod necugetat din rețeaua oraşului şi fugiseră pe dealuri, fără planuri, fără abilități de supraviețuire şi fără provizii. Zvonuri fanteziste îi convinseseră pe evadații creduli că ar putea cere azil de la cogitorii neutri din punct de vedere politic. O idee nebunească, având în vedere că meditativele şi nepărtinitoarele creiere umane nu voiau altceva decât să se izoleze şi să contemple gândurile lor ezoterice. Cogitorilor nu le pasase de Epoca Titanilor, de rebeliunile hrethgirilor sau de crearea lumilor sincronizate. Cogitorii nu voiau să fie deranjați, aşa că maşinile gânditoare îi toleraseră.

Când Iblis şi echipa lui de urmărire înconjuraseră mănăstirea izolată - de pe coasta accidentată a muntelui, Eklo îşi trimisese secundanții umani să-i scoată pe sclavi din ascunzătoare. Evadații îl blestemaseră şi-l amenințaseră pe cogitor, dar Eklo îi ignorase în mod pasiv. Iblis şi însoțitorii lui înarmați aduseseră atunci sclavii înapoi, pentru o „redistribuire energică", după ce-l aruncaseră mai întâi pe conducătorul lor de pe o faleză înaltă...

Acum, robustul cal de vizuina urca poteca abruptă care cotea şi se sfărâma sub copitele lui. Dintr-o dată, Iblis desluşi turnul înalt al mănăstirii, o structură impresionantă de piatră, învăluită parțial în nori.

Ferestrele acestuia luceau roşu, apoi se schimbară în albastru ca cerul, potrivit cu dispoziția marii minți contemplative, după cum se spunea.

În timpul instruirii la şcoală oamenilor de încredere, Iblis aflase despre cogitori, despre rămăşițele primitive ale religiei practicate încă de unele dintre cele mai mari grupuri de sclavi. Omnius încetase să mai încerce să o înăbuşe, deşi hipermintea nu înțelegea superstițiile şi ritualurile.

Cu mult înainte de cucerirea Vechiului Imperiu, Eklo îşi lăsase în urma trupul fizic şi-şi dedicase mintea analizei şi introspecției. În timp ce plănuia o subjugare pe scară largă a omenirii, femeia-titan Juno îl adoptase pe Eklo că sfătuitor personal, cerându-i răspunsuri. Neinteresat de consecințe, neluând partea nimănui în conflict, Eklo răspunsese la întrebările lui Juno, iar sfaturile lui inocente îi ajutaseră pe titani să-şi facă planurile de cucerire. În cei o mie de ani care trecuseră, Eklo rămăsese pe Pământ. Pasiunea conducătoare în lunga lui viață era să sintetizeze o înțelegere completă a universului.

Ajungând la capătul potecii, la baza turnului de piatră, Iblis se trezi brusc înconjurat de doisprezece bărbaţi în robe, înarmaţi cu sulițe şi bate arhaice, pline de ghimpi. Robele lor erau cafenii întunecate, cu gulere clericale albe. Unul dintre secundanţi apuca de dârlogii calului de vizuina al lui Iblis.
- Pleacă de-aici. Nu oferim azil!
- Nu caut aşa ceva.
Iblis se uită în jos la bărbaţi.
- Am venit doar să-i pun cogitorului o întrebare...
Descălecă şi, după ce îi fermeca folosindu-şi căldura şi sinceritatea, porni încrezător spre turnul înalt, lăsându-i pe bărbaţii cu robe să-i țină animalul.
- Cogitorul Eklo este cufundat în gânduri şi nu doreşte să fie deranjat, strigă unul dintre secundanţi.
Iblis chicoti uşor, cu voce calmă:
- Cogitorul gândeşte de o mie de ani. Îşi poate găsi câteva minute să mă asculte. Sunt un om de încredere respectat. Şi dacă îi dau informaţii pe care nu le ştie deja, va avea un plus la care să cugete pentru un secol sau cam aşa ceva.
Mormăind zăpăciţi, câțiva secundanţi îl urmară pe Iblis pe scările late. Dintr-o dată totuşi, când ajunse la intrarea arcuită, un călugăr cu umeri laţi îi blocă drumul. Muşchii de pe braţele lui groase şi de pe piept începuseră să se transforme în grăsime. Călugărul îl privi cu ochi inexpresivi, cufundaţi în orbite.
Iblis îşi puse în glas toată puterea de convingere:
- Cinstesc cunoaşterea pe care a acumulat-o cogitorul Eklo. Nu-i voi irosi timpul!
Încruntându-se sceptic spre Iblis, călugărul îşi aranjă gulerul clerical şi spuse:
- Eşti destul de îndrăzneț, iar cogitorul este curios să-ți audă întrebarea.
După ce percheziționa corpul vizitatorului în căutarea armelor, continuă:
- Eu sunt Aquim. Vino pe-aici...
Bărbatul masiv îl conduse pe Iblis de-a lungul unui coridor îngust de piatră şi în sus pe o scară abruptă, în spirală.
În timp ce mergeau, Iblis spuse:
- Am mai fost aici şi înainte, urmărind nişte sclavi evadaţi...
- Eklo îşi aminteşte, îl întrerupse Aquim.
Ajunseră în punctul cel mai înalt al structurii, o încăpere rotundă în vârful turnului. Containerul de plexiplaz al cogitorului stătea pe un pervaz asemănător unui altar, dedesubtul uneia dintre ferestre. Vânturile le murmurau pe la marginile ferestrei şi învolburau negurile. Ferestrele licăreau, colorate în albastru că bolta cerului, de la o iluminare internă.
Lăsându-i pe ceilalţi secundanţi în urmă, Aquim se apropie de containerul transparent al creierului şi rămase pe loc pentru o clipă, privind la acesta cu respect. Bagă mâna într-un buzunar şi degetele lui tremurătoare scoaseră o fâşie de hârtie răsucită, acoperită cu o pulbere neagră, ruse fâşia în gură, lăsând-o să se dizolve. Ochii i se rostogoliră în sus, cuprinşi parcă de extaz.
- Semuta, îi explică el lui Iblis, un derivat din reziduul ars de lemn elacca, adus aici prin contrabandă... Mă ajută la ceea ce trebuie să fac.
Cu o seninătate desăvârşită, îşi puse ambele mâini pe buza netedă a containerului şi rosti:
- Nu înțeleg nimic.
Creierul dezgolit din supă albastră de electrofluid părea să pulseze, aşteptând.
Cu un surâs euforic, călugărul voinic trase adânc aer în piept şi-şi strecură mâna în gura deschisă a containerului, cufundând-o în lichidul gros de susținere a vieții. Mediul gelatinos îi udă pielea, îi pătrunse în pori şi făcu legătura cu terminațiile lui nervoase. Expresia feței lui Aquim se schimbă şi atunci vorbi:
- Eklo doreşte să ştie de ce nu ți-ai pus întrebarea ultima oară când am fost aici...
Iblis nu ştia dacă ar trebui să-i vorbească secundantului sau direct cogitorului, aşa că îşi îndreptă răspunsul către un spațiu dintre ei.
- La vremea aceea, nu înțelegeam ce era semnificativ. Acum e ceva ce aş vrea să aflu de la tine. Nimeni altcineva nu-mi poate oferi un răspuns obiectiv.
- Nici o judecată sau opinie nu este vreodată complet obiectivă.
Călugărul vorbi cu o convingere calmă.
- Nu există absoluturi!
- Eşti mai puțin părtinitor decât oricine altcineva pe care l-aş putea întreba.
Polița altarului se deplasa încet de-a lungul unei şine ascunse, iar cogitorul ajunse în fața unei alte ferestre, cu Aquim ținând pasul după el, cu mâna cufundată încă în container.
- Pune-ți întrebarea...
- Am muncit întotdeauna cu loialitate pentru stăpânii mei cymeci şi maşini, începu Iblis, alegându-şi cu grijă cuvintele. În ultima vreme, am primit de veste că s-ar putea să existe grupuri de rezistență umană pe Pământ. Aş vrea să ştiu dacă acest raport este credibil. Există oameni care vor să-şi răstoarne conducătorii şi să-şi câştige

libertatea?
Ezitând o clipă, secundantul privi în gol, fie din cauza efectelor semutei, fie din cauza conexiunii cu creierul filosofului. Iblis spera că bătrânul cogitor nu avea să alunece într-o lungă perioadă de contemplare. În cele din urmă, cu o voce adâncă şi sonoră, Aquim rosti:
- Nimic nu este imposibil!
Iblis încerca mai multe variante ale întrebării, rotind cu îndemânare frazele, potrivindu-şi alegerea cuvintelor. Nu voia să-şi dezvăluie intenţiile, deşi probabil că neutrului cogitor nu-i pasă de ce voia Iblis să-i găsească pe rebeli, fie că voia să-i distrugă, fie să li se alăture. De fiecare dată totuşi, Iblis primea acelaşi răspuns enigmatic.
Adunându-şi curajul, întrebă în sfârşit:
- Dacă o asemenea organizaţie răspândită, secretă, de rezistenţă, chiar ar exista, ar avea vreo şansă de succes? Ar putea să se încheie domnia maşinilor gânditoare?
De data asta, cogitorul cântări mai mult, ca şi când ar fi evaluat diferiţi factori implicaţi în problema. Când acelaşi răspuns veni prin călugărul îmbrăcat în robă, cuvintele, pronunţate oarecum ameninţător, păreau să exprime un înţeles mai adânc.
- Nimic nu este imposibil!
După aceasta, Aquim îşi scoase mâna şiroind din containerul creierului lui Eklo, ceea ce însemna că audienţa se încheiase. Iblis se înclină politicos, îşi exprimă recunoştinţa şi plecă spre casă, cu gândurile răvăşite.
Pe drumul de întoarcere, coborând poteca abruptă, supraveghetorul de echipa - înspăimântat, dar cuprins de entuziasm - hotărî că, dacă nu putea descoperi nici un membru al grupului de rezistenţă, avea o altă opţiune. Atrăgând oameni din echipele lui de lucru profund loiale, Iblis avea să-şi formeze o celulă rebelă proprie.
Un conflict prelungit pe o perioadă mai îndelungată tinde să se auto-perpetueze şi poate scăpa uşor de sub control.
TLALOC, O epocă pentru Titani
- După o mie de ani, am mai rămas doar cinci... Se întâmplă rar ca titanii supravieţuitori să se adune fata în faţă, în special pe Pământ, unde ochii lui Omnius îi urmăreau în fiecare clipă.
Dar generalul Agamemnon era atât de furios după dezastrul de pe Giedi Prime şi după uciderea prietenului şi aliatului sau, încât nu voia să piardă timpul făcându-şi griji în legătură cu hipermintea. Avea alte priorităţi.
- Hrethgirii au o nouă armă pe care au folosit-o împotriva noastră.
- Şi consecinţe devastatoare, zise Agamemnon.
Titanii se aflau într-o cameră de întreţinere, cu containerele de păstrare cocoţate pe piedestale. Pe un ton sever, le dăduse instrucţiuni lui Ajax, Juno, Xerxes şi Dante să se demonteze de pe formele lor mobile. Temperamentele s-ar fi putut încinge, iar impulsurile unei persoane puteau fi greu de controlat când erau instalate într-un corp puternic de luptă, unde tijele mentale puteau converti orice imbold pripit într-o acţiune imediată, distrugătoare.
Agamemnon avea încredere în el însuşi că putea să-şi stăpânească mânia, dar unii dintre ceilalţi titani - în special Ajax - întâi distrugeau şi după aceea se gândeau.
- După multe investigaţii şi analize, am aflat că asasina lui Barbarossa venea de pe Rossak şi că oamenii nedomesticiţi o numesc magiciana, vorbi Dante, care urmărea asemenea lucruri. Rossak adăposteşte mai multe dintre aceste magiciene, femei care au capacităţi telepatice sporite.
- Evident, comentă Juno, cu un sarcasm limpede în glasul sintetizat. Dante continuă, rezonabil că întotdeauna.
- Până acum, magicienele n-au fost folosite în acţiuni agresive pe scară mare. Totuşi, după triumful lor pe Giedi Prime, este probabil că hrethgirii le vor folosi ca să lovească din nou.
- Acţiunea lor ne aduce aminte şi de cât de vulnerabili suntem, adăugă Agamemnon. Roboţii pot fi înlocuiţi. Creierele noastre organice, nu!
Ajax era atât de înfuriat de dilema magicienelor, încât monitoarele lui de menţinere a vieţii aveau probleme să păstreze echilibrul chimic potrivit în electrofluidul lui sclipitor. Nu găsea vorbe să-şi exprime mânia.
- Dar magiciana asta n-a trebuit să moară ca să-i ucidă pe Barbarossa şi o mână de neocymeci? întrebă Xerxes. A fost o sinucidere. Crezi că vor fi dispuse să facă asta din nou?
- Doar pentru că tu eşti un laş, Xerxes, nu înseamnă că oamenii nedomesticiţi se tem atât de mult să se sacrifice, remarcă Agamemnon. Acea magiciană ne-a costat şapte neocymeci şi un titan. O pierdere cutremurătoare!
După o viaţă de o mie de ani, în timpul căreia fuseseră pierdute miliarde după miliarde de vieţi omeneşti (multe chiar de mâna lui Agamemnon sau în timp ce el privea totul), crezuse că era imun la observarea morţii. Dintre titanii originari, Barbarossa, Juno şi Tlaloc fuseseră prietenii lui cei mai apropiaţi. Cei patru fuseseră sâmburii revoltei. Ceilalţi titani veniseră mai târziu, alăturându-se juntei pe măsură ce era necesar.
În ciuda faptului că imaginile din mintea lui erau foarte vechi, generalul titan încă şi-l amintea pe Barbarossa în forma lui umană. Vilhelm Jayther fusese un bărbat cu braţe şi picioare subţiri, cu umeri laţi şi pieptul scofâlcit. Nu prea plăcut să te uiţi la el, spuneau unii, dar ochii săi aveau cea mai pătrunzătoare intensitate pe care-o văzuse vreodată Agamemnon. Iar geniul lui de programator n-avea egal...
Cu o obsesie lacomă, Jayther acceptase provocarea de a răsturna Vechiul Imperiu. Nu dormise o săptămână, până

când îşi dăduse seama cum să rezolve problema. Jayther se dăruise cu totul sarcinii şi înțelesese exact cum să manevreze programele complicate pentru scopurile rebelilor. Implantând ambiții şi scopuri umane în rețeaua de computere, făcuse maşinile să vrea să participe la cucerire.
Mai târziu totuşi, Omnius nutrise ambiții proprii.
Un om cu o prevedere extraordinară, Jayther indusese instrucțiuni de protecție care împiedicau maşinile gânditoare să facă vreun rău oricăruia dintre titani. Agamemnon şi toți compatrioții lui erau şi acum în viața numai datorită lui Vilhelm Jayther - Barbarossa...
Dar acum, magicienele îl uciseseră. Conştientizarea acestui fapt pulsa în interiorul creierului lui Agamemnon, adâncindu-i mânia.
- Nu putem lăsa această atrocitate nepedepsită, zise Ajax. Eu zic să ne ducem pe Rossak, să omorâm toate femeile şi să transformăm lumea lor într-o minge carbonizată.
- Dragă Ajax, rosti Juno mieros, trebuie să-ți aduc aminte că doar una dintre aceste magiciene i-a distrus pe Barbarossa şi pe toți neocymecii o dată cu el?
- Şi?
Vocea lui Ajax se înaltă, plină de mândrie.
- De unul singur, am exterminat infestarea umană de pe Walgis. Împreună, putem să ne ocupăm de câteva magiciene...
Pe un ton incisiv, Agamemnon spuse:
- Rebelii de pe Walgis erau deja înfrânți, înainte ca tu să începi să-i măcelăreşti, Ajax. Magicienele astea sunt altfel!
Dante adăugă, cu glas monoton:
- Omnius nu va autoriza un atac pe scară mare. Cheltuiala de resurse ar fi prea mare. Am încheiat o analiză preliminară.
- Cu toate acestea, preciza Agamemnon, ar fi o greşeală tactica imensă să îngăduim că această înfrângere să treacă fără să replicăm...
După câteva clipe de tăcere stânjenitoare, Xerxes vorbi:
- Pentru că am rămas atât de puțini, titanii n-ar mai trebui să atace împreună niciodată. Niciodată! Gândiți-vă la riscuri!
- Dar dacă am merge împreună pe Rossak şi am strivi magicienele, atunci amenințarea s-ar sfârşi, remarcă Ajax.
Juno scoase un sunet şuierat, apoi comentă:
- Îți văd creierul acolo în recipient, Ajax, dar nu pari să-l foloseşti. Poate că trebuie să-ți schimbi electrofluidul? Magicienele au dovedit că ne pot distruge, iar tu vrei să intrăm orbeşte în cea mai mare amenințare pe care au înfruntat-o vreodată cymecii, ca nişte oi oferindu-şi gâtul la tăiere?
- Putem aduce destule nave robotice ca să atacăm de pe orbită, sugera Dante. Nu-i nevoie să riscăm noi înşine.
- Asta e ceva personal, mârâi Ajax. Unul dintre titani a fost asasinat. Nu putem doar să aruncăm rachete de pe partea cealaltă a sistemului planetar. Asta-i metoda unui laş... chiar dacă maşinile gânditoare o numesc eficienta.
- Putem face un compromis, propuse Agamemnon. Juno, Xerxes şi cu mine am aduna nişte neocymeci că voluntari şi ne-am duce acolo cu o flotă de roboți. Asta ar trebui să producă pagube imense pe Rossak.
- Dar eu nu pot merge, Agamemnon, exclamă Xerxes. Am de lucru aici, cu Dante. Monumentele noastre cele mai mărețe din Piața Forumului sunt aproape gata. Tocmai am început să lucrăm la o statuie nouă a lui Barbarossa...
- Exact la timp, comentă Juno. Sunt sigură că apreciază asta, acum că e mort.
- Xerxes are dreptate, interveni Dante. Mai e şi friza cea mare a victoriei titanilor care trebuie proiectată şi construită pe coasta dealului de lângă centrul rețelei metropolitane. Avem şefi de echipă, dar au nevoie de supraveghere continuă. Altfel, cheltuielile vor creşte prea mult iar programele nu vor fi respectate...
- Având în vedere dezastrul recent petrecut cu propria lui statuie, Ajax este perfect familiarizat cu asemenea probleme, spuse Juno. De ce să nu-l lăsăm pe el aici, în loc de Xerxes?
Ajax răcni:
- N-o să rămân aici, în timp ce alții pleacă în căutarea gloriei!
Dar Agamemnon hotărî:
- Xerxes, tu vei veni cu noi. Ajax, rămâi aici să monitorizezi construcțiile împreună cu Dante. Fă asta în memoria lui Barbarossa!
Atât Xerxes, cât şi Ajax protestara în continuare, dar Agamemnon era conducătorul şi îşi impuse asupra lor autoritatea pe care-o exercita de secole. Din containerul sau, Juno cea fermecătoare pe vremuri întrebă:
- Îl poți convinge pe Omnius să îngăduie asta, dragul meu?
- Hrethgirii de pe Giedi Prime nu l-au ucis doar pe prietenul nostru dar au şi anihilat nouă încarnare a lui Omnius, înainte ca aceasta să poată fi actualizata. Cu multă vreme în urmă, când Barbarossa a modificat programarea originară a rețelei, a pus ceva din el însuşi în mintea computerului, destul pentru că acesta să înțeleagă natura cuceririi. Pariez că va simți şi el nevoia noastră de răzbunare.

Titanii reflectară în tăcere la acest comentariu, apoi Agamemnon adăugă:
- Vom merge pe Rossak şi-l vom lăsa în flăcări!
În război sunt nenumărați factori care nu pot fi prevăzuți şi care nu depind de calitatea comandanților militari. În febra bătăliei, ies la iveală eroii, uneori din sursele cele mai puțin probabile.
VORIAN ATREIDES, Momente de cotitură în istorie
Era soldat, nu politician. Xavier Harkonnen cunoştea tactici şi strategii militare, plănuise să-şi dedice viața serviciului în miliția salusana şi în Armada Ligii. Acum însă nu avea de ales decât să vorbească în fata reprezentaților Ligii adunați în Sala Parlamentului.
După victoria dulce-amară de pe Giedi Prime, unele lucruri aveau nevoie să fie spuse.
Vechea clădire a Parlamentului fusese proptita şi reparată, în timp ce schelăria şi zidurile temporare rămase marcau locurile unde reconstrucția nu fusese încă terminată. Plazroca, stâlpii şi pereții pictați erau încă pline de urme de crăpături şi de peticele vizibile. Cicatrice de război, însemne de onoare...
Puțin înainte de discursul programat al tânărului ofițer, viceregele Butler stătuse în Sala Parlamentului alături de stoica lui soție, participând la un serviciu memorial pentru Serena şi pentru camarazii căzuți în misiunea de salvare de pe Giedi Prime.
- A murit făcând exact ceea ce pretindea de la ea însăşi şi de la noi, spusese viceregele. S-a stins o lumină în viața noastră!
În anul care trecuse de la atacul cymecilor de pe Salusa, oamenii suportaseră multe înmormântări şi prea multă durere. Dar Serena, tânăra înfocata reprezentantă, insistase întotdeauna că Liga să slujească oamenii şi să-i ajute pe cei în nevoie.
Lângă vicerege, Livia Butler purta roba de meditație din Oraşul Reculegerii. Îşi văzuse deja unicul fiu, Fredo, murind de boala de sânge; acum, fiica ei cea mai mare fusese ucisă de maşinile gânditoare. Dintre copiii ei, o mai avea doar pe eterică Octa.
Reprezentanții lumilor Ligii rămaseră tăcuți şi respectuoşi, împărtăşindu-le suferință. În ciuda tinereții ei, Serena Butler făcuse o impresie durabilă, cu idealismul şi exuberanta ei. După elogiul oficial, mulți vorbitori urcară pe rând la tribună să laude actele ei de generozitate.
Xavier ascultă omagiile. Reprezentanții îl priveau compătimitor. Se gândi la viață pe care el şi cu Serena ar fi trebuit s-o ducă împreună.
De dragul ei, totuşi, Xavier nu vărsase lacrimi la vedere, şi nici n-avea s-o facă. Dacă rasa umană ar fi plâns pentru toți cei care căzuseră, ar fi fost paralizată într-o stare nesfârşită de jale. Îi tremurau buzele, iar ochii i se impaienjeneau, dar se sili să rămână tare. Era datoria lui. Deşi inima îi plângea, mintea lui Xavier se îndrepta plină de gânduri mânioase împotriva inamicului şi împotriva simpatizanților trădători care luptau alături de roboți.
Amintirea Serenei avea să fie sursa lui permanentă de putere şi de inspirație. Chiar şi din moarte, avea să-l îndrume către realizări pe care nu le-ar fi atins niciodată fără ea. Încă mai avea colierul de diamante negre prin care proiectase ultimul mesaj pentru el, chemarea curajoasă la arme de a ajuta Giedi Prime. Fermecătoarea Serena va veghea mereu asupra lui - aşa cum făcea şi acum, când era pe cale să adune la un loc resursele şi forța militară a maselor furioase.
Zguduit şi îndârjit, Xavier paşi în cochilia acustică de proiecție, urmat de palidul vicerege Butler. Amândoi purtau robe şi pelerine cu argintiu şi albastru, şi banderole negre pe frunte, pentru a-i cinsti pe cei dragi căzuți în luptă.
Era timpul să continue treburile omenirii.
După recentul lui succes militar, avea nevoie de o mică introducere.
- Suntem ființe umane, şi am luptat întotdeauna pentru drepturile şi pentru libertatea noastră. Am alcătuit Liga Nobililor pentru că oamenii liberi să poată rezista în fata titanilor, iar după ei, în fata maşinilor gânditoare. Numai rămânând uniți am putut să oprim cuceririle năvalnice ale duşmanilor noştri...
Scrută reprezentanții aşezați în sala aglomerată.
- Dar câteodată, Liga este cel mai mare duşman al ei însăşi.
Participanții îşi respectau prea mult eroul ca să-l contrazică, iar Xavier continuă repede şi concis:
- În timp ce noi înşiram vorbe goale despre alianța noastră, lumile Ligii rămân independente şi preocupate doar de ele însele. Când o planetă asediată cere ajutor, Liga dezbate şi se agită luni întregi înainte să ne hotărâm asupra răspunsului - până când e prea târziu! Am văzut asta pe Giedi Prime. Numai nebunia Serenei ne-a silit să acționăm destul de rapid ca să conteze. Ştia exact ce face, şi a plătit pentru asta cu viața ei!
Când câțiva reprezentanți începură să murmure, Xavier se aprinse şi îi reduse la tăcere cu o voce tunătoare.
- Liga Nobililor trebuie să formeze o coaliție mai puternică, sub o conducere care să funcționeze. Pentru a fi eficienți împotriva unei hiperminti de computer foarte organizate, avem nevoie de un guvern al oamenilor strâns legat, mai bun decât această structură dezlânată.
Gesticula violent în timp ce vorbea.

- Aşa cum a pledat Serena Butler, trebuie să facem toate eforturile să ne asigurăm de cooperarea planetelor nealiate, întărindu-ne astfel cadrul defensiv şi adăugând o zona-tampon teritoriului nostru protejat...
Viceregele Butler paşi mai aproape de el şi adăugă cu glasul răguşit de emoție:
- Acesta a fost mereu visul fiicei mele. Acum trebuie să-l facem al nostru!
Câțiva nobili nesiguri se ridicară, arătând un dezacord respectuos.
O femeie zveltă, cu înfățişare severă, de pe Kirana III, rosti:
- Aducerea atâtor lumi sub o conducere strictă, în special sub forma militară, îmi aduce aminte de Epoca Titanilor!
Un nobil mic de statură de pe Hagal strigă:
- Fără imperii!
Xavier ridică vocea.
- Nu este un imperiu mai bun decât dispariția? în timp ce voi vă faceți griji pentru nuanțele politice, Omnius cucereşte sisteme stelare!
Însă altcineva lua cuvântul:
- De secole, Liga Nobililor şi lumile sincronizate s-au ținut reciproc în şah, într-un echilibru instabil. Omnius n-a făcut niciodată presiuni dincolo de limitele Vechiului Imperiu. Am presupus întotdeauna că maşinile gânditoare nu considera acest lucru eficient sau care să merite efortul. De ce s-ar schimba acest lucru?
- Indiferent de motiv, s-a schimbat! Maşinile gânditoare par hotărâte să treacă la genocid!
Xavier îşi încleştă pumnii; nu se aşteptase să trebuiască să discute în contradictoriu despre asta, când dovezile erau atât de evidente.
- Trebuie să ne ghemuim speriați în dosul apărării noastre subțiri ca hârtia şi să ne mulțumim să reacționăm de câte ori Omnius se decide să ne testeze? Cum am făcut aici, pe Salusa, acum un an, sau cum am făcut recent pe Giedi Prime?
Într-o răbufnire dramatică, ridică tribună şi-o aruncă într-o parte a cochiliei, unde se sfărâma. Nobilii din rândul din față se îndepărtăm de ploaia de sticlă prismatica spartă. Reprezentanții şocați strigară că purtarea lui Xavier era inoportună; alții chemară gărzile de securitate să-l scoată din sala pe ofițerul ieşit din minți.
Păşind prin spărtură din cochilie, Xavier strigă fără ajutorul unui amplificator de voce:
- Bine! Acesta e spiritul pe care vreau să-l văd! Liga s-a înjosit prea multă vreme! Am vorbit cu ceilalți comandanți ai Armadei, şi cei mai mulți dintre noi suntem de acord: trebuie să ne schimbăm tactica şi să luăm maşinile prin surprindere. Vom cheltui toți banii necesari, vom apela la imaginația tuturor savanților noştri şi vom crea noi arme - arme potrivite pentru a-l distruge pe Omnius, nu doar pentru a ne proteja pe noi, aici, acasă. Într-o zi, cred că va trebui să pornim la ofensivă. Este singura cale prin care putem câştiga acest conflict!
Treptat, adunarea înțelese că Xavier provocase intenționat o reacție Cu gheață lustruită, acesta împinse de pe podium rămăşițele sparte.
- Experiență e dascălul nostru cel mai bun. Maşinile ar putea ataca din nou Salusa în orice clipă, sau Poritrinul, sau Rossak, sau Hagal. Ginaz, Kirana III, Seneca, colonia Vertree, Relicon - e nevoie să continuu? Nici una dintre lumile noastre nu este în siguranță!
Ridică degetul, mustrător.
- Dar dacă inversăm rolurile, putem împinge agresorii înapoi, cu mişcări îndrăznețe, neprevăzute.
Făcu o pauză.
- Avem curajul s-o facem? Putem crea armele cu ajutorul cărora să reuşim? Vremea mulțumirii de sine a trecut.
În discuția care urmă, Zufa Cenva oferi mai multe raiduri telepatice împotriva cymecilor. Mult mai multe candidate magiciene dintre cele mai bune se oferiseră deja voluntare, anunța ea. Lordul Niko Bludd se lauda cu munca neîncetată a lui Tio Holtzman, care plănuia să testeze curând un nou „rezonator pentru aliaje”. Alți reprezentanți ai Ligii oferiră sugestii, ținte, metode de a-şi întări poziția.
Uşurat şi inspirat, Xavier îşi roti privirea pe deasupra adunării, li făcuse să le fie ruşine, îi făcuse să arate un sprijin entuziast, iar vocile opoziției rămăseseră deocamdată slabe.
Lacrimi neaşteptate îi alunecară pe față, şi simți gust de sare pe buze. Stors de emoții şi de energie, îl observă pe viceregele Butler uitându-se mândru la el, ca şi cum tânărul ar fi fost fiul lui.
Intru în rolul Serenei, îşi dădu seama Xavier, făcând ceea ce-ar fi făcut ea.
Ca pentru a echilibra durerea şi suferința, războiul a fost de asemenea locul de naştere al unora dintre cele mai mari visuri şi realizări ale noastre.
HOLTZMAN, discurs de acceptare a Medaliei pentru Curaj de pe Poritrin
Cu o încredere oarbă, Tio Holtzman se lansă în noua sa idee, făcând-o pe Norma Cenva să se simtă complet lipsită de importantă. Cu generatorul lui de rezonanță pentru aliaje, inventatorul insistă să se justifice față de ea. Deşi continuă să se îndoiască că ideea lui va merge, Norma nu-i putea expune propriile sale motive din cauza nesiguranței demonstrațiilor matematice directe. Instinctul îi vorbea ca o voce sâcâitoare, dar Norma îşi păstra grijile pentru sine. După reacția irascibilă a lui Holtzman la rezervele ei inițiale, nu-i mai ceruse părerea încă o

dată.
Norma spera că se înşeală. La urma urmei, era doar un om, şi departe de a fi perfectă...
În timp ce savantul îşi făcea de lucru în interiorul laboratorului de demonstraţii acoperit de cupolă - o structură de mărimea unui teatru, în vârful unei faleze alăturate - Norma rămânea la proiectele secundare. Chiar şi participarea sa cea mai modestă îl făcea nervos, ca şi cum ar fi pus mai mult preţ pe îndoielile ei, decât recunoştea cu voce tare.
Acum, Norma stătea pe marginea podului dintre porţiunile falezei, întinse mâna să apuce balustradă. Ascultând adierea murmurând prin cabluri, se uită prin plasă de siguranţă la traficul de pe râu, mult dedesubt.
Îl auzi pe Holtzman înăuntrul demo-laboratorului cu cupolă, strigând la sclavi în timp ce aceştia ridicau un generator voluminos care producea un câmp de rezonanţă, menit să disocieze şi să topească o structură metalică.
Prezenţa poruncitoare, într-o robă alb-violeta, Holtzman purta colane în jurul gâtului, podoabe care-i arătau premiile şi realizările ştiinţifice. Se încruntă la muncitorii săi, apoi se învârtea prin încăpere, verificând totul de două ori şi urmărind fiecare amănunt.
Lordul Bludd şi câţiva nobili de pe Poritrin aveau să vină să privească testul din acea zi, aşa că Norma înţelegea neliniştea lui Holtzman. Ea însăşi n-ar fi făcut o asemenea prezentare extravaganta unui dispozitiv care nu mai fusese încercat, dar omul de ştiinţă nu arata nici măcar un strop de îndoială.
- Norma, te rog, ajută-mă aici, strigă Holtzman pe un ton exasperat.
Cu picioarele ei scurte, tânăra alerga de pe pod în laborator. Savantul arata dezgustat către sclavi:
- Nu înţeleg o iotă din ce le-am zis să facă... Supraveghează-i, ca să pot să testez calibrarea!
În centrul camerei consolidate, echipa lui Holtzman ridicase un manechin de metal care amintea vag de trăsăturile unui robot de luptă, Norma nu mai văzuse niciodată o maşină gânditoare adevărată, dai studiase multe imagini înregistrate. Privi cu atenţie modelul. Acesta era inamicul, adevăratul duşman împotriva căruia trebuia să se îndrepte întreaga ei munca.
Se uită la mentorul sau cu mai multă compasiune, înţelegându-i disperarea. Holtzman avea obligaţia morală să cerceteze orice idee, să găsească orice cale de a continua această luptă nobilă. Avea un instinct bun pentru proiectoarele de energie, pentru câmpurile distorsionante şi armele fără proiectil. Norma spera că generatorul de rezonanţă pentru aliaje avea să funcţioneze până la urmă.
Înainte că sclavii să fi terminat de instalat aparatura de testare, în afara casei principale se auzi zarvă. Şlepuri de ceremonie, împodobite cu panglici, apărură deasupra stâncilor unde balcoanele lui Holtzman dădeau spre fluviu. Gărzi de dragoni cu armuri de zale stăteau în picioare în aparatul zburător al lordului Bludd, împreună cu cinci senatori şi un istoric al curţii, în roba neagră.
Holtzman lasa baltă ceea ce făcea.
- Norma, termina asta. Te rog!
Fără să se întoarcă spre ea, se grăbi să traverseze podul de legături ca să-şi întâmpine prestigioşii vizitatori.
Norma îi îndemna pe sclavi să se grăbească, în timp ce potrivea personal calibrările şi regla aparatul conform specificaţiilor inventatorului Lumina cobora prin luminatoarele înalte asupra modelului de robot.
Grinzile consolidate, de metal, ale tavanului traversau cupola de deasupra, susţinând scripeţii şi troliile folosite ca să care la locul lui masivul generator de rezonanţă.
Sclavii zensiiti posomorâţi se învârteau prin preajmă, purtând haine tradiţionale, cu dungi roşii şi albe, peste salopetele cenuşii, rezistenţe. Mulţi proprietari de slăvi nu îngăduiau captivilor lor să arate semne de individualitate, dar lui Holtzman nu-i pasă câtuşi de puţin. Voia doar că oamenii pe care-i deţinea să-şi îndeplinească sarcinile fără să se plângă.
După ce-şi terminară treaba, sclavii, cu privirile piezişe, se rezemară de peretele placat cu ceramică. Un bărbat cu barbă neagră şi ochi întunecaţi le vorbea într-o limbă necunoscută pentru Norma. Câteva clipe mai târziu, Holtzman, zâmbind larg, îşi conduse impozanţii oaspeţi în zona de demonstraţii.
Savantul îşi făcu o intrare grandioasă. Lângă el, Niko Bludd purta o tunică bufanta azurie şi o vestă stacojie, încheiată peste pieptul lat. Barba lui roşcata era ondulată în cârlionţi ordonaţi. La colţurile ochilor, cerculeţe tatuate arătau ca nişte mici bule,
Păşind printre sclavi, Bludd o observă pe Norma şi îi zâmbi micuţei femei condescendent şi patern. Norma se aplecă într-o reverenţă protocolară şi strânse politicos mana alunecoasă, dată cu alifii.
- Ştim că timpul tău este preţios, lord Bludd. Prin urmare, totul a fost pregătit.
Holtzman îşi încrucişă mâinile.
- Acest dispozitiv n-a fost testat niciodată, iar în cursul prezentării de astăzi veţi fi primii martori ai potenţialului său!
Vocea lui Bludd era gravă, dar muzicală.
- Întotdeauna ne aşteptam la ce e mai bun din partea ta, Tio. Dacă maşinile gânditoare au coşmaruri, fără îndoială că tu faci parte din ele...
Suita lui chicoti, iar Holtzman făcu tot ce-i stătea în putinţă ca să roşească. Se întoarse spre sclavi şi începu să

dea ordine. Şase lucrători ţineau în mâna dispozitive de înregistrare a datelor, fiind aşezaţi în punctele importante din jurul modelului de robot.
Fotolii de pluş aduse din locuinţa principală fuseseră aranjate ca locuri de onoare. Holtzman luă loc alături de lordul Bludd, iar Norma iu silită să rămână în picioare lângă uşă. Mentorul ei părea încrezător vi entuziasmat, dar ea ştia cât de îngrijorat era în realitate. Un eşec, astăzi, ar fi putut să-i întunece gloria în ochii nobililor puternici din punct de vedere politic de pe Poritrin.
Respectabilii observatori stăteau pe scaunele lor greoaie. Holtzman se uită fix la sistemul de reglare al generatorului, rotindu-şi privirile ca şi cum ar fi făcut o mică rugăciune. Îi zâmbi încurajator Normei, apoi ordona activarea prototipului.
Un sclav muta un întrerupător, aşa cum fusese învăţat. Masivul generator începu să murmure, îndreptându-şi raza invizibilă spre construcţia cu înfăţişare de robot.
- Dacă o să-l folosim în mod practic, explica Holtzman cu un tremur uşor în glas, vom găsi metode să facem generatorul mai compact, mai uşor de instalat pe nave mici...
- Sau putem să construim doar nave mai mari, replică Bludd, cu un chicotit gros.
Murmurul se înteţi, o vibraţie sonoră care făcu să-i clănţănească din ţii lui Norma. Ea observă un luciu slab de transpiraţie pe fruntea lui Holtzman.
- Uite, poţi deja să vezi! arata omul de ştiinţă.
Robotul ţinta începu să se zguduie, cu membrele metalice tremuram I şi torsul vibrând.
- Efectul va continua să crească!
Bludd era încântat.
- Robotul ăla regreta că s-a ridicat vreodată împotriva rasei umane, nu-i aşa?
Imitaţia de robot începu să lucească roşu ca vişinele, metalul încingându-se pe măsură ce aliajele intrau în rezonanţă cu câmpul distrugi tor proiectat asupra lui. Strălucind din ce în ce mai tare, deveni galben, amestecat cu porţiuni de un alb orbitor.
- Până acum, un robot adevărat ar fi fost distrus în interior, zise Holtzman, arătând în sfârşit mulţumit.
Dintr-o dată, grinzile grele ale laboratorului începură să vibreze, o rezonanţă secundară alimentată de robotul ţinta şi transmisă prin scheletul structural al cupolei. Un huruit ascuţit răsună prin întreaga structură.
Norma strigă:
- Câmpul de rezonanţă se extinde!
Grinzile tavanului zăngăneau ca nişte şerpi furioşi. În cupola apăru o crăpătură.
- Închide-l! strigă Holtzman, dar sclavii îngroziţi se târâră într-un colţ al camerei, cât mai departe posibil de generator.
Modelul de robot se undui şi se răsuci, cu miezul corpului topit. Suporturile care-l ţineau în interiorul zonei de ţintă se îndoiră. Maşina de luptă cu înfăţişare ameninţătoare se înclină în faţă, apoi căzu brusc şi se sfărâma în aşchii de metal înnegrit.
Holtzman îl apucă de mânecă pe Niko Bludd.
- Milord, vă rog, să trecem repede pe pod către clădirea principală. Se pare că avem o... mică problemă!
Ceilalţi nobili o luaseră deja la fugă spre podul aflat sub tensiune. Norma fu trasă o dată cu ei. Aruncă o privire în urmă şi văzu că sclavii zensiiti nu ştiau ce să facă. Tio Holtzman nu le dăduse nici o indicaţie în timp ce se retrăgea pe pasarelă, chiar în urma lui Bludd.
Dintr-un loc sigur, Norma văzu şase sclavi cuprinşi de panică poticnindu-se pe pod. Rămas în urmă, conducătorul cu barbă neagră îi împingea înainte, strigând în limba lor ciudată. Pasarela începu să salte în sus şi-n jos, în rezonanţă cu proiectorul cuplat la legăturile de metal ale podului.
Conducătorul bărbos al zensiitilor strigă din nou la ei. Norma ar fi dorit să-i poată salva pe aceşti oameni năuciţi şi loviţi de soartă. N-ar fi putut dragonii să facă ceva? Paralizat de groază, Holtzman rămase Iară grai, pe partea de faleza dinspre casa.
Înainte ca primul grup de sclavi să poată traversa, pasarela de susţinere se rupse de la mijloc, căzând cu un scrâşnet strident de metal în agonie. Nefericitele victime se prăbuşiră două sute de metri, până la baza falezei, apoi în rău.
Stând la capul podului, separat acum de restul lumii de către prăpastia dintre stânci, conducătorul cu barbă neagră înjura din nou. În spatele lui, o porţiune a acoperişului boltit se prăbuşi, distrugând prototipul generatorului şi oprind în sfârşit impulsul necruţător.
Se aşternu praful. Câteva flăcări şi un fuior de fum se înălţară în aer printre vaietele oamenilor răniţi, încă prinşi în clădirea prăbuşită.
Norma simţi că i se face greaţă. Lângă ea, Holtzman transpira din abundenţă şi arată rău. Clipi iarăşi şi iarăşi, apoi se şterse pe frunte. Avea pielea cenuşie.
Cu voce crispată, Bludd remarcă:
- Nu e unul dintre eforturile tale cele mai pline de succes, Tio...

- Dar trebuie să admiți că ideea e promițătoare, lord Bludd. Privește potențialul distructiv, replică Holtzman, uitându-se la nobilii im pasibili fără măcar să se gândească la sclavii morți şi răniți. Putem fi recunoscători că nimeni n-a fost rănit!
Ştiință: Crearea de dileme prin soluționarea misterelor.
NORMA CENVA, caiete cu note de laborator nepublicate
Sub cupolă dărâmată a clădirii pentru demonstrații, petele de sânge se spălau uşor, dar urmele mai adânci rămâneau. În timp ce o echipă de sclavi noi curata molozul, Tio Holtzman traversa pasarela provizorie şi nu prea solidă. Se uită cu tristețe la ruinele laboratorului.
Din locul în care lucra, Bel Moulay, conducătorul bărbos al sclavilor zensiiti, îl privi încruntat pe inventatorul insensibil. Ura pielea palidă a bărbatului de pe Poritrin, părul lui tuns pătrățos şi hainele în culori arogante. Însemnele onorifice frivole ale omului de ştiință nu însemnau nimic pentru Bel Moulay, şi toți captivii zensiiti erau jigniți ca un ase menea om inutil, stăpânit de iluzii, îşi putea etala bogăția în timp ce i calca în picioare pe cei credincioşi.
Cu voce gravă, conducătorul bărbos le dădu instrucțiuni şi aduse consolare tovarăşilor lui. Moulay însemnase întotdeauna mai mult decât cel mai puternic dintre ei: era de asemenea un lider religios, instruit pe Anbus IV potrivit celor mai stricte legi ale interpretării zensiite a budislamului. Învățase scripturile şi sutrele adevărate, analizase fiecare pasaj; ceilalți sclavi aşteptau de la Bel Moulay să le interpreteze pentru ei.
În ciuda credinței, era la fel de neajutorat ca şi coreligionarii săi, silii să servească toanele necredincioşilor. Păgânii refuzau să-i lase pe zeu şiiți să trăiască potrivit rânduielilor lor, dar insistau să-i tragă după ei în războiul lipsit de speranță împotriva demonilor-masini fără Dumnezei i Era o pedeapsă îngrozitoare, un şir de nenorociri karmice trimise asupra lor de Budaliah.
Dar ei aveau să iasă la liman şi să devină şi mai puternici, în cele din urmă...
Sub îndrumarea lui Bel Moulay, sclavii mutau dărâmăturile, descoperind trupurile zdrobite ale camarazilor care lucraseră alături de el, frați zensiiti capturați când vânătorii de sclavi tlulaxa făcuseră un raid în oraşe din canioanele de pe Anbus IV.
Budalah avea să le arate până la urma calea către libertate. La focurile de tabără, unde se spuneau poveşti, conducătorul bărbos promisese că asupritorii aveau să fie pedepsiți - dacă nu în această generație, atunci în următoarea, sau după încă una. Dar tot avea să se întâmple! Nu era treaba unui om simplu că Bel Moulay să grăbească voia lui Dumnezeu...
Cu strigăte emoționate, doi sclavi mutară o bucată de perete prăbuşit, descoperind trupul unui om care se agața încă de viață, deşi picioarele-i fuseseră zdrobite, iar torsul îi era plin de tăieturi de la cioburile de plaz transparent. Preocupat, Holtzman se apropie şi se uită cu atenție la rănit.
- Nu practic medicină, dar pare să fie prea puțină speranță.
Bel Moulay îl privi încruntat, cu ochi întunecați, pătrunzători.
- Cu toate acestea, trebuie să facem tot ce putem, rosti el în galach.
Trei muncitori zensiiti săpară în moloz şi duseră rănitul peste pasarela şubredă. În locuințele sclavilor, vindecătorii aveau să se ocupe de răni.
După accident, Holtzman oferise provizii medicale de bază, deşi un efort similar fusese de prea puțin folos pentru a împiedica febra să bântuie în rândul populației de sclavi. Omul de ştiință supraveghea muncitorii dintre dărâmături, dar era prea absorbit de propriile lui priorități.
Încruntat, savantul arată nerăbdător spre sclavii care ridicau bucăți din tavanul prăbuşit, ca să dezgroape victimele.
- Tu şi tu, lăsați deocamdată dezgropatul cadavrelor şi excavați ce-a mai rămas din dispozitivul meu!
Prizonierii ursuzi priviră către Moulay, căutând îndrumare. Acesta dădu pur şi simplu din cap.
- Rezistența nu foloseşte la nimic acum, murmură el în limba lor secretă. Dar vă promit că va sosi vremea...
Mai târziu, în timpul puținelor lor ore de somn, aveau să-şi morții şi să le ofere binecuvântările zensiite cuvenite, ca şi pregătirile pentru trecerea dincolo a sufletelor. Arderea trupurilor credincioşilor nu era un lucru pe care religia lor să-l accepte cu uşurință, dar acesta se dovedise a fi obiceiul de pe Poritrin. Bel Moulay era sigur că Budallah nu i putea învinui pentru că nu urmau regulile tradiționale, când nu iveau de ales în această privință. Zeitatea lui putea fi una mânioasă, totuşi. Moulay spera să trăiască îndeajuns cât să vadă răzbunarea lovindu-i pe aceşti asupritori, chiar dacă asta ar fi fost sub forma maşinilor gânditoare.
După ce clădirea pentru demonstrații fu curățată, Holtzman începu să vorbească singur, plănuind noi experimente şi teste. Se gândea să mai achiziționeze nişte sclavi pentru a înlocui pierderile recente.
În total, din clădirea pentru demonstrații fură recuperați doisprezece sclavi, în timp ce aceia care căzuseră de pe pasarelă, găsindu-şi moartea, fuseseră deja adunați din rău şi înlăturați de echipele crematoriilor publice. Bel Moulay îl ştia pe fiecare pe nume, şi avea să se asigure că zensiitii vor rosti rugăciuni continue pentru ei. N-avea să uite niciodată ce se întâmplase aici...
Sau cine era răspunzător: Tio Holtzman.

Mintea impune un cadru arbitrar numit „realitate”, care este complet independent de ceea ce raportează simțurile.
COGITORII, Postulat fundamental
„Nimic nu este imposibil”, îi spusese creierul fără trup.
În liniştea cenuşie dinaintea zorilor, Iblis Ginjo se răsucea neliniştii în patul improvizat, între limitele taberei de muncă şi ale sălaşelor ei de locuit pentru sclavii umani. Din moment ce vremea fusese deosebit de caldă pentru acest anotimp, îşi trăsese patul pliant pe prispă căsuței pe care i-o dăduseră neocymecii. Stătuse întins, fără să doarmă, cu ochii ațintiți la stelele îndepărtate, întrebându-se care dintre ele se mai afla sub controlul oamenilor liberi.
Undeva acolo, departe, Liga reuşise să-l țină pe Omnius la distanță vreme de o mie de ani. Ascultând concentrat, dar temându-se să pună întrebări sau să atragă atenția asupra lui, Iblis auzise relatări despre felul în care maşinile mai întâi cuceriseră, apoi pierduseră Giedi Prime. Oamenii perseverenți alungaseră maşinile, ucigându-l pe titanul Barbarossa şi distrugând un nou Omnius.
O realizare incredibilă. Dar cum? Ce făcuseră ca să obțină o asemenea victorie? Ce fel de conducători avuseseră? Şi cum ar fi putut reuşi el însuşi acelaşi lucru?
Amețit şi obosit, Iblis se foi în pat. Avea să-şi petreacă iarăşi ziua convingând nişte sclavi subordonați lui să isprăvească sarcini fără rost pentru stapanii-masini. Fiecare zi era la fel, iar maşinile gânditoare ar fi putut trăi mii de ani. Cât de multe putea el înfăptui într-o biată viața de om?
Dar Iblis prinsese curaj de la cuvintele cogitorului: Nimic nu este imposibil.
Deschise pleoapele tremurânde, vrând să filtreze răsăritul care se apropia. În schimb, văzu o reflexie distorsionată, un perete de plexiplaz curbat, nişte contururi organice rozalii, suspendate într-un container cu fluid încărcat de energie.
Se ridică brusc. Cogitorul Eklo se afla pe duşumeaua verandei sale. Lângă recipient se aşezase călugărul cel solid, Aquim, legănându-se înainte şi înapoi, cu ochii închişi, meditând într-o transă indusă de semuta.
- Ce faceți aici? întrebă Iblis cu voce şoptită.
Teama îi tăie respirația.
- Dacă cymecii vă găsesc în tabără, o să...
Aquim deschise ochii încețoşați.
- Oamenii de încredere nu sunt singurii care au o înțelegere cu titanii şi cu Omnius. Eklo doreşte să-ți vorbească direct...
Înghițind cu greutate, Iblis îşi mută privirea de la creierul supradimensionat, suspendat în electrofluidul lui, la călugărul tras la față.
- Ce vrea?
- Eklo doreşte să-ți vorbească despre revoltele nereuşite de pe vremuri ale oamenilor!
Ținând o mână pe containerul de păstrare, mângâie suprafață netedă, ca şi cum ar fi vrut să-i perceapă vibrațiile.
- Ai auzit vreodată de Revoltele Hrethgirilor?
Iblis privi în jur pe furiş. Nu zări nici unul dintre ochii-de-paza ai lui Omnius.
- Asta nu-i soiul de istorie pe care sclavilor le e îngăduit s-o ştie, chiar şi unui şef de echipa de nivelul meu...
Secundantul se aplecă în față, cu sprâncenele îmbinate. Vorbi despre lucruri pe care le învățase, fără să se conecteze direct prin electrofluid la gândurile cogitorului.
- Revolte sângeroase au avut loc după ce titanii s-au convertit în cymeci, dar înainte ca Omnius să se trezească. Simțindu-se nemuritori, cymecii au devenit exagerat de brutali. În special cel numit Ajax, care era atât de malefic torturând oamenii supraviețuitori, încât până şi partenera lui, Hecate, l-a părăsit şi a dispărut!
Iblis comentă:
- Ajax nu s-a schimbat prea mult de-a lungul secolelor.
Ochii tiviți cu roşu ai lui Aquim se aprinseră. Creierul lui Eklo tremura înăuntrul soluției nutritive.
- Din cauza brutalității excesive a lui Ajax, oamenii asupriți au început o revoltă, în special pe Walgis, dar care s-a răspândit şi pe Corrin şi Richese. Sclavii s-au răsculat, distrugând doi dintre titanii originari, Alexander şi Tamerlane.
- Cymecii au răspuns cu o represiune rapidă şi decisivă. Ajax s-a delectat teribil izolând Walgis şi exterminând apoi, metodic, fiecare om viu de acolo. Au fost măcelăriți miliarde!
Iblis se străduia să gândească. Acest cogitor venise atâta drum din turnul lui înalt ca să-l vadă pe el. Importanță unui asemenea gest îl năucea.
- Vrei să-mi spui că o revoltă împotriva maşinilor e posibilă, sau că e condamnată la eşec?
Masivul călugăr întinse mâna aspră să apuce încheietura lui Iblis.
- Eklo îți va spune el însuşi.
Iblis simți un val de nelinişte dar, înainte să se poată opune, Aquim apasa vârfurile degetelor şefului de echipa în electrofluidul vâscos care înconjura creierul străvechi al cogitorului. Soluția alunecoasă i se păru lui Iblis rece ca gheața, apoi fierbinte. Pielea de pe mâna îl furnică de parcă o mie de păianjeni micuți i-ar fi alergat prin carne.

Dintr-o dată, îşi dădu seama că poate simți gânduri, cuvinte şi impresii curgând dinspre Eklo direct în mintea lui.
- Revolta a eşuat, dar ce încercare glorioasă!
Iblis primi încă un mesaj, fără cuvinte, dar care transmitea cu toate acestea un înțeles, că o epifanie. Era ca şi cum măreția universului se deschisese în fața lui, atâtea lucruri pe care nu le înțelesese până acum atâtea lucruri pe care Omnius nu permitea că sclavii să le ştie. Simțind un calm desăvârşit, introduse mâna şi mai adânc în lichid. Vârfurile degetelor atinseră țesutul foarte delicat al cogitorului.
- Nu eşti singur...
Vorbele lui Eklo răsunară tocmai în sufletul lui.
- Te pot ajuta... Aquim te poate ajuta!
Pentru câteva clipe, Iblis privi către orizont, în timp ce soarele auriu se înalta revărsându-şi lumină asupra Pământului înrobit. Acum nu mai privea povestea asta a revoltei eşuate că pe un avertisment, ci ca pe un semn de speranță. O revoltă mai bine organizată ar fi putut reuşi, având îndrumarea şi planificarea potrivite. Plus conducătorul potrivit...
Iblis, care nu avea altă dată nici un scop şi nici un sens în viață, în afară de a se bucura de confortul situației sale de om de încredere al maşinilor, simțea acum un sentiment de mânie crescând înăuntrul lui. Revelația îi umplu inima de fervoare. Călugărul Aquim părea să împărtăşească aceeaşi pasiune, la adăpostul expresiei sale ametite de consumul de semuta.
- Nimic nu este imposibil, repetă Eklo.
Uluit, Iblis scoase mâna din lichidul încărcat de energie şi-şi privi fix degetele. Călugărul cel voinic lua de pe jos recipientul conținând creierul cogitorului şi-l închise etanş. Strângând cilindrul la piept, porni pe jos către munți, lăsându-l pe Iblis să depene singur viziunile care îi inundaseră sufletul.
Credința într-o „maşina inteligenta" generează informații eronate şi ignoranta. Supozițiile neverificate abundă. Intrebari-cheie rămân fără răspuns. Nu mi-am dat seama de orgoliul şi de greşeala mea decât când a fost prea târziu pentru noi.
BARBAROSSA, Anatomia unei revolte
Erasmus şi-ar fi dorit ca sofisticată hiperminte să fi petrecut mai mult timp studiind emoțiile umane. La urma urmei, lumile sincronizate aveau acces la arhive imense de înregistrări adunate de-a lungul mai multor milenii de cercetări umane. Dacă Omnius ar fi făcut acest efort, ar fi putut înțelege acum frustrarea robotului independent.
- Problema ta, Omnius, vorbi robotul către ecranul dintr-o cameră izolată aflată la un etaj de sus al vilei sale de pe Pământ, este că te aştepți la răspunsuri precise şi definitorii într-un sistem esențialmente nesigur. Vrei ca un număr mare de subiecte experimentale - toate umane - să se comporte într-un mod predictibil, la fel de înregimentate ca şi roboții tăi paznici...
Erasmus paşi prin fața ecranului până când Omnius îndrepta în sfârşit doi dintre ochii-de-paza plutitori pentru a-l scana din direcții diferite.
- Ți-am dat sarcina să creezi un model detaliat şi reproductibil care să explice şi să prevadă cu exactitate comportamentul uman. Cum să-i facem utilizabili? Mă bazez pe tine să explici asta în mod mulțumitor pentru mine.
Omnius îşi schimbă vocea, dându-i un ton ascuțit.
- Tolerez testele tale neîncetate, în speranța că voi primi până la urmă un răspuns. Ai încercat destul. Eşti mai degrabă ca un copil care se joacă întruna cu aceleaşi fleacuri...
- Slujesc un scop de valoare. Fără eforturile mele de a-i înțelege pe hrethgiri, ai trece printr-o stare de confuzie extremă. În limbajul uman, aş fi numit „avocatul diavolului"!
- Unii dintre oameni te numesc diavolul însuşi, replică Omnius. M-am gândit mult la problema experimentelor tale şi trebuie să conchid că, indiferent ce descoperi despre oameni, nu va dezvălui nimic nou pentru noi. Imprevizibilitatea lor nu este decât atât - sunt complet imprevizibili. Oamenii cer un efort de întreținere prea mare. Creează necazuri...
- Ne-au creat pe noi, Omnius. Crezi că noi suntem perfecți?
- Crezi că dacă ne luăm la întrecere cu oamenii, vom ajunge mai aproape de perfecțiune?
Deşi hipermintea n-ar fi găsit nici un înțeles în asta, Erasmus îşi modela într-o încruntătură fata maleabila, reflectorizantă.
- Da... cred, rosti în cele din urmă robotul. Putem lua ce e mai bun din ambele părți.
Ochii-de-paza îl urmară pe drumul din camera somptuoasa către balconul aflat la câteva etaje deasupra pieței pavate, ce se deschidea în rețeaua oraşului. Fântânile şi garguiele erau magnifice, imitate după artă şi sculptură din epoca de aur a Pământului. Nici un alt robot nu aprecia frumusețea la fel de mult ca şi el. În această după-amiază înnorata, artizanii executau ornamentații de jur împrejurul ferestrelor, iar în fațadă clădirii se construiau noi firide, astfel că Erasmus să poată instala statui în plus, ca şi mai multe ghivece colorate pentru flori, din moment ce Serenei Butler îi plăcea atât de mult să aibă grijă de ele.
De la acest balcon, se arata ființelor umane docile. Unii muncitori ridicară ochii spre el, apoi se aplecară şi mai

sârguincioşi asupra sarcinilor lor, ca şi cum s-ar fi temut că ar fi putut să-i pedepsească ori - şi mai rău - i-ar fi putut alege pentru oribilele lui proiecte de laborator.
Erasmus îşi continua conversația cu hipermintea:
- Cu siguranță unele dintre experimentele mele te intrigă, Omnius, măcar puțin?
- Cunoşti răspunsul la întrebarea asta.
Erasmus continuă:
- Da, experimentul de testare a loialității supuşilor tăi umani se desfăşoară foarte bine. Am transmis mesaje criptice câtorva candidați dintre oamenii de încredere - prefer să nu dezvălui exact câți - sugerându-le să se alăture rebeliunii ce se urzeşte împotriva ta.
- Nu se urzeşte nici o revoltă împotriva mea!
- Sigur că nu... Iar dacă oamenii de încredere îți sunt cu desăvârşire loiali, nu se vor gândi niciodată la o asemenea posibilitate. Pe de altă parte, dacă ar fi sincer credincioşi stăpânirii tale, ar raporta imediat mesajele mele incendiare. Prin urmare, presupun că ai primit rapoarte de la subiectele mele de experiment?
Pentru o clipă prelungită, Omnius ezită.
- O să-mi verific din nou înregistrările...
Erasmus îi urmări pe silitorii artizani din piață, apoi traversă holurile de la etajul de sus al vilei către partea cealaltă a impozantului edificiu. Privi pe fereastra către mizerabilele barăci împrejmuite şi țarcurile de reproducere din care-şi obținea subiectele experimentale.
Cu multă vreme în urmă, crescuse un subgrup de prizonieri în condiții inferioare acestora, tratându-i că pe nişte animale, pentru a vedea cum ar afecta acest lucru mult-laudatul lor „spirit uman”. Deloc surprinzător, într-o generație sau două, îşi pierduseră orice aparența de comportament civilizat, de morală, îndatoriri familiale şi demnitate.
Erasmus zise:
- Când ai impus oamenilor de pe lumile sincronizate un sistem de caste, ai încercat să-i faci mai disciplinați şi mai asemănători maşinilor...
Scrută gloatele murdare şi gălăgioase din țarcurile sclavilor.
- În timp ce sistemul de caste îi împarte în anumite categorii, noi am perpetuat un model specific de comportament uman care le-a permis să vadă cum alți membri ai propriei lor rase sunt diferiți. Face parte din natură omenirii să tindă spre lucruri pe care nu le are, să fure recompensele pe care o altă persoană ar putea să le câştige... În final, ca un om să fie invidios pe situația altuia!
Îşi concentră filamentele optice asupra încântătoarei privelişti a oceanului de dincolo de țarcurile murdare ale sclavilor, asupra valurilor învolburate alb-albastre de la baza versantului. Îşi ridică fața reflectorizantă, astfel încât să-şi poată îndrepta privirile spre pescăruşii de pe cer. Asemenea imagini se potriveau cu estetica lui programată mai mult decât complexul murdar, îngrădit.
Erasmus continuă:
- Ființele tale umane cele mai privilegiate, cum ar fi fiul actual al lui Agamemnon, dețin poziția cea mai înaltă printre ai lor. Sunt favoriții noştri de nădejde, ocupând o treaptă intermediară între ființele biologice conştiente de sine şi maşinile gânditoare. Din acest rezervor luăm candidații pentru transformarea în neocymeci...
Ochiul-de-paza bâzâi lângă capul lustruit al robotului. Prin dispozitivul zburător, Omnius spuse:
- Ştiu toate astea!
Erasmus continua ca şi cum n-ar fi auzit:
- Iar casta de dedesubtul oamenilor de încredere include ființe umane civilizate şi educate, gânditori şi creatori talentați, cum ar fi arhitecții care proiectează monumentele interminabile ale titanilor. Ne bazăm pe ei să îndeplinească sarcini sofisticate, cum ar fi cele executate de artizani şi meşteşugari la vila mea. Imediat sub aceştia se afla personalul casei, bucătarii şi grădinarii mei.
Robotul examina țarcurile sclavilor şi-şi dădu seama că o asemenea urâțenie îngrozitoare îl făcea să-şi dorească să se întoarcă în grădinile lui de flori, să hoinărească printre speciile cultivate cu grijă. Serena Butler făcuse deja minuni cu plantele. Avea o înțelegere intuitivă a grădinăritului.
- E adevărat, amărâții de-acolo de jos, din țarcuri, nu sunt buni la mare lucru în afară de a da naştere unor noi progenituri sau de a fi folosiți pentru disecții în experimente medicale...
Într-o privință, Erasmus semăna cu Serena: simțea deseori nevoia să taie şi să plivească rasa umană în propria lui grădină.
- Mă grăbesc să adaug, zise robotul, că umanitatea ca întreg are pentru noi o valoare supremă... De neînlocuit!
- Am mai auzit argumentul acesta şi înainte, rosti Omnius gânditor, în timp ce ochiul-de-paza zbura mai sus, pentru o panoramă mai largă. Deşi maşinile ar putea executa fiecare sarcina pe care ai enumerat-o.
- Am acceptat totuşi loialitatea supuşilor mei umani şi le-am acordat unora dintre ei privilegii.
- Argumentele tale nu par... - ezită Erasmus, deoarece cuvântul pe care-l avea în minte ar fi fost o insultă supremă pentru un computer -...logice!

Omnius replică:
- Toți oamenii, cu strania lor înclinație pentru religie şi pentru credința în lucruri de neînțeles, ar trebui să se roage că experimentele tale să demonstreze că eu am dreptate referitor la natura umană, şi nu tu. Pentru că dacă tu ai dreptate, Erasmus, asta va avea consecințe inevitabile şi violente pentru întreaga lor rasă.
Religia, considerată deseori o forță separatoare între oameni, este de asemenea capabilă să țină laolaltă ceea ce ar putea altfel să desfacă în bucăți.
LIVIA BUTLER, jurnale private
Câmpurile noroioase ale Isanei se întindeau într-un evantai larg acolo unde fluviul se pierdea într-o mare de apă amestecată cu noroi. Fără cămaşă, băiatul Ishmael stătea în nămol, abia reuşind să-şi păstreze echilibrul. În fiecare noapte îşi spălă mâinile inflamate şi se dădea cu alifii din ce în ce mai puține.
Supraveghetorii echipelor de lucru nu arătau nici o simpatie pentru greutățile sclavilor. Unul dintre ei îl apucă de mână pe Ishmael şi i le întoarse ca să examineze rănile, apoi îl împinse deoparte.
- Munceşte mai departe, o să te întărească.
Ishmael se întoarse la lucru, observând în tăcere ca mâinile bărbatului erau mult mai moi decât ale lui.
O dată ce sezonul de plantare a scoicilor se termină, proprietarii de sclavi aveau să găsească altceva de lucru pentru ei, poate să-i trimită în nord, în asprele câmpuri de trestii, să reteze tulpinile dese şi să recolteze sucurile. Unii dintre zensunniți murmurau că, dacă ar fi fost transferați pe terenurile agricole, ar fi evadat în timpul nopții şi ar fi fugit în sălbăticie. Dar Ishmael n-avea nici cea mai mică idee cum să supraviețuiască pe Poritrin, nu cunoştea plantele comestibile sau animalele locale de pradă, aşa cum se întâmplă pe Harmonthep. Orice evadat s-ar fi trezit fără unelte sau arme şi, dacă ar fi fost capturat, ar fi înfruntat cu siguranță pedepse severe.
Câțiva dintre sclavii plini de mal începură să cânte, dar melodiile populare se schimbau de la o planetă la alta, versurile erau diferite la fiecare secta budislamica. Ishmael lucra până când muşchii şi oasele începură să-l doară, iar ochii nu mai vedeau mare lucru în afară de soarele strălucind pe apele nemişcate. În drumurile nesfârşite până la bazinele de aprovizionare şi înapoi, trebuie să fi plantat un milion de puieți de moluşte. Fără îndoială, avea să i se ceară să planteze încă un milion...
Auzind trei fluierături stridente, Ishmael ridică ochii şi îl văzu pe supraveghetorul cu buze de broscoi stând pe platforma lui montată deasupra câmpurilor de noroi, în siguranță şi uscat. Ishmael ştia că nu era încă vremea pentru scurtă pauză de dimineață a sclavilor.
Cu ochii pe jumătate închişi, supraveghetorul scruta echipa de muncitori, ca şi cum ar fi făcut o selecție mentală. Arătă către câțiva dintre plantatorii mai tineri, printre ei şi Ishmael, şi le dădu instrucțiuni să se îndrepte către un debarcader de la marginea uscatului.
- Spălați-vă! Ați fost repartizați în altă parte...
Ishmael simți o gheară înghețată strângându-i inima. Deşi ura noroiul urât mirositor, aceşti refugiați de pe Harmonthep erau singura legătură cu planeta lui natală şi cu bunicul său.
Unii dintre „voluntari" se văitară. Doi dintre cei care nu fusesem aleşi se agățară de tovarăşii lor transferați, refuzând să-i lase să plece. Supraveghetorul cu figură de broscoi latra cuvinte aspre şi făcu gesturi amenințătoare. Doi membri ai gărzii de dragoni veniră să aplice hotărârea, împroşcând noroi pe uniformele lor aurite, în timp ce despărțeau sclavii. Deşi trist şi îngrozit, Ishmael nu opuse rezistență. N-ar fi putut niciodată să învingă, dacă se lupta cu ei.
Supraveghetorul îşi largi buzele într-un rânjet.
- Sunteți norocoşi cu toții... A avut loc un accident în laboratoarele savantului Holtzman, şi are nevoie de sclavi înlocuitori care să efectueze calcule. Băieți deştepți. Muncă uşoară, în comparație cu asta!
Vizibil sceptic, Ishmael privi grupul zdrențăros de tineri mânjiți de noroi.
Din nou dezrădăcinat, scos dintr-o existenta mohorâtă care abia începuse să pară normală, Ishmael se târî pe drum, fără să înțeleagă ce trebuia să facă. Avea să găsească totuşi o cale să îndure. Bunicul lui îl învățase că supraviețuirea era esența succesului şi că violența era ultimul refugiu al unui ratat. Aceasta era calea zensunnită.
*
Curățat şi cu părul tuns scurt, Ishmael se foia în hainele curate. Aştepta într-o încăpere mare, împreună cu alți vreo doisprezece recruți luați din echipele de lucru din preajma oraşului Starda. Gărzile de dragoni rămaseră postați la uşă, armura lor de zale aurii şi coifurile ornamentate făcându-i să arate ca nişte păsări de pradă.
Ishmael ocupa un loc alături de un băiat brunet, cam de vârsta lui, cu pielea brun-deschis şi chipul îngust.
- Mă cheamă Aliid, spuse băiatul încet, deşi gărzile îi anunțaseră să tacă. Aliid avea o ardoare care sugera necazuri, sau poate calități de conducător. Un vizionar sau un criminal...
- Eu sunt Ishmael.
Privi nervos în jur.
Un dragon se întoarse spre cei care şopteau, şi amândoi băieții îşi luară o expresie placidă. Soldatul întoarse capul, iar Aliid vorbi iarăşi, cât putea de repede:
- A fost capturați pe Anbus IV. Tu de unde vii?

- Harmonthep.
Un bărbat bine îmbrăcat intra în încăpere, provocând agitație. Cu pielea de culoare deschisă şi o coamă de păr cenuşiu tuns drept, arata şi se purta ca un lord. Purta coliere decorative în jurul gâtului şi o robă albă, moale, cu mâneci largi. Chipul şi ochii pătrunzători arătau prea puțin interes pentru lotul de sclavi. Se uită de sus, evaluând tinerii lucrători fără prea mare satisfacție, doar cu resemnare.
- O să meargă - dacă sunt instruiți destul de bine şi urmăriți totul cu atenție...
Stătea lângă o tânără micuță, cu trăsături comune, care avea un trup ca de copil, deşi fața ei arăta mult mai în vârstă. Preocupat, bărbatul în roba albă murmură ceva înspre fata şi ieşi, ca şi cum ar fi avut treburi mult mai importante de făcut.
- Acesta a fost savantul Holtzman, rosti femeia. Marele om de ştiință este acum stăpânul vostru. Munca noastră va ajuta la înfrângerea maşinilor gânditoare!
Le aruncă un zâmbet plin de speranță, dar puțini dintre băieți păreau să se sinchisească de scopurile pe care le-ar fi putut avea noul stăpân de sclavi.
Neliniştită de reacția lor, tânăra continuă:
- Eu sunt Norma Cenva şi lucrez, de asemenea, cu savantul Holtzman. Veți fi instruiți să efectuați calcule matematice. Războiul împotriva maşinilor ne afectează pe toți, prin urmare în acest fel vă puteți aduce şi voi aportul...
Părea să fi repetat discursul de multe ori.
Aliid se încruntă, ascultându-i disprețuitor vorbele.
- Sunt mai înalt decât ea!
Ca şi cum l-ar fi auzit, Norma se întoarse să-l privească direct pe Aliid.
- Cu o singură trăsătură de condei, puteți încheia un calcul care ar câştiga victoria împotriva Omnius. Țineți minte asta...
Când fata nu se mai uita la el, Aliid vorbi din colțul gurii:
- Şi chiar dacă o să câştigăm războiul pentru ei, ne vor elibera?
*
Noaptea, în locuințele lor comune de la moşia din vârful falezei, sclavii fură lăsați singuri. Aici, prizonierii budislamici îşi păstrau cultura vie.
Ishmael fu surprins de aşezarea lui între membrii sectei zensiite - o interpretare diferită a budislamului care se despărțise de zensunniți cu multe secole în urmă, înaintea marii evadări din Vechiul Imperiu pe cale să se destrame.
Îl cunoscu pe conducătorul lor voinic, cu ochi negri, Bel Moulay, un om care obținuse pentru oamenii săi permisiunea de a purta veşmintele tradiționale, în dungi, peste uniformele mohorâte de lucru. Îmbrăcămintea tribală era un simbol al identității lor, albul libertății şi roşul sângelui. Stăpânii de sclavi nu înțelegeau nimic din acest simbolism, ceea ce nu era însă nici o pierdere.
Cu ochii strălucitori, Aliid se aşează lângă Ishmael:
- Ascultă-l pe Bel Moulay... El ne va da speranță. Are un plan!
Ishmael se ghemui pe jos. Avea stomacul plin cu o hrană ciudată, fără gust, dar sățioasa. Oricât de mult l-ar fi detestat pe noul lui stăpân, băiatul prefera să lucreze aici, în loc de oribilele câmpuri de noroi.
Bel Moulay îi chemă pe toți la rugăciune cu un glas ferm, aspru, apoi intonă sutre sacre într-o limbă pe care-o folosea bunicul lui Ishmael, o limbă ezoterică înțeleasă doar de cei mai devotați. În acest fel, puteau discuta fără să fie înțeleşi de stăpânii ce-ar fi putut trage cu urechea.
- Oamenii noştri au aşteptat răzbunarea, rosti Moulay. Eram liberi, apoi am fost capturați. Unii dintre noi sunt sclavi de dată recentă, în timp ce alții i-au slujit pe oamenii cei răi de generații...
Avea ochii aprinşi şi dinții i se vedeau foarte albi, alături de buzele întunecate şi barba neagră.
- Dar Dumnezeu ne-a dăruit mintea şi credința... Depinde de noi să găsim armele şi hotărârea necesare!
Murmurul din rândul zensiitilor îl făcu pe Ishmael să se simtă stânjenit. Bel Moulay părea să pledeze pentru revolta deschisă, pentru o răscoală pe față împotriva stăpânilor. Iar lui Ishmael asta nu i se părea a fi ceea ce Budallah ar fi predicat!
Stând laolaltă, sclavii de pe Anbus IV şoptiră amenințări de răzbunare. Moulay vorbi despre dezastruosul test cu rezonatorul pentru aliaje, care provocase moartea a şaptesprezece sclavi nevinovați.
- Am suferit nenumărate infamii, exclamă Moulay.
Sclavii mormăiră aprobator.
- Facem tot ceea ce stăpânii noştri cer de la noi. Ei culeg roadele a ceea ce realizăm noi, dar zensiitii - aruncă o privire rapidă spre Ishmael şi spre ceilalți nou-veniți în grup - ca şi frații noştri zensunniți, nu-şi recapăta niciodată libertatea.
Se aplecă în față ca şi cum gânduri negre i-ar fi trecut prin minte.
- Răspunsul e în mâna noastră...

Ishmael îşi aduse aminte că bunicul lui îi învața metode filosofice şi nonviolente de a rezolva problemele. Chiar şi aşa, bătrânul Weyop nu fusese în stare să-şi salveze consătenii. Căile pacifiştilor zensunniți le înşelaseră tuturor speranțele, într-un moment de criză extremă.
Bel Moulay ridică pumnul plin de bătături, ca şi cum ar fi avut intenția să-l arunce în focul care trosnea.
- Ni s-a spus de către oameni care-şi spun singuri „negustori virtuoşi de sclavi" că nu au nici o remuşcare în a sili poporul nostru să muncească. Pretind că avem o datorie către omenire pentru că am refuzat să participăm la războiul lor nesăbuit împotriva demonilor-masini - demoni pe care ei i-au creat şi au crezut că-i controlează. Dar, după secole de oprimare, poporul de pe Poritrin ne este dator nouă. Iar aceasta este o datorie care trebuie plătită cu sânge!
Aliid aclama; alături de el, Ishmael se simțea neliniştit. Nu era de acord cu această abordare, dar nu se simțea capabil să ofere o alternativă. Din moment ce era doar un băiat, nu ridică vocea şi nu întrerupse întâlnirea.
În schimb, la fel ca şi colegii lui, îl ascultă pe Bel Moulay.
Bărbații însetați vorbesc despre apă, nu despre femei.
Poezie zensunnită a focului de pe Arrakis
Mult dincolo de lumile Ligii, mii de aşezări necartografiate erau presărate pe planetele nealiate, locuri unde oameni uitați duceau un trai mizer. Câteva sate devastate n-ar fi fost niciodată observate aici.
Potrivit unei lungi tradiții, negustorii buni de carne vie tlulaxa nu recoltau prea des din aceeaşi lume, preferând să ia prin surprindere grupuri de oameni care nu bănuiau nimic, nedându-le nici o şansă de a-şi lua măsuri de apărare. Un negustor de sclavi descurcăreț găsea întotdeauna noi surse de viață, resurse neexploatate.
Lăsându-şi vehiculul de transport pe orbită, Tuk Keedair trimise la suprafață o navă de mărfuri cu un echipaj proaspăt, având suficiente credite pentru a angaja câțiva băştinaşi lacomi. Apoi Keedair coborî de unul singur pe spațioportul din Arrakis City, să cerceteze locul înainte de a plănui un raid în vreuna dintre comunitățile locale. Trebuia să fiu atent atunci când investiga noile ținte ale raidurilor de vânare a sclavilor în special pe această lume dezolantă, la capătul mizerabil al spațiului. Costurile drumului până aici - combustibil, alimente, nave şi echipaj - erau extraordinar de mari, fără a mai pomeni pur şi simplu de durata călătoriei şi de cheltuială pentru transportarea sclavilor în capsulele de stază. Keedair se îndoia că nişte raiduri pe Arrakis s-ar fi dovedit eficiente. Nu era de mirare că oamenii lăsau locul ăsta în pace.
Arrakis City se agață ca raia pe pielea urâtă a planetei. Barăcile şi locuințele prefabricate fuseseră instalate aici cu multă vreme în urmă. Populația risipită abia mai supraviețuia făcând reparații pentru negustorii rătăciți sau pentru vehiculele de explorare, şi vânzând provizii celor care fugeau din fața legii. Keedair bănuia că oricine era destul de disperat ca să fugă atât de departe trebuia să aibă cu adevărat necazuri serioase.
Când luă loc la barul ponosit de pe spațioport, cercelul lui triunghiular de aur sclipi în lumina slabă. Coada neagră împletită îi atârna pe partea stângă a capului. Lungimea ei vorbea despre anii petrecuți adunând bogăție, pe care o cheltuia nestingherit, deşi nu uşuratic.
Examina localnicii ursuzi, observă cât de mult contrastau cu cei câțiva străini dintr-un colț, gălăgioşi şi cheflii, oameni aspri din afara planetei care aveau, evident, credite din belşug, dar erau nemulțumiți că Arrakis le oferea prea puține posibilități să-şi cheltuiască banii.
Keedair îşi rezemă un braț de tejgheaua de metal plină de urme. Barmanul era un bărbat slab, cu pielea acoperită de riduri, ca şi cum umezeală şi grăsimea corporală îi fuseseră complet stoarse, lăsându-l zbârcit precum o stafidă. O chelie cu pete roşu-închis îi acoperea creştetul capului aidoma unui înveliş de torpilă.
Keedair îşi scoase valută forțe, creditele Ligii care erau o monedă legală chiar şi pe planetele nealiate.
- Mă simt bine astăzi. Care-i cea mai bună băutura a voastră?
Barmanul îi zâmbi acru.
- Te gândeşti la ceva exotic, nu-i aşa? Crezi că Arrakis ar putea avea ceva care să-ți stingă setea?
Keedair începea să-şi piardă răbdarea.
- Trebuie să plătesc în plus pentru conversație, sau pot să-mi capăt pur şi simplu băutură? Cea mai scumpă pe care-o aveți. Care e?
Barmanul izbucni în râs.
- Asta ar fi apă, domnule. Apa e cea mai prețioasă băutura pe Arrakis!
Barmanul rosti un preț mai mare decât s-ar fi aşteptat Keedair să plătească pentru combustibilul de nava spațială de putere maximă.
- Pentru apă? Nu prea cred.
Se uită în jur să vadă dacă barmanul glumea pe socoteala lui, dar ceilalți clienți păreau să accepte. Presupusese că băuturile limpezi din paharele mici erau alcool incolor, dar păreau într-adevăr să fie apă. Observă un extravagant negustor local ale cărui haine largi, colorate şi podoabe țipătoare îl indicau drept un om bogat. Acesta avea chiar şi câteva cuburi de gheață plutind în pahar.
- Ridicol, comentă Keedair. Ştiu când sunt tras pe sfoară...
Barmanul dădu din capul chel.

- Apa e greu de căpătat pe-aici, domnule. Vă pot vinde alcool mai ieftin, pentru că localnicii de pe Arrakis nu vor nimic din ceea ce ai putea să-i deshidrateze şi mai mult. Iar un om cu prea multă băutură tare în el poate face greşeli. Şi dacă nu eşti atent în deşert, te costă viața!
Până la urmă, Keedair se hotărî asupra unei substanțe fermentate denumite „bere de mirodenie", tare şi înțepătoare, care lasa pe gât un iz puternic de scorțişoară. Găsi băutura înviorătoare şi comanda o a doua.
Deşi se îndoia în continuare de profitabilitatea exploatării Arrakisului pentru sclavi, Keedair încă era într-o dispoziție de sărbătoare. Succesul cursei pe Harmonthep, cu patru luni în urmă, îi adusese destule credite ca să trăiască un an de zile. După acel raid, Keedair angajase o echipă nouă; nu voia niciodată să-şi păstreze angajații atât de mult încât să devină comozi şi mulțumiți de sine. Nu aşa îşi conducea afacerile un bun negustor tlulaxa. Keedair veghea asupra treburilor lui, se ocupă el însuşi de amănunte şi băgă în buzunar profituri substanțiale.
Sorbi din nou din berea de mirodenie şi începu să-i placă şi mai mult.
- Ce conține chestia asta?
Când nici unul dintre clienți nu păru interesat de conversație, îşi întoarse privirile din nou către barman.
- Berea asta e preparată aici, sau e de import?
- Fabricată pe Arrakis, domnule.
Când barmanul rânji, ridurile i se pliară că o ciudată sculptură origami făcută din piele.
- E adusă de oamenii deşertului, nomazii zensunniți.
Atenția lui Keedair se trezi când fu pomenită secta budislamica.
- Am auzit că sunt câteva grupuri care trăiesc aici, în pustiuri. Cum pot să-i găsesc?
- Să-i găseşti?
Barmanul chicoti.
- Nimeni nu vrea să-i caute. Oameni murdari şi violenți... Oameni străini.
Keedair abia dacă-şi putea crede urechilor. Avu nevoie de două încercări ca să-şi formuleze întrebarea, pentru că efectele berii de mirodenie îl luaseră prin surprindere, făcându-l să articuleze cuvintele cu greutate.
- Dar zensunniții... credeam că sunt pacifişti blajini...
Barmanul scoase un chicotit sec.
- Unii s-ar putea să fie, dar cei de-aici nu se tem să verse sânge ca să obțină ceea ce vor, dacă înțelegi ce vreau să spun.
- Sunt numeroşi?
Barmanul răspunse disprețuitor:
- Nu vedem mai mult de zece-douăzeci deodată. Mă mir că nu s-au împerecheat într-atât de mult încât toți copiii să iasă mutanți...
Chipul cu trăsături ascuțite al lui Keedair se posomorî, şi-şi muta coada împletită pe celălalt umăr. Planurile lui începeau să se prăbuşească. Pe lângă cheltuielile pentru a-şi aduce echipele aici, pe Arrakis, vânătorii lui ar fi trebuit să cutreiere deşertul doar ca să târască vreo câțiva şobolani de deşert până la târg. Keedair oftă şi sorbi îndelung din berea de mirodenie. Probabil că nu merită efortul. Mai bine ar fi plecat să atace din nou Harmonthep, chiar dacă gestul îl făcea să arate prost în fața altor negustori de sclavi.
- Desigur, ar putea fi mai mulți decât ne dăm noi seama, continua barmanul. Arătă cu toții la fel înfăşurați în hainele de deşert.
În timp ce Keedair savura băutura, o furnicătură îi trecea prin trup, nu chiar euforie, dar un val de senzații plăcute. Apoi în minte îi apăru o idee. La urma urmei, era om de afaceri, în permanență căutare de ocazii. Nu conta de unde venea marfă.
- Şi cu berea asta de mirodenie cum e?
Ciocăni cu unghia butucănoasă paharul aproape gol.
- Unde găsesc zensunniții ingredientele? Nu mi se pare că ar putea creşte ceva aici, câtuşi de puțin.
- Mirodenia este o substanță naturală din deşert. Poți găsi filoane printre dune, scoase la suprafață de vânt sau de erupțiile de mirodenie. Dar acolo trăiesc viermii de nisip monstruoşi, şi bântuie furtuni care te pot omorî. Lasă-i pe zensunniți să stăpânească locul, dacă mă întrebi pe mine. Nomazii aduc tone din chestia asta în Arrakis City, la schimb.
Keedair se gândi să ducă mostre de melanj pe lumile Ligii. Ar putea exista o piață pentru asta pe bogată Salusa, sau printre nobilii de pe Poritrin? Substanța avea cu siguranță un efect neobişnuit asupra corpului... calmant, într-un fel pe care nu-l mai încercase niciodată până acum. Dacă ar fi putut s-o vândă, şi-ar fi scos o parte din cheltuielile acestei expediții de explorare.
Barmanul făcu semn spre uşă.
- Nu capăt destulă bere de mirodenie ca să ți-o pot vinde ca intermediar, dar o ceată de nomazi a venit încoace în dimineața asta. Vor sta în corturi cât durează arşița zilei, dar o să-i găseşti la piața seara, la capătul dinspre est al spațioportului. Or să-ți vândă tot ce au. Ai grijă doar să nu te înşele.
- Nimeni nu mă înşeală pe mine, zise Keedair, dezvelindu-şi dinții ascuțiți, într-un zâmbet crud.

Observă totuşi că vorbele îi ieşeau alarmant de nedesluşite. Ar trebui să lase berea de mirodenie să se evapore înainte de a se întâlni cu zensunniții.
*
Corturile din țesătură cu maro şi alb ofereau zone de umbră. Nomazii stăteau singuri, separați de zarva spațioportului. Îşi construiseră corturi şi adăposturi din prelate şi ambalaje de mărfuri, adunate din gunoaie Unele dintre țesături păreau să fie făcute dintr-un tip diferit de polimer, un soi ciudat de plastic ce nu semăna cu nimic din ceea ce mai văzuse vreodată Keedair.
Soarele apuse în spatele baricadei de munți, lăsând cerul scăldat în portocaliu pastelat şi nuanțe de flăcări. Pe măsură ce temperatura scădea, se stârni vântul aducând praf şi nisip înțepător. Corturile fâlfâiau şi răpăiau, dar nomazii nu le dădeau nici o atenție, ca şi cum zgomotul era pentru ei o muzică.
Keedair se apropie singur de grup, clătinându-se încă uşor, deşi îşi simțea capul mai limpede după ce tot restul dupa-amiezei băuse numai apă... şi plătise prețul exorbitant. Observându-l, două femei pline de speranță intrară în prăvăliile lor să scoată diverse obiecte de vânzare, pe care le împrăştiară pe o masă netedă. Lângă ele stătea un bărbat cu chipul îngust tatuat cu un simbol geometric şi ochii întunecați şi bănuitori.
Fără să scoată o vorbă, Keedair le lasa pe femei să-şi etaleze pânzeturile colorate, alături de nişte pietre cu forme stranii, erodate de furtunile de nisip şi de câteva obiecte ridicol corodate, aparținând unei tehnologii de mult uitate, pe care Keedair nu le-ar fi putut vinde niciodată nici măcar celui mai credul şi mai excentric colecționar de antichități. Dădu morocănos din cap de fiecare dată, până când bărbatul slab, pe care una dintre femei îl numise „naib Dhartha” - spuse că nu mai avea nimic altceva de oferit.
Keedair trecu direct la subiect.
- Am gustat bere de mirodenie. Omul care mi-a vândut-o a sugerat să vorbesc cu voi.
- Bere de mirodenie, zise Dhartha. Făcută din melanj. Da, se poate obține.
- Cât de multă îmi poți livra şi cât m-ar costa?
Naibul întinse mâinile şi lasă să se vadă o urmă de surâs.
- Totul este deschis discuțiilor. Prețul depinde de cantitatea pe care o doriți. Destul pentru o lună de uz personal?
- De ce nu o încărcătură completă de navă? răspunse Keedair, observând şocul de pe fata nomazilor.
Dhartha îşi reveni repede.
- Asta va cere timp să fie adunată. O lună, poate două.
- Pot aştepta - dacă ajungem la o înțelegere. Am venit aici cu o navă goală. Trebuie să iau ceva cu mine...
Coborî privirea către obiectele culese din gunoaie şi la pietrele sculptate de vânt.
- Şi cu siguranță nu vreau să duc nimic de felul ăsta. Aş fi obiect de batjocură pentru toată Ligă!
În ciuda interesului natural al tlulaxa pentru produsele biologice, Keedair nu se limita la afacerea sclaviei. Şi-ar fi urmat propriul drum şi nu s-ar mai fi întors niciodată în sistemul solar Thalim, dacă era nevoie. Mulți dintre tlulaxa erau oricum nişte fanatici religioşi, şi el începea să se sature de dogmele şi de politica lor. Drogurile şi băuturile aveau să fie cerute întotdeauna şi, dacă putea introduce ceva nou şi exotic, un drog pe care cei mai bogați nobili nu-l încercaseră niciodată, ar fi putut obține un profit binevenit.
- Dar mai întâi spune-mi exact ce este melanjul, continua Keedair. De unde vine?
Dhartha îi făcu semn uneia dintre femei, care se ghemui sub acoperişul de prelata. Adierea fierbinte se întețise, iar țesătura de polimer flutură mai tare decât înainte. Soarele coborâse dincolo de orizont, silindu-l pe Keedair să mijească ochii în timp ce se uită în direcția lui. Acest lucru îl împiedică să descifreze nuanțele din expresia omului deşertului.
Peste câteva clipe, femeia scoase nişte ceşti mici, aburinde, cu un lichid gros şi negru care mirosea a scorțişoară picantă. Îl servi întâi pe Keedair, care se uită în jos, curios, dar sceptic.
- Cafea amestecată cu melanj pur, zise Dhartha. O să-ți placă.
Keedair îşi aduse aminte cât de scumpă fusese apa la bar şi ajunse la concluzia că acest nomad făcea o investiție în discuția lor. Luă o înghițitură, la început prudenta, dar nu se putu gândi la nici un motiv pentru care omul ar fi încercat să-l otrăvească. Plimbă cafeaua fierbinte pe limbă şi avu o senzație electrică, un gust delicios care-i aduse aminte de berea de mirodenie pe care-o avea încă în trup. Va trebui să fie atent, dacă nu voia să-şi piardă agerimea în materie de afaceri.
- Recoltam melanjul în Tanzerouft, în adâncul deşertului unde se duc demonii viermi de nisip. E foarte primejdios acolo. Pierdem mulți dintre oamenii noştri, dar mirodenia e prețioasă.
Keedair bau din nou din cafea şi trebui să se stăpânească să nu încuviințeze prea repede. Evaluarea posibilităților se amplifică. Acum, că cei doi bărbați schimbaseră poziția, Keedair putea privi chipul slab al lui Dhartha. Ochii naibului nu erau doar întunecați; erau albastru-închis. Chiar şi albul lor căpătase o tentă stranie, indigo. Extrem de ciudat! Se întrebă dacă nu era un defect neobişnuit provocat de reproducerea consangvina...
Omul deşertului vârî mâna într-un buzunar şi scoase o cutiuță, pe care-o deschise, scoțând la iveală o pudră compactă, maronie, cu aspect de fulgi. O întinse spre Keedair, care amestecă pudră cu vârful degetului mic.
- Melanj pur. Foarte puternic. Îl folosim la băuturi şi mâncăruri în satele din peşteri...

Keedair puse pe limba vârful degetului mânjit cu mirodenie. Melanjul era concentrat şi euforizant, şi totuşi liniştitor. Se simțea plin de energie şi calm în acelaşi timp. Mintea lui părea mai ageră, nu încețoşată în felul în care o făceau alcoolul sau drogurile în exces. Dar se stăpâni, nevrând să pară prea nerăbdător.
- Şi dacă foloseşti melanj o lungă perioadă de timp, spunea Dhartha, te ajută să-ți păstrezi sănătatea, te menține tânăr.
Keedair nu făcu nici un comentariu. Auzise afirmații similare despre diverse substanțe, pretinse „fântâni ale tinereții”. Nici una dintre ele, din experiența lui, nu se dovedise vreodată eficace.
Închise capacul cutiuței şi o puse în propriul lui buzunar, deşi nu-i fusese oferită în dar. Se ridică în picioare.
- O să mă întorc mâine. Atunci vom vorbi mai mult. Trebuie să cântăresc problema!
Naibul din deşert mormăi afirmativ.
Keedair se îndrepta către naveta lui din perimetrul de parcare al spațioportului. Învârtea în minte calcule preliminare. Partenerii lui, negustori de sclavi, ar fi fost dezamăgiți dacă nici măcar nu încerca un raid, dar Keedair urma să le plătească minimul prevăzut prin contract. Avea nevoie să cântărească posibilitățile acestei mirodenii concentrate, înainte de a discuta un preț cu nomazii. Arrakis se afla departe, foarte departe de rutele comerciale spațiale obişnuite... Ideea îl entuziasma, dar nu era sigur că putea să exporte în mod profitabil substanța exotică.
Realist vorbind, se îndoia că melanjul avea să fie vreodată mai mult decât o simplă curiozitate.
Oamenii sunt supraviețuitori. Fac unele lucruri pentru ei şi apoi încearcă să-şi ascundă motivațiile prin subterfugii sofisticate. Oferirea de daruri este un prim exemplu de comportament egoist în secret.
ERASMUS, note despre țarcul sclavilor
Cu scurtă vreme înainte de miezul nopții, Aurelius Venport stătea la o masă lungă din lemn opalin, într-o încăpere cu ecouri aflată adânc în orasul-pestera de pe Rossak. Mobilase camera asta pentru întâlnirile de afaceri cu prospectorii de droguri, cu biochimiştii şi negustorii de medicamente, dar Zufa Cenva o folosea câteodată pentru întrevederile ei personale.
Chiar şi târziu în noapte, conducătoarea magicienelor era plecată în junglă primejdioasă, antrenându-şi tinerele protejate şi pregătindu-le pentru atacurile sinucigaşe. Venport nu ştia dacă Zufa era dornică sau se temea că voluntarele ei vor fi chemate din nou.
Spera foarte mult ca partenerei lui n-aveau să-i vină idei proprii, deşi probabil că ar fi fost încântată să devină ea însăşi martira. Zufa îl consideră un lucru sigur, îl învinuia pe el pentru eşecurile ei imaginare, dar Venport încă ținea la magiciana rece şi palidă. Nu voia s-o piardă.
Zufa ar fi trebuit să se întoarcă cu mai mult de o oră în urmă, iar el o aşteptase. Nu-i folosea totuşi la nimic să fie nerăbdător. Trufaşă magiciana acționa după propriul său program, considerând prioritățile lui lipsite de importantă.
Chiar şi în noaptea cea mai întunecată, încăperea din peşteră era scăldată într-o lumină caldă, mângâietoare - o sferă galbenă strălucitoare care plutea cu eleganță deasupra mesei ca un soare personal, portabil. Draga de Normă i-o trimisese în dar de pe Poritrin, o sursă compactă de lumină care plutea datorită unui nou câmp suspensor pe care-l perfecționase ea. Bazat pe acelaşi principiu ca un licuripanou, dar mult mai eficient, dispozitivul genera lumină ca produs secundar al câmpului suspensor însuşi. Norma îl numea licuriglob, iar el se gândise la posibilitățile lui comerciale.
Venport sorbi îndelung dintr-o bere amăruie de plante, aflată într-un pahar din fața sa. Se strâmbă, apoi mai bau puțin, încercând să-şi adune curajul. Zufa ar fi putut ajunge în orice clipă, şi el era nerăbdător s-o vadă. În adâncul junglei, magicienele înălțaseră un altar în onoarea lui Heoma cea căzută în luptă. Poate că erau toate acolo, dansând în jurul lui sub lumina stelelor, intonând incantații ca nişte vrăjitoare. Sau poate că - în ciuda logicii şi hotărârii lor reci, agnostice - îşi alegeau momente intime pentru a venera o forță a Gaiei, o mamă a pământului care întruchipa forțele feminine. Orice-ar fi putut să le separe de ceea ce ele considerau a fi bărbații „fără vlagă”...
Atraşi de licuriglob, gândacii nocturni zburară în camera din coridoarele exterioare. Insectele de noapte aveau un apetit nepotolit pentru sângele de om, dar numai bărbații erau sâcâiți. Era una dintre glumele planetei Rossak, ca şi cum magicienele aruncaseră un soi de vrajă asupra micuților creaturi pentru a-şi ține bărbații în casa pe timpul serii, în timp ce femeile îşi desfăşurau ritualurile secrete în adâncul junglei.
Trecu încă un sfert de oră şi Zufa tot nu apăruse. Frustrat, Venport termina berea şi puse paharul gol pe masa de lemn opalin, lăsând să-i scape un oftat dezgustat. Cerea rareori s-o vadă, dar asta era important pentru el. Nu putea să-i acorde doar câteva clipe din timpul ei prețios.
Cu toate acestea, el avea să continue să caute să-i câştige înțelegerea şi respectul. De-a lungul anilor, Venport se bucurase de un succes considerabil exportând narcotice medicale şi medicamente fabricate din plantele de pe Rossak. În ultima lună, oamenii lui scoseseră un profit destul de mare din vânzarea de droguri psihedelice pe Yardin. Drogurile deveniseră favoritele misticilor budislamici care stăpâneau locul. Misticii foloseau halucinogenele de pe Rossak în ritualuri religioase, încercând să atingă iluminarea.

Venport se uită fix la o piatra-de-apa mare, albă ca laptele, de pe masă. Un contrabandist de pe Buzzell, una dintre planetele nealiate, îi vânduse piatra extrem de rară şi de valoroasă. Negustorul pretindea că unele pietre-de-apa de o puritate extraordinară aveau capacități hipnotice, ajutând la concentrare. Ar fi vrut ca Zufa s-o poarte cu mândrie, poate montată într-un medalion. Magiciana ar fi putut-o folosi astfel ca să devină mai puternică...
Bagă în gură o bucățică rulata de scoarța conținând un alcaloid şi o rontăi, ştiind că asta îl va face să se relaxeze. Micşoră intensitatea licuriglobului şi-i ajusta spectrul către o lumină mai portocalie, ceea ce făcu piatra-de-apa să danseze în toate culorile curcubeului. Alcaloidul din scoarță îl făcea să se simtă fremătător, calm... şi distant. Piatră neobişnuită licărea hipnotic, iar el pierdu şirul timpului.
Când Zufa intra în încăpere, chipul său palid era îmbujorat, iar ochii strălucitori. În lumină intensă din cameră, arata ca o creatură eterică. Purta o rochie lungă, diafană, cu mici giuvaeruri sclipind pe deasupra ca un câmp de flori rubinii.
- Văd că n-ai nimic important de făcut, vorbi ea, deja încruntându-se. El îşi recapăta luciditatea.
- Nimic mai important decât să te aştept pe tine. Ridicându-se în picioare cu toată mândria pe care o putea aduna, lua în mâna piatra-de-apa.
- Am găsit asta şi m-am gândit la tine. Un dar de pe Buzzell, unde comercianții mei scot un profit extraordinar din...
Observând disprețul de pe chipul femeii, Venport se simți nervos. Vocea i se stinse.
- Şi ce-ar trebui să fac cu ea? Zufa examina darul, fără să-l atingă.
- Când mi-a păsat mie vreodată de fleacuri drăgălaşe?
- Este o piatra-de-apa rară, se spune că are anumite calități de... amplificare telepatică. Poate că o poți folosi ca dispozitiv de focalizare când îți antrenezi ucenicele?
Ea stătea ca o statuie, fără să se lase impresionată, iar el continuă în grabă:
- Budislamicii de pe Yardin sunt morți după drogurile noastre psihedelice. Am câştigat o mulțime de credite în ultimele câteva luni, şi m-am gândit că asta e ceva ce ai putea aprecia.
- Sunt obosită şi vreau să mă bag în pat, spuse ea, lăsându-l cu darul în mână. Magicienele mele şi-au demonstrat deja capacitățile. Cu maşinile amenințând încă toate lumile Ligii, n-avem timp să ne holbăm în pietre-de-apa.
El dădu din cap. Ce-ar fi costat-o să-i accepte pur şi simplu darul? Nu putea şi ea să-i adreseze măcar un cuvânt amabil? Rănit atât de adânc încât nici măcar scoarța calmantă nu-l putea alina, Venport strigă:
- Dacă renunțăm la omenia noastră ca să luptăm cu maşinile, Zufa, atunci Omnius a câştigat deja!
Ea ezită doar o clipă, dar nu se întoarse spre el. În schimb, se duse în camera să şi-l lăsa singur, în picioare.
Supraviețuind, ar trebui omenia noastră să dăinuiască? Ceea ce face viața plăcută de trăit - caldă şi plină de frumusețe - trebuie să existe de asemenea. Dar nu vom câştiga această umanitate durabilă dacă negăm întreaga noastră ființă - dacă negăm emoția, gândirea şi carnea. Dacă negăm emoția, pierdem tot contactul cu universul nostru. Negând gândirea, nu putem reflecta asupra a ceea ce atingem. Iar dacă îndrăznim să negăm carnea, punem pe butuci vehiculul care ne duce pe toți.
PRIMERO VORIAN ATREIDES, Analele armatei Jihadului
Pământul. Stropit de ploaia de vară, Vorian călătorea într-o trăsură albă splendidă, trasă de patru armăsari albi, sprinteni. Erasmus ordonase robotului vizitiu să poarte o uniformă cu revere late, militare, panglici moi, aurii şi un tricorn inspirat dintr-o străveche imagine istorică.
Extravagantă era ineficientă şi inutilă - fără a mai spune că era anacronica - dar omul de încredere auzise că excentricul Erasmus făcea deseori lucruri inexplicabile. Vor nu-şi putea închipui de ce un asemenea reprezentant important al hipermintii ar vrea să-l vadă pe el.
Poate că Erasmus studiase unele dintre simulările şi jocurile de război pe care le jucase Vorian cu Seurat. Ştia că robotul construise laboratoare vaste pentru a cerceta întrebările despre natura umană care-i sâcâiau mintea iscoditoare. Dar ce-aş putea eu să-i spun?
În timp ce roțile trăsurii huruiau pe pietrele de pavaj din fata conacului, Vor şterse aburul de pe fereastră. Chiar şi în ploaie, impunătoarea vilă în stil grogiptean era magnifică în comparație cu eficientele oraşe organizate în rețea. Părea potrivită pentru un prinț.
Cu grădini ornamentale şi destule clădiri cu acoperiş de țigla ca să adăpostească un sat mai mic, proprietatea întinsă acoperea multe hectare. Locuința principală, împodobită cu balcoane, avea coloane canelate şi garguie înaripate care priveau în jos, spre piața de primire la fel de mare ca piața centrală a unui orăşel, unde se îngrămădeau fântâni şi sculpturi contorsionate, zone de adunare pavate şi dependințe cu pereți de piatră.
Ce fac aici?
Doi oameni în livrea se apropiară, ocolindu-i privirea ca şi cum Vor ar fi fost un demnitar-masina venit în vizită. Unul dintre oameni deschise uşa, în timp ce altul îl ajuta să coboare.
- Erasmus aşteaptă să te vadă...
Caii albi se cabrau şi săltau, poate pentru că aveau prea puține ocazii să facă mişcare.
Unul dintre bărbații în livrea ținea o umbrelă pentru a apăra de ploaia măruntă părul negru al lui Vor. Îmbrăcat

într-o tunică fără mâneci şi cu pantaloni subțiri, acesta avu un frison. Detesta să fie ud până la piele, iar disconfortul nu făcea decât să-i aducă aminte de lipsurile şi slăbiciunile trupului său uman. Dacă ar fi fost cymec, ar fi putut să-şi ajusteze cu uşurință temperatura internă, iar tijele mentale i-ar fi putut şterge reacțiile senzoriale iritante. Într-o zi...
Dincolo de intrare îl întâmpină o tânără frumoasă.
- Vorian Atreides?
Avea ochi exotici, de culoarea levănțicii, şi arata o independenta scânteietoare, în contrast cu bărbații umili în livrea. O urmă abia vizibilă de surâs provocator îi arcui buzele.
- Aşadar, tu eşti fiul maleficului Agamemnon?
Luat prin surprindere, Vor făcu un pas înapoi.
- Tatăl meu este un general respectat, primul dintre titani. Realizările lui militare sunt legendare.
- Sau mârşave...
Femeia îl privea cu o şocantă lipsa de respect.
Vor nu ştia cum să reacționeze. Oamenii din castele inferioare de pe lumile sincronizate îşi cunoşteau cu toții locul, iar ea nu putea fi un om de încredere, cum era el însuşi. Nici un alt sclav nu-i vorbise vreodată în asemenea fel. Ca răsplată după numeroasele lui misiuni de actualizare, lui Vor îi fuseseră acordate serviciile sclavelor pentru plăceri, femei destinate să-i încălzească patul. Nu o întrebase niciodată pe nici una dintre ele cum o cheamă.
- Vreau să-ți cunosc numele pentru că aş vrea să mi-l aduc aminte, zise el până la urmă.
Ceva legat de această femeie cu o frumusețe exotică şi de sfidarea ei neaşteptată îl intriga.
Părea la fel de mândră de descendenta ei ca şi Vor.
- Sunt Serena Butler.
Îl conduse de-a lungul unui coridor plin de sculpturi şi de picturi, apoi într-o grădină botanică apărată de ploaie de un acoperiş din panouri de sticlă.
- Ce faci aici? Faci parte dintre... ucenicii privilegiați ai lui Erasmus?
- Sunt doar o sclavă casnică, dar, spre deosebire de tine, nu slujesc maşinile gânditoare de bunăvoie.
El îi interpretă comentariul că pe o distincție de onoare.
- Da, le servesc şi sunt mândru de asta. Dau o mână de ajutor pentru a dobândi cel mai bun rezultat posibil pentru specia noastră plină de slăbiciuni.
- Colaborând cu Omnius, eşti un trădător voluntar al rasei tale. Pentru oamenii liberi, eşti la fel de rău că şi stăpânii tăi maşini. Sau nu ți-a trecut asta prin minte până acum?
Vor era nedumerit. Comandantul militar uman de pe Giedi Prime făcuse acuzații similare.
- Rău... În ce fel? Nu poți să vezi binele pe care l-a realizat Omnius? E atât de evident! Uită-te doar la lumile sincronizate. Fiecare amănunt este supravegheat, totul se desfăşoară lin. De ce-ar vrea cineva să distrugă asta?
Serena îl privi îndelung, ca şi cum ar fi încercat să se hotărască dacă el chiar credea în ce spune. În cele din urmă, dădu din cap.
- Eşti un neghiob, un sclav care nu-şi vede lanțurile. Nu merită efortul de a te convinge!
Brusc, îi întoarse spatele, lăsându-l fără grai.
- Cu toată presupusa ta instruire, pur şi simplu atâta te duce capul înainte de a apuca să se gândească la un răspuns potrivit, Vor îl observă pe robotul independent. Îmbrăcat într-o robă somptuoasă, Erasmus stătea lângă un bazin puțin adânc şi fața lui ovală se reflectă în apă. Dintr-o deschizătură în tavanul de sticlă cădeau picături de ploaie, udându-l. Pe fundal se auzea muzică clasică, o melodie liniştitoare.
Fără să anunțe sosirea lui Vor, Serena pleca. Surprins de lipsa ei de politețe, se uită după ea. Îi admiră chipul şi părul de culoarea chihlimbarului, ca şi ținuta şi inteligenta evidenta. Avea talia îngroşata, iar el se întrebă dacă nu cumva e însărcinată. Paradoxal, aroganta o făcea şi mai captivantă, îi dădea atracția a ceva de neatins.
Evident, Serena Butler nu-şi acceptase locul ca servitoare în casă. Luând în considerare jalnică viață dusă de sclavii din țarcurile neîngrijite din spatele vilei, de ce se plângea? N-avea nici un sens.
- E foarte sinceră, nu-i aşa? comentă Erasmus, stând încă în ploaie.
Robotul îşi modela fata maleabila într-un zâmbet plăcut.
Ținându-se departe de ploaia rece, Vor zise:
- Sunt surprins că tolerezi atitudinea ei enervantă.
- Atitudinile pot fi edificatoare.
Erasmus se întoarse la studiul său asupra picăturilor de ploaie în bazinul că o oglindă.
- O găsesc interesantă. Înviorător de sinceră - în mare parte, la fel ca tine.
Robotul făcu un pas înspre el.
- Am ajuns într-un impas în studiul meu asupra comportamentului uman pentru că cea mai mare parte a subiectelor mele provin dintre captivii docili care au fost crescuți în sclavie. N-au cunoscut niciodată altă viață în afară de cea de slujire şi de subjugare, şi nu dau dovadă de nici o scânteie. Sunt oi, în timp ce tu, Vorian Atreides,

eşti lup. Şi la fel este şi aceasta Serena Butler... În felul ei.
Vizitatorul se înclină, radiind de mândrie.
- Sunt încântat să te ajut în orice fel, Erasmus.
- Sper că ți-a plăcut plimbarea cu trăsura? Cresc armăsarii şi am grijă să fie îngrijiți pentru ocazii importante. Tu mi-ai dat o scuză să-i folosesc.
- A fost o experiență neobişnuită, recunoscu Vor. Un mod de transport extrem de... arhaic.
- Vino şi stai aici, în ploaie, lângă mine, îi făcu Erasmus semn cu mâna sintetică. E plăcut, te asigur.
Vor înainta aşa cum i se spusese, încercând să nu-şi arate neplăcerea. Ploaia îi udă în curând tunica, îi umezi brațele goale; din părul întunecat, lipit de cap, îi picura apă, alunecând pe frunte şi în ochi.
- Da, Erasmus. E... plăcut.
Robotul simulă un hohot de râs.
- Minți!
Bine dispus, Vor replică:
- Asta fac oamenii cel mai bine...
Îngăduitor, robotul se dădu deoparte din ploaie, trăgându-l după el.
- Hai să discutăm despre Serena. E atrăgătoare, potrivit standardelor umane de frumusețe, nu-i aşa?
Vor nu ştia ce să spună, dar Erasmus insistă:
- Te-am urmărit când erai cu ea. Ți-ar plăcea să procreezi cu această ființă umană nedomesticita, nu-i aşa? Acum poartă copilul unui iubii hrethgir, dar vom avea timp din belşug. E altfel decât orice simplă sclava pentru plăceri care ți-a fost acordată?
Vor cântări întrebările, gândindu-se ce voia robotul cu adevărat să ştie.
- Păi... e frumoasă... şi ispititoare.
Erasmus scoase un sunet artificial, ceva asemănător unui oftat.
- Din păcate, în ciuda numeroaselor mele îmbunătățiri senzoriale, rămân incapabil să experimentez activitatea sexuală, cel puțin în modul în care o face un mascul biologic. Am petrecut secole proiectând sisteme perfecționate şi modificări care ar putea copia senzațiile de extaz de care chiar şi omul cel mai umil se poate bucura. Până acum, progresele au fost foarte mici. Încercările mele cu femelele sclave au fost alarmant de lipsite de succes...
Plimbându-se tacticos în hainele lui elegante, Erasmus îi făcu semn lui Vor să-l urmeze prin sera. În timp ce treceau pe aleile grădinii, maşina cu înfățişare regală indica numele şi originea diferitelor plante, ca şi cum ar fi predat o lecție unui copil sau s-ar fi lăudat cu cunoştințele sale.
- Serena ştie foarte multe despre plante. Era un soi de horticultor pe Salusa Secundus...
Vor dădea răspunsuri politicoase, încercând să ghicească cum l-ar fi putut ajuta pe robot. Îşi şterse apa din ochi; hainele lui umede erau lipicioase şi neplăcute.
În cele din urmă, Erasmus explica de ce-l chemase pe tânărul de încredere.
- Vorian Atreides, tatăl tău ți-a oferit de curând un tratament biologic de prelungire a vieții.
Chipul mecanic redeveni o oglindă netedă, ca să nu-i dea lui Vor nici un indiciu despre ceea ce voia.
- Spune-mi, cum te simți acum, că ți-au fost adăugate secole duratei de viață? Cu siguranță, e un dar extraordinar din partea lui Agamemnon, la fel de important ca şi donația inițială de spermă.
Înainte că Vor să se gândească la întrebare, Serena intra în sera aducând ceai. Cu un zăngănit, puse tava pe o masă de piatra lustruită şi turnă în două ceşti lichidul de culoare închisă. Întinse una lui Vor şi una robotului. Erasmus baga în ceai o sondă fibroasa, cu vârful ca nişte pene, ca şi cum l-ar fi gustat. Masca de oglindă îşi luă o înfățişare de plăcere supremă.
- Excelent, Serena. O aromă remarcabilă şi interesantă!
Lui Vor nu-i prea plăcu gustul; ceaiul îi amintea de nişte ciocolată amăruie amestecată cu sucuri de fructe alterate. Serena păru amuzată de strâmbătură lui.
- E bun? întrebă Erasmus. Serena l-a preparat special pentru tine. Am lăsat-o să aleagă o rețetă potrivită.
- Aromă este... unică.
Robotul izbucni în râs.
- Iar minți!
- Nu, Erasmus. Evit un răspuns direct.
Vor zări ostilitate în ochii neobişnuiți ai Serenei în timp ce se uită la el, şi se întrebă dacă ratase ceaiul dinadins.
Lăsând tava pe masa de piatră, fata pleca, spunând:
- Poate că ar trebui să urmez o şcoală pentru oameni de încredere ca să învăț cum să fiu o servitoare zâmbăreață mai bună.
Vor se uită la Serena, surprins că Erasmus îi ignoră insolenta.
- Mă amuză să-i urmăresc încercările de rezistență, Vorian. Sfidare inofensivă... Ştie că n-o să poată scăpa niciodată.

În timpul unui moment de tăcere, robotul continua să-l studieze.
- Nu mi-ai răspuns la întrebarea despre prelungirea vieții.
Acum, că avusese timp să se gândească, Vor zise:
- Sincer, nu sunt sigur ce simt în legătură cu asta. Trupul meu uman este fragil, uşor de vătămat. Deşi încă sunt expus la accidente sau boala, măcar n-o să devin bătrân şi slab.
Vor se gândea la toți anii care-i rămâneau că la nişte credite de cheltuit. Avea să trăiască durata câtorva vieți omeneşti, dar a deveni cymec ar fi fost cu mult mai important.
- Chiar şi aşa, anii mei suplimentari sunt doar o clipă în comparație cu viața unei maşini gânditoare ca tine...
- Da, o clipă, un reflex uman involuntar pe care-l pot înțelege din punct de vedere fizic şi conceptual. Îl foloseşti ca pe o metaforă inexacta pentru a indica o perioadă scurtă de timp.
Observând ecranele ochilor-de-paza de pe pereții serei, Vor îşi dădu seama că hipermintea trăgea probabil cu urechea.
- Întotdeauna eşti atât de curios?
- Curiozitatea este mijlocul prin care învățăm, comentă Erasmus.
- Întreb pentru că sunt iscoditor. Are sens, nu? Lămureşte-mă. Mi-ar plăcea să vorbesc din nou cu tine. Tu - şi Serena - îmi puteți oferi o perspectivă interesantă. Vor se înclină.
- Cum doreşti, Erasmus. Cu toate acestea, trebuie să pun de acord asemenea vizite cu treburile importante pe care le fac pentru Omnius. În curând, Călătorul Visurilor va fi reparat şi gata să plece într-o altă cursă de actualizări.
- Da, cu toții lucrăm pentru Omnius.
Erasmus făcu o pauză. Deasupra, dincolo de tavanul întunecat al serei, ploaia se oprise, lăsând la vedere petice de cer albastru.
- Mai gândeşte-te la mortalitate şi la longevitate. Vino să vorbeşti din nou cu mine înainte de a pleca în următoarea călătorie.
- Voi cere permisiunea să fac asta, Erasmus.
*
Intrigat de fascinantul joc reciproc dintre cele două ființe umane, Erasmus o chemă din nou pe Serena şi-i ordonă să-l conducă pe oaspetele lor înapoi la trăsură. Ea fusese ostilă în mod deschis față de acest fiu al lui Agamemnon, în timp ce el era vizibil interesat de ea... fizic?... mental? Şi cum şi-ar putea da seama cineva de diferența? Poate un alt experiment?
Chiar dacă abia schimbaseră câteva vorbe, imaginația lui Vorian era copleşită de această tânără. Nu mai întâlnise niciodată o femeie ca ea, cu o asemenea frumusețe sigură de sine, inteligenta şi dorința de a vorbi deschis.
Evident, Serena Butler fusese crescută să pună preț pe ea înşişi ca individ - în mare parte la fel cum Erasmus se străduia din greu să-şi perfecționeze propria independență.
Ajungând la uşa exterioară a vilei, tânărul lasa să-i scape:
- Când ar trebui să sosească bebeluşul?
Lângă trăsură, caii păreau nerăbdători să plece. Robotul-vizitiu în uniformă stătea ca o statuie.
Serena făcu ochii mari, iritată. Era pe cale să riposteze că nu era treaba lui, dar se opri brusc. Poate că Vorian Atreides reprezenta chiar ocazia pe care o sperase. Avea informații care ar fi putut-o ajuta să scape, şi se bucura de încrederea maşinilor. Ar fi fost o prostie să-l îndepărteze încă de la început. În schimb, dacă se împrietenea cu el, n-ar fi fost ea în stare să-i arate ce-ar fi putut fi o ființă umană liberă?
Trase adânc aer în piept şi schiță un zâmbet incert.
- Nu sunt pregătită să discut despre copilul meu cu cineva complet străin. Dar poate că data viitoare când vii, am putea sta de vorbă. Ar putea fi un punct de pornire.
Gata... O făcuse.
Cu asta, intra în vila şi închise cu grijă uşa în urma ei.
Urmărind trăsura din porticul vilei impunătoare, Serena Butler se simțea nesigură şi confuză în legătură cu acest om amăgit, care servea maşinile cu atâta mândrie. Nu-i plăcea, nu era sigură că va putea vreodată să aibă încredere în el. Dar poate că avea să fie de folos...
Neliniştită, şi umedă de la ploaie şi de la ceața din aerul de afară, se grăbi să se întoarcă înăuntru, să se usuce şi să-şi schimbe hainele. Cu bebeluşul prețios care creştea deja de şase luni în pântecele ei, se gândi la iubitul ei Xavier. Ar fi putut Vorian s-o ajute să se întoarcă la el, sau copilul lor avea să crească în captivitate, fără să-şi cunoască vreodată tatăl?
Dintre toate subiectele legate de comportamentul uman, două sunt cele mai des istorisite: războiul şi dragostea.
COGITOR EKLO, Meditații asupra lucrurilor pierdute
Pierderea tragică a Serenei îl lăsase pe Xavier debusolat, luptându-se să-şi recapete impulsul de a trăi. Cu trei luni în urmă, văzuse epava spărgătorului ei de blocadă plutind pe mările de pe Giedi Prime şi citise analiza incontestabilă a ADN-ului din mostrele de sânge găsite înăuntru.
Nu pretindea să-şi înțeleagă sentimentele, şi le evita lăsând munca să-l acapareze. La început, voise să se

năpustească necugetat asupra altei fortărețe a maşinilor, dar Serena l-ar fi dojenit pentru asta. Gândul la dezaprobarea ei era singurul lucru care-l oprise.
Serena murise luptând contra duşmanului inuman. Xavier avea nevoie de o ancoră de care să se agațe, de o formă oarecare de stabilitate înainte să meargă mai departe. De dragul memoriei ei, lupta trebuia să continue până când toate maşinile gânditoare aveau să fie distruse.
Mintea lui Xavier se îndrepta spre Octa, amintirea obsedantă a surorii sale. Fermecătoare prin ea însăşi, era sensibilă şi înclinată spre introspecție, spre deosebire de cruciata mânată de țeluri înalte care fusese Serena. Cu toate acestea, într-un fel subtil, fata mlădioasă îi amintea dureros de Serena, prin forma gurii şi zâmbetul dulce. Era ca un ecou al unei amintiri plăcute. Xavier se simțea sfâşiat între a o privi plin de dor pe Octa şi a o evita cu totul.
Era lângă el să-l consoleze când suferea, îl lasă în pace când avea nevoie şi îl îmbărbăta când voia. În tăcere şi cu blândețe, Octa umplea un gol în viața lui. Deşi relația lor rămânea liniştită şi neobservată, ea îi arătă o iubire grijulie. Dacă Serena fusese o furtună de emoții, sora ei era statornica şi previzibilă.
Într-o zi, într-un impuls dat mai mult de durere şi de nostalgie decât de judecată, Xavier îi ceru lui Octa să devină soția lui. Ea se uitase la el cu ochii mari, uluită.
- Mi-e teamă să mă mişc, Xavier, să scot şi cel mai mic sunet, pentru că trebuie să visez!
Xavier purtase uniforma Armadei, curata şi călcată, cu noile însemne ale gradului de segundo. Stătuse drept, cu mâinile încleştate, că - acum - în loc să o roage pe Octa să i se alăture că parteneră de viața s-ar fi adresat unui ofițer superior. Ştiuse întotdeauna că sora Serenei avea pentru el o pasiune adolescentină, lipsită de realism, iar acum spera că aceasta ar fi putut deveni dragoste adevărată.
- Alegându-te pe tine să fii soția mea, draga mea Octa, nu mă pot gândi la o cale mai curajoasă de înaintare spre viitor. Este şansa noastră cea mai bună de a cinsti memoria Serenei!
Cuvintele sunaseră ca un discurs oficial, dar Octa roşi ca şi cum ai fi fost vorba de o incantație magică. Dându-şi seama că acesta era un motiv greşit pentru a se logodi cu ea, Xavier încercase să risipească stânjeneală. El se hotărâse, şi spera că aveau să-şi poată alina unul altuia rănile.
Atât Manion cât şi Livia Butler acceptară şi încurajară schimbarea sentimentelor lui Xavier; grăbiră chiar nuntă. Acum, puntea peste o prăpastie de sentimente fusese ruptă, şi credeau că unirea lui cu Octa ar fi fost în avantajul tuturor.
În ziua nunții, Xavier îşi cauta pacea interioară, făcând tot ce-i stătea în putință să pună sub lacăt acea parte a inimii sale care avea să-i aparțină întotdeauna lui Serena. Încă mai tânjea după sunetul râsului fetei, după sinceritatea ei, după atingerea electrizantă a pielii sale... Luându-şi câteva clipe de intimitate, parcurse una câte una amintirile lui favorite despre Serena, apoi, cu ochii în lacrimi, le lasă deoparte.
De acum înainte, Octa avea să fie soția lui. N-ar fi vrut s-o rănească pe fata deja atât de fragilă, lăsându-se legănat de regrete sau comparând-o cu sora mai mare. Ar fi fost incorect şi nedrept față de ea.
Câțiva reprezentanți ai Ligii se adunaseră la moşia familiei Butler din vârful dealului, acolo unde, cu şapte luni în urmă, Xavier şi Serena participaseră la memorabilă vânătoare de mistreți țepoşi. Alături, în curte, ținuseră petrecerea festivă de logodnă, plină de muzică şi dans - dar sfârşită cu vestea groaznică a căderii planetei Giedi Prime.
La insistența lui Xavier, nunta avu loc într-un pavilion nou, de unde se vedeau viile şi livezile de măslini. Structura de pânza era atât de splendidă şi de complicată încât costa mai mult decât o casă modestă. Afară, în față, trei steaguri mari fluturau în bătaia vântului, indicând casele Butler şi Harkonnen, ca şi Tantor, familia adoptivă a lui Xavier. În valea de dedesubt, clădirile albe din Zimia străluceau în lumina soarelui, cu bulevardele largi şi edificiile mari administrative renovate în cele paisprezece luni care trecuseră de la atacul cymecilor.
Ceremonia fu mică şi melancolică, în ciuda oaspeților care se prefăceau şi a veseliei insistente a lui Manion Butler. Amintirile noi aveau să ia locul celor vechi. Zâmbind aşa cum nu mai făcuse de luni de zile, viceregele trecea mândru de la un oaspete la altul pe sub cortul colorat, încercând rețete de punch şi gustând din belşugul de brânzeturi şi de vinuri.
Mireasa şi mirele, tăcuți, stăteau în fața unui mic altar de la intrarea în cortul aglomerat, ținându-se de mână. Îmbrăcată în rochia de un albastru deschis a nunților tradiționale de pe Salusa, Octa arata alături de Xavier eterică, fermecătoare şi fragilă. Părul castaniu îi era prins simplu, cu agrafe împodobite cu perle.
Unii ar fi putut spune că această căsătorie grăbită cu sora Serenei era o reacție la suferința lui Xavier, dar el ştia că aceasta era calea onorabilă. Îşi spusese lui însuşi de o mie de ori că Serena ar fi fost de acord. Împreună, el şi cu Octa aveau să pună capăt la atâta suferință şi tristețe.
Înăuntrul pavilionului împodobit cu flori se afla stareța Livia Butler, cu părul de culoarea chihlimbarului luminat de fire aurii sclipitoare. Venise din Oraşul Reculegerii ca să oficieze ceremonia. Încrezătoare şi mândră, ca şi cum îşi alungase din minte toate îndoielile şi toată durerea, Livia se uită la mireasă şi la mire, apoi îi zâmbi soțului ei. Manion Butler abia dacă mai încăpea în smochingul roşu cu auriu. Carnea moale dădea să-i iasă pe la gât şi manşete.

Un grup de muzicanți începu să-şi zdrăngăne balisetele. Un băiat cu voce dulce de tenor canta încet. Lângă Xavier, Octa părea să se afla în propria ei lume de vis, nu tocmai sigură cum să reacționeze la întorsătură situației. Îl strânse de mână, iar el i-o ridică la buze şi o sărută.
Încă de la moartea fratelui său geamăn, Fredo, Octa îşi cultivase capacitatea de a ține lucrurile la distanță, nelăsându-se niciodată copleşită de griji de mare amploare, preferând în schimb problemele mai mici. O asemenea viziune limitată i-ar fi putut îngădui să fie fericită, la fel şi lui Xavier.
Cu lacrimile strălucind în ochii săi expresivi, viceregele Butler înaintă şi le strânse mâna. După o clipă, se întoarse solemn înspre soția lui şi dădu din cap. Stareța Livia începu să intoneze ceremonia.
- Suntem aici ca să cântăm o melodie a dragostei, o melodie ce a unit bărbați şi femei din primele zile ale civilizației!
Când Octa îi zâmbi lui Xavier, acesta aproape că-şi putu imagina că era Serena, dar alunga imaginea tulburătoare. El şi cu Octa se iubeau în alt fel. Legătura lor devenea mai puternică de fiecare dată când o strângea în brațe. Xavier nu trebuia decât să accepte căldură pe care fata i-o dăruia cu dragă inimă.
În fața lor, Livia rosti cuvintele tradiționale, ale căror rădăcini duceau înapoi în timp până la textele pancrestine şi budislamice din vremurile străvechi. Frazele cadențate erau extrem de frumoase, iar mintea lui Xavier se extindea continuu în afara lui, gândind înainte şi înapoi. Cuvintele erau infinit de calme şi de liniştitoare, în timp ce stareța Livia îndruma tânărul cuplu printre jurăminte.
În scurtă vreme, tot ce era necesar fusese spus. În timp ce împărtăşea ritualul dragostei şi punea un inel pe degetul lui Octa, Xavier Harkonnen îi făgădui devotament etern. Nici măcar maşinile gânditoare nu puteau destrăma această relație.
Vorbirea se bazează pe presupunerea că poți ajunge undeva dacă pui continuu un cuvânt după altul.
IBLIS GINJO, note pe marginea unui caiet furat
Ajax intră, cu intimidantă lui forma păşitoare, în Piața Forumului, inspectând fiecare operațiune, căutând punctele slabe. Cu mănunchiul de filamente optice, titanul scruta colosul lustruit care arata înfățişarea lui umană de mult uitată. Ajax era frustrat că Iblis Ginjo menținuse o supraveghere atât de atentă încât nu reuşea să găsească nici o scuză pentru a aplica pedepse amuzante.
Tulburat, Iblis pândea el însuşi o ocazie. Imaginația lui se tot întorcea la lucrurile remarcabile pe care le aflase de la cogitorul Eklo, în special la amănuntele eşecului glorios al Revoltelor Hrethgirilor. Ajax personifica brutalitatea şi suferința acelor bătălii de demult.
Ar fi putut cogitorul să-l ajute pe Iblis să răspândească focul tăcut al unei revoluții apropiate? Ar putea învăța din greşelile tentativelor din trecut. Existase vreodată un rebel cu statutul de om de încredere, că Iblis? Şi cum l-ar fi putut sprijini secundantul Aquim?
În ciuda investigațiilor sale subtile, a abilității de a manipula conversațiile şi de a-i face pe alții să-şi divulge secretele fără să-şi dea seama, Iblis nu găsise încă dovezi ale existenței altor grupuri de rezistență. Poate că cei care le conduceau erau împrăştiați, dezorganizați, slabi. Cine-i trimisese mesajele secrete - cinci în ultimele trei luni?
Lipsa de dovezi îl făcea pe Iblis să se simtă frustrat, pentru că ar fi vrut să împingă mai departe răscoală, acum, că se hotărâse. Pe de altă parte, dacă dizidenții erau prea uşor de găsit, n-ar fi avut nici o şansă împotriva organizatelor maşini gânditoare.
După ce-şi puse sclavii la muncă deosebit de grea şi-şi termina treburile repartizate, Iblis ceru să facă un alt pelerinaj la turnul de piatră al lui Eklo. Numai cogitorul îi putea da răspunsurile de care avea nevoie. Când vorbi cu cymecul responsabil cu administrația, Dante, arătându-i înregistrări care-i demonstrau productivitatea şi eficientă, birocratul titan îi acordă permisiunea să părăsească rețeaua oraşului. Dante îl făcu să înțeleagă totuşi limpede că nu înțelegea de ce un simplu supraveghetor de echipă ar fi interesat de probleme filosofice neproductive. Părea depăşească interesele celor mai mulți oameni de încredere...
- Nu-ți va folosi la nimic.
- Sunt sigur că ai dreptate, stăpâne Dante... dar mă amuză.
Pornind înainte de ivirea zorilor, Iblis îşi îndemnă calul de vizuina urât mirositor prin deşertul pietros şi în susul coastelor care duceau la mănăstire. Aquim îl aştepta la scările circulare abrupte ce urcau în turn, arătând din nou neglijent şi oarecum amețit de semuta. De prima oară când Iblis îşi cufundase mana în electrofluid şi atinsese gândurile cogitorului, nu-şi putea închipui de ce Aquim voia să-şi atenueze percepțiile. Poate că gândurile iluminate ale lui Eklo erau atât de vaste şi de copleşitoare încât secundantul cu umeri lați avea nevoie să domolească fluxul de revelații confuze.
- Văd că te uiți la mine dezaprobator, constată Aquim, privindu-l printre pleoapele abia deschise.
- O, nu, replică Iblis.
Apoi, dându-şi seama că nu poate scăpa cu minciuna, adăugă:
- Observăm doar că te delectezi cu semuta.
Bărbatul solid zâmbi şi vorbi cu un glas puțin nesigur:

- Pentru cineva din afară, ar putea părea că mi-am înăbuşit simţurile, dar semuta îmi permite să-mi uit propriul trecut distrugător dinainte de a avea inspiraţia să mă alătur cogitorului Eklo. Îmi dă de asemenea posibilitatea să mă concentrez asupra a ceea ce este important, ignorând rătăcirile senzuale ale cărnii.
- Nu mi te pot imagina că pe un om distrugător.
- O, ba aşa am fost. Tatăl meu a luptat împotriva sclaviei şi a murit încercând. După aceea, am căutat răzbunarea împotriva maşinilor, şi eram bun la asta. Conduceam o mică ceată de oameni şi... avariam unii roboţi. Îmi pare rău să spun că am omorât şi câţiva sclavi de încredere care ne-au stat în cale, oameni ca tine. Apoi Eklo a pus la cale salvarea mea şi un soi de reabilitare. Nu mi-a spus niciodată de ce m-a căutat sau cum a făcut aranjamentele. Sunt multe lucruri pe care cogitorul nu le dezvăluie nimănui, nici măcar mie.
Brusc, călugărul se întoarse şi porni să urce, greoi şi nesigur, scările, conducându-l pe Iblis în încăperea unde cogitorul trăia într-o stare de contemplare eternă. În camera din turn cu ferestre colorate, Aquim zise:
- Eklo s-a gândit pe îndelete la situaţia ta. Cu multă vreme în urmă, a urmărit schimbările prin care a trecut omenirea după ce titanii au zdrobit Vechiul Imperiu, dar n-a făcut nimic. Eklo s-a gândit că provocarea şi calamităţile vor îmbunătăţi rasa umană, întărindu-le oamenilor mintea, forţându-i să renunţe la existenţa lor de somnambuli.
Călugărul îşi şterse o pată din colţul gurii.
- Separându-şi mintea de trup, cymecii titani ar fi putut deveni iluminaţi, ca nişte cogitori. Asta spera Eklo atunci când a ajutat-o pe Juno. Dar titanii nu s-au ridicat niciodată deasupra defectelor lor animalice. Această slăbiciune i-a îngăduit lui Omnius să-i cucerească, pe ei şi omenirea.
Aquim păşi spre containerul translucid al creierului aflat pe pervazul unei ferestre.
- Eklo crede că tu s-ar putea să fii capabil să provoci o schimbare.
Inima lui Iblis tresări. „Nimic nu este imposibil”. Dar ştia că nu putea lupta cu maşinile de unul singur, ar fi avut nevoie să găsească pe alţii să-l ajute. Mulţi alţii.
În faţa ferestrei transparente, containerul de plexiplaz al lui Eklo sclipea în cascadă de lumină aurie a soarelui de dimineaţă. În depărtare, Iblis putea zări conturul fără de sfârşit al megaliţilor şi al monumentelor proiectate de cymeci şi construite cu sudoarea şi sângele oamenilor. Chiar vreau să văd toate astea năruite în ţărână?
Şeful de echipa ezită când se gândi la consecinţe, aducându-şi aminte de miliardele de victime ale Revoltelor Hrethgirilor de pe Walgis şi din alte lumi. Apoi simţi o intruziune în gândurile sale, ceva care se ciocnea de ele.
Aquim scoase capacul de la recipientul cogitorului, dezvelind fluidul nutritiv care întreţinea mintea străveche.
- Vino, Eklo doreşte să intre în contact direct cu tine.
Soluţia nutritivă din container semăna cu lichidul amniotic, furnicandu-l cu o incomensurabilă energie mentală. Nesigur, luptând cu setea de a cunoaşte şi de a învăţa, Iblis baga degetele în electrofluid, atingând suprafaţa alunecoasă a creierului lui Eklo şi deschizând toate gândurile pe care cogitorul voia să i le dăruiască.
Aquim stătea deoparte, cu o expresie stranie pe chip, în parte o mulţumire euforică, în parte invidie.
- Neutralitatea este un act delicat de echilibru, rosti Eklo direct în mintea lui Iblis, prin contactul neuroelectric difuzat de circuitele organice. Cu multă vreme în urmă, am răspuns multelor întrebări ale lui Juno despre cum să răstoarne Vechiul Imperiu. Răspunsurile şi sfaturile mele imparţiale le-au îngăduit titanilor să formuleze planuri de succes, iar cursul istoriei rasei umane s-a schimbat pentru totdeauna. Timp de multe secole, am reexaminat ceea ce-am făcut.
Creierul părea să apese vârfurile degetelor lui Iblis.
- Este esenţial pentru toţi cogitorii să păstreze o neutralitate absolută. Trebuie să fim obiectivi.
Nedumerit, Iblis întrebă:
- Atunci de ce vorbeşti cu mine? De ce ai menţionat posibilitatea ca maşinile să fie înfrânte?
- Pentru a restabili balanta neutralităţii, răspunse Eklo. Cândva, i-am ajutat din neatenţie pe titani, aşa că acum trebuie să răspund la întrebările tale cu aceeaşi obiectivitate. La analiza finală, voi fi păstrat echilibrul.
Iblis înghiţi cu greutate.
- Atunci, ai prevăzut unde se va sfârşi totul?
- Există sfârşituri peste tot în jurul nostru, şi începuturi. Numai tu poţi hotărî unde te afli de-a lungul drumului.
În timp ce gândurile lui Iblis se roteau ca un vârtej, în căutarea întrebărilor folositoare despre slăbiciunile şi vulnerabilităţile maşinilor, Eklo interveni:
- Nu-ţi pot oferi amănunte militare şi politice concrete, dar dacă îţi formulezi întrebările cu destulă inteligenţă, aşa cum a făcut Juno, atunci vei căpăta ceea ce ai nevoie. Arta ingeniozităţii este una dintre primele lecţii din viaţă. Trebuie să fii mai deştept decât maşinile, Iblis Ginjo.
Mai mult de o oră, Eklo îl îndrumă pe Iblis.
- Am cântărit problemă timp de multe secole, cu mult înainte ca tu să vii la mine. Şi dacă nu reuşeşti, o voi cântări încă şi mai mult.
- Dar n-am voie să eşuez. Trebuie să reuşesc!
- Va fi nevoie de mai mult decât de dorinţa din partea ta. Trebuie să eliberezi emoţiile cele mai adânci ale

maselor.
Eklo tăcu pentru câteva clipe.
Iblis se străduia să înțeleagă, încercând să gândească mai departe.
- Dragoste, ura, teamă? Asta vrei să spui?
- Sunt unele componente, da.
- Componente?
- Ale religiei. Maşinile sunt foarte puternice, şi va fi nevoie de mai mult de o simplă răscoală politică sau socială pentru a le învinge. Oamenii trebuie să se adune în jurul unei idei puternice care merge chiar mai adânc, în însăşi esența existenței lor, a ceea ce înseamnă uman. E nevoie să fii mai mult decât om de încredere şi să devii un conducător vizionar. Sclavii trebuie să se ridice într-un mare război sfânt împotriva maşinilor, un jihad de neoprit, pentru a-şi răsturna stăpânii.
- Un război sfânt? Un jihad? Dar cum aş putea eu să fac aşa ceva?
- Îți spun doar ceea ce simt, Iblis Ginjo, ce am gândit şi am prevăzut. Tu trebuie să ieşi la lumină, să descoperi singur restul răspunsurilor. Dar află asta: dintre toate războaiele oamenilor de-a lungul istoriei, un jihad este cel mai plin de pasiune, cucerind lumi şi civilizații, secerând totul în calea lui.
- Iar oamenii care-mi trimit mesaje - cum îşi găsesc locul în toate astea?
- Nu ştiu nimic despre ei, răspunse Eklo, şi nu-i văd în nici una dintre viziunile mele. Poate că ai fost ales în mod special, sau poate că nu e altceva decât un şiretlic ori o capcană întinsă de maşini.
Cogitorul tăcu, apoi continuă:
- Acum trebuie să-ți cer să pleci, pentru că mintea mea este obosită şi am nevoie de odihnă.
Când Iblis pleca din impunătorul turn de piatră, simțea un amestec straniu de euforie şi de confuzie. Avea nevoie să-şi organizeze informația, transformând-o într-un plan cuprinzător. Deşi nu era sfânt sau militar, înțelegea cum să manipuleze grupuri de oameni, cum să le canalizeze loialitatea pentru a-şi atinge scopurile. Deja, echipele lui de lucru ar fi făcut aproape orice pentru el. Calitățile de conducător ar fi fost atuul sau cel mai mare, şi arma lui cea mai importantă. Dar amploarea nu era destul de mare. Avea nevoie de mult mai mult de câteva sute de oameni pentru a reuşi...
Şi trebuia să fie foarte atent, pentru cazul în care maşinile gânditoare încercau să-l prindă în capcană.
*
Având acces la ochii-de-paza ai lui Omnius şi la echipamentul de supraveghere răspândit peste tot, Erasmus monitoriza activitățile subiectelor lui de experiment. Mulți dintre oamenii de încredere loiali ignoraseră aluziile trimise de el; alții fuseseră prea înfricoşați ca să acționeze. Unii însă arătaseră o inițiativă amuzantă.
Da, Erasmus simțea că Iblis Ginjo era candidatul perfect pentru a-i dovedi punctul de vedere şi pentru a-i câştiga pariul cu Omnius.
„Sistematic” este un cuvânt primejdios, un concept primejdios. Sistemele iau naştere pornind de la creatorii lor umani. Sistemele preiau controlul.
TIO HOLTZMAN, discurs de acceptare a Medaliei pentru Glorie de pe Poritrin
Stând în încăperea aglomerată a rezolvatorilor de ecuații, Ishmael examina mobilierul de la moşia savantului Holtzman, mirosi uleiurile de lustruit, buchetele de flori, lumânările parfumate. Acest loc era curat, confortabil şi cald... mult mai plăcut decât barăcile sclavilor din delta noroioasa a fluviului.
Băiatul ar fi trebuit să se socotească norocos.
Dar acest loc nedorit nu era Harmonthep. Îi era dor de mica lui barcă, navigând pe canalele dintre trestiile înalte. Îi era dor mai ales de serile în care zensunniții se adunau în coliba centrală, pe pilonii cei mai înalți, ca să spună poveşti, să recite poezii ale focului sau doar să-l asculte pe bunicul lui citind sutre încurajatoare.
- Urăsc locul ăsta, vorbi Aliid lângă el, destul de tare ca să atragă o privire dojenitoare din partea lui Tio Holtzman însuşi.
- Poate că ai prefera să te întorci pe câmpurile de noroi sau pe terenurile agricole?
Aliid se încruntă, nemulțumit de propria lui izbucnire, dar susținu privirea fermă a omului de ştiință.
- Am urât şi locurile acelea, mormăi el, dar nu pe ton de scuză.
Toată activitatea se opri. Toți ochii erau ațintiți asupra lui.
Holtzman dădu din cap, nevenindu-i să creadă.
- Pur şi simplu nu înțeleg de ce vă plângeți de toate. Vă hrănesc şi vă îmbrac, vă dau sarcini uşoare care contribuie la cauza umanității - iar voi tot mai vreți să vă târâți înapoi în satele voastre jalnice şi să trăiți în mizerie şi plini de boli!
Inventatorul părea sincer furios.
- Nu înțelegeți că maşinile gânditoare stau la pândă, încercând să strivească orice ființă vie? Imaginați-vă doar toți oamenii pe care i-au măcelărit pe Giedi Prime, şi faptul că nimeni nu le poate opri! Lui Omnius nu-i pasă de religia voastră sau de politica voastră neghioabă împotriva civilizației. Dacă vă găsesc bordeiele amărâte, le vor distruge, le vor arde până la temelie!

Exact aşa cum au făcut satului meu vânătorii de sclavi tlulaxa, gândi Ishmael. Văzu ochii lui Aliid arzând şi-şi dădu seama că prietenul lui se gândea la acelaşi lucru.
Holtzman dădu din cap.
- Voi, fanaticii, n-aveți deloc simțul responsabilității. Din fericire, e treaba mea să vi-l impun cu forța.
Se întoarse la tăblița lui de scris, apăsând mânios simbolurile cu degetele.
- Aici sunt segmente de ecuații. Am nevoie ca voi să le rezolvați. Matematica simplă. Încercați să parcurgeți pașii pe care vi i-am arătat, fiecare răspuns corect vă va aduce o cotă completă din rațiile zilnice. Dacă faceți greşeli, rămâneți flămânzi.
Cu inima grea, Ishmael se întoarse spre hârtiile şi aparatele de calcul din fața lui, făcând tot ce-i stătea în putință să urmeze calculele presupus simple.
Pe Harmonthep, toți copiii din satul din mlaştina primiseră o educație de bază în ceea ce priveşte matematica, ştiințele şi tehnică. Bătrânii simțeau că asemenea cunoştințe ar fi putut fi importante pentru ei, când civilizația lor s-ar fi înălțat din nou şi credincioşii ar fi construit mari oraşe precum cele descrise de înțelepciunea zensunnită.
Bunicul lui Ishmael, la fel ca mulți dintre bătrânii satului, petrecea de asemenea timpul instruind tinerii să cunoască sutrele şi enigmele logice şi filosofice pe care numai doctrinele budislamului le puteau rezolva.
În lumea natală a lui Aliid, Anbus IV, sateliții cu orbita apropiată schimbau anotimpurile în mod dramatic, făcând planeta să oscileze.
Astfel, băiatul fusese învățat o altă ramură a matematicii şi astronomiei, pentru că mereu schimbătorul calendar afecta inundațiile care se năpusteau în defileurile de piatră roşie lustruită, unde fuseseră ridicate oraşele zensiite.
Lucrătorii de la administrarea inundațiilor aveau nevoie de calcule sofisticate pentru a înțelege variațiile. Aliid învățase tehnicile pentru a-şi ajuta propriul popor. Aici, totuşi, era silit să-i ajute pe stăpânii care-l înrobiseră, şi el detestă acest lucru.
Prima însărcinare a lui pe Poritrin fusese să lucreze pe plantațiile de trestie. Trudise luni de zile tăind tulpinile înalte din care sucurile dulci erau transformate în zahăr sau distilate, transformate în rom de Poritrin. Rămăşițele fibroase de trestie erau folosite pentru a face pânza de Poritrin. Mânuise o coasă ascuțită, retezând tulpinile lemnoase care împroşcau siropuri lipicioase. Tulpinile erau recoltate după ploi abundente, când erau încărcate cu sucuri în cantitate mai mare şi erau mai greu de cărat.
Către sfârşitul sezonului de secerat, stăpânul lor îi trimisese pe toți în piață de sclavi din Starda, după ce-i acuzase că ar fi aprins un foc suspect în silozurile de trestie, distrugând jumătate din recolta unui anotimp. Aliid îi povestise lui Ishmael despre asta cu un surâs jucăuş, dar nu recunoscuse niciodată că ar fi participat la vreun sabotaj fățiş.
Acum, Ishmael se aplecă asupra calculelor, verificându-le şi reverificându-le, făcând să alunece bare şi mişcând indicatoare pe dispozitivele de calcul. Stomacul îi chiorăia deja, de când Holtzman - mânios din cauza multelor greşeli făcute în ziua precedentă - jurase să nu le mai dea de mâncare rezolvatorilor până când nu dovedeau că pot face treaba. Cei mai mulți dintre sclavi îşi terminară în silă, dar corect, sarcinile.
Câteva zile mai târziu, după ce noii rezolvatori îi făcuseră exercițiile aşa cum se cuvine, Holtzman le dădu însărcinări adevărate. La început, inventatorul îi lasa să creadă că este doar un alt test. Ishmael îşi dădu seama totuşi, după chip şi după agitația lui, că se baza pe aceste rezultate, nu-i punea doar la încercare.
Aliid lucra sârguincios, dar Ishmael observă, după înfățişarea lui, că are în minte ceva incorect. Băiatul nu era sigur că voia să ştie despre ce era vorba.
După ce lucraseră la simulări numerice timp de încă vreo câteva zile, Aliid se aplecă în sfârşit spre Ishmael.
- Acum e timpul să facem câteva schimbări subtile, zise el rânjind Destul de mici ca să nu observe nimeni.
- Nu putem face asta, replică Ishmael. Or să ne prindă.
Băiatul brunet se încruntă nerăbdător.
- Holtzman a verificat deja ce-am făcut, aşa că n-o să refacă toate calculele. Acum, că are încredere în noi, se poate concentra asupra altor proiecte. Asta e singura noastră şansă să ne luăm revanşa. Gândeşte-te la tot ce-am suferit!
Ishmael nu-l putea contrazice, iar după ce-l auzise pe Bel Moulay vorbind despre o revoltă sângeroasă, asta părea o cale mai bună de a-şi exprima neplăcerea.
- Uite!
Aliid arătă către seria de ecuații şi făcu un semn minuscul cu tocul, schimbând un semn minus cu un plus, apoi mută o virgulă în altă parte a ecuației.
- Greşeli destul de mici, uşor de scuzat, dar care vor da rezultate foarte diferite.
Ishmael era neliniştit.
- Înțeleg cum ar putea dăuna invențiilor lui Holtzman, dar nu văd cum ne va ajuta pe noi. Sunt mai preocupat să văd că ne întoarcem acasă.
Aliid se uită la el.
- Ishmael, cunoşti sutrele la fel de bine ca şi mine, poate chiar mai bine. Ai uitat-o pe cea care spune „Când îți

ajuți dușmanul, faci un rău tuturor credincioşilor”...
Ishmael îl auzise pe bunicul lui rostind această frază, însă niciodată nu însemnase atât de mult pentru el.
- În regulă. Dar nimic care să poată părea intenționat.
- Dacă înțeleg ceva despre munca asta, spuse Aliid, chiar şi o eroare mică de calcul va provoca pagube însemnate.
PSIHOLOGIE: Ştiință de a inventa cuvinte pentru lucruri care nu există.
ERASMUS, Reflecții despre ființele biologice conştiente de sine
În grădina botanică însorită de la vila grandioasă a robotului, Serena Butler plivea florile şi frunzele moarte, îngrijind plantele din straturi şi ghivece. Rezistând în tăcere, aşteptând timpul potrivit, Serena îşi îndeplinea sarcinile zilnice că orice alt sclav, dar Erasmus o urmărea întotdeauna că pe un animal favorit. Era stăpânul şi temnicerul ei.
Purta o salopetă neagră, iar părul lung, chihlimbariu, era prins la spate într-o coadă de cal. Munca îi îngăduia să se gândească la Xavier, la promisiunile pe care le schimbaseră, la cum făcuseră dragoste în poiană, după atacul mistrețului țepos, şi apoi din nou în patul ei luxos, în noaptea de dinaintea plecării ei clandestine pe Giedi Prime. În fiecare dimineață, Serena se ducea la straturile cu flori ale robotului, bucuroasă de şansa de a se gândi la evadarea de pe Pământ, fără să fie deranjată. Zi după zi, ținea ochii deschişi în căutarea unei căi de scăpare - obstacolele păreau de neînvins - sau a unui mijloc de a provoca daune semnificative maşinilor gânditoare, în ciuda faptului că un sabotaj ar costa-o fără îndoială viața ei şi a copilului său nenăscut. Dar ar putea să-i facă asta lui Xavier?
Nu-şi putea închipui suferința prin care trebuia el să treacă. Într-un fel, avea să-şi găsească drumul înapoi. Era datoria ei către el, către ea însăşi şi către copilul care urma să se nască. Sperase să-l aibă pe Xavier alături, s-o țină de mână când năştea copilul. Ar fi trebuit să fie soțul ei până acum, cu viețile îngemănate într-o unire mai puternică decât suma individualităților lor, un bastion menit să reziste împotriva maşinilor gânditoare.
Xavier nu ştia nici măcar că ea era încă în viață.
Îşi mângâie pântecele rotund. Serena simțea copilul crescând înăuntrul său şi era plină de presimțiri rele. Încă două luni şi sosea bebeluşul - ce avea Erasmus de gând să facă, o dată ce se năştea copilul? Văzuse uşile încuiate care duceau spre laboratoarele amenințătoare, se uitase cu repulsie şi cu oroare la țarcurile mizerabile ale sclavilor.
Şi totuşi, robotul o ținea ocupată cu florile.
Erasmus stătea de multe ori nemişcat alături de ea în timpul lucrului, cu fața ovală de nedescifrat, în vreme ce o provoca la discuții.
- Înțelegerea începe cu începutul, spusese el. Trebuie să construiesc o fundație înainte de a pricepe totul.
- Dar cum vei folosi această cunoaştere?
Smulse o buruiană.
- Te vei gândi la cai şi mai extravagante de a pricinui nenorocire şi durere?
Robotul ezită, cu chipul lustruit devenit o oglindă care reflectă o imagine distorsionată a chipului ei,
- Acesta... nu e obiectivul meu.
- Atunci de ce ții atâția sclavi în asemenea condiții groaznice? Dacă nu ai intenția de a provoca nefericire, de ce nu le dai un loc curat în care să trăiască? De ce nu le oferi mâncare mai bună, educație şi îngrijire?
- Nu este necesar.
- Poate nu pentru tine, insistă ea, surprinsă de propria-i îndrăzneală. Dar ar fi mai fericiți şi ar putea să muncească mai bine...
Serena văzuse cum trăia Erasmus: într-un lux magnific - o simplă poză, din moment ce nici un robot nu avea nevoie de asemenea lucruri - şi totuşi sclavii casnici, în special cei din oribilele țarcuri comune, trăiau în mizerie şi frică. Fie că rămânea sau nu prizonieră aici, poate că reuşea să le îmbunătățească soarta. În lipsa de altceva, ar fi considerat asta o victorie împotriva maşinilor.
Continuă:
- Ar fi nevoie de o maşină gânditoare cu adevărat... sofisticată pentru a înțelege că îmbunătățirea calității vieții sclavilor le-ar îmbunătăți productivitatea, şi astfel ar trage foloase şi stăpânul lor. Sclavii şi-ar putea curăța şi întreține propriile țarcuri dacă ar avea cele mai neînsemnate materiale...
- O să mă gândesc la asta. Să-mi furnizezi o listă amănunțită!
Apoi, după ce-i dăduse sugestiile, Serena nu-l mai văzuse pe robot vreme de două zile. Paznicii roboți se ocupau de muncitorii din vilă, în timp ce Erasmus însuşi se făcuse nevăzut în laboratoare.
Nu auzea nimic prin barierele fonice, deşi mirosurile oribile şi oamenii care dispăreau o făcuseră să-şi pună întrebări. În cele din urmă, un alt sclav îi spuse:
- Nu vrei să ştii ce se întâmplă acolo. Fii recunoscătoare că nu ți se cere să faci curățenie după aceea...
Acum, Serena lucra cu mâinile până la coate în pământul argilos, în timp ce asculta muzica clasică liniştitoare pe care o punea încontinuu Erasmus. Din cauza sarcinii avansate, o durea spatele şi avea încheieturile umflate, dar

nu-şi micşora eforturile.
Erasmus se apropie atât de tăcut, încât ea nu-l observă până când nu ridică ochii de la plante şi-i zări faţa netedă ca oglindă, cuibărită într-un fluier plisat antic. Se ridică repede în picioare pentru a-şi ascunde tresărirea şi se şterse pe mâini de salopetă.
- Afli mai multe dacă mă spionezi?
- Te pot spiona oricând doresc. Aflu mai multe lucruri din întrebările pe care ţi le pun.
Pelicula maleabila de polimer metalic îi schimba faţa într-o expresie de veselie jucăuşă.
- Acum, aş vrea să alegi floarea pe care o consideri cea mai frumoasă dintre toate. Sunt curios să văd care este răspunsul tău.
Erasmus mai jucase şi înainte asemenea jocuri. Părea incapabil să înţeleagă deciziile subiective, dorind să cuantifice chestiunile legate de opinie şi de gust personal.
- Fiecare plantă este frumoasă în felul ei, replică Serena.
- Cu toate acestea, alege una. Apoi explică-mi alegerea ta.
Ea porni de-a lungul potecilor de pământ, privind dintr-o parte într-alta. Erasmus o urmă, înregistrând fiecare moment în care femeia ezită în faţa fiecărei inflorescenţe.
- Există caracteristici observabile, cum ar fi culoarea, forma şi delicateţea, remarcă robotul, şi variabile mai ezoterice, cum ar fi parfumul.
- Nu trece cu vederea componenta emoţională.
În vocea ei se simţea o nuanţă de nostalgie.
- Unele dintre aceste plante îmi aduc aminte de casa mea de pe Salusa Secundus. Anumite flori ar putea avea pentru mine o valoare sentimentală mai mare, deşi nu neapărat şi pentru oricine altcineva. Poate că îmi amintesc o vreme când bărbatul pe care-l iubesc mi-a adus un buchet de flori. Cu toate acestea, tu n-ai înţelege asemenea asocieri.
- Tragi de timp. Fă alegerea!
Ea arătă către o imensă floare-elefant cu dungi de un portocaliu şi roşu viu, scoase în evidenţă de pistilul din centru, în formă de corn.
- În acest moment, asta-i cea mai frumoasă.
- De ce?
- Mama mea obişnuia să le cultive la noi acasă. Când eram copil, nu credeam că sunt prea drăguţe, dar acum îmi aduc aminte de zile mai fericite - dinainte să te cunosc pe tine!
Îşi regretă imediat sinceritatea, pentru că dezvăluia prea mult despre gândurile ei intime.
- Foarte bine, foarte bine...
Maşina erudită îi ignoră insultă şi se uită fix la floarea-elefant, ca şi cum i-ar fi analizat toate aspectele, cu tot setul de aptitudini senzoriale. Ca un cunoscător de vinuri, încerca să descrie calităţile mirosului, dar pentru Serena analiza lui sună clinic, lipsindu-i subtilităţile şi nivelul emoţional care-o îndemnase să facă alegerea.
Dar ce era cel mai ciudat, Erasmus părea conştient de propriile lui lipsuri.
- Ştiu că oamenii sunt în unele privinţe mai sensibili decât maşinile - deocamdată. Cu toate acestea, maşinile au un potenţial mai mare de a deveni superioare în orice domeniu. De aceea doresc să înţeleg toate aspectele vieţii biologice conştiente de sine.
Cu un tremur involuntar, Serena se gândi la laboratoarele încuiate, ştiind că, după toate indiciile, activităţile sale secrete depăşeau cu mult studiul florilor frumoase.
Erasmus presupuse că era interesată de observaţiile lui.
- Dacă este dirijată să evolueze adecvat, o maşină gânditoare poate să ajungă mai aproape de perfecţiune din punct de vedere intelectual, creativ şi spiritual decât ar putea spera vreodată o fiinţă umană, având o libertate şi o anvergură mentală incomparabilă. Sunt entuziasmat de minunile pe care le-am putea înfăptui dacă Omnius n-ar exercita o asemenea presiune asupra altor maşini pentru a se conforma ideilor lui.
Serena ascultă, sperând că robotul ar putea lăsa să-i scape mai multe informaţii. Simţea oare un conflict potenţial între Erasmus şi hipermintea computer?
Robotul continuă:
- Cheia este capacitatea de înmagazinare de informaţii. Maşinile vor absorbi nu doar mai multe date brute, dar şi mai multe sentimente, de îndată ce le vom înţelege. Când asta se va întâmpla, vom fi capabili să iubim şi să uram cu mult mai multă pasiune decât oamenii. Muzica noastră va fi mai măreaţă, picturile mai splendide... Odată ce vom atinge desăvârşită conştiinţa de sine, noi, maşinile gânditoare, vom crea cea mai mare renaştere din istorie.
Serena se încruntă la auzul afirmaţiilor lui.
- Te poţi perfecţiona continuu, Erasmus, dar noi, oamenii, folosim doar mici porţiuni de creier. Avem un potenţial enorm de a ne dezvolta noi însuşiri. Capacitatea voastră de a învăţa nu este mai mare decât a noastră.
Robotul încremeni, ca şi cum ar fi fost surprins.
- Adevărat. Cum ar fi putut să-mi scape acest amănunt important?

Chipul lui se modifică, devenind pasiv şi contemplativ, apoi se metamorfoză într-un surâs larg.
- Drumul spre perfecționare va fi unul lung. Asta va cere mai multe investigații.
Brusc, schimba subiectul, că pentru a sublinia vulnerabilitatea tinerei.
- Cum e cu copilul? Vorbeşte-mi despre emoțiile pe care le simți față de tatăl lui şi descrie actul fizic al copulației.
Încercând să oprească valul de amintiri dureroase, Serena rămase tăcută. Erasmus găsea fascinantă reticența ei.
- Şi eşti atrasă de Vorian Atreides din punct de vedere fizic? Am făcut nişte teste tânărului chipeş - are gene bune pentru reproducere. După ce sarcina ta se încheie, ți-ar plăcea să te împerechezi cu el?
Serena respira precipitat, fixându-şi mintea asupra amintirilor despre Xavier.
- Să mă împerechez? Indiferent cât de mult ne studiați, există multe lucruri pe care creierele voastre de maşini nu le vor înțelege niciodată despre natura umană.
- Mai vedem noi, răspunse el calm.
Conştiința şi logica nu sunt standarde demne de încredere.
COGITORI, Postulat fundamental
Un roi compact de automate-robot mişunau pe deasupra Călătorului Visurilor, în timp ce aparatul era ancorat într-o structură de tip doc construită într-un crater artificial de pe teritoriul spațioportului. Maşini minuscule se târau în gurile de eşapament şi curățau camerele reactorului - o armată coordonata de dispozitive de întreținere, reparând avariile provocate de Armada Ligii.
Vor şi Seurat stăteau pe o platformă, urmărind automatele, încrezători că reparațiile vor fi încheiate potrivit specificațiilor programate.
- În curând vom putea pleca, vorbi căpitanul robot. Probabil că abia aştepți să te bat din nou la jocurile noastre de război.
- Iar tu trebuie să fii nerăbdător să mai spui nişte glume pe care eu să nu le găsesc amuzante, replică Vor.
Se simțea într-adevăr nerăbdător să se afle înapoi la bordul Călătorului Visurilor, dar simțea de asemenea şi un alt fel de nerăbdare, o apăsare în piept care se înrăutățea de câte ori se gândea la frumoasa sclavă din casa lui Erasmus. În ciuda faptului că Serena Butler îl respinsese categoric, nu se putea opri să nu se gândească la ea. Lucrul cel mai rău era că nu înțelegea de ce. Datorită legăturilor sale de familie, Vor Atreides se delectase cu numeroase sclave pentru plăceri, unele la fel de fermecătoare ca şi aceasta. Fuseseră crescute şi educate pentru îndatoririle lor, şi trăiau în captivitate printre maşinile gânditoare. Dar femeia sclavă a lui Erasmus, în ciuda faptului că fusese adusă la vila robotului împotriva voinței ei, nu dădea impresia că ar fi fost înfrântă.
Vor putea să-i vadă chipul, buzele pline, privirea pătrunzătoare a ochilor violet când îl privea cu neplăcere. Chiar dacă sarcina i se vedea, tot se simțea atras de ea şi simțea o stranie gelozie mocnită. Unde era iubitul ei? Cine era?
Când Vor avea să se întoarcă la vila lui Erasmus, ea avea să-l ignore sau să-l insulte din nou, fără îndoială. Cu toate acestea, abia aştepta s-o vadă înainte să plece cu Seurat într-o altă călătorie de actualizări. Exersase ceea ce ar fi putut să-i spună, dar, chiar şi în închipuirea lui, Serena îl putea învârti cu spiritul ei ca pe un titirez.
Vor urca o scară de pe cadrul docului şi se târî în spațiul îngust din interiorul unui perete, unde observă un automat de întreținere întinzând noi rețele de circuite lichide pentru panoul principal de navigație. Automatul stacojiu lucra foarte eficient cu uneltele încorporate. Vor înainta încă puțin în zonă restrânsă şi cercetă panoul deschis, observând desenul amețitor al componentelor colorate.
- Vei fi dezamăgit dacă te aştepți să-l prinzi făcând vreo greşeală, rosti Seurat din spatele lui. Sau încerci din nou sabotajul cu care mă amenințI atât de des?
- Sunt un hrethgir mizerabil. Nu poți fi sigur niciodată de ce-aş putea face, bătrâne creier metalic!
- Faptul că nu râzi la glumele mele indică faptul că ai o inteligență insuficientă pentru a pune la cale un asemenea plan viclean, Vorian Atreides.
- Poate că pur şi simplu n-ai haz.
Din păcate, zeflemeaua şi reparațiile nu-l împiedicau pe Vor să se gândească la Serena. Se simțea ca un băiat zăpăcit, însuflețit şi confuz în acelaşi timp. Ar fi vrut să vorbească cu cineva despre sentimentele lui, dar nu cu prietenul lui robot, care înțelegea femeile şi mai puțin decât Vor.
Mai degrabă ar fi avut nevoie să vorbească cu Serena. Poate cu perspicacitatea şi inteligenta pe care le avea, văzuse prin el şi nu-i plăcuse ceea ce văzuse. Îl numise „un sclav întreținut care nu-şi poate vedea lanțurile”. O insultă derutantă, având în vedere toate privilegiile din viața lui. N-avea nici cea mai mică idee ce voia să spună.
Automatul de reparații termină de trasat căile de flux de mare putere ale unui modul electronic, apoi schimbă uneltele pentru a regla un port de colectare a datelor. Brațul subțire al maşinii se extinse mai departe, astfel încât să se poată conecta la o placă de reglare aflată adânc în interiorul panoului.
Stând în interiorul cabinei Călătorului Visurilor, Seurat porni comenzile principale ale navei, folosind dispozitive de diagnostic încorporate pentru a verifica sistemele de navigație.
- Am descoperit o scurtătură interesantă către a doua oprire de pe ruta de actualizare. Din nefericire, presupune

zborul direct printr-o stea giganta albastră.
- În acest caz, recomand o altă rută, replică Vor.
- Sunt de acord, deşi nu-mi place să pierd timpul.
Se întrebă ce avea să se întâmple după ce se năştea copilul. Avea să-l trimită Erasmus în ţarcurile sclavilor pentru a n-o împiedică pe Serena să-şi îndeplinească sarcinile? Pentru prima oară în viaţă, Vor se trezi că se pune în pielea unui prizonier uman.
Ca om de încredere prețuit, se considerase întotdeauna o parte a lumilor sincronizate, şi abia aştepta să devină cândva neocymec. Credea că Omnius domnea asupra oamenilor pentru propriul lor bine; altfel, galaxia s-ar fi făcut fărâme, transformându-se într-un haos lipsit de călăuză.
Era obişnuit cu situaţii în care una dintre părți era dominatoare cealaltă supusă. Pentru prima oară se întrebă dacă puteau exista şi alte tipuri de relaţii, bazate pe egalitate şi cooperare. Căpitanul robot al Călătorului Visurilor era în mod limpede stăpânul lui Vorian, dar aveau o asociere productivă.
Vor se întrebă dacă el şi cu Serena ar fi putut face un pas mai departe, formând o relaţie în care să se trateze unul pe celălalt cu o egalitate perfectă. Era un concept radical, unul care-i supunea sensibilitatea unui adevărat şoc. Şi totuşi, nu credea că ea ar fi acceptat mai puțin de-atât.
Înghesuit în spaţiul strâmt din spatele peretelui despărțitor şi al panoului de navigaţie, automatul de întreținere scotea sunete ciudate, trimițându-şi semnale lui însuşi într-un limbaj de neînțeles, un soi de paraziți, repetând la nesfârşit conexiunile de testare.
Cu un oftat, Vor îi spuse automatului:
- Hai, lasă-mă să încerc instrumentul ăla...
Automatul se roti spre el şi-i preda sondă de diagnostic, dar o parte a extensiilor sale din pelicula metalică intersectară o conexiune din placă de circuite expusă şi un arc incandescent de electricitate lovi totul ca un ciocan. Automatul scoase un sunet strident. Fumul urât mirositor de circuite şi sisteme hidraulice topite se ridică în rotocoale din panoul acum distrus.
Vorian se strecură afară din spaţiul îngust, apoi se şterse pe frunte. Seurat scana automatul defect şi componentele înnegrite ale sistemului de navigaţie al navei.
- Evaluarea mea ca expert este că avem nevoie aici de ceva mai multe operaţiuni de întreținere.
Când Vor râse de comentariu, Seurat fu surprins.
- De ce găseşti asta nostim?
- Nu cere niciodată cuiva să explice umorul, Seurat. Acceptă doar râsul.
După ce opri sursa de energie, Vor scoase automatul ars şi defect şi-l lăsa să cadă cu un zăngănit. Aceste dispozitive erau uşor de înlocuit. Seurat transmise o cerere pentru un nou automat.
În timp ce aşteptau că reparaţiile să continue, Vor îşi luă inima în dinți. Punându-şi în ordine întrebările, pomeni de încurcătură din sentimentele sale. Poate că ceva din baza de date a robotului i-ar putea fi de folos.
Înfipte în fața netedă, filamentele optice ale robotului sclipeau ca nişte sori miniaturali.
- Nu-ți înțeleg problema, zise Seurat în timp ce încarcă un rezumat al diagnosticului dintr-una dintre băncile de date ale navei. Ai o poziție corespunzătoare printre maşinile gânditoare. Trimite-i o solicitare lui Erasmus!
Vor era exasperat.
- Nu-i chiar aşa, Seurat. Chiar dacă Erasmus mi-o transfera mie pe Serena... dacă mă refuza ea?
- Atunci, lărgeşte-ți căutarea. Faci lucrul ăsta inutil de dificil. Printre candidatele umane de pe Pământ, vei găsi cu uşurință o femeie compatibilă, chiar şi una cu trăsături similare cu această sclavă anume, dacă-i prețuieşti atât de mult atributele fizice.
Vor îşi dori să nu fi adus niciodată în discuție subiectul.
- Maşinile gânditoare pot fi câteodată complet stupide.
- Nu ți-ai mai exprimat asemenea sentimente până acum...
- Asta pentru că n-am mai simțit niciodată aşa ceva.
Seurat încremeni pe loc.
- Sunt conştient, din punct de vedere intelectual, de imperativul biologic uman de a se împerechea şi de a se reproduce. Diferențele fizice dintre bărbați şi femei îmi sunt familiare, ca şi impulsurile hormonale pe care le aveți. Fiind date calități genetice acceptabile, sistemele de reproducere ale celor mai multe femei sunt în esență identice. De ce ai trebui aceasta Serena să fie mai de dorit decât oricare alta?
- Nu ți-aş putea explica niciodată, bătrâne creier metalic, răspunse Vor în timp ce se uită printr-un hublou şi urmărea un alt automat traversând platforma docului către nava. Nu-mi pot explica nici măcar mie însumi!
- Sper să-ți dai seama în curând. Nu-mi permit să tot înlocuiesc automate de întreținere...
Deseori oamenii mor pentru că sunt prea laşi ca să trăiască
TLALOC, O epocă pentru titani
Soarele arzător al Arrakisului strălucea pe cer, aruncând câteva umbre în jurul monstrului şi al încrezătorului său călăreț. Pentru farsa din această zi, Selim era încântat că reuşise să cheme cel mai mare vierme de până acum.

Naibul Dhartha avea să fie îngrozit - sau măcar impresionat. Poate că Budallah îl va lovi pe naibul trădător, că pedeapsă pentru ceea ce-i făcuse nevinovatului Selim. Sau poate că tânărul avea să aibă ocazia să-şi caute propria lui răzbunare. De fapt, Selim ar fi preferat asta.
După mai mult de un an în care trăise prin forțe proprii, era bine hrănit, sănătos şi fericit. Dumnezeu continua să-i zâmbească. Adolescentul robust consuma mai mult melanj decât oricând înainte.
Selim îşi stabilise în deşert şase avanposturi cu provizii, făcând în total opt adăposturi, inclusiv o stație de testări botanice abandonată, pe care-o descoperise încă şi mai departe de munții colonizați. Găsise mai multe materiale decât visase vreodată că ar fi fost posibil, făcându-l bogat după standardele poporului său.
Noaptea râdea singur de felul în care naibul Dhartha şi ceilalți locuitori ai stâncilor crezuseră că-l pedepseau cu exilul. În schimb, Selim renăscuse aici, în deşert. Budallah îl ținuse teafăr, îl protejase. Nisipurile îl curățaseră, făcându-l un om nou. Îndrăzneț, descurcăreț şi sfidător, avea să devină o legendă printre nomazii deşertului.
Selim, Călărețul Viermilor!
Dar asta se putea întâmpla numai dacă zensunniții aflau despre el. Numai atunci îşi putea înfăptui destinul pe care-l plănuia pentru el însuşi, un om venerat de poporul său. Avea să le arate ce devenise!
Selim îmboldi viermele-mamut înapoi către vechii munți familiari. După atâta timp petrecut singur, neavând pe nimeni cu care să vorbească în afara lui însuşi, se întorcea în singurul loc pe care-l putea numi cu adevărat acasă, în ciuda lipsurilor şi provocărilor.
Sub tălpile dureroase ale tânărului, viermele se zvârcoli, nefiind dornic să se apropie de stânci. Selim îl obliga, făcându-l să se întoarcă şi să treacă prin fata pantelor înalte.
Ținându-se de sulița de metal şi apăsând cu putere, astfel că segmentele depărtate să rămână dezvelite, se ridică în picioare pe spinarea viermelui, păstrându-şi echilibrul. Mantia alb-murdar îi flutura în vânt. Când viermele ajunse în fata deschiderilor că de fagure ale peşterii, Selim putu zări siluete minuscule apărând să se uite uimite la el. Viermii nu veneau niciodată atât de aproape de pereții stâncii, dar el îl condusese pe acesta până aici, că pe un monstru peste un ocean vast. Îl controla în totalitate.
Selim văzu şi alte siluete pe stânci şi auzi strigăte slabe, oameni care-i chemau pe alții. În scurtă vreme, sătenii zensunniți uluiți se înşirară pe toate potecile care urcau muntele. Era încântat să le vadă ochii mari şi gurile căscate.
Selim îşi dirijă viermele de nisip pe lângă ei toți, strigând şi dând impertinent din mâini. Folosindu-şi țepuşele şi suliță, sili demonul să se întoarcă din nou, răsucindu-şi capul de şarpe şi întorcându-se în fața peretelui de piatră ca un animal dresat.
Nici unul dintre spectatori nu-i făcu semn cu mâna şi nici nu se mişcă prea mult.
Dându-şi aere, Selim râdea şi huiduia, răcnind insulte către hainul naib Dhartha şi către trădătorul Ebrahim. În roba de deşert, cu o pânză acoperindu-i fata, Selim se îndoia că cineva i-ar putea ghici identitatea. N-ar fi fost şocați să afle că era vorba de presupusul hoț de apă, de exilatul vagabond?
Ar fi fost mult mai satisfăcut dacă le-ar fi arătat cine era şi le-ar fi auzit respirația întretăiată, dar o vreme avea să-i hărțuiască mai întâi, creând o legendă. Într-o zi, avea să râdă de neîncrederea lor, poate chiar apropiindu-se destul de mult pentru a-l invita pe naibul Dhartha la o plimbare călare. Chicoti în sinea lui.
După ce-i intimida destul, Selim conduse viermele înapoi spre deşert. Cu un foşnet asurzitor de frecare, viermele de nisip porni în goană către largul dunelor. Selim râse tot drumul, mulțumindu-i lui Budallah pentru un asemenea truc vesel.
*
Înghesuit lângă ceilalți pe un prag de piatră, Mahmad, fiul naibului Dhartha, privea fix, nevenindu-i să creadă, la viermele gigantic care făcea întoarceri aidoma unui animal bine dresat, apoi se îndepărta năvalnic, traversând nisipurile vălurite. Un singur om mânase creatura, o persoană micuța care stătea în picioare, neînfricată, pe culmea proeminenta.
Incredibil Ochii mei au văzut mai mult decât văd majoritatea zensunnitilor în întreaga lor viață. Şi avea doar doisprezece ani standard!
Mahmad auzea băieții înflăcărați vorbind despre cât de captivant ar fi să călăreşti un vierme. Unii încercau să ghicească identitatea străinului smintit care putea porunci demonilor deşertului. Alți refugiați zensunniți fondaseră sate şi oraşe în peşterile de pe tot cuprinsul munților de pe Arrakis, aşa că ar fi putut fi membrul oricărui trib.
Mahmad ridică ochii, cu mintea plină de întrebări, apoi îşi zări tatăl stând lângă el, cu chipul cioplit parcă în piatră.
- Ce nerod, mormăi naibul Dhartha. Cine-ar putea avea atâta nesăbuință şi atâta dispreț pentru propria lui viață? Merită să fie devorat de monştri!
- Da, tată, încuviință Mahmad din obişnuință, dar în mintea lui se conturau posibilități interesante.
Zeul Ştiinței poate fi o divinitate crudă.
TIO HOLTZMAN, jurnal codificat (parțial distrus)

Când Tio Holtzman descoperi o eroare de calcul în proiectul generatorului sau de rezonanță în aliaje, fu cuprins de o furie îndreptățită. Stătea în biroul lui privat, înconjurat de noile licurigloburi pe care le proiectase Norma, parcurgând el însuşi calculele plictisitoare.
Nu-i ceruse tinerei să examineze amănuntele accidentului catastrofal, pentru că se temea că ar putea depista o fisură veritabilă de proiectare, iar asta ar fi fost prea stânjenitor. Norma susținuse tot timpul că dispozitivul n-avea să funcționeze aşa cum era prevăzut, şi avusese dreptate. Lua-o-ar naiba!
În consecință, inventatorul petrecuse ore întregi făcând şi refăcând munca executată de o cameră întreagă de sclavi rezolvatori. Şi descoperi într-adevăr trei greşeli minore. Vorbind obiectiv, chiar dacă socotelile aritmetice ar fi fost făcute corect, proiectul originar tot ar fi rămas inaplicabil... dar asta era irelevant, decise el.
Rezolvatorii comiseseră greşeli de neiertat, indiferent de relevanță lor pentru ansamblul problemei. Era cu siguranță destul ca să scape el însuşi de vină.
Holtzman intra în încăperea liniştită unde calculatoarele umane stăteau la mese, trecând prin etapele ecuațiilor pe care le primiseră de la Normă. Se opri în cadrul uşii şi-i măsură cu privirea în timp ce lucrau la dispozitivele lor de calcul şi scriau rezultate pe tăblițe.
- Veți înceta activitatea chiar acum! De aici înainte, tot ceea ce lucrați va fi atent monitorizat şi verificat, indiferent cât de mult timp o să ia. Voi citi fiecare foaie, voi examina fiecare soluție pe care-o obțineți. Greşelile voastre au dat înapoi cu luni de zile apărarea omenirii, poate chiar mai mult, şi nu sunt deloc mulțumit!
Sclavii plecară capul, evitând să-l privească în ochi.
Dar Holtzman abia se dezlănțuise.
- N-am fost un stăpân bun pentru voi? Nu v-am dăruit o viață mai bună decât ați fi avut în plantațiile de trestie sau pe malurile fluviului? Şi aşa mă răsplătiți?
Rezolvatorii noi se uitară la el cu groază întipărită pe chip. Lucrătorii mai vechi, cei care nu muriseră de febră, se ghemuiră posomorâți.
- Câte alte greşeli ați mai făcut? Câte alte teste ar mai putea fi distruse de incompetența voastră?
Îi privi încruntat pe sclavi, apoi apucă la întâmplare o hârtie.
- De acum înainte, dacă o să găsesc vreo greşeală intenționată, veți fi executați - țineți minte ce vă spun! Din moment ce lucrăm la un program de război, asta ar însemna sabotaj şi răzvrătire.
Norma intra în grabă în cameră, făcând paşi inegali cu picioarele ei scurte.
- Ce-i asta, savant Holtzman?
El ridică o foaie însemnată cu propriile lui mâzgăleli.
- Am găsit greşeli serioase în calculele de la generatorul meu. Nu ne mai putem baza pe munca lor. Eu şi cu tine, Norma, vom reverifica tot ceea ce fac. Chiar acum!
Chipul ei neatrăgător păru alarmat. Se înclină uşor.
- Cum doreşti.
- Între timp, continua Holtzman, adunându-şi hârtiile, vă tai rațiile la jumătate. De ce-ar trebui să vă țin burțile pline în timp ce subminați eforturile noastre de a înfrânge inamicul?
Sclavii gemură. Holtzman îşi chemă gărzile de dragoni să-i dea afară.
- N-o să suport o asemenea neglijență. Sunt prea multe în joc!
Când rămaseră singuri în casă, el şi cu Normă se aşezară şi începură să examineze calculele noi, foaie cu foaie. Femeia de pe Rossak se uită la omul de ştiință ca şi cum acesta ar fi reacționat exagerat, dar el se mulțumi să se încrunte şi se aplecă deasupra unei mese cu hârtii împrăştiate pe toată suprafața.
Până la urma găsiră o eroare matematică făcută de unul dintre noii rezolvatori tineri pe nume Aliid. Mai rău, greşeală nu fusese descoperită, aşa cum ar fi trebuit, de partenerul său, un băiat pe care îl chema Ishmael.
- Vezi, ar fi fost un alt dezastru costisitor! Probabil complotează împotriva noastră!
- Sunt doar nişte băieți, domnule savant. Sunt surprinsă că sunt măcar în stare de asemenea calcule matematice!
Fără s-o bage în seamă, Holtzman ordona gărzilor să-i cheme pe cei doi tineri - apoi, răzgândindu-se, îi chemă pe toți rezolvatorii să se întoarcă în încăpere. Când băieții îngroziți fură târâți în față, le aruncă tot felul de acuzații celor doi, care nu păreau capabili de sabotaje matematice sofisticate.
- Voi, băieți, considerați asta o glumă, o joacă? Omnius ne poate distruge oricând! Invenția asta poate că ne-ar fi salvat!
Norma îl privi pe inventator, nu prea sigură cât ştia acesta despre proiectul ei. Însă el era acum cuprins de aroganță.
- Când plantați scoici sau când tăiați trestii, o eroare de câțiva centimetri nu contează. Dar asta - arătă spre calculele din fața lor - asta ar fi putut însemna distrugerea unei întregi flote de bătălie!
Îşi plimbă privirea mânioasă peste grupul de rezolvatori.
- Rațiile reduse ar trebui să vă pună pe drumul ce bun. Poate că dacă va chiorăie mațele, vă puteți concentra asupra muncii voastre!
Se întoarse spre băieți, care se făcură mici în față furiei lui.

- Iar voi doi ați pierdut complet ocazia de a lucra cu mine. Îi voi cere lordului Bludd să vă repartizeze în schimb la muncă grea. Poate că acolo puteți dovedi de ce sunteți în stare, pentru că, în mod sigur, mie nu-mi sunteți de nici un folos.
Se întoarse spre Norma, bombănind că pentru sine:
- Aş arunca afară tot lotul, dar aş pierde mai mult timp instruind înlocuitorii!
Surd la murmurele lor de dezamăgire, nevrând să accepte nici o rugăminte, savantul mânios ieşi din cameră, lăsând-o pe Norma să se uite după el, surprinsă de izbucnirea lui.
Doi dragoni înaintară şi-i luară pe Ishmael şi pe Aliid.
Învățați din trecut - nu-l purtați ca pe un jug în jurul gâtului.
COGITOR RETICULUS, Observații de la înălțimea a o mie de ani
Agamemnon îşi conduse flota de nave blindate împotriva magicienelor de pe Rossak. Vehiculele robotice principale îi duceau pe generalul cymec şi pe cei doi titani care-l însoțeau, ca şi câteva zeci de neocymeci ambițioşi. Ochii-de-paza ai lui Omnius le monitorizau mişcările.
În urma cymecilor, o flotă de nave de război robotice accelerau şi virau în jurul lor pentru a ajunge primele, proiectile lucioase cu motoare enorme şi încărcate din belşug cu artilerie. Navele-masina erau apărate pentru un singur drum, menite să nu se întoarcă niciodată acasă; aveau motoarele încinse, nepăstrând nici un pic de combustibil pentru o călătorie de înapoiere. Se apropiau atât de repede încât, până să le detecteze statiile-santinela de pe orbita planetei Rossak, maşinile gânditoare ajunseseră deja şi deschiseseră focul. Navele de patrulare şi santinelele de la periferia sistemului nu avură nici o şansă să lanseze vreo lovitură.
În timp ce navele robot atacau stațiile orbitale, cymecii plănuiau să-şi caute propria lor răzbunare la suprafață.
Când forța de atac ajunse mai aproape de Rossak, cymecii îşi pregătiră formele-razboinic blindate.
Servomecanismele instalară containerele individuale ale creierelor în lacasele protejate, legând tijele mentale de sistemele de control şi pregătind armele. Cei trei titani aveau să folosească puternice forme-planor, corpuri zburătoare înarmate. Spre deosebire de ei, neocymecii purtau corpuri de luptă distrugătoare, păşitoare ca nişte crabi ce puteau mărşălui nestânjeniți peste obstacolele din junglă.
Agamemnon şi cymecii săi accelerară în siajul ionizat al navelor-robot care trecuseră deja că fulgerul pe lângă ei.
Instalat în corpul lui zburător, generalul îşi testă armele integrate. Era nerăbdător să simtă piatră, metalul şi carnea în strânsoarea ghearelor sale tăietoare.
Studie diagramele tactice şi urmări cum primele salve ale roboților loviră stațiile defensive de deasupra Rossakului. Acest avanpost al Ligii era o planetă minoră, cu o populație relativ mică, grupată în văile sufocate de junglă formate în faliile scoarței, în timp ce restul uscatului şi oceanelor rămâneau neospitaliere. Rossak nu-şi instalase încă costisitorul scut de bruiaj Holtzman care proteja lumile umane importante, ca Salusa Secundus şi Giedi Prime.
Dar magicienele mortale, cu puterile lor mentale monstruoase, stârniseră mânia cymecilor. Ignorând bătălia spațială, navele lui Agamemnon plonjară către atmosfera fumurie. În oraşele adăpostite în peşteri aveau să le găsească pe magiciene, familiile şi prietenii lor. Victime, cu toții.
În minte, deschise o conexiune cu forța sa de luptă formată din cymeci.
- Xerxes, tu să conduci avangarda aşa cum ai făcut-o pe Salusa Secundus. Vreau nava ta la locul atacului!
În răspunsul său, transmis pe bandă largă, Xerxes nu-şi putu ascunde teamă.
- Ar trebui să fim atenți împotriva femeilor ăstora telepate. L-au omorât pe Barbarossa, au distrus totul pe Giedi Prime...
- Atunci, dă-ne un exemplu. Fi mândru să ajungi primul pe câmpul de luptă. Dovedeşte-ți valoarea şi fii recunoscător pentru ocazie...
- Eu... mi-am dovedit valoarea de multe ori de-a lungul secolelor.
Xerxes părea iritat.
- De ce să nu trimitem pur şi simplu roboți de luptă mai întâi? N-am văzut nici un indiciu că Rossak ar avea instalată o rețea completă de bruiaj...
- Cu toate acestea, vei conduce atacul. N-ai nici un pic de mândrie... sau de ruşine?
Xerxes nu mai oferi nici o scuză sau rugăminte. Indiferent ce făcea ca să se răscumpere, era imposibil să compenseze greşeală pe care o comisese cu o mie de ani în urmă...
Când primii titani aveau încă forma umană, Xerxes fusese întotdeauna un lacheu linguşitor, nerăbdător să participe la marile evenimente. Dar nu avusese niciodată ambiția sau energia de deveni un revoluționar indispensabil. O dată ce cucerirea inițială se terminase, domnise mulțumit asupra unui grup de planete încredințate lui de către ceilalți titani. Xerxes fusese cel mai hedonist dintre primii doisprezece, desfătându-se cu plăcerile trupului său uman. Fusese cel din urmă care să treacă prin operația de transformare în cymec, nevrând să renunțe la senzațiile sale prețioase.
Dar după mai mult de un secol de domnie, nechibzuitul Xerxes devenise prea mulțumit de sine. Prosteşte, delegase prea multe îndatoriri maşinilor inteligențe artificiale programate de Barbarossa. Lăsase chiar rețeaua de

computere să ia decizii în locul lui. În timpul tumultului Revoltelor Hrethgirilor de pe Corrin, Richese şi Walgis, Xerxes se bazase pe maşinile gânditoare pentru a menține ordinea pe propriile sale planete. Cu lipsa de atenție la detalii şi cu încrederea plină de optimism în rețeaua sa de IA, dăduse frâu liber să împiedice răscoală să se răspândească. Înfumuratul Xerxes predase controlul rețelei de computere, ordonându-i să se ocupe de orice necazuri ar putea apărea.
Folosind această posibilitate fără precedent de acces la informații esențiale, computerul conştient de sine îl izolase pe Xerxes şi preluase imediat controlul asupra planetei. Pentru a răsturna Vechiul Imperiu, Barbarossa programase maşinile gânditoare cu potențialul de a fi agresive, aşa încât căpătaseră imboldul de a face cuceriri. Cu noua lui putere, entitatea IA novice - după ce îşi luase numele de „Omnius” - îi cucerise pe titanii înşişi, luând în stăpânire atât cymecii cât şi oamenii, pretinzând că era pentru binele lor.
Agamemnon se blestemase singur pentru că nu-l supraveghease pe Xerxes mai îndeaproape şi pentru că nu-l executase fără ezitare când stilul lui neglijent devenise pentru prima oară vizibil.
Stăpânirea computerului se răspândise că o reacție nucleară, mai repede decât puteau titanii să-şi trimită avertismente unul altuia, înainte să apuce să închidă rețelele IA, Cât ai clipi, planetele dominate de titani deveniseră lumi sincronizate. Noi incarnări ale hipermintii răsăriră ca nişte buruieni electronice hidoase, iar domnia maşinilor gânditoare deveni o încheiere inevitabilă.
Computerele sofisticate găsiseră fisuri în restricțiile programării lui Barbarossa care le îngăduiseră să pună frâul pe foştii stăpâni. Totul din cauză că Xerxes le deschisese prosteşte usa. Un act de neiertat, din punctul de vedere al lui Agamemnon!
Acum, navele de atac ale cymecilor trecură în viteză pe lângă platformele orbitale aşezate deja în poziție de luptă deasupra lumii acoperite de junglă. Navele de luptă robotice izbeau stațiile spațiale cu proiectile explozive, eliberând gheizere de aer presurizat. O stație de andocare începu să se legene şi să cadă de pe orbită.
Planeta se desluşea în fața lor, lipsită de apărare, o minge uriaşă acoperită de nori, cu continente înnegrite, vulcani activi, mari otrăvitoare şi zone luxuriante de jungle violete şi aşezări umane.
- Noroc, dragostea mea, se auzi vocea senzuala a lui Juno pe frecvența lor privată. Vorbele ei îi furnicară contururile creierului.
- N-am nevoie de noroc, Juno. Am nevoie de victorie.
*
Când atacul neaşteptat începu, câteva nave de război staționate la sol şi kindjale blindate se ridicară de pe cupola polimerizata a junglei pentru a se alătura apărării din spațiu. Platformele orbitale sufereau deja pagube serioase. Chiar când îşi chemă grupul de ucenice telepate, Zufa Cenva îl apucă de braț pe Aurelius Venport, admițând că există un număr de sarcini pe care le-ar fi putut îndeplini.
- Dovedeşte-ți talentul de conducător. Evacuează oamenii - n-avem prea mult timp!
Venport încuviință:
- Bărbații au pregătit un plan de urgență, Zufa. Voi, magicienele, nu sunteți singurele care fac planuri de viitor...
Dacă se aştepta la vreun fel de laudă sau de felicitare din partea ei, fu dezamăgit.
- Fă-o atunci, răspunse ea. Atacul asupra stațiilor orbitale e doar începutul, probabil o diversiune. Vor urma cymecii.
- Cymecii? Vreuna dintre navele-cercetas...
Ochii lui Zufa ardeau, plini de prevestiri.
- Gândeşte-te, Aurelius! Heoma a ucis un titan pe Giedi Prime. Acest atac nu poate fi o coincidență. De ce altceva le-ar păsa de Rossak? Vor să le distrugă pe magiciene!
Bărbatul ştia că ea avea dreptate. De ce şi-ar face griji maşinile ganditoare-pentru platformele orbitale? Alții păreau să simtă şi ei pericolul. Putea deja să-şi imagineze panica stârnindu-se printre oamenii din peşteră.
Cei mai mulți dintre băştinaşii de pe Rossak nu posedau puteri speciale, iar o mare parte dintre ei aveau defecte sau slăbiciuni provocate de toxinele din mediu. Dar o magiciană lovise grav cymecii pe Giedi Prime, iar acum maşinile veniseră să se răzbune.
- Magicienele mele le vor ține piept... şi ştii ce înseamnă asta.
Zufa se îndreptă, părând mai înaltă, şi-l privi cu o scânteie de nesiguranță şi de compasiune.
- Stai la adăpost, Aurelius. Cymecilor nu le pasă de tine.
Pe chipul lui apăru brusc o expresie fermă.
- Voi organiza evacuarea. Ne putem ascunde în junglă, putem avea grijă de toți cei care au nevoie de ajutor special ca să fugă. Oamenii mei au depozite secrete de provizii, adăposturi, colibe-atelier...
Zufa păru plăcut surprinsă de forță arătată de el.
- Bine. Îi las pe cei netalentați pe mâinile tale.
Cei netalentați?
Acum nu era momentul să se certe cu ea. Venport cauta vreun semn de teamă în ochii femeii. Răspunse cu voce joasă, încercând să-şi ascundă sentimentele:

- Ai de gând să te sacrifici?
- Nu pot, recunoscu Zufa cu durere în glas. Cine le-ar mai antrena pe magiciene dacă aş face-o?
El n-o crezu în întregime.
Zufa ezită, ca şi cum ar mai fi aşteptat ceva din partea lui, apoi ieşi în grabă pe coridor.
- Ai grijă de tine, strigă Venport din urmă.
După plecarea ei, bărbatul porni să alerge pe coridoare, strigând către toate familiile.
- Trebuie să ne ascundem în junglă! Împrăştiaţi-vă!
Ridică vocea, dând încrezător ordine.
- Vin cymecii!
Venport trimise şase tineri să alerge din camera în cameră prin oraşul din peşteri şi să verifice dacă mesajul a ajuns la fiecare. În timp ce tinerii se grăbeau să-şi îndeplinească sarcina, el îşi făcu propria investigaţie în încăperile izolate. Bărbaţi, femei, o varietate de siluete... În ciuda agitaţiei, un cuplu mai în vârstă stătea în apartamentul lui, aşteptând să se încheie starea de urgenţă. Venport îi ajută să ajungă la adăpost, asigurându-se că se îmbarcau pe platforma de marfă a unui lift pe cablu şi evacuându-i până jos, la nivelul solului.
Urmări cum lifturile transportau tot mai mulţi oameni. Prospectorii lui din junglă şi culegătorii de droguri îi luau în primire la baza falezei. Ei înţelegeau căile secrete ale sălbăticiei dese şi primejdioase, plus că ştiau unde se afla adăposturile în junglă de un violet metalic...
Semnalele de la navele Armadei indicau că bătălia din jurul platformelor orbitale mergea prost. O navă-cercetaş singuratică, care supravieţuise, transmise un avertisment că zeci de nave ale cymecilor îşi începuseră coborârea.
Venport strigă:
- Grăbiţi-vă! Evacuaţi oraşul! Magicienele organizează apărarea aici!
Încă un grup coborî pe o platformă care trosnea, supraîncărcată, către jungla deasă, fungoida. Venport indemna mai mulţi rătăciţi să se grăbească spre o streaşină a stâncii, de unde puteau pleca. Dintr-o dată, proiectile încinse până la roşu sfâşiară atmosferă, lăsând în urmă un fum negru, unsuros.
- Mai repede! strigă Venport, apoi alergă în tuneluri să-i caute pe ultimii rămaşi în urmă, ştiind că şi el avea doar câteva clipe să se pună la adăpost.
Avem vieţile noastre, dar avem şi priorităţi. Prea mulţi oameni nu reuşesc să-şi dea seama de diferenţa.
ZUFA CENVA, prelegere către magiciene
Navele de aterizare ale cymecilor coborâră în sălbăticia violet-argintie, împrăştiind animalele şi înnegrind vegetaţia fungoida. Armele de foc scuipară stropi de lavă din carcase, dând foc frunzişului des. Incendiul se răspândi repede.
Cu un geamăt şi un bubuit care răsună în văzduhul înnorat, aparatele cymecilor se deschiseră şi din ele ieşiră corpurile mecanice de războinici. Trei dintre vehiculele de aterizare lăsară să iasă forme-planor înarmate, în timp ce din celelalte apărură forme păşitoare de luptă asemănătoare unor crabi, cu armele răsărind în toate direcţiile că ţepii unor arici.
În corpul său planor cu muchii ascuţite, Xerxes pluti pe deasupra junglei către enclava magicienelor telepate. Purtat în tăcere pe curenţii de aer, îşi întinse aripile şi începu să cârmească pe fluxurile ascendente de vânt.
- Mă îndrept spre ele.
- Omoară-le pe târfe pentru noi, Xerxes, exclamă Juno, în timp ce ea şi cu Agamemnon îşi pregăteau propriile corpuri-planor.
Cu o voce mânioasă, Agamemnon adăugă:
- Omoară-le pentru Barbarossa!
Xerxes se înălţă către stâncile ciupite de vărsat. Dedesubt, maşinile de luptă ale neocymecilor nerăbdători care avansau rapid brăzdau tufărişurile, aruncând în aer obstacolele şi distrugând totul în cale.
Având o imagine completă a furnicarului din faleză, Xerxes plana câteva clipe pe deasupra cupolei polimerizate ce formă un mic teren de aterizare pentru navele hrethgirilor, apoi lansa cincisprezece proiectile, jumătate dintre ele izbiră pereţii duri ai falezei, detonând în izbucniri alb-negre de piatră spartă; altele pătrunseră în tunelurile unde oamenii trăiau ca nişte larve infestând lemnul.
Retrăgându-se rapid, Xerxes întoarse în viteză pe deasupra vârfurilor copacilor şi se ridică spre cer. În timp ce Agamemnon şi Juno zburau spre el, strigă triumfător:
- Primul nostru succes! Să continue neocymecii asaltul! Sisteme netede, cu membre ieşite mult în afară corpului şi înfăşurate cu fibre rezistente, îi purtau pe infanteriştii neocymeci prin tufişuri. Din tuburile lansatoare aflate în partea din fata trăgeau cu grenade cu plasmă care pârjoleau calea spre oraşele din tuneluri. Frunzişul violet, moale, se aprindea în jurul lor şi arborii fungoizi izbucneau în stâlpi de foc, alungând animalele indigene. Păsări splendide se înălţau spre cer, iar atacatorii cymeci traseră în ele cu proiectile explozive, transformându-le în nori de pene carbonizate.
Deşi mulţumit că salva iniţială mersese bine, Agamemnon nu transmise felicitări. El şi eu Juno plutiră în tăcere înainte, pentru al doilea atac aerian din poziţii diferite. Sub ei, pedestraşii neocymeci asemănători unor crabi

ajunseră la stânci pentru a completa distrugerea.
*
Zufa Cenva şi trupele ei speciale formate din magiciene se pregăteau într-o încăpere interioară pe care Aurelius Venport o desemnase pentru întâlnirile de afaceri. Nici una dintre ele nu arata teamă, doar furie şi hotărâre. În ultimul an, aceste femei îşi acceptaseră scopul fundamental în viață, chiar dacă împlinirea lui însemna moartea lor.
- Pentru asta v-am antrenat, rosti Zufa. Dar nu vă voi amăgi în privința şanselor noastre.
Nesigură de vorbele ei, încerca totuşi să pară încrezătoare.
- Suntem gata, doamna Cenva, răspunseră femeile la unison.
Zufa trase adânc aer în piept, liniştindu-se, folosind controlul mental pe care se străduise atât de mult să-l insufle elevelor sale.
Pereții de piatră ai camerei se cutremurară când primele bombe îşi atinseră ținta, împrăştiind în tuneluri nori otrăvitori. Gândindu-se dinainte la asta, Aurelius Venport se asigurase că fiecare femeie avea o mască de respirat, în timp ce evacua restul populației. Zufa era surprinsă că nu se gândise ea însăşi la o asemenea măsură de precauție. Spera că Aurelius reuşise să ajungă la adăpost, că nu-şi irosise timpul prosteşte încercând să-şi protejeze stocurile de droguri.
Acum, privea la femeile devotate care o însoțeau, reamintindu-şi numele şi personalitatea lor: Tirbes, care putea deveni cea mai bună dacă reuşea să-şi strunească potențialul; impulsivă Silin; Camio, creatoare şi imprevizibilă; Rucia, care-şi urma neabătuta propriul cod al onoarei... şi altele.
- Camio, spuse ea, te aleg pe tine să dai următoarea noastră lovitura.
O femeie subțire, cu părul lung, de culoarea paiului, se ridică în picioare, cu un surâs palid pe chip.
- Sunt onorată, doamna Cenva.
Lăsându-şi surorile în urmă, Camio îşi aranja pe fata masca de respirat, apoi ieşi din camera de refugiu. Porni înainte fără ezitare şi începu exercițiul de meditație necesar pentru a-şi aduna puterile închise în creierul ei.
Surprinzător, nu văzu nici un cadavru pe coridoarele de piatră, ceea ce o asigură că populația fusese evacuată cu succes. Acum nimic nu le-ar mai fi putut stingheri pe magiciene.
Podeaua tunelului era presărată cu pietriş dislocat de explozii. Fuioare de vapori verzui purtau otravă în peşteri. Camio nu se temea pentru viața ei, dar trebuia să se grăbească.
Auzi şuieratul unui proiectil care se apropia şi se lipi de peretele tunelului. O explozie puternică izbi fațada stâncii, trimițând o undă de şoc prin coridoarele interioare şi prin încăperile de locuit. Camio îşi recăpătă echilibrul, apoi grăbi pasul. Interiorul craniului îi vibra de energie înăbuşită. Nu arunca nici o privire către tapiserii şi mobilă, către camerele şi sălile de întrunire în care îşi petrecuse aproape toată viața.
Rossak era casa ei. Maşinile erau duşmanii ei. Camio însăşi era o armă.
Când ajunse la loc deschis şi privi jungla incendiată, văzu trei forme păşitoare ca nişte crabi cu containere pentru creier şi blindaj greu atârnând ca nişte saci de ouă, puțin deasupra picioarelor. Fiecare era un om care-şi vânduse sufletul şi jurase loialitate maşinilor gânditoare.
În adâncul junglei, Camio auzea tunetul exploziilor continue, un muget de detunături de plasmă care incinerau frunzişul purpuriu. Formele-planor se adunau pentru un nou atac, aruncând otrava, împroşcând flăcări. Zeci de păşitoare ale neocymecilor mărşăluiau către stâncile protejate, distrugând totul în jurul lor.
Tânăra trebuia să aştepte momentul potrivit pentru a nimici cât mai mulți duşmani posibil, toți dintr-o dată.
De dedesubt, Camio auzi sunetul unei alunecări line. Trei dintre cele mai rapide forme păşitoare escaladau stâncă verticală, folosind ancore cu exploziv şi gheare cu muchia de diamant pentru a se agăța de fațadă de piatră.
Femeia zâmbi celor trei crabi neocymeci. Picioarele armate flexibile trăgeau în sus corpurile împănate cu arme, până la peşterile principale. Camio stătea singură în cadrul porții, înfruntându-şi inamicii ciborgi Ştia când aveau să fie destul de aproape.
Primul invadator neocymec se ridică, iar ea îi văzu filamentele optice sclipitoare din jurul turelelor armelor. Detectând-o, cymecul întoarse aruncătoarele de flăcări către nouă țintă. Camerele-periscop filiforme străluceau orbitor.
În clipa dinainte că el să poată trage, Camio eliberă energiile acumulate în mintea şi trupul ei. Lasă să izbucnească o furtună mentală care făcu să clocotească creierul celor trei neocymeci mai apropiați şi avarie alți doi care abia începuseră să urce pe faleză. Cinci cymeci scoşi din luptă...
Ultimul ei gând se îndrepta spre târgul excelent pe care-l făcuse pentru viața sa.
*
După Camio, ieşiră alte patru magiciene, una câte una. Pe măsură ce trimitea fiecare femeie la moarte, Zufa Cenva resimțea acut pierderea. Aceste ucenice îi erau ca nişte adevărate fiice, şi fiecare dispariție o ardea ca o înghițitură de acid. Dar voluntarele ei se duceau de bunăvoie şi-şi sacrificau viețile pentru a strivi ofensiva cymecilor.
- Maşinile gânditoare nu trebuie să câştige cu nici un preț!

În cele din urmă, cea de-a şasea voluntară a lui Zufa, Silin, se întoarse în viață, dar dezorientată, cu pielea albă ca laptele îmbujorată. Se pregătise psihic să moară. În schimb, nu mai găsise nimic de distrus.
- S-au retras dincolo se raza de acțiune, doamna Cenva, raporta ea. Cymecii se retrag la navele lor. Păşitoarele şi planoarele de luptă s-au întors în zona de aterizare.
Zufa se repezi printre sfărâmături la ieşindul unde se afla fereastră. Văzu rămăşițele carbonizate ale celor cinci ucenice căzute în luptă, fiecare dintre ele arsă din interior spre exterior de focul mental incandescent. Inima ei simți dogoarea vulcanică a mâniei şi a pierderii. Urmări groaznicele maşini cu minte de om urcând la bordul vehiculelor lor şi decolând înapoi în atmosferă.
Cu timpul, refugiații împrăştiați aveau să se întoarcă. Aurelius Venport îi va aduce înapoi. Sub supravegherea lui, oamenii de pe Rossak vor reconstrui şi vor repara oraşele din faleză cu mândrie şi cu încredere, ştiind că se ridicaseră împotriva maşinilor gânditoare.
Zufa Cenva trebuia să se agațe de asta.
- Ne definim victoriile în felul nostru propriu, rosti ea cu voce tare.
*
Când cei trei titani ajunseră cu navele lor la flotă robotică de luptă, Agamemnon îşi făcu raportul înainte ca Juno sau neghiobul de Xerxes să le fi putut da maşinilor gânditoare informații pe care el nu voia ca acestea să le aibă. Generalul cymec avea să coloreze adevărul în aşa fel încât să se potrivească intereselor sale.
- Am avut un impact semnificativ, declară Agamemnon ochilor-de-paza care înregistrau. Deşi am pierdut câțiva neocymeci în atacul nostru direct asupra Rossakului, am provocat vătămări celulare mortale asupra a cel puțin cinci dintre puternicele magiciene...
Pe un canal privat îngust, Juno îşi transmise surpriză şi încântarea față de felul în care generalul titan îşi denatura raportul. Xerxes ştiu să păstreze tăcerea, în mod înțelept.
- Am provocat pagube substanțiale noii arme telepatice a hrethgirilor, continua Agamemnon, sunând mândru în fata dezastrului. Ar trebui să fie un mare pas înapoi pentru capacitatea lor...
Nuanțase în acelaşi fel evenimentele trecute pe când îşi scria memoriile, zugrăvind propria lui versiune părtinitoare a istoriei. Omnius n-ar fi pus niciodată la îndoială raportul, pentru că se potrivea din punct de vedere tehnic cu faptele obiective.
- Lucrul cel mai bun, adăugă Juno, este că n-am pierdut pe niciunul dintre titani în această ofensivă. Neocymecii pot fi înlocuiți cu toții.
Cu cele două stații orbitale de pe Rossak serios avariate de navele robot şi cu miile de ființe umane moarte la bordul lor, flota maşinilor gânditoare se retrase dintre epavele navelor şi platformelor. Dedesubt, jungla din canioanele locuibile continua să ardă.
- Potrivit evaluării mele, Omnius poate înregistra atacul de pe Rossak că pe o victorie pur şi simplu, conchise Agamemnon.
- De acord, interveniră atât Juno cât şi Xerxes.
Lucrurile arata ca şi cum un vrăjitor pervers s-a pornit să dea peste cap o planetă cât mai mult posibil... şi apoi a insamantat-o cu melanj ca trofeu.
TUK KEEDAIR, corespondenta cu Aurelius Venport
Căutătorii de rămăşițe din deşert, cu ochi aspri, se aşezară în locuri strategice de-a lungul străzilor încinse şi prăfuite din Arrakis City. Priveau prin deschizăturile înguste din pânză murdară de pe față şi întindeau mâinile sau sunau din clopoței, cerşind apă. Tuk Keedair nu mai văzuse niciodată aşa ceva.
Fusese silit să rămână aici o lună întreagă, în timp ce nomazii naibului Dhartha adunau destul melanj ca să umple nava de marfă tlulaxa. Keedair plătise pentru găzduire în Arrakis City, dar după o săptămână ajunse la concluzia că naveta lui privată de la spațioport oferea condiții mai bune de dormit. Se simțea mai bine departe de ochii iscoditori ai altor oaspeți, de bătăi pe holuri, de solicitanți şi cerşetori. Singur fiind, un om nu trebuia să-şi facă griji cu încrederea față de însoțitorii lui.
Arrakis punea atât de multe probleme pentru organizarea unei afaceri simple! Se simțea ca un înotător luptând împotriva unui curent puternic... nu că vreunul dintre băştinaşii din acest deşert ar fi înțeles comparația. Sus, pe nava de marfă de pe orbită, aşa-zişii vânători de sclavi ai lui Keedair erau tot mai nervoşi, aşa că el fusese nevoit să zboare până acolo cu naveta şi să rezolve disputele, pentru a evita violența. Un tlulaxa ştia cum să reducă pierderile. De două ori până acum, dezgustat de membrii nesupuşi ai echipajului, prea plictisiți ca să se poarte frumos, le vânduse contractele de munca unor echipe de cercetări geologice din adâncul deşertului. Dacă s-ar întâmpla cumva că scandalagii să se întoarcă la Arrakis City înainte ca nava de marfă să plece cu încărcătura de mirodenie, aceşti oameni smeriți s-ar fi târât în genunchi şi l-ar fi implorat să-i ducă înapoi în sistemul Thalim.
Mai era o problemă. Deşi naibul Dhartha era în aparență partenerul de afaceri al lui Keedair în acest proiect, conducătorul zensunnit nu avea încredere în alții. Pentru a mări viteza şi eficientă, Keedair se oferise să zboare cu naveta direct acolo unde recoltau nomazii mirodenia, dar naibul nici nu voia să audă. Keedair se oferi atunci să-i transporte pe Dhartha şi pe zensunniții lui direct la aşezarea lor, eliminând astfel lungă călătorie de la o

ascunzătoare din munte până acolo. Dar şi această idee fusese refuzată.
Aşa încât Keedair fusese nevoit să aştepte la spațioport, săptămână după săptămână, în timp ce grupuri de şobolani de deşert cu pielea oacheşă îşi târau picioarele în oraş, cu spinarea încovoiată de la baloturile grele cu mirodenie. Îi plătea în rate şi cerea reduceri dacă găsea cantități exagerate de nisip amestecate în melanj, îngreunându-l în mod artificial. Naibul protestă că este nevinovat, dar Keedair detecta un anumit respect reticent pentru un străin de planetă care nu se lăsă luat de prost. Cala de marfă a lui Keedair se umplea atât de încet încât avea impresia că o să-şi iasă din minți.
Cu toate dificultățile, Keedair îşi calmă nervii încordați încercând tot mai mult din produs. Deveni tot mai mare amator de bere de mirodenie, cafea cu mirodenie şi aproape orice altceva având în conținut remarcabilul ingredient.
În momentele lui de cea mai mare luciditate, Keedair îşi punea la îndoială decizia de a rămâne aici, întrebându-se dacă n-ar fi fost poate mai înțelept să plece înapoi spre lumile civilizate ale Ligii. Acolo putea s-o ia de la început, să pună stăpânire pe o altă încărcătură de sclavi pe care s-o vândă pe Poritrin sau pe Zanbar, ori să ducă rezerve proaspete de organe la fermele de pe Tlulax.
Stând în cabina lui personală, Keedair îşi mângâie coada lungă şi jură să nu renunțe la aventura lui. Dacă s-ar fi întors acum, ar fi fost silit să accepte pierderi masive pentru acest an, şi ar fi fost obligat de regulile onoarei să-şi tundă minunatul păr. Mândria încăpățânată îl constrângea să rămână pe Arrakis cât mai mult posibil.
Detesta mediul arid, mirosul de pietre arse din aer şi furtunile care vuiau izbind munții şi erodând spațioportul. Dar cât de mult iubea melanjul! Zi după zi, Keedair stătea singur în navetă şi consuma cantități mari din acesta, adăugând mirodenie chiar şi proviziilor sale de hrană ambalata, ceea ce făcea ca şi cel mai fad fel de mâncare să aibă gust de ambrozie.
Prin ceața drogului, se vedea vânzând produsul nobililor bogați, străinilor hedonişti de pe Salusa Secundus, Kirana III şi Pincknon - poate chiar biocercetatorilor fanatici de pe Tlulax. Se simțise fremătător şi plin de viață de când îşi adăugase melanj la dietă, şi cu fiecare zi i se părea că fața lui arată mai relaxată şi mai tânără. Se uită într-o oglindă luminată, examinându-şi trăsăturile înguste. Albul ochilor începuse să capete o nuanță indigo, nefirească, de parcă i s-ar fi infiltrat în ei cerneala diluata.
Tribul de oameni ai deşertului al naibului Dhartha avea asemenea ochi ciudați, „albastru-albastru”. O substanță contaminanta din mediu? Poate o manifestare a consumului masiv de melanj? Se simțea prea grozav ca să considere că era un efect secundar patologic. Probabil doar o decolorare temporară...
Îşi prepara o ceaşcă proaspătă de cafea tare de mirodenie.
*
În zorii zilei următoare, când cerul presărat cu stele se topea într-un răsărit pastelat, un grup de nomazi rătăcitori sosiră la spațioport, conduşi de naibul Dhartha. Cărau pe umeri baloturi umflate cu mirodenie.
Keedair se grăbi să-i întâmpine, clipind în lumina orbitoare a dimineții. Înfăşurat în straie de călătorie albe, prăfuite, Dhartha arată mulțumit de el însuşi.
- Acesta este ultimul lot de melanj pe care l-ai cerut, negustor Keedair.
Ca o formalitate, înaintă şi inspectă patru baloturi la întâmplare, verificând dacă într-adevăr conținea melanjul consistent, proaspăt extras din solul deşertului, cu nisipul filtrat din el.
- Ca şi până acum, produsul tău este acceptabil. Asta-i tot ce mai aveam nevoie ca să-mi completez încărcătura. Acum mă voi întoarce la civilizație.
Dar lui Keedair nu-i plăcea expresia de pe chipul lui Dhartha. Se întrebă dacă n-ar putea deveni profitabil pentru proprii lui oameni să facă până la urmă un raid prin câteva aşezări din peşteri, transformând în sclavi câțiva dintre aceşti şobolani de deşert.
- Te vei întoarce la noi, negustor Keedair?
O scânteie de lăcomie lumina întunericul din spatele ochilor indigo.
- Dacă ai nevoie de mai mult melanj, voi fi încântat să ți-l furnizez. Am putea ajunge la un acord pe termen lung.
Keedair mormăi fără să-şi ia vreun angajament, nedorind să-i dea omului prea multe speranțe pentru o relație de afaceri viitoare.
- Depinde dacă pot vinde încărcătura asta cu profit. Mirodenia este o marfă netestata pe piața Ligii, şi îmi asum un risc destul de mare şi aşa. Dar am încheiat un târg pentru încărcătură asta, şi îmi respect întotdeauna cuvântul.
Îi plăti lui Dhartha suma care mai rămăsese de achitat.
- Dacă mă întorc, va fi peste multe luni, poate peste un an. Dacă pierd bani, nu mă voi întoarce deloc.
Disprețuitor, scruta spațioportul murdar, deşertul şi munții abrupți.
- Nu că ar mai fi şi altceva care să mă aducă înapoi pe Arrakis!
Dhartha îl privi drept în ochi.
- Nimeni nu poate şti viitorul, negustor Keedair...
Afacerea o dată încheiată, conducătorul din deşert se înclină şi făcu un pas înapoi. Nomazii înveşmântați în alb îl priviră ca vulturii care urmăresc un animal muribund, aşteptând să-i sfâşie cadavrul.

Negustorul se întoarse la navetă fără un alt rămas-bun, anticipând că ar putea foarte bine să scoată un profit din această aventură. Keedair încerca să-şi imagineze cum să transforme mirodenia într-o afacere viabilă pe termen lung, cu mai puțină bătaie de cap decât procurarea şi manevrarea sclavilor sâcâitori.
Din nefericire, operațiunile pe care le avea în minte ar fi cerut o mare infuzie de capital, iar el nu avea atâția bani. Dar avea în minte un investitor corespunzător din afară. Exact persoana de care avea nevoie, un cunoscător al drogurilor exotice, un om cu avere mare şi viziune... un întreprinzător care ar putea judeca în mod inteligent potențialul unei asemenea operațiuni.
Aurelius Venport de pe Rossak.
„Nu sunt malefic”, zise Shaitan. „Nu încerca să pui o etichetă pe ceea ce nu înțelegi.”
Sutra budislamica
În timp ce Serena avea grijă de florile prețioase ale robotului, în delicatele lor ghivece de teracota, Erasmus o privea cu o continuă fascinație.
Femeia ridică ochii, nesigură cât de departe ar fi putut - sau ar fi trebuit - să ducă lucrurile cu maşina gânditoare.
- Pentru a înțelege omenirea, Erasmus, nu este necesar să foloseşti atâta cruzime...
Robotul îşi roti spre ea fața ca o oglindă, modelându-şi metalfluidul într-o expresie nedumerită.
- Cruzime? N-am avut niciodată o asemenea intenție.
- Eşti diabolic, Erasmus. Văd în ce fel îi tratezi pe sclavii umani, cum îi torturezi, cum îi sileşti să trăiască în condiții groaznice...
- Nu sunt diabolic, Serena, doar curios. Mă mândresc cu obiectivitatea cercetărilor mele.
Ea stătea în spatele unui ghiveci cu o ramură roşu-aprins de geranium, ca şi cum ar fi putut-o proteja în cazul în care robotul devenea violent.
- Da? Cum rămâne cu torturile din laboratoarele tale?
Erasmus îi arătă un chip de nedescifrat.
- Acelea sunt investigațiile mele private, dirijate sub un control strict, delicat. Nu trebuie să te duci în laboratoare. Îți interzic să le vezi. Nu vreau să-mi compromiți experimentele.
- Experimentele cu ei... sau cu mine?
Robotul se mulțumi să-i arate un surâs înnebunitor de placid şi nu răspunse.
Supărată pe el, conştientă de cât rău făcea robotul şi cuprinsă de disperare acum, că purta copilul lui Xavier, Serena reacționa exagerat, răsturnând ghiveciul de pe polița lui. Acesta se sparse pe dalele smălțuite, dure, din podeaua serei.
Erasmus se uită la ghiveciul de lut sfărâmat, la pământul împrăştiat, la florile roşii strivite.
- Spre deosebire de oameni, eu nu distrug niciodată fără discernământ, fără nici un scop.
Serena înalta bărbia.
- Dar nici nu arăți vreodată o latură binevoitoare. De ce nu faci şi fapte bune, pentru variație?
- Fapte bune?
Erasmus părea sincer interesat.
- Cum ar fi?
Pulverizatoare automate stropiră din țevile serei, udând plantele cu un susur uşor. Nevrând să piardă prilejul, Serena continuă:
- Hrăneşte-ți sclavii mai bine, de exemplu. Nu doar pe oamenii de încredere privilegiați, ci şi pe servitorii din casă şi pe bieții amărâți pe care îi ții în țarcuri că pe animale.
- Şi mâncarea mai bună va îndeplini acest scop? întrebă Erasmus. O faptă bună?
- Va înlătura o parte a mizeriei lor continue. Ce ai de pierdut, Erasmus? Ți-e teamă?
El nu se lăsă momit de înțepăturile ei şi spuse doar:
- O să mă gândesc la asta.
*
Patru roboți paznici o interceptară pe Serena în timp ce îşi vedea de rutina ei prin vilă cea mare. Folosind doar comenzi răstite, o escortară afară, în curtea deschisă dinspre țărmul mării. Roboții erau bine blindați şi aveau implantate arme cu proiectile, dar nu erau programați pentru conversație. Păşeau pur şi simplu tot înainte, ținând-o pe Serena între ei.
Femeia încercă să-şi alunge teama tulburătoare care i se strecură încet în suflet. Nu putea ghici cu nici un chip ce experiment naiv şi brutal ar mai putea născoci Erasmus.
Afară, sub cerul albastru nesfârşit, văzu păsări zburând în cercuri, mult deasupra stâncilor. Simți mirosul de sare al oceanului, auzi vuietul şoptit al valurilor îndepărtate spărgându-se de țărm. Printre pajiştile verzi luxuriante şi tufişurile bine îngrijite de deasupra țarcurilor mizere ale sclavilor, Serena fu uluită să vadă mese lungi, înconjurate de sute de scaune. Sub soarele blând, roboții pregătiseră un banchet sofisticat - mese lungi, cu argintărie lucitoare, cupe pline cu lichide colorate şi platouri încărcate de fripturi aburinde, fructe apetisante şi deserturi dulci. Pe fiecare masă, la intervale regulate, erau aşezate buchete de flori proaspete, accentuând

belşugul scenei.
Mulțimile de sclavi neliniştiți stăteau în spatele baricadelor, arătând atât pofticioşi, cât şi temători în fata felurilor sofisticate întinse pe mese. Aromele savuroase şi parfumul fructelor pluteau prin aer, aţâţătoare, ispititoare.
Serena se opri uluită.
- Ce-i cu toate astea?
Cei patru roboți care o însoțeau făcură un pas în față, apoi se opriră şi ei.
Erasmus se apropie de ea cu o expresie de satisfacție artificială.
- E un ospăţ, Serena. Nu-i minunat? Ar trebui să fii încântată.
- Sunt... intrigată, replică ea.
Erasmus ridică mâinile metalice, iar roboții paznici deschiseră baricadele şi îi îndemnară pe oamenii aleşi să înainteze. Sclavii se grăbiră către mese, dar păreau intimidați.
- Am ales cu grijă demografia, explica Erasmus, incluzând reprezentanți din caste diferite: oameni de încredere, simpli muncitori, artizani, ba chiar şi cei mai grosolani dintre sclavi...
Captivii se aşezară pe scaune şi rămaseră țepeni, cu ochii ațintiți asupra mâncării şi mâinile frământându-le în poală. Cu toții arătau o teamă nervoasă, amestecată cu nedumerire. Mulți dintre ei păreau dornici să se afle oriunde în altă parte decât aici, pentru că nici unul nu avea încredere în stăpânul casei. Mâncarea era probabil otrăvită şi toți mesenii aveau să moară într-un fel oribil, în timp ce Erasmus lua notițe.
- Mâncați! zise robotul. Eu am pregătit ospățul. E fapta mea bună.
Acum Serena înțelese ce voia el să facă.
- Nu asta am vrut să spun, Erasmus. Intenția mea era să le dai rații mai bune, să le ameliorezi nutriția de fiecare zi, să-i ajuți să devină mai sănătoşi. Un singur banchet nu înseamnă nimic.
- Le măreşte bunăvoință față de mine.
Unii dintre oaspeți îşi puseră nesiguri mâncare în farfurii, dar nici unul nu îndrăzni încă să ia vreo îmbucătură.
- De ce nu mănâncă? Am făcut un efort plin de generozitate!
Robotul se uită la Serena, aşteptând un răspuns.
- Sunt îngroziți de tine, Erasmus.
- Dar acum nu sunt diabolic.
- De unde să ştie ei asta? Cum ar putea avea încredere în tine? Spune-mi adevărul, ai otrăvit mâncarea? Poate doar unele feluri, la întâmplare?
- O idee interesantă, dar asta nu face parte din experiment.
Erasmus rămase perplex.
- Cu toate acestea, un observator afectează deseori rezultatul experimentului pe care-l face. Nu văd nici o cale de a ocoli această problemă.
Apoi, fata maleabila forma un surâs larg.
- În afară de cazul în care devin eu însumi o parte din experiment...
Scoțând sonda senzorială asemănătoare unui şarpe, Erasmus paşi țanțoş în jurul mesei celei mai apropiate, înmuind vârful analitic în diferite sosuri şi feluri, examinând din punct de vedere chimic fiecare strop de mirodenie şi de aromă. Oamenii îl priveau cu şovăială.
Serena văzu multe priviri întorcându-se spre ea cu speranță. Luând o hotărâre, zâmbi încurajator şi ridică vocea:
- Ascultați-mă! Mâncați şi bucurați-vă de ospăț... Erasmus nu are nimic rău în minte astăzi.
Se uită spre robot.
- În afară de cazul în care m-a mințit...
- Nu ştiu să mint.
- Sunt sigură că ai putea învăța, dacă ai studia destul.
Serena se îndrepta spre cea mai apropiată masă, unde lua o bucățică de carne moale de pe platoul cel mai apropiat şi o aruncă în gură. Apoi continuă se meargă de-a lungul mesei, apuca o felie de fruct, gusta un deşert...
Oamenii zâmbiră, cu ochii strălucitori. Tânăra femeie părea angelica şi liniştitoare, aşa cum încerca felurile de mâncare, făcând tot ce-i stătea în putință să demonstreze că banchetul era cu adevărat ceea ce părea să fie.
- Haideți, prieteni, faceți ca mine. Deşi nu vă pot dărui libertatea, vom împărtăşi măcar o după-amiază de fericire!
Ca nişte oameni flămânzi, captivii se aruncară asupra platourilor cu mâncare, luându-şi porții mari, mormăind de plăcere şi vărsând sosurile, apoi lingând totul, ca să nu risipească nici o picătură. Se uitau la ea cu recunoştință şi admirație, iar Serena simți o căldură interioară, bucuroasă că făcuse măcar atât pentru bieții oameni.
Pentru prima oară, Erasmus încercase să facă o faptă bună. Serena spera să-l determine să facă mai multe.
O femeie se apropie şi o trase pe Serena de mânecă. Serena îi privi ochii mari, întunecați, chipul slab dar plin de speranță.
- Cum te cheamă? întrebă sclavă. Trebuie să ştim. O să spunem altora ce-ai făcut aici.
- Mă cheamă Serena, răspunse ea. Serena Butler. Şi i-am cerut lui Erasmus să vă îmbunătățească condițiile de viață. Va avea grijă să primiți rații mai bune în fiecare zi.

Se întoarse să se uite la robot printre gene.
- Nu-i aşa?
Robotul îi zâmbi calm, liniştitor, ca şi cum ar fi fost mulţumit - nu de ceea ce făcuse, ci de lucrurile interesante pe care le observase.
- Cum doreşti, Serena Butler.
Din cauza naturii seducătoare a maşinilor, presupunem că avansul tehnologic este întotdeauna o îmbunătăţire şi întotdeauna benefic pentru oameni.
PRIMERO FAYKAN BUTLER, Memorii din Jihad
După ce aruncă vina pentru eşecul rezonatorului sau pentru aliaje asupra rezolvatorilor incompetenţi, Tio Holtzman abandona proiectul fără vreo altă stinghereală personală. În sinea lui, îşi dădea seama acum că generatorul n-ar fi putut fi făcut niciodată destul de selectiv încât să avarieze un inamic robotic fără pagube colaterale semnificative.
Destul de amărât, lordul Bludd îi sugerase insistent marelui inventator să se ocupe de alte concepte. Chiar şi aşa, fusese o idee promiţătoare...
Omul de ştiinţă se întoarse la câmpul său de bruiaj iniţial, care putea distruge gelcircuitele sofisticate ale maşinilor gânditoare. Alţi ingineri continuau să modifice câmpurile portabile de bruiaj pentru a fi folosite în atacurile de la sol, dar Holtzman simţea că ar putea face mai mult, că proiectul scuturilor de bruiaj ar putea fi adaptat, devenind o barieră puternică împotriva unei categorii diferite de arme.
Absorbit de munca lui şi evitând-o pe Norma (cu tendinţa ei enervantă de a-i atrage atenţia asupra fiecărei greşeli), stătea cu ochii aţintiţi asupra calculelor. În scopul de a mări puterea şi suprafaţa de distribuire, se lupta cu ecuaţiile de parcă ar fi fost fiinţe vii. Trebuia să astupe fisura care le îngăduise cymecilor să pătrundă pe Salusa Secundus.
Se gândea în acelaşi timp la arme ofensive şi defensive, învârtindu-le prin minte că pe nişte jucării. Din principiile generale, Holtzman ştia că distrugerea totală a inamicului ar fi fost destul de uşoară o dată ce Liga trecea de apărarea lui Omnius. Simplul bombardament cu un număr copleşitor de focoase atomice de modă veche ar fi putut nimici lumile sincronizate - dar ar fi ucis de asemenea miliarde de fiinţe umane înrobite. Nu era o soluţie viabilă.
În planetariul lui din vârful unei scări înguste, Holtzman atinse imaginea holografică a unui satelit mare care orbita în jurul unei, planete acvatice. Satelitul se rotea pe o elipsă alungită, scăpând din chingile gravitaţiei planetei-mamă şi pornind oblic prin sistemul solar imaginar până când se ciocni în cele din urmă cu o altă planetă şi ambele corpuri cereşti fură distruse. Se încruntă şi stinse imaginea.
Da, era destul de uşor să distrugi. Să protejezi era mult mai greu.
Holtzman se gândise s-o aducă pe Normă în noua lui schemă, dar se simţea intimidat de tânără femeie. În ciuda succeselor dinainte, era jenat că intuiţia lui matematică era inferioară intuiţiei ei. Norma ar fi fost mulţumită să lucreze alături de el, desigur, dar Holtzman simţea că are drepturi de proprietate asupra conceptului. Măcar o dată, voia să realizeze ceva în întregime singur, urmând rigid rezultatele calculelor.
Dar de ce o adusese pe Norma atâta drum de pe Rossak, dacă nu să profite de talentele ei? Iritat de propria lui nehotărâre, Holtzman puse la loc proiectorul planetar, în harababură de pe un raft. Era timpul să se întoarcă la treabă.
Un dragon intra pe uşă în zăngănitul armurii cu solzi aurii. Îi înmână un teanc de foi cu calcule de la echipele de rezolvatori, ultimul rând de modele de simulare.
Holtzman studie ultimele cifre, răsfoind calculele unul după altul.
Îşi revizuise iarăşi şi iarăşi teoria fundamentală, iar rezolvatorii săi găsiseră deja răspunsurile de care avea nevoie.
Entuziasmat, plesni masa cu palma, risipind documentele îngrămădite pe ea. Da!
Satisfăcut, inventatorul îşi organiza hârtiile, aranjând cu grijă în teancuri notiţele, schiţele şi peliculele cu proiecte. Apoi împrăştie foile cu calcule de parcă ar fi etalat o comoară - şi o chema pe Norma Cenva. Când ajunse în încăpere, îi explică mândru ce făcuse.
- Te rog... te invit să-mi analizezi rezultatele.
- Voi încântată, savant Holtzman.
Norma nu arata nici un fel de spirit de competiţie, nici o dorinţă de faimă. Holtzman îi era recunoscător pentru asta. Dar trase adânc aer în piept, de emoţie.
Mi-e teamă de ea. Detesta gândul şi încerca să-l alunge.
Ea se cocoţă pe un scaun, mângâindu-şi bărbia pătrată în timp ce se concentra asupra ecuaţiilor. Holtzman se învârtea prin laborator, aruncând priviri peste umăr, dar fata nu se lăsă distrasă - nici măcar când el deranja o grămadă de prisme rezonatoare.
Norma absorbea noile concepte ca şi cum ar fi fost în transă hipnotică. Omul de ştiinţă nu era sigur cum funcţionau procesele ei mentale, doar că funcţionau. În cele din urmă, tânăra ieşi din lumea să alternativă şi puse hârtiile deoparte.

- Este într-adevăr o nouă formă de scut protector, domnule savant. Manipularea ecuațiilor de bază este inovatoare, şi chiar şi eu am greutăți să le înțeleg în amănunțime.
Îi zâmbi, arătând ca o fetiță, iar el încerca să nu se umfle în pene de uşurare şi mândrie.
Apoi, spre neliniştea lui, tonul tinerei se schimbă.
- Cu toate acestea, nu sunt sigură că aplicația pe care o urmăreşti va fi validă...
Cuvintele ei căzură ca nişte picături de plumb topit pe piele.
- Factorul major de limitare este raza de proiecție efectivă, aici şi aici. Indiferent câtă energie vei pompa în generatorul de câmp, nu-l poți extinde dincolo de o anumită valoare constantă. Un asemenea câmp ar putea proteja nave şi clădiri mari - ar face-o de minune, de fapt - dar nu va ajunge niciodată cât diametrul unei planete.
- Putem folosi mai multe mici, atunci? întrebă Holtzman pe un ton încordat. Să le suprapunem?
- Poate, încuviință Norma, deşi fără entuziasm. Dar ceea ce mă surprinde este asta, variabilă vitezei...
Încercui o altă parte a ecuației cu vârful degetului.
- Dacă refaci calculele aici - luă o cutie de calculat, trecu rapid un toc prin câteva orificii pentru a activa mecanismele interioare şi făcu să alunece înainte şi înapoi plăcute înguste de la suprafață - viteza de incidența devine importanță când o separi ca funcție a eficienței scutului. Astfel, la o anumită valoare minimă pentru viteza, factorul de protecție devine complet nesemnificativ.
Holtzman făcu ochii mari, străduindu-se să-i urmărească argumentele.
- Ce vrei să spui?
Norma era incredibil de răbdătoare cu el.
- Cu alte cuvinte, dacă un proiectil se mişca destul de încet, poate penetra scutul Acesta va opri un glonț rapid, dar orice altceva mai lent decât o anumită valoare critică trece prin el.
- Oricum, ce soi de inamic foloseşte gloanțe lente? replică Holtzman, trăgând hârtiile înapoi spre el. Te temi că va fi rănit cineva de un măr aruncat cu mâna?
- Explic pur şi simplu ramificațiile calculelor matematice, domnule savant.
- Aşadar, scuturile mele pot proteja doar suprafețe mici, şi numai împotriva proiectilelor rapide. Asta e ceea ce încerci să zici?
- Nu eu, savant Holtzman. Asta e ceea ce zic propriile tale ecuații.
- Ei, trebuie să existe o aplicație practică. Voiam doar să-ți arăt munca mea în curs de desfăşurare. Sunt sigur că vei apărea cu ceva mult mai impresionant pe cont propriu.
Norma nu păru să-i observe iritarea.
- Aş putea căpăta o copie după toate astea?
Holtzman se încruntă, dojenindu-se singur pentru meschinărie, chiar neproductiva.
- Da, da, am să pun rezolvatorii să facă o copie pentru tine, în timp ce eu încep o meditație personală. S-ar putea să fiu plecat pentru câteva zile.
- Eu o să rămân aici, zise Norma, cu ochii încă fixați asupra calculelor, şi o să lucrez mai departe.
*
Plutind pe apă fluviului la bordul unui luxos şlep tradițional, Holtzman păşea pe puntea bătută de vânt şi rumega posibilitățile. Curenții fluviului care loveau laturile şlepului stârneau un miros umed de metal şi de nămol.
În secțiunea acoperită de la pupa, un grup de turişti aflați în vacanță beau vinuri spumoase şi cântau, distrăgându-i atenția cu petrecerea lor, în timp ce şlepul naviga în susul fluviului. Când o femeie îl recunoscu pe faimosul om de ştiință, întreg grupul îl invită să se aşeze la masa lor, ceea ce şi făcu. După o masă bună, se delectară cu vinuri scumpe şi o conversație rezonabil de inteligență. Adulația lor îl încălzea.
Dar în miez de noapte, neputând să doarmă, îşi relua lucrul...
Agățându-se de succesele lor trecute, amintindu-şi de vremea când ideile curgeau cu atâta uşurință, refuza să renunțe la noul concept. Scuturile lui inovatoare aveau un potențial remarcabil, dar poate că gândea într-o paradigmă greşită. Pânza era mare şi misiunea vagă, iar trăsăturile de penel fuseseră prea largi.
De ce trebuia să-şi facă griji pentru blindarea unei întregi planete deodată? Era asta cu adevărat necesar?
Erau şi alte tipuri de război: lupta individuală cu trupe de la sol, bătălii corp la corp în care oamenii îşi puteau elibera frații prizonieri de pe lumile sincronizate. Atacurile masive, care devastau planete, iroseau vieți. Din moment ce o inteligență artificială se putea copia pe ea însăşi la nesfârşit, Omnius n-ar fi capitulat niciodată, nici măcar în fața unei forțe militare copleşitoare... În afară de cazul în care echipe de comando ar fi intrat direct într-un centru de control al maşinilor, aşa cum făcuseră pe Giedi Prime.
Acum, în timp ce se plimba pe puntea şlepului în adierea nopții, stelele sclipeau deasupra lui. Holtzman se uită în față, spre pereții verticali de piatră ai canionului Isana, o trecătoare adâncă formată de fluviul vijelios. Putea auzi murmurul şoptit al pragurilor care se apropiau, dar ştia că şlepul avea să cârmească printr-un canal sigur, printr-o parte.
Îşi lăsă mintea să-i hoinărească.
Scuturi mai mici... scuturi personale. Poate că armura invizibilă n-ar opri proiectilele lente, dar ar fi

impermeabile la cea mai mare parte a atacurilor militare. Iar maşinile n-ar trebui să afle de vulnerabilitatea lor. Scuturi personale.
Deşi succesul şi distincțiile ar putea fi mai puțin glorioase, noul concept defensiv s-ar putea dovedi totuşi folositor. De fapt, ar putea salva milioane de vieți. Oamenii ar putea purta scuturile pentru protecție personală. Indivizii, ca nişte mici fortărețe, puteau fi făcuți aproape invulnerabili la un atac.
Cu respirația tăiată, se întoarse în cabina lui luxoasă de pe puntea superioară a şlepului, al cărei interior era luminat de unul dintre licurigloburile cu fațete ale Normei. Târziu în noapte, scrise şi rescrise ecuațiile. În cele din urmă, analiza rezultatele cu ochii înceţoşați, care-l usturau, şi le eticheta cu mândrie: „Efectul Holtzman”.
Da, asta va merge de minune, într-adevăr.
Avea să cheme un mijloc de transport rapid ca să se întoarcă la Starda, în aval. Abia aştepta să vadă expresia de uimire de pe chipul lui Norma, când ea urma să-i recunoască geniul veritabil şi să-şi dea seama că nu-l pierduse niciodată.
Nu-i problema mea.
Zicala de pe vechiul Pământ.
Pe pereții de granit ai canionului îngust de pe fluviu, sclavii, - cei mai mulți fiind doar nişte băieți, că Ishmael şi Aliid - atârnau în hamuri deasupra abisului. Tinerii lucrau departe de supraveghetorii atenți, fără nici o speranță de scăpare. N-aveau unde să se ducă, doar în jos pe fațada de stâncă până în apele spumegânde aflate mult dedesubt.
Pumnalul abraziv al Isanei retezase o trecătoare abruptă, lăsând pereții de piatră atât de drepți şi de lustruiți încât nici o buruiană şi nici un tufiş nu putea găsi loc să prindă rădăcini. Deşi fluviul curgea repede şi apele erau înşelătoare, aceasta gâtuitură era o parte a rutei comerciale vitale din partea de jos a fluviului. Şlepuri plutitoare provenite din câmpiile din interiorul continentului - şi ducând încărcături de grâu, sucuri fermentate de ierburi, flori şi mirodenii locale - treceau prin strâmtoare.
Lordul Bludd hotărâse să construiască un mozaic gigantic pe unul dintre pereții canionului, o operă de artă murală titanica, menită să comemoreze triumfurile nobilei sale familii. Capătul dinspre nord al lucrării începea cu reprezentări idealizate ale strămoşului sau Sajak Bludd, în timp ce suprafața dinspre sud rămânea o imensă placă virgină pentru realizările viitorilor lorzi ai Poritrinului.
Ishmael, Aliid şi tovarăşii lor erau siliți să construiască mozaicul. O schiță fusese deja gravată cu laser pe perete de către artişti, iar băieții aşezau metodic plăcute peste desen, fiecare piesă reprezentând un pixel din ceea ce avea să devină în cele din urmă un tablou colorat. Schelele atârnau în jos, încărcate cu plăcute geometrice tăiate din argila fluviului şi glazurate cu smalț pe bază de pietre prețioase importate de pe Hagal.
Văzut de pe puntea vaselor care treceau departe, dedesubt, mozaicul mural trebuie să fi arătat uluitor. Dar Ishmael, suspendat în hamuri foarte aproape, nu putea identifica detaliile. Vedea numai o culoare după alta, un fagure cețos de piese lipite cu răşini epoxidice urât mirositoare.
Într-un ham de lângă el, Aliid retează cu zgomot plăcuțele ca să se potrivească la locul lor. Pe pereții canionului ricoşau sunetele maşinilor: fierăstraie pentru piatră, ciocane ascuțite şi dălți electrice. Plângându-şi viața furată, Aliid cânta un cântec de pe Anbus IV, în timp ce lucra. Ishmael i se alătura cu o baladă asemănătoare despre Harmonthep.
Atârnând cu zece metri mai jos în propriul lui ham, un băiat pe nume Ebbin alcătuia o incantație muzicală improvizată descriind lumea sa natală, Souci, un satelit locuibil atât de izolat, încât nici Aliid, nici Ishmael nu auziseră de el. Negustorii de sclavi tlulaxa, după cât se pare, erau experți în găsirea refugiaților budislamici, persecutându-i în aceeaşi măsură pe zensunniți şi pe zensiiti.
Pe funiile şi hamurile lungi, băieții se dovedeau mai agili şi mai plini de energie decât bărbații adulți sau femeile. Se puteau cățăra pe suprafața de granit ca să monteze piesele colorate, în timp ce vânturile reci şuierau prin canion. Supraveghetorii nu se aşteptau la nici un fel de necazuri.
Se înşelau.
Cu o ostilitate clocotitoare, Aliid repetă deseori cuvintele lui Bel Moulay. Pătimaşul lider zensiit visa la o vreme când sclavii vor putea să-şi arunce lanțurile şi să trăiască din nou liberi, întorcându-se pe Anbus IV, sau pe Harmonthep, sau chiar pe misteriosul Souci. Ishmael ascultă vorbăria fără rost, dar nu voia să pună paie pe focul lui Aliid.
Amintindu-şi de blajinul lui bunic, Ishmael rămânea un pacifist răbdător. Îşi dădea seama că ar putea să treacă un timp mai lung decât durata vieții sale până când proprietarii de sclavi să fie înlăturați. Aliid nu voia să aştepte. Simțea că sclavii meritau răzbunare, aşa cum promitea bărbosul Bel Moulay în discursurile lui pline de pasiune...
Pe partea cealaltă a canionului, înzorzonatul lord Bludd ajunse pe platforma de observație împreună cu anturajul său de nobili. Ideile şi schițele lordului fuseseră adaptate la peretele canionului de către artiştii de la curte, iar el făcea pelerinaje regulate pentru a inspecta lucrarea.
În fiecare săptămână, platformă era mutată de-a lungul canionului, pe măsură ce imensă grila a mozaicului se târa încet pe pantele de granit, încadrat de gărzi de dragoni îmbrăcate în auriu, nobilul îi felicita pe artiştii care lucrau

la proiect.
În acest moment, mozaicul arăta cum bunicul lui, Favo Bludd, crease o operă de artă unică pe marile câmpii acoperite cu iarbă, desene geometrice formate din flori şi ierburi care înfloreau în anotimpuri diferite. Când erau văzute din aer, aceste obiecte de artă efemere se schimbau ca nişte imagini de caleidoscop. În fiecare anotimp, florile creşteau în modele diferite, apoi făceau seminţe şi formau alte grupări aleatoare pe măsură ce vântul amesteca paleta artistului care le plantase.
Din locul din care privea Bludd, înconjurat de vorbareţi linguşitori, băieţii sclavi arătau ca nişte insecte ce se târau pe peretele opus. Putea auzi zgomotul echipamentului şi tonul slab, ascuţit, al vocilor tinere.
Lucrul avansa bine. Siluetele, feţele şi navele spaţiale gigantice acopereau granitul: o reprezentare epica a colonizării Poritrinului şi a distrugerii intenţionate a tuturor computerelor, ceea ce adusese planeta înapoi la o existenţă bucolica, dependenta de muncă sclavilor.
Om extrem de mândru, Bludd cunoştea bine chipul strămoşilor lui. Din nefericire, când examină efectul de ansamblu al luminii şi culorii pe mozaicul neterminat, descoperi că este nemulţumit de chipul bătrânului Favo. Deşi desenul mozaicului urmă cu exactitate imaginea gravată cu laser pe granit, acum, că vedea rezultatul mai mare decât mărimea naturală, Niko Bludd nu era mulţumit.
- Uită-te la faţa lordului Favo. Nu credeţi că e inexactă?
Toţi cei din grup fură de acord imediat. Lordul îl chema pe supraveghetorul proiectului, îi explică problema şi ordonă scoaterea plăcutelor de pe faţa lui Favo Bludd, în aşteptarea redesenarii trăsăturilor sale.
Şeful de proiect ezită doar o clipă, apoi încuviinţă.
*
Agăţaţi în hamurile lor, Ishmael şi Aliid lăsară să le scape gemete simultane când primiră instrucţiunile revoltătoare. Alunecară pe funii înapoi la suprafaţă deja terminată. Ishmael atârna în fata imensului model geometric ce formă ochiul bătrânului nobil.
Mânios, Aliid îşi puse la loc ochelarii de protecţie, apoi balansa un ciocan pentru piatră, începând să sfărâme piesele, aşa cum primise instrucţiuni. Alături de prietenul lui, Ishmael cioplea şi sfărâma şi el ce-i venea la îndemână. În mod ironic, scoaterea plăcutelor era mai grea decât montarea lor. Răşină epoxidică se dovedea mai dură decât granitul însuşi, aşa că nu aveau de ales decât să zdrobească mozaicul şi să lase aşchiile să se rostogolească în râu.
Aliid se plânse de lipsa de noimă a muncii lor. Era destul de rău că era sclav, dar faptul că trebuia să refacă o muncă imensă, din cauză că un stăpân arogant se răzgândea, îl înfuria teribil. Balansa ciocanul mai tare decât era nevoie, ca şi cum ar fi văzut în faţa ochilor capetele duşmanilor lui - iar unealta ricoşă cu destulă forţă ca să-i scape din strânsoare. Ciocanul căzu, iar el strigă:
- Atenţie dedesubt!
Tânărul Ebbin încerca să se agaţe şi să se dea la o parte, dar picioarele şi mâinile îi patinau pe stânca lustruită. Ciocanul îl izbi în umăr, retezând cureaua hamului care-i susţinea torsul.
Ebbin alunecă, cu jumătate din susţinere tăiată şi cu clavicula ruptă. Ţipă şi zgârie piatră, apucând bucla rămasă a hamului, care-l tăia la subraţul drept. Piciorul îi derapă pe plăcuţele lucioase ale mozaicului.
Ishmael încerca să se mişte într-o parte ca să poată ajunge la cablul încordat care-l susţinea pe Ebbin. Aliid se străduia la fel de mult să coboare până la nivelul de unde l-ar fi putut susţine pe băiatul de pe Souci.
Ebbin dădea din picioare şi se zvârcolea. Scapă propriul lui ciocan, lăsându-l să cadă spre panglica de apă înspumata de dedesubt. Ishmael apuca singura frânghie care-i mai rămăsese băiatului şi o ţinu pe loc, dar nu ştia ce altceva să facă.
Deasupra, sclavii de pe buza canionului începură să tragă de cablu, ridicând băiatul care se zbătea. Dar braţul stâng al lui Ebbin atârna inert, iar cu clavicula ruptă nu putea face mare lucru ca să se ajute singur. Cablul se agaţa de o proeminenţă a stâncii. Cu dinţii încleştaţi, Ishmael trase de funie încercând să o desprindă. Băiatul era acum doar la un metru şi ceva sub el.
Cu disperare, Ebbin ridică o mână, nereuşind să apuce decât aerul. Ishmael se întinse în jos, ţinând încă de cablu, dar încercând să ajungă cu mâna liberă până la mâna băiatului.
Dintr-o dată, muncitorii de pe marginea canionului strigară îngroziţi. Ishmael auzi o plesnitură când funia se rupse, mult deasupra lui.
Frânghia din mâna lui deveni moale, iar Ishmael se legăna violent, agăţându-se de propriul ham. Coarda fibroasa care-l susţinea pe Ebbin i se înfăşură pe palmă strânsă, arzându-i pielea. Ebbin se întinse în sus, în ciuda rănii, iar degetele lui aproape că le atinseră pe ale lui Ishmael. Apoi băiatul se prăbuşi, cu gura larg deschisă, ochii mari şi strălucitori, parcă nevenindu-i să creadă. Capătul ros al cablului de susţinere plesni mâinile scorojite ale lui Ishmael, când frânghia căzu.
Ebbin se rostogoli spre Isana, care-l aştepta. Banda îngustă de apă învolburata era atât de departe dedesubt, încât Ishmael nici măcar nu văzu masa de lichid împroşcat la căderea băiatului...
Aliid şi Ishmael fură traşi în sus, în vârful stâncii, unde şeful de proiect le îngriji bombănind arsurile de la

frânghie şi alte julituri.
Lui Ishmael îi era rău, aproape că vomită. Aliid era slăbit şi tăcut, asumându-şi vină. Dar conducătorul de proiect nu le arata nici un pic de simpatie şi strigă în jos, către tinerii rămaşi, spunându-le să treacă înapoi la lucru.
Există o limită superioară pentru inteligența maşinilor şi o limită inferioară pentru prostia ființelor umane?
BOVKO MANRESA, primul vicerege al Ligii Nobililor
Dintre toate neplăcerile comise de paraziții umani de pe Pământ, Ajax considera răzvrătirea cea mai de neiertat.
Victima se tânguia şi se vaita, zbătându-se jalnic în legături, în timp ce titanul belicos păşea încoace şi-ncolo, cu picioarele lucioase zangănindu-i pe podeaua încăperii goale, spațioase. După ce-l prinsese pe şeful de echipă cu încercarea de trădare, Ajax îşi încleştase mana artificială asimetrică în jurul bicepsului drept al bărbatului şi-l trăsese departe de muncitorii săi, țipând şi poticnindu-se.
Sclavii se opriseră din ceea ce făceau, uitându-se cu oroare şi cu mila la supraveghetorul lor, acum căzut pradă urgiei lui Ajax. Cymecul defila cu prizonierul lui îngrozit pe străzile din umbra monumentelor şi-l duse până la urmă într-o clădire goală. Având o fațadă în unghiuri drepte, ornamentată cu sculpturi în piatră, structura era numită Sala Justiției.
Acest lucru părea extrem de nimerit pentru Ajax.
La fel ca atâtea edificii mărețe ale rețelei centrale a Pământului, Sala Justiției era doar un decor de scenă proiectat să transmită un sentiment de măreție şi grandoare. Înăuntru, sala era o cochilie goală, lipsită de dotări, doar cu o podea de plazbeton.
Ajax şi trădătorul puteau fi singuri aici pentru un interogatoriu de lungă durată. Ideea însăşi de revoltă a sclavilor îl amuză cu absurditatea ei naivă, şi în special posibilitatea ca un om de încredere să ofere sprijin unui asemenea nonsens.
Cu un impuls al tijelor mentale, îşi concentră mulțimea de filamente optice asupra captivului care scâncea. Omul înspăimântat era murdar şi suspină patetic, scuzându-se, mai degrabă decât negând. Nu era câtuşi de puțin nevoie să se grăbească. Mai bine să tragă de timp, pentru propria lui distracție.
- Ai complotat pentru a răsturna stăpânirea maşinilor gânditoare...
Ajax îşi menținu vocea fermă şi profundă.
- Născocind povesti despre o rezistență clandestină larg răspândită, cu scopul nesăbuit de a-i face pe sclavi să se răscoale şi să câştige cumva o independenta imaginară față de Omnius...
- Nu-i adevărat! se tângui bărbatul. Jur că n-am ştiut ce fac! Urmăm instrucțiuni! Am primit mesaje...
- Ai primit mesaje care-ți ordonau să te răzvrăteşti, şi nu mi-ai raportat mie?
Râsul amenințător al lui Ajax îl făcu pe bietul om să se scape în pantaloni.
- În schimb, ai transmis clandestin informațiile echipelor tale de lucru.
Dovada răzvrătirii era incontestabilă, iar Ajax se aştepta să fie răsplătit pentru că se ocupă de problemă. Omnius privea, la urma urmei. Poate, se gândea cymecul, dacă scotea la iveală miezul acestei rebeliuni în devenire, ar fi putut să pretindă o recompensă, sau chiar să solicite ocazia de a lupta într-o competiție spectaculoasă de gladiatori, aşa cum făcuseră Barbarossa şi Agamemnon.
- Trebuie să înregistrăm asta cum se cuvine...
Ajax făcu un pas înainte pe picioarele armate, flexibile, balansând mănunchiuri de brațe exagerat de lungi, că de insectă. Apucă încheietura mâinii stângi a prizonierului şi-l strânse în ghearele de polimer metalic.
- Spune-ne numele tău!
Omul de încredere plânse şi implora, încercând să se smulgă din strânsoare. Într-un acces de furie, Ajax apasa brațul apucător puternic şi reteză de la încheietura mana prizonierului înlăcrimat. Bărbatul țipă şi sângele izbucni, cea mai mare parte din el împroşcând snopul de filamente optice din fața sa. Ajax înjura în sinea lui. Nu avusese intenția să-i provoace atâta durere, înainte ca omul să aibă măcar ocazia să răspundă unor întrebări simple.
În timp ce şeful de echipa urlă şi se zvârcolea, Ajax porni un arzător cu flacăra albastră şi-l plimba peste capătul brațului retezat, pârjolind ciotul.
- Gata, e cauterizat!
Ajax aştepta ca bărbatul să arate un strop de recunoştință.
- Acum, răspunde la întrebare. Cum te cheamă?
Formând o altă gheara amenințătoare din vârful de metalfluid al brațului, Ajax apuca cealaltă mână. Şeful de echipa se tânguia fără încetare, dar avu prezenta de spirit să răspundă:
- Ohan. Ohan Freer! Aşa mă cheamă. Te rog, nu-mi mai face nici un rău!
- Un bun început...
Ajax ştia totuşi că tortura abia începuse. Această parte a îndatoririlor lui îl încântă în mod special - momentul când putea improviza în materie de suferință şi o putea produce ca un adevărat artist...
Unii dintre ceilalți titani îl considerau pe Ajax un nesăbuit care-i punea pe toți ceilalți în primejdie. Dar dacă un conducător nu putea arăta puțină autoritate asupra unui popor înfrânt, care mai era rostul cuceririi Vechiului Imperiu? Chiar şi în zilele lor de glorie, Ajax nu fusese niciodată interesat, aşa cum fusese Xerxes, de

mâncărurile şi băuturile extravagante sau de viaţă de huzur, cu jucării şi plăceri, că propria lui partenera răsfăţată, Hecate.
Nu, Ajax se alăturase echipei pentru simplă provocare. Pe vremuri, când Tlaloc făcuse planuri cu colegii lui de conspiraţie, seducătoarea Juno îl recrutase pe Ajax pentru cauza lor. Luptător puternic şi agresiv, Ajax adusese muşchii de care aveau nevoie titanii - nu doar forţa fizică, ci şi calităţile mentale ale unui războinic, un cuceritor neînduplecat. După victoria iniţială asupra oamenilor, făcuse tot ce-i stătuse în putinţă să păstreze ordinea, indiferent care i-ar fi fost preţul în sânge al necombatanţilor.
Paraziţii încercau neîncetat o răzmeriţă sau alta, dar Ajax stingea cu uşurinţă aceste focuri de paie. Când Revoltele Hrethgirilor, mai bine organizate, îi ameninţaseră pe titani, Ajax răspunsese cu măceluri inimaginabile. Se dusese pe Walgis, locul primelor izbucniri ale rebeliunii, şi izolase planeta de transportul spaţial. Avusese o deosebită grijă să lase comunicaţiile deschise, astfel încât populaţia condamnată să poată striga după ajutor. În acest fel, sclavii nesupuşi de pe alte lumi controlate de titani puteau simţi pedeapsa în mod indirect.
Apoi se pusese pe treabă.
Sarcina principală durase ani de zile, dar Ajax reuşise până la urmă să extermine fiecare fiinţă umană vie de pe Walgis - înfăptuind cea mai mare parte a crimelor cu bombe atomice, nori de gaze toxice şi agenţi patogeni modificaţi genetic. Pentru a nimici toţi supravieţuitorii, Ajax îşi instalase containerul creierului într-un corp monstruos şi înspăimântător şi vânase oamenii ca pe nişte animale sălbatice. Însoţit de detaşamente formate din roboţii programaţi de Barbarossa, incendiase oraşe, zdrobise clădiri, depistase orice urmă de prezenţa umană. Ucisese hrethgirii până la unul şi avusese parte de o distracţie fără margini.
Cu adevărat, acestea fuseseră zilele de glorie ale titanilor!
Violenţa, oricât de justificată, o tulburase pe partenera lui, Hecate, cea mai slabă şi mai mofturoasa dintre primii douăzeci de titani. Deşi se alăturase rebeliunii lui Tlaloc pentru a-şi satisface propriile interese, nu înţelesese niciodată necesităţile sarcinii şi începuse treptat să se teamă. După ce titanii îşi sacrificaseră trupurile umane în favoarea unei existenţe de nemuritori că cymeci, Hecate rămăsese cu Ajax, încercând tot timpul să-şi schimbe personalitatea. În ciuda neînţelegerilor dintre ei, Ajax ţinuse la ea, deşi nevoia de a avea o iubită dispăruse o dată cu trupul fizic.
Îngrozită de reacţia sângeroasă a lui Ajax la Revoltele Hrethgirilor, Hecate „demisionase” din funcţia ei printre titani. Nu mai voia să aibă nimic de-a face cu stăpânirea omenirii. Adăpostită într-un corp de cymec proiectat de ea însăşi, o navă spaţială de cursă lungă, Hecate plecase pur şi simplu, lăsându-i pe titanii rămaşi să-şi continue strânsoarea mortală asupra umanităţii.
Ca o ironie, Hecate îşi alesese momentul perfect ca să plece. Nu cu multă vreme după anihilarea oamenilor de pe Walgis, eroarea fatală a lui Xerxes îngăduise hipermintii Omnius să scape din lanţ...
Acum, în interiorul sălii însângerate a justiţiei, Ajax îşi înălţă mult corpul copleşitor. Îşi mări energia sistemelor până când văpaia neuroelectrica se aprinse în membrele ca de insectă.
Trădătorul captiv tipa doar gândindu-se la ceea ce avea să i se întâmple.
- Acum, Ohan Freer, vorbi Ajax, dă-mi voie să-ţi pun alte câteva întrebări. Vreau să fii foarte atent...
*
La comanda lui Omnius, şeful de echipa Iblis Ginjo îşi aduse sclavii loiali în Piaţa Epocii de Aur. Ajax ere pe cale să pronunţe sentinţa - execuţia, fără îndoială - a unui om pe care-l luase prizonier, un şef de echipa dintr-un alt grup de lucru, pe numele lui Ohan Freer.
Iblis fusese instruit la şcolile speciale împreună cu omul de încredere acuzat, dar nu-l văzuse niciodată pe colegul lui şef de echipa făcând ceva ilegal. Cu toate acestea, Ajax avea rareori nevoie de cine ştie ce scuză. El însuşi avusese parte de nemulţumirea titanului nu doar o dată, dar până acum reuşise să supravieţuiască. Se îndoia că acest compatriot al lui avea s-o ducă la fel de bine astăzi.
O coloană ornamentată, lucrată în metal, se afla în mijlocul pieţei. O flacără portocalie vuia în vârful stâlpului, că la un coş de evacuare ornamental. Faţade fanteziste ale unor edificii imense, toate goale, închideau piaţa aidoma zidurilor unei închisori în jurul unei curţi centrale. Roboţii paznici ai lui Omnius arătau puternici şi rau-prevestitori, aliniaţi în formaţii pe laturile pieţii, gata să atace la orice încălcare a legii de către sclavii umani atât de uşor de înlocuit.
Iblis îşi îndruma echipa în zonele pentru spectatori separate de pereţi despărţitori, rostind câteva cuvinte liniştitoare, deşi nu atâtea încât să-i supere pe cymeci. Lui Ajax îi plăcea la nebunie să organizeze spectacole, voia să se asigure că fiecare ochi îngrozit asista la acţiunile lui. Când Iblis şi ceilalţi şefi de echipa suflară în fluiere ca să-i semnalizeze că sunt gata, Ajax ieşi, ducându-şi prizonierul mutilat.
Titanul purta un trup asemănător unei furnici, cu un nucleu elipsoidal impresionant, cu picioare grele şi cu patru braţe ca nişte cleşti, în care îl ţinea pe Ohan Freer. Ochi-de-paza plutitori captau imagini şi furnizau hipermintii un flux constant de date.
La baza stâlpului arzător, Ajax - ca o furnica-soldat gigantică, ducând un gândac inamic nenorocit - apucă victima ce se zbătea. Condamnatul Ohan fusese ars, rănit şi umplut de sânge; mâna stângă îi era acum doar un

ciot carbonizat. Vânătăi întinse îi pătau pielea, iar un firicel subțire, apos, i se scurgea din colțul gurii.
Un murmur de groază se auzi dinspre spectatorii umani. Privindu-i, Iblis ştia că aceşti muncitori nu puteau fi izvorul răscoalei, în ciuda mesajelor misterioase şi provocatoare pe care le primise. Dacă se mințea singur şi chemarea secretă a libertății era doar o sugestie inspirată de dorințe, exprimată de o altă persoană disperată?
Ridicându-l foarte sus pe nefericitul captiv, Ajax îşi mări volumul sintetizatoarelor vocale, astfel încât vorbele lui bubuiră că proiectilul unui tun în piața închisă.
- Unii dintre voi l-ați auzit vorbind pe acest criminal. Unii dintre voi s-ar putea să fi avut proastă inspirație de a-i asculta fanteziile nebuneşti despre libertate şi revoltă. Ar fi mai înțelept să vă tăiați urechile decât să ascultați asemenea neghiobii...
Mulțimea îşi ținu respirația. Iblis îşi muşcă buza de jos. Nu voia să se uite, dar ochii îi rămâneau ațintiți asupra lucrului oribil care urma să se întâmple. Dacă întorcea privirea, ochii-de-paza ar fi putut foarte bine să-l detecteze şi ar fi auzit despre asta mai târziu. În consecință, Iblis fixă cu privirea fiecare clipă care trecea.
- Acest biet om amăgit nu mai este necesar pentru gloria perena a lui Omnius, în domnia maşinilor gânditoare.
Ohan țipă şi se zbătu fără vlagă. Ajax ținea brațul intact într-o gheară modelată aproximativ ca un cleşte, iar picioarele cu încă două. Cu ultima gheara, Ajax prinse pieptul lui Ohan într-o strânsoare completă, aprigă, pe la subraț.
- El nu mai este muncitor. Nu mai este nici măcar hrethgir, unul dintre oamenii nesupuşi care au supraviețuit datorită toleranței noastre. Este un gunoi!
Ajax făcu o pauză.
- Iar gunoiul trebuie aruncat!
Apoi, fără vreun sunet sau vreun semn de efort, Ajax îşi trase membrele artificiale în direcții diferite, sfâşiindu-l în bucăți pe neajutoratul Ohan. Brațele şi picioarele acestuia se desprinseră din încheieturi, pieptul i se spinteca şi oasele rupte îi trecură prin piele. Sângele şi măruntaiele se risipiră pe dalele curate ale Pieței Epocii de Aur...
Ajax aruncă bucățile de corp în mulțimea care țipa.
- Ajunge cu absurdițățile astea! Nu există nici o revoltă! Acum treceți înapoi la muncă!
Muncitorii dezgustați păreau cât se poate de nerăbdători să alerge înapoi la treburile lor, privind spre Iblis la plecare, ca şi cum el ar fi putut să-i protejeze. Dar Iblis încă se mai uita uluit, nevenindu-i să creadă. Ohan Freer fusese un membru al revoltei! Şeful de echipa răspândise dizidenta, făcuse planuri, poate că trimisese şi primise mesaje.
Încă un rebel!
Înspăimântat, Iblis ştia că, dacă ar fi continuat să acționeze, pericolul pentru el însuşi era acum şi mai mare. Cu toate acestea, execuția de azi îi arătase un anumit lucru, mai limpede decât oricând: rebeliunea umană apropiată nu există doar în imaginația lui.
Era adevărată!
Dacă Ohan făcuse parte din asta, atunci trebuiau să fie şi alții - mulți alții. Iar această rețea subterană de luptători, care-l includea şi pe Iblis, era divizată în celule, din motive de siguranță, astfel că nimeni să nu-i poată trăda pe ceilalți. Acum înțelegea.
Începu să facă planuri cu şi mai multă convingere decât înainte.
Oamenii neagă existența unui continuum de posibilități, al unui număr infinit de tărâmuri în care specia lor ar putea intra.
ERASMUS, note despre natura umană
Era o sală provizorie de spectacol, în interiorul unei clădiri cu pereți de marmură, de pe moşia robotului. Erasmus pusese la treabă echipele de sclavi ca să modifice interiorul, să instaleze scaune şi să reutileze pereții, totul pentru a crea o acustică perfectă, destinată acestei unice reprezentații. Erasmus studiase înregistrările celei mai mărețe muzici a oamenilor, ştia exact ce se aştepta de la marile simfonii, de la public până la decor. Avea standarde înalte pentru eforturile lui artistice.
Robotul o invită pe Serena Butler, acum în a opta luna de sarcină, să ia loc pe un scaun mare, central, pentru a asista la concert.
- Celorlalți oameni s-ar putea să le facă plăcere melodia şi sunetele, dar tu ai alte aşteptări. Pe Salusa Secundus, muzica sofisticată făcea parte din existența ta.
Cu o strângere de inimă, Serena se gândi la fratele ei şi la aspirațiile lui muzicale. Învățase să aprecieze operele durabile ale compozitorilor umani de mult dispăruți...
- Muzica nu e singurul lucru de care mi-e dor, Erasmus.
- Tu şi cu mine vorbim acelaşi limbaj cultural, zise el, fără să observe remarca ei tăioasă. O să-mi spui ce părere ai de această compoziție. M-am gândit la tine când am scris-o.
Umplu sala de spectacol cu sclavi din clasa lucrătorilor, aleşi dintr-o varietate de categorii de munci calificate. Erau spălați şi îmbrăcați potrivit ideii lui Erasmus despre un public de înaltă clasă.
Pe pereții interiori erau înşirate portrete electronice ale marilor compozitori umani, ca şi cum robotul ar fi vrut să

se socotească în rândul lor. Pe marginile sălii de concerte, vitrine de tip muzeu adăposteau instrumente muzicale - o lăută, un rebec, o tamburină aurită şi un basilet antic cu cincisprezece coarde, având încastrate în cutia de rezonanţă cochilii sidefii.
În centrul scenei înalţe până la acoperişul deschis, Erasmus stătea singur în faţa unui pian mare, înconjurat de sintetizatoare de muzică, difuzoare şi o staţie de estompare a sunetului. Purtând un costum negru, protocolar, cu o croială asemănătoare unui smoching, dar ajustat să se potrivească trupului său robotic. Erasmus stătea drepţi, cu chipul ca o oglindă netedă, ovală, nearătând nici o expresie.
Mişcându-se ca să-şi găsească o poziţie mai comodă pentru spate, Serena îl urmări pe robotul inchizitor. Îşi sprijini mâna pe abdomenul enorm, simţind mişcările bebeluşului neastâmpărat. Copilul urma să se nască în câteva săptămâni.
În jurul său, spectatorii prizonieri se foiau neliniştiţi, nu prea siguri la ce să se aştepte sau ce se aştepta de la ei. Erasmus îşi întoarse faţa lucioasă spre public, lăsându-i să se oglindească în ea, şi aşteptă, şi iar aştepta. În cele din urmă, se lăsă tăcerea.
- Mulţumesc pentru atenţie...
Se întoarse către un aparat de lângă el - un sintetizator de muzică argintiu strălucitor, cu butoane de plastic, ce producea fraze muzicale repetate şi armonii familiare. Volumul muzicii de fundal crescu, iar peste aceasta se suprapuseră instrumente cu coarde şi corni melancolici de pe Chusuk.
Robotul ascultă câteva clipe, apoi continuă:
- Sunteţi pe cale să aveţi parte de ceva cu adevărat remarcabil. Pentru a-mi demonstra respectul pentru spiritul creator, am compus o nouă simfonie special pentru voi, sclavii mei harnici. Nici o fiinţă umană nu a mai auzit-o până acum...
Cântă la pian un amestec de melodii, parcurgând trei pasaje scurte, încercând în aparenţă să confirme că instrumentul era acordat cum se cuvine.
- După o analiză amănunţită a acestui domeniu, am scris o simfonie comparabilă cu operele marilor compozitori umani Johannes Brahms şi Emi Chusuk. Mi-am creat lucrarea conform unor principii stricte ale ordinii şi ale matematicii...
Serena cerceta cu atenţie spectatorii, îndoindu-se că vreunuia dintre oamenii crescuţi în captivitate îi era familiară muzica clasică pe care-o pomenise robotul. Educată pe Salusa Secundus, unde muzică şi arta făceau parte integrantă din cultură, Serena ascultase operele celebre ale multor compozitori, discutând chiar pe îndelete despre ele cu Fredo.
Cu un impuls mental, Erasmus îşi conectă mintea bazată pe gelcircuite la sintetizator, producând o melodie stranie, repetitiva. Apoi, degetele sale mecanice dansară pe claviatură, făcând deseori gesturi ample, ca şi cum ar fi imitat vreun faimos pianist de concert.
Serena găsi compoziţia destul de plăcută, dar cu nimic ieşită din comun. Şi, deşi nu recunoştea exact melodia, aceasta avea trăsături ciudat de familiare, ca şi cum robotul ar fi analizat măsură cu măsură o piesă existenţa şi ar fi urmat modelul, schimbând un ritm aici, un pasaj polifonic dincolo... Muzica părea ştearsă, lipsită de o forţă motrice intensă.
În aparenţă, Erasmus credea că aprecierea unei opere noi era o calitate intrinsecă a oamenilor, că publicul lui de captivi avea să observe instinctiv nuanţele şi complexitatea compoziţiei sale, perfecte din punct de vedere structural. Sclavii din jurul Serenei se foiau pe scaune şi ascultau; pentru ei, aceasta era o diversiune destul de plăcută, dar nu mai mult decât o altă însărcinare. Spectatorilor aduşi cu forţa păreau să le placă notele liniştitoare ale melodiei, dar nu erau emoţionaţi, aşa cum ar fi dorit robotul.
Când îşi încetă în sfârşit reprezentaţia, Erasmus se îndepărta de pian, scoase din funcţiune echipamentul simfonic de acompaniament şi lăsă tăcerea să se adâncească.
Pentru o clipă, sclavii ezitară, ca şi cum ar fi aşteptat instrucţiuni. Erasmus vorbi:
- Aţi putea să aplaudaţi dacă v-a plăcut piesa...
Ei nu păreau să înţeleagă la ce se referea, până când robotul adăugă:
- Arătaţi că vă place bătând din palme!
Un prim val de aplauze se auzi că un răpăit slab, ca nişte picături de ploaie, apoi se amplifică - aşa cum se aştepta din partea lor. Serena li se alătura politicos, deşi fără entuziasm. Un mic act de sinceritate, pe care era sigură că Erasmus avea să-l observe...
Masca lucitoare a robotului se modificase într-un zâmbet plin de mândrie. În veşmântul lui protocolar, negru, coborî lin pe o scară, de pe scenă înălţa până la parter. Sclavii continuau să aplaude, iar el se încălzea la aparenta lor adulaţie. Când aclamaţiile se stinseră, chema paznicii să escorteze spectatorii înapoi la sarcinile lor de lucru obişnuite.
Serena îşi putea da seama că Erasmus se credea creatorul unei opere de valoare, durabile, care depăşea ceea ce realizaseră oamenii. Însă nu voia să discute cu el şi încercă să se strecoare înapoi, la munca ei de la sera. Se mişca totuşi încet, din cauza sarcinii, iar Erasmus o ajunse din urmă:

- Serena Butler, am scris această simfonie pentru plăcerea ta. Nu eşti impresionată de ea?
Ea îşi alese cuvintele cu grijă, evitând un răspuns sincer.
- Poate că sunt pur şi simplu tristă pentru ca simfonia ta îmi aduce aminte de alte reprezentații pe care le-am urmărit pe Salusa Secundus. Fratele meu care a murit voia să fie muzician. Acelea au fost vremuri mai fericite pentru mine...
El o privi de aproape, cu filamentele optice sclipindu-i.
- Nuanțele comportamentului uman îmi spun ca simfonia te-a dezamăgit. Explică de ce...
- Nu vrei să auzi o părere cinstită...
- Mă judeci greşit, pentru că sunt un căutător al adevărului. Orice altceva înseamnă date eronate.
Expresia lui angelica o făcu să-şi coboare gardă.
- E ceva în neregulă cu acustică în sala asta?
- N-are nimic de-a face cu acustică. Sunt sigură că ai testat totul până la perfecțiunea tehnică.
Publicul continua să se îndrepte spre ieşiri, unii dintre ei uitându-se peste umăr spre Serena, compătimind-o pentru că robotul îi acordă un interes special.
- A fost simfonia însăşi!
- Continuă, o îndemna Erasmus cu voce egală.
- Ai montat o piesă muzicală, n-ai creat-o! S-a bazat pe modele precise, dezvoltate de milenii de către compozitorii umani. Singura creativitate pe care-am auzit-o venea din mintea lor, nu dintr-a ta. Muzica ta a fost o extrapolare matematică, dar nimic care să mă inspire în vreun fel. Melodia pe care ai... construit-o n-a evocat înăuntrul meu nici o imagine, nici un sentiment. N-a existat nici un element nou cu care să fi contribuit tu, nimic captivant din punct de vedere emoțional.
- Cum aş putea să cuantific un asemenea ingredient?
Silindu-se să zâmbească, Serena dădu din cap.
- Aici se afla greşeala ta, Erasmus. Este imposibil să cuantifici creativitatea. Cum poate cineva să audă o furtună şi să folosească experiența ca să scrie uvertura „Wilhelm Tell”? Tu ai imita pur şi simplu sunetele tunetului şi ploii, Erasmus, dar n-ai putea evoca impresia unei furtuni. Cum a privit Beethoven o pajişte şi cum a adaptat aceasta trăire, transformând-o în „Pastorala”? Muzică ar trebui să facă spiritul să plutească, să taie respirația, să atingă sufletul. Opera ta a fost doar un şir de... note plăcute, interpretate satisfăcător!
Robotul avu nevoie de câteva secunde ca să-şi schimbe expresia de pe față şi în cele din urmă se uită perplex la ea, sau chiar defensiv.
- Părerea ta pare să fie în minoritate. Restul spectatorilor au apreciat mult lucrarea. N-ai observat aplauzele lor?
Ea oftă.
- Mai întâi de toate, sclavii nu cunosc nimic despre muzică, nu au nici o bază de comparație. Ai fi putut fura orice simfonie a unui compozitor clasic, nota cu nota, şi ai fi putut-o da drept a ta. Ei n-ar fi ştiut diferența. În al doilea rând, să stea într-o sală de concert - aşezați comod, curați şi bine îmbrăcați - este probabil cea mai grozavă însărcinare pe care le-ai dat-o vreodată. De ce n-ar aplauda fie şi pentru acest unic motiv?
Se uită insistent la el.
- În sfârşit, şi lucrul cel mai important, le-ai spus să aplaude. Cum ar trebui să reacționeze, când ştiu că-i poți ucide în orice clipă? În asemenea împrejurări, Erasmus, nu vei obține niciodată o reacție clară şi cinstită.
- Nu înțeleg, nu pot să înțeleg.
Erasmus repetă acest lucru de câteva ori. Brusc, se roti şi trase un pumn dur în fața unui bărbat care trecea pe lângă ei. Lovitură neaşteptată făcu victima sa se prăbuşească peste scaune, sângerând.
- De ce-ai făcut asta? vru Serena să ştie, repezindu-se să-l ajute pe bărbat.
- Temperament artistic, răspunse calm Erasmus. Nu aşa-l numesc oamenii? A încercat să mă înşele în legătură cu adevăratele lui sentimente...
Tânăra încerca să-l aline pe bărbatul lovit, dar când ridică ochii să-l privească pe robot, sclavul se zbătu să scape, ridicând o mână ca să oprească sângele care-i curgea din nas. Serena îi reproşa lui Erasmus:
- Adevărații artişti sunt sensibili şi plini de compasiune. N-au nevoie să rănească oamenii ca să-i facă să simtă...
- Nu ți-e teamă să-ți exprimi opiniile, chiar dacă eşti convinsă că s-ar putea să-mi displacă?
Serena îl privi direct în fata nefirească.
- Mă ții prizonieră, Erasmus. Pretinzi că vrei să-mi ştii părerea, aşa că ți-o spun. Mă poți răni, mă poți chiar ucide, dar m-ai smuls deja de la viața mea şi de lângă bărbatul pe care-l iubesc. Orice altă suferința păleşte prin comparație.
Erasmus o privi fix, evaluând ceea ce spusese.
- Ființele umane mă lasă perplex - şi tu mai mult decât oricine, Serena Butler!
Chipul lui de metalfluid capăta o expresie zâmbitoare.
- Dar voi continua să încerc să înțeleg. Mulțumesc pentru pătrunderea de care dai dovadă...
După ce Serena părăsi sala, Erasmus se întoarse la pian şi începu să exerseze.

Mai presus de orice, sunt un om de onoare. Aşa îmi doresc să fiu ţinut minte.
XAVIER HARKONNEN, comentariu către oamenii lui
Timpul pe care-l petrecuse cu Serena părea acum că un vis estompat.
Xavier nu reuşea să-şi aducă aminte exact potecile pe care umblaseră prin pădurile de pe moşia familiei Butler, devenită acum căminul lui împreună cu Octa. Soția lui. Nu-şi putea aminti dragostea lui pierdută mai limpede decât putea simți mirodeniile exotice ale unui fel de mâncare bine preparat sau mirosurile delicate ale florilor de pe pajişti. Plămânii transplantați se vindecaseră atât cât era posibil. Acum venise vremea ca inima lui să facă acelaşi lucru.
De multe ori îşi spusese că n-ar trebui să facă asta, că se va devota noii vieți pe care i-o promisese lui Octa. Dar, cu toate acestea, iată-l aici, încercând să-şi regăsească trecutul său să-şi ia rămas-bun.
Alese acelaşi armăsar salusan de culoarea ciocolatei pe care-l călărise la vânătoarea de mistreți țepoşi, cu aproape nouă luni în urmă. Ore întregi încerca să regăsească pajiştea magică unde el şi cu Serena făcuseră dragoste, dar locul părea să fi dispărut... ca şi Serena însăşi. Ca şi fericirea... şi viitorul lui.
Acum, încercând să retrezeasca amintirile dealurilor şi pădurilor din jur, tot ce putea rememora despre acea după-amiază era frumusețea chipului Serenei şi bucuria pură de a fi din nou alături de ea. Orice altceva părea o fantezie începătoşată, un simplu fundal.
Proprietatea familiei Butler era atât de întinsă încât nici măcar viceregele nu o parcursese vreodată pe toată. După căsătoria lui Xavier cu Octa, Manion insistase ca proaspătul sau ginere să se stabilească la conacul Butler. Cu Fredo şi Serena dispăruți şi cu Livia plecată, casa cea mare părea prea liniştită şi singuratică. Xavier considerase întotdeauna locuința Tantor ca fiind căminul lui, dar tristețea din ochii lui Manion Butler şi speranță din cei ai lui Octa îl convinseseră să-şi mute lucrurile în casa familiei Butler.
Într-o zi, poate, totul în jurul lui avea să înceteze să-i mai aducă aminte de Serena...
Într-o poiană de pe drum, descălecă şi privi în depărtarea rece, unde dealurile mereu acoperite de verdeață răsăreau prin cețurile dimineții. Se simțea prins într-un coşmar mohorât, dar ştia prea bine că şi-l provocase singur încă de la început, venind aici.
Serena a murit.
O lăsase pe dulcea Octa în casă, spunându-i că voia să-şi pună armăsarul să facă exerciții. Ei îi plăcea să călărească deseori împreună cu el, dar simțise că acum dorea să fie singur. Deşi erau căsătoriți de mai puțin de două luni, aveau puține secrete unul față de altul. Octa îşi dădea totuşi seama, fără să recunoască vreodată, că nu va avea niciodată pe de-a-ntregul inima soțului său.
El şi cu Serena împărtăşiseră visuri mărețe. Viața lui neîmplinita alături de ea ar fi fost complexă şi câteodată furtunoasă, dar întotdeauna interesantă. Prin contrast, căsnicia grăbită a lui Xavier cu Octa era plăcută, dar simplă. Problemele care o preocupau pe fata păreau atât de mici în comparație cu viziunile umanitare magnifice ale Serenei. Era greu de crezut că cele două erau surori. Ştia că asemenea comparații erau nedrepte față de Octa - care se purta cu el mai bine decât merită - ca şi față de amintirea Serenei. Dar nu se putea stăpâni.
Stând chiar în spatele lui, calul lui Xavier necheza, iar el trase cu putere de căpăstru. Adulmecă adierea, căutând, cu simțurile acum atrofiate, să găsească vreo urmă întârziată a parfumului dulce al Serenei.
Pierdută. Eşti moartă, iubirea mea, şi trebuie să te las să pleci!
Încaleca din nou armăsarul şi plecă mai departe de-a lungul potecii, dar nici unul dintre arbori sau dintre dealuri nu părea cunoscut. Pajiştea putea fi oriunde.
Xavier se frecă la colțul ochiului. O văzu pe idealistă femeie cu ochii minții, pentru ultima oară, iar imaginea ei apăru ca lumina soarelui de vară, zâmbind deasupra lui, spunându-i fără cuvinte că trebuie să meargă mai departe cu viața lui.
Îşi luă rămas-bun de la Serena, deşi mai făcuse asta şi înainte, iar ea îi rămăsese mereu aproape. N-ar fi putut vorbi cu nimeni despre durerea lui, pentru că nimeni nu l-ar fi înțeles. Trebuia să sufere singur.
Îşi păstrase întotdeauna pentru sine sentimentele.
Xavier avea o expresie distanța pe chip, în timp ce contempla ceea ce ar fi putut să fie. Câteva clipe mai târziu, când lumina zilei străpunse ceața dimineții şi-i încălzi fata, începu să se simtă mai bine. Dogoarea aurie a soarelui semăna cu Serena însăşi, veghind asupra lui. De fiecare dată când avea să-i simtă căldura, avea să se gândească la ea şi la dragostea pe care-o împărtăşiseră.
Xavier întoarse calul şi-l îndemnă la trap, pornind înapoi spre conacul Butler... şi spre Octa, soția lui.
Focul nu are o formă proprie, dar adera la obiectul care arde. Lumina adera la întuneric.
Filosofie a cogitorilor
După mai mult de o lună de reparații masive, Călătorul Visurilor era în sfârşit gata să plece de pe Pământ într-o altă cursă de actualizări. Dar Vorian Atreides avea o îndatorire importantă de îndeplinit înainte de plecare, şi anume să-i facă o vizită lui Erasmus, aşa cum îi ceruse robotul.
Încă o dată, extravaganta trăsură trasă de cai îl duse la vila impunătoare de la malul mării. Vremea însorită, cu numai câțiva nori alergând pe deasupra oceanului, era mult mai plăcută decât ploaia măruntă de la vizita lui

anterioară.
De îndată, ca şi cum privirea i-ar fi fost atrasă de ea, o văzu pe Serena Butler stând în picioare la intrarea principală. Purta o rochie neagră şi largă, de servitoare, iar pântecele îi era atât de rotund încât nu-şi putea da seama cum continuă ea să muncească. Bebeluşul trebuia să se nască în curând.
Serena îl aştepta pe Vor ca şi cum ar fi îndeplinit doar o altă însărcinare, cu braţele încrucişate şi chipul neutru. El nu ştiuse la ce să se aştepte, iar fata indescifrabila a femeii îl descuraja. Având în vedere tonul ei de la sfârşitul întâlnirii trecute, Vor sperase că s-ar fi putut să fie chiar bucuroasă să-l vadă.
Poate că totul avea de-a face cu bebeluşul şi cu furtunile hormonale care-i bântuiau prin organism? Ar fi putut fi îngrijorată în legătură cu ce avea să se întâmple cu copilul după naştere, cu ce-ar fi putut Erasmus să facă cu el? Deşi Serena fusese fiica unui personaj important din Liga Nobililor, aici era doar o sclavă casnică; nici măcar nu făcea parte dintre oamenii de încredere... Copilul ei ar fi putut fi aruncat în ţarcurile mizerabile, alături de oamenii din casta inferioară... În afară de cazul în care Vor şi-ar fi folosit influenţă pentru a obţine concesii în favoarea mamei şi a copilului. Dar chiar dacă ar fi reuşit, avea ea să-i fie recunoscătoare pentru efort?
Lăsându-şi caii de la trăsură să lovească dalele pavajului cu copitele, Vor ajunse la intrarea acoperită dintre coloanele sculptate în stil grogiptean. Înainte ca ea să apuce să spună ceva, el izbucni:
- Îmi cer scuze că te-am supărat ultima oară, Serena Butler... Indiferent ce-am făcut!
Aşteptase asta cu nerăbdare multă vreme, exersase ce-ar fi vrut să spună.
- Descendenta ta mă supără...
Răspunsul ei tăios îl lasă cu gura căscată. Ca fiu al lui Agamemnon, lui Vor i se acordase libertatea de a citi memoriile tatălui său şi de a afla despre toate cuceririle glorioase ale titanului. Avusese norocul să cunoască multe lucruri în călătoriile lui, să vadă multe lucruri interesante. Faptul că era fiul unui titan păruse întotdeauna un avantaj pentru el - până acum.
Văzându-i expresia uluită, Serena îşi aminti că trebuie să şi-l păstreze ca aliat şi se hotărî să-i ofere un surâs.
- Dar asta este povara mea, la fel de mult ca şi a ta.
În timp ce treceau pe lângă statuile şi urnele înalte şi ornamentate din firide, tânărul spuse, ca şi cum ea ar fi avut nevoie de explicaţii:
- Plec în curând cu Călătorul Visurilor, iar stăpânul tău a cerut să vorbească cu mine mai întâi. De aceea sunt aici.
Serena ridică din sprâncene.
- Atunci sunt sigură că Erasmus va fi încântat să te vadă.
Ajunseră în faţa unei uşi, iar Vor întreba:
- Se întâmplă vreodată să accepţi scuzele? Sau consideri toate ofensele permanente?
Remarcă păru s-o surprindă.
- Dar nu-ţi pare cu adevărat rău, nu-i aşa? Slujeşti de bunăvoie maşinile gânditoare, care au înrobit şi torturat omenirea. Cu siguranţă ştii atâta lucru, nu? Şi te lauzi cu tatăl tău, ca şi cum ceea ce-a făcut ar fi ceva cu care să te mândreşti. Ştii ceva despre Epoca Titanilor? Sau despre Revoltele Hrethgirilor?
- Am citit memoriile tatălui meu cu minuţiozitate...
- Nu mă refer la propaganda lui Agamemnon. Ai aflat ceva despre istoria adevărată?
El se încruntă.
- Adevărul e adevăr, nu-i aşa? Cum pot exista versiuni diferite ale aceluiaşi eveniment?
Serena oftă ca şi cum Vor ar fi fost un copil mic, iar ei îi era greu să-i explice.
- Într-un fel, eşti mai puţin conştient decât o maşină, Vorian Atreides, pentru că nu-ţi dai seama că ai de ales - şi crezi că nu faci nimic rău.
Tânărul surprinse un început de surâs resemnat pe buzele ei.
- Şi totuşi, ce rost are să rămâi supărat pe cineva atât de indus în eroare?
Vocea ei se aspri din nou.
- Poate că Agamemnon e prea ruşinat că să te lase să înveţi istoria adevărată. Ţi-ai bătut vreodată capul să verifici faptele, sau accepţi doar poveştile de război ale tatălui tău?
Vor înălţa bărbia, nu prea sigur cum să-i interpreteze starea sufletească.
- Sunt un om de încredere. Pot avea acces la orice fişiere istorice vreau.
Lui Vor i se învârtea capul.
- Atunci fă câteva investigaţii pe cont propriu. O să ai destul timp să te gândeşti la lucrurile astea, când o să fii plecat în călătorie cu nava ta.
În interiorul camerei de zi austere, pereţii translucizi lăsau să treacă o sclipire de un galben aprins. Suprafeţele reflectorizante se schimbau de la o clipă la alta, trecând prin nuanţe de culoare, devenind mai blânde. Ea îl îndrumă către o canapea cafeniu metalizat.
- Erasmus a dat instrucţiuni să-l aşteptăm aici. Cu oarecare greutate, se aşeză pe un scaun lângă el. Amândoi.
El îi simţea apropierea, extrem de conştient de curba pântecelui ei pe sub rochie. Nu era destul spaţiu între ei - aşa cum intenţionase Erasmus, fără îndoială. Încăperea nu avea alte mobile. Pulsul lui Vor se acceleră în timp ce

stătea cufundat într-o tăcere stângace, asteptandu-1 pe robot. Părea fără rost să fie atât de atras de ea...
*
Observându-i pe cei doi oameni prin ecranele de perete rotitoare, Erasmus era intrigat de limbajul lor corporal, de felul în care se uitau unul la celălalt, apoi întorceau privirea. În ciuda atitudinii vizibil contradictorii a Serenei, trebuia să simtă o oarecare atracție pentru acest tânăr chipeş. Iar Vorian Atreides, fără îndoială, era cucerit de ea.
Erasmus urmărise comportamentul de împerechere între oameni, dar acesta nu era jocul reciproc obişnuit. Nu, era mai complex decât orice observase vreodată printre sclavii crescuți în captivitate. Văzând că tăcerea incomoda se prelungea, Serena vorbi:
- Ai crede că un robot poate ține socoteala timpului mai bine. Vor îi zâmbi.
- Nu mă deranjează să aştept.
Serena arata stânjenită, dar îşi aduse aminte să-i răspundă la surâs.
Fascinant. În poeme şi în literatura clasică, Erasmus citise despre misterele iubirii romantice, dar nu o văzuse niciodată înflorind. O dată, cu şaptezeci şi trei de ani în urmă, găsise o pereche de tineri îndrăgostiți care plecaseră pe furiş de la îndatoririle care le fuseseră încredințate, ca să poată petrece puțin timp singuri, întâlnindu-se în secret. Îi prinsese, desigur - oamenii erau atât de stângaci când încercau să se furişeze - şi-i pedepsise cu despărțirea permanentă. Păruse reacția cea mai evidentă. Dacă le-ar fi îngăduit să scape cu un asemenea act de independență, s-ar fi putut răspândi printre ceilalți sclavi.
După aceea regretase totuşi că luase o asemenea măsură, şi-şi dorise să fi continuat să studieze felul în care se curtează oamenii.
Pentru aceştia doi avea un plan mai bine elaborat. Interacțiunea lor era un alt laborator, un alt experiment - atât de diferit de „celulele rebele” imaginare pe care începuse să le încurajeze, datorită provocării lui Omnius. Era important să-i observe pe oameni în situațiile lor naturale de comportament.
Şi câteodată este necesar să-i amăgim!
În timp ce perechea umană aştepta şi se foia, Erasmus le observa fiecare gest, fiecare clipit din ochi, fiecare mişcare a buzelor, fiecare cuvânt şi ton al vocii. Bărbatul şi femeia erau neliniştiți, încurcați de situația nefirească, nesiguri cum să-şi ocupe timpul.
Vorian Atreides părea să se delecteze în această împrejurare mai mult decât Serena.
- Erasmus te tratează bine, spuse el, ca şi cum ar fi încercat s-o convingă. Ai noroc că se interesează atât de mult de tine...
Chiar şi cu pântecele sau greoi, Serena se ridică de pe canapea ca arsă, auzindu-i sugestia. Se întoarse spre el, iar robotul spion savura expresia de indignare de pe chipul femeii şi privirea uluită a lui Vorian.
- Sunt o ființă umană, zise ea. Mi-am pierdut libertatea, casă, viața - iar tu crezi că ar trebui să fiu recunoscătoare celui care mă ține prizonieră? Poate că ar trebui să petreci o parte din timpul călătoriilor tale reevaluând această părere...
El arata buimăcit de izbucnirea ei, iar Serena continuă:
- Te compătimesc pentru ignoranță, Vorian Atreides.
După o clipă prelungită, el răspunse:
- N-am trăit felul tău de viață, Serena. N-am fost pe lumea ta, aşa că nu ştiu de ce ți-e dor, dar aş face orice doar ca să fii tu fericită...
- Aş fi cu adevărat fericită doar dacă aş fi liberă să mă întorc acasă.
Lăsă să-i scape un oftat adânc, apoi se aşeză din nou pe canapea.
- Dar mi-ar plăcea să fim prieteni, Vorian.
Robotul ajunse la concluzia că-i lăsase destul timp împreună. Plecă de lângă ecranul de supraveghere şi intră în camera de aşteptare.
*
Mai târziu, Vorian se întrebă de ce fusese chemat la vilă, la urma urmei Erasmus îl dusese în grădina botanică, unde stătuseră de vorbă, însă robotul îi pusese puține întrebări relevante.
În calеasca, pe drumul înapoi spre spațioport şi spre Călătorul Visurilor, Vor se simțea fără vlagă şi confuz. II frustra faptul că nu putea face nimic ca să aducă bucurie în viața Serenei. Spre surprinderea lui, ideea de a-i câştiga bunăvoința sau recunoştința îl incita la fel de mult ca şi perspectiva de a-şi mulțumi tatăl. Mintea lui se învârtejea, plină de lucrurile pe care i le spusese ea despre istorie, propaganda şi despre viața pe lumile Ligii.
Îl provocase. El nu fusese niciodată curios să citească altceva decât memoriile lui Agamemnon, nu-şi imaginase niciodată că putea exista o perspectivă diferită asupra aceloraşi evenimente. Nu se gândise la viața din afară lumilor sincronizate, presupunând întotdeauna că oamenii nedomesticiți indurau acolo o existență sordidă, fără rost.
Dar cum putuse o asemenea civilizație haotică să producă o femeie ca Serena Butler? Poate că pierduse din vedere ceva...
Ştiință: pierdută în propriile mituri, dublându-şi eforturile când şi-a uitat țelul.

NORMA CENVA, note de laborator nepublicate
Încântat de noul scut protector, Tio Holtzman stătea în picioare în laboratorul de demonstrații pe jumătate reconstruit. Își zeflemisea adversarii, râdea de armele mortale. Nimic nu-l putea răni! Generatorul îi pulsa la picioare, proiectând o barieră personală în jurul corpului. Impenetrabil... sau aşa spera.
Acest test ar trebui să dovedească faptul că ideea funcționa. Chiar şi Norma credea în el de data asta. Cum putea să meargă ceva prost?
Tânăra cea micuță stătea la capătul celălalt al clădirii consolidate, aruncând cu obiecte în el - pietre, unelte şi, în cele din urmă, la insistența lui, o bâtă grea. Toate loveau câmpul licăritor şi cădeau, cu impulsul răpit de energia câmpului, lăsându-l complet neatins.
Își flutură mâinile.
- Nu-mi împiedică deloc mişcările. E minunat! Acum, cu chipul concentrat, Norma ținea strâns un pumnal kindjal, în mod limpede îngrijorată că l-ar putea răni. Trecuse ea însăşi peste ecuații şi stabilise că savantul nu făcuse nici o greşeală. Potrivit analizei şi instinctelor ei, scutul ar trebui să funcționeze la vitezele de impact pe care le foloseau în test.
Dar tot ezită.
- Hai, Norma. Ştiință nu-i pentru cei slabi de înger!
Ea aruncă kindjalul cât de tare putea şi se sili să nu tresară. Lama ascuțită alunecă inofensivă pe stratul exterior al barierei. Holtzman zâmbi, făcându-i semn cu degetele.
- Invenția asta va schimba protecția personală în toată Ligă. Nimeni nu va mai fi vulnerabil în fata asasinilor şi a bandiților...
Icnind din cauza efortului, Norma azvârli o suliță improvizată. Lovi chiar în fața ochilor lui Holtzman, făcându-l să sară înapoi clipind speriat. Când bățul ascuțit zăngăni pe podea, bărbatul chicoti surprins.
- Nu pot să nu fiu de acord cu tine, savant Holtzman.
Norma îi răspunse cu un surâs, apoi termină de aruncat în el o mulțime de obiecte, că o precupeața furioasă.
- Felicitări pentru această realizare remarcabilă!
Fără nici un pic de invidie vizibilă, față de pe Rossak părea cu adevărat încântată pentru el. În sfârşit, avea un triumf numai al lui pe care să i-l prezinte lui Nikko Bludd, la fel ca în zilele de glorie. Ce uşurare!
Când lui Norma nu-i mai rămase nimic de aruncat, Holtzman strigă la gărzile de dragoni care stăteau pe podul provizoriu:
- Chemați-l pe conducătorul sclavilor mei casnici zensiiti. Bărbatul acela brunet, cu barbă...
În timp ce unui dintre dragoni pleca să-l găsească pe sclav, Holtzman rânji răutăcios către Norma.
- O să-i jucăm o mică farsă... E un tip morocănos, şi cred că mă urăşte.
Bel Moulay sosi la laboratorul de demonstrații, cu barbă ca fumul de cărbune atârnându-i de bărbie. De fiecare dată când Holtzman se uită la el prea de aproape, îşi îndreptă în altă parte privirea plină de furie mocnită.
Amândoi dragonii păreau suspicioşi față de conducătorul sclavilor, dar Holtzman le alunga îngrijorarea, simțindu-se în siguranță în spatele scutului sau corporal.
- Dă-i pistolul Chandler, sergent.
- Dar, domnule, e un sclav!
Chipul dragonului rămase de piatră. Moulay arata şi mai surprins de îndemn.
- Nu sunt neliniştit, sergent. Partenerul tău poate să stea cu ochii pe el. Împuşcă-l în cap dacă nu urmează exact instrucțiunile.
Norma insistă:
- Poate că ar trebui să mai testăm asta, savant Holtzman. Am putea agăța un manechin în interiorul scutului, să vedem ce se întâmplă cu el.
- Sunt de acord, domnule savant, adăugă sergentul. Sarcina noastră este să vă protejăm, şi nu pot permite...
Enervat, Holtzman îl întrerupse.
- Absurd, sistemul nu poate fi controlat decât din interior! Sarcina mea, dată de lordul Bludd însuşi - şi de către Liga Nobililor - este de a crea şi testă un mijloc prin care să ne putem proteja de maşinile gânditoare. Dacă nu vrei să fii luat de vânători roboți şi transformat într-un sclav al lui Omnius, îți sugerez să mă laşi să-mi fac treaba. Am irosit deja destul timp...
Încă neliniştit, sergentul scoase pistolul cu ace cu bătaie lungă şi-l puse în mâinile bătătorite ale sclavului. Bel Moulay apuca arma, uitându-se într-o parte şi-n alta, ca şi cum nu i-ar fi venit să creadă că are atâta noroc.
- Şi acum, tu - Moulay, aşa te cheamă? îndreaptă arma aceea spre mine şi trage în piept. Dă-i drumul, n-ai cum să ratezi!
Moulay nici nu clipi. Cu toții auziseră ordinul direct. Apasă pe butonul de tragere. Dragonii strigară. Norma se ghemui...
Arma lansa aşchii de cristal de mare viteză, care loviră scutul ce-l înconjura pe Holtzman, apoi zăngăniră pe podea asemenea sticlei sparte. Savantul lasa să-i scape un oftat neauzit şi picioarele i se înmuiară brusc de

uşurare.
Abia ascunzându-şi mânia şi ură. Bel Moulay apasa pe trăgaci iarăşi şi iarăşi. O grindină de cristale ascuțite împroşca din nou scutul corporal. Trase până când pistolul Chandler se goli.
Doi dragoni îngrijorați apărură în uşă, cu arme albe ridicate, gata să-l taie pe loc în bucăți pe sclavul cu barbă neagră dacă era nevoie. Dar la vederea lui Holtzman nevătămat şi râzând, Moulay se încruntă şi coborî pistolul. Gărzile i-l smulseră din strânsoarea puternică.
Peste tot în jur erau împrăştiate ace, ca nişte cioburi de oglindă spartă. Savantul se aştepta să primească încă o Medalie pentru Curaj de pe Poritrin pentru această invenție.
Temerar, fără să se gândească la consecințe, savantul se întoarse spre soldat:
- Acum, sergent, dă-i explozivul tău de mână, grenadă mică pe care o ții la şold.
Dragonul înțepeni.
- Cu tot respectul, domnule savant, nu i-o dau.
- Pistolul tău Chandler n-a avut nici un efect, şi se va întâmpla la fel şi cu grenadă. Imaginează-ți cât de folositoare vor fi aceste scuturi pentru tine şi oamenii tăi, o dată ce eficacitatea lor va fi dovedită.
Norma interveni, spunându-i sergentului cu o voce slabă, cumpănita:
- În regulă. Savantul ştie ce face...
Moulay se răsuci ca un câine întărâtat, întinzând mâna după grenadă, cu palma în sus.
Sergentul zise:
- Mai înainte, vreau ca toată lumea să treacă pe partea cealaltă a podului.
Conducând-o pe Norma, ceilalți dragoni traversară către stanca principală.
Dragonul scoase în sfârşit explozivul şi i-l dădu zensiitului. Fără să aştepte să i se mai spună o dată, Bel Moulay apasa butonul şi aruncă uşor explozivul către Holtzman. Norma se temu dintr-o dată că grenadă se va rostogoli destul de încet ca să treacă prin scut înainte să detoneze.
Ştiind că se afla în raza de acțiune a exploziei, Bel Moulay se repezi peste pasarela. Din partea cealaltă a podului, Norma văzu sfera lucioasă ricoşând de bariera licăritoare ca un fruct stricat.
Un mănunchi asurzitor de foc erupse în clădirea deschisă pentru demonstrații. Zgomotul şi valul de presiune fură de ajuns s-o îmbrâncească pe Norma. Căzu în genunchi, privind peste marginea podului către raul aflat departe, dedesubt... gândindu-se că ar fi trebuit să poarte cu ea noul dispozitiv suspensor şi aducându-şi aminte de sclavii care se prăbuşiseră în moarte, în timpul precedentului test al lui Holtzman.
Două dintre ferestrele abia montate explodaseră într-un nor de sticla armată, împrăştiind fragmente care sclipeau în lumina soarelui. Fumul se încolăcea în sus. Norma se ridică din nou în picioare.
Neatins, Bel Moulay stătea cu mâinile încleştate. Soldații se încordară, gata să-l doboare pe conducătorul sclavilor dacă arata cel mai mic semn de violență.
Norma se întoarse spre clădire, poticnindu-se. Mintea ei ştia că scutul trebuia să fi rezistat, dar inima se temea că ar fi putut să-i scape vreo fisură subtilă în munca omului de ştiință.
Ca un soldat victorios, Holtzman ieşi țanțoş din laborator, clipind şi alungând cu mâna fumul din față. Oprise generatorul scutului şi lăsase aparatul în centrul încăperii. Croindu-şi cu greu drum printre dărâmături, arata oarecum dezordonat, dar nevătămat.
- Merge! Protecție completă! Nici o zgârietură!
Se uită în urmă, la clădirea ruinată.
- Mă tem că am deteriorat totuşi nişte aparatură destul de costisitoare...
Se încruntă consternat, apoi izbucni în râs.
Orice are o formă - om sau maşină - are parte de mortalitate. Este doar o problemă de timp.
COGITOR EKLO DE PE PĂMÂNT
Chiar şi cu memoria fără cusur bazată pe cele mai demne de încredere principii ale computerelor, maşinile conştiente de sine aveau limite. Acuratețea depindea de metodă de colectare a informațiilor în aceeaşi măsură ca şi de gelcircuite, rețele neuroelectronice şi elemente binare de construcție.
Ca urmare, Erasmus prefera să urmărească totul la prima mână, mai degrabă decât să se bazeze pe observatori mecanici sau pe evenimente înregistrate din băncile de date ale hipermintii computer. Robotul voia să fie prezent el însuşi. Voia să încerce totul.
În special când era vorba de o ocazie atât de importantă că naşterea copilului Serenei.
Erasmus îşi amplifica observațiile ridicând o rețea detaliată de filamente optice pentru a face înregistrări permanente ale fiecărei clipe, din toate unghiurile. Din punct de vedere clinic, observase alte naşteri ale sclavelor de reproducere şi nu le considerase cu nimic mai mult decât o funcție biologică normală. Dar Serena îl făcuse să creadă că ar fi putut să-i scape ceva.
Era păcat că nu avea să dea naştere unor gemeni...
Serena stătea întinsă pe masă sterilă, răsucindu-se în spasmele travaliului, amintindu-şi din când în când să-i arunce insulte, alteori concentrându-se asupra proceselor ei biologice sau strigându-l pe Xavier. Detalii medicale

complete se revărsau din dispozitivele de diagnostic şi monitorizare implantate care-i ieşeau din piele, catalogându-i substanțele chimice din piele, analizându-i pulsul, respirația şi alte ritmuri ale corpului.
În timp ce robotul o încuraja şi o studia, fascinată atât de durerea Serenei cât şi de reacțiile ei extrem de variate, ea strigă la el. Erasmus nu se simțea jignit de insultele ei. Era interesant, ba chiar amuzant, că putea exprima o asemenea furie plină de imaginație, când de fapt ar fi trebuit să se concentreze asupra naşterii.
Ca o atenție pentru ea, şi pentru a minimiza variabilele din mediul de observație, menținea temperatura camerei la un nivel optim. Sclavii casnici îi scoseseră hainele Serenei, lăsând-o dezvelita pe masă.
Prin ochii-de-paza ascunşi şi scanerele de perete omniprezente, Erasmus o văzuse pe Serena goală de multe ori până acum. Robotul nu avea nici un fel de interes lasciv pentru silueta ei neinfrumusetata; voia doar micile amănunte din care avea să tragă concluzii mai largi.
Îşi trecu sonda personală peste întregul ei corp, absorbind mirosul că de mosc pe care-l emana, interacțiunile chimice care-l intrigau. Găsea totul foarte stimulativ.
*
Serena zăcea pe patul de naştere, înspăimântată pentru copilul ei şi pentru ea însăşi. Era îngrijită de şase moaşe scoase din țarcurile de reproducere.
Erasmus se aplecă mai aproape de ea. Examinarea lui intensă o speria pe Serena, în special felul în care sonda intra şi ieşea din compartimentul pe care-l ocupa în corpul lui. Ştia că nu putea fi sincer preocupat de bunăstarea unei simple sclave şi a copilului ei.
Accese bruşte de durere abdominală îi alungară asemenea gânduri, şi nu se mai putu concentra decât asupra efortului fundamental pentru orice femeie. Într-o clipă amețitoare, euforică, Serena se minuna în fata biologiei care făcea acest lucru posibil, crearea vieții, schimbul genetic între bărbat şi femeie. O, cât de mult îşi dorea că Xavier să fi fost cu ea acum!
Îşi încleştă dinții până când o duru maxilarul; lacrimile îi şiroiau pe obraji. Chipul lui Xavier plutea în fața ei, o halucinație născută din iluzii deşarte. Apoi o izbi un spasm mai puternic, şi nu se mai putu concentra la nimic altceva.
Era în travaliu de zece ore, în timp ce moaşele aplicau diverse metode care alinau durerea, introducând ace subțiri în punctele de presiune, masând centrii nervoşi, injectând medicamente. Erasmus le aproviziona pe moaşe cu tot ceea ce aveau nevoie.
Chiar şi în interiorul camerei sterile de naşteri, robotul purta o robă aurie strălucitoare, tivită cu albastru regal.
- Descrie-mi ceea ce simți... Care sunt senzațiile provocate de naştere? Sunt foarte curios.
- Ticălosule! icni Serena. Maniacule! Lasă-mă-n pace!
Moaşele vorbeau între ele ca şi cum pacienta lor nici măcar nu era prezentă.
- Complet dilatata...
- Contracțiile vin tot mai des...
- E aproape momentul...
În fundal, dincolo de centrul existenței sale şi de pulsul copilului, Serena auzea vocile feminine, de data asta adresate ei.
- Împinge!
Făcu ce i se spunea, dar încetă când durerea deveni insuportabilă şi când nu mai credea că o să poată continua.
- Puțin mai tare!
Prin pura forță a voinței, îşi învinse durerea, intensifică efortul şi simți bebeluşul venind. Trupul ei ştia ce trebuia să facă.
- Împinge din nou. Poți s-o faci!
- Asta-i! Bine, bine! Îi văd capul!
Ca şi cum s-ar fi rupt un baraj, Serena simți o uşurare a presiunii în canalul naşterii. Aproape că leşina din cauza epuizării.
Când înălță capul după câteva clipe, văzu moaşele curățând placenta şi membranele fetale de pe copil. Un fiu!
Întoarseră bebeluşul spre ea, iar chipul lui era exact aşa cum şi-l închipuise.
Erasmus stătea şi privea. Imaginea nou-născutului se reflectă în față ca o oglindă distorsionată.
Serena se hotărâse deja că, dacă era băiat, avea să-l numească după tatăl ei.
- Bună, Manion. Dragul, dulcele meu Manion!
Bebeluşul tipa cu putere, luând înghițituri sănătoase de aer. Ținu copilul la piept, dar el continuă să se zbată.
Erasmus se uită fix la băiețel, fără nici o reacție.
Serena refuza să bage în seamă prezența robotului, sperând că acesta va pleca pur şi simplu şi o va lăsa să aibă parte de o amintire specială. Incapabilă să-şi ia ochii de la copil, se gândi la Xavier, la tatăl ei, la Salusa Secundus... şi la toate lucrurile pe care acest copil nu le va avea niciodată în viață. Da, nou-născutul avea un motiv serios să plângă.
Brusc, Erasmus intra nepoftit în câmpul ei vizual. Cu mâinile sintetice puternice, făcute din materiale compozite

plastic-organice, robotul ridică noul-născut în aer şi-l examină din toate unghiurile.
Deşi complet extenuată, scăldată în sudoare, Serena strigă:
- Lasă-l în pace! Dă-mi copilul!
Erasmus întoarse copilul în altă poziție. Pelicula facială lucitoare a robotului se modela într-o expresie curioasă. Copilul începu să plângă şi să se zvârcolească, dar Erasmus îl strânse pur şi simplu mai tare, cu nepăsare. Ținu bebeluşul dezbrăcat în aşa fel încât să-i poată studia fata, degetele, penisul. Cu un impuls involuntar, micul Manion urină pe roba robotului.
Una dintre moaşe, alarmată, încerca să şteargă cu o cârpă fața robotului şi gulerul ud, dar Erasmus o dădu deoparte. Voia să culeagă cât mai multe date cu putință despre această experiență, astfel încât să o poată inventaria şi examină în voie.
Noul-născut continua să plângă.
Serena se lupta să coboare din patul de naştere, fără să dea atenție durerii şi oboselii.
- Dă-mi-l!
Surprins de vehementa din vocea ei, Erasmus se întoarse spre ea.
- Una peste alta, acest proces de reproducere biologică pare excesiv de murdar şi de ineficient.
Cu ceva asemănător cu dezgustul, înapoie bebeluşul mamei.
Micul Manion se opri în sfârşit din plâns, iar una dintre moaşe îl înfăşura într-o pătură albastră. Băiețelul se cuibări în brațele mamei. În ciuda puterii pe care Erasmus o avea asupra vieții ei, Serena făcea tot ce putea să-l ignore. Nu arata nici un pic de teamă.
- Am hotărât să te las să păstrezi copilul cu tine, în loc să-l trimit în țarcurile de sclavi, zise robotul pe un ton egal. Interacțiunea dintre mamă şi copil mă intrigă. Deocamdată.
Fanatismul este întotdeauna un semn de îndoială reprimată.
IBLIS GINJO, Peisajul Umanității
Când Ajax traversa sectorul din Forum unde se lucra, în imensa lui forma păşitoare, pământul se cutremură, iar sclavii se opriră îngroziți să afle ce voia titanul. De pe platforma lui înaltă, Iblis Ginjo urmări apropierea tunătoare a cymecului, dar încercă să nu dea dovadă de nervozitate. În mâinile transpirate strângea o agendă electronică pentru însemnări.
De la execuția oribilă a şefului de echipa Ohan Freer, Iblis fusese extrem de atent. Credea că poate avea încredere în toți sclavii săi loiali, care-i datorau mult. Era imposibil ca Ajax să ştie despre planurile pe care le pusese în mişcare Iblis sau despre armele secrete pe care le instalase, aşteptând doar un semn.
Timp de şase zile, Iblis supraveghease o echipă numeroasă, care lucra la „Victoria titanilor”, o friză megalitica înfățişându-i pe cei douăzeci de vizionări originari. Pe două sute de metri lungime şi cincizeci înălțime, lespezile îmbinate îi arătau pe cymecii mecanici în atitudini eroice, mărşăluind peste o mulțime de oameni, frângând oase şi transformând trupurile de carne în gelatină.
Ca o versiune modernă a imaginii sale de pe friza, corpul de cymec al lui Ajax păşi spre platformă de supraveghere, împingând muncitorii deoparte şi zdrobind mortal un bătrân. Iblis îşi simțea inima că de plumb, dar nu putea încerca să fugă. Ajax îl remarcase deja, iar şeful de echipa avea să aibă nevoie de toată puterea sa de convingere doar ca să supraviețuiască furiei titanului.
Ce crede el că am făcut?
Platforma şi cymecul aveau cam aceeaşi înălțime. Încercând să arate ascultător şi servil, dar nu speriat, Iblis înfrunta garnitură frontală de senzori şi de filamente optice montate în discul de pe capul titanului. Se înclină adânc.
- Salutări, stăpâne Ajax. Cum te-aş putea sluji?
Arătă către grupurile de sclavi care tremurau.
- Lucrul la ultimul monument avansează exact după program.
- Da, ai avut întotdeauna motiv să te lauzi cu performanțele tale. Sclavii tăi ascultă tot ce le spui, nu-i aşa?
- Ascultă de instrucțiunile mele. Muncim împreună pentru gloria lui Omnius.
- Fără îndoială, ar crede orice idee absurdă pe care le-o sugerezi, comentă Ajax cu voce gravă. Cât de bine îl ştiai pe trădătorul Ohan Freer?
- Nu mă asociez cu asemenea oameni!
Spera că cymecul să creadă că transpirația de pe fruntea lui era de la muncă grea, nu de la spaimă crescândă.
- Cu tot respectul datorat, stăpâne Ajax, verifică-ți jurnalul. Echipa mea a muncit să facă această friza potrivit specificațiilor tale.
Arătă către copia lui Ajax de pe friza, care se înalța deasupra lor.
- Am verificat deja jurnalul, Iblis Ginjo.
Cymecul se mişca în imensul lui corp robotic. Iblis simți un fior de spaimă pe şira spinării. Ce văzuse?
- De două ori până acum, Dante ți-a dat dispensă specială să părăseşti rețeaua oraşului. Unde te duci?
Avu nevoie de un efort uriaş ca să-şi păstreze o expresie nevinovată. Dacă Ajax ştia deja despre călătorii, atunci

ştia răspunsul la întrebarea pe care-o pusese.
- Am vorbit cu cogitorul Eklo, încercând să mă perfecţionez.
- Hrethgirii valorează rareori ceva, zise titanul. După părerea mea, aş fi exterminat restul oamenilor cu multă vreme în urmă. Prea multă bătaie de cap ca să-i ţii în preajmă...
- Chiar şi titanii au fost cândva oameni, stăpâne Ajax.
Iblis încerca să-şi facă vocea să sune pasionat şi conspirativ.
- Iar Omnius încă mai permite anumitor oameni loiali şi muncitori să devină neocymeci. N-am voie să visez?
Mănunchiul de filamente optice de pe capul lui Ajax pâlpâi. Membrul anterior artificial se ridică şi în vârful lui se formară degete maleabile de metalfluid, aşezate în forma unor gheare cu solzi rombici care l-ar fi putut strivi cu uşurinţă pe Iblis. Difuzorul vocal al titanului zbârnâi din cauza râsului profund.
I-am distras atenţia cu succes! Pentru a-şi continua şiretlicul, Iblis vorbi repede:
- Ajax, ai văzut cum am salvat statuia ta din Piaţa Forumului. De asemenea, cu această operă de artă murală din piatră, am coordonat mulţi artişti şi constructori pentru că fiecare amănunt să iasă perfect. N-aş fi încredinţat această sarcină nici unui alt supraveghetor de echipă. Ai nevoie de mine! ar fi vrut el să strige.
- Puţini alţii sunt capabili de o asemenea eficienta - ştii asta tu însuţi.
- Ceea ce ştiu este că exista trădători şi răzvrătiţi printre sclavi. Ajax păşea în corpul lui ameninţător, făcându-i pe muncitorii din apropiere să fugă din calea lui.
- Poate că tu eşti unul dintre ei...
În acest moment înţelese Iblis că cymecul nu avea nici o dovadă şi aruncă doar o nadă. Dacă monstrul ar fi ştiut ceva cu siguranţă, l-ar fi executat pe Iblis fără ezitare. Şeful de echipa încerca să-şi mascheze teamă, respingând ideea.
- Zvonurile sunt false, stăpâne Ajax. Muncitorii mei au trudit cu deosebită râvnă ca să fie siguri că imaginea ta de pe friza se va bucura de poziţie şi de îmbunătăţiri privilegiate.
Iblis avu grijă ca vocea lui să sune cât mai ferm posibil. Avea deja o surpriză pregătită pentru Ajax, gata să se năpustească asupra lui la momentul potrivit.
Titanul îşi întoarse masivul disc cranian, că pentru a obţine o perspectivă mai bună.
- Îmbunătăţiri?
- Eşti un războinic, domnule - cel mai mare şi mai cumplit dintre toţi cymecii. Înfăţişarea ta este proiectată să inspire teroare în inimile duşmanilor.
- E adevărat, admise Ajax oarecum domolit. Vom discuta mai târziu despre indiscreţiile tale.
Îşi amplifica vocea, tunând spre muncitorii captivi:
- Destulă odihnă! înapoi la treabă!
În giganticul său corp artificial, Ajax se îndepărta cu paşi apăsaţi. Platforma de supraveghere se cutremură în urma lui, iar Iblis apuca o balustradă ca să se sprijine.
În tot timpul discuţiei cu nestatornicul titan, Iblis îşi ţinuse mâna într-un buzunar în care se afla un transmiţător electronic rudimentar.
Cu un simplu semnal de activare, complicată friza şi-ar fi dezvăluit secretul mortal, un şir integrat de lansatoare de rachete de modă veche pe care colegii săi de conspiraţie din echipa de lucru le încorporaseră subtil în desen.
Până acum, Iblis terminase destule proiecte pe scară mare ca să ştie că maşinile gânditoare nu analizau detaliile o dată ce un plan fusese aprobat. Cymecii n-ar fi observat niciodată sistemul de distrugere.
Dar sincronizarea trebuia să fie extrem de precisă. Mai întâi, avea nevoie să recruteze mai mulţi soldaţi pentru cauză să.
Privindu-l pe cymec cum păşea spre centrul reţelei oraşului, Iblis picta în gând o ţintă pe containerul lui de păstrare a creierului. Dacă avea să urmeze o revoltă violenta, acest titan străvechi şi brutal avea să fie printre primii căzuţi.
La periferia terenului de construcţie, Ajax balansă în lateral unul dintre braţele sale lucioase într-un gest iritat, lovind un grup de sclavi care curăţau rămăşiţele. Gestul îl decapita pe unul dintre ei, iar capul însângerat se izbi de friza aproape terminată.
Deşi titanul părea mai agitat că de obicei, Iblis era încredinţat că-şi acoperise urmele.
Bezna trecutului omenirii ameninţa să eclipseze strălucirea viitorului său.
VORIAN ATREIDES, Momente de cotitură în istorie
Călătorul Visurilor călătorea iarăşi printre lumile sincronizate, ducând diferitele actualizări ale lui Omnius. Totul revenise la normal, conform programului, intrase în rutină familiară. Dar dacă nava cu negru şi argintiu arata şi funcţiona la fel ca întotdeauna, Vor Atreides însuşi se schimbase.
- Cum se poate să nu te intereseze jocurile noastre militare obişnuite, Vorian Atreides? întrebă Seurat. Nici măcar nu te-ai ostenit să-mi insulţi încercările de glumă. Eşti bolnav?
- Am o sănătate excelentă de când tatăl meu mi-a administrat tratamentul de prelungire a vieţii.
Vor stătea cu ochii aţintiţi la stele, printr-o fereastră de observaţie.

- Eşti obsedat de femeia aceea sclava, zise în cele din urmă căpitanul robot. Socotesc că eşti mult mai puțin interesant când eşti îndrăgostit...
Încruntându-se, Vor pleca de lângă hublou şi se aşeză în fața unei ferestre-ecran ovale, folosită pentru afişarea bazelor de date.
- Ai făcut în sfârşit o glumă bună., bătrân creier metalic - o maşină care-mi vorbeşte mie despre dragoste!
- Nu e prea greu să înțeleg impulsul fundamental de reproducere a unei specii. Îmi subestimezi capacitatea analitică.
- Dragostea este o forță indescriptibila. Nici măcar cea mai sofisticată maşina gânditoare nu o poate înțelege. Nici măcar nu încerca.
- Atunci ai vrea să-ți abați gândurile cu ajutorul încă unei provocări la competiție?
Vor fixa ecranul oval al computerului, unde citise deseori cu atenție memoriile lui Agamemnon. Dar existau cu mult mai multe informații pe care nu-şi bătuse niciodată capul să le verifice...
- Nu acum. Aş vrea să caut prin câteva baze de date. Îmi poți acorda accesul la fişiere?
- Desigur. Agamemnon mi-a cerut să-ți înlesnesc cererile de îmbogățire a cunoştințelor de câte ori este posibil, în special când se referă la planurile militare. La urma urmei, ne-ai salvat când nava noastră a fost atacată pe Giedi Prime.
- Exact. Mă interesează să văd înregistrările lui Omnius legate de cucerirea Vechiului Imperiu, de Epoca Titanilor şi de Revoltele Hrethgirilor. Nu doar memoriile tatălui meu.
- A, interesantă manifestare a ambiției.
- Te temi că o să câştig prea multe dintre jocurile noastre dacă învăț mai mult?
Vor parcurse lista de fişiere şi fu încântat că va avea atât de mult timp în lunga călătorie de actualizări.
- N-am de ce să mă tem din partea unui simplu om.
Ore întregi, Vor stătu la consola din mijlocul navei, accesând bogăția de informații. Nu mai studiase atât de mult din zilele petrecute la şcoală oamenilor de încredere. Cu mintea sensibilizata de gândul la Serena, Vor se aştepta să găsească unele mici discrepanțe în înregistrările istorice, atunci când erau comparate cu amintirile lui Agamemnon. Chiar şi unui cymec i se putea îngădui să-şi înfrumusețeze poveştile de război. Vor fu şocat însă să descopere cât de radical diferite de ceea ce descrisese Agamemnon erau înregistrările obiective ale hipermintii.
Febril, trecu prin înregistrările despre Salusa Secundus, despre Epoca Titanilor şi Vechiul Imperiu, uluit de ceea ce afla. Vorian nu se ostenise niciodată să se uite, dar informațiile erau toate aici, în fața ochilor săi.
Tatăl meu m-a mințit! A deformat evenimentele, asumându-şi meritele, ascunzând amploarea brutalității şi suferinței - chiar şi Omnius ştia!
Pe de altă parte, Serena îi spusese adevărul.
Pentru prima oară în viață, simți mânie împotriva stăpânilor săi maşini şi împotriva propriului său tată, şi o scânteie de compasiune pentru rasa umană. Cu cât curaj luptaseră!
Eu însumi sunt o ființă umană din punct de vedere fizic. Dar ce înseamnă asta ?
Agamemnon provocase măceluri şi distrugeri cumplite în Epoca Titanilor, împotriva unor oameni care nu încercau decât să-şi apere libertățile. El şi cu Juno erau vinovați pentru moartea a miliarde de oameni şi pentru înrobirea brutală a supraviețuitorilor. Oamenii nu meritaseră nimic din toate astea, încercaseră doar să se apere.
Nu-i de mirare că Serena mă urăşte, dacă sunt fiul unui asemenea ucigaş oribil!
Vor citi mai departe. Toată istoria era acolo, înregistrări lipsite de patimă acumulate de maşinile eficiente - şi nu se putea îndoi. Nu de asta. Maşinile nu şi-ar fi falsificat niciodată consemnările. Datele erau considerate sacre; informațiile trebuiau să fie exacte. Înşelăciunea deliberată era interzisă pentru ele.
Era nevoie de o minte umană să distorsioneze asemenea informații.. sau o minte umană în corp de cymec.
Vocea lui Seurat îl făcu să tresară.
- Ce cercetezi? Ai pierdut deja câteva ore.
Privind drept în față ca de oglindă a robotului, Vor recunoscu:
- Învăț mai multe despre mine însumi.
- Asta ar trebui să ceară doar un studiu minimal, răspunse Seurat, încercând să facă o glumă. De ce să te deranjezi inutil?
- Câteodată este necesar să priveşti adevărul în față.
Vor închise baza de date şi stinse monitorul.
Căpitanul robot se întoarse la consola centrală şi se conecta la sistemele navei pentru a începe manevrele de apropiere planetară.
- Acum, hai, am ajuns pe Corrin. A sosit timpul să livrăm următoarele actualizări!
Ştiința, sub masca binefacerilor aduse omenirii, este o forță primejdioasă care modifică procesele naturale fără să-şi dea seama de consecințe. În urma unui asemenea scenariu, distrugerea în masă este inevitabilă.
COGITOR RETICULUS, Observații milenare
După ce-şi încheie testele împotriva fiecărui proiectil şi exploziv imaginabil, Tio Holtzman era nerăbdător să-şi

ofere proiectul de scut personal pentru producție comercială. Vorbise deja cu administratorii centrelor industriale din centura minieră din nord-vestul Poritrinului şi cu cei ai atelierelor de montaj din Starda. Cu munca sclavilor, putea scoate un profit substanțial. Numai brevetele l-ar fi făcut pe el, ca şi pe patronul lui, lordul Bludd, unii dintre cei mai bogați oameni din Liga Nobililor.
Din nefericire, în timp ce lucra la prognozele resurselor şi ale aprovizionării, gândind mai mult ca un om de afaceri decât ca un savant, ajunse la o concluzie inevitabilă: Poritrin, o lume bucolica, n-ar fi putut susține niciodată nivelul de cerere pe care această invenție minunată avea s-o stârnească. Lordul Bludd n-ar fi fost prea încântat să piardă o afacere atât de importantă în favoarea unui producător din afara planetei, dar Holtzman nu avea altă opțiune decât să privească spre alte centre industriale ale Ligii.
Înainte să poată trimite specificațiile de fabricație în Colonia Vertree sau către fabricile refăcute şi flămânde de pe Giedi Prime, se hotărî să testeze mai întâi scutul său personal împotriva unei arme fără proiectil, o rază de energie. Armamentul laser de mare putere nu era aproape niciodată folosit în luptă, deoarece avea o eficiență energetică mult mai mică decât explozivii sau armele simple cu proiectil. Voia totuşi să fie sigur.
Pentru un ultim test, ordona gărzilor din casa lui să obțină o armă laser dintr-un străvechi arsenal militar. După căutări îndelungate şi o cantitate excesivă de formulare de rechiziție, arma necesară fu în sfârşit găsită şi adusă la laboratoarele din vârful falezei. Din cauză că scutul se dovedise eficace în fiecare dintre testele anterioare, omul de ştiință găsea fiecare demonstrație tot mai puțin captivantă, pur şi simplu încă un pas din cadrul procesului. În curând, profiturile aveau să înceapă să curgă.
Norma Cenva se întoarse la cugetările ei continue asupra ecuațiilor lui Holtzman. Inventatorul o lăsase cu calculele ei obsesive, în timp ce el se delecta cu propriul succes.
Pentru testul cu laserul, pusese un sclav în interiorul scutului, având intenția să tragă el însuşi cu arma. Aduse în clădirea de demonstrații, reconstruită, un singur asistent pentru a consemna impresiile despre test, aşa cum făcuse de multe ori înainte. Holtzman bâjbâia pe la comenzile antice ale armei laser, încercând să-şi dea seama cum să declanşeze raza.
Tocmai atunci Norma se repezi înăuntru, alergând că o fetiță stângace. Era roşie la față şi flutură din brațele ei scurte.
- Aşteaptă! Savant Holtzman, eşti într-un pericol teribil!
El se încruntă ca un tată sever mustrând un copil prea turbulent.
- Ai fost sceptică şi în timpul primului meu test cu scutul. Uite, nici măcar nu stau în calea focului.
Chipul ei era înspăimântător de serios şi de insistent.
- Interacțiunea dintre câmpul tău de forță şi o rază laser paralelă va avea consecințe extraordinare - distrugere masivă.
Ridică hârtiile acoperite cu ecuații şi cu însemnările ei stenografice de neînțeles.
Nerăbdător, inventatorul coborî armă laser şi oftă din greu.
- Bănuiesc că nu-mi poți arăta vreun temei pentru teamă ta?
Sclavul zensiit care servea drept țintă privea nervos prin scutul licăritor.
- Sau e încă una dintre intuițiile tale misterioase?
Ea îi întinse calculele.
- Domnule savant, n-am reuşit să extrag un temei specific pentru anomalia care apare când introduc factorul energiei coerente a laserului în interfața câmpului. Dar există în mod clar un potențial particular spectaculos...
Holtzman se uită la mâzgăleli, dar acestea nu-i spuneau nimic. Rândurile erau atât de dezordonate, se săriseră etape, notații neobişnuite fuseseră folosite pentru a indica factori pe care nu-i mai văzuse niciodată. Se încruntă, nevrând să recunoască faptul că nu era capabil să înțeleagă.
- Nu-i o demonstrație prea riguroasă, Norma - şi nici convingătoare.
- O poți contrazice? Îți poți asuma riscul? Ar putea fi chiar mai rău decât dezastrul cu generatorul de rezonanță în aliaje, o catastrofă imensă.
Chipul lui Holtzman rămase de piatră, deşi un grăunte de îndoială îl sâcâia într-un cotlon al minții. Nu putea ignora inteligenta desăvârşită a acestei femei. Bănuise întotdeauna că Norma înțelegea conceptele legate de propriul său câmp mai bine decât el însuşi.
- Foarte bine. Dacă insişti, am să iau unele măsuri suplimentare. Vreo sugestie?
- Fă testul departe, pe un satelit sau, şi mai bine, pe un asteroid.
- Pe un asteroid! Ştii ce cheltuieli suplimentare ar atrage asta?
- E mai puțin costisitor decât să reconstruim întregul oraş Starda!
El chicoti, apoi îşi dădu seama că tânăra nu glumea.
- O să amân testul ca să mă gândesc la asta. Dar insist să-mi aduci dovezi... Trebuie să-ți susții intuițiile, înainte de a mă angaja la atâtea neplăceri şi cheltuieli. Nu pot justifica o asemenea acțiune uriaşă doar pentru că pe tine te-a apucat tremuratul...
*

Norma Cenva era un talent ştiinţific şi matematic, dar nu fusese niciodată educată în domeniul politicii personale. Ca un copil naiv, se duse să-l vadă pe lordul Niko Bludd la aristocratică să reşedinţa de pe faleză ce domina fluviul Isana.
Pe acoperişul turnului conic, înalt, ţiglele smălţuite arătau altfel decât metalul albăstrui atât de obişnuit, folosit pe cele mai multe dintre celelalte clădiri din Starda. Gărzile de dragoni erau aliniaţi în sălile interioare ca nişte reptile aurii, împodobite cu panaşuri de coif, pelerine stacojii şi mănuşi segmentate.
Bludd părea într-o dispoziţie destul de bună. Se trase de barbă cârlionţata.
- Bine ai venit, tânăra doamnă. Ştiai că la o întâlnire recentă de pe Salusa am avut din nou ocazia să vorbesc cu mama ta? Magicienele ei tocmai au respins încă un atac, de data asta pe Rossak. Îmi dau seama de unde ai căpătat talentul tău special...
Ochii lui albaştri sclipeau.
Stânjenită, Norma privi spre podeaua acoperită cu plăci de ceramică.
- Într-adevăr, lord Bludd. Mama mea are... aşteptări mari de la mine. După cum puteţi vedea totuşi - arătă spre silueta ei diformă - nu voi egala niciodată frumuseţea ei fizică.
- Farmecul exterior nu e totul, zise Bludd fără să arunce nici o privire spre cele cinci femei splendide care se învârteau în jurul lui. Savantul Holtzman crede că mintea ta e plină de idei remarcabile. El te-a trimis? Are savantul un alt proiect de prezentat?
O sclavă bine îmbrăcată se apropie, ducând o tavă de argint pe care se aflau două pahare cu un lichid limpede, spumos. Îi oferi unul Normei, care lua stângaci în mâinile ei mici cupa ornamentată. Lordul Bludd sorbi din cupa lui, iar Norma bau alături de el.
- Plănuieşte o altă demonstraţie, lord Bludd, vorbi Normă cu voce ezitantă. Dar trebuie să vă rog să intervenţi.
Fruntea lui se încreţi interogativ.
- Pentru ce?
- Savantul Holtzman are intenţia să-şi testeze noul scut folosind o armă laser, dar există un pericol, domnule. Mă... mă tem că ar putea avea loc o interacţiune violenta. Extrem de violenţă...
Ea începu să vorbească în termeni matematici, apărându-şi convingerile atât cât putea, dar asta nu avu alt rezultat decât că nobilul îşi ridică mâinile, nedumerit şi neajutorat.
- Şi ce crede savantul despre îngrijorarea ta?
- El... are încredere în capacităţile mele, dar mă tem că doreşte să facă testul rapid şi ieftin şi se teme să nu vă nemulţumească dacă are costuri mari.
Înghiţi cu greutate, uimită de propria ei îndrăzneală.
- Totuşi, dacă nu mă înşel, efectele secundare ar putea devasta un întreg sector al oraşului Starda, ba chiar mai mult.
- Vrei să zici că o explozie atomică?
Bludd era uluit.
- Cum e posibil? Un scut e o armă defensivă. Armele atomice sunt distrugătoare în...
- Interacţiunile de ordinul al doilea sau al treilea sunt greu de prevăzut, lord Bludd. N-ar fi mai înţelept să luăm măsuri de precauţiune, în ciuda costurilor suplimentare? Gândiţi-vă la profiturile pe care le va face Poritrinul din această invenţie! Toţi oamenii importanţi şi toate navele particulare vor cere un scut personal, iar dumneavoastră veţi primi un comision pentru fiecare dintre ele!
Norma cauta un loc unde să-şi pună cupa grea.
- Pe de altă parte, imaginaţi-vă ce umilinţă va urmă dacă un asemenea cusur ar fi descoperit după ce produsele se vor răspândi pe scară largă. Gândiţi-vă la pierderile pe care le-aţi suporta...
Nobilul se scarpină în barbă şi-şi învârti degetele prin colierul cu pietre preţioase de la gât.
- Foarte bine, o să consider asta o investiţie. Savantul Holtzman a câştigat oricum destul pentru noi ca să-i finanţăm ideile excentrice de o sută de ori de acum înainte!
Norma se înclină adânc.
- Mulţumesc, lord Bludd.
În timp ce se grăbea să-i spună mentorului ei, Norma nu se gândi nici o clipă la gafa pe care o comisese trecând peste autoritatea lui. Se aştepta ca un om ca Tio Holtzman să decidă lucrurile raţional, nu emoţional, neatins de preocupări minore şi conflicte de personalitate.
După ce crescuse urmărită de frecvenţele reproşuri ale mamei sale, Norma avea pielea groasă faţă de insulte. Cum putea fi marele savant mai prejos?
*
Testul avu loc pe un asteroid pustiu, aflat pe orbita departe de Poritrin. O echipă de muncitori din construcţii excava o zonă pentru test într-un crater aplatizat. Ridicară câteva dispozitive de înregistrare, instalară în praful sfărâmicios de pe fundul craterului un dispozitiv de generare a scutului, apoi plecară de pe asteroid ca să se întoarcă pe fregată mai mare ce se îndrepta spre Poritrin.

Ca să observe totul nestingheriți, Norma şi Holtzman urcară la bordul unei mici navete militare, pilotate de un pilot în rezervă al Armadei. Savantul se aşteptase să fie aranjate în crater, în jurul zonei de țintă, nişte arme laser sofisticate, cu telecomanda. Conştientă totuşi de problemele de buget, Norma sugerase că ar fi suficient doar să zboare pe deasupra țintei şi să tragă în ea cu un vechi tun laser instalat în navetă.
În timp ce pilotul îi conducea pe deasupra zonei de testare, inventatorul prost-dispus abia dacă răspundea la încercările de conversație ale Normei. Holtzman privea atent în timp ce se apropiau de craterul-tinta. Părea iritat, nerăbdător să dovedească faptul că tânăra se înşela. Norma se uită prin hublourile navetei la ciupiturile de vărsat de pe suprafața asteroidului - movile de bolovani în echilibru precar şi fisuri adânci provocate de tensiunile mareice. Locul arată ca şi cum ar fi fost deja distrus...
- Hai să terminăm cu asta, vorbi Holtzman. Pilot, declanşează laserul când eşti gata!
Norma privi pe fereastră, văzând naveta zburând la mică altitudine până când porțiunea curățată pentru test ajunse chiar sub ei.
- Ne pregătim să tragem, domnule savant.
Fără ceremonie, Holtzman zise:
- Ai să vezi că ți-ai imaginat prea...
Pilotul trase o rază strălucitoare cu laserul navetei. Izbucnirea înfricoşătoare de lumină şi energie îi reteză cuvintele. Chiar şi în tăcerea spațiului, undă de şoc păru mai puternică decât bubuitul unui tunet.
Impulsul se înaltă ca un val, iar pilotul smucea de zor comenzile de zbor ale navetei.
- Țineți-vă bine!
Motoarele puternice îi îndepărtară brusc; accelerația o apăsa pe Norma până când aproape că îşi pierdu cunoştința.
Apoi un ciocan îi izbi din spate, împingând vehiculul că pe o jucărie. Naveta se învârti, ieşită de sub control, iar asteroidul se sfărâma, transformându-se în bolovani incandescenți care iradiau din centrul exploziei ca spițele unei roți.
Înspăimântat, Holtzman se întoarse cu spatele la lumina orbitoare, în timp ce pilotul încerca să domolească aparatul militar. Omul de ştiință, năucit, respira în rafale rapide.
Lângă el, chiar şi Norma era uluită. Cu ochii ațintiți asupra mentorului ei, buzele i se mişcau fără să scoată un cuvânt. Dacă Holtzman ar fi efectuat fără griji experimentul în laborator, ar fi vaporizat şi laboratorul, şi locuință, o parte din oraş, şi poate că ar fi schimbat chiar cursul fluviului Isana.
Savantul se uită la Normă, mai întâi cu mânie, apoi cu uimire. Nu avea să se mai îndoiască niciodată de intuiția şi de capacitățile ei ştiințifice.
Cu toate acestea, simțea un pumnal răsucit în piept, o lovitură grea adusă încrederii în sine şi imaginii sale publice. Binefăcătorul sau, Niko Bludd, avea să afle acum adevărul. Norma pusese deschis la îndoială judecata lui Holtzman, iar îndoielile ei fuseseră incontestabil justificate.
Nu vedea cum ar fi putut să împiedice pe toată lumea de pe Poritrin - lorzii, gărzile de dragoni, chiar şi sclavii - să afle că matematiciana pitică de pe Rossak îl depăşise. Veştile despre acest test aveau să zboare repede...
Tio Holtzman se înşelase în mod spectaculos, iar rană adâncă a acestui lucru nu avea să se vindece niciodată.
Pentru a supraviețui, animalele trebuie să străbată ținuturile - în căutare de apă, de hrană, de minerale. Existența depinde de un anumit tip de mişcare: te mişti, sau ținutul te ucide acolo unde stai.
Studiul ecologic imperial al Arrakisului, înregistrări străvechi
Noaptea deşertului era tăcută şi netulburată. Prima lună apusese deja, în timp ce cea de-a doua, mai palidă, atârna deasupra orizontului ca un ochi somnoros, galben de oboseală.
Abia puțin mai mult decât o umbră, Selim stătea ghemuit pe un bolovan, privind fagurele negru de peşteri de deasupra lui. Nu-i cunoştea pe sătenii de aici, nici comorile lor - dar Budallah îl călăuzise în acest loc izolat.
Deşertul şi toți locuitorii lui făceau parte din destinul mai amplu şi misterios al lui Selim, iar el nu-şi punea la îndoială - şi nici nu se ostenea să-şi justifice - acțiunile.
Aceşti oameni aveau puține contacte cu tribul naibului Dhartha şi totuşi, la fel ca toți locuitorii zensunniți care făceau eforturi să supraviețuiască, trimiteau expediții spre Arrakis City pentru a obține proviziile necesare. Chiar şi cu procedeele agricole din refugii şi cu atentă conservare a apei, nici un trib din deşert nu se putea autoîntreține aici.
Şi nici el, în ciuda eforturilor sale. Dispozitivele de condensare a apei din cele două stații botanice părăsite reumpleau apa necesară lui Selim. Depozitele abandonate îi ofereau cea mai mare parte a hranei de care avea nevoie. Dar în ultimul an şi jumătate, acele provizii străvechi se împuținaseră o dată cu bateriile, iar una dintre unelte se rupsese. Avea nevoie de mai multe rezerve pentru a-şi întreține existenta solitară.
Dumnezeu îi acordase lui Selim multe binecuvântări, multe avantaje... dar alte lucruri necesare trebuia să le obțină singur. Nu avea nevoie să înțeleagă cum se potriveau toate piesele în planul cuprinzător al lui Budallah. Trebuia să existe un motiv, şi într-o zi avea să-l descopere!
Timp de câteva zile, Selim observase această aşezare periferică, urmărind mişcările localnicilor. Femeile țineau

stupi la gură peşterilor, de unde insectele bâzâitoare puteau căuta mici flori ale deşertului care răzbăteau prin crăpăturile aparate de vânt. Lui Selim îi lasă gura apă. Mai gustase miere o singură dată în viață, după ce naibul Dhartha cumpărase o oală mare din dulceață lipicioasă şi dăduse fiecărui membru al tribului câte un vârf de linguriță. Gustul fusese delicios, dar obsedant, amintindu-le bieților zensunniți de desfătările pierdute.
De îndată ce Selim avea să izbutească în chemarea sa, indiferent care era această, avea să se asigure că are miere în fiecare zi.
Deşi Selim avea nevoie de o parte din rezervele aşezării, voia de asemenea să facă o declarație aici. Budallah îi arătase un nou fel de forță, obținută prin independenta şi autarhie în loc de aderarea oarbă la legile străvechi. Îi displăceau restricțiile mărginite şi rigide ale zensunnitilor.
Ale tuturor zensunnitilor... Selim ar fi putut fi un membru mulțumit şi muncitor al comunității dacă naibul Dhartha n-ar fi dat atenție acuzațiilor false ale lui Ebrahim şi nu l-ar fi alungat pe Selim, închipuindu-şi că-l trimite la moarte.
Cu o raniță goală pe umeri, se târî înainte; memorase drumul şi identifică peşteră în care sătenii îşi depozitau proviziile - era un loc ținut sub supraveghere ziua, dar prost păzit noaptea. Încrezători în izolarea lor, sătenii menținеau o securitate destul de slabă. Avea să se strecoare înăuntru să ia ce-i trebuia şi să dispară, fără să rănească pe nimeni.
Avea să fie un bandit: Selim Călărețul Viermilor... Selim Proscrisul...
Cățărându-se în tăcere pe povârnişul abrupt, găsi o cărare accidentată pe care oamenii porneau de fiecare dată când ieşeau să caute mirodenie. Mutând mâinile una după alta, urca până ajunse la marginea ieşindului, apoi se trase în sus şi scrută atent întunericul.
Aşa cum se aşteptase, încăperea de depozitare era plină cu hrana împachetată provenind din afara planetei, cumpărată fără îndoială de la spațioport, pe un preț pipărat. Delicatese, într-adevăr, dar de ce-ar avea nevoie nişte adevărați locuitori ai deşertului de asemenea lucruri? Selim rânji. Sătenii n-aveau nevoie de tot ce era aici, aşa că era obligat să-i scape de anumite articole de lux străine. Avea să-şi umple ranita, - de pildă, cu capsule energizante şi suplimente nutritive...
Selim îndesa alimente şi baterii de rezervă în compartimentele raniței. Găsi de asemenea semințe, eşantioane botanice vitale pe care avea să le folosească pentru a amenaja o mică sera într-una dintre stațiile de testare părăsite. Produsele proaspete ar fi fost un adaos minunat la dietă lui.
De pe un banc de lucru apuca o unealtă de măsurare şi un ciocan sonic proiectat pentru a sparge piatră în anumite forme. Acesta ar fi putut fi de folos dacă avea nevoie să-şi facă ascunzători suplimentare, extinzând poate peşterile naturale în stâncile nelocuite.
Împingându-le în compartimentele moi ale raniței supraîncărcate, Selim încerca să găsească loc pentru cele două unelte. Bâjbâi în întuneric şi scapă ciocanul sonic pe stânca goală a peşterii. Atingând solul, dispozitivul declanşa un impuls care provoca o fisură în fundul peşterii şi reverberă că o lovitură de tun în satul adormit din stâncă.
Surprins, Selim aduna ce putu, îndesând lucrurile în raniță cu ambele mâini. Îl aruncă pe umăr şi coborî peste marginea ieşindului auzea deja strigăte bănuitoare, întrebări curioase. Licuribastoanele luminau fața stâncii, făcând deschiderile peşterii întunecate să arate că ochii unui demon trezit brusc.
Croindu-şi drum pe poteca denivelata, încerca să se mişte tiptil, dar smulse de la locul lor nişte pietre mici. Acestea răpăiră şi ricoşară în jos pe pantă.
Cineva trimise o rază de lumină în direcția lui, dându-l în vileag pe tânărul care se târa în jos pe cărare. Altcineva strigă. În scurtă vreme, satul din peşteră fu cuprins de tumult. Bărbați, femei şi copii se repeziră afară, clipind din ochii cârpiți de somn, arătând spre hoț, răcnind la el să se oprească.
Selim nu avea unde să se ascundă, iar ranita grea îl stingherea.
Zensunniții alergară după el, coborând scările mobile şi treptele tăiate în stâncă. Speriat dar surescitat, Selim făcu un efort să mărească viteza şi, cu un ultim salt, atinse primul nisipul şi fugi spre întinderea netedă. Paşii grei se cufundau în suprafața prăfoasa, făcându-l să se poticnească, iar nomazii deşertului urlau după el. Continuă să alerge, sperând că oamenii vor ezita dacă ajungea prea departe printre dune. Şi totuşi erau pe cale să-l prindă curând, din cauza greutății pe care-o ducea. Totul depindea de măsură în care mânia lor îndreptățită le-ar fi depăşit teamă de Shaitan...
Dintr-o dată, îi veni o idee. Încetinind pasul, Selim cotrobăi în ranița până găsi ciocanul sonic furat. Îngenunche pe panta unei dune, se asigura că nivelul era setat la maxim şi ridică unealta cât mai sus. Când o lăsă în jos, explozia de sunet răsună ca o încărcătură izbucnită din adâncuri, împroşcând fuioare de fum.
Sătenii zensunniți încă mai veneau după ei, strigând. Selim începu din nou să alerge şi coborî, târându-se, pe o dună. Căzu şi se rostogoli, alunecând o dată cu nisipul, dar ținu strâns ciocanul sonic. Se opri până la urma între dune. Cu răsuflarea tăiată, se ridică în genunchi, apoi în picioare şi urcă cu greutate pe următoarea culme rotunjită.
- Vino, bătrâne târâtor! Te chem!
Balansa din nou ciocanul ca un preot budislamic zbârcit, care bătea într-un gong; în vârful dunei următoare lovi a

treia oară, trimițând semnale insistente. Oamenii din aşezarea din stânca erau acum mai aproape, dar el continuă să fugă tot mai departe în adâncul deşertului. Păreau să ezite, şi distinse mai puține voci în urma lui.
În cele din urmă, Selim auzi foşnetul asurzitor, sosirea de departe a unui vierme de nisip gigantic. Urmăritorii lui îl observară în acelaşi timp şi strigară unul la celălalt, poticnindu-se şi oprindu-se şovăitor. Cu toții fixară cu privirea semnul de vierme în lumina lunii, apoi alergară cât mai iute cu putință înapoi către locuințele lor din stâncă, de parcă vederea monstrului deşertului le pusese motoare la spate.
Zâmbind larg, ştiind că Budallah n-ar fi lăsat să fie rănit, Selim se ghemui în vârful dunei, încremenit pe loc în timp ce-şi vedea urmăritorii dispărând. Viermele se apropia repede şi avea să se ducă fără îndoială spre oamenii tribului, atras de paşii lor cuprinşi de panică. Dacă rămânea complet nemişcat, viermele ar fi trebuit să treacă pe lângă el.
Dar gândul că monstrul i-ar fi devorat pe acei oameni îl tulbură. Îl urmăriseră doar ca să-şi apere casele. Selim nu voia ca ei să moară din cauza lui. Asta nu putea să facă parte din planul lui Budallah... dar provocarea morală făcea parte.
Pe măsură ce viermele se apropia, el coborî intensitatea ciocanului sonic şi bubui mai uşor, buf, buf, buf.
Previzibil, viermele se întoarse spre el. Selim îşi scoase echipamentul şi se lăsă pe vine, pregătit.
În depărtare, abia la jumătatea drumului spre refugiul oraşului din peşteră, bărbații zensunniți se întoarseră uluiți să-l privească şi-i văzură silueta conturată în lumina lunii. Selim stătea drept, înfruntându-l pe viermele care venea...
*
Urcat în spinarea fiarei, Selim ținea bățul de ghidare şi funiile, mulțumit că nu pierduse nimic din pradă şi că nimeni nu fusese ucis. Se întoarse să vadă oamenii uluiți, departe, pe nisipul luminat de lună. Îl văzuseră încălecând demonul vierme de nisip, iar acum îl călărea spre adâncul deşertului, controlându-l.
- Ca o plată suplimentară pentru ceea ce am luat, vă dau o poveste pe care-o veți putea spune mulți ani la focurile de tabără de seară! le strigă el peste umăr. Eu sunt Selim, Călărețul Viermilor!
Era prea departe pentru că ei să-l audă, dar lui Selim nu-i pasă. Venise vremea să sădească doar semințe, nu să-şi dezvăluie identitatea. Pe viitor, în loc să recite poezii şi lamentații melancolice despre peregrinările ancestrale, sătenii aveau să vorbească despre omul singuratic care putea porunci viermilor de nisip.
Legenda lui Selim avea să continue să crească... ca un arbore verde proaspăt răsărind în mijlocul nisipurilor pustii, unde n-ar fi trebuit să poată supraviețui.
Mama şi copilul: o imagine statornica, dar fundamental misterioasă a umanității.
ERASMUS, Reflecții despre ființele biologice conştiente de sine
Micul Manion deveni o rază de lumină în viața de prizoniera a Serenei, că o lumânare pâlpâind într-un abis întunecat.
- Copilul tău este o creatură mare consumatoare de timp şi care-ți distrage atenția, remarcă Erasmus. Nu înțeleg de ce are nevoie de atâta atenție.
Serena privea în ochii mari, curioşi ai lui Manion, dar întoarse capul spre față de oglindă lustruită a robotului.
- Mâine abia va împlini trei luni. La vârsta asta, nu poate face încă nimic de unul singur. Trebuie să crească şi să învețe. Copiii umani au nevoie să fie îngrijiți.
- Maşinile sunt complet funcționale din ziua programării lor. Vocea lui Erasmus sună plină de sine.
- Asta explică o mulțime de lucruri. Pentru noi, viața este un proces de dezvoltare graduala. Fără îngrijire, nu putem supraviețui, explică ea. Tu n-ai fost niciodată îngrijit. Cred că ai putea să faci îmbunătățiri la felul în care creşti copiii sclavi în țarcurile tale. Să le arăți mai multă bunătate, să le încurajezi curiozitatea...
- Încă una dintre îmbunătățirile sugerate de tine? Câte schimbări stânjenitoare te aştepți să fac?
- Câte-mi pot trece prin cap. Trebuie să fi văzut o schimbare la oameni. Păr acum mai plini de viață, după ce au avut parte doar de puțină compasiune.
- Compasiunea ta, nu a mea. Iar sclavii ştiu asta.
Robotul conştient de sine îşi modela fata maleabila într-o expresie nedumerită, de acum familiară.
- Mintea ta este o asemenea îngrămădire de contradicții, încât e uimitor cum reuşeşti să supraviețuieşti în fiecare zi fără să suferi o dizolvare mentală. În special cu bebeluşul acela...
- Mintea umană rezista la şocuri mai bine decât îți imaginezi, Erasmus.
Serena ținu bebeluşul strâns. De fiecare dată când robotul se plângea de perturbațiile pe care le provoca Manion, se temea că ar fi putut să-i ia copilul. Văzuse creşele inumane, înghesuite, pline cu copii din clasa de jos, care plângeau continuu. Deşi reuşise să amelioreze condițiile de viața printre aceşti sclavi animalizați, n-ar fi putut îndura să-şi vadă propriul copil lăsat în grija lor.
Acum, Erasmus stătea lângă statuia țipătoare a unui peste-spada, urmărind-o pe Serena jucându-se cu bebeluşul, într-o după-amiază însorită. Cei doi se bălăceau într-unul dintre bazinele puțin adânci, cu apă de mare, ale vilei, pe o terasă înaltă care oferea privelişti spectaculoase ale oceanului înspumat. Serena auzea zgomotul valurilor care se spărgeau de țărm şi gâgâitul gâştelor ce treceau pe deasupra capetelor lor.

Dezbrăcat în brațele mamei sale, Manion stropea şi tipa, plesnind stângaci apă cu mâinile. Robotul sugerase că şi Serena să înoate dezbrăcată, dar ea insistase să poarte un costum de baie alb, simplu.
Ca întotdeauna, Erasmus se uită cu atenție la ea şi la copil. Tânăra încerca să ignore privirea cercetătoare a robotului, atâta timp cât avea o oră liniştită pe care s-o petreacă cu Manion. Putea să vadă deja cât de mult semăna fiul ei cu Xavier. Dar va avea vreodată băiatul libertatea, personalitatea puternică şi hotărârea de a lupta cu maşinile gânditoare?
Dacă pe vremuri gândise în termeni de probleme politice şi militare pe scară largă ale Ligii, acum Serena Butler era preocupată numai de siguranță copilului. Grijile ei erau acum personale, restrânse, în loc să fie grandioase. Cu energie reînnoită, lucra din greu la sarcinile sale din gospodărie, pentru a câştiga timp pentru Manion, nedându-i lui Erasmus nici un motiv s-o pedepsească.
Robotul trebuia să-şi dea seama că avea acum asupra ei mai multă putere decât oricând. Părea să se delecteze atunci când îl înfrunta cu vorbele, dar tânăra îşi arăta de asemenea în silă aprecierea pentru libertățile minore pe care i le acordă. Deşi nu încetase niciodată să-şi urască temnicerul, Serena ştia că el îi ținea soarta - şi pe a lui Manion - într-un echilibru delicat.
Când se uită la bărbia proeminentă a fiului ei şi la conturul hotărât al gurii lui, se gândea la Xavier şi la devotamentul lui încăpățânat față de datorie. De ce n-am rămas pur şi simplu cu el? De ce-a trebuit să salvez Giedi Prime? N-aş fi putut fi o femeie obişnuită măcar o dată?
Gâştele gagaitoare se auzeau tot mai tare în timp ce zburau chiar pe deasupra vilei, fără să le pese dacă oamenii sau maşinile stăpâneau Pământul. Stropi alb-cenuşii de excremente căzură în curtea interioară, unul dintre ei nimerind statuia peştelui-spadă de lângă robot. Erasmus nu păru deranjat. În ceea ce-l privea pe el, totul făcea parte din ordinea naturală.
În bazinul de mică adâncime, Manion scoase un gângurit vesel când privi spre gâştele zburătoare. Chiar şi la trei luni, arata curiozitate pentru orice. Câteodată, încerca să smulgă cu degetele durdulii panglica aurie din părul Serenei sau bijuteriile sclipitoare pe care îi plăcea lui Erasmus că ea să le poarte; robotul părea s-o aranjeze asemenea unei gazde în vila lui, o decorațiune ornamentată a casei...
Erasmus paşi mai aproape de bazin şi privi în jos, către bebeluşul care se bălăcea fericit în apă, în timp ce mama lui îl ținea strâns.
- N-am înțeles niciodată cât de mult deranj şi cât haos poate produce un copil într-o casă ordonată şi calmă. Găsesc acest lucru extrem de... neliniştitor!
- Oamenii prospera în deranj şi haos, spuse ea, încercând să pară optimistă, deşi simți un fior. Aşa învățăm să inovăm, să fim flexibili şi să supraviețuim.
Ieşi din bazin cu bebeluşul şi-l înveli într-un prosop moale şi alb.
- Gândeşte-te de câte ori ingeniozitatea umană a zădărnicit schemele lui Omnius...
- Şi totuşi, maşinile gânditoare v-au cucerit.
- Suntem cu adevărat cuceriți, Erasmus, în toate sensurile reale? Ridică din sprânceană, unul dintre gesturile sale tipice, pe care el le găsea înnebunitor de enigmatice.
- Multe planete au rămas libere de maşinile gânditoare. Dacă sunteți superiori, de ce vă străduiți atât de mult să rivalizați cu noi?
Robotul curios nu înțelegea legătură emoțională dintre mamă şi fiu.
În ciuda tonului ei ferm, era foarte surprins să vadă schimbarea, îmblânzirea acestei femei pe care-o crezuse mai înainte atât de apriga şi de independență. Părea o altă persoană, după ce devenise mama. Pe el nu-l servise niciodată nici măcar cu jumătate din atenția pe care i-o acorda acelui copil dezordonat, zgomotos, inutil...
Dacă această investigație a relațiilor umane îi furnizase date interesante, Erasmus nu putea permite o asemenea perturbare a casei sale în viitor. Bebeluşul îi deranjase viața zilnică, iar el voia atenția întreagă a Serenei. Împreună, aveau treburi importante de făcut; grija pentru copil o făcuse să-şi piardă concentrarea.
În timp ce Erasmus îl privea fix pe micul Manion, masca subțire de metalfluid se schimbă într-o expresie feroce, mânioasă - pe care-o schimbă rapid într-un surâs blajin înainte ca Serena să se uite în direcția lui.
În curând, această fază a experimentului trebuia să se încheie. Se gândi cum ar putea realiza cel mai bine acest lucru...
Răbdarea este o armă mânuită mai bine de către cel care-i cunoaşte ținta specifică.
IBLIS GINJO, Opțiuni pentru eliberarea totală
Timp de opt luni distrugătoare de nervi, Iblis Ginjo acționase pe cont propriu, luând decizii şi lăsându-şi imaginația să judece care-ar putea fi amploarea neliniştii printre sclavi. Ca om de încredere, se bucura de oarecare privilegii, dar nu văzuse niciodată cu adevărat cât de îngrozitoare era viața lor, crezând că un neghiob că recompensele şi laudele lui neînsemnate le făceau viața suportabilă. Cum de înduraseră atâtea secole?
Iblis era convins că trebuie să existe şi alți conducători de nuclee şi luptători pentru libertate. Cogitorul Eklo şi secundantul sau, Aquim, promiseseră să-l ajute, şi nu putea decât să ghicească ce resurse sau ce mijloace ar fi putut avea la îndemână. Cu toate acestea, în afară de bănuielile permanente ale lui Ajax şi de execuția lui Ohan

Freer, maşinile gânditoare nu păreau să aibă nici cea mai mică idee despre revoltă incredibilă pe care erau pe cale s-o înfrunte.
În curând, acest lucru avea să se schimbe.
Săptămâni întregi, Iblis se străduise în tăcere, dar cu hotărâre, şoptind la urechea muncitorilor săi credincioşi, recrutandu-i fără zarvă în cercul sau de dizidență. Îi pregătise pentru posibilitatea unei revolte şi, în ciuda pericolului, îşi transmiseseră cu entuziasm mesajul de la unul la altul. Iblis jura că această răscoală nu avea să devină o altă cauză pierdută, că primele Revolte ale Hrethgirilor.
În ultimele două luni, Iblis, plin de hotărâre, aproape că dublase rândurile organizației sale secrete, cu mulți alți oameni aşteptând să i se alăture. Putea simți valul înălțându-se. Pentru a deveni membru al rezistenței tot mai răspândite, fiecare convertit trebuia să treacă printr-o serie de întâlniri cu oameni cu nume false şi prin bariere defensive recomandate de călugărul Aquim.
Sutele de oameni din organizație erau împărțiți în celule mici de maximum zece persoane, astfel încât fiecare membru cunoştea identitatea doar a câtorva. Între timp, continuau să răspândească vestea, țelul, entuziasmul şi prudență. Era ca şi cum ar fi aşteptat o mie de ani pentru asta.
Cogitorul Eklo dăduse o explicație oarecum ezoterică a felului în care mişcarea putea atinge o rată de creştere exponențială urmând un model de bază al biologiei, celule multiplicându-se prin mitoză. Membrii fiecărei celule rebele vor deveni mai mulți, se vor separa şi vor forma unele noi, care vor continua în acelaşi fel. Mai devreme sau mai târziu, vor întâlni alte grupuri şi se vor uni, luând putere unii de la alții. În cele din urmă, dizidenții vor atinge masa critică, şi va avea ioc o izbucnire de energie, că o încărcătură electrochimică...
Nimic nu este imposibil.
Iblis primise comunicări secrete suplimentare în momente imprevizibile. Notițele misterioase erau înnebunitor de generale, neoferind nici o informație specifică asupra altor celule rebele, sau asupra a ceea ce se aşteptau ca el să facă. Când avea să se petreacă, revolta avea să fie amplă, dar alarmant de lipsită de coordonare, iar Iblis se temea că dezorganizarea, în fata maşinilor gânditoare extrem de structurate, ar fi condamnat mişcarea la eşec. Pe de altă parte însăşi imprevizibilitatea ființelor umane ar putea fi avantajul lor cel mai mare.
Acum, când Iblis se întoarse acasă după trei zile de lucru fără pauză la friza Victoriei Titanilor, văzu un sclav bătrân strecurându-se afară din căsuța lui. Repezindu-se înăuntru, Iblis descoperi un alt mesaj pe pat. Ieşi în fugă în curte să-l privească în față pe bătrân.
- Stai! Vreau să vorbesc cu tine!
Bătrânul sclav încremeni, ca un iepure pe cale s-o ia la goană, antrenat să nu reziste niciodată comenzilor unui şef de echipă. Iblis alerga spre el, transpirând în arşița stăruitoare a zilei.
- Cine te-a trimis? Spune-mi!
Sclavul dădu din capul plin de riduri. O privire neobişnuită, sticloasă, îi apăru pe față. Deschise gura şi arătă spre ea. Limba îi fusese tăiată.
Inflexibil, Iblis îi aruncă o agendă electronică, după ce şterse ecranul pe care urmărea activitățile echipei.
Bărbatul ridică din umeri, că pentru a arăta că nu poate să citească sau să scrie. Încruntat, Iblis văzu asta ca pe o măsură eficace de a împiedica descoperirea şi contaminarea încrucişată între celulele rebele. Dezamăgit, îl lasa pe sclav să plece, şoptind:
- Ține trează rezistență! Nimic nu este imposibil!
Bătrânul sclav nu păru să înțeleagă şi se îndepărta în grabă.
Iblis se întoarse la căsuța şi citi mesajul scurt: „În curând vom fi uniți. Nimic nu ne va opri. Ai făcut multe progrese, dar trebuie să continui deocamdată fără ajutorul nostru". Deja, scrisul de pe foaia subțire de metal începuse să se corodeze şi să dispară. „Mergi înainte cu planurile tale şi aşteaptă un semn".
În depărtare, dincolo de monumentele megalitice ale cymecilor, soarele galben cobora dincolo de orizontul vestic. Aşteaptă un semn.
Iblis privi printre gene. Dacă Omnius sau unul dintre titani descoperea complotul prea devreme, revolta ar fi putut eşua. Şeful de echipă nu se considerase niciodată un erou. Lucra la eliberarea oamenilor, dar o parte din el dorea de asemenea să reuşească în folosul propriei sale persoane. Trebuia să profite de pe urma abilității sale de a influența opiniile şi de a inspira acțiune printre sclavi.
Sclavii erau uşor încurajați să viseze la libertate, dar, când se gândeau mai bine, se temeau de represalii din partea maşinilor gânditoare. În asemenea momente de îndoială, Iblis putea privi în ochii discipolilor lui şi putea rosti cuvinte tainice cu o intensitate profundă, convingându-i de succesul de neoprit al mişcării lor. Îi avea sub controlul lui fizic şi psihologic complet. Talentul de conducător nu-l părăsea niciodată, iar în ultima vreme îşi descoperise aspecte noi, hipnotice, ale personalității...
Echipa lui Iblis menținea programul apăsător de lucru la friza Victoriei Titanilor. Oamenii aleşi pe sprânceană munceau la monument cu numai câțiva roboți paznici şi un singur neocymec la vedere, ceea ce le îngăduise să încorporeze pe ascuns componentele mortale sugerate de cogitorul Eklo. În mod asemănător, Iblis instalase armament ascuns în alte patru locații de lucru în cuprinsul rețelei orasului-capitala. Chiar şi robotul Erasmus

ceruse muncitori pricepuți pentru nişte modificări la vila lui... iar Iblis vedea aici avantaje potențiale.
În interiorul cabanei lui întunecoase, Iblis ținea în mâna foaia de metal a mesajului, acum complet goală. O aruncă într-o grămadă de resturi care urmau să fie duse la reciclare. Maşinile erau foarte eficiente când era vorba de utilizarea materialelor şi de minimizarea consumului industrial de energie.
Chiar şi având doar fragmente de informație, Iblis jura să facă să se potrivească toate piesele mozaicului. Nucleul lui de lucrători nemulțumiți era gata să se ridice şi să zdrobească maşinile gânditoare; nevoia de a mai elibera o parte din mânia lor creştea cu fiecare zi.
Iblis nu putea aştepta o veşnicie. La un moment dat, ar fi putut să fie nevoit să pornească pe cont propriu. Spera că semnul promis să sosească în curând.
Una dintre marile probleme în universul nostru este cum să controlezi procrearea şi energia ascunsă în ea. Poți târî oamenii oriunde cu această energie, determinându-i să facă lucruri de care nu şi-ar fi imaginat ei înşişi că sunt capabili. Această energie - numiți-o dragoste, dorința sau cu un număr oarecare de alți termeni - trebuie să aibă o supapă. Închide-o şi devine foarte periculoasă.
IBLIS GINJO, Opțiuni pentru eliberarea totală
Luni de zile, Erasmus tolera bebeluşul sâcâitor, dar când micul Manion împlini o jumătate de an, robotul deveni frustrat de lipsa de progrese în propria lui cercetare. Voia să treacă mai departe la alte investigații, iar acest copil neascultător îi stătea în cale. Trebuia făcut ceva.
Cu prioritățile ei nepotrivite, Serena devenise tot mai protectoare cu fiul ei. Îşi dedică mai mult timp şi mai multă energie acelui copil nefolositor decât lui Erasmus. Clar inacceptabil! Nu trebuia să se mai întâmple din nou!
Pentru că îl intriga totuşi, îi acordase Serenei mult mai multă libertate decât merită orice sclav. Bebeluşul nu-i dădea nimic în schimb, dar ea se agața de fiecare răsuflare şi de fiecare scâncet al creaturii. Părea o investiție proastă, de timp şi de resurse.
Erasmus o întâlni plimbându-se în grădina din spate, ținându-l pe Manion în brațe în timp ce mergea printre şirurile de semănaturi. Băiatul, mereu curios, gângurea încântat la vederea florilor colorate. Ea îi vorbea, folosind cuvinte prosteşti şi un ton drăgăstos. Maternitatea o transformase pe inteligenta şi înflăcărată Serena într-un bufon.
Într-o zi, Erasmus avea să priceapă aceste trăsături ale personalității umane. Deja învățase multe lucruri importante, dar voia să lucreze mai repede.
Din punctul ei de vedere, Serena se gândea că stăpânul său robot se comportă mai straniu că niciodată. O urmărea că o umbră nefericită, crezând că ea nu-l observă. Reacția lui din ce în ce mai ostilă față de Manion îi dădea motive de nelinişte şi de groază.
La vârsta de şase luni, băiatul mergea de-a buşilea repede, chiar dacă stângaci, şi avea talentul oricărui bebeluş de a intra în încurcătură atunci când nu era supravegheat îndeaproape. Serena se temea că ar putea sparge obiecte fragile şi ar putea provoca dezordine, în momentele în care îndatoririle sale o sileau să-l lase în grijă altor sclavi casnici.
Erasmus părea complet orb la siguranță copilului. De două ori până acum, când Serena era ocupată cu sarcinile repartizate, robotul îl lăsase liber să se târască prin vilă, că pentru a vedea dacă Manion putea supraviețui numeroaselor pericole ale casei.
Numai cu câteva zile în urmă, îşi găsise fiul la marginea balconului înalt ce domina piața pavată cu dale de piatră, din fața clădirii principale. Apucându-l şi ducându-l în siguranță, Serena se răstise la Erasmus:
- Nu mă aştept ca o maşină gânditoare să-şi facă griji, dar tu pari să fii lipsit şi de judecată!
Comentariul nu făcuse decât să-l amuze.
Altă dată, îl prinsese pe Manion la uşa exterioară a laboratoarelor de vivisecție ale robotului, care erau interzise chiar şi pentru ea. Erasmus o avertizase să nu-şi bage nasul. Deşi suferea cumplit pentru chinurile la care curiosul robot îi supunea pe alți sclavi nefericiți, de dragul copilului nu îndrăznea să insiste asupra acestui lucru.
Ciudat, Erasmus părea intrigat de emoții, dar în acelaşi timp le disprețuia. Îl surprinsese exersând expresii faciale exagerate pe când se uită la bebeluşul Manion, pielea sintetică maleabila etalând un şir de măşti de teatru care se întindeau de la repulsie la perplexitate şi la răutate fățişă.
Serena spera să-l convingă pe Erasmus că încă nu înțelegea natura umană şi că trebuia s-o țină în viață pentru a descoperi răspunsurile pe care le dorea cu atâta disperare...
Astăzi, îl ducea pe Manion printr-o grădină înnegurata de ferigi. Păşind cu pretinsă nonşalanță, Serena observă o uşă la capătul îndepărtat al serei şi îşi aduse aminte că putea fi încuiată şi că ducea în clădirea principală.
Erasmus o urmărea obsesiv, că de obicei.
Continuându-şi rondul şi studiind plantele, evita ostentativ să se uite spre robotul care-o spiona. Apoi, simulând că se răzgândeşte, se repezi direct spre uşă cu copilul şi încuie uşa în urma ei. Era doar un răgaz temporar de la supravegherea intensă - şi care îl va ține pe stăpânul ei în nesiguranță. Aşa spera.
În timp ce mergea grăbită pe coridor, Manion se zbătea în brațele Serenei, scoțând țipete puternice de nemulțumire. Era prins în capcană împreună cu ea, condamnat pe nedrept să-şi petreacă restul vieții ca sclav.

Xavier - inima ei se îndrepta spre el - n-avea să-şi vadă niciodată propriul lui fiu.
O dată în plus regreta hotărârea temerara de a pleca pe Giedi Prime. Plină de hotărâre şi de idealism, gândise numai în termeni de populații mari, de bunăstare a miliarde de oameni. Nu le dăduse atenția cuvenită celor apropiați, părinților, lui Xavier, chiar şi fetusului pe care nu ştiuse că-l purta. De ce trebuia ea să poarte povara suferinței umane pe propriii săi umeri?
Acum, Xavier şi micul Manion plăteau prețul alături de ea.
În coridorul din fața sa, Erasmus ieşi pe o altă uşă ca să-i taie drumul. Avea o expresie de nemulțumire pe chipul izvorât parcă din altă lume.
- De ce încerci să scapi, când ştii că e imposibil? Jocul ăsta nu mă amuză...
- Nu încercam să evadez, protestă ea, protejându-l pe băiețel.
- Până acum trebuie să fi înțeles că exista consecințe ale acțiunilor tale.
Prea târziu, femeia observă ceva lucind în mâna lui. Robotul îndreptă dispozitivul înspre ea şi spuse:
- E timpul să schimbăm parametrii.
- Aşteaptă...
Serena văzu o izbucnire de lumină albă, apoi amorțeala îi înghiți trupul. Nu mai putu să stea în picioare. Picioarele i se înmuiară ca şi cum s-ar fi transformat în apă. În cădere, făcu o încercare să-l protejeze pe Manion, care urla, surprins şi speriat, când el şi cu mama lui căzură încet spre podea.
Pierzându-şi treptat cunoştință, Serena nu putu să facă nimic să-l oprească pe Erasmus, atunci când acesta înainta să-i smulgă din brațe copilul neajutorat.
*
În amfiteatrul lui chirurgical şi de disecții, Erasmus o examina pe Serena. Pielea ei goală era netedă şi albă, şi-şi revenise după sarcina supărătoare cu o elasticitate surprinzătoare.
În timp ce stătea întinsă fără simțire pe platforma tare şi albă, Erasmus execută o operație delicată. Pentru el era una de rutină, căci exersase de multe ori pe femei sclave în ultimele două luni, şi numai trei dintre ele muriseră. Nu voia să-i facă rău Serenei, din moment ce simțea că ea îl putea învăța încă multe lucruri. Această procedură era numai spre binele ei...
*
Serena se trezi în sfârşit, dezbrăcată dar scăldată în transpirație. Avea legături la mâini şi la picioare şi arsuri slabe, stânjenitoare, în abdomen.
Ridicând capul, descoperi că se afla într-o încăpere mare, dezordonată, în aparență singură. Unde era Manion? Făcu ochii mari de nelinişte şi teamă. Încercând să se ridice în capul oaselor, simți un fulger de durere în zona mijlocului. Uitându-se în jos, putu să vadă o incizie şi urma pielii topite în partea de jos a abdomenului.
Cu un zornăit, Erasmus intra în cameră, ducând o tavă cu obiecte metalice şi de cristal.
- Bună dimineața, sclava casnică. Ai dormit mai mult decât am prevăzut...
Lasă jos tava şi desfăcu precaut legăturile de la încheieturile Serenei.
- Îmi curățam doar instrumentele medicale.
Furioasă pe el şi chinuită de groază, atinse urmele operației, îşi pipăi abdomenul dureros.
- Ce mi-ai făcut? Calm, robotul răspunse:
- O simplă precauțiune care să rezolve o problemă a amândurora. Ți-am extirpat uterul. Nu trebuie să mai fii preocupată vreodată de problemă de a avea şi alți copii!
Lăcomia, mânia şi ignoranta otrăvesc viața.
COGITORUL EKLO DE PE PĂMÂNT, Dincolo de mintea umană
Luni de zile după atacul maşinilor gânditoare de pe Rossak, Zufa Cenva îşi dedică timpul şi energia antrenării candidatelor înlocuitoare. Pierduseră atât de multe în furtunile psihice împotriva cymecilor...
Aurelius Venport se descurcase bine în timpul crizei, evacuând cu succes oamenii şi ținându-i în siguranță afară, în junglele fungoide, în timp ce războinicii cymeci distrugeau tot ce le apărea în față. Dar Zufa abia dacă observase. În timp ce Venport era înțelegător față de presiunea şi de responsabilitatea pe care şi le luase asupra ei, conducătoarea magicienelor se gândea prea puțin la iubitul său. Întotdeauna fusese aşa, iar el începea să se sature.
Zufa nu se obosise niciodată să vadă de ce erau în stare bărbații de pe Rossak. În ciuda calităților telepatice, Zufa nu înțelegea funcționarea practică a lumii ei protejate. Ştia prea puțin despre felul în care patriotul Venport menținea puternică economia de pe Rossak.
Ani de zile, echipele de chimişti studiaseră potențialul medicinal şi recreațional al plantelor, scoarțelor, lichidelor şi ciupercilor din junglă. Chirurgii de campanie şi cercetătorii medicali de pe întregul cuprins al Ligii se bazau pe o sursă constantă de droguri din junglele de pe Rossak.
În plus, începuse să contracteze producția inovatoarelor şi eficientelor licurigloburi pe care Norma le inventase şi pentru care împărțise drepturile cu el. Profiturile din firmele lui de afaceri aveau să plătească repararea şi reconstrucția platformelor orbitale avariate, refacerea oraşelor ruinate din peşteri şi să finanțeze o prezență

sporită a navelor cercetaş şi de patrulare ale Armadei la periferia sistemului.
După cât se pare, Zufa credea că asemenea lucruri erau pe gratis. Afacerile lui Venport le finanțau pe toate.
În orice moment ar fi vrut, ar fi putut să-şi ia creditele şi să ducă o viață de rege pe vreo altă lume. Însă locul lui era pe Rossak. Chiar dacă magiciana conducătoare îl tratã cu prea puțină căldura sau compasiune, el o iubea.
Venport zâmbi în sinea lui, în timp ce călătorea cu liftul pe cablu către zona unduitoare de pavaj neted, de pe vârfurile polimerizate ale arborilor. Aici puteau ateriza nave mici, însă slepurile de mărfuri mai mari trebuiau să rămână în spațiu, andocând la stațiile orbitale deteriorate şi descărcând proviziile container cu container. În junglă, vitele cu creştere rapidă şi buruienile înalte începuseră deja să acopere întinsele urme pârjolite lăsate de atacul cymecilor. Natura avea mijloacele de a se vindeca singură...
Ridicând ochii înspre cerul înnorat, cauta naveta aşteptată, mulțumit să vadă că apăruse exact la timp. O urmări coborând - un mic aparat privat deținut de un negustor de carne vie tlulaxa, pe nume Tuk Keedair, un om care făcea raiduri pe planetele nealiate în căutare de sclavi. Keedair vindea şi organe biologice, crescute, după cum se spunea, în cuvele sofisticate păstrate la adăpostul securității stricte de pe Tlulax.
Negustor el însuşi, Venport nu considerase niciodată sclavia ca fiind o marfă rentabila sau practică. Numai câteva dintre lumile Ligii permiteau această practică, dar Keedair avea o reputație bună printre clienții săi. Ciudat, dar bărbatul voia să-i facă astăzi lui Aurelius o propunere diferită, implicând o altă marfa decât sclavii. Curios, Venport fusese de acord să se întâlnească fata în față.
După ce mică navetă tlulaxa ateriza, Keedair ieşi din ea. Negustorul de carne vie stătea cu mâinile în şolduri, îmbrăcat într-o bluză curată, albastră, îndesată în pantaloni strâmți, negri. O coadă neagră, împletită cu şuvițe cenusiu-argintii, îi atârna pe umăr ca un însemn de onoare.
Venport întinse mâna să-l salute. Pentru această ocazie, îmbrăcase o vestă protocolară cu o centură în talie şi cizme făcute din pielea negricioasă a unei reptile arboricole. Keedair ridică şi el mâna bătătorita, în semn de salut.
Negustorul de carne vie vorbi:
- Am adus mostre ca să-ți arăt, şi idei care să te facă să te lingi pe degete...
- Vii la mine cu reputația de vizionar şi de om cu capacitate de prevedere, Tuk Keedair. Vorbeşte-mi despre ideile tale!
În timp ce magicienele erau ocupate cu nesfârşitele lor consilii de război, Venport îşi duse oaspetele într-o încăpere pentru primiri oficiale. Aici, cei doi bărbați rămaseră singuri, sorbind din ceaiul tare făcut din plantele proaspete ale junglei şi parcurgând ritualurile sociale.
În cele din urmă, Keedair scoase o mostră de pulbere maronie şi i-o întinse.
- Cu nouă luni în urmă, am găsit asta pe Arrakis...
Venport o mirosi şi, la îndemnul vizitatorului său, gusta substanța puternică, înțepătoare.
Abia dacă auzi următoarele cuvinte ale negustorului tlulaxa, atât de concentrat ajunsese asupra experienței remarcabile prin care i se cerea întreaga atenție. Deşi destul de familiarizat cu stimulentele recreaționale şi cu substanțele alterând starea psihică provenite din junglele de pe Rossak, nu-şi imaginase niciodată că ar putea exista aşa ceva.
Melanjul părea să i se infiltreze în fiecare celulă a corpului, transmițând energie şi vitalitate direct creierului, dar fără distorsiunile senzoriale obişnuite. Era plăcere... dar mult mai mult de-atât. Venport se rezemă pe spate şi simți substanța seducându-l şi relaxându-l, luând controlul asupra lui fără să-l controleze de fapt. Era un paradox. Se simțea mai ager la minte că niciodată în viața lui. Chiar şi viitorul însuşi părea limpede...
- Îmi place foarte mult.
Venport lasa să-i scape un oftat satisfăcut şi mai gusta o mostră de pudră.
- Aş putea deveni clientul tău cel mai bun.
Bănuia deja că putea aranja să găsească mulți cumpărători interesați pe tot cuprinsul Ligii. Mult, mult mai mulți...
*
Cei doi bărbați căzură de acord asupra detaliilor şi-şi strânseră mâinile, apoi se aşezară la încă o ceaşcă de ceai de pe Rossak... de data asta presărând în el melanj.
Aurelius Venport accepta să plece cu negustorul de carne vie spre marginile barbare ale teritoriului explorat. Avea să fie o călătorie lungă, pe o rută ocolită, din moment ce Arrakis era atât de departe de căile obişnuite pe cât putea fi o planetă cunoscută. Dar bărbatul de pe Rossak voia să vadă cu ochii lui sursă melanjului, pentru a înțelege cum putea transforma recoltarea mirodeniei într-o afacere profitabilă. Poate că, după asta, Zufa avea să-l bage în seamă...
Cârmuirile cele mai tradiționale separa oamenii, stârnindu-i unii împotriva altora pentru a slăbi societatea şi a o face guvernabila.
TLALOC, Slăbiciunile Imperiului
Într-o procesiune militară magnifică, un grup de luptă al Ligii, format din aruncătoare de proiectile şi din nave javelin, zbura către Poritrin. Pe puntea navei amiral a Armadei, mândrul şi asprul segundo Xavier Harkonnen

stătea în picioare în uniformă de mare ținută, studiind planetă cu înfățișare atât de pașnică.
Lordul Bludd, că o donație extravaganta către Liga Nobililor, se oferise să echipeze navele Armadei cu noile scuturi ale lui Tio Holtzman. La spațioportul din Starda, fuseseră făcute amenajări temporare pentru a găzdui numeroasele vehicule. Toate aparatele comerciale fuseseră mutate de acolo pentru a converti terenul într-o bază militară şi un şantier naval improvizat. Echipe întregi de sclavi calificați fuseseră transferați de la îndatoririle lor obişnuite ca să lucreze la instalare.
Xavier nu era în întregime convins că ar trebui să aibă atâta încredere într-o tehnologie netestata, dar balanța puterii ar fi trebuit să se schimbe semnificativ înainte ca oamenii să poată recuceri şi alte lumi sincronizate. Aveau nevoie să-şi asume riscuri...
Imensele nave de război aruncătoare de proiectile coborâră pe cerul Poritrinului. Pe lângă armamentul încorporat, fiecare dintre ele purta o mie cinci sute de oameni în echipaj, douăzeci de transportoare de trupe, cincisprezece navete mari pentru marfa şi aparatură, douăzeci de navete mici de pasageri, cincizeci de aparate de patrulare de cursă lungă şi două sute de kindjale rapide pentru luptă în spațiu sau în atmosferă. Asemenea vehicule enorme aterizau rareori pe suprafața planetelor, dar acum aruncătoarele de proiectile coborâră cu propriile lor motoare şi cu carcasele placate lucind în soare.
După acestea veneau distrugătoarele mai mici, din clasa javelin, care puteau duce mai puțină încărcătură, dar aveau proporțional mai multe arme, pentru reacții rapide şi decisive.
Mulțimile de nobili şi cetățeni liberi de pe Poritrin fluturau mâinile şi fluierau, separați de sclavi. Slepurile de pe Isana sunau din cornii cu tonalitate joasă, drept răspuns la spectacol. Ca parte a reprezentației ce sărbătorea sosirea flotei, detaşamente de kindjale şi de nave de patrulare zburau în jurul vehiculelor mai mari, aidoma unor viespi protectoare.
După ce ateriză şi nava amiral, Xavier ieşi într-un tumult de urale de bun-venit. Navă uriaşă se înălța în spatele lui pe pistă, cu exteriorul carcasei pătat de urme unsuroase de la mediul aspru din spațiu. Stând acolo, în fata mareei de oameni în aşteptare, se simțea minuscul.
Dar cu toții se bizuiau pe el, căci avea o treabă de făcut. După o scurtă pauză de orientare, paşi înainte, încadrat de ofițeri şi de statul major, urmat de primul şir de trupe perfect aliniate. Îi instruise bine.
Însoțit de patru consilieri importanți şi de unsprezece dragoni, lordul Niko Bludd se apropie de el. Emfaticul nobil îşi flutură pelerina şi înaintă să-l strângă de mână pe Xavier.
- Bine ai venit pe Poritrin, segundo Harkonnen. Deşi sperăm să terminăm treburile pentru voi cu toată grabă cuvenită, în timpul şederii voastre aici poporul meu se va odihni mai bine în timpul nopții, ştiind că planeta noastră se află sub splendida voastră protecție...
*
Mai târziu, în timp ce Bludd găzduia un banchet extravagant, Xavier îşi delega îndatoririle ofițerilor superiori ai flotei. Adjuncții supravegheau organizarea echipelor de lucru la spațioport şi ajutau la instalarea generatoarelor pentru scuturile Holtzman. La comanda prudentă a segundo-ului, noile sisteme aveau să fie încorporate mai întâi într-o escadrilă de aparate de patrulare, astfel încât să poată inspecta muncă şi să testeze tehnologia. După aceea, mecanicii de pe Poritrin aveau să amelioreze sistemele, suprapunând scuturi multiple pentru a acoperi punctele vulnerabile ale distrugătoarelor javelin şi apoi ale marilor aruncătoare de proiectile ale flotei. Dacă scuturile funcționau corespunzător în timpul probelor finale şi al manevrelor de testare, Xavier avea să comande că grupuri de luptă suplimentare să fie trimise pe Poritrin pentru îmbunătățiri asemănătoare. Nu voia să aibă o parte prea mare din Armada la sol la un moment dat, lăsând astfel unele lumi ale Ligii neapărate, şi nici nu voia ca vreunul dintre automatele-spion, rătăcite, ale lui Omnius să observe ceea ce se petrecea.
Cea mai mare parte din armamentul robotic constă din proiectile şi explozive, bombe cu programare inteligenta care-şi urmăreau ținta până la impact. Atâta timp cât proiectilele IA nu învățau cum să micşoreze viteza şi să pătrundă prin scuturi, protecția ar fi trebuit să fie şi suficientă, şi dramatică.
Într-o şedință de instrucțiuni extrem de confidențială, Xavier aflase despre slăbiciunea cea mai importantă a scutului - interacțiunea să violenta cu laserele. Cu toate acestea, din moment ce asemenea arme energetice nu erau folosite aproape niciodată în lupta pentru că se dovediseră ineficiente pentru distrugerile pe scară mare, o socotea un risc acceptabil. Presupunând că Armada putea păstra un asemenea secret față de Omnius...
În interiorul turnurilor conice ale reşedinței lordului Bludd, Xavier ascultă menestrelii care cântau imnuri şi balade epice inspirate de o sărbătoare navacrestina pe jumătate uitată, încă prăznuita din când în când pe Poritrin. Nu-i era foame, şi abia dacă putea să simtă gustul sau mirosul a ceva. Sorbi o înghițitură de rom local înțepător, dar consumă de obicei puțin alcool. Nu voia să-şi diminueze timpul de reacție sau sensibilitatea. Mereu pregătit.
În timp ce petrecerea continuă în spatele lui, Xavier se uită afară, pe ferestrele curbate ale turnului, privind în jos la luminile spațioportului - pete galbene şi albe, care îngăduiau echipelor de muncitori sclavi să continue instalarea scuturilor zi şi noapte. Nu avusese niciodată o simpatie prea mare pentru munca sclavilor, în special de când Serena se pronunțase atât de deschis împotriva acesteia, dar aşa se făceau lucrurile pe Poritrin.
Xavier ar fi preferat să fie acasă cu Octa. Erau căsătoriți de aproape un an, şi în curând ea avea să dea naştere

primului lor copil. Deocamdată totuşi, datoria îi cerea să se afle aici. Resemnat cu însărcinările imediate, ridică paharul şi răspunse încă unuia dintre toasturile de autofelicitare ale lordului Bludd.
*
Însoțit de adjutantul lui, cuarto Jaymes Powder, Xavier paşi pe lângă primele şiruri de kindjale aliniate pe terenul militar de aterizare. Dispozitivele fuseseră instalate unui după altul, mici generatoare de câmp conectate la motoarele aparatelor spațiale. Cu umerii drepți, spatele rigid şi uniforma imaculată, acorda o atenție extremă amănuntelor, verifica totul cu ochii lui. Nu avea intenția să permită ca o eroare precum cea de pe Giedi Prime să se producă din nou.
Privind îndelung spre delta fluviului, văzu slepurile de mărfuri şi vapoarele de pasageri plutind în aval dinspre teritoriile din nord. Afacerile de pe Poritrin continuau că de obicei, iar conflictul cu maşinile gânditoare părea departe. Şi totuşi, Xavier n-ar fi putut fi niciodată liniştit. Deşi găsise fericirea alături de Octa, nu era viața pe care-o plănuise pentru el însuşi. Maşinile gânditoare o omorâseră pe Serena... Continuând să lupte pentru libertate, ştia că motivele sale erau personale.
Păzite de conducătorii de muncă, echipele de sclavi apatici lucrau doar atât cât să evite pedeapsa, arătând prea puțin entuziasm, indiferent cât de mult ar fi beneficiat omenirea, inclusiv ei înşişi.
Oricât i-ar fi displăcut practică sclaviei, Xavier dădu din cap, exasperat şi furios la vederea dorinței lor de a eşua.
- Hotărârea lordului Bludd de a pune asemenea oameni la treaba asta... nu-mi inspiră încredere.
Cuarto Powder cerceta echipele de prizonieri.
- Nu e ceva neobişnuit aici, domnule.
Xavier se strâmbă. Liga Nobililor insistă asupra dreptului fiecărei planete de a se guverna singură, aşa cum socotea de cuviință populația ei.
- Şi totuşi, nu cred că un captiv va putea vreodată să facă treaba cea mai bună. Nu vreau greşeli, Jaymes - flota se bazează pe asta.
Îşi mută privirea de la o echipă de lucru la alta, căutând orice-ar fi părut nelalocul lui, neliniştit de faptul că vedea atâția sclavi făcând munci delicate. Un bărbat cu barbă neagră, cu ochi care păreau să ascundă orice în afară de gânduri paşnice, îşi conducea echipa cu comenzi tăioase, într-o limbă pe care Xavier n-o putea înțelege.
Xavier privea pieziş în timp ce trecea pe lângă muncitori. Îşi roti ochii peste zona de lucru, la kindjalele sclipind în lumina soarelui. Instinctul pericolului îi furnica pielea de la ceafă sub țesătura scrobita a uniformei.
Într-un impuls, ciocăni carcasa unei nave de patrulare. Doi sclavi mânjiți de unsoare ieşiră din vehicul, instalarea fiind terminată, şi se mutară la următoarea navă din şir, evitând privirea lui Xavier.
El se îndepărta cu patru paşi de aparatul de patrulare, apoi se întoarse din nou, gândindu-se mai bine.
- Cuarto, cred că trebuie să probăm unul dintre kindjalele astea, la întâmplare.
Se urcă în cabina aparatului de vânătoare, Cu degete îndemânatice, examina panourile de control, observând componentele energetice şi motoarele auxiliare nou-instalate care-ar fi trebuit să proiecteze scuturile lui Holtzman. Apasă nişte comutatoare, aştepta ca motoarele să se trezească la viața murmurând, apoi declanşa scutul.
Afară, pe pistă, adjutantul se dădu înapoi. Praful îi umbri ochii când aerul începu să sclipească în jurul kindjalului, o bulă aproape invizibilă, care trosnea.
- Arată bine, domnule!
Xavier împinse şi mai mult comenzile motorului, gata de decolare. Gazele de eşapament ale navei de patrulare izbucniră cu putere, ținute în interiorul scutului până când se scurseră încet prin barieră. Nava hurui şi vibra sub el. Pilotul cerceta indicațiile de pe panou, încruntat
Dar când încerca să ridice kindjalul de la sol, generatorul de câmp scoase scântei şi fum. Cu un murmur tot mai scăzut, motoarele se stinseră. Xavier plesni comenzile, deconectând toate sistemele înainte ca alte scurtcircuite să apară în rândul componentelor delicate.
Coborî din aparatul de patrulare cu chipul roşu de furie.
- Aduceți-i imediat la mine pe şefii de echipe! Şi anunțați-l pe lordul Bludd că vreau să vorbesc cu el!
*
Sclavii însărcinați cu pregătirea acelui kindjal dispăruseră în mulțime şi, în ciuda cererilor furioase ale tânărului segundo, nici unul dintre prizonierii înşirați în fața lui nu mărturisi că ar fi ştiut ceva despre greşeli. Considerând toți sclavii interschimbabili, şefii de echipa neglijenți nu ținuseră nici o evidentă amănunțită a persoanelor care lucraseră efectiv la fiecare aparat.
Bludd se înfuriase cumplit la auzul veştilor, apoi îşi ceru iertare. Se trase de barbă cârlionțata.
- Nu-ți pot oferi nici o scuză, segundo. Cu toate acestea, vom descoperi şi vom transfera toți muncitorii neglijenți.
Xavier rămase tăcut în cea mai mare parte a timpului, aşteptând analiză completă de la echipele de inspecție alese cu grijă. Adjutantul lui se întoarse în sfârşit, încadrat de dragoni. Cuarto Powder ducea în brațe teancuri de rapoarte amănunțite.
- Am terminat inspecția de control al calității, segundo. Pe toate navele examinate, unul din cinci generatoare de

scut a fost instalat necorespunzător.
- Fără speranță, criminal de incompetenți! exclamă Bludd, strâmbând din buze, cu chipul înnegurat. O să-i punem să repare totul. Scuzele mele cele mai sincere, segundo...
Xavier îl privi pe nobil drept în ochi.
- O rată de eroare de douăzeci la sută nu înseamnă simplă incompetență, lord Bludd. Fie că prizonierii tăi sunt trădători pentru că sunt mana în mână cu duşmanii, fie că sunt pur şi simplu mânioşi pe stăpânii lor... Şi nu putem tolera aşa ceva. Dacă flota mea ar fi intrat în lupta cu navele astea, am fi fost masacrați!
Se întoarse către adjutant.
- Cuarto Powder, vom încărca toate generatoarele de scut la bordul javelinelor şi le vom duce la cel mai apropiat complex de andocare al Armadei.
Se înclină protocolar către nefericitul nobil.
- Vă mulțumim, lord Bludd, pentru bunele intenții. În aceste împrejurări totuşi, prefer să am personal militar instruit care să instaleze şi să testeze scuturile.
Se întoarse să plece.
- Voi avea grijă de asta numaidecât, domnule.
Powder ieşi sprinten din încăpere, atingându-i în trecere pe dragoni.
Bludd arata ruşinat de moarte, dar nu se putea certa cu severul comandant.
- Înțeleg pe deplin, segundo. Mă voi asigura că sclavii sunt pedepsiți...
Dezgustat, Xavier refuza invitația nobilului de a rămâne să ia masa încă o dată. Ca pentru a încerca să compenseze pagubă, Bludd trimise douăsprezece lădițe cu cel mai bun rom de Poritrin pe nava amiral de la spațioportul din Starda. Poate că Xavier şi Octa vor împărți o sticlă pentru a sărbători întoarcerea lui acasă. Sau poate că vor aştepta până la naşterea primului lor copil...
Xavier pleca din sclipitoarea camera de primire a lordului Bludd. Schimbară câteva cuvinte cordiale dar ceremonioase, apoi ofițerul se îndrepta spre navă aruncătoare de proiectile, dându-şi seama cât de uşurat avea să fie să plece din locul ăsta.
Viața este suma forțelor care rezistă morții.
SERENA BUTLER
Serena fusese violată, o parte din ea îi fusese smulsă, lăsând-o cu un gol amar pe dinăuntru. Erasmus o adusese la limita disperării, atacând speranța încăpățânată de care se agățase întotdeauna.
Când năzuise întâia oară să intre în Parlamentul Ligii, Serena se visase făcând lucruri importante în folosul omenirii. Îşi devotase timpul, sudoarea şi entuziasmul, fără să regrete vreodată nici o clipă cheltuită. Când propriul ei tată îi primise jurământul ca reprezentant al Ligii, avea abia nouăsprezece ani, cu un viitor strălucit în fața ei.
Tânărul şi fermecătorul Xavier Harkonnen îi făcuse inima să tresară, şi împreună speraseră să aibă o familie mare şi fericită. Făcuseră planuri de nuntă, vorbiseră despre viitorul lor împreună. Chiar şi fiind prizoniera lui Erasmus, se agățase cu încăpățânare de visurile ei de a evada şi de a duce o viață normală după aceea - înapoi, la Xavier.
Însă doar pentru a-şi servi propriul interes, mârşavul robot o sterilizase că pe un animal, răpindu-i capacitatea de a avea şi alți copii. Acum, de câte ori vedea maşina lipsită de inimă, îi venea să urle la ea. Mai mult ca niciodată, îi lipsea compania unor ființe umane educate, care ar fi putut-o ajuta să treacă peste aceste momente dificile - chiar şi aceea a înşelatului Vorian Atreides. În ciuda presupusei lui fascinații pentru înțelegerea umanității, Erasmus era incapabil să înțeleagă de ce ar trebui ea să fie supărată pentru „o operație chirurgicală relativ minoră”.
Furia şi disperarea îi înăbuşiră dibăcia de care avea nevoie pentru a-l tachina. Nu mai putea aduna nici un pic de entuziasm pentru subiectele ezoterice despre care Erasmus voia să vorbească nepăsător. În consecință, robotul deveni din ce în ce mai dezamăgit de ea.
Mai rău, Serena nici măcar nu observă.
La vremea când micul Manion ajunse la vârsta de unsprezece luni, devenise singurul ei punct de sprijin în viață, o amintire vie a tot ceea ce pierduse, atât în trecut cât şi în viitor. Abia învața să meargă şi era un ghem de energie cu greu stăpânită care se învârtea peste tot cu paşi stângaci, hotărât să exploreze fiecare colț al vilei. Ceilalți sclavi încercau să dea o mână de ajutor, văzându-i suferința şi ştiind lucrurile pe care le făcuse ea în tăcere, pentru a le face viața mai suportabilă. Serena nu voia totuşi nimic de la ei. Abia reuşea să-şi păstreze stăpânirea de sine. În ciuda durerii femeii, Erasmus menținea totuşi schimbările şi îmbunătățirile pe care fusese de acord să le facă.
Serena lucra încă în grădină şi la bucătărie, stând cu ochii pe Manion în timp ce băiatul cerceta ustensilele şi se juca cu oalele lucitoare. Cunoscându-i relația specială cu Erasmus, ceilalți sclavi casnici o priveau cu un respect plin de curiozitate, întrebându-se ce avea să facă în continuare. Bucătarii şi ajutoarele erau încântați de băiețel, amuzați de încercările lui şovăitoare de a vorbi.

Manion avea o foame nepotolita de a vedea şi de a atinge totul, de la florile şi plantele din grădina vilei până la peştii exotici din bazine şi la o pană găsită afară, în piață. Studia totul cu ochii lui albaştri şi ageri.
Serena îşi înnoi hotărârea fie de a evada, fie de a-l răni pe Erasmus. Pentru a face asta, avea nevoie să înțeleagă cât mai multe cu putință despre robotul independent. Ca o cheie pentru rezolvarea problemei, se hotărî să afle cu precizie ce se petrecea în amenințătoarele laboratoare sigilate. El îi interzisese să intre acolo, avertizând-o să nu „intervină" în experimente. Ordonase celorlalți servitori din casa să nu-i spună nimic despre acestea. De ce se temea robotul? Acele laboratoare încuiate trebuiau să fie importante.
De aceea, trebuia să ajungă în interiorul lor!
Apăru o ocazie când Serena vorbi cu două ajutoare de la bucătărie, care pregăteau mâncarea pentru subiectele experimentelor din corpul laboratoarelor. Erasmus insistă pe feluri de mâncare intens energetice, astfel că victimele să poată supraviețui cât mai mult posibil, dar prefera ca ei să aibă o greutate cât mai mică, „pentru a micşora mizeria" atunci când provoca prea multă durere.
Personalul de la bucătărie accepta gusturile sângeroase ale lui Erasmus cu uşurare, doar pentru că ei înşişi nu fuseseră aleşi pentru experimente. Cel puțin, nu încă...
- Ce contează viața unui sclav? întrebă una dintre femei, Amia Yo.
Era sclava care atinsese mâneca Serenei în timpul ospățului „fapta bună", iar Serena o văzuse lucrând la bucătărie.
- Viața fiecărui om e prețioasă, fie şi numai pentru a visa, răspunse Serena, uitându-se la micul Manion. Trebuie să văd locul acela cu ochii mei.
Apoi îşi dezvălui planul impulsiv într-o şoaptă conspirativa.
Ezitând, dar cu curajul zugrăvit pe față, Amia Yo fu de acord s-o ajute.
- O fac pentru tine, Serena Butler.
Pentru că cele două femei aveau cam aceeaşi înălțime şi greutate, Serena împrumuta de la ea bluză şi sortul alb, apoi îşi acoperi părul cu o basma neagră. Spera că ochii-de-paza să nu observe diferențele subtile.
Lăsându-l pe Manion în grijă ajutoarelor de la bucătărie, Serena porni alături de o sclavă zveltă, cu pielea întunecată. Trecură încet cu un cărucior alunecător pentru alimente printr-o zona-tampon, până într-un complex de dependințe în care ea nu mai intrase niciodată. Coridorul steril de la intrare mirosea a chimicale, medicamente şi boli. Serena era îngrozită de ceea ce ar fi putut vedea. Inima îi bătea cu putere, iar transpirația îi furnica pielea, dar mari totuşi pasul.
Însoțitoarea ei părea nervoasă, cu ochii mutandu-i-se dintr-o parte în alta, în timp ce treceau pe la bariera codificată. Intrară împreună într-o încăpere interioară. O duhoare grea, umedă făcea aerul aproape irespirabil. Nimic nu se mişca în cameră, nici o scânteie de viață. Serena se clătină.
Nimic n-ar fi putut s-o pregătească pentru aşa ceva...
Fragmente de corpuri umane zăceau în grămezi sinistre pe mese, în cuve care bolboroseau şi pe podea, ca nişte jucării împrăştiate peste tot de un copil plictisit. Sânge proaspăt era împroşcat în evantai pe pereți şi pe tavan, ca şi cum Erasmus s-ar fi bălăcit în artă abstractă. Totul arată proaspăt şi umed, ca şi cum oribilul măcel avusese loc în ultima oră. Zguduită, Serena simțea doar dezgust şi furie nestăpânită. De ce făcuse robotul aşa ceva? Ca să-şi satisfacă cine ştie ce curiozitate macabră? Găsise răspunsurile pe care le voia? Şi cu un asemenea preț?
- Camera următoare, spuse însoțitoarea ei cu voce tremurată, încercând să ocolească cu privirea partea cea mai rea. N-a mai rămas nimeni de hrănit aici!
Serena porni clătinându-se alături de cealaltă femeie, care împinse căruciorul în complexul alăturat, unde prizonieri numai piele şi os erau încuiați în celule de izolare. Într-un fel, faptul că aceste subiecte de experiment rămăseseră în viața o izbi ca fiind chiar mai rău. Lupta împotriva senzației de vomă.
Visase mult să fugă de viața ei în sclavie de pe Pământ. Acum, văzând aceste orori, îşi dădu seama că evadarea n-ar fi fost niciodată de ajuns. Trebuia să-l oprească pe Erasmus, să-l distrugă - nu doar pentru ea însăşi, ci pentru toate victimele lui.
Dar Serena îi căzuse în capcană.
Folosind dispozitivele ascunse de supraveghere, Erasmus o urmărea. Găsi repulsia ei satisfăcător de previzibilă. Se aştepta de zile întregi că ea să se strecoare în laborator, în ciuda interdicției lipsite de echivoc în legătură cu intrarea acolo. Era o tentație căreia ştiuse că ea nu putea să-i mai reziste multă vreme.
Unele aspecte ale naturii umane le înțelegea, şi încă foarte bine.
Acum, că Serena şi cu însoțitoarea sa îşi terminaseră sarcina încredințată, de a hrăni prizonierii, aveau să se întoarcă în siguranță vilei, unde femeia îşi lăsase bebeluşul neascultător. Erasmus se gândi cum era mai bine să se poarte cu ea.
Era momentul pentru o schimbare. Momentul de a adăuga tensiune sistemului experimental şi de a observa cum se schimbau subiectele. Cunoştea punctul cel mai vulnerabil al Serenei.
Pregătindu-se pentru o dramă creată de el însuşi, Erasmus reveni la ovalul lipsit de emoții al fetei. Porni pe coridoare, cu ecourile anunțându-i apropierea. Înainte ca Serena să ajungă în grabă la fiul ei, robotul o găsi pe

Amia Yo jucându-se cu copilul pe podeaua bucătăriei.
Stăpânul casei nu scoase o vorbă când intră în încăpere. Speriată, Amia Yo ridică privirea spre robotul amenințător. Lângă ea, micul Manion se uită drept în față familiară că de oglindă şi chicoti.
Reacția, băiatului îl făcu pe robot să se oprească, dar numai pentru o clipă. Cu o lovitură scurtă cu dosul palmei, frânse gâtul lui Amia Yo şi apucă băieţelul. Servitoarea de la bucătărie se prăbuşi moartă pe podea fără măcar un suspin. Manion se zbătea şi urlă.
Chiar când Erasmus ridică în aer bebeluşul care se zvârcolea, Serena se repezi pe uşă, cu chipul plin de groază.
- Lasă-l în pace!
Cu un gest neglijent, Erasmus o împinse deoparte, iar ea căzu pe spate, peste trupul femeii ucise. Fără să se uite în urmă, robotul părăsi în grabă zona bucătăriei şi urcă pe o scară care ducea la etajele şi balcoanele de sus ale vilei. Manion se legăna în strânsoarea lui ca un peşte prins în undiță, plângând şi țipând.
Serena se ridică în picioare şi alergă după el, implorându-l pe Erasmus să nu facă nici un rău copilului.
- Pedepseşte-mă pe mine, dacă trebuie - dar nu pe el!
Robotul întoarse spre ea o versiune indescifrabila a chipului său.
- Nu pot să le fac pe amândouă?
Apoi urcă la etajul al doilea.
Pe palierul de la etajul al treilea, Serena încerca să apuce unul dintre picioarele de metal ale robotului prin roba ornamentată pe care o purta. El n-o văzuse niciodată arătând atâta disperare, şi îşi dori să fi aplicat sonde de monitorizare, ca să-i audă bătăile inimii şi să simtă gustul panicii din transpirația ei. Micul Manion dădea furios din mâini şi din picioare.
Serena atinse degețelele fiului ei, reuşi să se țină după el pentru o clipă. Apoi Erasmus îi dădu o lovitură precisă cu piciorul în zona mijlocului, şi femeia se rostogoli pe scări jumătate de etaj.
Clătinându-se pe picioare, îşi reluă urmărirea, fără să ia în seamă vânătăile. Interesant: fie un semn de remarcabilă energie, fie încăpățânare sinucigaşă. Din studiile sale asupra Serenei Butler, Erasmus ajunsese la concluzia că era probabil câte puțin din amândouă.
Ajungând la ultimul etaj, Erasmus traversă holul către balconul lat care se deschidea spre piața pavată, aflată cu patru etaje mai jos. Unul dintre roboții paznici stătea pe balcon, observând echipele de muncitori sclavi care instalau fântâni noi şi ridicau în nişte statui comandate de curând. Sunetele vocilor şi uneltelor lor se înălțau în aerul liniştit. Robotul paznic se roti să se uite în direcția zgomotului neaşteptat.
- Opreşte! strigă Serena cu un ton tăios care-i aminti robotului de vechea ei personalitate sfidătoare. Erasmus, asta ajunge! Ai câştigat! Indiferent ce vrei, o s-o fac!
Robotul se opri lângă balustrada balconului şi, strângând cu mâna artificială glezna stângă a lui Manion, ținu băieţelul ridicat peste margine. Serena strigă îngrozită.
Erasmus dădu un ordin scurt robotului paznic:
- N-o lăsa să intervină!
Legăna copilul cu capul în jos deasupra pieții pavate de dedesubt, că o pisică zglobie jucându-se cu un şoarece neajutorat.
Serena se aruncă înainte, dar robotul paznic o împiedica. Ea îl împinse atât de tare încât paznicul se clătină, lovindu-se de balustradă, înainte de a-şi recăpăta echilibrul şi de a o apuca pe Serena de braț.
Mult dedesubtul lor, sclavii umani ridicară ochii spre balconul deschis şi arătară în direcția lui. Un icnet colectiv se propagă printre echipele de lucru, urmat de tăcere.
- Nu! strigă Serena înnebunită, încercând să se smulgă din strânsoarea paznicului. Te rog!
- Trebuie să-mi continuu munca de mare importanță. Acest copil este un factor perturbator.
Cu brațele lungi, Erasmus balansa bebeluşul deasupra hăului adânc. Adierea îi clătină roba protocolară. Manion se zvârcolea şi se zbătea, strigând tare după mama lui.
Serena ridică ochii înlăcrimați spre chipul de oglindă, dar nu zări nici o urmă de compasiune, nici un fel de preocupare. Scumpul meu copilaş!
- Nu, te rog! Fac orice...
Dedesubt, muncitorilor rămaşi cu gura căscată nu le venea să creadă ce vedeau.
- Serena... numele tău vine de la „serenitate”.
Erasmus ridică vocea, acoperind plânsul copilului.
- Înțelegi, desigur?
Ea se aruncă asupra robotului paznic, aproape reuşind să se elibereze, şi se întinse, disperată să-şi apuce fiul.
Brusc, degetele lui Erasmus se desfăcură din jurul gleznei copilului. Manion se prăbuşi, rostogolindu-se în neant, către piața pietruita aflată foarte jos.
- Aşa. Acum ne putem întoarce la treabă...
Serena tipa atât de tare încât nu mai auzi sunetul îngrozitor al trupului mic izbind pavajul, câteva clipe mai târziu.
Fără să-i pese de pericolul în care se afla ea însăşi, Serena îşi eliberă mâinile, cu prețul pielii sfâşiate, şi se aruncă

asupra paznicului robot, îmbrâncindu-l în balustrada balconului înalt. Când paznicul se îndreptă, îl împinse din nou, de data asta cu mai multă putere. Robotul se lovi de bariera joasă, trecu prin balustradă şi se rostogoli prin văzduh.
Nedând nici o atenție maşinii care cădea, Serena se repezi la Erasmus şi începu să-l lovească cu pumnii. Încerca să-i zgârie sau să-şi înfigă degetele în fața netedă de metalfluid, dar nu reuşi decât să-şi zdrelească degetele şi să-şi rupă unghiile. În frenezia ei irațională, Serena îi sfâşie frumoasă roba nouă. Apoi apucă o mică urnă de teracota de pe marginea balconului şi o sfărâmă de corpul lui Erasmus.
- Încetează să te mai porți ca un animal, se răsti Erasmus.
Cu o lovitură nepăsătoare, robotul o dădu la o parte, aruncând-o pe podeaua cu plăcuțe de ceramică, unde femeia se ghemui plângând.
*
În timp ce supraveghea echipa de lucru în piața lui Erasmus, Iblis Ginjo urmări scena complet uluit.
- E Serena! strigă unul dintre muncitorii de la vilă, recunoscând-o pe balconul înalt. Numele ei fu preluat de ceilalți muncitori, ca şi cum ar fi venerat-o. Iblis şi-o amintea pe Serena Butler de când se ocupase de ea, laolaltă cu sclavii cei noi sosiți de pe Giedi Prime.
Apoi robotul lasa băiețelul să cadă.
Fără să-i pese de consecințe, Iblis se repezi să traverseze piață, într-o încercare disperată dar zadarnică de a prinde copilul. Văzând reacția curajoasă a omului de încredere, mulți dintre sclavi se aruncară înainte.
Stând aplecat deasupra copilului zdrobit şi însângerat de pe pavaj, Iblis ştia că nu putea ajuta în nici un fel. Chiar şi după toate atrocitățile comise de cymeci şi de roboți pe care le văzuse, această crimă anume părea de neconceput. Luă în brațe trupuşorul strivit şi ridică ochii.
Acum, cu totul remarcabil, Serena lupta împotriva stăpânilor ei. Muncitorilor li se tăie respirația şi se traseră înapoi când ea împinse un robot paznic peste balcon. Într-o sclipire metalică, maşina gânditoare se prăbuşi patru etaje şi se izbi de lespezile dure, nu departe de pata de sânge lăsată de copilul mort. Cu un zgomot ca de baros pe nicovala, robotul paznic se zdrobi, se îndoi şi se mototoli. Rămase din el doar o movilă inertă pe jos, cu componentele fibroase şi metalice rupte, cu fluidul gelcircuitelor scurgându-se în crăpăturile pavajului...
Umiliți şi îngroziți, sclavii stăteau cu ochii ațintiți la ceea ce se întâmplă. Că iasca pregătită pentru o scânteie, se gândi Iblis. Un prizonier uman se lupta cu maşinile! Uluiți, îi strigară numele.
Sus, pe balcon, Serena, întărâtata, continua să strige la Erasmus, care o împingea înapoi cu forța lui superioară.
Curajul plin de pasiune al femeii îi uimi pe toți. Ar putea fi mesajul mai limpede de-atât?
Un urlet amenințător de mânie se înălța din rândurile muncitorilor captivi. Fuseseră deja stârniți de luni de zile de instrucțiuni şi manipulări subtile din partea lui Iblis. Acum venise vremea.
Cu un surâs de satisfacție sumbră, îşi strigă chemarea. Iar rebelii se aruncară înainte, într-o acțiune de care oamenii aveau să-şi aducă aminte vreme de zece mii de ani.
Monoliții sunt vulnerabili. Pentru a rezista, trebuie să rămâi în mişcare, energic şi diversificat.
BOVKO MANRESA, primul vicerege al Ligii Nobililor
Când grupul de luptă al Armadei pleca de pe Poritrin, mulțimile din Starda erau cu mult mai puțin numeroase, iar uralele mult atenuate. Se răspândiseră repede veştile despre sclavii care făcuseră de mântuială o muncă vitală.
Era o ruşine pentru întreaga lume.
Profund dezamăgit, Niko Bludd urmări dârele ionizate ale grupului de luptă care plecă. Apoi, concentrându-se asupra propriei sale furii, făcu să plutească platforma de ceremonie pe deasupra echipelor de lucru adunate.
Ordonase supraveghetorilor pedepsiți să-i strângă pe toți muncitorii pentru inspecție.
Lordul Bludd vorbi într-un proiector de voce care tună în jos, spre sclavii nemulțumiți.
- Ați dezamăgit Poritrinul! Sunteți o ruşine pentru omenire! Sabotajul vostru a împiedicat efortul de război împotriva duşmanilor noştri. Asta-i trădare!
Îi privi mânios, sperând să vadă vreun semn de remuşcare, rugăminți abjecte de iertare sau măcar capete plecate din cauza vinovăției.
În schimb, captivii păreau insolenți, mândri parcă de ceea ce făcuseră. Din moment ce sclavii nu erau cetățeni ai Ligii, nu se puteau face vinovați de trădare, din punct de vedere tehnic, dar îi plăcea sonoritatea importantă, amenințătoare a cuvântului. Aceşti oameni ignoranți n-ar fi înțeles diferența subtilă.
Pufni, amintindu-şi o veche pedeapsa navacrestina, menită să fie o lovitură psihologică nonviolentă.
- Declar o Zi a Ruşinii pentru voi toți. Fiți recunoscători că segundo Harkonnen a depistat incompetența voastră înainte că viețile vitejilor să se piardă. Dar faptele voastre vor dăuna luptei noastre continue împotriva lui Omnius. Sângele nu se va putea şterge niciodată de pe mâinile voastre!
Ştiind că erau o gloată superstițioasă, le strigă un blestem:
- Fie că ruşinea să cadă asupra tuturor urmaşilor voştri! Fie că laşii budislamici să nu scape niciodată de datoria lor față de omenire!
Dezlănțuit, strigând, ordona gărzilor de dragoni să dirijeze platforma afară de pe spațioport.

*
Bel Moulay sperase să apară o situație volatilă că aceasta. N-aveau să mai fie niciodată atâția sclavi strânşi laolaltă în acelaşi moment. Conducătorul zensiit îşi chema frații la acțiune.
Supraveghetorii şi gărzile de dragoni aveau ordine să despartă echipele transferate şi să restituie lucrătorii sclavi stăpânilor lor inițiali. O mare parte din treburile de rutină ale Poritrinului rămăseseră nefăcuta cât timp navele Armadei staționaseră la spațioport, iar câțiva lorzi îşi exprimaseră nerăbdarea că viața să se întoarcă la normal. Acum însă prizonierii refuzară să se mişte, refuzară să muncească.
Bel Moulay strigă la cei aflați destul de aproape ca să-i audă cuvintele, trezind semințele pe care le sădise în timpul discuțiilor secrete, lună după lună. Vorbi în galach, astfel ca toți nobilii să-l poată înțelege.
- Noi nu trudim pentru stăpânii de sclavi! Ce diferență este pentru noi dacă ne asupresc maşinile gânditoare sau voi?
Ridică pumnul.
- Dumnezeu ştie că avem dreptate! Nu vom renunța niciodată la luptă!
Un urlet se înalta vibrând la unison. Mânia înăbuşită se împrăştie ca focul pe o băltoacă de ulei, mai repede decât puteau reacționa gărzile de dragoni sau nobilii de pe Poritrin.
Moulay strigă către platforma nobilului care se îndepărtă:
- Niko Bludd, eşti mai rău decât maşinile gânditoare, pentru că îi inrobesti pe semenii tăi?
O mulțime de zensiiti şi zensunniți înconjurară brusc supraveghetorii surprinşi şi-i dezarmară. Unul dintre supraveghetori, cu o bentiță neagră în jurul cheliei lucioase, ridică pumnii şi începu să strige ordine răguşite, dar nu mai ştiu ce să facă atunci când sclavii îi ignorară ordinele. Muncitorii insurgenți îl apucară pe bărbat de mâneci, îl smuciră de haină cenuşie de lucru şi-l traseră către propriile lui țarcuri de detenție, unde atât de mulți dintre nefericiții lor camarazi fuseseră închişi după febra mortală.
Bel Moulay le dăduse instrucțiuni sclavilor cum să fie mai eficienți. Trebuiau să ia ostatici, să nu se transforme într-o gloată şi să nu-i măcelărească pe loc pe nobili. Numai în acest fel ar fi avut oamenii vreo speranță să negocieze pentru a-şi obține libertatea.
Conducătorul zensiit bărbos descoperi câteva barăci cu echipament automatizat şi patru bărci vechi care eşuaseră pe câmpurile de noroi în timpul mareelor joase; discipolii lui le incendiară. Flăcările se înălțară spre cer ca nişte flori portocalii, răspândindu-şi polenul fumegând pe deasupra spațioportului. Sclavii, brusc dezlănțuiți, se revărsară peste grilele de aterizare, unde ridicară obstacole care împiedicau să aterizeze orice navă comercială.
Unii dintre insurgenții tineri sparseră cordonul exterior al spectatorilor uluiți. Dragonii nervoşi reacționară excesiv şi deschiseră focul, doborând câțiva în cale, dar restul sclavilor surescitați alergară pe străzile din Starda, dispărând că peştii în stuf. Fugeau pe alei, săltau pe slepurile plutitoare şi pe magaziile cu acoperiş metalic, unde se întâlneau cu alți copii sclavi care aşteptaseră o asemenea ocazie.
Copiii, cu răsuflarea tăiată, îşi împărtăşeau veştile în străvechiul limbaj de vânătoare chakobsa, pe care fiecare dintre aceşti oameni oprimați îl putea înțelege. Iar răscoală se întindea...
*
Tio Holtzman era supărat şi încurcat, ruşinat că prima aplicație militară a scuturilor sale inovatoare fusese un asemenea dezastru jenant. Preocupat, în timp ce Norma Cenva lucra la propriile ei proiecte, o vreme nu observă că mâncarea lui obişnuită nu sosise şi că ceaşcă de ceai de cuişoare se răcise. Împotmolit într-o integrală complexă, se lăsă păgubaş, în silă.
Casa şi laboratoarele păreau ciudat de tăcute.
Frustrat, sună după servitori, apoi se întoarse la treabă. Câteva minute mai târziu, neauzind nici un răspuns de la sclavii casnici, sună din nou, apoi răcni pe coridoare. Când văzu o femeie zensiita păşind pe hol, strigă după ea. Sclava se uită pur şi simplu la el cu o expresie neobişnuită şi se întoarse indignată în direcția opusă.
Lui Holtzman nu-i venea să creadă.
După ce o luă şi pe Norma, intrară amândoi în cameră plină de rezolvatori de ecuații. Acolo, găsiră sclavii stând doar de vorbă, în limba lor proprie, cu hârtiile şi maşinile de calculat zăcând neatinse în fața lor.
Holtzman tună la ei:
- De ce nu vă terminați treaba? Avem proiecte de terminat - o muncă importanta!
Că unul singur, rezolvatorii măturară totul de pe mese. Instrumentele zăngăniră pe podea şi hârtiile fluturară ca nişte aripi de porumbel.
Savantul era paralizat. Lângă el, Norma, micuța cât un copil, părea să înțeleagă totul mult mai bine decât el.
Holtzman strigă după gărzile casei, dar numai unul răspunse, un sergent transpirat care se agața de arme ca şi cum ar fi fost ancore.
- Mă scuzați, savant Holtzman... Ceilalți dragoni au fost convocați de lordul Bludd ca să înăbuşe tulburările de la spațioport!
Holtzman şi Norma se grăbiră către platforma de observație, de unde priviră printr-o lunetă la focurile care ardeau în jurul spațioportului. Acolo era adunată o mulțime numeroasă, şi chiar de la această distanță, omul de

ştiință putea auzi zgomotele oamenilor.
Când stăpânul se întoarse cu spatele, unul dintre rezolvatori strigă:
- Destul am fost sclavi! Nu vom mai lucra pentru tine de acum înainte!
Holtzman se întoarse, dar nu reuşi să-l identifice pe cel care vorbise.
- Dacă sunteți sclavi, trebuie să fiți şi proşti? Credeți că stau întins pe divan cât timp voi toți munciți? N-ați văzut licurigloburile din biroul meu aprinse până târziu în noapte? Întreruperea asta dăunează întregii omeniri!
Norma încerca să le vorbească pe un ton rezonabil.
- Vă hrănim şi vă îmbrăcăm, vă asigurăm un adăpost decent - şi singurul lucru pe care-l cerem în schimb este un ajutor la nişte calcule matematice simple. Trebuie să luptăm împotriva duşmanului nostru comun.
Holtzman exclamă:
- Da, ați prefera să fiți înapoi pe micile voastre lumi necivilizate şi urât mirositoare?
- Da! strigară sclavii la unison.
- Idioți egoişti, mormăi el, şi se uită din nou pe fereastră la incendii şi la sclavii care se învârteau în cerc.
- Incredibil!
Nu se consideră un stăpân rău. Nu-i punea pe aceşti oameni să muncească mai mult decât muncea el însuşi.
De pe platforma de observație unde stăteau Holtzman şi Norma, fluviul părea de un cenuşiu deosebit de mohorât, reflectând culoarea norilor groşi care pluteau pe deasupra. Norma cugetă:
- Dacă această răscoală se răspândeşte pe câmpurile agricole şi în mine, forțele militare ale lordului Bludd s-ar putea să nu fie în stare să o stăpânească.
Holtzman dădu din cap.
- Aceşti budislamici aroganți se gândesc numai la ei, că atunci când au fugit de titani. Nu-s niciodată în stare să vadă mai departe de orizontul lor îngust.
Aruncă o ultimă privire prin cameră plină de rezolvatori indignați.
- Acum, voi şi cu mine vom fi siliți să irosim timpul ocupându-ne de oameni ca aceştia, în loc de adevărații noştri inamici.
Scuipă pe podea, nevăzând nici un alt mod de a-şi arăta dezgustul.
- Va fi o minune dacă vreunul dintre noi va supraviețui...
Ordonă ca încăperea rezolvatorilor să fie încuiată şi să nu mai primească alte rații până când se întorceau la muncă. Neliniştită, Norma păşea mărunt în urma lui.
*
În acea după-amiază, lordul Bludd primi o listă de cereri de la conducătorul insurecției. Protejat de discipoli, Bel Moulay dădu o declarație, cerând eliberarea din sclavie a tuturor zensiitilor şi zensunnitilor înrobiți şi înapoierea în siguranță în lumile lor de baştină.
La spațioportul asediat, rebelii țineau ostatici mulți nobili şi supraveghetori. Clădirile ardeau, în timp ce Bel Moulay rostea discursuri pătimaşe din mijlocul mulțimii, aţâţând flăcările...
Este o religie reală, dacă nu costă nimic şi nu implică nici un risc?
IBLIS GINJO, notă pe marginea unui caiet de însemnări furat
Sincronizarea era totul. Luni de zile, Iblis îşi pregătise echipele de lucru şi aşteptase semnalul promis care ar fi declanşat o revoltă violenta, coordonată. Dar altceva intervenise, un eveniment de proporții cutremurătoare. Măcelărirea unui copil uman de către o maşină, şi priveliştea incredibilă a mamei lui ridicându-se împotriva acesteia - şi distrugând un robot!
Folosind această crimă îngrozitoare că trambulina, Iblis abia dacă avea nevoie de capacitatea lui înnăscută de convingere. În jurul lui auzea strigăte, zornăit de sticlă spartă, picioare care alergau. Muncitorii sclavi mânioşi nu aveau nevoie să fie manipulați - voiau să facă asta!
Revolta de pe Pământ înflori şi câştigă în forță şi în violență în preajma vilei lui Erasmus. Trei bărbați răsturnară statuia unui vultur din firidă cea mai apropiată; alții dărâmară vârful unei fântâni de piatră din piață. Gloata rupse iedera de pe pereții clădirii principale şi sparse ferestrele. Se îmbulziră prin hol, năpustindu-se asupra a doi roboți paznici care nu mai văzuseră niciodată o asemenea reacție din partea prizonierilor presupus supuşi. Smulgând bratele-arme grele ale roboților distruşi, oamenii le traseră după ei, deschizând focul orbeşte.
Revolta trebuie să se răspândească.
Iblis se temea că dacă tulburările rămâneau prea localizate, santinelele lui Omnius ar fi putut veni să-i extermine pe toți. Dar dacă ar fi putut contacta celelalte grupuri şi ar fi putut transmite semnalul, revolta ar fi continuat să crească, extinzându-se de la o aşezare la alta. Cogitorul şi secundantul lui reuşiseră, spera el, să ajute la elaborarea planurilor secrete.
Acum, că mulțimea se dezlănțuise aici, la vila lui Erasmus, adevărată operă a insurecției trebuia să aibă loc în altă parte. Urmărind înflăcărarea crescând în jurul lui, auzind strigătele tot mai puternice, văzând distrugerile violente, Iblis ajunse la concluzia că aceşti oameni nu mai aveau nevoie de el.
Având sub ochi rețeaua orasului-capitala luminată de lună galbenă fantomatică, Iblis transmise ordinul mult-

asteptat către nucleele din celelalte oraşe importante. Îi anunța pe conducătorii de grupuri, care trimiseră în schimb bărbați şi femei care se revărsară pe străzi cu ciomege, unelte grele, cuțite, orice armă care ar fi putut sluji împotriva maşinilor gânditoare.
După o mie de ani de dominație, Omnius nu era pregătit pentru asta.
Ca o avalanşă, rebelii exaltați îi traseră după ei pe alții, chiar şi pe cei care ezitaseră să se alăture mişcării clandestine abia înfiripate. Zărind o scânteie de speranță, sclavii sfărâmau orice obiect tehnologic pe care-l întâlneau în cale.
În bezna luminată de flăcări, Iblis se urcă într-o poziție de unde putea vedea mai bine, deasupra frizei Victoriei Titanilor. De acolo, puse în funcțiune transmițătorul primitiv. Sistemele ascunse în peretele dăltuit ieşiră brusc la iveală. Fiecare statuie a unui cymec se deschise cu un trosnet, dezvăluind arsenalul mortal dinăuntru.
Dedesubt, în piata-muzeu, văzu câțiva neocymeci mişunând în forme păşitoare. Dirijate de creiere trădătoare fără trup, neocymecii se regrupaseră pentru a ataca o mulțime de rebeli umani. În scurtă vreme, alte maşini hibride aveau să sosească, purtând fără îndoială corpuri-razboinic înțesate cu arme. Iblis nu putea lăsa să se întâmple aşa ceva.
Îndreptă tirul armelor. Rachetele montate din explozivi pentru construcții fură lansate din tuburi încastrate în friza, explodând în mijlocul inamicilor. Exploziile asurzitoare retezară picioarele metalice a doi neocymeci. În timp ce se zvârcoleau pe jos şi se străduiau să continue, Iblis trase încă două rachete în recipientele lor de păstrare, împrăştiind electrofluidele şi carbonizând țesutul cerebral organic, transformându-l în cenuşă.
Chiar dacă adepții lui Iblis îi înfrângeau pe cymeci şi pe roboții paznici, revoluția tot mai avea nevoie să se ocupe de hipermintea atotputernică a lui Omnius. Stând sus, deasupra rețelei oraşului, şi privind lung la focurile tot mai numeroase care se aprindeau, Iblis simți un val de încredere şi de optimism.
Scăldați în lumina ireală a lunii, oamenii aclamau. Incendiile trosneau şi se răspândeau în clădirile fastuoase, dar goale, ale capitalei maşinilor. Lângă spațioport, un arsenal sări în aer într-o explozie teribilă, aruncând flăcări la sute de metri în văzduh.
Iblis văzu numărul celor care-l urmau crescând chiar sub ochii lui, şi inima îi salta de bucurie. Tot nu-i venea să creadă, văzând dimensiunile a ceea ce se întâmplă. Răspunseseră celulele rebele risipite la chemarea lui - său stârnise acest război de unul singur?
Ca o reacție în lanț ce nu putea fi oprită, mulțimile alergau pe străzi, întețindu-şi răzbunarea clipa de clipă.
Precizia, fără a-i înțelege limitările inerente, este inutilă.
COGITOR KWAYNA, arhivele Oraşului Reculegerii
Oamenii de pe Poritrin avuseseră sclavi atâta vreme încât deveniseră prea satisfăcuți de modul lor de viață confortabil, răsfățat. Când strangularea comerțului planetar de către insurgenți se înteți, vestea despre răscoală se răspândi printre toți muncitorii zensunniți şi zensiiti din Starda. Lucrul înceta în tot oraşul - şi dincolo de el. Sclavii agricoli opriră culesul. Unii incendiara câmpurile foşnitoare de trestie de zahăr; alții sabotară maşinile de la ferme.
Instalați într-o tabără împreună cu alți tineri artizani, deasupra canionului cu pereți de granit al Isanei, Ishmael şi colegii lui istoviți îşi petrecură noaptea în corturile care fluturau în bătaia vântului de seară de pe platoul înalt. Brusc, Ishmael se trezi şi-l recunoscu pe Aliid, care-l scutură.
- M-am strecurat afară şi i-am ascultat pe supraveghetori. E o răscoală în deltă! Auzi...
Cei doi băieți se întoarseră la focul de tabără care ardea încă mocnit şi se ghemuiră în răcoarea nopții. Ochii negri ai lui Aliid sclipeau în lumina slabă.
- Ştiam că n-o să trebuiască să aşteptăm secole ca să fim liberi din nou...
Respirația îi mirosea de la terciul condimentat pe care-l primiseră la masa de seară.
- Bel Moulay va aduce dreptatea. Lordul Bludd va trebui să ne îndeplinească cererile!
Ishmael se încruntă, simțind prea puțin din entuziasmul prietenului său.
- Nu te poți aştepta ca nobilii să ridice pur şi simplu din umeri şi să schimbe felul în care a funcționat societatea de pe Poritrin timp de sute de ani...
- Nu vor avea de-ales!
Aliid încleştă pumnul.
- O, cât aş dori să fim înapoi în Starda, ca să ne putem alătura răscoalei! Nu vreau să mă ascund aici. Vreau să iau parte la luptă!
Scoase un sunet plin de dezgust.
- Ne petrecem zilele făcând desene drăguțe pe un perete de stâncă pentru slavă asupritorilor noştri. Are vreo noimă?
Băiatul se lăsă pe spate, sprijinindu-se în mâini, şi pe chip îi apăru un surâs.
- Putem face ceva, ştii... Chiar şi aici.
Ishmael era îngrozit de ceea ce ar fi putut sugera Aliid.
În toiul nopții, după ce supraveghetorii se duseseră la culcare în corturile lor separate, Aliid îl recruta pe Ishmael

pentru cauza promițându-i că nu va fi nici o vărsare de sânge.
- Facem doar o declarație, explica Aliid, cu colțurile buzelor ridicate, într-un zâmbet lipsit de veselie.
Cei doi alergară apoi de la un cort la altul, adunând şi alți adepți. Chiar şi cu răscoală clocotind în îndepărtata Starda, paznicii nu erau din cale-afară de îngrijorați pentru câțiva, băieți epuizați din cauza orelor de muncă pe pereții defileului.
Şoptind la lumina stelelor, tinerii reuşiră să fure nişte hamuri din magazia de echipamente. Cu degetele bătătorite, strânseră legăturile, trecându-şi centurile peste talie şi peste piept, asigurându-le cu lături pe sub brațe, ataşând cabluri la scripeții de pe perete.
Paisprezece sclavi tineri se lăsară în jos pe stâncă unde saga dinastiei Bludd, de zece ori cât mărimea naturală, se întindea pe peretele canionului. Băieții trudiseră să creeze cu meticulozitate fiecare punct al ilustrației, urmând schițele inscripționate cu laserul, proiectate pentru lordul Bludd.
Acum, tinerii coborâră pe furiş pe cabluri, sprijinindu-se cu vârfurile picioarelor desculțe de suprafața netedă a stâncii. În timp ce se balansa ca un pendul, Aliid izbea cu ciocanul ascuțit pentru piatră, ciobind plăcuțele colorate, desfigurând imaginea. Tunetul îndepărtat al pragurilor înspumate şi vântul şuierând în jurul formațiunilor de rocă înăbuşeau zăngănitul uneltei pe piatră.
Ishmael ajunse mai jos decât prietenul său şi sparse cu ciocanul o porțiune de plăcute cu glazură albastră care, văzute de la distanță, ar fi fost ochiul visător al unui lord din vechime pe nume Drigo Bludd.
Aliid nu avea în minte nici un plan adevărat. Ciocănea la întâmplare, mişcându-se în lateral şi urcând la loc. Micul târnăcop desprinse sute de piese într-un şir de distrugeri întâmplătoare de-a lungul mozaicului. Plăcute ciobite cădeau în aşchii colorate ca nişte pietre prețioase, alunecând în bezna fără fund. Ceilalți băieți sclavi deteriorau şi ei scena Poritrinului, ca şi cum desfigurând operă de artă puteau rescrie istoria.
Şuşotind şi chicotind, lucrară laolaltă ore întregi. Deşi în lumina stelelor păreau cu toții doar contururi vagi, Aliid şi Ishmael îşi zâmbeau unul altuia, încântați că nişte copii de vandalismul lor primitiv, apoi se întorceau la ceea ce făceau.
În cele din urmă, când primele raze de lumină începură să coloreze orizontul, băieții se cățărară înapoi pe peretele stâncii, în hamurile lor, duseră înapoi echipamentul la magazie şi se cuibăriră în corturile lor. Ishmael spera să apuce măcar o oră de odihnă înainte că supraveghetorii să-i scoale.
Reuşiseră să se întoarcă nedescoperiți... În zori, sună alarma şi oamenii începură să urle afară, chemându-i pe tinerii muncitori şi aliniindu-i pe marginea stâncii. Şefii de echipă, roşii la față, voiau răspunsuri, cereau să afle identitatea făptaşilor. Îi biciuiră pe băieți, unul după altul, rănindu-i destul de rău încât să nu mai poată lucra zile întregi; le luară rațiile şi le micşorară porțiile de apă.
Dar, desigur, nici unul dintre tinerii sclavi nu ştia nimic. Insistau că dormiseră în corturile lor toată noaptea.
*
Deteriorarea plină de răutate a magnificei imagini murale din canion fu ultima lovitură pentru lordul Bludd. Încercase să fie rezonabil şi răbdător în timpul răscoalei. Săptămâni întregi încercase să folosească mijloace civilizate de a-i potoli pe Bel Moulay şi pe discipolii săi răzvrătiți.
Când proclamase Ziua Ruşinii, nu avusese în vedere spiritul captivilor necivilizați - lor pur şi simplu nu le pasă - şi până la urmă îşi dădu seama că-şi făcea singur iluzii. Clanurile de zensunniți şi zensiiti aparțineau periferiei celei mai rudimentare a rasei umane, erau practic o altă specie. Incapabili să muncească pentru binele comun, aceşti primitivi nerecunoscători se bazau pe toleranta oamenilor educați. Având în vedere ceea ce făcuseră, fanaticii budislamici nu aveau conştiința morală.
Sclavii sabotaseră instalarea scuturilor pe navele de război ale Armadei şi refuzaseră să lucreze mai departe la noile invenții importante ale lui Tio Holtzman. Conducătorul cu barbă neagră al răscoalei luase nobili ca ostatici şi-i ținuse în țarcurile de sclavi. Moulay paralizase spațioportul din Starda, împiedicând orice importuri şi exporturi, silind întregul comerț să se oprească. Discipolii săi criminali incendiaseră clădiri, distruseseră instalații vitale şi ruinaseră proprietăți agricole productive.
Încă şi mai rău, Bel Moulay ceruse emanciparea tuturor sclavilor - ca şi cum libertatea era ceva ce o ființă umană putea avea pur şi simplu, fără s-o câştige! O asemenea idee era o palmă pe obrazul acelor miliarde care luptaseră şi muriseră pentru a ține la distanță maşinile gânditoare.
Bludd se gândi la cetățenii măcelăriți de pe Giedi Prime, la victimele atacului cymecilor de pe Salusa Secundus, la magicienele de pe Rossak care-şi dăduseră viața pentru a-i distruge pe cymeci. Îl dezgustă faptul că acest Bel Moulay atrăgea sclavii nemulțumiți pentru a împiedica orice efort al rasei umane. Aroganța egoistă a budislamicilor ăstora buni de nimic...!
Lordul Bludd încercase să comunice cu ei. Se aşteptase ca ei să înțeleagă rațiunile, să vadă ceea ce era în joc şi să răscumpere laşitatea din trecut a poporului lor. Acum, îşi dădea seama că fusese o speranță nesăbuită.
Aflând despre sabotarea mozaicului, zbura până la defileul îngust şi privi fără să-i vină să creadă, de pe platforma de observație a proiectului. Cu inima strânsă, văzu cu ochii lui stricăciunile hidoase făcute minunatului sau tablou mural - mândră istorie a familiei Bludd profanata! Lordul Niko Bludd nu putea tolera o asemenea insultă.

Încheieturile degetelor i se albiră când îşi încleştă mâinile pe balustradă. Suita era înspăimântată de comportamentul lui, de hotărârea care clocotea dedesubtul trăsăturilor pudrate şi parfumate ale omului care păruse întotdeauna atât de erudit.
- Nebunia asta trebuie să înceteze imediat!
Vorbele înghețate erau destinate gărzilor de dragoni. Se întoarse către soldatul în armură aurită de lângă el.
- Ştii ce să faci, comandante...
*
Deja pus în dificultate de purtarea inexplicabilă a sclavilor săi, Tio Holtzman fu încântat să primească invitația de a-l însoți pe lordul Bludd. Era nerăbdător să vadă prima demonstrație practică pe scară largă a noilor lui scuturi.
- E doar un exercițiu de apărare civilă, Tio - dar vai, cât de necesar, comentă Bludd. Cu toate acestea, vom observa invenția ta în acțiune.
Savantul stătea alături de nobil, pe platforma de observație. Norma Cenva şi câțiva nobili bine îmbrăcați aşteptau în spatele lor, privind în jos de pe platforma la mulțimea nesupusa de sclavi. Mirosul de fum plutea în aer, iar strigătele răguşite şi cântecele pline de mânie se înălțau de pe aeroportul asediat.
Pe sol, gărzile de dragoni înaintau în marş, protejați de scuturi individuale licăritoare. Detaşamentul intra ca o săgeată implacabilă pe spațioportul baricadat, purtând ciomege şi sulițe. Unii aveau pistoale Chandler, pregătiți să secere răsculații în valuri, dacă se ajungea la asta.
Ținându-se de o balustradă, Holtzman privi în jos, la dragonii care avansau.
- Uite, sclavii nu ne pot opri!
Chipul Normei devenise palid şi scăldat în sudoare. Îşi dădea seama de măcelul la care era pe cale să asiste, dar era incapabilă să protesteze împotriva lui.
Bărbații în armuri aurii nu se opriră în înaintarea lor neînduplecată, deşi sclavii furioşi încercau să le taie calea. Bărbații se aruncau ei înşişi împotriva scuturilor dragonilor. Rândurile din față ale soldaților lordului Bludd ridicară bâtele şi rupseră oase, azvârlind deoparte pe oricine nu-i lăsa să treacă. Sclavii urlau, regrupandu-se şi revărsându-se în masă, dar nu reuşiră să pătrundă prin scuturi. Luându-şi avânt, dragonii răzbătură în încăierare, tăindu-şi drum printre sclavii răsculați.
Gloata se dădu înapoi şi încercă să formeze o barieră pentru a-l proteja pe inițiatorul răzmeriței. Stând în picioare în remorcă unui camion de teren, Bel Moulay ridică vocea, limpede şi cu putere, strigând în chakobsa:
- Nu şovăiți! Urmați-vă visurile! Asta e singura noastră şansă! Toți sclavii trebuie să rămână laolaltă!
- Oh, de ce n-au luptat aşa împotriva maşinilor gânditoare? bombăni Niko Bludd, iar câțiva dintre nobilii din jurul lui chicotiră.
Când presiunea brută a sclavilor opri în sfârşit forțele dragonilor, comandantul legiunii strigă, cu vocea tunând pe deasupra larmei.
- Am ordin să-l arestez pe trădătorul Bel Moulay. Predați-l imediat!
Nici unul dintre insurgenți nu făcu nici o mişcare. După câteva clipe, dragonii scoaseră pistoalele Chandler, stinseră scuturile şi deschiseră focul. Aşchiile ascuțite de cristal se împrăştiară în toate direcțiile, dând naştere la nori de stropi de sânge şi de carne sfâşiată. Sclavii țipară şi încercară să scape în patru labe, descoperind doar că erau înghesuiți prea strâns în jurul lui Bel Moulay pentru a se mişca.
Bărbosul conducător răcnea ordine în limbajul lui secret, dar panica se întinse printre sclavi şi aceştia începură să rupă rândurile. Ploaia de săgeți de cristal continua să-i sfârtece. Sute dintre ei se prăbuşiră morți sau mutilați.
- Nu-ți face griji, rosti Bludd din colțul buzele. Au ordine să-l prindă viu pe Bel Moulay.
Norma se întoarse cu spatele, trăgând adânc aer în piept, temându-se că era pe cale să vomite peste marginea platformei de observații. Dar îşi sili buzele să rămână strânse şi se luptă să-şi recapete controlul.
Pe măsură ce sclavii fie că mureau, fie că rupeau rândurile în jurul lui Bel Moulay, conducătorul cu barbă neagră apucă un baston şi încercă să-i adune. Dar gărzile de dragoni, văzând o cale liberă spre obiectivul lor, se năpustiră înainte, ca nişte bătăuşi într-o încăierare. Îl înconjurară pe cel care pusese totul la cale şi-l traseră pe pavaj. Un strigăt puternic de groază se înaltă când sclavii îl văzură pe conducătorul lor căzând într-un vălmăşag de pumni cu mănuşi aurii.
Martori la situația lui Moulay, răsculații supraviețuitori se adunară în grupuri furioase şi se luptară să-şi recapete curajul. Însă gărzile de dragoni traseră din nou cu pistoalele cu ace, iar rezistența se năruí într-o învălmăşeală străbătută de vaiete. Dragonii îl traseră după ei pe Bel Moulay, în timp ce vehicule blindate şi infanterişti se revărsară pe spațioport, salvându-i pe nobilii ostatici, bărbați şi femei, din țarcuri.
De pe platforma de observație, Niko Bludd privi cu tristețe spre petele stacojii şi spre cadavrele sfâşiate împrăştiate în jurul grilelor plane de aterizare.
- Sperasem că n-o să se ajungă la asta. Le-am oferit sclavilor toate şansele de a se retrage, dar nu mi-au dat de ales.
În ciuda masacrului, Holtzman nu-şi putea ascunde încântarea pentru cât de bine funcționaseră scuturile lui personale.

- Ai acționat potrivit onoarei, lord Bludd.
Plutind în siguranță pe deasupra oricărui pericol, mai urmăriră o vreme operațiunile de curățare. Apoi Bludd îi invită pe toți la reşedința sa luxoasă pentru a sărbători eliberarea Poritrinului.
Fiecare mişcare pe scară mare - politica, religioasă sau militară - atârna de evenimente epocale.
PITCAIRN NARAKOBE, Studiu de conflict în lumile Ligii
Când paraziții umani îşi porniră revolta pe Pământ, titanul Ajax o socoti sezon de vânătoare. Pentru el se întorseseră zilele de glorie, iar de data aceasta nu avea să fie nevoit să înfrunte repulsia iubitei sale Hecate, pentru violență excesivă.
Îşi alese cea mai bună forma-gladiator, un corp păşitor masiv, împănat cu arme, pe care îl proiectase în speranța de a-l provoca pe Omnius în arenă. Ajax prefera o formă care radia volum şi forța, nu lucioasă şi eficientă, ci copleşitoare şi înfricoşătoare. Îi plăcea să strivească zeci de victime deodată.
Avea să fie ca pe vremea Revoltelor Hrethgirilor de pe Walgis...
Dintr-un atelier de fabricație a corpurilor pentru cymeci aflat în vârful uneia dintre cele şapte coline ale orasului-capitala, senzorii lui Ajax captară zgomotele mulțimii, la început înăbuşite, apoi mai puternice. N-avea timp de pierdut.
Folosind delicatele mecanisme hidraulice pentru a ridica recipientul de păstrare, se instală în forma-razboinic. Gândurile lui pline de mânie pulsau prin electrofluid, trosnind în contactele neuroelectrice şi stabilind conexiuni cu tijele mentale. Armand toate armele, îşi flexă membrele puternice, prevăzute cu tot felul de unelte. Gata.
Titanul paşi pe picioarele cu piston printr-o fereastră glisantă, până într-un balcon care înconjura atelierul. Din acest punct de observație, privi către oraşul străbătut de fâşii de umbră, în timp ce focurile se înălțau spre cerul serii. Fumul se încolăcea în sus, iar gloatele de sclavi fugeau ca nişte gândaci. Auzi plazul spărgându-se şi ciocnirile şuierătoare ale vehiculelor... Hrethgirii înnebuniseră.
Departe, în Piața Forumului, o explozie scoase un bubuit surd, estompat de distanță mare. Rebelii furaseră nişte arme grele, probabil scoțându-le din carcasele roboților avariați. Ajax îşi porni sistemele de vânătoare, apoi intră într-un lift de marfă care-l duse la nivelul străzii. Dacă rebelii barbari şi necugetați produseseră vreo stricăciune la magnifică lui statuie monument, avea să fie într-adevăr foarte supărat!
La baza dealului, un grup de neocymeci şi roboți paznici organizau un cerc defensiv. Folosind un lansator de proiectile topite, trăgeau cu granule incandescente în gloată care urla, revărsându-se spre ei ca nişte animale cuprinse de panică. Trupurile sclavilor se aprindeau când erau lovite, şi cădeau în grămezi fumegânde de carne moartă. Însă tot mai mulți paraziți continuau să vină, val după văl, chiar dacă înfruntau o moarte sigură.
- Nu mai stați acolo ca nişte fricoşi! tună Ajax. Preferați să stați să vă uitați cum va ataca sau să vă duceți voi înşivă după ei?
Era o întrebare retorică. Şirul de apărători neocymeci ataca, folosind membrele de luptă modelate din metalfluid în formă de arme. Cymecii zdrobiră prima şarja a rebelilor cuprinşi de o exaltare violenta, în timp ce roboții paznici se retraseră într-o nouă poziție, mai sus pe deal.
Ajax se urcă pe o platformă zburătoare pentru construcții. Folosind conexiunile de comandă pentru a manevra vehiculul, pluti pe deasupra mulțimii, ocolind exploziile şi incendiile. Îndreptându-se spre Piața Forumului, titanul era atât de furios încât controla cu greutate sistemele sofisticate ale formei sale de gladiator.
În toate fabricile de pe întinsul rețelei oraşului, Ajax văzu maşini gânditoare care ridicau împrejmuiri defensive suplimentare. Se aşteptase ca până acum răscoală dezorganizată să se împrăştie şi să meargă tot mai prost. Mii de oameni fuseseră masacrați numai astăzi. Poate că distracția abia începuse...
Lăsând în urmă dâre de foc şi scântei, fură lansate rachete din friza Victoriei Titanilor. Combinând şi amplificând rezoluția filamentelor sale optice, Ajax îl recunoscu pe omul care stătea deasupra giganticului zid sculptat de piatră, declanşând armele ascunse: trădătorul şef de echipa Iblis Ginjo! Ajax îl suspectase tot timpul...
Cu furie crescândă, văzu roiuri de creaturi nerecunoscătoare folosind cabluri şi explozivi în cantități mici, pentru a doborî pilonii solizi care susțineau statuile maiestuoase ale titanilor. Împingându-şi platforma de marfă înainte, Ajax văzu propria lui imagine colosală răsturnându-se pe dalele sparte. Paraziții scoaseră un huiduit asurzitor. O altă rachetă primitivă porni din friza năruită...
Ajax accelera platforma plutitoare şi făcu o curbă largă în jurul enormei lui imagini de piatră, apropiindu-se din spate, în afara razei de acțiune a rachetelor. Statuia uriaşă, cu înfățişarea lui umană, zăcea sfărâmată pe suprafața de piatră, ca un rege căzut.
Ajax i-ar fi smuls membrele lui Ginjo, unul câte unul, şi i-ar fi sorbit țipetele.
Dintr-o dată, o secțiune întreagă a monumentului pivotă, iar cerul se lumină cu nenumărate văpăi portocalii scoase de o salva teribilă de rachete îndreptate spre Ajax. O explozie sfărâma partea de dedesubt a caroseriei platformei zburătoare, iar aparatul greu intra în vrie, prăbuşindu-se către pământ.
Titanul se rostogoli de pe platformă, izbind piața cu un zângănit de membre hidraulice îndoite şi de blindaje de protecție din jurul containerului de păstrare a creierului. Platforma plutitoare se sfărâma într-o explozie îngrozitoare, doborând mozaicul imens şi provocând stricăciuni lansatoarelor de rachete.

Impactul formei-gladiator a lui Ajax pulveriza lespezile de piatră. Sistemele lui integrate se zguduiră şi se contractară; componentele neuroelectronice pâlpâiră. În recipientul de păstrare, creierul fără trup fu cuprins de un vârtej de date alterate şi de impresii distorsionate de la tijele mentale deteriorate. Era înconjurat de monumentele distruse, dărâmate de oamenii nerecunoscători.
Îl auzi pe Iblis strigând către mulțime, chemându-i să împresoare titanul rănit. Cu un impuls mental prin conductorii tijelor mentale, Ajax reporni sistemele corpului de luptă, ocolind conexiunile de control deteriorate. Ar mai fi putut încă să lupte, dacă ar fi reuşit să se ridice din nou în picioare.
Mulțimea furioasă se îngrămădea în jurul lui, dar el îi îndepărta cu forța, biciuind din membrele artificiale, iar în cele din urmă se sprijini pe picioarele puternice dar avariate, care refuzau să-l susțină în siguranță. Aplecat pe o parte, lansa la întâmplare flăcări din lansatoarele sale, ceea ce ar fi trebuit să-i țină la distanță pe rebeli.
În schimb, aceştia se târau peste trupurile camarazilor morți şi tot veneau...
Înainte ca Ajax să reuşească să-şi recapete echilibrul sau să termine recalibrarea filamentelor optice pentru a vedea clar ce se întâmplă, Iblis scoase o rachetă intactă din interiorul frizei şi o lansa manual. Cu numai jumătate dintre sisteme funcționale, Ajax încerca să se dea la o parte din calea ei, dar proiectilul şuierător îi distruse unul dintre cele şase picioare, făcându-l pe cymec să-şi piardă echilibrul şi scobind o gaură neregulată în pavajul spart de sub el.
Războinicul străvechi urlă prin sintetizatorul de voce şi-şi mişcă trupul blindat, întorcându-se cu fața spre Iblis şi spre peretele distrus. Sclavii cuprinşi de exaltare roiau în jurul dărâmăturilor din Piața Forumului, aruncându-se asupra cymecilor ca nişte şoareci care încearcă să doboare un taur furios.
Ajax se zbătu în corpul său greoi, doborându-i pe paraziți, călcând peste ei, făcându-şi drum printre toți cei care-i stăteau în cale. Însă tot mai mulți rebeli se năpusteau spre el, îi ciomăgeau corpul de cymec cu arme primitive şi trăgeau în acesta cu pistoale furate. Cuprins de frenezie, Ajax ucise sau mutila câteva sute fără să mai sufere el însuşi alte stricăciuni, dar simpla presiune a trupurilor şi piciorul distrus îl stinghereau.
De deasupra peretelui frizei, Iblis strigă:
- A omorât miliarde de oameni! Distrugeți-l!
Doar miliarde? Sunt sigur că au fost mai mulți de-atât!
Cu o izbucnire de energie mecanică, Ajax sari peste masă de ființe umane furioase şi începu să escaladeze imaginea înaltă de piatră, scoțând la iveală gheare agere şi crampoane de sprijin în capetele membrelor care încă mai funcționau. Iblis stătea deasupra peretelui ruinat, îndrumându-i pe rebelii lui nesăbuiți.
În timp ce Ajax urca, zeci de sclavi se agățau de corpul lui segmentat, în locuri în care nu-i putea ajunge ca să se elibereze. Agită unul dintre cele cinci membre intacte şi le folosi pe celelalte patru ca să se cațere pe friza monolitica.
De deasupra, un sclav lasa să cadă un mic proiectil exploziv care explodă pe peretele sculptat, fisurând piatră şi făcând picioarele cymecului să-şi piardă sprijinul. Vreo zece sclavi înnebuniți se rostogoliră de pe forma-gladiator, desprinşi de undă de şoc. Dar erau încă mulți alții îngrămădiți pe el...
Corpul mecanic al titanului se înclină stângaci, şi alți câțiva oameni se cățărară pe spatele lui şi-i vătămară componentele, ciopârțindu-l cu cuțite şi vergele termice.
Câteva secunde mai târziu, răsculații retezară conductoarele neuroelectrice şi rupseră fibrele de control care duceau de la containerul protejat al creierului, paralizând efectiv corpul gigantic al titanului. Ajax se simți tras în jos de pe perete şi rostogolindu-se pe spate.
Putu auzi țipetele când se izbi de pământ peste hrethgirii care strigau, strivind mortal sute dintre ei. Îi plăceau teribil sunetele durerii lor... Dar nu se putea mişca, zăcând în forma lui de războinic că o imensă insectă otrăvită.
- Sunt un titan! tună el.
Prin filamentele optice împrăştiate, Ajax îl văzu pe trădătorul şef de echipa în picioare pe umerii sclavilor, îndreptând degetul acuzator către placă craniană a cymecului.
- Scoateți carcasa blindajului de acolo!
Tijele mentale ale lui Ajax detectară scoaterea armaturii şi dezvelirea recipientului creierului.
Acum, cu un surâs de triumf, Iblis se urcă pe forma-razboinic a titanului cuprins de spasme, ținând sus o măciucă improvizată. Rânjind, şeful de echipa coborî ciomagul de metal şi zdrobi pereții de plaz curbat ai recipientului. Izbi iarăşi şi iarăşi, iar discipolii săi se repeziră să-l ajute, lovind şi izbind şi spărgând, până când străpunseră containerul şi striviră creierul organic, din care nu mai rămase decât materie cenuşie cărnoasă, amestecată cu electrofluid albăstriu care se scurgea încet, încet...
Euforic din cauza a ceea ce făcuse, Iblis stătea în picioare pe titanul mort, strigându-şi victoria. Mesajul lui se înălța mai sus decât flăcările care devorau oraşul maşinilor.
Priveliştea morții unuia dintre cei mai mari cymeci provoca o şi mai mare fervoare în mulțime. Vestea se întinse pe străzi, iar rebelii indignați se ridicară împotriva tuturor manifestărilor şi simbolurilor stăpânilor maşini. Neocymecii şi roboții paznici din liniile de apărare se împrăştiară în dezordine, în timp ce răsculații îi urmăreau...
Atotcuprinzătoarea hiperminte Omnius n-avea încotro decât să lanseze contramăsuri în forță.

Nu suntem ca Moise - nu putem scoate apa din stâncă... În orice caz nu la o rata rentabila din punct de vedere economic.
Studiul ecologic imperial al Arrakisului, înregistrări străvechi (cercetător neconfirmat)
În arşiţa dupa-amiezei de pe Arrakis, nomazii zensunniţi îl legară pe Aurelius Venport la ochi cu o cârpă pătată. Oamenii deşertului n-aveau încredere nici în Tuk Keedair şi-l tratară pe negustorul de carne vie tlulaxa cu aceeaşi impolitețe. Venport prefera să-i lase să facă acest lucru, ca parte a investiției. Avusese nevoie de aproape cinci luni de călătorie plicticoasă, cu decolări şi opriri răzlețe pe tot felul de planete din drum, doar ca să ajungă aici. Acum avea s-o scoată la liman...
- Pornim acum, spuse naibul Dhartha. Puteți vorbi între voi, dar ar fi mai bine să mențineți conversația la minimum. Vorbele irosite înseamnă umezeala irosită!
Venport simțea oameni peste tot în jurul lui, îndrumându-l tot înainte. Îi lua un oarecare timp să se obişnuiască, şi se poticnea deseori, ridicând picioarele mai sus decât era normal, pipăind suprafața nisipoasa. Terenul era inegal, dar treptat Aurelius deveni mai priceput la mers.
- Cum rămâne cu viermii de nisip? întrebă Keedair. Nu trebuie să ne facem griji pentru...?
- Suntem dincolo de linia viermilor, răspunse Dhartha morocănos. Lanțurile muntoase ne separă de marele bled, unde locuiesc demonii.
- Nu sunt convins că este absolut necesar, comentă Venport în timp ce-şi tara picioarele prin nisip.
Vocea lui Dhartha sună ferm, neobişnuit fiind că ordinele lui să fie puse sub semnul întrebării.
- Este necesar pentru că aşa am hotărât eu. Niciodată până acum nu a văzut un străin - nici măcar unul de pe această planetă - comunitățile noastre ascunse. Nu oferim hărți!
- Desigur, am să mă supun regulilor voastre, murmură Venport.
Atâta vreme cât aveți intenția să oferiți mirodenie...
Deşi junglele de pe Rossak erau bogate în substanțe farmaceutice nedescoperite încă şi de halucinogene exotice, nici una nu părea să producă efectele remarcabile ale melanjului. Venport simțea că substanța merită cercetată, în ciuda distanței pe care fusese nevoit s-o parcurgă şi de lipsa de confort pe care o îndurase.
În ultimele câteva luni, Venport vânduse cu uşurință transportul riscant al lui Keedair căutătorilor de curiozități dispuşi să plătească un preț exorbitant. Chiar dacă Venport păstrase jumătate din profituri, Tuk Keedair tot câştigase o sumă substanțială, mai mult decât ar fi putut obține dintr-o încărcătură de sclavi de cea mai bună calitate. Din moment ce nu pierduse bani în timpul anului, nu fusese obligat să-şi taie îndrăgită coada împletită.
Venport se împiedică de ceva tare. Înjură şi aproape căzu în genunchi, dar cineva îl apucă de braț şi-l sprijini.
Venport continuă:
- Naib Dhartha, sper că vom putea să organizăm un sistem mai eficient pe viitor...
Dacă nu, vor trebui să ceară pur şi simplu prețuri mai mari, însă era sigur că se putea baza pe clienți.
După ce se târâră ore întregi cu pasul orbului, zensunniții se opriră. Auzind foşnete şi clinchete, Venport ghici că dezveleau o maşină de teren camuflată.
- Stați jos, zise naibul Dhartha, dar nu vă scoateți legătură de la ochi.
Bâjbâind, el şi cu Keedair se urcară în vehicul, care porni hurducându-se, cu motorul torcând fără zgomot. După mulți kilometri, Venport îşi dădu seama în cele din urmă, după umbrele ceva mai răcoroase, că se apropiau probabil de un lanț muntos, pe măsură ce trecea după-amiaza. Existau metode de a stabili poziția acestui sat izolat, presupunând că ar fi dorit să meargă atât de departe. Ar fi putut planta un emițător de impulsuri de ghidare în țesătura vestei sau în talpa unei ghete...
Dar Venport avea alte priorități pentru moment. Avea sentimentul că nu există nici o cale de a ocoli dorințele acestor oameni oțeliți, că ei îi controlau în întregime pe cei care-i vizitau, hotărând chiar cine ieşea viu din deşert.
Când începură să urce o potecă abruptă, maşina de teren încetini.
În cele din urmă, zensunniții ascunseră iar vehiculul şi-şi puseră oaspeții legați la ochi să meargă din nou pe jos. Nomazii îşi călăuziră vizitatorii pas cu pas printre bolovani şi pietre sparte. În sfârşit, Dhartha le scoase legăturile, lăsându-i să vadă intrarea întunecoasă a unei peşteri. Grupul stătea în interiorul unui tunel. Venport clipi ca să-şi adapteze vederea la lumina slabă dată de lămpile cu flacăra, montate pe pereți.
După ce fusese legat la ochi atâta vreme, se părea că auzul şi mirosul îi deveniseră mai delicate şi mai precise. Acum, privind în jur la intrarea tunelului, Venport detecta semnele multor locuitori, mirosul greu al trupurilor nespălate, sunetele oamenilor care se agitau înăuntru.
Ducându-i în nişte încăperi aflate sus, în interiorul peretelui unei stânci, Dhartha le aduse să mănânce pâine crocantă cu un strop de miere şi fâşii subțiri de carne uscată, marinata într-un sos condimentat. După aceea, ascultară muzica zensunnită în jurul focurilor slabe, iar localnicii spuseră povesti într-o limbă pe care Venport n-o ştia.
Mai târziu, îi duse pe cei doi vizitatori nerăbdători afară, pe bordura stâncoasă care se înalța deasupra mării nesfârşite de dune.
- Vreau să-ți arăt ceva, spuse el, cu chipul uscățiv în umbră şi tatuajul geometric de pe obraz chiar mai întunecat

decât pielea. Bărbații stăteau cu picioarele atârnate peste margine. Keedair îşi mută privirea de la Dhartha la Venport, nerăbdător să urmărească negocierile.
Naibul sună dintr-un clopoțel şi în scurtă vreme apăru un bătrân cu muşchi de oțel şi chipul ca de piele tăbăcită. Avea părul lung şi alb, şi în gura cea mai mare parte a dinților. La fel ca la toți oamenii deşertului, ochii îi deveniseră complet albaştri, ceea ce Venport credea că indica dependenta profundă de melanj. Chiar şi ochii lui Keedair prinseseră deja strania nuanța...
Bărbatul în vârstă ținea o tavă cu prăjituri cu foi, de culoare închisă, tăiate în pătrate perfecte şi acoperite cu sirop lipicios. Întinse delicatesele spre Venport, care lua o bucată. Keedair alese o alta, iar naibul Dhartha o a treia. Bărbatul cărunt rămase în picioare în spatele lor, privind.
Din ceea ce văzuse Venport, în această cultură femeile îi serveau întotdeauna pe bărbați - o răsturnare ciudată fată de obiceiul de pe Rossak. Poate că bărbații mai în vârstă erau şi ei puşi la treburi casnice...
Venport examina prăjitura cafenie, apoi ciuguli dintr-un colț. Felul pe care-l mâncase mai devreme fusese condimentat cu cantități însemnate de melanj, dar aceasta mostră păru să aibă un impact mai mare decât se aşteptase, explodându-i în gură ca un foc intens de scorțişoară. Luă o îmbucătură substanțială şi simți forța şi senzația de bine extinzandu-i-se în întregul corp.
- Delicioasă!
Fără să-şi dea seama, înfulecase cea mai mare parte a prăjiturii.
- Mirodenie proaspătă adunată din largul nisipurilor chiar în după-amiaza asta, replică Dhartha. E mai puternică decât orice ai mai gustat înainte în berea de mirodenie sau în mâncare...
- Excelență, zise Venport, iar posibilitățile începură să se adune în mintea lui ca nişte daruri nedeschise.
Keedair şi termină şi el prăjitura şi oftă satisfăcut.
Venport avea o intuiție viscerala că afacerea cu mirodenie s-ar putea dovedi profitabilă şi se aştepta să vândă cantități substanțiale nobililor Ligii. Pentru a începe acest proiect, plănuia s-o însoțească pe Zufa Cenva în următoarea ei călătorie pe Salusa Secundus. În timp ce ea avea să-şi susțină prelegerile înfocate în Sala Parlamentului, acum reconstruită, Venport avea să intre în contact cu oamenii, să strecoare aluzii, să împartă mici eşantioane. Avea să ia timp, dar cererea avea să crească.
Rămase în mână cu ultima bucată din prăjitura cu mirodenie.
- Asta voiai să ne arăți, naib Dhartha?
Conducătorul tatuat întinse mâna şi apucă brațul subțire, dar musculos, al bătrânului.
- Pe omul acesta voiam să-l vedeți. Numele lui e Abdel...
Naibul îl salută scurt din cap, iar bătrânul îi răspunse, apoi făcu o plecăciune mai adâncă spre cei doi oaspeți aşezați, acum, după ce fusese prezentat.
- Abdel, spune-le vizitatorilor ce vârstă ai.
Bărbatul vorbi cu un glas subțire, dar puternică:
- Am văzut constelația Gândacului traversând Stanca Santinelei de trei sute paisprezece ori!
Nedumerit, Venport întoarse privirea spre Keedair, care ridică din umeri. Naibul Dhartha explică:
- E o constelație mică pe cerul nostru. Se deplasează înainte şi înapoi, o dată cu anotimpurile, şi traversează un pisc subțire de piatră din apropierea orizontului. O folosim ca pe un calendar...
- Înainte şi înapoi, comentă Keedair. Vrei să spui de două ori pe an?
Naibul încuviință.
Venport calculă repede în minte.
- Zice că are o sută cincizeci şi şapte de ani!
- Pe-aproape, răspunse Dhartha. Copiii nu încep să privească şi să numere decât după ce au trecut de vârstă de patru ani, aşa încât, tehnic vorbind, ar însemna că are o sută şaizeci de ani standard. Abdel a consumat melanj toată viața. Observați cât de sănătos a rămas... cu ochi strălucitori şi minte ageră. Va mai trăi probabil câteva decenii, presupunând că va continua să țină un regim regulat de mirodenie...
Venport era uluit. Toată lumea auzise relatări despre droguri care prelungesc tinerețea, despre tratamente de extindere a vieții, perfecționate în vechiul imperiu şi apoi uitate când regimul descompus se prăbuşise. Cele mai multe dintre povesti erau doar legende. Totuşi, dacă bătrânul spunea adevărul...
- Ai vreo dovadă a acestui lucru? întrebă Keedair.
O scânteie de mânie se aprinse pe chipul slab al naibului.
- Vă dau cuvântul meu. Nu e nevoie de nici o dovadă suplimentară!
Venport îi făcu semn lui Keedair să nu insiste asupra faptului. Având în vedere felul în care se simțea datorită melanjului care i se revărsă în sistem, putea foarte bine să creadă asemenea afirmații.
- Vom efectua teste proprii ca să ne asigurăm că nu există alte efecte secundare în afară de colorarea în albastru a ochilor. Melanjul ar putea fi un produs pe care-l pot adăuga catalogului meu de mărfuri. Ați fi capabili să furnizați cantități suficiente pentru scopuri comerciale?
Încuviințând din cap, conducătorul din deşert spuse:

- Potențialul este imens.
Acum mai rămâneau de stabilit doar amănuntele afacerii. Venport avea intenția să ofere în parte ceva neobişnuit drept plată. Apă? Sau poate nomazii aceştia ar face schimb cu nişte licurigloburi de-ale Normei, pentru a-şi lumina peşterile şi tunelurile întunecate? De fapt, bulbii plutitori ar putea fi mai folositori din punct de vedere practic decât creditele Ligii. Avea câteva mostre în încărcătura de la Arrakis City.
Întinzând mâna, luă ultima prăjitură de pe tavă pe care Abdel încă o ținea în mână. Venport observă că bătrânul ținea tava nemişcat, fără nici cel mai mic tremur al mâinilor. Un alt semn bun, pe care Tuk Keedair îl observă şi el. Partenerii de afaceri dădură din cap unul către celălalt...
Copilotul meu se gândeşte permanent la femeia umană, dar până acum acest lucru nu pare să-l fi distras de la îndatoririle sale. Îl voi urmări cu atenție pentru a descoperi orice semn de neplăceri.
SEURAT, intrare de jurnal expediată lui Omnius
Călătorul Visurilor intra în atmosfera Pământului, întorcându-se acasă după un lung traseu de actualizări. Trecuse atâta vreme de când Vor o văzuse pe Serena Butler... şi trebuia să-i ceară socoteala tatălui său în legătură cu discrepanțele istorice pe care le descoperise.
La bordul navei negre-argintii, el şi cu Seurat monitorizau apropierea, verificând indicațiile de temperatură ale stratului reflectorizant exterior. Cronometrul navei se regla automat după timpul standard al Pământului.
Acest lucru îi aminti lui Vor de felul în care Agamemnon îşi modificase memoriile astfel încât să se potrivească versiunii preferate de el a istoriei. Titanii nu erau eroii glorioşi şi binevoitori pe care îi înfățişase tatăl lui.
Serena Butler îl silise pe Vor să descopere adevărul despre Agamemnon. Vor se întrebă dacă se gândise la el cât timp fusese plecat. Avea să-l respecte Serena acum, datorită înțelegerii sale nou-descoperite? Sau tânjea încă după iubitul ei pierdut, bărbatul care era tatăl copilului său? Vor simți un nod în stomac din cauza nervozității provocate de aşteptare. În întreaga lui viață structurată nu înfruntase atâta nesiguranța că în ultimele câteva luni...
S-ar fi putut ca Agamemnon să-l aştepte la spațioport. Toate promisiunile de recompense ale marelui titan, ispita de a lăsa fragilul trup uman în urmă şi de a deveni neocymec îl lăsau acum indiferent pe Vor. Totul se schimbase. Vor avea să-şi provoace tatăl, să-l acuze pe marele general de falsificarea istoriei şi de distorsionarea faptelor - de a-şi fi înşelat propriul fiu. O parte din el speră că titanul avea să aibă un răspuns pregătit, o explicație liniştitoare, astfel că Vor să se poată întoarce la viața lui rațională şi înregimentata de om de încredere.
În adâncul inimii, simțea totuşi că Serena nu-l indusese în eroare. Văzuse cu ochii lui destule dovezi, văzuse cum tratează maşinile ființele umane... Vor nu se mai putea preface; dar nu ştia ce altceva să facă în acest moment. Se temea să se întoarcă pe Pământ, dar ştia că trebuie s-o facă.
Agamemnon avea să observe cu siguranță schimbarea de atitudine a fiului său. Iar Vor ştia deja că generalul titan ucisese până atunci doisprezece fii care-l dezamăgiseră.
- Ce înțelegi din asta, Vorian? îi întrerupse Seurat gândurile în timp ce se apropiau de spațioportul din rețeaua capitalei. Detectez inconsistente ale datelor şi un nivel alarmant de haos fizic.
Robotul apela imagini mai apropiate.
Vor fu surprins să vadă flăcări, fum şi clădiri distruse, şi pe deasupra, trupe de roboți şi cymeci. Zeci de oameni alergau în neorânduială pe străzi. Inima i se strânse, cuprinsă de un amestec de emoții pe care încă nu şi le pusese în ordine.
- A atacat aici Armada Ligii?
Chiar şi cu noile sale cunoştințe, nu-i venea să creadă că rămăşițele risipite ale omenirii libere ar fi putut provoca asemenea distrugeri pe lumea centrală a maşinilor. Omnius n-ar fi îngăduit-o niciodată!
- Scanările nu arata nici o navă obişnuită sau de luptă a oamenilor prin preajmă, Vorian. Cu toate acestea, conflictul continuă...
Seurat părea nedumerit, dar nu foarte îngrijorat. Măcar nu încerca să facă o glumă în legătură cu situația.
Vor ajusta comenzile scanerului optic, concentrându-se asupra prelungirii de pe malul mării a rețelei orasului-capitala, şi găsi proprietatea lui Erasmus. Văzu acolo mai multe focuri, clădiri şi monumente deteriorate, încăierări pornite pe străzi. Unde era Serena?
Încet, ezitând, începu să înțeleagă ce se petrecea. Oamenii luptau împotriva maşinilor! Simplă idee îi stârni gânduri pe care-ar fi preferat să le evite, pentru că păreau lipsite de loialitate față de Omnius. Cum era posibil aşa ceva?
Călătorul Visurilor detecta un semnal unificat de urgență folosit de hiperminte pentru a se conecta la forțele sale robotice auxiliare. „Toate maşinile gânditoare să fie regrupate spre perimetrele defensive şi posturile de luptă... revolta umană se răspândeşte... nucleul lui Omnius rămâne aparat... criză de energie în mai multe sectoare...”
Vor privi chipul neted ca oglinda al căpitanului robot. Mănunchiul de filamente optice se aprinse ca un roi de stele.
- Aceasta este o situație complet neaşteptată. Ajutorul nostru este obligatoriu.
- Sunt de aceeaşi părere, răspunse Vor.
Dar ce parte ar trebui să ajut? Nu se aşteptase niciodată să se simtă astfel, cu loialitățile trăgându-l în direcții

diferite.
Călătorul Visurilor plana către rețeaua arzânda a oraşului. În apropiere de vilă lui Erasmus, maşinile gânditoare formaseră un cordon împotriva mulțimii. Fuseseră ridicate baricade în piața pavată unde Vorian sosise în trăsură cu ocazia vizitelor sale anterioare. Porțiuni din fațada clădirii păreau să fi suferit stricăciuni, dar vilă în întregul ei arata intactă.
Sper că ea e în siguranță.
Nepăsător, Seurat trecu pe deasupra spațioportului capitalei, pregătindu-se să aterizeze. Reacționând brusc, smuci comenzile într-o ascensiune abruptă.
- Instalațiile şi navele au fost deja năpădite de sclavii răsculați.
Vor continua să cerceteze haosul de dedesubt.
- Unde ne putem duce?
- Instrucțiunile de aterizare de rezervă sugerează un spațioport mai vechi de la marginea sudică a rețelei oraşului.
Terenul de aterizare este funcțional şi se afla încă sub controlul lui Omnius.
Când nava de actualizări se aşează pe terenul de rezervă, Vor zări cadavre umane înnegrite şi maşini zdrobite în preajma terenului. La platformele de aterizare dinspre nord avusese loc o bătălie aprigă între neocymeci şi rebeli sinucigaşi care trebuie să fi luat armamentul de la roboții paznici distruşi.
Seurat puse motoarele şi sistemele electronice ale Călătorului Visurilor în modul de aşteptare. Jumătate de duzină de roboți înarmați alergară către locul unde aterizaseră, că pentru a apăra nava şi prețioasele actualizări ale lui Omnius pe care le transporta.
- Ce vrei să fac eu, Seurat? întrebă Vor, cu inima bătându-i cu putere.
Seurat îi dădu un răspuns surprinzător de perspicace.
- Mă voi oferi să folosesc nava pentru a transporta apărători roboți oriunde are nevoie Omnius de ei. Să rămâi la bord ar fi cea mai bună opțiune, Vorian Atreides. Probabil că este locul cel mai sigur.
Mintea lui Vor pulsa de nevoia de a o găsi pe Serena Butler.
- Nu, bătrâne creier metalic. Aş putea sta în drum, iar nevoile mele de susținere a vieții ți-ar încurca treburile. Lasă-mă la spațioport şi o să am singur grijă de mine.
Robotul se gândi la cererea lui Vor.
- Cum doreşti... Totuşi, din cauza acestei situații, ar fi mai bine să stai la adăpost şi departe de priviri. Evită luptă. Eşti un om de încredere valoros, fiul lui Agamemnon - dar eşti şi o ființă umană. Eşti supus la riscuri din partea ambelor părți din acest conflict!
- Înțeleg.
Seurat se uită la el cu chipul lui indescifrabil.
- Ai grijă de tine, Vorian Atreides.
- Şi tu, bătrâne creier metalic...
În timp ce Vor cobora în grabă rampa către pavajul pătat de gaze de evacuare al vechiului spațioport, maşinile gânditoare transmiteau semnale de alarmă şi mesaje către alte unități militare. Platformele de aterizare din nord căzuseră în mâinile gloatelor umane. Sute de oameni se revărsau pe câmp. Ca printr-o înțelegere bruscă, doisprezece soldați roboți se înghesuiră la bordul Călătorului Visurilor pentru redistribuirea tactica.
De la adăpostul unui camion parcat, simțindu-se mai vulnerabil ca oricând, Vor urmări nava de actualizări decolând. Doar cu o zi în urmă, el şi cu Seurat se distraseră în spațiu cu jocuri de strategie. Acum, în câteva ore, întregul lui univers se întorsese pe dos.
După ce pătrunseseră în zona de aterizare din nord, oamenii rebeli se răspândiseră în clădirile spațioportului. Era limpede că Omnius se hotărâse să-şi reducă pierderile, lăsând doar câteva maşini gânditoare să reziste hrethgirilor. Vor alerga la adăpost, conştient dintr-o dată că purta uniforma oficială a unui om de încredere, de servitor al lumilor sincronizate. Nu erau prea mulți oameni care să lucreze în poziții înalte pentru maşinile gânditoare, iar dacă mulțimea l-ar fi zărit, l-ar fi sfâşiat.
Sute de trupuri de rebeli zăceau împrăştiate pe piste. Gândind rapid, Vor apuca de brațe un bărbat mort cam de talia lui şi-l trase în întuneric, între două clădiri fumegânde. Lepădând o parte din trecut, Vor îşi smulse costumul de zbor pe care-l purtase în atâtea drumuri cu Călătorul Visurilor şi-şi schimbă hainele cu ale rebelului răpus. Îmbrăcat într-o cămaşă zdrențuită şi pantaloni murdari, aştepta ocazia potrivită şi se alătura şuvoiului de oameni grăbiți. Aceştia strigau „Victorie!” şi „Libertate!” intrând în clădirile spațioportului. Rămăseseră puțini roboți paznici să le reziste în acest moment...
Vor spera că gloată nu distrusese toate instalațiile sau toate navele robotice. Dacă şi-ar fi bătut capul să facă planuri în avans, conducătorii revoltei ar fi ştiut că aveau nevoie să scape cu totul din lumile sincronizate.
Vor se stăpâni, uimit să constate că loialitatea lui se schimbă. Acest lucru îl exaltă şi îl înfricoşa în acelaşi timp. Simțea că se îndepărtează de siguranță vieții sale familiare în societatea maşinilor, către haosul necunoscutului şi al propriilor sale rădăcini biologice nedomesticite.
Dar ştia că trebuia să facă asta. Înțelegea acum prea multe lucruri, vedea totul cu alți ochi.

În jurul lui, sclavii cuprinşi de frenezie nu-şi făceau griji pentru consecinţele furiei lor. Mulţimea avea tot felul de arme, de la bate primitive la sofisticatele puşti de dislocare celulară luate de la roboţii paznici. Rebelii declanşară dispozitive incendiare în vechea clădire de control a spaţioportului şi uciseră un neocymec care fugea, încercând să scape, despicându-i containerul creierului cu o lovitură de armă celulară.
Când simţi că era în siguranţă, Vor se desprinse din mulţime, păstrându-şi deghizarea, şi rătăci alături de alte fiinţe umane pe străzile umede, tot mai adânc în reţeaua oraşului. Arată ca un vagabond zdrenţăros, dar avea un scop bine definit.
Trebuia să ajungă la vila lui Erasmus!
În canioanele dintre clădirile mari, întunericul începea să sosească înainte de amurg, intensificat pentru că Omnius-Terra tăiase energia în sectoarele cucerite de sclavi. Norii de furtună se apropiau, încărcaţi de fum şi de ploaie. Un vânt răcoros pătrundea prin hainele subţiri ale lui Vor, dându-i un frison.
Spera că Serena să fie încă în viaţă...
Un grup de sclavi cu înfăţişare aspră doborâră o uşă de metal şi se revărsară într-o clădire. Rămăşiţele deformate ale maşinilor gânditoare zăceau în dezordine. Auzi, din discuţiile însufleţite, că fusese ucis chiar şi titanul Ajax. Ajax! La început nu-i veni să creadă, apoi nu se mai îndoi de ceea ce auzise. O stradă mai încolo, o clădire erupse în flăcări, aruncând o lumină stranie asupra străzii.
Chiar şi după ce aflase despre crimele şi abuzurile titanilor originari, Vor simţi un ghimpe de îngrijorare pentru tatăl lui. Dacă Agamemnon era pe Pământ, ar fi trebuit să se afle în mijlocul acestei revolte, încercând s-o reprime. În ciuda tuturor minciunilor şi istoriilor amăgitoare pe care le spusese Agamemnon, încă era tatăl lui Vor.
Grăbind pasul, Vor îşi croi drum spre vilă lui Erasmus. Era obosit şi îl durea tot corpul. În piaţa din faţa clădirii principale, o mulţime de rebeli furioşi împingeau într-o baricadă ridicată în grabă. Luptele cele mai grele se duseseră în centrele principale ale reţelei orasului-capitala, dar aici, sclavii eliberaţi păreau să menţină o veghe furioasă, pentru motive pe care Vor nu le înţelegea. Puse întrebări, precaut.
- Îl aşteptăm pe Iblis Ginjo, îi spuse un bărbat cu barbă subţire. Vrea să conducă atacul personal. Erasmus este încă acolo, înăuntru.
Bărbatul scuipă pe pietrele din pavaj.
- La fel şi femeia...
Vor tresări. Despre ce femeie vorbea omul? Putea fi Serena?
Înainte de a apuca să întrebe, instalaţiile defensive robotice de pe crenelurile ornamentate traseră focuri împrăştiate, încercând să risipească mulţimea. Soseau însă tot mai mulţi răsculaţi, mărindu-le numărul, susţinând asediul. Un grup îmbrăcat în haine de lucru pătate ocupa poziţii strategice şi lansa două proiectile explozive primitive, zdrobind amplasamentul armei de pe acoperiş.
O mică porţiune a pieţei ude din pricina ploii fusese împrejmuită cu un cordon de stâlpi şi fibre de plaz, iar oamenii o înconjuraseră ca nişte paznici... sau, şi mai ciudat, ca nişte pelerini. Vor văzu flori şi panglici colorate împrăştiate prin piaţă. Curios, îşi făcu loc mai aproape şi întrebă o bătrână uscăţivă despre asta.
- Pământ sfânt, răspunse ea. Aici a fost ucis un copil, iar mama lui a luptat împotriva monstrului Erasmus. Serena, cea care ne-a ajutat, ne-a schimbat viaţa, a făcut lucrurile mai bune pentru noi. Înfruntând maşinile gânditoare, Serena ne-a arătat ce este cu putinţă...
Dezgustat, Vor insista să afle amănunte, să audă cum robotul aruncase băieţelul către moarte.
Copilul Serenei. Ucis.
- Şi Serena? întrebă Vor, apucând-o pe bătrâna de braţ. E teafără?
Ea ridică din umerii osoşi.
- Erasmus s-a baricadat în vilă, şi n-am mai văzut-o de atunci. Trei zile... Cine ştie ce se petrece dincolo de zidurile alea?
Mulţimea eliberă o potecă, şi un bărbat cu înfăţişare severă păşi printre oameni, purtând tunica neagră şi banderola de pe frunte a unui şef de echipă. Doisprezece oameni bine înarmaţi îl păzeau ca şi cum ar fi fost un conducător important. Bărbatul ridică mâinile, în timp ce sclavii din jurul lui aclamară şi-l strigară pe nume:
- Iblis! Iblis Ginjo!
- V-am promis că se poate face! exclamă el. V-am spus-o tuturor!
Chiar şi fără amplificare mecanică, vocea lui era puternică, având o rezonanţă plină de căldură.
- Priviţi ce-am înfăptuit deja! Acum trebuie să ne asigurăm o altă victorie. Robotul Erasmus a comis crimă care a declanşat revolta noastră glorioasă. Nu se mai poate ascunde în spatele zidurilor - e vremea să-l pedepsim!
Vocea pătimaşă a bărbatului era ca un carburant turnat în flăcările răscoalei. Oamenii îşi strigară chemarea la răzbunare - iar Vor nu se putu stăpâni. Neliniştit, înalţă glasul, cerând să fie ascultat.
- Şi salvaţi-o pe mama! Trebuie s-o salvăm!
Iblis întoarse ochii spre el, şi cei doi bărbaţi se priviră fix în ochi. Conducătorul carismatic ezită pentru o fracţiune de secundă, apoi tună:

- Da, salvați-o pe Serena!
La ordinul lui Iblis, gloata se transformă într-o armă organizată, un baros izbind în nicovala vilei baricadate. Smulseseră bratele-arme de la roboții pe care-i doborâseră, folosindu-le ca să tragă în pereții vilei până când celulele energetice avariate se goliră. Cu un berbece improvizat, bărbații se repeziră la poarta principală şi o loviră, îndoind metalul greu. Izbiră iarăşi şi iarăşi, iar poarta se încovoie. De sus, din cerul sumbru, cenuşiu, ploaia uleioasă începu să cadă din nou...
Înăuntru, roboții casnici blindați încercară să consolideze bariera de la uşă. Vor ghici că cei mai mulți dintre aceşti apărători fuseseră reprogramați de la alte munci şi nu aveau capacitatea de a rezista prea mult.
Berbecele izbi iar, şi crăpătura din uşile grele se deschise mai larg. Maşinile pierdeau teren.
Deşi nesigur de felul în care ar fi trebuit să trateze noile sale sentimente față de maşini, Vor n-avea încredere nici în gloată exaltată. Lor nu le pasă cu adevărat de Serena, chiar dacă ea oferise fără să ştie scânteia care declanşase revoltă. Dacă rămânea aici, ar fi devenit cu siguranță o țintă pentru represaliile din partea lui Omnius.
Stând în ploaie şi privind atent, Vorian Atreides avea propria sa ținta. Jură în sinea lui s-o salveze pe Serena. Avea să fure o navă şi s-o ducă departe de aici, evadând din lumile sincronizate.
Da, avea s-o ducă înapoi pe iubita ei Salusa Secundus... chiar dacă asta însemna s-o ducă în brațele iubirii sale pierdute!
Trebuie să punem în balanță noi informații şi, o dată cu asta, să ne modificăm comportamentul. Este o calitate umană să supraviețuim prin inteligență - că indivizi şi ca specie.

NAIBUL ISHMAEL, O lamentație zensunnită

Citând cea mai veche dintre legile de pe Poritrin, lordul Bludd decretă o pedeapsă teribilă pentru crimele lui Bel Moulay. Cei mai mulți dintre sclavi aveau să primească amnistie, din moment ce Poritrin avea nevoie de rezerve de forță de muncă, dar conducătorul insurecției nu putea fi iertat.
Ishmael îşi făcu loc lângă Aliid, cei doi băieți captivi împărtăşind sprijinul tăcut şi suferință. Tinerii sclavi de la mozaicul din canion fuseseră aduşi în Starda şi închişi în locul de unde aveau să fie siliți să urmărească execuția. Că pedeapsă pentru stricăciunile mozaicului, Niko Bludd avea să-i pună din nou la lucru, în schimburi prelungite. Dar numai după ce aveau să asiste la consecințele nesăbuinței lui Bel Moulay... Toți sclavii erau obligați să fie prezenți.
Băieții se înghesuiră unul într-altul, flămânzi şi obosiți, cu hainele murdare şi trupurile urât mirositoare, pentru că nu se mai îmbăiaseră de zile întregi. Supraveghetorii de echipe de lucru mârâiau la ei:
- Dacă vă purtați ca nişte câini, veți fi tratați ca nişte câini. O dată ce începeți să vă purtați ca oamenii, poate că ne vom mai gândi.
Aliid bombăni sfidător, abia auzit.
În piața centrală din Starda, gărzile de dragoni îl trăgeau pe Bel Moulay, în lanțuri, către o platformă înaltă care fusese ridicată pentru spectacol. O tăcere plină de nelinişte se lăsă asupra mulțimii. Barba şi părul ca smoala ale lui Moulay îi fuseseră tunse, lăsând porțiuni palide pe pielea capului şi pe bărbie. Însă ochii îi ardeau de mânie şi de o încredere de nezdruncinat, ca şi cum ar fi refuzat să accepte faptul că răscoală lui eşuase.
Ținându-l strâns, gărzile în armuri aurite sfâşiară roba conducătorului zensiit. Lăsară zdrențele să cadă de pe platformă, lăsându-i pe Moulay complet gol şi făcându-l astfel de ocară. Sclavii protestara surd, dar conducătorul lor rămase neclintit şi curajos, uimitor de neînfricat.
Vocea lordului Bludd răsună peste piață.
- Bel Moulay, ai comis crime cumplite împotriva tuturor cetățenilor de pe Poritrin. Face parte dintre drepturile mele să pedepsesc fiecare bărbat, femeie şi copil care a participat la această insurecție, dar sunt milostiv. Tu eşti singurul care vei îndura pedeapsa greşelilor tale!
Mulțimea murmură încet. Aliid îşi lovi palma cu pumnul. Bel Moulay nu spuse nimic, dar chipul lui rostea volume întregi.
Niko Bludd încerca să vorbească pe ton binevoitor.
- Dacă voi toți învățați din asta, poate că vă veți recâştiga până la urma dreptul la o viață normală de servitute, pentru a vă plăti datoria către umanitate...
În acest moment sclavii scoaseră un urlet. Gărzile de dragoni îi împinseră mai aproape, lovind pământul cu bastoanele cu lame lungi. Ishmael simți că, în ciuda stării de spirit amenințătoare, sclavii fuseseră învinşi, cel puțin deocamdată. Îşi văzuseră conducătorul umilit în mod public, pus în lanțuri, râs şi dezbrăcat. Şi, cu toate că nu arata nici un semn de înfrângere, discipolii lui nu mai aveau acea scânteie de până atunci.
Bludd continuă:
- Vechile legi sunt violente, unii ar putea spune chiar barbare. Dar din moment ce acțiunile voastre au fost necivilizate şi barbare, ele cer acelaşi răspuns.
Lui Bel Moulay nu i se dădu nici o ocazie să vorbească în apărarea lui. În schimb, gărzile de dragoni îi sparseră dinții cu un ciocan, apoi folosiră un cleşte metalic lung pe care i-l băgară în gură. Moulay opuse rezistență, dar fără să arate îngrozit. Cu precizie chirurgicală, îi tăiară limba şi aruncară în mulțime bucată însângerată de carne

asemănătoare unui melc.
După aceea, îşi folosiră securile cu lame diamantate pentru a-i reteză mâinile şi le aruncară tot gloatei care se dădu înapoi. Cioturile însângerate ale lui Bel Moulay împrăştiară în aer o ploaie stacojie. Apoi, cu fiare înroşite, îi arseră ochii. Abia la sfârşit de tot, începu să scoată gemete de durere, deşi găsi cumva puterea de a le înăbuşi.
Orbit, conducătorul insurecției nu putea vedea ce făceau torționarii cu armuri aurii până când îi traseră ştreangul pe gât şi-l aruncară peste brațul spânzurătorii. Se zbătu când latul i se strânse peste trahee, sufocându-l încet, fără să-i frângă gâtul. Chiar şi după rănile oribile, părea gata să lupte împotriva gărzilor, dacă i-ar fi dat cea mai mică şansă.
Ishmael vomită pe jos. Câțiva băieți căzură în genunchi, suspinând.
Aliid încleştă din dinți, că pentru a-şi reține o mie de țipete în gâtlej.
*
După execuție, Norma Cenva simți un nod rece în stomac. Abia scoase un cuvânt, stând alături de Tio Holtzman, în timp ce omul de ştiință privea sumbru, îmbrăcat în cel mai bun costum alb al său.
- Ei, şi-a făcut-o singur, nu-i aşa? comentă savantul. Nu ne tratăm niciodată rău sclavii. De ce-a trebuit Bel Moulay să facă aşa ceva nouă şi războiului nostru împotriva maşinilor gânditoare?
Holtzman trase adânc aer în piept, cu nările fremătând, şi privi în jos, către micuța femeie.
- Acum poate că ne putem întoarce la treabă. Bănuiesc că sclavii se vor purta cum se cuvine de acum înainte...
Norma dădu doar din cap.
- Represiunea aceasta este lipsită de înțelepciune.
Din depărtare, se uită la corpul care tresărea încă, atârnat de brațul întins al spânzurătorii.
- Lordul Bludd a reuşit doar să-l transforme într-un martir, Mă tem că povestea asta nu s-a încheiat încă...
Maşinile au ceva ce oamenilor le va lipsi întotdeauna: o răbdare infinită şi longevitatea care o susține,
Fişier dintr-o actualizare a lui Omnius-Corrin
Chiar dacă Erasmus îşi trimisese ultimii roboți paznici funcționali să apere vila, ştia că era doar o amânare.
Vigoarea şi violenta revoltei sclavilor îl uluiau, depăşind orice prognoze.
Oamenii au o capacitate infinită de a surprinde mintea cea mai rațională.
Sclavii din mizerabilele țarcuri principale fuseseră eliberați de frații lor hrethgiri, îngroşând rândurile rebelilor furioşi. Revolta se întinsese spre oraşul-capitală şi spre alte complexe urbane de pe tot Pământul. Vila lui era înconjurată şi avea să fie cucerită cu siguranță în scurtă vreme.
Experimentele produc uneori rezultate neaşteptate.
Luându-şi înfățişarea cea mai feroce, menită să inspire oamenilor coşmaruri, Erasmus stătea la balconul de pe care aruncase copilul. Chipul de metalfluid era la fel de oribil şi de înspăimântător ca oricare dintre garguiele din piață, în timp ce mintea lui mecanică scana toate informațiile disponibile, procesând şi reprocesând. Fusese o greşeală să-l omoare pe băiețel? Cine-ar fi crezut că o asemenea moarte banală ar fi putut crea o agitație ca aceasta?
Am calculat greşit reacția lor.
Mulțimea din piața îl blestemă şi împroşcă balconul cu focuri de arme mici, care nu făceau nici un rău. Mai îngrijorător, se năpusteau asupra porții grele de metal cu un berbece, iar roboții paznici aveau dificultăți în a-i împiedică să treacă. Dacă rebelii ajungeau în interiorul vilei, l-ar fi distrus cu siguranță pe Erasmus, exact la fel cum îl omorâseră pe titanul Ajax, la fel cum zdrobiseră nenumărați roboți şi neocymeci... Erasmus ar fi fost ținta lor principală.
În mijlocul gloatei, un bărbat solid, carismatic, îi incita pe rebeli. Conducătorul dădea din mâini, vorbea cu pasiune şi părea să aibă un efect hipnotic asupra mulțimii, Strigă spre Erasmus, provocând rumoare printre oameni.
Făcând o pauză pentru a evalua noile date, robotul îl recunoscu pe conducătorul rebel că pe unul dintre subiectele experimentului de loialitate. Iblis Ginjo. Reevaluările şi conexiunile vuiau în mintea lui.
Iblis fusese şef de echipă, bine tratat, bine răsplătit, unul dintre oamenii de încredere mulțumiți. Şi totuşi, îşi dăduse tot sprijinul revoltei, poate chiar o inspirase. Prin câteva comunicări vagi, experimentale, Erasmus îl galvanizase cumva pe acest conducător, îl îndemnase la acțiune. Dar nu se aşteptase la o reacție atât de monumentală, de incomprehensibilă...
Oricum, Erasmus îşi dovedise punctul de vedere. Lângă el, pe balcon, unul dintre ochii-de-paza sclipitori ai hipermintii plutea foarte aproape. Robotul nu încercă să-şi ascundă triumful pentru că avusese dreptate.
- Omnius, e aşa cum am prezis - chiar şi oamenii cei mai de încredere se vor întoarce până la urma împotriva ta!
- Aşadar, ai câştigat pariul, zise Omnius. Este cât se poate de neplăcut!
Erasmus scruta flăcările care se ridicau în oraşul îndepărtat. Dacă ar fi putut contempla situația obiectiv, ar fi fost un studiu fascinant asupra naturii umane. Psihologia grupurilor aflate sub presiune îl intrigă, deşi era evident periculoasă.
- Într-adevăr, foarte neplăcut...

În fata vilei, poarta principală se deschise brusc, în urma izbiturilor repetate ale berbecelui. Iblis făcu un semn discipolilor săi fanatici, iar gloata îi matură ca o maree pe roboții casnici rămaşi.
Era timpul că Erasmus să plece.
Cunoscând valoarea gândurilor şi ipotezelor sale independente, robotul nu dorea să fie distrus. Reprezenta individualitatea, mândria realizărilor individuale, existenta posibilă a unui suflet. Voia să-şi continue munca, integrand lecțiile pe care le învățase din această răscoală fascinantă.
Dar, pentru asta, trebuia să scape!
Cu fiecare clipă, gloata strigă tot mai tare. Auzea distrugerile frenetice în fermecătoarea lui casă. Avea doar timpul necesar cât să coboare câteva niveluri cu un ascensor-platforma rapid, blindat, până la un sistem de tuneluri ce se deschidea spre dealurile de pe malul mării.
Ezită, dându-şi seama că o lăsă pe Serena Butler în urmă, dar ajunse la concluzia că deja o ținuse pe femeie în preajma prea multă vreme. După ce-i omorâse copilul, devenise chiar şi mai puțin folositoare pentru el, nemaifiind dornică să-i ofere nici un fel de date brute în plus.
Moartea copilului o transformase într-un animal sălbatic, căruia nu-i mai pasă de viață. Îl atacase de mai multe ori, în ciuda propunerilor generoase pe care i le făcuse. Până la urmă, deşi Erasmus fusese tentat să o omoare de-a binelea, nu reuşise să se hotărască s-o facă. Foarte interesant! în cele din urmă, se decisese s-o drogheze, menținând-o în stare de apatie. Acum, Serena era într-unui dintre laboratoarele lui, sedată până când devenise catatonică, deoarece Erasmus nu găsise nici o altă cale de a pune capăt eforturilor ei de a lupta cu el de fiecare dată când îşi recapătă cunoştința. Din păcate, nu avea timp s-o salveze acum...
Într-o peşteră ascunsă aflată undeva, deasupra vârtejurilor de spumă, Erasmus urca la bordul unei capsule plutitoare. Însoțit de unul dintre ochii-de-paza, decola în lumina crepusculului, zburând spre mare şi descriind un cerc înapoi, pe deasupra oraşului în flăcări.
- Eşti pripit, Erasmus, se auzi vocea lui Omnius dintr-un ecran de pe un perete. Ar fi trebuit să aştepți ca bătălia să se întoarcă în favoarea maşinilor mele gânditoare. Aşa cum trebuie să se întâmple, inevitabil.
- Poate că da, Omnius, dar am rulat propria mea evaluare a riscurilor. Aş prefera să mă întorc pe proprietatea mea de pe Corrin, ca să-mi continuu experimentele acolo. Cu permisiunea ta, desigur!
- Vei provoca doar şi mai multe necazuri, spuse Omnius.
Capsula plutitoare ajunse la unul dintre spațioporturile auxiliare controlate încă de maşinile gânditoare.
- Dar acum, mai mult ca niciodată, este absolut necesar să ne înțelegem duşmanul.
Erasmus cauta în baza de date o navă mică disponibilă, care să-l poată duce în lungul drum până pe Corrin. Din munca lui, învățase deja o lecție importantă: oamenii erau previzibili dintr-un singur punct de vedere - al propriei lor imprevizibilități.
Viața este un ospăț cu arome neaşteptate. Uneori îți place gustul, alteori nu.
IBLIS GINJO, Opțiuni pentru eliberarea totală
Sclavii năvăliră în vila robotului malefic, sărbătorind cu o orgie a distrugerii. Prins în flăcările entuziasmului, Iblis conduse un mic grup într-o cursă rapidă prin labirintul de încăperi şi coridoare. Sclavii îl urmară, ca un soi de echipa de lucru, deşi această sarcină anume era mult mai satisfăcătoare,
- Pentru Serena! strigă el cuvintele pe care răsculații voiau să le audă. Aceştia preluară înflăcărați strigătul.
Undeva înăuntru, spera să-l găsească pe nepăsătorul Erasmus, care ucisese atât de ostentativ un copil neajutorat. Voia de asemenea s-o găsească pe curajoasă mamă care luptase împotriva maşinilor gânditoare. Dacă ar fi putut-o elibera pe Serena Butler, Iblis ar fi transformat-o într-un centru de agregare, în simbolul unei mişcări ample împotriva lui Omnius. Ar fi putut fi undeva pe-aici, în casa cea mare - dacă nu era moartă...
Când răsculații se năpustiră în clădirea principală, Vorian Atreides îşi făcu drum cu forța către partea din față, înghiontit de iureşul de ființe umane. Rebelii călcară în picioare tapiseriile ornamentale şi doborâră statui prețioase. Vor alerga împreună cu ei.
- Serena!
Vocea lui fu înghițită de tumult. În timp ce tovarăşii lui jefuiau nimicurile de valoare pe care le adunase Erasmus, Vor se repezi direct spre iubitele ei sere.
- Serena! Serena!
Sari peste formele metalice ale roboților casnici stricați, împrăştiați pe coridoare. În fața lui, intruşii loveau în uşa grea din aliaj metalic de la dulapurile cu ustensile casnice şi apucau scule care puteau fi transformate în arme.
Vor trecu printre ei cu forța şi lua pentru el însuşi un cuțit lung - mai eficace împotriva oamenilor decât împotriva maşinilor - apoi se grăbi să se întoarcă pe coridor şi alergă până când ajunse în laboratoarele închise ermetic. Era îngrozit că diabolicul robot ar fi putut să facă o ultimă disecție pe ea, din răzbunare...
Lasă restul mulțimii să se răspândească prin clădiri. Vor trecu mai departe pe lângă stațiile de securitate abandonate, în complexul care găzduia subiectele umane de experiment. Victime eliberate, cu obraji scobiți şi ochi torturați, se clătinau pe coridoare.
Vor ajunse la un şir de celule de carantină încuiate. Încerca să deschidă uşile grele, fără succes. Prin ferestrele

mici, rotunde, văzu oameni înghesuiți înăuntru, unii cu fetele lipite de plaz, alții zăcând pe podelele reci de piatră, N-o văzu şi pe Serena printre ei.
Dedesubtul unui ochi electronic ai lui Omnius, scos din funcțiune, găsi mecanismul de decuplare şi descuie celulele. În timp ce captivii disperați ieşeau poticnindu-se, Vor îşi croi drum printre ei, strigând după Serena. Prizonierii se agățau de Vor, clipind dezorientați în lumina orbitoare, Nu avea nici un pic de timp pentru ei şi trecu mai departe, continuându-şi căutarea.
În partea din spate a complexului, într-o zonă sterilă care conținea instrumente chirurgicale amenințătoare, o găsi în sfârşit pe Serena, prăbuşită pe podeaua murdară de plazbeton, cu ochii închişi, ca şi cum s-ar fi trezit dintr-un somn provocat de droguri şi s-ar fi târât până acolo. Rochia albă cu auriu era pătată şi sfâşiată, şi avea vânătăi pe față şi pe brațe. Zăcea de parc-ar fi fost moartă - sau ar fi vrut să moară.
- Serena?
Îi atinse obrazul.
- Serena, sunt eu, Vorian Atreides!
Deschizând ochii ametită, Serena se uită la el fără ca la început să-l recunoască. El văzu că nu reuşeşte să se concentreze şi bănui că înota în apele adânci, neexplorate, ale drogurilor tranchilizante. În cele din urmă, femeia şopti:
- Nu mă aşteptam să te mai văd vreodată...
O ajută pe Serena să se ridice în picioare şi o sprijini. Femeia încă se clătină, că o somnambulă. În grădina din spate, bazinele ruinate erau îmbibate de sânge, dar Vor găsi o mică fântână rămasă neatinsă, înconjurată de ferigi dese. Luă în pumni apă rece, curată, iar ea bău cu lăcomie, străduindu-se să alunge ceata drogurilor. Apoi tânărul înmuie o cârpă zdrențuită şi o folosi ca s-o şteargă pe față şi pe brațe.
Serena părea că nu vrea nimic altceva decât să alunece pe podea, pierzându-şi din nou cunoştință, dar se lupta cu această dorință şi se apucă mânioasă de perete, ținându-se drept.
- De ce-ai venit?
- Să te duc înapoi pe Salusa Secundus.
Ochii ei fermecători, sticloşi din cauza suferinței şi înceţoşați de drogurile vlăguitoare ale lui Erasmus, prinseră viață.
- Poți face asta?
El încuviință, încercând s-o îmbărbăteze cu încrederea lui, dar întrebându-se cum o să găsească din nou Călătorul Visurilor.
- Ocazia n-o să ne aştepte prea mult.
Chipul Serenei se lumină cu o scânteie de putere şi de speranță.
- Salusa... Xavier al meu...
El se încruntă la auzul numelui, dar se concentra asupra provocării care-l aştepta.
- Trebuie să scăpăm de-aici. Străzile sunt periculoase, în special pentru noi.
Acum că avea un scop, Serena îşi adună energia prin simpla forță a voinței. Când el se întoarse să o conducă departe de acest loc plin de amintiri îngrozitoare, se treziră fata în față cu Iblis Ginjo. Şeful de echipă, roşu la față şi zâmbind larg, stătea chiar în cadrul uşii.
- Aici erați! Femeie binecuvântată, oamenii şi-au aruncat lanțurile pentru a-l răzbuna pe copilul tău ucis!
Vor o prinse protector de braț, iar chipul i se întunecă.
- Trebuie s-o scot din locul ăsta!
Nu era obişnuit să i se pună cuvintele la îndoială, nici măcar de către alt om de încredere, dar conducătorul gloatei încă îi blocă drumul.
Curios, Iblis părea mai încrezător în puterea lui de convingere decât în orice armă.
- Această femeie este vitală pentru continuarea revoluției. Gândeşte-te la suferință pe care a îndurat-o. Tu şi cu mine nu suntem duşmani. Trebuie să ne unim ca să răsturnăm...
În timp ce vocea lui Iblis răsună ca şi cum ar fi ținut un discurs, Vor înălța cuțitul lung pe care îl luase, ținându-l amenințător.
- Cândva aş fi putut fi duşmanul tău, dar acum nu mai sunt. Mă numesc Vorian Atreides...
Iblis arata nesigur.
- Atreides? Fiul lui Agamemnon?
Chipul lui Vorian se tulbură, dar lama din mâna lui nu se clinti.
- Trebuie să port această povară. Pentru a mă răscumpăra, o să mă asigur că Serena e la adăpost, Omnius va aduce curând întăriri, chiar dacă vin de pe alte lumi sincronizate. Nu lăsați câteva zile de succes ametitor să vă orbească în privința a ceea ce pot face maşinile gânditoare. Revolta voastră de aici e condamnată!
Într-un vârtej de vorbe, Iblis explica la ce se gândea, cum dorea ca Serena să inspire o revoltă tot mai întinsă care să-l strivească pe Omnius pe Pământ.
- Poți face mişcarea noastră mult mai puternică... Serena Butler şi amintirea copilului ei ucis îi va strânge şi pe

alții în jurul nostru. Gândeşte-te ce-ai putea înfăptui!
În oricare alt moment, Serena ar fi putut să simtă chemarea şi s-ar fi dăruit binelui atâtor oameni în suferință. Făcea parte din firea ei, din nucleul personalității ei. Dar asasinarea nevinovatului Manion îi înăbuşise flăcările dreptății şi pasiunii, ucigând nu doar copilul, ci şi o parte din inima ei.
- Cauza ta e dreaptă, Iblis, vorbi Serena, dar sunt epuizată de toate ororile pe care le-am îndurat. Vorian mă duce înapoi pe Salusa. Trebuie să-l văd pe tatăl meu... şi să-i spun lui Xavier ce s-a întâmplat cu fiul lui.
Ochii lui Iblis se întâlniră cu ai ei, ca şi cum ar fi fost conectați între ei cu o rază de energie. Nu voia să şi-o înstrăineze, nu dacă voia ca ea să-i fie de vreun folos. Gândurile i se învârteau în minte, căutând un punct de sprijin. De luni de zile construise o organizație de rebeli, dar acum simțea că nu şi-ar fi putut atinge niciodată întregul potențial fără această tânără remarcabilă şi fără ceea ce reprezenta ea. N-ar fi putut obține niciodată fervoarea religioasă necesară.
Ochii întunecați ai lui Iblis fulgerară, agățându-se de situația schimbată.
- O lume a Ligii? Spune-mi, Atreides, cum o să poți să scapi vreodată de pe Pământ?
- Cred că am o posibilitate - nava mea, Călătorul Visurilor. Dar nu mai pot întârzia.
Iblis se hotărî într-o clipă. Ştia că această luptă putea creşte pas cu pas, întinzându-se pe tot Pământul şi dincolo de el. Dar poate că ar fi fost mai bine condusă dintr-un alt loc. Ar fi putut-o urmări răspândindu-se de la o lume la alta.
- Atunci plecăm împreună. Voi vorbi Ligii, voi convinge nobilii să trimită întăriri aici, Trebuie să ajute cauza noastră!
În camerele alăturate se auzeau zgomote de distrugere, de plaz spart, strigăte violente.
- Vă pot escorta în siguranță cu ajutorul adepților mei. Nu ne vor împiedica.
Iblis părea foarte rezonabil, extrem de convingător.
- Nu veți scăpa din complex dacă nu vă ajut eu...
Vor se uită la el cu ochii cenuşii şi severi, dorind s-o ia pe Serena de acolo - şi nevrând să aibă nimic de-a face cu acest ațâțător la răscoală. Ea îl apucă de braț, părând mult mai în putere.
- Te rog, lasă-ne doar să plecăm. Vreau să las în urmă Pământul şi tot coşmarul ăsta!
Doi dintre oamenii lui Iblis ieşiră dintr-un coridor, urmați de încă trei. Se uitară la el, aşteptând ordine.
Conducătorul rebelilor trebuia să lase pe cineva în urmă care să țină flacăra aprinsă pe Pământ în timp ce încerca să adune în jurul lui restul oamenilor liberi. Cineva în care avea încredere...
Se gândi la secundantul cei voinic al lui Eklo şi la rețeaua de contacte şi de informații a cogitorului.
- Aduceți-l la mine pe Aquim. Imediat!
*
În timp ce stătea în piață, în fata vilei ruinate, fata în față cu Iblis şi cântărind cererea celuilalt bărbat, Aquim era sfâşiat între moştenirea să genetica de ființă umană şi obligațiile pe care şi le asumase prin jurământ față de cogitori.
- Nu mai eşti neutru, vorbi Iblis. Şi nici Eklo.., Trebuie să ne ajuți să ducem totul până la capăt. Am nevoie de cineva în care să am încredere că va ține aprinsă flacăra revoltei aici, în timp ce eu mă duc să obțin sprijin suplimentar din partea Ligii.
Aquim părea copleşit,
- Asta ar putea lua luni de zile...
- Atât de repede ne poate duce o navă.
Puse cu însuflețire mâinile pe umerii călugărului.
- Prietene, mi-ai spus cândva că ai condus un detaşament de oameni împotriva maşinilor şi că ai avut câteva succese. Adu-ți aminte ce mi-a spus cogitorul tău: nimic nu este imposibil.
Călugărul ezită, adunându-şi curajul.
- E o mare diferență între a conduce un detaşament şi a conduce mii de oameni.
- În zilele dinainte de a prinde gust pentru semuta, n-ai fi făcut deosebirea.
- Semuta nu mă moleşeşte! Mă face mai ager!
Iblis zâmbi.
- Mă pricep să aleg oameni şi îmi dau seama de talentele tale. Mai există şi alții pe care i-aş putea alege, dar nici unul în care să am atâta încredere ca tine. Pe lângă experiența ta în luptă, ai căpătat şi o mare înțelepciune, în urma asocierii cu cogitorul. Eşti omul potrivit pentru asta, Aquim!
Bărbatul masiv încuviință încet, pe măsură ce acceptarea îşi făcea loc în mintea lui.
- Da. Eklo ar vrea să fac asta.
*
Înainte de plecare, Iblis o duse pe Serena în locul în care ascunsese şi protejase trupul fiului ei ucis. Pusese silueta frântă a micului Manion într-una dintre dependințele lui Erasmus chiar când revolta începea să se întindă. Acum, Serena stătea ca o statuie a unei zeițe mânioase, rece şi puternică, atunci când întinse mâna şi atinse

învelişul din polimer transparent care proteja chipul angelic, că de ceară. O peliculă rezistenta cuprindea copilul - exact la fel cum omorârea acestui nevinovat lipsit de apărare avea să înghită maşinile gânditoare.
- L-ați... 1-ati conservat?
- E o peliculă de etanşare folosită pentru sclavii care mor la muncă.
Iblis stărui pe lângă ea, încercând s-o facă să înțeleagă ce făcuse.
- Alții trebuie să ştie ce s-a întâmplat aici, Serena. Îşi vor aminti de fiul tău şi tot ceea ce a însemnat el. Vom construi un mausoleu magnific pentru el, păstrându-l într-o vitrină de plaz pentru că toți oamenii liberi să-l poată vedea.
Se uită spre Vorian Atreides.
- Nu trebuie să subestimăm niciodată valoarea unui simbol.
- Un sanctuar? Nu te grăbeşti, Iblis? comentă Vor, luptând cu nerăbdarea. Revolta nu a câştigat încă.
Serena lua băieţelul în braţe; era foarte uşor.
- Dacă ne întoarcem pe Salusa Secundus, trebuie să-l iau cu mine. Tatăl lui... merită să-l vadă măcar o dată.
Înainte că Vor să apuce să protesteze, Iblis ridică vocea:
- Toți trebuie să-l vadă! Asta ne poate ajuta să unim Ligă. Trebuie să-i convingem să ofere ajutor sclavilor de pe Pământ, înainte de a fi prea târziu. Dacă nu reuşim, vor fi mult mai multe victime.
Văzând cât de mult însemna pentru Serena, Vor îşi îndreptă umerii şi nu mai făcu nici o obiecție.
- Dacă nu plecăm repede, va fi prea târziu pentru noi toți.
Încă ținând la piept silueta conservată a lui Manion, Serena înălță capul.
- Sunt gata. Să mergem să găsim Călătorul Visurilor.
Există o infinitate de relații implicând maşinile şi ființele biologice.
Intrare în baza de date a lui Omnius
Vor, Serena şi nepoftitul Iblis găsiră şi rechiziționară o navetă de pasageri la o platformă de aterizare de pe moşia lui Erasmus. Nu aveau cu ei nici un fel de provizii sau de bunuri, în afară de trupul conservat al micului Manion.
În timp ce sclavii răsculați continuau să răscolească vila, Vor şi însoțitorii săi se îndepărtară în zbor de învălmăşeală. Nu văzură nici paznici roboți regrupandu-se, nici neocymeci ieşiți după pradă. Şi nici un titan. Nu se arătă nici unul...
Micul aparat plutea lin, ocolind, ținându-se la marginea rețelei oraşului şi departe de partea cea mai rea a tulburărilor. În zilele Vechiului Imperiu, pe această parte a dealului fusese un cartier exclusiv de case cu terasă şi grădini. Reşedințele fuseseră abandonate după cucerirea de către maşinile gânditoare, căzând în ruină. Numai scheletele durabile de piatră şi aliaje metalice mai rămăseseră.
Memoriile lui Agamemnon disprețuiseră viața de zi cu zi a oamenilor din Vechiul Imperiu, dar acum Vor simțea nevoia să pună totul la îndoială. Tristețea îl copleşea, împreună cu un sentiment reînnoit de ruşine. Mulțumită Serenei, observă unele lucruri pentru prima oară, având parte de gânduri tulburătoare. Era ca şi cum în fața lui s-ar fi deschis un nou univers, iar el în lasa pe cel vechi în urmă.
Cum reuşiseră maşinile să-i ascundă atât de multe? Sau Vor şi-o făcuse cu mâna lui, orb la ceea ce era evident?
Înregistrări istorice cuprinzătoare îi stătuseră întotdeauna la dispoziție pe Călătorul Visurilor, dar el nu se ostenise niciodată să se uite. Luase de bune relatările tatălui său...
Când îi spuse Serenei ce descoperise, un surâs amar îi curba colțurile gurii.
- Poate că exista până la urmă o speranță pentru tine, Vorian Atreides. Ai multe de recuperat - ca ființă umană.
În curând apărură clădirile albe ale spațioportului, buncărele militare ale maşinilor, senzorii şi armele grele. Vor transmise codurile de acces familiare pe care le folosise întotdeauna pe Călătorul Visurilor, iar paznicii roboți permiseră trecerea vehiculului mic şi rapid.
Cât mai repede posibil, Vor aduse naveta într-un hangar şi opri toate sistemele. Chiar în față, printre platformele de descărcare, macarale şi cisterne de realimentare, erau aşezate tot felul de nave spațiale. Echipe de maşini lucrau la aparatele de cursă lungă, pregătindu-le pentru plecare.
Călătorul Visurilor, negru-argintiu, se află printre ele, aşa cum sperase Vor.
- Grăbeşte-te, zise el, luând-o pe Serena de mână. Iblis alerga la un pas în urma lor, purtând un alt pistol mare pe care pusese mâna - destul de slabă protecție dacă soldații roboți se hotărau să lanseze un atac.
Vor forma pe tastatura unui panou codul de acces şi se strecură prin uşa Călătorului Visurilor.
- Aşteptați-mă. Dacă merge, mă întorc imediat.
Trebuia să se ocupe de Seurat însuşi.
Înăuntru, Vor auzi zgomotul automatelor de întreținere care instalau o celulă de combustibil de rezervă. Când ajunse pe puntea de comandă, nu se strădui să-şi ascundă zgomotul paşilor. Seurat l-ar fi detectat oricum.
- Ți-ai avariat nava, bătrân creier metalic? întrebă Vor. N-ai putut să zbori fără mine?
- Rebelii au tras în nava mea când am transportat roboți de luptă pentru reamplasarea tactica. Unul dintre motoare a suferit pagube minime. Stricăciuni superficiale la carcasă.
Căpitanul robot îşi mută corpul rezistent, fibros, pentru a ajusta parametrii sistemelor deschise. Filamentele lui

optice se concentrară asupra unui vizor care-i permitea să monitorizeze lucrările de ultim moment de pe punțile inferioare.
În cele din urmă, spuse:
- Mi-ar fi de folos ajutorul tău, Vorian Atreides. Unul dintre automate pare să se fi defectat. Toate cele bune fac reparații de urgență la roboții de luptă.
Vor ştia că trebuie să se mişte repede.
- Dă-mi voie să arunc o privire.
- Observ că ți-ai schimbat garderoba, zise Seurat. Cu sclavii rebeli alergând pe străzi, uniforma lui Omnius nu mai era după ultima modă?
Vor nu se putu stăpâni să nu chicotească, în ciuda încordării.
- Oamenii se pricep mai bine la modă decât maşinile!
Se apropie de prietenul său mecanic, iar privirea i se fixă asupra unui mic întrerupător de acces de pe un panou inferior protejat al corpului de robot. Deşi era acoperit cu metalfluid şi protejat de fibre interconectate, Vor ştia că ar fi fost destul de simplu să blocheze accesul energiei de propulsie, să scurtcircuiteze transformatorul şi să-l paralizeze practic pe căpitanul robot.
Cotrobăi într-unul din buzunare, că pentru a căuta ceva, şi scoase o unealtă universală. Simulând stângăcia, bâjbâi, se aplecă - şi cu o scurtă mişcare în sus, înțepeni unealtă în întrerupătorul de pe partea laterală a corpului lui Seurat. Un impuls al sondei arse sursa de energie a robotului.
Căpitanul mecanic tresări, apoi se opri complet. Deşi ştia că nu-l deteriorase ireparabil pe Seurat, Vor simți un ghimpe de vinovăție şi de tristețe.
- Îmi pare rău pentru asta, bătrâne creier metalic.
Auzi zgomote în spatele lui şi, răsucindu-se, îi văzu pe Iblis şi pe Serena păşind pe punte.
- V-am zis să mă aşteptați.
Iblis făcu un pas înainte, cu încrederea recâştigata, ca şi cum ar fi fost din nou la comandă.
- Termină treaba. Distruge maşina gânditoare.
Se apropie de căpitanul nemişcat, ridicând o unealtă grea.
- Nu!
Mânios, Vor se aşează între şeful de echipă şi robotul întins pe podea.
- Am zis nu. Nu Seurat! Dacă vrei să zburăm de-aici, ajută-mă să-l dau jos din navă. Nu va mai face necazuri nimănui.
- Încetați amândoi să mai pierdeți vremea, exclamă Serena.
Ezitând, Iblis îl ajută pe Vor să tragă robotul masiv până la o uşa laterală, care se deschidea pe o platformă neocupată de lângă un încărcător de tablete de combustibil. Îl lăsară pe căpitan singur, printre resturi şi echipamente.
Vor rămase pentru o clipă cu privirea ațintită asupra propriei lui reflexii în chipul familiar de oglindă, amintindu-şi câteva dintre glumele stupide pe care le spusese prietenul lui şi jocurile militare inovatoare pe care le jucaseră împreună. Seurat nu-i făcuse niciodată nici un rău...
Dar Vorian Atreides, renăscut, prefera să fie cu Serena printre oamenii liberi, indiferent ce era silit să lase în urmă.
- Într-o zi mă voi întoarce, şopti el, dar nu pot şti în ce împrejurări, bătrâne creier metalic.
*
În timp ce Vor pilota nava de actualizări, îndepărtându-se de Pământ, Iblis privea planeta printr-un hublou, urmărind-o cum devine tot mai mică, odată cu distanța. Se gândi la revoltă planetară pe care o declanşase, spera că Aquim să se descurce bine şi că rebeliunea să reuşească. Poate, cu înțelepciunea cogitorului Eklo, călugărul putea să aducă ordinea în această dementă şi să opună o rezistență eficientă împotriva lui Omnius.
Dar Iblis nu credea că se va întâmpla aşa. Maşinile erau prea puternice, lumile sincronizate prea numeroase. În ciuda muncii sale, bănuia că această revoltă inițială era condamnată la eşec, în afară de cazul în care putea aduce imediat în ajutor Liga Nobililor.
Oamenii au fost necugetați când şi-au construit propriii competitori cu o inteligență echivalentă cu a lor. Dar nu se puteau stăpâni.
BARBAROSSA, Anatomia unei revolte
Flăcările se înălțau din edificiile splendide şi goale - o sfidare pentru epoca de aur a titanilor. Gloatele umane, în delir din cauza eliberării lor smintite, alergau urlând pe străzi, aruncând pietre sparte şi explozivi improvizați. Agamemnon clocotea la vederea distrugerilor înspăimântătoare pe care rebelii le provocaseră deja monumentelor şi magnificelor piețe. Rebelii îl uciseseră chiar şi pe Ajax, deşi crudul titan îşi atrăsese probabil singur pedeapsa asupra lui. Şi totuşi, se dovedea încă o pierdere serioasă, la fel ca şi Barbarossa.
Paraziți! Barbarii nu înțelegeau libertatea sau liberul arbitru; nu aveau nici un simț al civilizației sau al cumpătării, şi nu meritau să fie mai mult decât nişte sclavi. Chiar şi asta ar fi putut însemna prea multă bunătate

față de ei.
Generalul cymec păşea pe străzi în formă mătăhăloasă de războinic. Îi împrăştia pe oameni, îi arunca în aer, îi strivea de pereți. Unii dintre cei mai curajoşi aruncau după el cu obiecte ascuțite, care ricoşau de corpul blindat. Din nefericire, nu putea pierde vremea să-i zdrobească pe toți.
În schimb, Agamemnon îşi croi drum către cel mai apropiat spațioport, sperând să-şi găsească fiul în tot acest haos. Dacă rebelii violenți îl răniseră pe Vorian - cel mai bun dintre cei treisprezece fii de până acum - atunci avea să stârnească un adevărat măcel. Verificase înregistrările şi, din ceea ce aflase, Călătorul Visurilor aterizase la spațioport; fuseseră folosite şi codurile de acces ale lui Vor, dar rapoartele erau confuze.
Titanul încă nu reuşea să înțeleagă amploarea războiului din jurul lui. Timp de secole, domnia maşinilor gânditoare dăinuise necontestata. Cum putuseră deveni docilele ființe umane atât de iuți la mânie? Nu conta. Avea să-i lase pe Omnius şi gărzile lui de roboți să se ocupe de neplăceri.
Deocamdată, Agamemnon încerca să-şi găsească propriul fiu. Avea prioritățile lui. Spera că Vor nu încurcase lucrurile...
Când cymecul se năpusti pe spațioport, văzu trei nave de marfa în flăcări, cu celulele de combustibil şi compartimentele de motoare aruncate în aer de sabotori. Maşinăriile stingătoare de incendii încercau să domolească focul înainte de a se produce şi alte pagube.
Titanul furios păşea pe pavajul topit, căutând platformă care găzduia Călătorul Visurilor după reparații. Fu îngrozit să găsească nava de actualizări plecată şi rețeaua de aterizare lucind încă în infraroşu de la flăcările evacuate. Folosind senzorii termali ai tijelor mentale, văzu dâra de condensare pe cale de a se risipi, de pe traseul pe care vehiculul traversase atmosfera.
Cu un sentiment de frustrare şi de surpriză tot mai pronunțat, îl găsi pe Seurat scos din funcțiune, pe o platformă din afara razei de pericol marcate în jurul jeturilor de protecție. Robotul zăcea nemişcat, o statuie din polimeri metalici şi circuite neuroelectrice, întinsă pe spate. Rebelii îl atacaseră pe Seurat, îl doborâseră... dar nu-l distruseseră!
Nerăbdător, îngrijorat pentru Vorian, Agamemnon reporni sistemele robotice cu un gest rapid al brațelor manipulatoare. Când Seurat reveni brusc la starea de conştientă, scana spațioportul cu mulțimea de filamente optice, orientându-se.
- Unde-i Călătorul Visurilor? întrebă Agamemnon. Unde-i fiul meu? Trăieşte?
- În maniera lui tipic impetuoasă, fiul tău m-a luat prin surprindere. El m-a dezactivat.
Seurat privi zona de decolare şi trase imediat concluzii.
- Vorian trebuie să fi luat nava. El ştie cum s-o piloteze.
- E un laş? Fiul meu?
- Nu, Agamemnon. Cred că s-a alăturat rebelilor şi fuge împreună cu alți oameni.
Văzu cymecul tresărind, mânios din cauza trădării.
- E o glumă foarte proastă, adăugă Seurat.
Cuprins de furie, Agamemnon îşi roti axa corpului şi se îndepărta. O navă de luptă goală se afla pe o platformă din apropiere, încărcată cu armament şi perfectă pentru urmărire. Deja, oamenii sălbatici alergau spre aparat, dornici s-o confişte pentru ei înşişi - ca şi cum orice hrethgir ignorant ar fi putut să piloteze un asemenea vehicul sofisticat.
Ridicând bratele-tunuri, cymecul îşi dădu frâu liber cu aruncătoarele de flăcări la maximum, incendiind criminalii umani şi transformându-i în lumânări unduitoare de carne arzânda. Câteva clipe mai târziu, calca pe lângă cadavrele înnegrite şi se conecta la navă automată. La comanda transmisă de Agamemnon, brațele apucătoare ale navei de război se întinseră în față, pivotând spre exterior pentru a demonta containerul creierului şi pentru a abandona forma-razboinic. Sistemele navei ridicară containerul cymecului şi instalară creierul lui Agamemnon în lăcaşul de comandă.
Aparatul lucios era rapid, cu armele încărcate şi gata de bătălie. Vorian ar putea avea un avantaj, dar Călătorul Visurilor era un aparat mai lent, proiectat pentru curse lungi. Agamemnon ar trebui să poată micşora distanță.
Cufundat în electrofluidul cald, creierul lui se adapta la senzorii navei, conectându-se cu tijele mentale, până când simți că vehiculul spațial devine noul lui corp. Agamemnon decola de pe spațioport.
Hiperaccelerand, începu să se apropie de pradă.
*
Vor Atreides cunoştea tacticile de luptă spațială şi manevrele evazive, pentru că Seurat îi dăduse voie să preia comenzile navei de actualizări de multe ori. Dar când părăsi clocotul răscoalei de pe Pământ, pilota Călătorul Visurilor de unul singur pentru prima oară, lăsându-l în urmă pe Seurat, însoțitorul lui de atâta vreme.
Plecă de pe Pământ pe o traiectorie în linie dreaptă, care l-ar fi dus afară din sistemul solar. Spera că proviziile şi sistemele de susținere a vieții de pe nava de actualizări să fie suficiente pentru a-i ține în viață pe el şi pasagerii lui în luna de care avea nevoie ca să ajungă pe Salusa Secundus. În timpul evadării frenetice, nu se gândise niciodată câți oameni poate susține Călătorul Visurilor, dar acum nu avea de-ales.

Cu nervozitate, Iblis Ginjo se uită prin hublouri, cercetând imensitatea spațiului. Nu mai văzuse niciodată asemenea privelişti. Privi cu gura căscată suprafața vastă şi ciupită de vărsat a Lunii în timp ce treceau pe lângă ea şi continuau să se îndepărteze.
- Când ajungem destul de aproape de Salusa, vorbi Serena încrezătoare, prinsă în centuri de scaun, Liga Nobililor ne va proteja. Xavier va veni după mine. El... a venit întotdeauna până acum.
Călătorul Visurilor traversa orbita lui Marte, apoi pătrunse printr-un culoar prin centura de asteroizi. Vor continua să câştige viteza îndreptându-se direct spre puțul de gravitație uriaşă a lui Jupiter. Putea folosi atracția gravitațională a gigantului gazos pentru a-şi corecta cursul, mărindu-şi momentul unghiular că într-o praştie.
În senzorii din spate, Vor văzu o navă de luptă singuratică care se repezea către ei cu o viteză atât de mare încât imaginea ei era deplasată spre violet, dând o indicație falsă asupra poziției sale. Nici un om n-ar fi putut supraviețui unei asemenea accelerații.
- N-o să fie uşor, remarcă Vor.
Serena îl privi uimită.
- Nimic din toate astea n-a fost uşor până acum.
Vor urmări cu atenție nava de război care se apropia. Cunoştea posibilitățile Călătorului Visurilor. Cu luni în urmă, când folosise manevre tactice extreme pentru a scăpa de Armada Ligii pe Giedi Prime, Vor nu visase niciodată că ar fi putut avea nevoie de abilitățile sale pentru a fugi de maşinile gânditoare care-l crescuseră, îl instruiseră... şi-l înşelaseră.
Într-un schimb direct de focuri, nava de actualizări n-ar fi putut depăşi ca putere de foc nici măcar un mic interceptor. Blindajul carcasei Călătorului Visurilor ar fi putut rezista o vreme, dar Vor nu putea ocoli sau păcăli prea multă vreme, cu manevre abile, nava de luptă care se apropia.
Jupiter se desluşea în fața lor, o sferă difuză în culori pastelate, cu vârtejuri de nori şi furtuni destul de mari încât să înghită Pământul cu totul. După ce analiza raportul senzorilor, Vor îşi dădu seama de capacitățile navei urmăritoare. Chiar şi fără arme semnificative, Călătorul Visurilor avea mult mai mult combustibil, motoare mai puternice şi blindaj mai gros - plus inteligența lui Vor. Ar fi putut reuşi să folosească avantajele care-i stăteau la dispoziție...
Interceptorul lansa patru salve de proiectile, dintre care numai unul lovi carcasa navei de actualizări, explodând în partea de jos. Undele de şoc răsunară prin Călătorul Visurilor ca şi cum acesta ar fi fost un gong uriaş. Cu toate acestea, instrumentele nu raportară nici o pagubă semnificativă.
- Trebuie să fugim!
Iblis intrase în panică.
- Încearcă să ne paralizeze!
- Asta-i o presupunere optimistă, comentă Vorian. Credeam că vrea să ne distrugă.
- Lasă-l să piloteze, se răsti Serena la nervosul conducător rebel.
Dintr-o dată sosi un impuls de comunicații, iar în difuzoarele din interiorul Călătorului Visurilor răsună o voce sintetizată familiară, care-l făcu pe Vor să simtă un fior rece pe dinăuntru.
- Vorian Atreides, ți-ai încălcat jurământul de loialitate. Eşti un trădător, nu numai față de Omnius, dar şi față de mine. Nu te mai consider fiul meu!
Vor înghiți cu greutate înainte de a răspunde.
- M-ai învățat să-mi folosesc mintea, tată, să iau decizii de unul singur şi să-mi exersez talentele. Am aflat adevărul, ştii? Am descoperit ce s-a întâmplat în Epoca Titanilor, şi seamănă foarte puțin cu basmele din memoriile tale! M-ai mințit tot timpul!
Ca răspuns, Agamemnon mai lansa câteva proiectile, dar acestea se duseră aiurea. Vor trase propriile focuri defensive împrăştiate. Acestea explodară formând o barieră distructivă care sili interceptorul-masina să se abată de la cursul său. Vor nu irosi timp sau putere a motoarelor încercând să manevreze mai rapid decât nava lustruită. În schimb, schimba cursul astfel încât Călătorul Visurilor să treacă mai aproape de influența gravitațională a lui Jupiter. Forța motoarele la maximum, fără să-şi facă griji pentru presiune sau pentru stricăciuni. Dacă nu reuşea să scape acum, prudenta excesivă n-ar mai fi contat câtuşi de puțin.
Giganta gazoasă se apropia de ei ca un far, ca un cântec de sirenă al fizicii. Agamemnon lansa încă o salvă de obuze explozive, dintre care una detona foarte aproape de motoarele Călătorului Visurilor.
Vor se simțea calm şi încrezător, cu mintea îndreptată spre ceea ce făcea. Aşezat lângă el, Iblis era cenuşiu la față şi scăldat în sudoare. Şeful de echipa rebel se întreba probabil dacă n-ar fi avut o şansă mai mare de supraviețuire rămânând pe Pământ...
- Nu trebuie decât să ne provoace o avarie, zise Vor, evaluând situația cu calm. Dacă reuşeşte să ne scoată motoarele din funcțiune chiar şi pentru câteva minute, nu vom mai putea să scăpăm de pe această orbită hiperbolică. Agamemnon ar putea atunci să rămână în urmă şi să se uite cum plonjam încet în atmosfera lui Jupiter şi luăm foc... Se va delecta cu asta.
Serena încleştă mâinile pe brațele scaunului. Ca şi cum răspunsul ar fi fost evident, îi spuse lui Vor:

- Atunci nu-l lăsa să ne strice motoarele!
În timp ce generalul cymec continua să tragă în ei focuri de hărțuire, Vor făcu o nouă serie de calcule. Folosind subsistemele computerului de cursă lungă al Călătorului Visurilor, reprograma repede coordonatele de navigație. Nava de actualizări porni urlând înainte, un proiectil lipsii de grație care accelera chiar când atinse atmosfera rarefiată a lui Jupiter, ostatic al mecanicii orbitale.
- N-ai de gând să iei nici o măsura? întrebă Iblis.
- Legile fizicii rezolva totul în locul nostru. Dacă Agamemnon se osteneşte să facă nişte calcule, o să vadă şi singur cum trebuie acționat. Călătorul Visurilor are destul combustibil şi viteză ca să accelereze în jurul lui Jupiter şi să scape de atracția gravitațională. În schimb, în interceptorul acela mic, în afară de cazul în care tatăl meu întrerupe urmărirea în... - aruncă o privire în jos, către panou - cincizeci şi patru de secunde, nu va mai putea scăpa de atracție. Va cădea în spirală va arde în interiorul lui Jupiter!
Interceptorul continua să se apropie, trăgând cu armele, fără să provoace pagubele pe care le dorea pilotul său.
- El ştie asta? întrebă Serena.
- Tatăl meu o să ştie...
Vor verifica din nou coordonatele.
- Aşa cum stau lucrurile acum, abia dacă are destul combustibil ca să se întoarcă pe Pământ. Dacă mai aşteaptă chiar şi zece secunde mă îndoiesc că va supraviețui aterizării la întoarcere.
Lui Iblis îi fremătau nările.
- Asta ar fi şi mai lipsit de sens decât să se lase înghițit de norii lui Jupiter...
În spatele lor, aparatul care-i urmărea coti brusc, aprinzându-şi motoarele ca să se îndepărteze de gigantul gazos, în unghi ascuțit. Călătorul Visurilor plonja înainte, atingând norii voluminoşi până când partea de dedesubt a carcasei se încinse la roşu din cauza frecării. După câteva clipe, Vor îi trase afară pe partea cealaltă a planetei şi acceleră, smulgându-se din legăturile elastice ale gravitației şi făcând un salt în spațiul interstelar.
Reglând senzorii de mare distanță, Vor verifica dacă interceptorul reuşise să se smulgă din strânsoarea lui Jupiter. Îl văzu pe urmăritorul lor întorcându-se spre Pământ, pe un curs prin care-şi conserva impulsul şi combustibilul. Apoi Vor porni spre sanctuarul nesigur al lumilor Ligii...
*
Acum, că pierduse întrecerea, şi ştiind că Vorian îi va ajuta cu siguranță pe oamenii nedomesticiți în rezistență lor continuă, Agamemnon, furios, cugeta. Având prea puțin combustibil ca să accelereze, avea să fie un drum lung şi frustrant de plicticos până pe Pământ.
După sosire, totuşi, se va salva de umilință pe socoteala celorlalți sclavi nesupuşi. Aveau să regrete din plin ziua în care ascultaseră vreodată cuvinte nesăbuite de revoltă.
Aristotel a siluit rațiunea. A implantat în şcolile dominante de filosofie credința atrăgătoare că poate există o separare clară între minte şi trup. Acest lucru a dus în mod natural la iluzii derivate, cum ar fi aceea că puterea poate fi înțeleasă fără a o folosi, sau ca bucuria poate fi extrasă complet din nefericire, că pacea poate există în absența totală a războiului sau că viața poate fi înțeleasă fără moarte.
ERASMUS, Note de pe Corrin
Cu nouă secole în urmă, după ce evoluase într-o inteligenta supremă distribuită pe mări suprafețe, hipermintea-computer stabilise un control eficient asupra tuturor cymecilor, roboților şi oamenilor de pe lumile sincronizate. Omnius continuase să evolueze şi să-şi extindă influență, creând pentru el însuşi tot mai multe rețele complicate.
Acum, când tulburările surprinzătoare se răspândiră peste tot în oraşele Pământului, Omnius observa totul cu ajutorul legiunii sale de ochi emițători. Urmărind răsculații exaltați, care ardeau clădirile şi distrugeau instalațiile, hipermintea descoperi că avea o zonă oarbă supărătoare.
Nici măcar în cei mai loiali oameni nu se putea avea vreodată încredere. Erasmus fusese tot timpul îndreptățit în acuzațiile sale. Iar acum, sâcâitorul robot fugise de pe Pământ, abandonându-şi la cheremul gloatei vila jefuită.
Omnius lansa miliarde de comenzi, monitorizând şi instruind forțele maşinilor, trimițându-le la atacuri concentrate asupra hrethgirilor agresivi. Deja, sute de mii de sclavi fuseseră măcelăriți. Când roboții lui aveau să zdrobească în sfârşit această revoltă, simplă curățenie avea să devină un efort major.
Sub impulsul vandalismului lor sălbatic, insurgenții îşi îndreptaseră ura cea mai înverşunată împotriva cymecilor. Maşinile cu minți umani erau, după aprecierea lui Omnius, problematice, verigă cea mai slabă din lumile sincronizate. Cu toate acestea, agresivele creiere umane erau folositoare în împrejurări care cereau cruzime extremă şi violență la un nivel pe care maşinile conştiente de sine nu-l puteau atinge. În momente ca acesta, de pildă...
Omnius transmise ordine urgente tuturor titanilor rămaşi în vecinătatea Pământului - lui Juno, Dante şi Xerxes, ca şi lui Agamemnon care era pe drumul de întoarcere din urmărirea zadarnică a fiului său Vorian. Pentru a reprima această răscoală, trebuiau să ia orice măsură pe care-o simțeau necesară.
Judecând după experiența trecută, titanii ar trebui să fie încântați de această însărcinare...
*

Într-un deşert pietros de pe un continent aflat departe de revoltă inițială, Juno se afla în mijlocul unei demonstrații de interogare sub tortură pe subiecte umane vii. Xerxes şi Dante monitorizau cu atenție desfăşurarea, dar nu participau direct.
În timp ce o mulțime de neocymeci studiau fiecare mişcare, femeia-titan stătea în mijlocul unei arene-scoala, în corpul ei mecanic complicat. La îndemână brațelor grațioase de metal ale lui Juno, un tânăr subțire şi o femeie între două vârste zăceau legați pe nişte mese, zvârcolindu-se.
Dintr-o dată, impulsul mesajului lui Omnius îi izbi sistemele de recepție cu asemenea forță încât delicată mana chirurgicală a lui Juno tresări, înfigând acul adânc în țesutul cerebral. Tânărul tăcu, fie mort, fie în comă. Juno nu pierdu vremea să afle care dintre variante era adevărată. Apelul lui Omnius îi solicită întreaga atenție.
- Trebuie să plecăm imediat, anunța ea.
Cu o mişcare rapidă, Xerxes înfipse un pumn de ace în pieptul femeii umane. Până când ea încetă să se zbată, neocymecii plecaseră deja din arenă de demonstrații, cu mare larmă.
Cu mişcări iuți şi eficiente, cei trei titani îşi schimbară delicatele corpuri pentru tortura cu formele-razboinic cele mai impunătoare şi porniră spre inima revoltei...
Zburară pe cerul plin de fumul negru al incendiilor şi aterizară într-o piață largă, presărată cu moloz şi plină de rebeli care urlau. În timp ce gloata încerca să se împrăştie, Juno strivi unsprezece victime sub carcasa încinsă.
- Un început frumos, comentă Dante.
Când apărură cei trei titani, urmați de o suită de neocymeci mai mici, rebelii aruncară cu pietre după ei. Juno se năpusti înainte cu o viteză remarcabilă şi le sfâşie trupurile. Xerxes şi Dante se despărțiră ca să atace alte grupuri de rezistență. Roiuri de rebeli încercară să-i înconjoare pe cymeci, dar maşinile hibride îi dădură la o parte.
Nici una dintre armele sclavilor, nici măcar masa combinată a trupurilor lor, nu-i încetini pe hotărâții monştri mecanici. Străzile se înroşiră, iar aerul răsună de țipete. Senzorii olfactivi ai lui Juno absorbiră mirosul pătrunzător de sânge, făcând-o să-şi amplifice setările personale până la aport senzorial maxim...
Xerxes se aruncă în lupta ca şi cum încă mai avea ceva de dovedit.
Treptat, pe măsură ce oamenii îşi dădeau seama de zădărnicia eforturilor lor, noul conducător, Aquim, îi chema înapoi. Rebelii se retraseră în ascunzişuri, iar străzile se goliră înainte ca cymecii să le parcurgă de la un capăt la celălalt.
Înainte de sfârşitul zilei, Agamemnon se întoarse din spațiu, tocmai la timp ca să participe la distracție.
Monitorizând evenimentele prin roiurile de ochi-de-paza, Omnius se simțea încrezător că va putea înăbuşi răscoală, atâta timp cât folosea suficientă forță. În această privință, titanii avuseseră dreptate tot timpul.
Încredere şi violență... O relație atât de ciudată, care-l intriga. Într-o zi, avea să discute cu Erasmus despre descoperirile lui.
Cu noile lecții umplându-i hipermintea, Omnius-Terra avea în sfârşit un motiv întemeiat să extermine ființele umane de pe lumile sale sincronizate. Va avea grijă ca fragilele creaturi să dispară, o dată pentru totdeauna...
Potrivit previziunilor sale, treaba n-ar trebui să dureze prea mult.
Dacă viața este doar un vis, atunci noi ne imaginăm doar adevărul? Nu! Urmându-ne visurile, ne facem propriile noastre adevăruri!
Legenda lui Selim, Călărețul Viermilor
Aerul şi nisipul miroseau a mirodenie, corpul lui mirosea a mirodenie... lumea era mirodenie!
Selim abia mai putea să respire sau să se mişte în timp ce melanjul îi umplea porii, nările, ochii. Îşi sapă cu greu drumul prin nisipul ruginiu, fiecare mişcare era de parcă ar fi înotat prin sticla. Trase adânc aer în piept, sperând să găsească nişte aer proaspăt, dar în schimb inhală şi mai mult aer sufocant, cu iz de scorțişoară. Se înecă în el.
Deşertul îşi trata melanjul că pe un secret, doar rareori scos la iveală în erupții de mirodenie, împrăştiind pudră maro-roscata peste dune. Mirodenia era viața. Expirația viermilor mirosea ca ea...
Tânărul nu se putea mişca decât foarte încet, ca şi cum s-ar fi înecat în viziuni. Pe fundul depresiunii, se opri, tuşind, dar imaginile din vis continuară să vuiască prin el precum cel mai puternic vânt de furtună...
Viermele de nisip plecase de mult, şerpuind printre dune şi lăsându-l pe Selim în locul în care căzuse. Acel bătrân al deşertului ar fi putut să-şi mănânce călărețul pierdut pe drum, dar nu-l băgase în seamă. Nu era un accident. Budallah îl adusese aici pe Selim, iar el spera să-şi găsească în sfârşit țelul.
Călărise viermele gigantic ore întregi, cârmindu-l fără țintă prin noapte şi nealegând nici o destinație specială. Devenise absorbit, tihnit... nesăbuit.
Pe neaşteptate, viermele de nisip dăduse peste locul unei explozii proaspete de mirodenie. Reacții chimice misterioase şi presiuni crescânde din adâncul dunelor ajunseseră la un punct critic, învolburând şi fermentând melanjul până când straturile superioare nu mai putură să suporte presiunea. Mirodenia explodase în sus, un stâlp de nisip, de gaze şi de melanj proaspăt, amețitor.
În întuneric, Selim nu văzuse dară, nu fusese pregătit...
Întâlnind scenă, viermele de nisip fusese cuprins de o frenezie necontrolată. În aparență înnebunit de prezența unei cantități atât de mari de melanj, creatura se răsucise şi se încovoiase.

Luat prin surprindere, Selim se agățase de depărtătoare şi de funii. Viermele se trânti pe sol, izbind dunele ca şi cum nisipul pătat însuşi ar fi fost duşmanul lui. Şocul slăbise sulița de metal a călărețului, deplasând până care ținea segmentele depărtate.
Selim se rostogolise într-o parte, prea buimăcit că măcar să strige. Văzu fiară cu carapace dura învârtindu-se dedesubtul lui, răscolind nisipurile încărcate de mirodenie, apoi lovi solul moale şi umed, rostogolindu-se ca să amortizeze impactul.
Eliberat în sfârşit, viermele se cufundă sub nisip, îngropându-se adânc, că pentru a căuta sursa melanjului. Selim se zbătu în praful şi noroiul mişcător, încercând să se mențină la suprafață dunei învolburate. Viermele de nisip se năpusti înainte ca un proiectil tras către adâncuri. O spumă de nisip şi mirodenie erupse în urma lui, acoperind tot ce vedea cu ochii cu un strat gros de pietriş ruginiu.
Selim se ridică icnind. Mirosul grețos îl amețea, şi scuipă scorțişoară dulce. Fața şi hainele îi erau acoperite cu mirodenie lipicioasă. Se şterse la ochi, dar nu făcu decât să-şi vâre şi mai adânc în trup pulberea înțepătoare.
Se sprijini în sfârşit pe picioarele tremurânde, verificându-şi brațul, umărul, coastele, asigurându-se că nu i se rupsese nici un os. Părea, în mod miraculos, nevătămat - încă un miracol pentru el...
Şi încă o lecție obscură pe care Budallah voia să i-o dea.
Sub lumina lunii, toate dunele moi, de culoarea untului, păreau pătate cu sânge, mirodenie aruncată în toate direcțiile că de giumbuşlucurile unui demon pus pe glume. Nu mai văzuse niciodată atât de multă!
Pierdut aici, în largul pustiului, departe de stația care-l adăpostea, Selim începu să se târască prin nisip. Căuta prin solul neted până când îşi găsi uneltele pierdute, o suliță de metal şi un depărtător pe jumătate îngropate în nisip. Dacă mai venea un vierme, trebuia să fie gata să-l încalece.
În timp ce păşea., mirodenia părea să pătrundă în el cu fiecare pas şi fiecare respirație. Ochii lui căpătaseră deja albastrul-inchis al dependenței - văzuse asta în panourile reflectorizante din stația de cercetări botanice - dar acum, melanjul îl înghițea pur şi simplu. Capul începu să i se învârtă.
Selim ajunse în sfârşit în vârful dunei, dar nici măcar nu-şi dădu seama de asta până nu alunecă dincolo de creastă şi se rostogoli în jos pe nisipul fin, curățând melanjul aderent de pe haine şi de pe piele. Lumea în jurul lui se schimbă, se deschidea... şi îşi dezvăluia extraordinarele mistere.
- Ce-i asta? întrebă el cu voce tare şi cuvintele îi răsunară în cap ca un ecou.
Dunele se mişcau ca nişte pete de spumă pe o mare uitată, umflându-se, înălțându-se, prăbuşindu-se în pulbere. Viermii înotau prin oceanul pârjolit, locuitori ai lui enormi, ca nişte peşti uriaşi de pradă. Filoanele de mirodenie purtau sângele vital al deşertului, ascunse sub suprafață, îmbogățind straturile, ocrotite de un ecosistem complex - planctonul de nisip, păstrăvul gelatinos de nisip... şi, desigur, viermii, cunoscuți în mod colectiv ca Shai-Hulud.
Nu era numele unei creaturi, nici o descriere, ci numele unei ființe. Un zeu. O manifestare a lui Budallah.
Shai-Hulud!
Apoi, în viziunea lui, văzu mirodenia secând, dispărând, furată de paraziții care arătau... arătau că navele stelare pe care le văzuse la spațioportul din Arrakis City. Muncitorii - din afara planetei şi chiar zensunniți, scormoneau dunele, furând melanjul, luând comoara lui Shai-Hulud şi lăsându-l să se sufoce într-o mare uscată şi lipsită de viață. Nave încărcate ochi plecau, furând ultimele fărâme de mirodenie, lăsând oamenii cu mâinile întinse, implorând. În scurtă vreme, furtuni imense de nisip măturară solul, răscolind nisipul şi lăsându-l să cadă din cer ca un potop copleşitor, ce inunda oamenii şi scheletele viermilor de nisip. Nimic nu mai trăia nicăieri pe planetă. Arrakis nu devenea altceva decât un bulgăre de nisip, neclintit şi steril.
Fără viermi, fără oameni, fără melanj...
Selim se trezi şezând cu picioarele încrucişate în vârful unei dune, sub soarele arzător de amiază. Avea pielea roşie şi aspră, pârjolită de expunerea la soare, şi buzele crăpate. Cât timp stătuse aici? Avea o bănuială teribilă că trecuse mai mult de o zi.
Se lupta să se ridice în picioare. Brațele şi picioarele îi erau țepene ca nişte balamale ruginite. Încă mai avea pulbere de mirodenie lipită pe haine şi pe față, dar asta nu părea să-l mai afecteze. Văzuse prea multe în viziunea lui, iar posibilitățile de coşmar arseseră cea mai mare parte a melanjului din organism.
Selim se clătină, dar îşi păstra echilibrul. Vântul şoptea în jurul lui, stârnind şuvițe de praf de pe culmile dunelor. Pustiu şi tăcut... dar nu mort. Spre deosebire de viziunea lui.
Melanjul era cheia Arrakisului, a viermilor de nisip, a vieții însăşi. Nici măcar zensunniții nu cunoşteau toate rețelele interconectate, dar Budallah îi dezvăluise secretul lui Selim. Acesta era destinul lui?
Văzuse oameni din afara planetei luând mirodenia, ducând-o departe de Arrakis, secând lumea deşert. Poate că avusese o viziune adevărată a viitorului, său fusese doar un avertisment. Naibul Dhartha îl trimisese în largul nisipului să moară, dar Budallah îl salvase cu un motiv... pentru asta?
Nu avea de ales, acum, că Dumnezeu îl atinsese. Trebuia să-i găsească pe oamenii aceia - şi să-i oprească!
Nu există în tot universul nici un loc atât de îmbietor ca acasă, cu relațiile tihnite de acolo.
SERENA BUTLER
Pe măsură ce Călătorul Visurilor se apropia de sistemul stelar Gamma Waiping şi de Salusa Secundus, Serena

Butler era tot mai plină de nerăbdare şi de uşurare pentru întoarcerea acasă, oscilând între dorința adâncă de a-l revedea pe Xavier Harkonnen şi groază de ceea ce trebuia să-i spună.
Făcând-o să tresară, un mic automat de întreținere ieşi din nişa lui pe un traseu de control preprogramat, trecând în grabă pe sub panourile de control şi fără să-i bage în seamă pe noii stăpâni ai Călătorului Visurilor. Serena văzu micul robot şi dintr-o dată îşi concentră furia asupra lui. Smucind maşina de un picior, o aruncă în peretele de metal.
Robotul roşu se scutură, încercând automat să evite alte stricăciuni, dar Serena îl izbi până când i se sparse carcasa, lăsând fluidul gelcircuitelor să se scurgă pe podea. Cu un ultim spasm, componentele lui rămaseră nemişcate.
- Ce bine-ar fi dacă distrugerea tuturor maşinilor gânditoare ar fi atât de simplă, vorbi ea cu îndârjire, imaginându-şi-l pe Erasmus zăcând acolo distrus, în locul nefericitului automat de întreținere.
- Va fi destul de simplu, dacă putem mobiliza forța voinței întregii rase umane!
Deşi Iblis încercase să o consoleze în timpul zborului îndelungat, Serena descoperi că are mai multă încredere în Vorian. Avusese la dispoziție câteva săptămâni ca să treacă peste şoc şi peste durere, iar discuțiile cu tânărul înțelegător o ajutaseră într-o oarecare măsură. Vor era un bun ascultător. Iblis pusese o mulțime de întrebări despre nobili, despre lumile Ligii, despre politică, în timp ce Vor acorda mai multă atenție oamenilor despre care voia să vorbească Serena: fiul ei, părinții, sora ei Octa şi în special Xavier.
Când Serena îi vorbi despre Xavier Harkonnen, Vor îşi dădu seama cu surprindere că ofițerul Ligii care înfruntase Călătorul Visurilor atunci când el şi cu Seurat încercaseră să schimbe actualizările lui Omnius pe Giedi Prime fusese tocmai Xavier.
- Abia... aştept să-l cunosc, zise Vor cu o voce lipsită de orice urmă de entuziasm.
Serena îi povestise despre planul ei pripit şi necugetat de a repara turnurile emițătoare de câmp de pe Giedi Prime, când politica Ligii dăduse naştere la scuze şi amânări.
- Măcar maşinile gânditoare nu au o asemenea birocrație, comentă Iblis. Ai riscat enorm, ştiind cât de greoi şi de conservator trebuie să fie guvernul vostru.
Serena zâmbi cu nostalgie, arătând un strop din vigoarea ei pierdută.
- Ştiam că Xavier o să vină. Ca o să găsească o cale...
Deşi Vor găsea acest lucru dureros, ascultă în timp ce ea vorbea de spre cât de mult îl iubea încă pe Xavier, descriind ceremonia de logodnă de la moşia Butler, vânătoarea de mistreți țepoşi, munca ei umanitară în cadrul Ligii... Îi povesti despre abilitatea militară a lui Xavier, despre eforturile lui de a sprijini apărarea altor lumi ale oamenilor şi despre actul sau disperat din timpul atacului cymecilor din Zimia, act care salvase Salusa Secundus.
Stânjenit, Vor îşi aduse aminte de versiunea complet diferită a acestor istorisiri pe care o auzise de la tatăl lui. Agamemnon nu-şi amintea înfrângerea în aceiaşi termeni... dar acum Vor ştia că generalul cymec era dispus să mintă, sau cel puțin să exagereze mult. Nu mai putea crede nimic din ceea ce spunea tatăl lui.
- Şi totuşi, continua Serena, plecând capul, m-am lăsat capturată şi am îngăduit ca echipajul meu să fie ucis de Barbarossa. Sunt singura vinovată pentru că m-am pus în primejdie pe Giedi Prime, fără măcar să ştiu că purtăm copilul lui Xavier. Şi n-ar fi trebuit să-l sâcâi pe Erasmus, să-l împing la asta...
Se cutremură.
- I-am subestimat cruzimea. Cum mă va putea ierta vreodată Xavier? Fiul nostru e mort!
Iblis încerca s-o aline.
- Vorian Atreides şi cu mine vom spune Ligii Nobililor cum se poartă maşinile cu sclavii lor. Nimeni nu te va învinovăți pe tine.
- Mă învinovățesc singură, replică ea. N-am cum să scap de asta.
Vor ar fi vrut s-o ajute, dar nu ştia ce să spună sau să facă. Atunci când îi atinse cu blândețe brațul, ea întoarse capul. Vor nu se putea împiedica să nu se gândească la faptul că nu el era bărbatul pe care ea şi l-ar fi dorit acum alături.
Îl invidia pe acest misterios Xavier Harkonnen şi dorea să-şi câştige propriul lui loc în inima Serenei. Îşi abandonase tatăl, îi trădase pe titani şi pe Omnius... Chiar şi aşa, n-avea nici un drept să pretindă vreo recompensă emoțională în schimb.
- Dacă Xavier al tău este omul care crezi tu că este, atunci sigur te va întâmpina la întoarcerea acasă cu multă compasiune şi cu iertare.
Văzând chipul lui Vor, Serena răspunse, mai calmă:
- Da, el este capabil de asta - dar sunt eu persoana care credea el că sunt?
Da, şi mai mult de-atât, gândi Vor, dar nu vorbi cu voce tare.
- În scurt timp o să fii acasă, spuse el, văzând chipul Serenei luminându-se cu o nouă viață. Sunt sigur că totul va fi bine, de îndată ce vei fi iarăşi cu el. Şi dacă ai vreodată nevoie de altcineva cu care să vorbeşti, eu...
Vocea lui se pierdu într-o tăcere stângace.
Când nava de actualizări furată se apropie de Salusa Secundus, lumea legendara care întruchipa omenirea liberă,

tânărul privi în jos la continentele verzi, la mările albastre, la norii subțiri din atmosferă, îndoielile i se stinseră şi, cu toate că avea inima strânsă, speranțele îi crescură. Cu adevărat, arata ca un paradis.
Iblis Ginjo se uită printr-o fereastră de observație. Mintea părea să-i alerge printre posibilități. Se ridică brusc, neliniştit.
- Avem un comitet de primire! Arată ca nişte nave rapide de luptă!
- Linia de posturi de pază trebuie să ne fi detectat când am intrat în sistem, spuse Serena. Acestea sunt kindjale lansate de la sol, de la bazele din Zimia.
Când aparatele de vânătoare rapide şi manevrabile ale miliției salusane înconjurară Călătorul Visurilor, bombardară nava de actualizări cu amenințări şi instrucțiuni.
- Nava inamică, predă-te şi pregăteşte-te să fii abordată!
Câteva explozii de avertizare pulsară la prova.
Vor nu făcu nici o mişcare amenințătoare, aducându-şi aminte cum nave asemănătoare avariaseră vehiculul lui pe Giedi Prime.
- Suntem oameni care am scăpat de Omnius, şi dorim să aterizăm în pace, transmise el. Am furat această navă de pe Pământ!
- Da, am mai auzit asta şi înainte, replică unul dintre piloții kindjalelor.
Vor îşi aduse aminte că folosise el însuşi un asemenea şiretlic.
- Ce-ar fi să vă transformăm pur şi simplu într-un nor de praf cosmic?
Kindjalele se apropiară, pregătindu-şi armele.
- Poate vă interesează să aflați că o avem la bord pe Serena Butler, fiica viceregelui Ligii.
Vor zâmbi aspru.
- Tatăl ei n-ar fi prea mulțumit dacă ne transformați în praf cosmic. Nici Xavier Harkonnen, din moment ce logodnica lui a trecut prin atâtea doar ca să se întoarcă la el.
Hotărâtă, Serena prelua comenzile sistemului de comunicații.
- E adevărat! Sunt Serena Butler! Pentru că aceasta este o navă robot, vă rog dezactivați scuturile de bruiaj pentru a ne permite trecerea în siguranță, apoi escortați-ne până în Zimia. Informați-i pe vicerege şi pe tercero Harkonnen să ne întâmpine la spațioport...
Tăcerea îndelungată care urmă pe frecvență îi spuse lui Vor ca pe canalele confidențiale trebuie să fi avut loc dezbateri furtunoase. În cele din urmă, comandantul escadrilei vorbi:
- Segundo Harkonnen este plecat în patrulare şi nu se va întoarce decât peste două zile. Viceregele Butler e deja pe drum împreună cu o gardă de onoare. Urmați-mă - şi nu deviați de la traseu!
Vor confirma, apoi inspiră adânc, îngrijorat. Acum trebuia să zboare cu propriile sale capacități de orientare, fără ajutorul computerelor de bord pe bază de gelcircuite, Sistemele asociate de ghidare şi de răspuns automat ale navei îl ajutaseră întotdeauna în caz de urgență.
- Serena, Iblis - amândoi legați-vă centurile şi țineți-vă bine!
- E vreo problemă? întrebă Iblis, văzând neliniştea lui Vor.
- Doar faptul că n-am mai făcut aşa ceva până acum?
Călătorul Visurilor se legăna din cauza turbulentelor la trecerea prin zonă vânturilor de altitudine şi printr-un strat subțire de nori, până când ieşi pe cerul senin. Kindjalele îl urmăreau îndeaproape, imediat în spatele aripilor scurte ale navei de actualizări. Lumina soarelui intra pieziş prin hublourile de deasupra, aruncând umbre distorsionate pe punți şi pe pereți.
Vor aşeza uşor Călătorul Visurilor pe sol, în zona indicată, în spațioportul aglomerat. În ciuda provocării, pilotase navă perfect. Seurat ar fi fost mândru de el!
În culmea fericirii, Iblis Ginjo se ridică în picioare când murmurul slab al motoarelor se stinse.
- În sfârşit! Salusa Secundus!
Îi aruncă o privire lui Vor.
- Pentru că am salvat-o pe fiica viceregelui, ne vor întâmpina cu covoare roşii şi cu flori!
Când deschise uşa şi inspiră aer salusan pentru prima oară, Vor Atreides încerca să identifice diferența, întrebându-se dacă putea detecta un parfum slab de libertate.
- Nu te aştepta la covoare sau flori chiar acum, îl avertiză el.
Văzu un detaşament de militari apropiindu-se de navă cu armele scoase. Soldații, îmbrăcați în uniforme cu argintiu şi auriu ale Ligii, formară şiruri la picioarele rampei. În spatele lor veneau două femei cu înfățişare care intimida, cu păr alb, piele palidă şi robe lungi, negre.
Serena stătea între cei doi foşti oameni de încredere ai maşinilor gânditoare, luându-i protector de braț. Împreună, cei trei ieşiră în lumina orbitoare a soarelui.
În timp ce soldații miliției îşi țineau armele pregătite, cerură părerea femeilor înalte, severe. Conducătoarea magicienelor se uită la nou-veniți cu atâta intensitate, insuflând teamă, încât îi aminti lui Vorian de unul dintre titani.

- Sunteți spioni ai lui Omnius? întrebă ea, făcând un pas mai aproape de ei.
Serena o recunoscu pe magiciana de pe Rossak, dar ştia că ea însăşi trebuie să se fi schimbat considerabil într-un an şi jumătate de captivitate.
- Zufa Cenva, am fost colege...
Vocea îi tremura.
- Am venit acasă. Nu mă recunoşti?
Magiciana o privi cu scepticism, apoi uimirea îi traversă chipul de alabastru.
- Eşti tu cu adevărat, Serena Butler! Am crezut că ai murit pe Giedi Prime, alături de Ort Wibsen şi de Pinquer Jibb. Am verificat ADN-ul mostrelor de sânge găsite în epava spărgătorului tău de blocadă.
Zufa stătea în fata tinerei, examinând-o în timp ce îi ignoră cu totul pe cei doi bărbați.
Serena se lupta cu curaj să-şi lase deoparte tristețea.
- Wibsen şi Jibb au murit luptând cu cymecii. Eu am fost rănită, şi capturată.
Văzându-i emoțiile adânci, Vorian vorbi în locul ei:
- A fost ținută prizoniera de un robot pe nume Erasmus.
Chipul electrizant al magicienei se întoarse să-l privească.
- Şi cine eşti tu?
Vor ştia că nu poate minți.
- Sunt fiul titanului Agamemnon.
Soldații miliției fură cuprinşi de agitație. Cele două magiciene reacționară cu neliniște, apoi cu o intensitate reînnoită.
- Mi-am folosit influență ca să mă strecor prin apărarea lui Omnius Terra.
Iblis Ginjo făcu un pas în față, cu ochii strălucitori, plini de entuziasm.
- Tot Pământul e cuprins de răscoală! Oamenii s-au eliberat de stăpânii lor maşini! Rebelii au ucis titani şi neocymeci, au zdrobit roboți, au distrus instalații întregi! Dar avem nevoie de ajutorul Ligii...
Brusc, vorbele lui Iblis fură retezate, cu un sunet strident al vocii.
În jurul propriului său gât, Vorian simți o strânsoare, ca un garou. Ochii magicienelor ardeau, ca şi cum ar fi sondat adânc în mințile acestor nou-veniți. Suspiciunea încarcă aerul precum umezeala densă, la fel reticenta de a avea încredere în doi trădători umani şi în Serena Butler, pe care Omnius ar fi putut-o spăla pe creier...
Concentrarea magicienelor fu întreruptă de un freamăt brusc. Vor descoperi că poate respira din nou cu uşurință.
Viceregele Manion Butler, arătând cu zece ani mai în vârstă decât atunci când îl văzuse Serena ultima oară, împinse soldații la o parte din drum şi se repezi înainte ca un taur sălbatic salusan.
- Serena! Dragul meu copil... Trăieşti!
Amândouă magicienele păşiră într-o parte, văzând că nimic nu-l putea opri să-şi arunce brațele în jurul fiicei sale.
- Copila mea, copila mea - nu-mi vine să cred!
O ținu m brațe pe Serena, o legăna. Fără să vrea, se trezi plângând la pieptul lui.
- Oh, ce ți-au făcut? Ce-au făcut?
Serena descoperi că nu putea să-i răspundă câtuşi de puțin.
Ființele umane se bizuie pe frații lor şi sunt deseori dezamăgite de ei. Acestea sunt avantajele maşinilor: faptul că sunt demne de încredere şi complet lipsite de viclenie. Acestea pot fi de asemenea şi dezavantaje.
ERASMUS, Reflecții asupra ființelor biologice conştiente de sine
Tatăl Serenei o făcu să tacă şi o escortă afară de pe spațioport, împreună cu o mulțime de însoțitori linguşitori şi respectuoşi.
- Cel mai bun loc pentru tine acum este Oraşul Reculegerii, cu mama ta. Te poți odihni şi vindecă acolo, în pace.
- Nu voi mai avea parte de pace niciodată, zise ea, luptându-se să-şi controleze tremurul din voce. Unde-i Xavier? Trebuie să...
Arătând tulburat, Manion o bătu uşor pe umăr.
- Am trimis un ordin administrativ prin care să-l recheme dintr-o inspecție a sistemelor defensive periferice. Acum se grăbeşte spre casă, şi ar trebui să ajungă înapoi la începutul zilei de mâine.
Ea înghiți cu greutate.
- Trebuie să-l văd imediat când se întoarce. În navă... fiul nostru... sunt atâtea...
Manion dădu din nou din cap, în aparență fără să audă că ea tocmai se referise la „fiul ei”.
- Nu-ți face griji pentru asta acum. S-au schimbat multe, dar eşti din nou acasă, în siguranță. Nimic altceva nu contează. Mama ta te aşteaptă şi te poți odihni lângă ea. Orice altceva poate aştepta până mâine...
Serena privi către locul în care Vorian Atreides şi Iblis Ginjo erau luați de pe spațioport de către ofițeri din miliție. Simțea că ar trebui să meargă cu ei şi să le prezinte foştilor servitori ai lui Omnius noua lor lume.
- Nu fiți prea aspri cu ei, zise ea, amintindu-şi de scepticismul sever al magicienelor. N-au întâlnit niciodată cu adevărat până acum oameni liberi. Amândoi au informații importante.
Manion Butler încuviință.

- Sunt doar chestionați. Liga poate afla multe din ceea ce au ei de spus.
- Vă pot ajuta şi eu, adăugă Serena. Am văzut atât de multe lucruri îngrozitoare în captivitatea mea pe Pământ. Poate că deseară aş putea veni înapoi şi...
Viceregele îi făcu semn să tacă.
- Toate la timpul lor, Serena. Sunt sigur că te vei satura de întrebările noastre, dar nu trebuie să salvezi lumea chiar astăzi.
Chicoti.
- Aceeaşi Serena de altădată!
Cu maşină rapidă de teren avură nevoie de o oră ca să ajungă la adăpostul contemplativ situat pe coasta dealului de la periferia Zimiei. Oricât de însetată ar fi fost de priveliştile lumii natale, totul părea înceţoşat pentru ea, şi observă puține amănunte.
Livia Butler, în roba ei simplă de stareța, îi salută la porțile înalte ale complexului liniştit. Plecând capul către soțul ei, cu ochii umezi, o primi pe Serena în Oraşul Reculegerii şi deschise drumul peste o pajişte verde până într-o încăpere călduroasă şi bine mobilată, decorată în culori stinse şi cu scaune tapițate. Aici o legăna pe Serena la piept ca şi cum fiica ei ar fi fost din nou copil. Ochii mari ai Liviei erau plini de lacrimi.
Acum, că Serena era alături de părinții ei, la adăpost, înconjurată de căldură şi iubire, greutatea apăsătoare a oboselii şi fricii i se ridică de pe piept, şi se simți capabilă să facă ceea ce mai trebuia făcut. Cu voce slabă şi tremurândă, Serena le spuse repede despre micul şi dragul ei Manion şi despre cum îl ucisese Erasmus... declanşând revoltă care mătura Pământul.
- Te rog, trebuie să-l văd pe Xavier...
Chipul i se lumină.
- Şi Octa? Unde-i sora mea?
Livia aruncă o privire severă către soțul ei, iar cuvintele i se opriră în gât până când spuse, în sfârşit:
- În curând, draga mea copilă. Deocamdată, trebuie să te odihneşti şi să-ți aduni forțele. Eşti acasă acum. Ai tot timpul din lume!
Serena vru să protesteze, dar o răpi somnul.
*
Până când Xavier alergă înapoi din patrularea sa pentru Armadă de la granițele sistemului salusan, veştile ajunseseră deja la el în mesajele de bucurie şi de tristețe, fiecare ca o lovitură de baros a durerii. Fericirea năucitoare, tulburarea şi disperarea îl făceau să-şi dorească să explodeze.
Deoarece călătorea singur în kindjal, Xavier avu timp să se gândească la ceea ce aflase. Când nava să ajunse într-un târziu la spațioportul din Zimia, se simțea incredibil de singur. Debarcă pe un teren de aterizare luminat cu reflectoare. Era trecut de miezul nopții.
Cum putea Serena să fie în viață? Văzuse epava spărgătorului ei de blocadă în marea cenuşie de pe Giedi Prime. Petele de sânge se potriveau cu ADN-ul ei. Nici măcar în visele lui cele mai nebuneşti, mai nesăbuite, Xavier nu se gândise că ar putea fi încă în viață. În viață. Sau că era însărcinată cu copilul lui!
Iar acum Serena evadase. Venise acasă. Dar fiul lui - fiul lor - fusese ucis de monstruoasele maşini.
Când Xavier ieşi din kindjalul pe cale să se răcească, abia dacă putea simți mirosul de ozon şi de substanțe chimice oxidate de pe carcasă, datorate coborârii rapide prin scutul de bruiaj Holtzman. În față, văzu un singur om aşteptând pe pista de aterizare, părând rătăcit, cu trăsăturile decolorate de luminile spațioportului. Imediat, Xavier îl recunoscu pe Manion Butler, viceregele Ligii Nobililor.
- Mă bucur atât de mult că... ai putut...
Manion Butler nu reuşi să-şi termine fraza. În schimb, făcu un pas în față şi îl îmbrățişă pe ginerele lui, tânărul ofițer care se căsătorise nu cu fiica lui Serena, ci cu Octa.
- Serena se odihneşte în Oraşul Reculegerii, spuse Manion. Ea... nu ştie despre tine şi Octa. E o situație delicată, din toate punctele de vedere.
Toată viața părea să se fi scurs din trupul viceregelui. Era evident bucuros că-şi recăpătase fiica, dar zdrobit aflând ce se întâmplase cu ea, cum o făcuseră maşinile să sufere... cum îi omorâseră copilaşul.
- Serena ar vrea să ştie adevărul, zise Xavier. Dar va avea parte destul de curând de tot ce poate suporta. O s-o văd mâine. Las-o să doarmă bine în noaptea asta!
Sprijinindu-se unul pe celălalt, cei doi bărbați se îndepărtară de kindjal. Viceregele îl conduse pe Xavier către locul unde, sub baterii mari de lumini albe, o echipă de lucru continua inspecția chiar şi la o oră atât de târzie. Vehiculul negru-argintiu avea o configurație pe care Xavier o mai văzuse o singură dată - o navă de actualizări la fel ca cea pe care o întâlnise pe Giedi Prime, când trădătorul pilot uman scăpase de încercările lui Xavier de a-l captura.
- Serena a găsit aliați printre oamenii de pe Pământ, explica Manion Doi oameni de încredere, crescuți de maşini. I-a convins să fugă cu ea.
Xavier se încruntă.

- Eşti sigur că nu sunt spioni?
Manion ridică din umeri.
- Serena are încredere în ei.
- Atunci presupun că asta ajunge...
Intrară în Călătorul Visurilor, iar Xavier simți o greutate rece în piept. Ştia unde-l duce Manion. La bordul navei de actualizări, observă configurațiile stranii, curbele line, muchiile metalice curate care dovedeau eficientă şi aveau în acelaşi timp o frumusețe netedă, involuntară.
- N-am mutat băiatul, spuse Manion. Le-am spus să te aştepte.
- Nu ştiu dacă trebuie să-ți mulțumesc pentru asta.
Când viceregele deschise un compartiment etanş de depozitare şi o adiere subțire de abur rece se târî prin aer în şuvițe, Xavier îşi învinse şovăială şi se aplecă în față.
Trupul copilului era înfăşurat într-o învelitoare dură, întunecată, un giulgiu de conservare care ascundea amănuntele, lăsând să se vadă doar o siluetă mică, dureros de tristă, a ceea ce fusese cândva un băiețel plin de viață. Xavier atinse învelişul rece. Degetele îi erau blânde, ca şi cum n-ar fi vrut să tulbure somnul fiului său.
În spatele lui, Manion respira cu greutate.
- Serena a zis... a zis că i-a dat băiatului numele meu.
Apoi vorbele îl înecară, iar Xavier se întinse să scoată pachetul înfăşurat, tot ceea ce mai rămăsese din copilul pe care nu-l cunoscuse niciodată şi despre care nici nu ştiuse, decât când se dovedea a fi prea târziu. prea târziu.
Băiatul părea incredibil, absurd de uşor...
Xavier descoperi că n-are nimic de spus, dar în timp ce îşi cara fiul prin aerul nopții de pe Salusa Secundus, ducându-l pe micul Manion acasă pentru prima şi ultima oară, plânse fără să se ascundă.
Maşinile pot fi previzibile, dar sunt şi demne de încredere. Dimpotrivă, oamenii îşi schimbă credințele şi loialitățile cu o uşurință remarcabilă şi supărătoare.
ERASMUS, Dialogurile lui Erasmus
Vorian Atreides stătea la o masă mare, lustruită, într-o cameră de interogatoriu, gata să înfrunte o mulțime de conducători politici adunați acolo, fiecare având întrebări şi suspiciuni. Spera să aibă răspunsuri pentru ei.
Iblis Ginjo avea să fie interogat separat. Liga trimisese deja cea mai rapidă navă cercetaş pe Pământ, pentru a verifica istoriile celor doi şi pentru a evalua situația prezentă a revoltei.
Privind în jur prin oraşul capitală, Vor era absolut uluit. Clădirile din Zimia n-aveau nimic din grandoarea excesivă a Pământului, iar străzile păreau... dezorganizate. Însă oamenii, pe care-i vedea, culorile, hainele, expresia fetelor - se simțea ca şi cum s-ar fi trezit dintr-un vis.
Vor îşi oțeli sufletul şi se hotărî să coopereze, astfel încât să-i poată ajuta pe oamenii liberi în orice mod posibil. Dacă îi vor da voie...
Pentru o şedință de interogare că aceasta, Agamemnon ar fi folosit stimulatoare de durere şi dispozitive exotice de tortură. Fără îndoială, Liga vedea acest lucru ca pe o ocazie extraordinară de a obține informații din interior despre Omnius. Stând în jurul mesei şi rezemându-se de pereți, reprezentanții îl priveau curioşi, unii însă cu ură sau măcar cu resentimente.
Întotdeauna până acum, Vor fusese mândru de descendenta lui, înşelat de meritele închipuite ale lui Agamemnon şi ale titanilor. Oamenii liberi aveau totuşi o altă perspectivă asupra istoriei. Una mai exactă, spera el.
Stânjenit în fața atâtor oameni agitați, Vor se simțea pierdut, ducându-i lipsa Serenei, dar sperând că ea se simțea bine. Oare se reîntâlnise deja cu Xavier Harkonnen? Avea să mai dorească să-l vadă vreodată pe Vor?
Înainte ca zumzetul conversației să se diminueze în camera de interogatorii, tânărul vorbi, începând încet şi alegându-şi vorbele cu cea mai mare grijă:
- Nu-mi caut scuze pentru felul în care m-am purtat. Cooperarea mea cu maşinile gânditoare a provocat cu siguranță daune şi suferința oamenilor din Liga Nobililor...
Îşi roti privirea prin încăpere, privi în toți ochii curioşi.
- Da, am lucrat ca om de încredere pe o navă de actualizări, livrând copii ale lui Omnius pe lumile sincronizate. Am fost crescut de maşinile gânditoare, am fost învățat versiunea lor de istorie. Mi-am venerat chiar tatăl, pe generalul Agamemnon. Am crezut că este un mare cymec...
Auzi murmure în încăpere.
- Serena Butler mi-a deschis totuşi ochii. M-a provocat să pun la îndoială ceea ce fusesem învățat şi, în cele din urmă, mi-am dat seama că fusesem înşelat.
Se lupta cu ceea ce era pe cale să ofere. Părea trădarea finală a trecutului său...
Aşa să fie.
Trase adânc aer în piept şi continuă:
- Speranța mea cea mai arzătoare este să-mi pot folosi cunoştințele şi talentele - ca şi informațiile amănunțite pe care le posed despre activitățile maşinilor gânditoare - ca să-mi ajut semenii ființe umane, care în prezent s-au răsculat împotriva lui Omnius pe Pământ.

O rumoare crescândă se răspândi printre ascultătorii din jurul mesei, pe măsură ce reprezentanții începeau să-şi dea seama de implicațiile vorbelor sale.
- N-am încredere în nici un om care-şi trădează tatăl, vorbi unul dintre reprezentanți, un bărbat înalt cu fața ciupită de vărsat. De unde vom şti că nu ne dă informații denaturate?
Vor se încruntă la auzul acuzațiilor. Surprinzător, Zufa Cenva de pe Rossak, cu frumusețea ei rece, rosti dintr-o parte:
- Nu, spune adevărul.
Ochii ei negri pătrundeau prin el, şi îi era greu să privească în ei pentru mai mult de o clipă.
- Dacă îndrăzneşte să mintă aici, atunci eu voi şti!
Unul dintre anchetatori îşi privi notițele.
- Şi acum, Vorian Atreides, avem multe întrebări pentru tine...
Există vreo bucurie mai mare decât să te întorci acasă? Sunt alte amintiri atât de vii, alte speranțe atât de luminoase?
SERENA BUTLER
Când Serena se trezi, o dată cu prima lumină palidă a zorilor, descoperi că era singura într-un pat moale, înconjurată de sunete, culori şi mirosuri liniştitoare. De multe ori după moartea lui Fredo, îşi vizitase mama în Oraşul Reculegerii şi se bucurase de atmosfera contemplativa de acolo. Dar, după scurtă vreme, se satura întotdeauna de meditație şi cugetare, preferând să facă ceva mai activ...
Se îmbracă repede, în timp ce afară lumina dimineții creştea. Xavier trebuia să se fi întors până acum pe Salusa. Somnul scurt îi făcuse bine, dar simțea în piept o greutate de plumb, despre care ştia că n-avea să dispară până când nu-l găsea pe Xavier şi nu-i spunea veştile groaznice despre fiul lor. În ciuda rănilor din inimă şi din suflet, nu dăduse niciodată înapoi de la responsabilitățile ei.
Înainte ca Oraşul Reculegerii să se trezească în întregime, Serena merse în tăcere la dependințe şi găsi o mică maşină de teren. Nu voia s-o deranjeze pe mama ei. Înălțând bărbia cu hotărâre, Serena refuza să mai amâne. Trecuse destul timp şi aşa.
Urcând în vehicul, executa mişcările familiare de pornire a motoarelor. Ştia unde trebuie să se ducă. Ieşi pe porțile deschise, se îndrepta spre drumul care ducea la moşia Tantor, unde Xavier îşi avea căminul. Spera să-l găsească acolo...
Emil Tantor deschise uşa grea de lemn şi o privi cu uimire.
- Am fost încântați să aflăm de întoarcerea ta...
Ochii căprui erau la fel de blânzi şi de calzi cum şi-i amintea.
Caini-lupi cenuşii lătrau pe hol şi se strecurară pe lângă Emil ca să țopăie în cercuri, salutând-o pe Serena. În ciuda groazei din inimă, femeia zâmbi. Un băiat cu ochii mari ieşi s-o vadă.
- Vergyl! Ce mult ai crescut!
Se lupta cu un val de tristețe, aducându-şi aminte cât de mult lipsise.
Înainte ca băiatul să apuce să răspundă, Emil îi făcu semn să intre.
- Vergyl, te rog, du câinii afară, că biata femeie să aibă un pic de linişte, după tot ce-a îndurat.
Îi zâmbi cu o compasiune adâncă.
- Nu mă aşteptam să vii aici. Ai vrea să bei un pahar de ceai cu mine, Serena? Lucille îl face întotdeauna tare.
Ea ezită.
- De fapt, trebuie să-l văd pe Xavier. S-a întors deja? Trebuie să...
Expresia surprinsă a bătrânului o făcu să se oprească.
- Ce e? Se simte bine?
- Nu. Nu, Xavier se simte foarte bine, dar... nu-i aici. S-a dus direct la moşia tatălui tău.
Emil Tantor părea să aibă mai multe să-i spună, dar glasul i se stinse.
Neliniştită de reacția lui, Serena îi mulțumi şi alergă înapoi la maşină, lăsându-l pe bătrân lângă uşa de lemn.
- Atunci o să-l văd acolo...
Probabil că Xavier avea treburi cu tatăl ei. Poate că plănuiau deja să-i ajute pe rebelii de pe Pământ...
Conduse maşina până la conacul familiar din vârful dealului înalt, înconjurat de vii şi de livezi de măslini. Inima i se strânse când încetini şi opri în fața intrării principale. Acasă... Iar Xavier era aici.
Parcă lângă fântâna şi se apropie, cu răsuflarea tăiată, de uşa din față. O înțepau ochii, îi tremurau picioarele. Îşi putea auzi pulsul bătând în urechi. Mai mare decât vina pe care o simțea sau decât teama pentru ceea ce trebuia să-i spună, era dorința de a fi din nou cu iubitul ei.
Xavier deschise uşa chiar înainte ca ea s-o atingă. La început, chipul lui păru că un răsărit de soare, aproape orbind-o. Arată mai în vârstă, mai puternic, mai chipeş decât arătase chiar şi în visurile ei. Simțea că se topeşte.
- Serena!
Bărbatului i se tăie respirația, apoi zâmbi larg şi o luă în brațe. După numai o clipă, se îndepărta stângaci.
- Ştiam că eşti în Oraşul Reculegerii, dar nu mi-am dat seama că ți-ai revenit deja. Abia m-am întors, la miezul

nopții şi, ăă...
Părea să bâjbâie în căutarea cuvintelor.
- Oh, Xavier, nu contează! Aveam atâta nevoie să fiu cu tine! Am atât de mult... atât de multe să-ți spun!
Dintr-o dată, amploarea a ceea ce trebuia să spună păru să-i strivească umerii. Vocea i se taie.
El o mângâie pe obraz.
- Serena, ştiu deja groaznicele veşti. Am auzit despre... fiul nostru. Se uită la ea cu tristețe şi durere, dar şi cu o acceptare neclintită.
Când intrară în hol, Xavier se retrase la o distanță stângace, ca şi cum să stea fata în față cu ea ar fi fost mai greu decât să înfrunte toate forțele armatelor de maşini.
- A trecut atât de mult, Serena, şi toată lumea a crezut că ai murit. Am găsit epava navei tale, am analizat mostrele de sânge, s-a confirmat ADN-ul tău...
Ea se întinse să-l apuce de mână.
- Dar am supraviețuit, dragul meu. M-am gândit mereu la tine!
Ochii ei îi cercetară fata în căutarea răspunsurilor.
- Amintirea ta a fost tot ce-aveam ca să mă susțină...
În cele din urmă, cu vorbele grele ca nişte bolovani, el zise:
- Sunt căsătorit acum, Serena!
Inima ei păru să se oprească. Serena făcu un pas înapoi şi se lovi de o măsuță, care se răsturnă cu zgomot, vărsând o vază cu trandafiri proaspeți, roşii ca sângele, pe podeaua cu dale.
Auzi paşi grăbiți apropiindu-se din salonul principal. Apăru silueta subțire a unei tinere femei, cu părul lung şi ochi mari, alergând spre ea.
- Serena! O, Serena!
Octa ducea în brațe o boccea, o strângea la piept, dar reuşi chiar şi aşa s-o îmbrățişeze strâns pe sora ei.
Copleşită de bucurie, Octa rămase în picioare lângă soțul şi sora ei, dar, în timp ce se uită de la unul la altul, fericirea de pe chipul ei se spulberă, transformându-se în stânjeneală şi ruşine.
Bocceaua se foi în brațele lui Octa şi scoase un sunet slab.
- E fetița noastră, Roella, zise ea, aproape cerându-şi scuze, şi trase panza deoparte ca să-i arate Serenei fată frumoasă a copilului.
O imagine fulgeră prin mintea Serenei: fiul ei copleşit de groază doar cu câteva clipe înainte că Erasmus să-i dea drumul de la balconul înalt... Fetița din brațele lui Octa semăna uimitor cu micul Manion, care fusese şi el copilul lui Xavier.
Paralizată, nevenindu-i să creadă, Serena se împletici spre uşă, cu lumea prăbuşindu-se în jurul ei. Se răsuci şi fugi ca un cerb rănit.
Jihadul Butlerian s-a stârnit tocmai dintr-o asemenea prostie. Un copil a fost ucis. Mama disperată a început să lovească maşina inumană care provocase moartea fără sens. În curând, violenta a ajuns în mâinile masei largi de oameni şi a devenit cunoscută sub numele de jihad.
PRIMERO FAYKAN BUTLER, Memorii din Jihad
Pământul rămase inima arzătoare a revoltei chiar şi fără carismaticul Iblis Ginjo. Aruncat în mijlocul luptei, secundantul cogitorului, Aquim, încerca să mențină rezistenta vie şi să organizeze bătălii prost planificate în fata represaliilor tot mai violente ale lui Omnius.
Aquim fusese întotdeauna un om al contemplației, meditând la revelațiile ezoterice ale lui Eklo, în turnurile înalte ale mănăstirii. Uitase cum să se descurce cu distrugerile şi cu vărsarea de sânge. Dacă avea o rețea de contacte datorate relației cu Eklo, rareori acestea erau alcătuite din luptători. În cea mai mare pare, aceşti oameni erau gânditori profunzi, venind cu atât de multe opțiuni care trebuiau cântărite, încât nu se puteau mişca repede. Situația imediata îi depăşea...
Gloatele domneau cu prea puțină conducere.
Surprinşi şi copleşiți de înțelegerea faptului că se eliberaseră după secole de oprimare, rebelii nu aveau nici o țintă, nici un scop - numai o nevoie brută, prost canalizată, de răzbunare. Odată dezlănțuiți, aceşti sclavi nu puteau fi întorşi din drum. Nici măcar Iblis nu făcuse planuri pe termen lung. Focurile se întindeau peste rețelele oraşelor. Clădirile fabricilor şi ale serviciilor de întreținere explodară, iar sabotorii doborâră capacitățile de producție şi pe cele auxiliare ale lui Omnius. Incendiile şi vandalismul se răspândiră pe continente, de la centrele industriale la aşezările umane.
Hipermintea îşi lansă cymecii şi-şi activă şirurile de roboți luptători.
Întreaga planetă deveni un câmp de luptă... iar nu multă vreme după aceea, un osuar. Maşinile gânditoare nu aveau capacitatea de a ierta.
Descătuşați în sfârşit, Agamemnon şi cymecii săi însetați de sânge mărşăluiră în taberele de locuit ale oamenilor şi le râseră de pe fața pământului. Pentru prima oară de când titanii fuseseră înfrânți de hiperminte, luptătorii diversificați ai lui Omnius erau uniți de o dorință entuziastă şi rapace de răzbunare. Cymecii împroşcau totul cu

gaz otrăvitor, jeturi de acid şi dâre de foc lichid...
Detaşamentele robotice de exterminare treceau de la construcțiile goale pe dinăuntru la adăposturile şi țarcurile mizere. Recoltele erau arse, depozitele de distribuire a hranei făcute una cu pământul. Chiar şi cei care supraviețuiau măcelului mecanic aveau să moară de foame în câteva luni.
Zece mii de sclavi plătiră cu sânge pentru fiecare robot sau cymec deteriorat. Nici un om nu putea scăpa cu viață. Nici unul nu trebuia să scape!
*
Sus, în munții izolați, turnul cogitorului tremura ca o creatură vie. Bucăți de piatră se desprindeau din ziduri. La nivelul cel mai de sus, unde creierul străvechi al lui Eklo se odihnea în containerul lui de păstrare, ferestrele exterioare îşi schimbară culoarea de la galben la portocaliu.
Aquim, înnebunit, îşi cufundă degetele în electrofluid, conectându-şi gândurile la cele ale veneratului cogitor.
- Le-am trimis mesajul tău, Eklo. Titanul Juno soseşte. Vrea să vorbească cu tine.
- Aşa cum a făcut-o cu multă vreme în urmă.
Dorind să pună capăt vărsării de sânge, Eklo ceruse să-i vadă pe titani, sperând că ar putea fi vreo cale să-i convingă. Cu mult timp în urmă, cogitorul îi ajutase fără să-şi dea seama pe Juno şi pe colegii ei la răsturnarea Vechiului Imperiu, iar creierul fără trup al lui Eklo le dăduse titanilor ideea să se convertească în cymeci.
În acele vremuri, existase un om preocupat de probleme spirituale, pe nume Arn Eklo, filosof şi orator, care căzuse în mrejele plăcerilor sexuale. Cuprins de ruşine şi de disperare, o întâlnise pe Kwyna şi pe cărturarii ei metafizici, care voiau să elimine orice abatere a gândurilor pentru a-şi dezvolta puterea gândirii. Pentru Eklo, forma fizică, micile dorințe ale trupului, deveniră apoi lipsite de importantă, nimicuri în comparație cu dezlegarea misterelor universului.
Discursurile lui deveniseră diferite după aceea, excesiv de cerebrale, astfel încât mulți nu reuşeau să-l înțeleagă. Discipolii începuseră să se îndepărteze, iar oamenii de afaceri care înveşteau în congregația sa, văzând scăderea dramatică a veniturilor, îl luaseră la întrebări. Nici ei nu înțelegeau ce vorbea.
Apoi, într-o zi, Arn Eklo dispăruse pur şi simplu. Ca grup, el şi cu ceilalți cogitori plănuiau să pornească într-o călătorie eroică spre tărâmurile profunde ale regatului spiritual. Mult dincolo de limitele cărnii...
De când trecuse prin remarcabilă operație chirurgicală, mintea lui trăise mai mult de două mii de ani separată de slăbiciunile şi limitele corpului său uman. Măcar el, Kwyna şi ceilalți cogitori avuseseră tot timpul de care ar fi putut avea nevoie cineva. Era cel mai mare dar pe care l-ar fi putut primi oricare dintre ei... Timp.
Acum, Aquim îi întrerupse gândurile interminabile:
- A sosit Juno!
Cu containerul aşezat pe o poliță din turnul înalt, Eklo observă o forma-razboinic masivă a unui cymec, urcând cu uşurință poteca abruptă de munte.
- Du-i lui Juno acest mesaj, îi spuse Eklo lui Aquim.
Dedesubt, numeroşi secundanți păreau cuprinşi de agitație, grăbindu-se către scările care duceau la ultimul etaj al turnului.
- Spune-i că nimic nu este imposibil... Spune-i că dragostea este ceea ce separa oamenii de alte creaturi vii, nu ura. Nu violența...
Ferestrele deveniră roşii ca sângele, şi explozii puternice zguduiră turnul. Juno ridică membrele-tunuri şi lansa o salvă de proiectile, bombardând structura întărită a mănăstirii, până când turnul se nărui.
Tavanul se prăbuşi, iar Aquim se aruncă în față, încercând să apere containerul de păstrare şi magnificul creier al străvechiului cogitor. Dar avalanşa continua să cadă, strivind totul...
După ce turnul se prăbuşi într-o movilă acoperită de praf, Juno îşi folosi brațele mecanice ca să răscolească printre dărâmături, aruncând deoparte pietrele şi grinzile. Se târî printre rămăşițe, înlăturând trupurile zdrobite ale secundanților, până când găsi în sfârşit recipientul de păstrare. Călugărul mort, Aquim, şi cuva curbată de plexiplaz împiedicaseră creierul cogitorului să fie pulverizat, dar containerul era crăpat. Electrofluidul albăstrui picura peste pământ şi moloz...
Juno azvârli corpul lui Aquim că pe o păpuşă moale. Apoi întinse o mână de metalfluid, întinzând degete lungi şi ascuțite în recipientul spart pentru a scoate masă cenuşie şi încrețită care era cogitorul Eklo. Simți impulsuri slabe de energie dinspre creierul care tremura.
Se hotărî să-l trimită într-o altă călătorie, încă şi mai departe de tărâmul cărnii. Mână de metalfluid se strânse, strivind materia cenuşie spongioasă şi transformând-o într-un terci care se scurgea încet.
- Nimic nu este imposibil, comentă ea, apoi se roti şi porni înapoi spre rețeaua oraşului, înapoi la treburile sale importante.
*
Fără emoție - doar cu dorința de a scăpa de o problemă - Omnius decretă anihilarea completă a întregii vieți umane pe Pământ.
Forțele lui robotice porniră implacabil, apucându-se de sarcina lor sângeroasă fără să întâlnească prea multe

piedici. Baia de sânge a lui Ajax de pe Walgis, din timpul Revoltelor Hrethgirilor de demult, fusese doar un scurt preludiu.
După ce hipermintea hotărî că nu mai avea nevoie de oamenii de pe această planetă, făcu evaluări similare pentru toate celelalte lumi sincronizate. În ciuda faptului că oamenii creaseră inițial maşinile gânditoare, ființele biologice nesupuse produseseră întotdeauna o bătaie de cap mai mare decât meritau. În sfârşit hipermintea fu de acord cu Agamemnon, care recomandase o asemenea soluție finală de secole. Omnius avea să extermine specia umană!
Cei patru titani rămaşi, ajutați de neocymeci şi de soldați roboți modificați, petrecură luni de zile vânând şi măcelărind populația planetei. Nu supraviețui nici măcar o singură persoană pe Pământ.
Baia de sânge fu de nedescris, şi o mare parte a ei fu înregistrată de mereu prezenții ochi-de-paza ai hipermintii.
Susține-ți fratele, fie că e drept sau nedrept.
Zicala zensunnită
Oricât de mult l-ar fi urât pe naibul Dhartha, Selim mai păstra o curiozitate în legătură cu felul în care oamenii din fostul lui sat continuau să-şi ducă viața. Se întreba dacă-l şterseseră până acum din amintirile lor. Câteodată revedea în minte ceea ce făcuseră şi se înfuria, dar apoi îi venea să zâmbească. Budallah îl ținuse pe Selim în viață, îi dăruise o viziune misterioasă şi un scop binecuvântat.
Generațiile anterioare de zensunniți îşi adaptaseră modul de viață la desert. Într-un mediu atât de ostil, există puțin loc pentru schimbare sau pentru flexibilitate, aşa că existența de zi cu zi a nomazilor rămânea în mare parte aceeaşi, an după an.
Cu toate acestea, în timp ce Selim îşi supraveghea foştii camarazi, observă că naibul Dhartha avea o nouă prioritate în viață. Rigidul conducător al tribului pusese în funcțiune o schemă neobişnuită, care implică echipe mari de muncitori în largul deşertului. Căutătorii nu mai scormoneau deşertul după câteva bucăți de metal sfărâmat sau după resturi de tehnologie abandonată. Acum, sătenii zensunniți se duceau grăbiți în deşert cu un singur scop: să adune mirodenie.
Exact ca în viziunea lui! Coşmarul începea să capete un sens: mirodenia dusă în afara planetei de către străini, provocând o furtună care va matura seninătatea aspră a marelui deşert. Selim avea să privească şi să înțeleagă... apoi avea să hotărască ce trebuia făcut.
Cu paşi uşori, sătenii cutreierau în largul dunelor, făcând scurte incursiuni până la petele ruginii de melanj, împrăştiate de exploziile ocazionale de mirodenie. Înfigeau cu grijă, adânc în nisip, țăruşi de metal, improvizau corturi subțiri, camuflate, şi adăposturi împotriva nisipului răscolit şi a soarelui arzător. Postau un paznic pe culmea unei dune înalte, ca să se uite după viermii care s-ar fi putut apropia...
Apoi începeau să recolteze mirodenia, luând-o din deşert în mari cantități, mult mai mult decât ar fi putut folosi tribul vreodată. Dacă viziunea lui Selim era adevărată, atunci naibul Dhartha livra probabil melanjul în Arrakis City... pentru a fi exportat în afara planetei, departe de Arrakis.
În viziunea lui, ecluzele erau deschise, împrăştiind o maree de nisip care înghițea poporul zensunnit, măturând rămăşițele viermilor de nisip. Shai-Hulud! Ambițiosul naib Dhartha nu înțelegea consecințele acțiunilor sale pentru oameni, pentru întreaga planetă...
Selim se apropie tăcut ca să-i observe printr-un vizor pe care-l luase din stația lui de cercetări botanice. Cu ochii pe jumătate închişi, recunoscu oameni alături de care crescuse, săteni care se purtaseră cu el ca nişte prieteni şi, până la urmă, îl disprețuiseră.
Selim nu-l zări pe Ebrahim trăgând chiulul printre ei. Poate că tânărul fusese prins până la urmă pentru propriile sale delicte, acum că Selim nu mai era la îndemâna să ia vina asupra lui... Shai-Hulud făcea dreptate, într-un fel sau altul!
Naibul cel hain era în mijlocul lor, dând ordine, îndrumând oamenii în timp ce se agitau grăbiți, cu saci şi tot felul de recipiente, scoțând mirodenie din nisip. Muncitorii abia puteau duce cantitățile pe care le adunau. Dhartha trebuie să fi găsit undeva un client.
Selim fu mai întâi fascinat, apoi mânios. În cele din urmă, se hotărî asupra unei căi de a-şi urma chemarea, viziunea... În timp ce-şi obținea şi răzbunarea.
*
Cu ciocanul sau sonic, îl chema pe Shai-Hulud. Fiară care apăru era un vierme de nisip relativ mic, dar Selim nu se sinchisi. Oricum, creaturile mai mici erau mai uşor de manevrat...
Aşezat la vedere, temerar, ca să-l vadă cu toții, Selim călări sus, pe capul aplecat, că de şarpe. Desprinzând segmentele cărnoase pentru a dirija creatura, stătea cu picioarele depărtate pe animalul impunător, un monstru ce putea supraviețui doar în deşertul cel mai adânc şi mai uscat. Indemna viermele să mărească viteza, iar acesta porni şuierând pe oceanul de nisip.
Zensunniții fuseseră extrem de prudenți la aşezarea taberei, atenți să nu-i observe viermii de nisip. În amurg, după ce trecuse arşița zilei, oamenii începură să iasă din adăposturile temporare, lăsându-şi în urma aşezarea şi împrăştiindu-se spre locurile unde puteau aduna mai multă mirodenie.

Aducându-şi aminte de viziune şi răspunzând chemării acum limpezi, Selim conduse viermele de-a dreptul în tabără.
Zensunniții nu se lăsau niciodată surprinşi, erau întotdeauna în alertă. Paznicii sunară alarma de îndată ce viermele se apropie, dar nu puteau face nimic. Cu vocea lui groasă, puternică, naibul Dhartha le strigă culegătorilor de mirodenie să se risipească şi să găsească adăposturi. Ei o luară la fugă peste dune, părăsindu-şi corturile şi recipientele îngrămădite unul peste altul cu mirodenia adunată.
Folosind vergele să îmboldească monstrul şi pârghii ca să depărteze segmentele, Selim controla cursul lui Shai-Hulud. Frustrat de faptul că era călărit, viermele se zbătea, vrând să atace ceva. Selim fusese nevoit să lovească carnea roz, expusă la aer, pentru a împiedica fiara să devoreze toți sătenii.
Nu voia să omoare pe nici unul dintre ei... deşi ar fi avut o satisfacție văzându-l pe naibul Dhartha alunecând în josul gâtlejului viermelui. Ar fi fost mai mult decât suficient... Selim urma să realizeze ceea ce Budallah îi ceruse să facă: să distrugă planurile naibului de a exporta încărcături uriaşe din mirodenia lui Shai-Hulud.
Sătenii se răspândiră pe nisipuri, sperând că viermele nu va urmări ritmul picioarelor care alergau. Monstrul căzu însă peste tabăra abandonată, lăsând în urmă o dâră de nisip înspumat. Într-o clipă, țesătura corturilor camuflate dispăru, îngropată sau înghițită.
Apoi viermele de nisip îşi roti capul şi se întoarse pe loc să devoreze melanjul adunat, spărgând containerele, înghițind pachetele cu totul şi ştergând orice urmă a muncii de recoltare.
Din depărtare, sătenii îngroziți, incluzându-l probabil şi pe naibul Dhartha, erau înşirați pe dune, gata să fugă şi mai departe, dar hipnotizați de spectacol. Într-o robă albă, fluturătoare, Selim călărea pe spinarea viermelui; nu puteau să nu observe siluetă umană de pe monstrul deşertului.
Râzând atât de tare încât de-abia îşi mai putea păstra controlul asupra creaturii, Selim ridică mâinile într-un gest de sfidare. Îndeplinise porunca lui Budallah. Mirodenia era în siguranță... deocamdată.
Bărbatul mana apoi viermele în altă direcție, departe de nefericiții oameni, şi se îndepărta spre nisipurile pustii, lăsându-i pe sătenii zensunniți speriați la culme, cu rămăşițele taberei lor.
*
Pe drum, Selim lasa două litrugene din apa lui printre fărâmele sfâşiate ale aşezării. O putea înlocui la stațiile botanice, şi era strictul necesar pentru a îngădui zensunnitilor să supraviețuiască. Puteau ajunge înapoi la oraşul lor din stâncă, dacă mergeau noaptea şi-şi conservau umezeală.
Ca şi cum ar fi fost un semn, găsi un săculeț întreg cu melanj. Pe acesta îl accepta ca pe un dar de la Shai-Hulud. Era mai multă mirodenie decât avusese el vreodată în acelaşi timp, dar n-avea s-o consume, nici s-o vândă. Mai degrabă, avea să scrie un mesaj cu pulberea maro-roscata, împrăştiind-o pe nisip. Întors la stația care-i servea drept bază, făcu planuri vreme de două zile, cu multă grijă, apoi plecă din nou.
Selim călări prin noapte un vierme mare, înapoi către satul naibului Dhartha. În umbra pantei abrupte a unei stânci, dormi toată ziua următoare, apoi îşi începu drumul pe jos, ținându-se aproape de stânci. Cunoştea bine toate aceste poteci şi făgaşe, pentru că le explorase în copilărie. După ce se furişă în întuneric, se ascunse într-o crăpătură confortabilă, aşteptând să se lase pe deplin noaptea şi ducând cu el săculețul de melanj...
Când întunericul deveni suficient de adânc şi stelele de deasupra capului începură să scânteieze că miliarde de ochi de gheață, ieşi repede în fata stâncilor, pe nisipul netezit de vânt. Avea să facă totul cât putea de bine, pe scară mare. Cu paşi uşori, neregulați, alergă de-a lungul pânzei de nisip fin şi turna melanjul din săculeț în linii curbe, desenând litere rotunjite care aveau să arate pe dune ca sângele uscat.
Bătrâna Glyffa îl învățase să citească şi să scrie într-o vreme când se simțise binevoitoare față de el, ignorându-i pe alți săteni - inclusiv pe tatăl lui Ebrahim şi pe naibul Dhartha însuşi - care se întrebau care-ar fi putut fi rostul unei asemenea educații...
Selim avu grijă să termine înainte de răsăritul celei de-a două luni.
Îi lua mult peste o oră să-şi scrie cele trei cuvinte scurte, iar la sfârşit, mirodenia era aproape terminată. Mesajul fiind terminat, se duse repede înapoi la adăpostul lui din stâncă. Ar fi putut prinde un vierme ca să-şi înceapă călătoria spre casă. În schimb, aştepta răsăritul soarelui.
Imediat după răsărit, privi zeci de fete cu ochii mari şi gura căscată uitându-se prin deschizăturile stâncii. Nevenindu-le să creadă, stăteau cu ochii ațintiți în deşert, discutau şi strigau unii la alții. O mulțime de oameni se adunară de-a lungul unei streşini a muntelui, privind de sus puştiul nisipos. Le auzi strigătele înăbuşite, pline de surpriză şi nu se putu stăpâni să nu zâmbească. Un pic de melanj pe buze îl făcu să se simtă chiar şi mai bine...
Printre observatorii tulburați, abia reuşi să distingă siluetă cu părul negru a naibului Dhartha, care stătea încruntat în fața celor trei cuvinte pe care tânărul proscris le scrisese pe nisip:
EU SUNT SELIM...
Ar fi putut să scrie mai mult, să explice mai mult, dar Selim simțea că misterul se potrivea mai bine. Naibul avea să ştie că el era omul care călărise viermele, atât prima oară când îşi etalase talentele, cât şi acum, când distrusese tabăra culegătorilor de mirodenie. Budallah îl alesese, iar acum naibul cel rău trebuia să trăiască în frică. Tânărul se tolăni din nou în spatele stâncii, chicotind în sinea lui şi savurând aromă de melanj.

După ziua de azi, toți vor şti că trăia... iar naibul Dhartha avea să înțeleagă că îşi făcuse un duşman pe viață.
Cerințele cu bătaie lungă ale religiei trebuie puse de acord cu nevoile microcosmice ale celei mai mici comunități.
IBLIS GINJO, Peisajul umanității
De-a lungul câtorva săptămâni după întoarcerea de la o viață sfărâmată la alta, Serena Butler ocoli cu delicatețe sugestia tatălui ei de a se întoarce în funcția avută în Parlamentul Ligii. Deocamdată prefera Oraşul Reculegerii, grădinile tăcute şi paşnice. Studenții filosofi de aici erau adepții izolării contemplative şi o lăsau în pace.
Perspectiva ei asupra războiului, asupra Ligii şi chiar asupra vieții suferise o schimbare dramatică, şi avea nevoie de timp să evalueze noul său rol în univers şi să găsească metode de a ajuta din nou. Simțea că ar putea face chiar mai mult ca înainte...
Povestea captivității Serenei, a bebeluşului ucis şi a revoltei de pe Pământ se răspândise repede. La îndemnul lui Iblis Ginjo, trupul conservat al micului Manion fusese aşezat într-un mic mormânt cu pereți de plaz din Zimia, un monument care simboliza doar una dintre miliardele de victime ale maşinilor gânditoare.
Vorbitor neobosit, Iblis dormise puțin de la sosirea lui în oraşul-capitală, petrecându-şi fiecare ceas cu diverşi delegați, descriind cu pasiune orori despre captivii umani, despre cruzii cymeci, despre Omnius, încercând să adune o forță masivă formată din nave de război care să salveze oamenii de pe Pământ... Conducătorul rebel evadat voia ca salusanii să-l accepte ca pe un erou.
Că purtător de cuvânt autoproclamat al Serenei, Iblis vorbea din proprie experiență despre lumile sincronizate, spunând povestea groaznică a felului în care robotul Erasmus îl omorâse pe nevinovatul Manion şi cum Serena însăşi îndrăznise să ridice pumnii împotriva maşinilor gânditoare. Prin curajul ei dezinteresat împotriva cruzilor stăpâni, incitase la o rebeliune care-l dusese pe Omnius-Terra în impas.
Iblis îşi întrebuința abilitățile de vorbitor bine şlefuite şi convinse mulți oameni de sinceritatea lui. Avea în minte o strategie publică în care erau incluse adunări pline de pasiune, la care Serena însăşi să joace rolul de gazdă. Ea se dovedea persoana perfectă în jurul căruia se putea agrega o revoltă extinsă. Dar Serena rămânea în izolare, neştiind de valurile stârnite în numele său...
Şi fără ea, Iblis se hotărî să îmbrățişeze oricum cauza libertății umane, chiar dacă trebuia să ia singur toate deciziile. Nu putea permite ca o asemenea ocazie extraordinară sa se irosească şi să dispară. Simțea crescând forța opiniei publice în Zimia, transformându-se într-o altă armă pe care o putea folosi. Chiar şi politicienii Ligii voiau să se ducă să-i salveze pe eroicii luptători umani de pe Pământ - dar până la urma discutau şi argumentau la nesfârşit în Parlament, exact aşa cum îl avertizase Serena că vor face.
Acum, întâlnindu-se în particular cu segundo Harkonnen la cererea ofițerului, Iblis nu se simțea în largul lui în încăperea strâmtă de la cartierul general al Armadei. În aparență, aceste camere făceau parte dintr-o fostă închisoare militară unde fuseseră cândva interogați dezertorii suspecți. Camera era înconjurată de ferestre dreptunghiulare înguste, iar Xavier măsură podeaua cu pasul, silueta lui eclipsând puțină lumină strecurata înăuntru.
- Spune-mi cum ai ajuns să fii conducător de echipe umane de lucru, îi ceru ofițerul. Un om de încredere privilegiat, că Vorian Atreides, slujind maşinile gânditoare şi trăgând foloase în timp ce alți oameni sufereau...
Iblis făcu un gest de respingere, pretinzând că segundo glumea.
- Am muncit din greu să câştig privilegii şi recompense pentru muncitorii mei loiali, zise el cu voce răsunătoare. Am profitat cu toții.
- Unii dintre noi sunt suspicioşi în legătură cu entuziasmul tău atât de convenabil.
Răspunzând cu un zâmbet, Iblis întinse mâinile.
- Nici Vorian Atreides, nici eu nu am încercat să ne ascundem trecutul. Adu-ți aminte, pentru a obține informații din interior, ai nevoie de cineva care a fost cu adevărat în interior. Nu vei găsi surse mai bune de informații decât noi doi. Serena Butler are şi ea multe indicii...
Rămase calm. Iblis îl înfruntase, şi-l dusese de nas, pe titanul Ajax - un anchetator mult mai înfricoşător şi mai abil decât segundo Harkonnen.
- Liga ar fi necugetata să nu se folosească de această ocazie, adăugă Iblis. Avem mijloacele de a-i ajuta pe luptătorii umani de pe Pământ.
- E prea târziu pentru asta...
Xavier se apropie, cu înfățişare sumbră.
- Ai declanşat revolta, apoi ți-ai părăsit discipolii pentru a fi măcelăriți!
- Am venit aici să obțin ajutor din partea Ligii. Nu avem prea mult timp dacă vrem să salvăm supraviețuitorii...
Chipul lui Xavier era de piatră.
- Nu există supraviețuitori... pe toată planeta. Nici unul!
Paralizat, Iblis răspunse cu întârziere.
- Cum e posibil? înainte de a pleca pe Călătorul Visurilor, am lăsat la comanda un om competent, loial. Am presupus că el...

- Ajunge, Xavier, se auzi o nouă voce dintr-un difuzor invizibil aflat în pereții întunecați. E destul sânge şi destulă vinovăție ca să ne mânjească mâinile tuturor. Să hotărâm ce facem mai departe, în loc să încercăm să întoarcem împotriva noastră una dintre resursele noastre cu cel mai mare potențial...
Xavier stătea țeapăn, cu fața la un perete gol.
- Cum doreşti, vicerege!
Pereții camerei de interogatorii licăriră şi se estompară, dezvăluind o sală de observații ascunsă, în care doisprezece bărbați şi femei stăteau ca într-un tribunal. Amețit, Iblis îl recunoscu pe viceregele Butler în centrul grupului şi pe Vorian Atreides, arătând satisfăcut, într-unul dintre capete.
Viceregele se ridică de pe scaun:
- Iblis Ginjo, suntem un comitet special al Parlamentului menit să investigheze aceste veşti teribile primite de pe Pământ.
Iblis nu se putu stăpâni.
- Dar eradicarea întregii vieți de pe Pământ? Cum se poate aşa ceva?
Xavier Harkonnen vorbi cu voce sumbră:
- Îndată ce nava voastră a ajuns aici, Armada a trimis cel mai rapid vehicul cercetaş. După câteva săptămâni, pilotul s-a întors cu raportul complet, îngrozitor. Pe Pământ au rămas doar maşinile gânditoare. Toți rebelii sunt morți, până la ultimul. Toți sclavii, toți copiii, toți oamenii de încredere... Este foarte probabil că ei să fi fost exterminați în întregime înainte de a ajunge Călătorul Visurilor pe Salusa Secundus.
Viceregele Butler porni câteva ecrane mari încastrate în pereți, care înfățişau scene oribile, grămezi de trupuri sfârtecate, roboți mărşăluind şi cymeci măcelărind mulțimi de oameni strânşi laolaltă. Imaginile apăreau una după alta, cu amănunte înfiorătoare.
- Pământul, lumea de baştină a omenirii, nu mai este acum decât un cimitir imens!
- Prea târziu, murmură Iblis năucit. Toți acei oameni...
Discuția se întrerupse când se auziră zgomotele mulțimii din afara clădirii, scandând:
- Serena! Serena!
Fu şocat să-i audă numele.
- Iblis Ginjo, nu-mi pot exprima destul recunoştința pentru că tu şi prietenul tău mi-ați adus înapoi fiica, zise viceregele Butler. Din nefericire, omul pe care l-ai lăsat la comanda răscoalei nu s-a ridicat la înălțimea provocării!
Vorian Atreides avea o înfățişare severă.
- Nimeni n-ar fi putut reuşi acolo, vicerege. Nici Iblis, nici eu. Era doar o chestiune de timp...
Segundo Harkonnen arata furios.
- Spui că n-are rost să lupți împotriva lui Omnius, şi că orice revolta - e condamnată la eşec? Am dovedit pe Giedi Prime ca această idee e greşită.
- Am fost şi eu pe Giedi Prime, segundo. Îți aduci aminte? Ai tras în mine şi mi-ai deteriorat serios nava...
Ochii căprui ai lui Xavier se aprinseră de mânie.
- Da, îmi aduc aminte, fiu al lui Agamemnon.
- Răscoala de pe Pământ a fost un exemplu măreț, spuse Vor, dar participanții erau sclavi, înarmați doar cu puțin mai mult decât ură lor pentru maşinile gânditoare. N-au avut nici o şansă!
Se întoarse să se uite la membrii comitetului special.
- Armada Ligii, pe de altă parte, este cu totul altă poveste...
Prinzând ocazia să insiste asupra subiectului, Iblis vorbi cu voce tunătoare:
- Da, uitați ce-a reuşit să înfăptuiască o gloată de sclavi neinstruiți. Imaginați-vă, atunci, ce-ar putea să realizeze o ripostă militară coordonată...
Afară, vocile demonstranților se întețiră. Iblis continuă:
- Pierderile de pe Pământ nu trebuie să rămână nerazbunate. Moartea nepotului viceregelui Butler - propriul tău fiu, segundo Harkonnen! - nu trebuie să treacă nepedepsita!
Vor nu-şi putea lua privirea de la Xavier, încercând să-l vadă că pe bărbatul curajos care furase inima Serenei, apoi se însurase cu sora ei. Eu aş fi aşteptat-o o veşnicie!
În cele din urmă, se concentra asupra lui Iblis Ginjo. Lui Vor nu-i plăcea în mod deosebit conducătorul rebel, ale cărui motivații nu-i erau clare. Iblis părea fascinat până la obsesie de Serena, dar nu era dragoste. Cu toate acestea, Vor era de acord cu aprecierea lui.
Vorbind tare, Iblis continuă, ca şi cum ar fi fost adus aici să se adreseze membrilor unui tribunal şi nu să răspundă la întrebările lor.
- Evenimentele de pe Pământ sunt doar un pas înapoi, nimic mai mult. Ne putem dovedi mai presus de ele, dacă avem voința de a face asta!
Unii dintre reprezentanți fură prinşi de entuziasmul său. Afară, mulțimea devenea tot mai agitată, iar trupele de securitate puteau fi auzite printr-un sistem de comunicare publică, încercând să păstreze ordinea.

În timp ce Vor continua să rămână spectator, Iblis îşi mută privirea de la un chip la altul şi apoi în depărtare, ca şi cum numai el ar fi putui vedea ceva acolo. Viitorul?
Iblis vorbi din nou, gesticulând:
- Oamenii de pe Pământ au fost măcelăriți pentru că eu i-am încurajat să se opună stăpânilor lor maşini, dar nu am nici un sentiment de vină personală pentru asta. Un război trebuie să înceapă de undeva... Sacrificiul lor a demonstrat profunzimea spiritului uman. Gândiți-vă la exemplul Serenei Butler şi al copilului ei nevinovat, la ceea ce a îndurat ea, şi la faptul că totuşi a supraviețuit!
Vor văzu frământarea pe chipul lui Xavier Harkonnen, dar ofițerul nu spuse nimic.
Iblis zâmbi şi întinse mâinile.
- Serena ar putea avea un rol important în nouă forță care va nimici maşinile, dacă şi-ar recunoaşte potențialul.
Îi vorbi direct lui Manion Butler, cu o voce tot mai ferventa:
- Alții ar putea încerca să-şi asume meritul, dar Serena a fost adevărata scânteie a marii revolte de pe Pământ. Copilul ei a fost omorât, şi ea a ridicat mâinile împotriva maşinilor gânditoare, sub ochii tuturor. Gândiți-vă! Ce exemplu este ea pentru întreaga rasă umană...
Iblis paşi mai aproape de membrii tribunalului.
- Pe tot cuprinsul lumilor Ligii, oamenii vor auzi de curajul sau şi-i vor simți durerea. Vor adera la cauza Serenei, în numele ei, dacă li se va cere acest lucru. Se vor ridica într-o luptă eroică pentru libertate, o cruciadă sfântă... un jihad. Ascultați afară - îi auziți scandând numele?
Asta e, gândi Iblis. Făcuse conexiunea religioasă recomandată de cogitorul Eklo. Nu conta ce crez sau ce teologie anume urmau - extrem de importantă era fervoarea pe care numai fanatismul o putea da. Dacă mişcarea urma să fie amplă, avea nevoie să atingă emoțiile oamenilor, avea nevoie să-i aducă în bătălie fără să se gândească la eşec, la preocuparea pentru propria lor siguranță.
După o pauză lungă şi apăsătoare, adăugă:
- Am început deja să răspândesc vestea... Doamnelor şi domnilor, avem aici premisele pentru mult mai mult decât o revoltă, ceva care desparte sufletul umanității de maşinile gânditoare fără suflet. Cu ajutorul vostru, ar putea fi o victorie colosală purtată pe aripile pasiunii... şi speranței umane!
Fără să o recunoască, omenirea a creat o armă de distrugere în masă - una care a devenit evidenta abia după ce maşinile au preluat controlul asupra fiecărui aspect al vieții lor.
BARBAROSSA, Anatomia unei revolte
Într-o zarvă teribilă, delegații roşii la față ai Ligii discutau aprins despre consecințele genocidului de pe Pământ. Serena stătea cu chipul împietrit, prima oară când intră în Sala Parlamentului în săptămânile trecute de la întoarcerea acasă, dar prezența ei nu domoli obişnuitele discuții plictisitoare.
- Lupta împotriva lui Omnius durează de secole, tună patriarhul de pe Băluț. Nu-i nevoie să facem nici o schimbare drastică, pe care o vom regreta mai târziu. Sunt îndurerat pentru vărsarea de sânge, dar oricum n-am avut niciodată o şansă reală de a-i salva pe sclavii de pe Pământ!
- Vrei să spui sclavi... că Serena Butler?
De pe scaunul său de oaspete, Vorian Atreides îl întrerupse, aruncând o privire în direcția femeii, fără să mai țină seama de protocol sau de tradiții politice.
- Mă bucur că n-am renunțat cu toții atât de uşor...
Xavier se încruntă, deşi se gândise la acelaşi lucru. Îl considera pe fiul lui Agamemnon un risc, fără nici un respect pentru ordine, dar el însuşi era deseori frustrat de mersul greoi al dezbaterilor politice oficiale. Dacă Serena ar fi avut încredere în activitatea Parlamentului, n-ar fi plecat niciodată cu asemenea nesăbuință pe Giedi Prime, forțând astfel mana Ligii.
Cu o voce la fel de puternică, magnusul interimar de pe recucerita Giedi Prime spuse:
- Doar pentru că situația a continuat vreme de o mie de ani, este asta o scuză pentru a ne obişnui cu ea? Maşinile gânditoare au extins deja războiul cu atacurile de pe Zimia şi Rossak, cu invazia pe Giedi Prime. Acest dezastru de pe Pământ nu este decât o nouă provocare.
- E o provocare pe care nu o putem ignora, conchise viceregele Butler.
*
Acum, potrivit ordinii de zi, Xavier intra în cochilia de înregistrare care înconjura podiumul de discursuri. Ecranele de protecție îi amplificau imaginea şi discursul; hotărârea arzătoare săpă cute adânci pe fața lui.
În şirurile de scaune care se înălțau deasupra fosei vorbitorilor, Iblis Ginjo stătea confortabil într-o lojă rezervată pentru vizitatori distinşi; purta haine elegante şi scumpe, oferite de croitorii salusani.
Vocea lui Xavier răsună cu putere, pe tonul de comandă pe care-l folosea când dădea ordine navelor Armadei:
- Nu ne mai putem mulțumi cu un război reactiv. Trebuie să ducem bătălia pe terenul maşinilor gânditoare, pentru însăşi supraviețuirea noastră!
- Sugerezi să devenim la fel de agresivi că Omnius? strigă lordul Niko Bludd din al patrulea rând de scaune.
- Nu!

Xavier se uită în ochii nobilului şi vorbi cu voce calmă, fermă:
- Spun că trebuie să fim mai agresivi decât maşinile, mai distrugători, mai hotărâți să învingem!
- Asta nu va face decât să-i provoace să facă ceva şi mai rău, strigă guvernatorul general de pe Hagal, un bărbat în tunica roşie, cu pieptul ca un butoi. Nu putem risca aşa ceva! Multe dintre lumile sincronizate au populații umane numeroase, chiar mai mari decât sclavii ucişi pe Pământ, şi nu cred...
Zufa Cenva, severă în splendoarea ei regală, îi reteză vorbele, cu vocea glacială, disprețuitoare.
- Atunci de ce nu cedezi Hagalul lumilor sincronizate, domnule guvernator general, dacă tremuri atât de tare la gândul luptei? L-ai scuti pe Omnius de-o grijă!
Serena Butler se ridică în picioare, şi o tăcere bruscă se lăsă peste spectatori. Femeia vorbi cu o voce fermă, limpede, alimentată de pasiune.
- Maşinile gânditoare nu ne vor lăsa niciodată în pace. Vă amăgiți singuri crezând altfel...
Îşi roti privirea de-a lungul şirurilor de scaune.
- Ați văzut cu toții monumentul fiului meu, care a fost asasinat de maşinile gânditoare. Poate că este mai uşor de înțeles tragedia unei singure victime decât cea a unor miliarde. Dar acel copil simbolizează ororile pe care Omnius şi lumile sincronizate vor să ni le aducă.
Ridică pumnul strâns.
- Trebuie să declarăm o cruciadă împotriva maşinilor, un război sfânt - un jihad, în numele fiului mei ucis, Manion. Trebuie să fie... Jihadul lui Manion Butler!
În murmurul şi emoțiile aprinse ale publicului, Xavier adăugă:
- Nu vom fi niciodată în siguranță până când nu le distrugem!
- Dacă am fi ştiut cum să facem asta, se plânse lordul Bludd, am fi câştigat războiul cu multă vreme în urmă...
- Dar ştim cum s-o facem, insistă Xavier de sub domul pentru discursuri, dând din cap spre Serena. Am ştiut în toți aceşti o mie de ani...
Coborî vocea, astfel încât toți membrii Parlamentului din marea sală tăcură ca să-l audă. Îşi mută privirea aspră de la un chip la altul, apoi spuse:
- Orbiți de noile sisteme de apărare ale lui Tio Holtzman, am ignorat soluția finală demodată care a stat tot timpul în fața noastră...
- Despre ce vorbeşti? întrebă patriarhul de pe Băluț.
Lângă el, Iblis Ginjo stătea cu brațele încrucişate la piept, dând din cap ca şi cum ar fi ştiut ce urmă.
- Armele atomice, răspunse Xavier.
Cuvintele răsunară, grele şi puternice, că detonarea unui focos interzis.
- Un bombardament complet şi total cu arme atomice. Putem steriliza Pământul, vaporizând fiecare robot, fiecare maşina conştientă de sine, fiecare gelcircuit...
Rumoarea avu nevoie doar de câteva secunde pentru a deveni asurzitoare, iar Xavier strigă din nou, acoperind larma:
- Ne-am păstrat armele atomice pentru mai mult de o mie de ani. Dar acestea au fost privite întotdeauna că o ultimă instanță - armele judecății de apoi care distrug planete şi nimicesc viața!
Întinse un deget spre reprezentanți.
- Avem suficiente focoase în stocurile noastre planetare, dar Omnius le consideră o amenințare goală, pentru că n-am îndrăznit niciodată să le folosim. A venit vremea să luăm prin surprindere maşinile gânditoare şi să le facem pe ele să-şi regrete lipsa de vigilență...
Folosindu-şi dreptul de precedentă în calitate de vicerege, Manion Butler exclamă:
- Maşinile mi-au capturat şi torturat fiica... L-au ucis pe nepotul meu, care-mi purta numele, un băiat pe care nici eu, nici tatăl lui n-am apucat să-l cunoaştem...
Bărbatul cândva rotunjor era acum mult mai slab şi gârbovit de oboseală. Părul îi atârna moale şi neîngrijit, ca şi cum ar fi dormit de obicei prost.
- Blestematele de maşini merită cea mai groaznică pedeapsă pe care le-o putem da!
Zarva continuă şi, în cele din urmă, surprinzător, Serena se îndrepta spre domul vorbitorilor, alături de Xavier.
- Pământul nu e acum nimic mai mult decât un cimitir în putrefacție, cu maşinile gânditoare călcându-l în picioare. Fiecare ființă umană vie de acolo a fost deja măcelărită...
Trase adânc aer în plămâni, cu ochii violeți strălucitori.
- Ce-a mai rămas de păstrat? Ce-avem de pierdut?
Imaginile proiectate licăreau în jurul sălii şi Serena continuă:
- Captivii de pe Pământ s-au răsculat şi au fost ucişi pentru efortul lor. Cu toții!
Glasul ei tună în fiecare difuzor din sală.
- Ar trebui să îngăduim că sacrificiul lor să nu însemne nimic? Ar trebui ca maşinile gânditoare să nu sufere nici o consecință?
Scoase un sunet de dezgust.

- Sau Omnius ar trebui să plătească?
- Dar Pământul este planeta natală a omenirii! vorbi cu răsuflarea tăiată magnus-ul interimar de pe Giedi Prime. Cum putem măcar să ne gândim la o asemenea distrugere?
- Iar revolta de pe Pământ a declanşat acest Jihad, replică Serena. Trebuie să răspândim vestea acestei răscoale glorioase pe alte lumi sincronizate, poate să aruncăm scânteia unor revolte similare pe planetele maşinilor. Dar mai întâi trebuie să-l nimicim pe Omnius de pe Pământ... indiferent cu ce preț!
- Ne putem permite să respingem o asemenea ocazie? adăugă Xavier Harkonnen. Avem armele atomice... Avem noile scuturi ale lui Tio Holtzman ca să ne protejăm navele... Avem voința poporului, care strigă numele Serenei Butler pe stradă... Pentru numele lui Dumnezeu, trebuie să facem ceva acum!
- Da, interveni şi Iblis cu o voce egală care se făcu totuşi auzită printre murmure. Trebuie să facem asta pentru numele lui Dumnezeu!
Reprezentanții erau năuciți şi înfricoşați, dar nu se manifestă nici un protest. În sfârşit, după o tăcere lungă, agitată, viceregele Manion Butler ceru că Liga Nobililor să supună problema unei decizii oficiale.
Într-o atmosferă sumbră, votul avu loc - şi propunerea trecu în aclamațiile tuturor.
- S-a hotărât deci... Pământul, străvechiul leagăn al omenirii, va deveni prima piatra de mormânt a maşinilor gânditoare!
Creativitatea urmează propriile sale reguli.
NORMA CENVA, note de laborator nepublicate
În turnul laborator care domina panglica lată a fluviului Isana, Norma Cenva stătea la stația ei de lucru, aflată într-o dezordine totală. Licurigloburi noi pluteau în aer, ancorate deasupra capului femeii că nişte ornamente; chiar dacă se luminase de ziuă, nu se ostenise să le dezactiveze. Nu voia să-şi întrerupă cursul gândurilor...
Atinse cu degetul un aparat de proiecție de mărimea unui condei, de pe o masă înclinată. File inscripționate magnetic pâlpâiră tăcut prin aer, pelicule cu schițe ale unui aparat din categoria navelor-amiral, cele mai mari din Armada Ligii.
Norma schimbă poziția proiectorului de mână şi roti peliculele sclipitoare în mijlocul camerei. Separă o punte a vehiculului, apoi păşi în imaginea holografică mărita - o plimbare în timpul căreia făcea în minte calcule pentru instalarea generatoarelor scutului, astfel încât rază mică a câmpului să se suprapună, pentru o protecție completă.
Savantul Holtzman era plecat, participând la o altă solemnitate publică unde îşi sărbătorea, fără îndoială, succesele - desigur, cu falsa modestie! În ultima vreme, lucrase cu Normă doar vreo oră în timpul dimineții, înainte de a-şi lua zborul ca să se pregătească pentru invitațiile de la prânz, urmate seara de banchete la conacul lordului Bludd. După care venea să-i povestească despre nobilii şi politicienii pe care-i întâlnise, ca şi cum ar fi simțit nevoia s-o impresioneze.
La drept vorbind, pe Norma n-o deranja să-şi petreacă timpul singură şi încercă să-şi facă treaba fără să se plângă. De cele mai multe ori, Holtzman o lăsă în pace să efectueze calculele necesare pentru a instala scuturile suprapuse pe cele mai mari nave ale Armadei. Savantul pretindea că n-are timp s-o facă el însuşi şi că nu mai avea încredere în grupul lui de rezolvatori de ecuații.
Norma simțea greutatea responsabilității, ştiind că Armada Ligii trimisese chemarea la arme pentru un atac final concertat asupra Pământului. O forță unificata masivă formată din diferite nave de război se adună deja pe Salusa Secundus, pregătindu-se pentru lansare.
Holtzman se delecta cu importanța lui brusc crescută. Norma credea că munca de laborator ar trebui să vorbească pentru sine, fără toate frivolitățile publicitare. Însă n-ar fi sperat vreodată să înțeleagă cercurile politice în care se învârtea el, şi dorea să creadă că omul de ştiință făcea tot ce-i stătea în putință pentru efortul de război, cu ajutorul contactelor cu oameni importanți.
Între timp, mintea lui Norma se ocupă în amănunt de multe lucruri periferice, şi urma căile implicite de cercetare, căutând răspunsuri. Chiar distrugând hipermintea de pe Pământ, rămâneau copii complete ale lui Omnius peste tot în lumile sincronizate. Puteau maşinile gânditoare să sufere ceva în genul unui şoc psihologic? La scara lumilor sincronizate, o singură planetă nu părea o țintă suficient de importantă, iar îngrijorarea făcea să-i fie greu să se concentreze asupra calculelor. Ca nişte descărcări electrice care sar de la un nor la altul, gândurile femeii alunecau spre noi posibilități, spre idei proaspete.
Sub legea marțială pe care o impusese lordul Bludd după răscoală sclavilor, Norma se simțise din ce în ce mai izolată față de mentorul ei. Cu doi ani în urmă, când primise pentru prima oară invitația să vină pe Poritrin, Tio Holtzman fusese modelul şi eroul său. Doar treptat ajunsese să-şi dea seama că, în loc să-i aprecieze pur şi simplu talentul şi să-l utilizeze ca mijloc de a promova scopurile lor comune, omul de ştiința devenise plin de resentimente față de ea.
Parțial, vina îi aparținea. Avertismentele insistente cu privire la generatorul de rezonanță nereuşit şi la testul laser-scut îl întorseseră împotriva ei. Dar nu părea corect din partea savantului să o antipatizeze doar pentru că avusese dreptate! Tio Holtzman părea să prețuiască propria jena mai presus de progresul ştiinței.
Se scarpină în părul castaniu, stufos. Ce loc ocupa ego-ul în munca lor? De aproape un an, nici unul dintre noile

lui concepte nu dusese la nimic...
Prin contrast, un anumit proiect se cocea în gândurile Normei de multă vreme. Cu ochii minții, vedea fragmentele adunându-se laolaltă, un proiect măreț care-ar fi putut zgudui temeliile universului, teorii şi ecuații pe care abia le putea pricepe. Ar fi cerut toată energia şi atenția ei, iar beneficiile potențiale ar fi clătinat Liga chiar mai mult decât perfecționarea scuturilor personale.
Norma ieşi din diagramă proiectată a navei şi o mută, după ce folosise un marker holografic pentru a indica punctul în care se oprise cu calculele. Cu atenția eliberată, îşi putea dedica eforturile problemelor cu adevărat importante. Noua ei idee o entuziasma mult mai mult decât calculele pentru scut...
Inspirația, mereu misterioasă, o îndrumase către o posibilitate revoluționară. Aproape că putea s-o vadă funcționând la o scară imensă, amețitoare. Un fior îi alunecă pe şira spinării.
Deşi nu putea rezolva în întregime problemele asociate cu noul concept, simțea în adâncul ființei sale că descoperirea lui Holtzman legată de ecuația de câmp putea fi folosită la ceva mult mai important. În timp ce omul de ştiință se culca pe lauri şi se desfăta cu succesul, Norma voia să meargă într-o nouă direcție.
Văzând cum efectul Holtzman curba spațiul pentru a crea un scut, era convinsă că țesătura spațiului însăşi putea fi pliata, creând o scurtătură prin univers. Dacă un asemenea fenomen putea fi realizat, ar fi fost posibil să traversezi distanțe imense într-o clipă, legând două puncte discrete fără a ține cont de spațiul dintre ele.
Plierea spațiului.
Dar n-ar fi putut dezvolta niciodată un asemenea concept copleşitor cu Tio Holtzman împiedicând-o la fiecare pas. Norma Cenva trebuia să lucreze în secret...
Cât se poate de evident, problemele noastre nu vin de la ceea ce inventăm, ci din felul în care folosim jucăriile noastre sofisticate. Dificultățile provin nu din echipamente sau din programe, ci din noi înşine.
BARBAROSSA, Anatomia unei revolte
Într-o mie de ani, omenirea nu mai adunase niciodată o forță militară atât de puternică, de concentrată. Din flotele lor spațiale separate, fiecare lume a Ligii trimisese tot soiul de nave: crucişătoare de mărime mijlocie, nave de luptă greoaie, distrugătoare, sute de navete mari şi mici, mii de kindjale şi aparate de patrulare. Multe dintre ele erau dotate cu arme atomice... destule cât să sterilizeze Pământul de trei ori.
Segundo Harkonnen primise comanda operației pe care el însuşi o concepuse. Alcătuită din vehicule şi arme şi nenumărați comandanți ai sistemelor defensive planetare, ai milițiilor şi gărzilor naționale, Armada unificata se adună de-a lungul următoarelor trei luni în punctul de lansare de pe orbita planetei Salusa Secundus. Echipele pregătitoare imprimară pe carcasă fiecărei nave blazonul cu mâna deschisă a Ligii Nobililor.
Fabricile de muniție din colonia Vertree, de pe Komider şi de pe Giedi Prime lucraseră fără odihnă, depăşind nivelurile de vârf ale producției, iar programul agresiv urma să continue în timpul lungii călătorii a Armadei extinse, din moment ce era de aşteptat că flota să sufere pierderi devastatoare în lupta împotriva lui Omnius-Terra. Avea să fie mereu nevoie de înlocuiri - mereu, până când războiul se va încheia, înainte de plecarea Armadei unificate, toate forțele planetare rămase în cuprinsul lumilor Ligii fură plasate în stare de alertă maximă. Chiar dacă atacul atomic culminant reuşea să zdrobească maşinile gânditoare de pe Pământ, alte incarnări ale hipermintii-computer ar fi trecut probabil la represalii.
Anihilarea lui Omnius-Terra ar fi fost o victorie foarte necesară pentru omenire, anunțând o nouă cotitură în desfăşurarea războiului. Cu multă vreme în urmă, omenirea liberă stocase focoase atomice pentru a amenința maşinile gânditoare, dar Omnius şi generalii săi cymeci socotiseră totul ca fiind o cacialma a Ligii. Pe Giedi Prime şi pe alte planete, ființele umane nu se dovediseră prea dornice să dezlănțuie dispozitivele apocaliptice, transformând astfel amenințarea într-un gest de neputință.
Acest lucru era pe cale să se schimbe...
Acum, Armada răzbunătoare avea să dovedească faptul că oamenii lepădaseră toate reținerile. Exploziile nucleare aeriene urmau să genereze impulsuri electromagnetice care să distrugă gelcircuitele exotice ale maşinilor gânditoare. De acum înainte, fiecare Omnius avea să se teamă de un val de holocausturi atomice pe celelalte lumi sincronizate.
Căderile radioactive, un demon izvorât din coşmarurile civilizației umane, vor continua să devasteze planetă mult după ce bătălia se va fi sfârşit. Acest lucru va înceta cu timpul şi, până la urmă, Pământul îşi va reveni şi se va întoarce la viața - dar fără maşini gânditoare!
*
La viteza de croazieră maximă, drumul Armadei unificate dura mai mult de-o lună. Xavier şi-ar fi dorit să existe o cale de a efectua călătoria mai repede. Chiar dacă zburau prin spațiu mai rapid decât fotonii, traversarea distanțelor mari dintre sistemele stelare cerea timp, prea mult timp...
În timp ce flota de asalt se apropia de sistemul solar al Pământului, segundo Harkonnen se deplasa cu naveta de la o navă la alta, trecând în revistă trupele şi echipamentul pentru intrarea iminentă în luptă. De pe puntea fiecărei nave vorbi grupurilor de soldați, însuflețindu-i şi dându-le instrucțiuni.
Aşteptarea aproape se încheiase.

Deocamdată, mai puțin de jumătate dintre navele Armadei fuseseră echipate cu generatoare de scut Holtzman, iar armele atomice fuseseră împărțite atât printre vehiculele ecranate, cât şi printre cele fără scuturi. Xavier se gândise să aştepte până se montau mai multe, dar decisese totuşi că o întârziere suplimentară ar fi făcut mai mult rău decât s-ar fi justificat prin instalarea unor mecanisme suplimentare. În plus, unii nobili conservatori din anumite flote planetare îşi exprimaseră scepticismul în legătură cu nouă tehnologie netestata. În timp ce aceşti lorzi foloseau scuturi de bruiaj planetare pentru a-şi acoperi oraşele şi sateliții principali, preferau să folosească pe navele lor tehnologii de încredere, verificate. Cunoşteau riscurile şi le acceptau.
Xavier se concentra să-şi păstreze hotărârea până la sfârşitul îngrozitoarei bătălii. După atacul asupra Pământului, controversa va fi întotdeauna asociată cu numele său, dar n-avea să permită acestui lucru să-l oprească. Obținerea victoriei îi impunea să distrugă complet planeta natală a rasei umane.
Cu un asemenea renume, cum ar putea istoria să nu blesteme numele lui Xavier Harkonnen? Chiar dacă maşinile erau distruse, nici un om nu va mai dori vreodată să trăiască pe Pământ.
*
În ziua dinainte că puternică Armada să ajungă pe Pământ, Xavier îl chema pe Vorian Atreides pe puntea navei amiral. Xavier nu avea încredere totală în fostul colaborator al lui Omnius, dar îşi păstra sentimentele personale separate de nevoile umanității.
Vor susținuse în mod convingător că informațiile tehnice nemijlocite pe care le avea despre capacitățile lui Omnius-Terra făceau din el o achiziție prețioasă.
- Nimeni altcineva nu cunoaşte atât de multe despre forțele robotice. Nici măcar Iblis Ginjo nu are cunoştințele mele, din moment ce a fost doar şef de echipa în construcții. În plus, el prefera să rămână pe Salusa.
În ciuda binecuvântării pe care o primise Vor de la magicienele de pe Rossak, cu abilitatea lor recunoscută de a demasca minciunile, Xavier nu se putea împiedica să nu se îndoiască de fiul lui Agamemnon, din cauza că-şi petrecuse viața slujind maşinile gânditoare. Era oare un spion inteligent infiltrat de Omnius, sau putea Vor să ofere cu adevărat date care ar îngădui Armadei să exploateze punctele vulnerabile ale lumilor sincronizate?
Vorian fusese interogat în amănunțime - şi chiar examinat de doctori familiarizați cu dispozitive de spionaj implantate - şi cu toții îl declaraseră curat. Dar Xavier se întrebă dacă maşinile nu anticipaseră cumva toate aceste precauții şi nu ascunseseră cu abilitate ceva în creierului lui, un dispozitiv minuscul şi puternic cu componente de maşină, care putea fi declanşat într-un moment critic, făcându-l să execute vreo acțiune devastatoare împotriva Ligii Nobililor.
Serena spusese că toți oamenii trebuie să fie eliberați de asuprirea maşinilor gânditoare. Ar fi vrut că Xavier să înceapă că acest singur om, dându-i o şansă. În adâncul inimii, ea voia să creadă că fiecare persoană, o dată expusă la conceptele de libertate şi individualitate, i-ar fi respins pe stăpânii de sclavi roboți şi ar fi ales independenta. Iar când Serena cerea ceva de la el, Xavier nu putea s-o refuze.
- În regulă, Vorian Atreides, spusese el. Îți voi da ocazia să-ți dovedeşti valoarea - dar sub un control strict. Vei avea accesul restricționat în anumite zone, şi vei fi urmărit în permanență! Vor zâmbise strâmb.
- Sunt obişnuit să fiu urmărit...
Acum, cei doi bărbați stăteau împreună, pe puntea navei amiral. Xavier păşea dintr-un loc într-altul, cu mâinile la spate şi umerii drepți. Privea dincolo de spațiul gol, înspre steaua natală, galbenă şi strălucitoare, care creştea tot mai mare cu fiecare oră.
Vor rămase tăcut, păstrându-şi gândurile pentru el şi cugetând în fata beznei presărate cu stele.
- Nu m-am gândit niciodată că m-aş putea întoarce atât de curând.
În special, nu în acest fel!
- Te temi că tatăl tău va fi acolo? întrebă Xavier.
Tânărul cu părul negru făcu un pas mai aproape de fereastra lată, cu ochii ațintiți asupra planetei albastre ce constituia ținta lor şi care se apropia tot mai mult.
- Dacă n-a supraviețuit nici un om pe Pământ, titanii au puține motive să rămână. Până acum au fost probabil trimişi pe alte lumi sincronizate. Sper că Omnius-Terra n-a menținut o armată mare de neocymeci...
- De ce? Puterea noastră de foc îi poate distruge la fel de uşor.
Vor îi aruncă o privire piezişă.
- Pentru că, segundo Harkonnen, maşinile gânditoare şi navele robotice sunt previzibile, rigide în metodele pe care le aplică. Ştim cum vor reacționa. Cymecii, pe de altă parte, sunt schimbători şi inventivi. Maşini cu minți umane. Cine ştie ce-ar putea să facă ei?
- Exact ca oamenii, comentă Xavier.
- Da, dar cu capacitatea de a provoca mult mai multe distrugeri. Cu un zâmbet sumbru, segundo se întoarse să se uite la însoțitorul său transfug.
- Nu pentru multă vreme, Vorian.
Aveau aceeaşi vârstă şi fuseseră chinuiți mai mult decât se întâmplă de obicei la anii lor.
- După ziua de azi, nimic din tot universul nu va egala capacitatea noastră de a provoca distrugeri.

*
Grupul de luptă al Armadei se reuni deasupra Pământului ca o furtună. Piloții alergară pe punțile interioare spre navele lor individuale, pregătindu-se de lansare. Navele de luptă şi distrugătoarele lăsară să iasă roiuri de kindjale, bombardiere şi nave-cercetas. Aparatele de patrulare efectuară o recunoaştere rapidă, verificând şi actualizând datele furnizate de Vor Atreides.
Planeta de baştină a omenirii era o sferă înverzită, împestrițată cu nori albi, pufoşi. Xavier Harkonnen se uită fix la lumea deosebită. Chiar şi infestata de năpasta maşinilor, arata imaculată, fragilă şi vulnerabilă.
În curând totuşi, Pământul va deveni doar o sferă înnegrită, lipsită de viață. În ciuda a tot ce spusese pentru a-i convinge pe sceptici şi pe detractori, Xavier se întrebă cum ar putea considera vreodată o asemenea victorie acceptabilă.
Trase adânc aer în piept, neluându-şi ochii de la planetă care sclipea printr-un văl subțire de lacrimi. Xavier avea însă o datorie de împlinit...
Transmise ordinul către flota:
- Începeți bombardamentul atomic pe scară largă!
Tehnologia ar fi trebuit să elibereze omenirea de greutățile vieții. În schimb, a creat unele noi.
TLALOC, O epocă pentru titani
Pe Pământ, senzorii periferici ai lui Omnius detectară forța invadatoare. Hipermintea fu uluită de cutezanță imprevizibilă a oamenilor nedomesticiți, ca şi de numărul şi de puterea de foc a vehiculelor combinate. De secole, hrethgirii se ascunseseră în spatele barierelor defensive, temându-se să se avânte în spațiul controlat de maşini. De ce nici una dintre proiecțiile computerelor şi nici un scenariu nu anticipaseră acest atac îndrăzneț asupra lumilor sincronizate?
Prin intermediul ecranelor şi al terminalelor de contact răspândite în rețeaua oraşului, Omnius vorbi roboților aflați la lucru, încercând să repare pagubele produse de recentă răscoală eşuată a sclavilor. I-ar fi plăcut să discute strategie cu Erasmus - care, în ciuda nenumăratelor sale lipsuri, părea să înțeleagă câte ceva despre iraționalitatea umană. Dar frustrant de dificilul robot era de neatins, fugise pe îndepărtatul Corrin...
Chiar şi titanii rămaşi, care ar fi putut să-i explice din când în când reacțiile umane, fuseseră trimişi pe lumi mai puțin stabile, ca să împiedice răspândirea revoltei. Astfel, hipermintea se simțea izolată şi dezorientată.
Trecând în revistă indicațiile scanerelor, Omnius stabili că navele umane erau probabil încărcate cu focoase nucleare. Din nou, complet neaşteptat! Calculă şi recalcula, şi toate scenariile se dovediră proaste pentru el. Simți primele licăriri ale sentimentului pe care ființele umane l-ar fi putut numi „stare de şoc”.
Din moment ce nu putea trece cu vederea propriile proiecții, Omnius-Terra reacționa corespunzător. Lansă aparate robotice într-un cordon defensiv total, pentru a împiedica navele de război ale Ligii să treacă spre Pământ. Dispersa pe orbita un roi de ochi-de-paza mecanici, pentru a observa atacul din toate punctele de vedere. Prin subrutine separate, rula mai mult de cinci mii de simulări alternative, până când fu satisfăcut că avea să poată alege tacticile corecte pentru flota să robotică.
Dar Omnius nu ştia încă despre scuturile Holtzman...
Când maşinile gânditoare lansară explozivi şi proiectile cinetice, prima linie de nave de luptă ale Armadei pur şi simplu neglija contraatacul. Proiectilele explodară inofensive în vidul spațiului. Iar aparatele Ligii continuau să se apropie.
Respinse, navele robot se regrupară şi aşteptară comenzi modificate, în timp ce căile interne de gelcircuite ale lui Omnius sfârâiau, luptându-se să înțeleagă.
Primele bombardiere ale hrethgirilor brăzdară atmosferă, sute după sute de nave diferite coborând către suprafață. Şi fiecare dintre ele ducea câte un focos nuclear de modă veche!
Omnius făcu noi proiecții. Pentru prima oară, lua în considerare şansele reale de a fi distrus...
*
Independent şi hotărât, Vorian Atreides pilota un mic aparat protejat de scut, unul dintre kindjalele salusane dotat cu arme perfecționate. Nava nu purta bombe atomice - segundo Harkonnen n-avea atât de multă încredere în el! - dar îşi putea îndeplini măcar partea care-i revenea, stând de pază împotriva navelor inamice, şi îngăduind astfel bombardierelor încărcate cu focoase nucleare să-şi îndeplinească misiunea.
Acest lucru era destul de diferit de îndatoririle de la bordul Călătorului Visurilor.
Segundo Harkonnen voise să-l țină deoparte, în siguranță la bordul navei amiral, unde Vor putea oferi sfaturi tactice împotriva maşinilor, însă tânărul implorase să fie lăsat să participe direct la înfrângerea lui Omnius. Ca fiu al lui Agamemnon, Vor dăduse deja informații ample despre navele de război ale maşinilor, despre blindaj şi arme integrate. Acum era timpul să folosească aceste cunoştințe...
- Te rog, îi spusese el lui Xavier. Ți-am adus-o pe Serena înapoi, nevătămată. Dacă nu pentru alt motiv, măcar pentru asta ai putea să-mi accepți cererea!
Chipul rănit al ofițerului îi confirmase lui Vor faptul că Xavier încă o iubea profund. Segundo îi întorsese spatele, că pentru a-şi ascunde emoțiile.

- Atunci ia o navă. Du-te în toiul luptei... dar întoarce-te viu! Nu cred că Serena ar putea suporta să te piardă, pe lângă toate celelalte suferințe pe care le-a îndurat...
Acestea erau primele cuvinte amabile pe care Vor le auzise de la acest bărbat enigmatic, dar şi prima oară când cineva sugera că Serena ținea câtuşi de puțin la el.
În cele din urmă, Xavier se uită peste umăr şi-i surâse cu prudență.
- Nu-mi trăda încrederea!
Vor o luase la fugă spre stațiile de lansare ale navei şi alesese la întâmplare un kindjal...
Acum, forța de atac umană se concentra spre complexul central de computere al lui Omnius. Maşinile gânditoare bombardau navele risipite ale Armadei cu o hotărâre sinucigaşă, distrugând sute de bombardiere fără scuturi, aparate de patrulare şi kindjale. Unele dintre scuturi căzură, supraîncălzite sau prost instalate, iar bătălia se înteți. Vor zbura unde era luptă mai aprigă.
Apoi, brusc, în mijlocul unei lupte aeriene între aparate de vânătoare, Vorian văzu înălțându-se o navă mai lentă a maşinilor gânditoare, escortată de un roi dens de vehicule automate şi evitând, în mod evident, confruntarea directă.
Încercând să se strecoare pe furiş...
Vor privi printre gene. Într-un asemenea moment, de ce ar vrea să plece o singură nava-robot, pierzându-se în spațiu? Omnius ar fi trebuit să adune la un loc toate resursele. Instinctele tânărului îi spuseră că această navă singuratică n-ar trebui ignorată.
Încercând să se concentreze asupra luptei din jurul lui, Vor declanşa armele. Obuzele distruseră câteva nave robotice şi dezorientară altele, lăsând încă patru bombardiere să treacă.
În tot acest timp, mult deasupra lui, vehiculul robotic fugar continua să iasă din atmosferă pe o traiectorie de evadare, lăsând bătălia în urmă. Ce-ar fi putut pune la cale Omnius? Nici unul dintre aparatele de vânătoare al Armadei nu observă ce se întâmplă.
Vor ştia că trebuie să facă ceva. Era vital - simțea asta în sinea lui.
Segundo Harkonnen îi dăduse ordine stricte să însoțească navele purtătoare de focoase până când acestea îşi aruncau încărcătura nucleară. Dar lucrurile se puteau schimba în focul luptei. În plus, el nu era o maşină care urmă orbeşte ordinele. Putea să inoveze...
În timp ce continua să privească vehiculul urcând dincolo de ionosfera tot mai subțire, îşi dădu brusc seama ce se petrecea. Era o navă de actualizări, ducând o copie completă a lui Omnius-Terra, gândurile şi datele hipermintii chiar până în momentul atacului! Trebuia să includă o înregistrare şi o analiză completă a răscoalei sclavilor şi ordinele de a extermina toate ființele umane.
Dacă asemenea informații erau încărcate în alte incarnări ale lui Omnius, toate lumile sincronizate ar fi fost avertizate! Ar fi putut să-şi pregătească apărarea împotriva viitoarelor atacuri ale Ligii.
Vor nu putea îngădui să se întâmple aşa ceva.
- Trebuie să fac ceva, transmise el pe canalul local către navele de escortă din apropiere. Nu pot lăsa nava aceea robot să scape...
Abandonând bombardierele de sub protecția sa, întoarse kindjalul, părăsind cursul inițial.
Vor auzi strigăte indignate din partea căpitanilor umani pe care fusese însărcinat să-i păzească.
- Ce faci?
Un apărător robot se repezi în breşă şi trase asupra navelor Armadei.
- E o navă de actualizări! Duce o copie a lui Omnius!
Se îndepărta în continuare, exact când două aparate robot se aruncară asupra transportoarelor pe care Vor trebuia să le protejeze. Camarazii lui îl blestemară când roboții deschiseră focul, terminând repede cu navele umane. Dar Vor strânse din dinți, ştiind că decizia să era corectă din punct de vedere moral şi tactic.
Văzându-i plecarea, alte nave ale Armadei strigară injurii în urma lui:
- Laşule!
Resemnat, Vor spuse:
- Vă explic mai târziu...
Apoi închise sistemul de comunicații, ca să se poată concentra asupra prăzii. Trecutul său printre maşinile gânditoare avea să-i facă mereu pe oameni să gândească despre el tot ce putea fi mai rău. Perspectiva condamnării şi a ostilității nu-l deranja însă. Avea o treabă de făcut!
În câteva clipe, aparatele de vânătoare ale lui Omnius atacară unul dintre bombardierele abandonate, dar aparate noi de escortă ale Armadei se apropiară şi doborâră două dintre navele maşinilor.
Bombardierele rămase îşi continuară zborul pe traseul stabilit.
Cerul Pământului era plin de dâre ionizate ale navelor mari şi mici ale Armadei, care semănau bombe nucleare ca pe nişte boabe de grâu. Apărătorii roboți ținteau bombele în cădere, făcându-le să explodeze în aer şi împrăştiind nori de sfărâmături radioactive. Asta defecta mecanismele delicate de detonare şi împiedica reacțiile nucleare în lanț.

Chiar şi aşa însă, unele dintre bombele atomice ar fi trebuit să treacă.
În punctul culminant al bătăliei, Omnius-Terra rămase fără opțiuni viabile. Cu flota Armadei răspândindu-se ca un roi de insecte ucigaşe, apărătorii robotici se sacrificară, năpustindu-se în norii de kindjale.
Pentru segundo Harkonnen, deveni dureros de evident că numai acele nave protejate de scuturile lui Holtzman aveau şanse de supraviețuire. Câteva dintre sisteme cedaseră însă chiar şi aşa, ducând şi la distrugerea unor nave ecranate. Dar acum nu mai există cale de întoarcere...
Cele mai mari douăzeci de nave de război ale Armadei aşteptau pe orbită staționară, trimițând val după val de atacatori de mici dimensiuni şi golind calele de bombele atomice ale Ligii. În acelaşi timp, cinci distrugătoare coborâră să arunce salve de rachete nucleare teleghidate. Dispersia largă crea o acoperire destul de mare din partea impulsurilor suprapuse ale exploziilor, încât comandanții umani să se asigure că toate substațiile lui Omnius vor fi arse.
Într-un ultim atac răzbunător, proiectile cu inteligența artificială se concentrară asupra uriaşelor nave de pe orbită. Adevărate bombe cu minți de computer, proiectilele porniseră ferm să-şi atingă țintele programate. Ignorând bombardierele mai mici şi kindjalele, descriseră o buclă pentru a intercepta orice traiectorie evazivă pe care căpitanii navelor de război ar fi putut-o încerca şi trecură cu vederea țintele false defensive aruncate de oameni ca să distragă atenția roboților.
În focarul salvei defensive, Xavier Harkonnen stătea pe puntea navei sale amiral, ținând strâns manetele de control şi murmurând o rugăciune tăcută pentru geniul lui Tio Holtzman.
- Să sperăm că scuturile astea suprapuse rezista! Țineți-vă bine! Şase proiectile autoghidate izbiră, cu viteze aproape relativiste, barierele Holtzman ale navei şi explodară. Dar scuturile licăritoare rezistară.
Lui Xavier i se înmuiară genunchii de uşurare. Echipajul navei de război ovaționa.
În jurul lui însă, alte aparate ale Armadei - cele fără scuturi - nu se descurcară la fel de bine. Deşi amestecul de nave ale Ligii trăgea un flux constant de salve supresoare, câteva proiectile IA trecură, nimicind orice vehicul uman neecranat le ieşea în cale. Chiar şi una dintre navele uriaşe protejate avu de suferit în punctele vulnerabile, când două dintre micile scuturi suprapuse pâlpâiră, creând o spărtură în blindaj. După serii de lovituri continue din partea maşinilor gânditoare, câteva rachete robotice trecură de apărarea Armadei.
Unsprezece dintre cele mai mari nave fură transformate în epave incandescente, cu toți oamenii pierduți. Numai opt dintre navele uriaşe, toate acoperite cu scuturi Holtzman, rămaseră intacte. O mare parte din flota totală a Armadei fusese deja anihilată.
Lovit şi zguduit, Xavier urmări continuarea distrugerilor. Îşi încleştă pumnii şi dădu ordine ferme, păstrând o voce calmă, în interesul trupelor sale. Îşi simțea degetele lipicioase de la sângele imaginar al sutelor de mii de soldați pe care-i sacrificase deja în această zi înfiorătoare.
Cu sila şi mânie, îl văzu pe Vorian Atreides fugind de pe câmpul de bătălie. Măcar progenitura blestemată a lui Agamemnon luase un singur kindjal, iar ofițerul nu-şi putea irosi timpul sau energia ca să-l urmărească. La întoarcerea pe Salusa, Xavier avea să-l acuze pentru dezertare. Dacă reuşea cineva să se mai întoarcă...
Blestemată trădare! Xavier avusese dreptate tot timpul în legătură cu Vor.
Maşinile gânditoare eliminau un aparat al Ligii după altul, dar Xavier continua să-şi împingă flota tot înainte. După atâtea eforturi şi pierderi, nu se puteau retrage. Eşecul ar fi zdrobit sufletul oamenilor şi ar fi dus la sfârşitul libertății în galaxie.
Totul părea să fie o adevărată debandada, în avantajul maşinilor. Numai o mică parte din forța umană de atac reuşise să-şi atingă țintele şi să-şi lanseze încărcăturile de bombe nucleare pe continentele Pământului.
Apoi se declanşară primele explozii atomice...
*
Vor urca în viteză şi se îndepărta, fără să scape din ochi nava de actualizări. Accelerația îl apasă în scaunul pilotului şi-i lipi buzele de dinți, îi lăcrimau ochii, muşchii i se încordau dureros, dar nu renunța. Vehiculul singuratic al lui Omnius ieşise deja din atmosferă şi marea distanța față de forțele unificate ale Armadei.
Dedesubt, bombe atomice multiple începură să explodeze într-o succesiune de flori nucleare orbitoare care iluminară cerul, sterilizară continentele şi nimiciră fiecare gelcircuit...
Vor mări viteza kindjalului şi se gândi la tactici de surprindere, ştiind că nava de actualizări din fața lui avea drept căpitan un robot inflexibil. Era mai mult decât capabil să înfrunte imaginația metodica a oricărei maşini gânditoare!
Ambele nave se îndepărtau de Pământul aflat în toiul bătăliei. Peste tot, pe suprafața sferei albastre-verzui tot mai mici din urmă lui, nori de foc alb-gălbui erupseră în izbucniri care-i răneau ochii lui Vor. Furtuna nucleară intensă de pe cer şi de pe continente trebuie să fi distras atenția Armadei de la el. Nimeni nu vedea importanță vitală a ceea ce încerca să facă...
Nava de actualizări urca deasupra eclipticii, mărind constant viteza. Căpitanul robot putea suporta accelerații cărora nici un om nu le-ar fi putut supraviețui. Cu toate acestea, Vorian se ținu după ea, aproape leşinat, abia mai putând să respire din cauza forței zdrobitoare. Kindjalul era mai rapid decât prada sa - o simplă navă de

actualizări - iar Vor recupera handicapul. Cu mâini care păreau să cântărească sute de kilograme, porni armele navei.
În bătălia pentru Pământ distrusese peste zece aparate de vânătoare ale maşinilor, dar în acest caz Vor voia doar să avarieze vehiculul vizat. Că nava de actualizări, ar fi trebuit să aibă doar un blindaj minim, la fel ca şi Călătorul Visurilor. Tânărul avea intenția să oprească aparatul în spațiu şi să-l abordeze.
De îndată ce ținta intră în raza sa de acțiune, mult deasupra sistemului solar şi la marginea haloului difuz al cometelor, căpitanul robot fugar execută o serie de manevre previzibile.
Vor deschise focul. Loviturile sale de precizie deteriorară porturile de evacuare, astfel încât motoarele începură să se supraîncarce. Incapabil să ventileze cum trebuia căldura reziduală, aparatul urma fie să explodeze, fie să se oprească.
În timp ce nava avariată continua să înainteze greoi, decelerând, Vor trase două proiectile de avertisment pe lângă pupă. Undele de şoc scoaseră nava de actualizări de pe direcția de zbor.
- Opreşte şi pregăteşte-te să fii abordat!
Robotul răspunse cu un sarcasm surprinzător:
- Sunt la curent cu diferitele orificii corporale pe care le posedă ființele umane. Ca urmare, te invit să iei o unealtă energetică şi s-o introduci acolo unde...
- Bătrâne creier metalic? strigă Vor. Lasă-mă să vin la bord... Sunt Vorian Atreides!
- Asta nu poate fi adevărat. Vorian Atreides n-ar trage niciodată asupra mea!
Vor îşi transmise imaginea, deloc surprins că Seurat primise comanda unei alte nave de actualizări, din moment ce Omnius nu-şi schimbă rutinele. Ovalul neted ca oglinda al feței lui Seurat emitea o înjurătură colorată pe care Vor o folosea deseori după ce pierdea un joc militar.
Vor îşi lega aparatul de nava avariată. Cunoscând riscurile, intra pe ecluza principală de acces şi păşi prin interiorul strâmt către puntea de comandă.
Definiția mea pentru o armată? Păi, ucigaşi îmblânziți, desigur!
GENERALUL AGAMEMNON, Memorii
Din adăpostul lui aflat adânc în citadelele puterii, larg răspândite, hipermintea Omnius veghea asupra Pământului. Ochii-de-paza mobili şi staționari înregistrau fiecare fațetă a îndrăznețului atac uman. Văzură întorsătura luată de bătălie.
Omnius studie traiectoriile miilor de nave spațiale care se apropiau şi le număra pe cele distruse de apărătorii săi roboți.
Chiar şi aşa, unele dintre armele atomice trecură mai departe.
Cu un subset de rutine de calcul, Omnius ținea socoteala aparatelor pe care le pierduse. Individual, aceste nave robot nu erau esențiale şi puteau fi uşor înlocuite folosind materialele şi proiectele aflate în stoc. Din fericire, nava de actualizări a lui Seurat trecuse prin masa de vehicule ale hrethgirilor şi evadase spre exterior, în sistemul solar. Gândurile şi deciziile sale importante urmau să fie distribuite în lumile sincronizate.
În ciuda capacității brute de calcul dedicate problemei, Omnius încă nu găsise o soluție a crizei până în momentul în care primele bombe atomice detonară deasupra lui. Explozii nucleare aeriene trimiseră impulsuri electromagnetice care străbătură aerul şi suprafața Pământului. Undele de energie se propagară şi distruseră într-o clipă fiecare rețea de gel circuite şi minte de maşină gânditoare, ca şi cum ar fi fost hârtii îmbibate în benzină, atinse de o scânteie.
Omnius-Terra se afla în mijlocul unui gând important când unda de şoc îl devora.
*
În trecut, glumețul căpitan robot nu purtase arme individuale. Cu toate acestea, Vor avea un aparat de bruiaj electronic, un dispozitiv distrugător cu rază mică de acțiune, proiectat pentru luptă corp la corp împotriva maşinilor gânditoare.
- Aşadar, până la urmă te-ai întors alături de mine, zise Seurat. Te-ai plictisit deja de oamenii tăi? Nu sunt la fel de fascinanți ca mine, nu-i aşa?
Simulă un râs răguşit pe care Vor îl auzise de multe ori înainte.
- Ştii că tatăl tău te consideră trădător? Poate că acum te simți vinovat pentru că m-ai deconectat, ai furat Călătorul Visurilor şi...
- Nimic din toate astea, bătrâne creier metalic, zise Vor. Este încă un joc pe care l-ai pierdut. Nu te pot lăsa să livrezi această actualizare!
Seurat chicoti din nou.
- Ah, oamenii şi fanteziile lor neghioabe!
- Cu toate astea, stăruim în cauzele noastre fără speranță...
Vor ridica aparatul electronic de bruiaj.
-...şi câteodată câştigăm!
Seurat spuse:

- Ai fost prietenul meu, Vorian. Îți aduci aminte de toate glumele pe care ți le-am spus? De fapt, am una nouă. Dacă faci un cymec din creierul unui catâr, ce...
Vor declanşa dispozitivul de bruiaj. Arcuri de energie statică izbucniră ca nişte funii subțiri, încolăcindu-se în jurul corpului flexibil al lui Seurat, acoperit cu piele din polimer organic şi fibre întărite. Robotul se cutremură, cuprins parcă de o criză. Vor reglase aparatul astfel încât impulsul să decupleze sistemele lui Seurat, dar să nu-i distrugă nucleul creierului. Asta ar fi fost echivalent cu o crimă.
- Gluma e pe seama ta, prietene, zise el. Îmi pare rău!
În timp ce Seurat rămânea împietrit la postul lui de căpitan, Vor căuta prin navă de actualizări până când găsi gelsfera etanşă, o reproducere completă a fiecărui gând pe care Omnius-Terra îl înregistrase chiar înainte de atacul Armadei.
Ținând în mână sfera de date compactă şi sclipitoare, Vor arunca o ultimă privire către prietenul său robot paralizat, apoi ieşi din navă de actualizări avariată, închizând-o etanş în urma lui. Nu se putea hotărî s-o distrugă. În orice caz, nava nu mai era o amenințare pentru omenire...
În kindjalul lui, Vor se desprinse încetişor, lăsând aparatul robotic să plutească în derivă în vidul spațiului, neputincios şi pierdut. Avea să rătăcească departe de Pământ, în frigul adânc al sistemului solar, pentru a dispărea pentru vecie în norul cometelor.
*
După bătălie, în timp ce Pământul ardea în focurile atomice clocotitoare, segundo Harkonnen aduna rămăşițele eterogene ale forței sale de atac. Suferiseră pierderi îngrozitoare, mult mai mari decât prevăzuseră.
- Va dura luni de zile doar să scriem numele celor care şi-au sacrificat viața aici, cuarto Powder, îi zise Xavier adjutantului său. Şi mult mai mult ca să-i jelim...
- Toate navele şi instalațiile inamice sunt distruse, domnule, răspunse Powder. Ne-am îndeplinit obiectivul!
- Da, Jaymes.
Nu simțea nici o bucurie pentru victorie. Numai tristețe. Şi mânie pentru Vorian Atreides...
Când fiul lui Agamemnon se întoarse în sfârşit din adâncul spațiului, Xavier trimise o escadrilă de kindjale pentru a-l escorta înapoi sub pază severă. Clocotind, închise scuturile Holtzman pentru că restul kindjalelor să poată aduce înăuntru aparatul lui Vorian. Mulți dintre piloții de vânătoare ar fi vrut să-l doboare de îndată ce nava lui ajunsese în raza de acțiune a armelor, dar Xavier le interzise acest lucru.
- O să-l judecăm pe ticălos pentru dezertare, poate şi pentru trădare... Segundo Harkonnen paşi în stația de andocare de la nivelul cel mai de jos al navei amiral, până pe puntea interioară, unde navele erau aduse cu macarale glisante şi cârlige, toate controlate manual de operatori umani.
Zveltul şi brunetul Vorian ieşi cu îndrăzneală din aparatul său plin de lovituri, arătând surprinzător de triumfător. Ce îndrăzneala avea omul! Piloți în uniformă îl înconjurară pe Vor şi-l controlară fără menajamente, în căutarea armelor. Transfugul părea iritat de grosolănia lor şi protestă când îi luară, laolaltă cu arma de la şold, pachetul pe care îl ducea.
În mod uimitor, chipul i se lumina atunci când îl văzu pe Xavier.
- Prin urmare Omnius-Terra e distrus? Atacul a fost un succes?
- Nu datorită ție, replică Xavier. Vorian Atreides, ordon să fii închis în celulă de detenție pe toată durata întoarcerii noastre pe Salusa Secundus... Acolo, vei apărea în fața unui tribunal al Ligii pentru actele tale de laşitate!
Dar tânărul nu părea înfricoşat. Arătând de parcă nu-i venea să creadă, făcu un gest către pachetul pe care-l ducea unul dintre paznici.
- Poate că ar trebui să arătăm tribunalului şi asta?
Ochii cenuşii ai lui Vor arătau prudenta, dar zâmbi larg atunci când Xavier desfăşura învelişul de plaz şi desfăcu sigiliul, dezvăluind o sferă de metal ce părea făcută din argint gelatinos.
- Este o copie completă a lui Omnius, continua Vor. Am interceptat şi am neutralizat o navă de actualizări pe cale să scape...
Ridică din umeri.
- Dac-aş fi lăsat-o, toate celelalte hiperminti ar fi primit informații complete despre atac. În schimbul morților noştri, Omnius n-ar fi pierdut nimic, iar celelalte lumi sincronizate ar fi aflat foarte curând despre scuturile Holtzman şi despre tacticile noastre de luptă. Întreaga operațiune ar fi fost fără rost. Dar am oprit nava de actualizări!
Xavier se uită năucit la Vor. Suprafața sferei era flexibilă la atingere, ca şi cum ar fi fost făcută din țesut viu. Liga nu-şi imaginase niciodată o asemenea pleaşca. Numai asta, şi merită giganticul atac asupra Pământului... Toate groaznicele pierderi de vieți. Dacă Vor spunea adevărul...
- Sunt sigur că ofițerii de informații vor avea de-acum o zi plină, zise Vor, radiind. Fără să mai pomenim - adăugă el ridicând o sprânceană ce ostatic prețios va fi Omnius pentru noi!
*

Navele avariate ale Armadei unificate plecară din sistemul solar, care era acum golit de maşinile gânditoare ucigaşe.
Vor arunca o ultimă privire către Pământul rănit, aducându-şi aminte de peisajul luxuriant, verde şi albastru, şi de norii subțiri. Fusese cândva o lume fabulos de frumoasă, planeta natală a rasei umane, o etalare de minuni naturale...
Dar până când Xavier ordona flotei să fixeze cursul spre casă, din planetă nu mai rămăsese nimic în afară de o movilă de zgură radioactivă, Avea să treacă multă vreme până să trăiască din nou ceva aici.
Logica consistenta pentru un sistem finit nu este în mod necesar consistenta pentru un univers infinit. Teoriile, ca şi creaturile vii, nu se pot mări întotdeauna la scară.
ERASMUS, înregistrări secrete (din baza de date a lui Omnius)
Pe Corrin, vila robotului urmă un tipar similar cu cea a echivalentului ei de pe Pământ, având atât habitatul cât şi complexele de laboratoare proiectate de mintea creatoare a lui Erasmus. Țarcurile de sclavi din spatele casei înalte erau împrejmuite cu ziduri înalte de gresie şi porți de fier forjat, totul având în partea de sus țepi electrici şi câmpuri energetice.
Se simțea ca acasă. Erasmus era nerăbdător să înceapă munca...
Împrejmuirile mişunau de oameni, aproape o mie de trupuri asudate care îndeplineau treburi de rutină sub soarele gigantă roşie umplând cerul că o uriaşă pata de sânge. Era o după-amiază înăbuşitoare, dar sclavii nu se odihneau, nici nu se plângeau, ştiind că roboții nu vor face altceva decât să-i pedepsească dacă îndrăzneau.
Erudită maşina gânditoare le observă rutina zilnică dintr-o clopotniță aflată în sectorul sudic al proprietății sale, unul dintre locurile lui favorite. Jos, într-un țarc, doi bătrâni se prăbuşiră sub soarele arzător, iar unul dintre tovarăşii lor oprimați se repezi să-i ajute să se ridice. Astfel, Erasmus număra trei infracțiuni susceptibile de pedeapsă: ale celor doi care se prăbuşiseră şi a bunului samaritean. Motivele n-aveau nici o importanță.
Erasmus observase că sclavii deveneau din ce în ce mai agitați când el nu răspundea la încălcarea regulilor cu măsuri disciplinare imediate. Găsea amuzant să lase aşteptarea şi frică să crească în interiorul lor, apoi să observe cum frământarea îi determină să facă şi mai multe greşeli. Comportamentul uman era la fel pe Corrin ca şi pe Pământ, prin urmare Erasmus era încântat să-şi continue experimentele şi studiile fără întrerupere.
Apăsă un buton, făcând nişte arme automate să tragă la întâmplare într-unul dintre țarcuri, ucigând sau rănind zeci de sclavi. Năuciți şi cuprinşi de panică, supraviețuitorii încercau să scape, dar nu aveau unde să fugă. Zidurile erau înalte şi electrificate. Unii dintre captivi îşi împinseră colegii în fața lor ca să se protejeze, în timp ce alții se prefăcură morți sau se ascunseră sub cadavre. Continuă să tragă, dar de data asta ținti în aşa fel încât să nu-i mai nimerească şi pe alții.
Da, era foarte plăcut să-şi continue cercetările. Avea încă atât de multe de învățat...
Trecu o oră fără alte focuri de armă, iar oamenii începură să se învârtească din nou prin țarc, mai precauți că înainte. Împinseră cadavrele într-o parte şi se îngrămădiră unul într-altul, fără să-şi dea seama ce se petrecea. Unii dintre ei începură să-l sfideze pe față, strigând în direcția armelor automate şi ridicând pumnii. Cu reglaje atente, Erasmus trase din nou cu armele şi urmări victimele zvârcolindu-se la pământ. Chiar şi cei mai curajoşi dintre oameni puneau fi transformați. În nişte neghiobi însângerați, care flecăresc aiurea.
- Văd că te joci iar cu jucăriile tale, vorbi Omnius-Corrin dintr-un ecran de observare aflat în clopotniță, la stânga lui Erasmus.
- Tot ceea ce fac are un scop, replică Erasmus. Învăț din ce în ce mai mult!
Omnius-Corrin nu ştia cât de rău ieşiseră testul de loialitate şi pariul cu copia lui de pe Pământ. Erasmus învățase o lecție semnificativă din pârjolul răscoalei pe care o stimulase în mod necugetat, însă datele ridicaseră o mulțime de noi întrebări. Nu voia ca hipermintea să se angajeze într-un război de eradicare pe scară mare, comițând un genocid împotriva tuturor captivilor umani de pe lumile sincronizate - chiar dacă trebuia să păstreze în mod discret, doar pentru el însuşi, anumite subseturi de informație.
Chiar dacă trebuia să mintă!
O perspectivă fascinantă... Căci Erasmus nu era obişnuit să gândească în asemenea termeni.
Poarta principală de deschise, iar paznicii roboți scoaseră trupurile celor morți şi răniți, apoi împinseră un nou grup de sclavi în țarcuri. Unul dintre nou-veniți, un bărbat solid, palid, se răsuci brusc şi se aruncă asupra celui mai apropiat robot, apucând de fibrele structurale şi încercând să distrugă circuitele neuroelectrice protejate. Însângerându-şi degetele ca să rupă o etanşare, sclavul agata un pumn de componente locomotorii, făcându-l pe robot să se clatine. Doi alți roboți se repeziră la bărbat şi, într-o parodie macabra a ceea ce făcuse sclavul, unul dintre ei îi înfipse degetele de oțel în piept, trecând prin piele, cartilagii şi stern pentru ai smulge inima.
- Nu sunt decât animale stupide, comentă Omnius ironic.
- Animalele nu pot complota, face planuri sau amăgi, replică Erasmus. Aceşti sclavi nu mai par atât de resemnați. Detectez germeni de revoltă, chiar şi aici.
- Nici o revoltă n-ar putea reuşi vreodată pe Corrin, zise vocea lui Omnius.
- Nimeni nu poate şti totul, dragă Omnius - nici măcar tu. Şi de aceea trebuie să rămânem veşnic curioşi. Dacă

pot estima comportamentul mulțimii într-o măsură rezonabilă, nu pot prezice în mod consistent ce va face în clipa următoare fiecare ființă umană anume. Aceasta este provocarea supremă...
- Este evident că oamenii sunt un mănunchi de contradicții. Nici un model nu le poate explica într-un mod demn de încredere comportamentul.
Erasmus se uită în jos, către țarcurile sclavilor.
- Şi totuşi, sunt inamicii noştri şi trebuie să-i înțelegem. Numai astfel ne putem asigura dominarea.
Robotul simți o undă stranie în simulatoarele sale senzoriale. Mânie?
Frustrare? Dintr-un impuls, smulse un clopot mic din lăcaşul lui din turn şi-l aruncă pe podea cu un clinchet discordant. Găsi sunetul... neliniştitor.
- De ce-ai stricat acel clopot? întrebă Omnius. Nu te-am mai văzut niciodată până acum comițând un act atât de neobişnuit,
Erasmus îşi evalua în continuare senzațiile. Văzuse oameni făcând asemenea lucruri, eliberându-şi sentimentele înăbuşite, sub forma pierderii cumpătului. Din punctul lui de vedere totuşi, nu avea nici un sentiment de satisfacție.
- A fost... doar unul dintre experimentele mele.
Erasmus avea încă multe de învățat în încercarea sa de a absorbi esența naturii umane, pe care spera s-o utilizeze că pe o trambulină de pe care sofisticarea maşinilor să se înalte şi mai mult, atingând zenitul existenței. Apucă balustrada turnului cu degetele puternice de oțel, rupând o bucată şi lăsând-o să cadă pe pavajul de dedesubt.
- O să-ți explic mai târziu...
După ce-i observă pe sclavi încă o clipă, se întoarse spre ecran.
- N-ar fi înțelept să exterminăm toți oamenii... În schimb, prin metode mai intense de subjugare, le putem frânge dorința şi abilitatea de a rezista.
Hipermintea, întotdeauna delectându-se cu discuțiile cu Erasmus, era încântată să-l prindă cu vreun punct slab.
- Dar dacă facem asta, Erasmus, nu schimbăm caracterul fundamental al oamenilor pe care doreşti să-i studiezi?
- Un observator afectează întotdeauna experimentul. Dar aş prefera să schimb subiectele decât să le distrug. Voi lua propriile decizii în ceea ce priveşte oamenii mei de-aici, de pe Corrin.
Omnius spuse în sfârşit:
- Nu te înțeleg pe tine mai mult decât îi înțeleg pe oameni...
- Ştiu asta, Omnius. Va fi întotdeauna slăbiciunea ta!
Robotul se uită afectuos în jos, la oamenii săi înrobiți, în timp ce paznicii duceau de-acolo cadavrele şi răniții. Se gândi la toate lucrurile minunate pe care le aflase de la această specie... şi câte alte lucruri putea descoperi, dacă i se dădea ocazia. Viețile lor colective stăteau în echilibru pe o sârmă întinsă deasupra unei prăpăstii întunecate, fără fund, iar Erasmus le stătea alături. N-avea să renunțe la ei atât de uşor.
Vestea bună era că în lipsa lui se mai născuseră două perechi de gemeni. Ca întotdeauna, posibilitățile erau nesfârşite...
Viața umană nu este negociabilă.
SERENA BUTLER
În onoarea victoriei nucleare dulci-amărui de pe Pământ, lumile Ligii găzduiră o sărbătorire grandioasă pentru eroii întorşi acasă şi o ceremonie emoționantă de rămas-bun pentru cei căzuți.
Navele greu încercate se târâră înapoi după lungul lor drum, în timp ce nave-cercetas şi curier, mai rapide, se grăbiră să se întoarcă pe Salusa Secundus ducând veştile şi anunțând Liga la ce trebuia să se aştepte o dată cu sosirea Armadei, rănită şi împuținata.
Dar Omnius-Terra era distrus, iar maşinile gânditoare suferiseră o lovitură grea. Se agățau de triumful lor.
În arenă încinsă şi umedă, Vorian Atreides se simțea lipicios în uniformă de gală, din cauza transpirației. Indiferent de vreme, oamenii voiau să-i vadă pe el şi pe segundo Harkonnen în mare ținută. Xavier stătea acum lângă el, pe platforma pentru treceri în revistă, în timp ce viceregele Butler şi Serena făceau mulțimea să tacă, cerându-le întreaga atenție.
Cei doi bărbați - care făcuseră pace pe lungul drum de întoarcere pe Salusa Secundus - stăteau în poziție de drepți la umbra unei platforme acoperite, alături de alți demnitari. Iblis Ginjo, îmbrăcat în haine elegante şi mândru de poziția să tot mai influentă, stătea şi el în zona persoanelor importante.
- Pentru că a condus forțele unite ale Ligii în misiunea de pe Pământ, o victorie crucială asupra maşinilor gânditoare, vorbi viceregele Butler ridicând o panglică şi o medalie, pentru că a luat hotărâri importante şi a acceptat provocările necesare, îi înmânez Medalia Parlamentara celui mai distins soldat al Ligii, segundo Xavier Harkonnen... Este decorația cea mai înaltă pe care o putem conferi, şi facem acest lucru cu recunoştință din inimă.
Trei sute de mii de spectatori izbucniră în urale asurzitoare. Mulți dintre aceşti oameni îşi pierduseră copii, prieteni şi părinți în bătălia Pământului. În tăcere, Vor îşi aduse aminte câți luptători ai Armadei căzuseră în timpul sterilizării atomice a planetei. Cu coada ochiului, văzu ochii lui Xavier Harkonnen umeziți de emoția

momentului când viceregele îi trecu panglica peste capul plecat. În curând aveau să fie şi mai multe bătălii de dus, şi mai multe forțe ale maşinilor de înfruntat... Serena scoase o a doua medalie, cu aspect diferit.
- În continuare, onorăm un erou neaşteptat, un om crescut de maşinile gânditoare şi orb la crimele lor... Însă el a văzut adevărul şi şi-a legat soarta de omenirea liberă. Informațiile tactice vitale pe care le-a oferit despre apărarea Pământului ne-au ajutat să câştigăm victoria. În toiul luptei, gândirea lui rapidă a zădărnicit planul de evadare al lui Omnius şi a furnizat Ligii o unealtă neprețuită pentru luptă continuă a umanității.
Zâmbindu-i, Serena păşi spre el. Vor ținu capul sus.
- Îi conferim lui Vorian Atreides nu numai Medalia pentru Serviciu Exemplar, ci şi gradul onorific de tercero în Armada Ligii!
La un semn, un detaşament de aparate aeriene şi spațiale antice se apropiară pe deasupra lor. Mecanici şi istorici mândri recondiționaseră vechile nave pentru spectacolul aerian. Xavier şi Vorian salutară cerul când piloții înclinară aripile iar mulțimea vui, arătându-şi aprobarea.
Iblis Ginjo, savurându-şi statutul de celebritate înaintea atâtor spectatori, îşi făcu. loc mai aproape şi strigă în sistemul de comunicare publică:
- Aceşti piloți minunați sunt viitorii noştri luptători în Jihad! Maşinile gânditoare nu vor avea nici o şansă!
Cu un surâs preocupat, Serena Butler prinse panglici pe pieptul multor altor eroi. Părea cufundată în gânduri despre trecut şi despre provocările de neînvins pe care omenirea încă le avea de înfruntat. Părea acum mai puternică decât oricând, dar distantă.
Vor arunca priviri spre Xavier, văzu dragostea pentru ea pe față roşcovană şi durerea pentru faptul că nu vor putea fi niciodată împreună. Şi totuşi, nici măcar căsătoria lui Xavier cu Octa nu-i dădea lui Vor prea multe şanse să câştige inima Serenei. Îşi aduse aminte de prima oară când o văzuse la vila lui Erasmus, cât de fermecătoare şi de puternică fusese, şi cât de sfidătoare. Acum părea să fi trecut peste aceste necazuri, să devină preocupată de crizele iminente pe care puțini oameni le puteau înțelege. Adânc înăuntrul ei, Serena părea să nutrească o forță diferită, care inspiră venerație.
Încheindu-şi responsabilitățile în cadrul sărbătoririi victoriei, Serena coborî de pe podium. La plecare se apropie de Vor şi de Xavier, deja absorbită de planurile care-i răsunau în minte.
- Trebuie să vorbesc cu voi amândoi...
Avea ochii strălucitori, dar aspri; glasul nu lăsa loc de discuție.
- Veniți în Oraşul Reculegerii la apusul soarelui.
Vor şi Xavier schimbară priviri surprinse, apoi dădură din cap la unison.
*
Cei doi foşti adversari cinară împreună, împărțind o sticlă de shiraz salusan şi ocolind subiectul care apăsa atât de greu asupra minții şi inimii lor. Nici unul dintre ei nu putea ghici ce intenționa să le spună Serena.
Când nuanțele pastelate, de portocaliu şi roz, ale amurgului, colorară cerul, cei doi ofițeri ai Ligii porniră spre dealuri şi intrară pe porțile înalte ale complexului liniştit. Înăuntru, locuitorii treceau dintr-o clădire într-alta, aprinzând luminile pe pereții exteriori.
Serena îi aştepta într-una dintre încăperi, iar Vor se gândi că arată întinerita, cu mai multă culoare în obraji. Inima îi bătea repede.
- Mulțumesc pentru faptul că ați venit...
Îi lua pe amândoi de mână şi-i conduse pe o potecă cu pietriş sclipitor, către o grădină.
- Aici putem vorbi fără să fim întrerupți. Într-adevăr, am descoperit că acesta este un loc încărcat de posibilități... dar fără politică. Aici pot face ceea ce trebuie făcut.
În zona centrală, înconjurată de garduri vii de merişor, apa picura dintr-un bazin ornamental, prelingându-se peste o streaşină de piatră într-un alt bazin. Insectele şi amfibienii nocturni începuseră deja să exerseze simfoniile de seară.
Pe marginea bazinului, trei scaune de lemn erau aşezate cu fața la o cascadă mică. Vor se întrebă dacă veneau mulți oameni aici să mediteze, sau dacă Serena adusese scaunele special pentru această întâlnire. Serena îşi încrucişă mâinile în poală şi zâmbi, în timp ce oaspeții stăteau stângaci de-o parte şi de alta a ei.
Îl privi întâi în ochi pe Vorian. Părea să fi trecut multă vreme de la prima lor întâlnire la vila robotului - cu un Vor arogant şi mândru de poziția lui de om de încredere printre maşinile gânditoare. Înfățişarea nu părea să i se fi schimbat deloc. Arată atât de tânăr...
Prin contrast, observă linii fine începând să îmbătrânească fața lui Xavier Harkonnen. Deşi era tânăr, îndurase prea multă tensiune şi trecuse prin prea multe tragedii; acum simțea doar compătimire pentru el. Trecuseră ani de zile de când făcuseră dragoste în luncă, şi totul părea să facă parte dintr-o altă viață. Nu mai erau aceiaşi oameni. Se întâmplaseră atât de multe; fuseseră pierdute atâtea milioane de vieți... Dar ea şi cu aceşti bărbați erau supraviețuitori.
Era timpul să le spună.
- Vă cunosc sentimentele, dar amândoi trebuie să uitați iubirea pentru mine, spuse ea. Suntem pe cale să începem

un război diferit de oricare altul.
Se ridică de pe scaun şi rămase în picioare la marginea bazinului, fără să-şi ia privirea de la ei.
- Dar trebuie să faceţi ceva pentru mine. Fiecare în felul lui...
Ochii i se aprinseră; în ei scânteia hotărârea.
- Mergeţi în camera de război a Ligii şi studiaţi hărţile stelare ale Lumilor Sincronizate, ale planetelor nealiate, ale lumilor Ligii. Pe această întindere, veţi găsi doar două planete pe care le-am recâştigat vreodată de la Omnius: Giedi Prime şi Pământul... Nu trebuie să fie ultimele!
Pe măsură ce se lăsă întunericul şi luminile creşteau tot mai strălucitoare la marginea complexului, zona retrasă din jurul cascadei şi bazinului era înghiţită de umbrele tot mai groase. Chiar şi broaştele şi insectele tăcură, ca şi cum ar fi ascultat zgomotele nopţii, mereu în alertă, pândind pericolul.
- Xavier, Vorian - voi doi trebuie să vă dedicaţi din nou luptei, spuse Serena. Faceţi-o pentru mine!
Vocea ei suna ca un vânt rece străbătând toată galaxia. Vor îşi dădu seama acum că pasiunea nu murise în sufletul ei, ci fusese doar redirecţionată, cu o intensitate mai mare, către un ţel mult mai vast.
- Jihadul nostru e drept, iar maşinile gânditoare trebuie să cadă, indiferent cât sânge ne-ar costa!
Xavier încuviinţă cu solemnitate şi repetă ceva ce-i spusese Iblis Ginjo:
- Nimic nu este imposibil...
- Nu pentru oricare dintre noi, replică Vor.
Clipind ca să-şi potolească usturimea din ochi, îi zâmbi:
- Şi în special nu pentru tine, Serena Butler!
Glosarul Jihadului Butlerian
Abdel - bătrân zensunnit de pe Arrakis;
Agamemnon - unul dintre cei douăzeci de titani originari, general cymec, tatăl lui Vorian;
Alexander - unul dintre cei douăzeci de titani originari;
Aliid - tânăr sclav de pe Poritrin, prietenul lui Ishmael;
Anbus IV - planeta nealiata;
Aquim - îngrijitor uman al cogitorului Eklo;
Arkov, Rell - membru statutar al Ligii Nobililor;
Armada Ligii - flotă militară spaţială, destinată să protejeze lumile Ligii;
Arrakis - lume deşertică, planeta nealiata;
Arrakis City - oraş şi spaţioport principal pe Arrakis;
Atreides, Vorian - fiul lui Agamemnon, crescut pe Pământ sub stăpânirea maşinilor gânditoare;
Ajax - cymec considerat cel mai brutal dintre titanii originari.
baliset - instrument străvechi inventat în perioada de înflorire a Vechiului Imperiu;
Baladele Marşului cel Lung - legende şi cântece vechi relatând despre exodul timpuriu al oamenilor şi despre rezistenţa din vremea Epocii iniţiale a Titanilor;
Barbarossa - unul dintre titanii originari, programator al sistemelor de computere agresive;
bătrân creier metalic - porecla dată de Vorian Atreides lui Seurat;
Becca cea Finită - sora din Oraşul Reculegerii;
Bludd, Favo - strămoş al lui Niko Bludd;
Bludd, Frigo - strămoş al lui Niko Bludd;
Bludd, lord Niko - conducător al planetei Poritrin;
Bludd, Sajak - primul conducător al Poritrinului care a susţinut sclavia;
Budallah - zeitate misterioasă a religiei zensunnite;
Budislam - religia centrală a zensunnitilor şi zensiitilor;
Butler, Faykan - primero din Jihad;
Butler, Fredo - fratele mai tânăr al lui Serena, mort de o boală a sângelui;
Butler, Livia - mama lui Serena, stareţa Oraşului Reculegerii;
Butler, Manion - vicerege al Ligii Nobililor;
Butler, Manion - fiul lui Serena Butler şi al lui Xavier Harkonnen, nepot al viceregelui Manion Butler;
Butler, Octa - sora mai mică a lui Serena Butler;
Butler, Serena - fiica viceregelui Manion Butler;
Buzzell - planeta nealiata, sursa a pietrelor-de-apa;
Caladan - lume oceanică, planeta nealiata;
calasin - animal de povara de pe Pământ;
Camera Soarelui de Iarnă - camera în conacul Butler;
Camio - magiciana de pe Rossak, una dintre ucenicele lui Zufa;
Călăreţul Viermilor - nume luat de Selim.
Călătorul Visurilor - nava de actualizări, avându-l drept căpitan pe Seurat;

Cărăbuşul - constelație vizibilă de pe Arrakis;
Cântecele îndelungatei Peregrinari - istorie orală zensunnită;
Cei Douăzeci de Titani - grupul de despoți războinici care au răsturnat Vechiul Imperiu;
Cenva, Norma - fiica pitică a lui Zufa Cenva, geniu matematic;
Cenva, Zufa - magiciana puternică de pe Rossak;
Chiry, cuarto - membru al miliției salusane;
Chusuk - lume a Ligii, cunoscută pentru instrumentele muzicale;
Chusuk, Emi - mare compozitor din ultimele zile ale Vechiului Imperiu;
Cogitor - creier dezincarnat, similar cu un cymec, dedicat contemplării problemelor esoterice;
Colonia Vertree - lume a Ligii, puternic industrializata;
componente neuroelectronice - circuite delicate folosite la roboți;
Consiliul lorzilor - organ guvernamental pe Poritrin;
Corrin - lume sincronizata;
Cymec - „maşini cu minte umană”, creiere dezincarnate în corpuri mecanice.
Dante - unul dintre Titanii originari, priceput la manipularea birocratica;
Dharta, naib - conducător al unui trib zensunnit de pe Arrakis;
dragoni - trupă de gardă pe Poritrin.
Ebbin - băiat sclav de pe Poritrin;
Ebrahim - fost prieten trădător al lui Selim;
Ecaz - planeta nealiata;
Eklo - cogitor de pe Pământ;
electrofluid - lichid albăstrui de susținere a vieții pentru cogitori şi cymeci, funcționând de asemenea că circuite fluide;
Epoca Titanilor - secolul conducătorilor tirani care au răsturnat Vechiul Imperiu, trăind întâi că oameni şi apoi că cymeci. Epoca Titanilor s-a sfârşit atunci când nou-născuta hiperminte Omnius a preluat puterea în toate sistemele şi a instituit propria lui domnie;
fibre-de-feriga - țesătura de pe Rossak;
filamente optice - senzori optici sofisticați folosiți de roboți;
Freer, Ohan - şef de echipa uman care slujeşte maşinile gânditoare pe Pământ.
Garda Națională de pe Giedi Prime - forța militară defensivă locală, de pe Giedi Prime;
gandaci-testosi - insecte cu gust dulce, din mlaştinile de pe Harmonthep;
gelcircuite - sistem electronic sofisticat, cristalin-fluid, care formează baza rețelelor neurale ale maşinilor gânditoare;
Giedi City - oraş industrial şi guvernamental principal, pe Giedi Prime;
Giedi Prime - planeta din Liga Nobililor, bogată în resurse şi capacități industriale, condusă de un Magnus;
Ginaz - planeta din Liga Nobililor, în cea mai mare parte acvatică; populația trăieşte pe insulele risipite ale unui arhipelag;
Ginjo, Iblis - conducător uman carismatic al muncitorilor de pe Pământ;
Glyffa - bătrâna de pe Arrakis, mama adoptivă a lui Selim;
grogiptean - stil arhitectural extravagant al Vechiului Imperiu.
Hagal - planeta din Liga Nobililor cunoscută pentru resursele minerale, condusă de un guvernator general;
Hannem, Ryx - negustor de sclavi, copilotul lui Keedair;
Harkonnen, Katarina - mama lui Xavier, ucisă de maşinile gânditoare în apropiere de Hagal;
Harkonnen, Piers - fratele mai mare al lui Xavier, ucis de maşinile gânditoare în apropiere de Hagal;
Harkonnen, Ulf - tatăl lui Xavier, ucis de maşinile gânditoare în apropiere de Hagal;
Harkonnen, Xavier - ofițer în miliția salusana şi în flota Ligii;
Harmonthep - planeta nealiata, sursa de sclavi;
Hecate - una dintre cei douăzeci de titani originari, iubita lui Ajax, care a „demisionat” şi a plecat din imperiu, nu cu multă vreme înainte de preluarea puterii de către Omnius;
Heoma - puternică magiciana de pe Rossak, una dintre ucenicele lui Zufa;
hiperminte - sistem de computere inteligent, atotcuprinzător;
Holtzman, Tio - geniu inventator de pe Poritrin;
hrethgir - termen peiorativ pentru „paraziți umani”.
Isana - rău principal pe Poritrin;
Ishmael - tânăr sclav luat de pe Harmonthep;
Ix - planeta din Liga Nobililor.
javelin - model de distrugător de mărime mijlocie din flota Ligii;
Jayther, Vilhelm - numele uman inițial al titanului Barbarossa;

Jibb, Pinquer - mesager de pe Giedi Prime;
Juno - femeie cymec, una dintre titanii originari, iubita lui Agamemnon.
Kaitain - lume periferică a Ligii;
Keedair, Tuk - negustor de sclavi şi de organe tlulaxa;
kindjal - nava mică, rapidă, de vânătoare, din flota Ligii;
Kirana III - lume a Ligii;
Komider - lume industrială a Ligii;
Kralizec - numele bătăliei finale, aşa cum este prezisă de budislam;
Kwyna - cogitor care locuieşte în Oraşul Reculegerii.
licuriglob - sursa mobilă de iluminat, alimentată de energia reziduală a câmpului suspensor inclus. Inventat de Normă Cenva pe Poritrin;
licuripanou - sursa staționară durabilă de lumină;
Liga Nobililor - formă de guvernământ a oamenilor liberi;
Linne, Serena - nume fals folosit de Serena Butler după capturarea ei;
lumile Ligii - planetele semnatare ale statutului Ligii Nobililor;
lumi sincronizate - planete sub controlul lui Omnius.
Magnus - titlu politic pe Giedi Prime;
Mahmad - fiul naibului Dharta;
Manresa, Bovko - primul vicerege al Ligii;
maşina gânditoare - termen general pentru roboții, computerele şi cymecii înregimentați împotriva umanității;
Meach, primero Yannibal - comandant al miliției salusane;
metalfluid - material epidermic metalic, cu senzori încorporați, folosit de roboți;
miliția salusana - miliție locală amplasată pe Salusa Secundus;
mistreț țepos - mistreț sălbatic, originar de pe Salusa Secundus;
Moulay, Bel - lider religios zensiit.
Narakobe, Piteaim - filosof militar al Ligii;
neocymeci - generații mai târzii de cymeci, create din oamenii care îl servesc de bunăvoie pe Omnius;
nuca-seaca - nucă de pe Rossak, folosită la cioplit.
ochi-de-paza - ochi electronici mobili folosiți de Omnius;
Omnius - hipermintea computer care controlează toate maşinile gânditoare;
O'Mura, Nivny - unul dintre fondatorii Ligii Nobililor;
Oraşul Reculegerii - loc de retragere religios şi filosofic, de tip mănăstire, de pe Salusa;
otelomer - aliaj metal-polimer folosit la construcțiile grele;
ouă de qaraa - ouă comestibile ale unor păsări de mlaştina de pe Harmonthep.
Parhi, Julianna - numele uman inițial al femeii-titan Juno;
Parmentier - lume sincronizata;
Parlamentul Ligii - organ guvernamental al Ligii Nobililor;
Paterson, Brigit - genist din echipa de comando a lui Serena;
Pincknon - lume a Ligii;
pistol Chandler - arma cu proiectile care trage cu fragmente ascuțite de cristal;
planetele nealiate - lumi periferice care nu au aderat oficial la Liga Nobililor;
plazbeton - material de construcții;
plosnita-de-lapte - arahnida comestibila de pe Harmonthep;
Poritrin - lume a Ligii, locul de baştină al lui Tio Holtzman;
Powder, Jaymes - membru al miliției salusane; mai târziu, adjunct al lui Xavier Harkonnen;
primero - cel mai înalt grad din flota Ligii.
quarto - al patrulea grad în flota Ligii.
raul Platinum - rău pe Parmentier, sursa a mult-apreciatului somon;
Relicon - lume a Ligii;
Reticulus - cogitor;
Revoltele Hrethgirilor - primele răscoale ale oamenilor înrobiți împotriva maşinilor gânditoare, în special împotriva cymecilor. Una mai mare a avut loc pe Walgis şi a fost zdrobită cu brutalitate de Ajax;
Richese - lume a Ligii;
Rico - membru al miliției salusane;
Rossak - planeta din Liga Nobililor, locul de origine a magicienelor şi sursa a numeroase droguri;
Rucia - magiciana de pe Rossak, una dintre ucenicele lui Zufa.
Sala Parlamentului - clădire guvernamentală din Zimia;
Salusa Secundus - lumea-capitala a Ligii Nobililor;

secundant - unul dintre călugării asistenți care îi servesc pe cogitori;
segundo - al doilea grad în flota Ligii;
Selim - tânăr exilat de pe Arrakis;
Seneca - lume a Ligii, cu atmosfera corozivă, condusă de un patriarh;
Seurat - robot independent, căpitan al Călătorului Visurilor;
sexto - al şaselea şi cei mai mic grad în flota Ligii;
Shaitan - Satan;
Shakkad - chimist din Vechiul Imperiu, cunoscut sub numele de „cel înțelept”, primul care a studiat mirodenia de pe Arrakis;
Sheol - domeniul damnării eterne în tradiția zensunnită, o regiune subterană cuprinsă de flăcări, cuprinzând orori inimaginabile;
sicrie de stază - sistem de transport în animație suspendată pentru sclavi, folosit de negustorii tlulaxa de carne vie;
Silin - magiciana de pe Rossak, una dintre ucenicele lui Zufa;
Skouros, Andrew - numele inițial al lui Agamemnon, în Vechiul Imperiu;
slarpon - creatura solzoasa din junglă de pe Rossak;
Souci - planeta nealiata, sursa de sclavi, locul natal al lui Ebbin;
Starda - port fluvial, oraşul-capitală al planetei Poritrin;
Stânca Santinela - formațiune de rocă de pe Arrakis;
Suk, Dr. Rajid - chirurg inovator de pe câmpul de luptă, din timpul Jihadului Butlerian;
Sumi, magnus - conducător ales al planetei Giedi Prime;
suspensor - efect de anulare a gravitației, bazat pe proiectul originar al câmpului lui Holtzman, modificat de Normă Cenva pe Poritrin.
şlep plutitor - sistem de transport cu dirijabile lente, de pe Poritrin.
Taina - vărul lui Ishmael, sătean de pe Harmonthep;
Tamerlane - unul dintre cei douăzeci de titani originari;
Tantor, Emil - tatăl adoptiv al lui Xavier;
Tantor, Lucille - mama adoptivă a lui Xavier;
Tantor, Vergyl - fratele adoptiv mai mic al lui Xavier;
Tanzerouft - adâncul deşertului pe Arrakis;
tartacuta-de-fier - tărtăcuța de pe Rossak;
tercero - grad de nivelul al treilea în flota Ligii;
tije mentale - senzori folosiți de cymeci;
Tirbes - magiciana de pe Rossak, una dintre ucenicele lui Zufa;
Titani - tirani originari care au cucerit Vechiul Imperiu;
Tlaloc - unul dintre titanii originari, vizionarul care a inspirat cel dintâi revoltă;
Tlulax - planeta nealiata din sistemul Thalim, cunoscută pentru furnizarea de sclavi şi de material biologic;
tlulaxa - oamenii de pe Tlulax, cunoscuți că negustori de sclavi şi de organe;
tuberculi osthmir - rădăcina comestibila de pe Poritrin.
Ularda - lume sincronizata.
vabalona - scoica multicoloră, originară de pe Buzzell;
Venport, Aurelius - om de afaceri de pe Rossak, consortul lui Zufa Cenva;
vicerege - conducătorul Ligii Nobililor;
vitraliaj - material transparent, extrem de dur, folosit deseori că blindaj;
Walgis - o lume sincronizata, locul primelor Revolte ale Hrethgirilor
Weyop - bunicul lui Ishmael;
Wibsen, Ort - comandant spațial vârstnic, conducătorul misiunii lui Serena pe Giedi Prime;
Wilby, quinto Vaughn - membru al miliției salusane.
Xerxes - cymec, unul dintre cei douăzeci de titani, responsabil pentru preluarea puterii de către maşini.
Yardin - planeta nealiata;
Yo, Amia - sclava de la bucătărie a lui Erasmus;
Young, cuarto Steff - ofițer în miliția salusana.
Zanbar - lume a Ligii, piața importantă de sclavi;
zensunniți - secta budislamica, în general docili;
zensiiti - secta budislamica, în general mai violenți decât zensunniții;
Zimia - centru cultural şi guvernamental pe Salusa Secundus.
Planete importante
Lumile Ligii Lumi sincronizate Planete nealiate

Băluț Alpha Corvus Anbus IV
Chusuk Bela Tegeuse Arrakis
Giedi Prime Corrin Buzzell
Ginaz Pământul Ix Caladan
Hagal Parmentier Ecaz
Junction Kaitain Quadra Harmonthep
Kirana III Richese Ularda Souci
Komider Walgis Tlulax
Pincknon Wallach IX, VII, şi VIYardin
Poritrin Yondair
Relicon Ros-Jal
Rossak
Salusa Secundus
Seneca
Vertree Colony
Zanbar